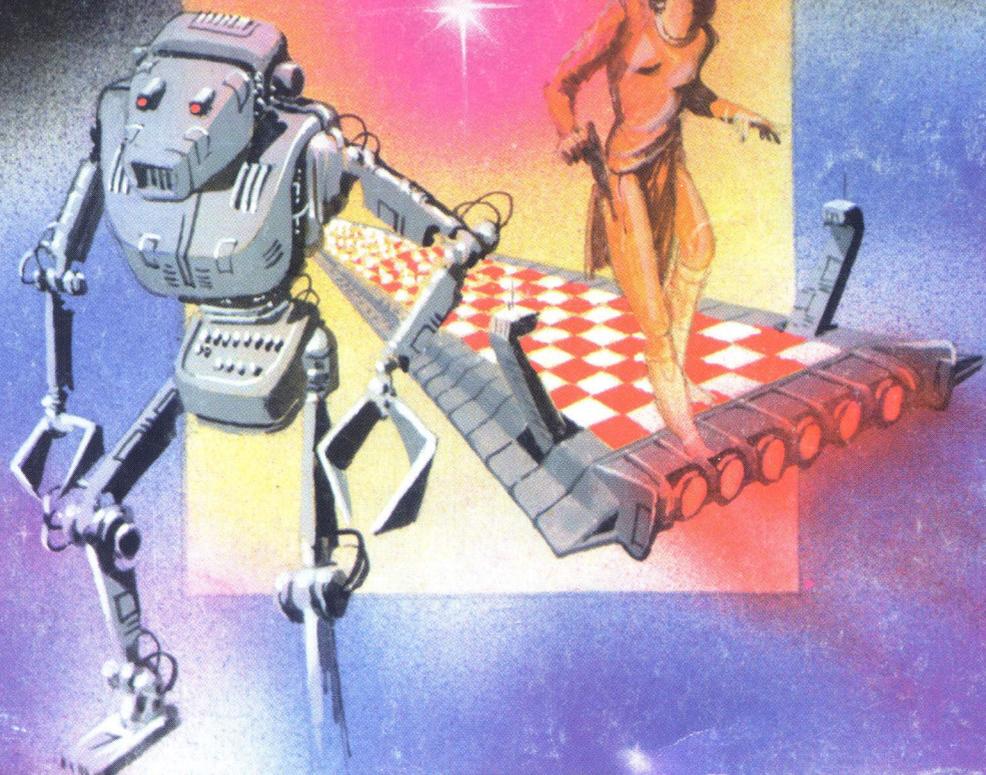
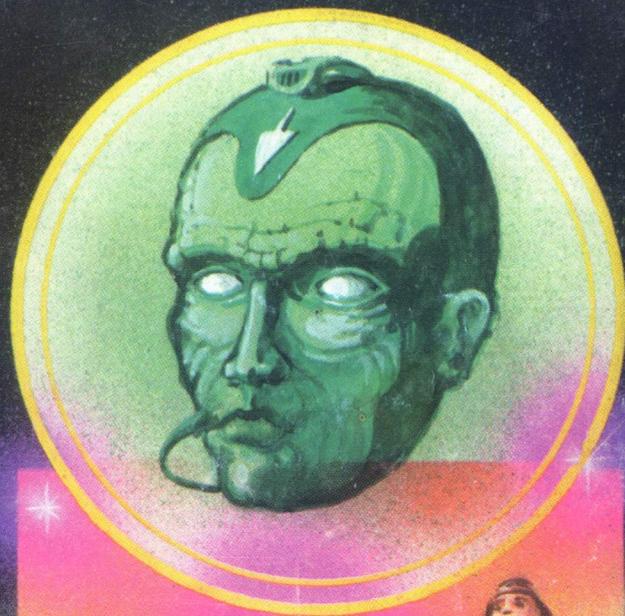

ALMANAH ANTICIPATIA

ALMANAH ANTICIPAȚIA 1996

S.C. „ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ“ S.A.
București, 1996

ALMANAH ANTICIPATIA 1996

Editat de S.C. „**Știință & Tehnică**” S.A. sub egida revistei
„Colecția de Povestiri Științifico-Fantastice **Anticipația**“

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administrație
IOAN ALBESCU - Director
NICOLAE NAUM
LILIANA STOENESCU

Director adjunct
CONSTANTIN PETRESCU

Director economic
CARMEN TEODORESCU

Redactor literar
MIHAI-DAN PAVELESCU

Coperta
WALTER RIESS

Responsabil almanah
VIORICA PODINĂ

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MUGUREL NIȚULESCU

Adresa: Piața Presei Libere nr. 1, cod 79781, București, sector 1.
Telefon: 617 58 33 Fax: 222 84 94

Tiparul
Tipografia „**INTERGRAPH**“
Telefon: 220 49 35

I.S.B.N. 973-9236-06-5

Simple întrebări

Mi-am imaginat întotdeauna că scriitorul - inclusiv cel de SF - atunci când se așează la masa de scris pentru a așterne pe hârtie o operă literară autentică are în minte formulate cel puțin câteva întrebări la care încearcă să găsească răspuns. (Nu mă refer, bineînțeles, la întrebări de genul: "Oare o să mă citească cineva?")

Rezultatul muncii sale de creație literară poate sugera și posibile răspunsuri, desigur, deși întrebările nu vor fi, de regulă, explicit formulate în operă, dar, cu siguranță - cred eu - punctul de pornire va fi o întrebare care trebuie să nască cel puțin o idee.

După opinia mea importanța conjuncturală a întrebărilor, precum și logica mecanismului artistic de sugereare a posibilelor răspunsuri constituie miza operei literare. Există mize majore, fundamentale, există și mize minore, dar valabile din punct de vedere literar. Îmbrăcămintea literară a acestui miez, înfățișarea artistică, desăvârșește (sau ratează) subiectul. Deci miza este absolut necesară dar nu și suficientă pentru realizarea unei opere literare. Mai trebuie să existe, în mod absolut necesar, talentul care ridică fie miza fundamentală, fie cea minoră, la nivelul unei opere literare autentice.

Am însă sentimentul că în ultima perioadă prea mulți dintre cei ce se consideră scriitori SF se așează la

masa de scris fără să aibă nimic în cap, ci doar o inrezistibilă dorință, aș zice chiar o mâncărime la mână, ca să scrie ceva.

De la "Cassargoz" încoace n-am mai citit nimic care să demonstreze în chip literar că ar exista o idee cât de cât interesantă de la care s-a plecat în actul de creație.

Să se fi epuizat seria de întrebări incitatoare la care se poate încerca un răspuns literar? Să fi secat fan-tezia creatorilor de SF atât de subit încât să nu mai aibă nimic de spus?

Simptomatic mi s-a părut faptul că la invitația lui V. Bugariu privind o temă majoră și deosebit de interesantă - "Alte Români" - s-a răspuns cu multă prudență și chiar, la un moment dat cu multă teamă. Orice justificare la acest refuz ar fi fost valabilă, dar cea mai puțin credibilă (și foarte penibilă) ar fi teama. Căci, atâta vreme cât în ziare sau la televiziune se lansează cele mai grave acuze la modul cel mai direct - unele de a dreptul aberante - fără teama de a fi cineva pedepsit, acest motiv devine desuet, mai ales pentru o operă literară mult mai greu de descifrat (și deci de acuzat).

Mai degrabă cred că există alte motive, mult prea simple și mult prea penibile. Căci ce se întâmplă acuma, se aseamănă prea mult cu ce s-a întâmplat imediat după revoluție

când se aștepta cu sufletul la gură "literatura de sertar". Pe vremea aceea aproape toți eram convinși că n-o să mai putem face față la avalanșa de creații cu care ne amenințau cei ce nu și-au putut expune ideile (de teamă) în timpul "dictaturii". S-a dovedit însă că dintre puținele lucruri care au ieșit la iveală, foarte multe nu puteau fi publicate nici înainte de și nici după '89 pentru simplul motiv că nu spuneau nimic. Cred că și acum, la propunerea domnului V. Bugariu, mulți au răspuns că le este teamă, dar probabil le era teamă să spună că nu au nimic de spus.

Dar să revenim la problema inițială. Poate că această rarefiere de lucrări bune se datorează faptului că mulți dintre scriitorii noștri de SF de dinainte de '89 își pot pune întrebări și își pot da răspunsurile în modul cel mai direct în publicistică, abandonând literatura SF. Este vorba de C.T. Popescu, de Dănuț Ungureanu, de Alexandru Ungureanu și alții, prea mulți ca să-i mai număr, din gruparea SF de la Timișoara. Aceștia au probabil impresia că mesajul publicistic direct le oferă o economie de timp și o maximă eficacitate. Poate că au dreptate într-un fel, mai ales dacă pleacă de la premisa că cetățeanul român este eminentement rațional. Tare mă tem însă (și rezultatul alegerilor locale și generale din acest an s-ar putea să o dovedească) că românul este, în plus, s-au dimpotrivă, și sentimental, și orgolios, și cinic, și egoist, și ranchiunos și ... etc, oricum foarte departe de un statut pur rațional.

Alții nu scriu literatură SF pentru că o fac pur și simplu sub forma discursului politic. Este de necrezut

câtă fantezie, câte scenarii literare utopice sau contrautopice se consumă în discursul politic, mai cu seamă în campania electorală. Scenariul invaziei insidioase și perfide a extraterestrilor pe Pământ este convertit rapid în scenariul invaziei tăcute și tenace a României de către maghiari; utopia explorării și cuceririi victorioase a Universului de către pământeni scăpați de atracția gravitațională (space-opera) se regăsește în utopia explorării și cuceririi Europei, sau chiar a întregii planete, de către românii scăpați de dictatura comunistă, ca să nu dăm decât două exemple, care au o foarte densă încărcătură SF. Asta pentru că plecând de la realitate se îndepărtează prea mult de ea, atingând zona ficțiunii.

Cei care mai rămân, scriu literatura SF cu o singură motivație - să fie tipăriți. N-au întrebări, n-au idei, n-au orgolii civice și nici politice, au în schimb dorința aprigă să-și vadă numele în revistă (sau almanah), să devină, care va să zică, scriitori. Au un vocabular acceptabil, cunosc întrucâtva regulile și tehnicile literare dar n-au idei, pentru că nu-și pun întrebări. Unii sunt dintre aceia care cred cu tărie că literatura nu trebuie să se amestece cu politica și deci că multele și acutele întrebări din zona evenimentelor politice, de la noi, trebuie să-și găsească răspunsul acolo. Alții merg mai departe și susțin faptul că literatura SF este o evadare din realitatea cotidiană (teză foarte îndrăgită de cenzura de dinaintea de '89) și că orice întrebare de aici și de acum nu poate servi drept punct de plecare pentru literatura SF.

Ei bine, pentru cei în suferință vom încerca, fără pretenția de a da modele, ci pur și simplu pentru a le incita curiozitatea, să formulăm câteva întrebări.

Și cel mai util este să plecăm de la o întrebare esențială și relevantă așa zice. Și-a imaginat cineva, cu puțin înainte de '89, ce se va întâmpla și mai ales în ce situație am ajuns astăzi? S-a gândit cineva că în aproape 6 ani vom ajunge în situația aceasta de mizerie morală și materială pentru quasitotalitatea românilor?

Și atunci ce ne împiedică să ne imaginăm și alte situații limită fără să ne fie teamă că ar fi imposibile?

- Iată, de exemplu, plecând de la această atomizare a religiilor și proliferare a spiritului fundamentalist, oare n-o să ajungem într-o zi (a mileniului următor, că tot se spune că va fi religios), în situația ca fiecare să aibă un singur Dumnezeu, dar foarte diferit de al celuilalt, pentru care se va bate la propriu și la figurat cu multă îndârjire?

- Dacă tot am ajuns să fim siliți să legiferăm homosexualitatea, ne-am putea imagina oare o societate în care homosexualitatea să fie regulă absolută? Ce se va întâmpla cu sentimentul filial, ce mutații vor fi în psihologia copilului a cărui familie va fi formată din doi tați sau două mame?

- În ultima vreme, de dragul respectării drepturilor omului, potrivit unor canoane occidentale interpretate destul de curios, pentru mulți, tineri în special, condițiile de pușcărie sunt mai decente decât cele de libertate. Ne-am putea imagina oare o tendință globală de a intra în pușcărie, un fel de întrecere sau competiție la care criteriile de selecție să

fie foarte restrictive, ajungându-se în final la ceea ce dorește orice dictator, însă de data asta realizată prin mijloace democratice, ca țara să devină o imensă pușcărie?

- Am ajuns să considerăm economia de piață ca un panaceu universal, reducând întregul mecanism doar la schimburile comerciale și neglijând faptul că mai trebuie să și producem. Am putea imagina o societate în care totul se cumpără și totul se vinde (inclusiv conștiințele), fără să se producă nimic?

Iar întrebările ar putea continua și nici măcar nu am pretenția că sunt întrebări valabile (sau singurele întrebări posibile). Desigur s-ar putea să fiu acuzat că ele sunt prea pesimiste, prea sumbre pentru a contura un viitor previzibil. Ei bine, încerc să preîntâmpin această posibilă acuză cu argumentul că timp de peste patruzeci de ani ne-am amăgit cu utopii optimiste asupra unui viitor fericit - comunismul, și iată ce a ieșit.

Poate că este mai realist să punem răul în față și să privim mai cu circumspecție în viitor. Poate că în felul acesta vom fi feriți de dezamăgiri și vom fi mai pregătiți să înfruntăm viitorul. Căci viitorul îl construim astăzi și din nefericire nu sunt premize pentru un viitor prea fericit. Aș dori din tot sufletul să fiu contrazis de realitate. Însă pentru a putea ști acest lucru trebuie să mai așteptăm dar propun să nu așteptăm cu mâinile în sân. Trebuie să fim conștienți de riscurile ce se prevăd și să acționăm concret pentru depășirea lor prin toate mijloacele ce ne stau la îndemână. Inclusiv prin intermediul literaturii SF.

Trei asasinate, cinci dimensiuni, apoi APTERO

Oprii-vă odată! Voi mă ucideți...

Cu litere scrise de o mână atât de sigură încât păreau tipărite, sau cu litere sângerânde, fără contur, ieșite la repezeală din bombola de spray, aceste cuvinte devorau calcanele imobilelor și pasajele subterane ale orașului.

Oricum ar fi fost scrise, nu erau nicio dată semnate. Era, de altfel, inutil, atâta vreme cât ele vorbeau de la sine pentru oricine le-ar fi citit și chiar pentru cei care refuzau să o facă: vântul de câmpie, ce nu înceta să bată de peste douăzeci de ani, le făcea să șuiere dureros la urechile lor. Și întotdeauna, după ce erau văzute sau auzite, se așternea liniștea peste ele – peste cuvinte și peste străzi – ca și cum profeția ar fi fost împlinită. Orbis o numise „liniște vagaboandă”, poate pentru că vagabondul era el însuși, iar singurătatea, din lumea aceasta și din celelalte lumi, îi provocase instinctul de-a se asocia ori de câte ori avea ocazia. În treacăt fie spus, el nu scăpa niciuna. Nici o ocazie și nici o „liniște“...

Orbis avea treizeci și nouă de ani când scrisese ultimul avertisment, ultimul strigăt. Îl scrisese cu mâna stângă pe zidul lucios, albastru, de cadmiu-nichel-titan, al clădirii neterminate ce urma să devină majestuosul Teatru al Constelațiilor.

Aceste amănunte nu l-au împiedicat să moară douăzeci și patru de ore mai târziu, lângă același perete ce avea să-i reflecte, ca într-o oglindă, imaginea trupul prăbușit. Dar cum timpul este relativ, iar Orbis găsisse șmecheria de a trece dintr-o lume într-alta, intervalul acesta, precis delimitat de biodecătorul psihostructural, nu-l putem raporta la un moment anume. Ceea ce rămâne cert (după părerea locotenentului Maïyon) este că ATUNCI el a plecat dintre cei vii pentru a se stabili cu abilitatea câștigată în călătoriile temporale în starea *goth*, cea care nu este viață, pentru că include moartea în ea, dar nici moarte nu este atâta vreme cât

mai păstrează calitatea minimă a viului.

„*A fost ucis!*“ – devenise sloganul străzii, în ciuda evidenței măsurate și în pofida faptului că nici un indiciu aparent nu dovedea o moarte provocată de altcineva.

Cercetările prompte ale Patrului pentru Securitatea și Integritatea Sistemelor Biologice Metropolitane au fost din start împiedicate de nașterea concomitentă – chiar dacă în alt timp planetar – a unui copil uscățiv ce prezenta, în proporție de 98%, caracterele genetice ale celui ce se încătușase în starea *goth*. Dar poate că și ceilalți oameni aveau dreptate afirmând că fusese ucis.

Copilul a scos primul strigăt la momentul determinat de trecerea în neființă a Vagabondului, doar că el corespundea anului 17167 înaintea lui Christos. Clipa, însă – în timp universal – era aceeași. În plus, ca în toate crimele zise perfecte, nu exista nici un indiciu aparent și nici un motiv palpabil care să conducă firul anchetei spre un asasin prezumtiv.

Locotenentul Maïyon, însărcinat cu elucidarea cazului, a găsit logic, în asemenea împrejurări, să abandoneze piste de timpului când se produsese asasinatul și să urmărească, în primul rând, evoluția noului născut pentru a găsi eventuale breșe sau disfuncțiuni în informația genetică primară, intuind o linie de posibilă descendență. Raționamentul era simplu pentru metodele de lucru ale epocii: dacă procentul de 98% se reducea la 72%, moartea spirituală a lui Orbis ar fi fost certificată din punct de vedere medico-legal, iar el ar fi putut să-și continue cercetările în spațiul temporal restrâns la momentul exact și doar al epocii când s-a produs „uciderea” – neincluzând moartea efectivă, precum am spus – a Vagabondului.

Repeziciunea și abilitatea de care dăduse dovadă în toată cariera sa îl ajută și de data aceasta să participe la evenimentul din epoca nașterii copilului chiar din clipa următoare – cea a cuvintelor. Norocul și aceeași intuiție l-au condus tocmai la momentul oportun și în locul breșei de rezonanță, singurul unde putea citi în timp ce auzea relatarea cronicarului Bernard Broën:

„— De ce bate vântul, mamă? L-am văzut umblând azi-noapte prin toată casa, pe sub treptele țarcului și printre ele, era subțire și lung, cu fața brăzdată de cute adânci ca un pământ uscat, avea barbă și semăna cu Lincoln, abătut după dezastrul de la Bull Run, de lângă târgul Manassas.

Aceste cuvinte s-au auzit (cum am specificat, le auzea și locotenentul Maïyon) într-o bună dimineață chiar în casa Aladiei, așezată la capătul singurei străzi pietruite din Pitaca, unde nu se mai știe când și de ce începuse vântul de pustă să bată. Nici cei bătrâni nu mai puteau să-și aducă aminte pentru că din vina vântului nu ajungeau să îmbătrânească prea mult, iar cei tineri se născuseră în vânt, neștiind că ar putea și altcumva.

Dar nu de la început fusese totul plămădit astfel; primii oameni nici nu știuseră ce este vântul: au suferit de furtuni și de ploii, de căderea roiurilor de meteoriți, au rămas goi și sângerânzi după trecerea zvasticilor colonizatori de pe Mû, chiar pământul pe care-și sprijineau pricioarele s-a căscat odată sub ochii lor. Au suferit în tot felul, numai cronicarul Bernard Broën știuse toate câte s-au întâmplat primilor oameni din Pitaca.

— Vântul nu este un lucru bun, au spus bătrânii, ocolind flăcările întortocheate de vânt.

Mai târziu, tot ei s-au gândit că nu putea fi nici lucru rău: copacii îi lăsa neatinși, se juca doar cu ei, furându-le frunzele și mutându-le dintr-un loc într-altul, mângâia paianta caselor șlefuiind-o, încât ajungeai să te vezi în ea ca în oglindă, își găsea întotdeauna lucruri mărunte de făcut, pentru el plictiseala neexistând și neputând pătrunde nici în sufletele oamenilor. Este adevărat, vântul intra prin case, dar nefiind nici cald nici rece și întotdeauna același, au dispărut

anotimpurile. A dispărut și apa însă cea adusă din puțurile de la adâncime s-a dovedit a fi mai bună decât cea strânsă după ploaie în gropile lăsate de meteoriți.

Apoi, cu timpul, s-au obișnuit, așa cum te obișnuiești cu orice și cu oricine până ajungi să crezi că dintotdeauna fuse la fel; bătrânii au uitat trecutul, copiii i-au uitat pe bătrâni, iar vântul de pustă bate de nu se mai știe când.“

Textul acesta fusese scris cu funingine pulverizată pe un perete de bazalt, ridicat probabil în timpuri străvechi de căderea unui meteorit. Locotenentul Maïyon era sigur că nu putea fi un vestigiu megalitic profanat. Îl șocă însă tehnica de pulverizare a funinginei și, mai ales, caracterele regulate ale literelor, chiar dacă scrierea nu folosea aceleași simboluri ca cele din epoca lui și din textul lui Orbis:

„Opriți-vă odată! Voi mă ucideți...“

Stilul ornamentat cu metafore pre-baroce corespundea celui cunoscut și atribuit cronicarului Bernard Broën, iar vechiul dialect pitacian, puțin cântat, fusese deja autentificat odată cu dezvoltarea tehnicii de recuperare a sunetelor înregistrate pe oalele din lut.

Cea de-a doua observație fu raportată la vânt. Vântul de pustă cu vântul de câmpie – pe care-l cunoștea atât de bine – păreau să fie una și aceeași individualitate, respectând cele 98 de procente de similitudine.

Ciudad... La fel de ciudat ca participația era lui la întâmplările unei epoci unde nu era implicat biologic: derularea evenimentelor devenea o poveste frumoasă, șuierată, ceea ce-l făcea să-și pună fireasca întrebare: „Vântul, până la ce punct putea să fie implicat?“. Introduse datele în ordinarul integrat la brățara ceasului.

Se sprijini de peretele de bazalt – ca mai demult, când era copil și asculta basmele aleatoare ale supraveghetorului din rețeaua urbană – și închise pleoapele pentru a-și forma propriile imagini din informația verbală a ciudatului povestitor:

...Din dimineața când vorbise, copilul nu se mai trezi decât să sugă. Nu plângea niciodată, iar acum Aladia nu-și vedea decât de treburile ei femeiești, n-a avut când să observe că mâinile pruncului

deveniseră cu timpul mai slabe și osoase, că trupul i se alungise mai mult decât lungimea țarcului, iar tălpile începuseră să-i atârne, n-a avut când să observe nici că fața i se brăzdase ca pământul uscat, că ochii i se adânciseră în orbite în timp ce bărbia i se umplea de peri.

Nașul Ioachim veni într-o duminică pentru botez. Nu trebuia să fie anunțat, numai să știe ce să aducă și cum să facă mai bine.

S-a dus la copil și i-a mângâiat părul răsfirat de vânt, l-a îmbrăcat cu hainele noi și l-a luat în brațe, cu lumânările și cu mănunchiul de busuioac la un loc.

L-au botezat pe câmp, după cele mai frumoase obiceiuri: toți trei cu fețele îndreptate spre cer, în liniștea sufletească pe care o aducea fumul lumânărilor din ceară amestecată cu tămâie magică. Atunci, din jocul stelelor mișcătoare – patruzeci și șapte de comete ce se strânseseră la un loc în noaptea de pomină – nașul Ioachim văzu limpede forma numelui pe care era dator să îl dea: Alkar. Apoi, după ce îl mai privi o dată, spuse cu pioșenie:

Alkar-cel-Lung.

În femto-secunda aceea, locotenentul Maiyon, proiectă imaginea virtuală – singura – rămasă de la Orbis. Observă că numele s-ar fi potrivit Vagabondului în aceeași proporție cu similitudinile dintre vântul de pustă și cel de câmpie. Baza de informații genetice părea identică, chiar dacă planul de desfășurare al programelor era în funcție de ordini prioritare diferite. Îi mai lipsea o verigă, a treia, cel puțin așa îi spunea intuiția: holograma lui Lincoln. O comandă la arhiva Centrului de Istorie Individuală a Umanității, apoi închise ochii cu certitudinea omului care știe cât îi rămâne de așteptat.

...După oboseala botezului dormiră adânc, fără vise și fără să audă trosnetele podelelor de sub țarcul copilului, așa că numai dimineața – în razele vișinii ale soarelui – văzură rădăcinile groase cu care se prelungiseră picioarele lui Alkar, strecurându-se printre treștiile țarcului și pierzându-se în țărâna amestecată cu așchii din podelele sparte. Abia către prânz au terminat de tăiat rădăcinile cu care

Aladia făcu focul în vatră ca să alunge umezeala ieșită din seva lor și răspândită în toată casa.

— Rădăcinile sunt semn rău, îi spuse nașul Ioachim. Așa s-a întâmplat și la botezul tatălui tău, iar a doua noapte au căzut mai mulți meteoriți decât toate sufletele din timpuri în Pitaca. A fost nevoie de două săptămâni ca să astupe gropile adânci și să transporte gogoloaiele de metal fumegânde în locul unde-acum îi spune „Dealul Coaielor Cerești”.

Cum Aladia nici nu-l băga în seamă, schimbă vorba:

— Oricum, avem lemne pentru câteva zile ca să uscăm casa, altfel cine știe ce seminte nebune ar mai putea încolți în tencuială...

Prevestirile nașului Ioachim nu se adeveriră nici a doua zi, nici în zilele următoare, nici mai apoi. În noaptea care urmă tăiatului de lemne, un singur meteorit, lung și mirosind a vacs se înfipse adânc în pământ, drept ca o lumânare ce mai fumega încă. N-ar fi fost nimic neobișnuit dacă din acea noapte Pitaca nu s-ar fi ales cu un primar. Meteoritul îl aduse în pântec: părea să fie la fel ca ceilalți oameni, numai ceea ce povestea era nemaiauzit și, de bună seamă, de necrezut pentru obârșia pităcenilor. Zicea că plecase cu mii de ani în urmă – dacă n-ar fi fost chiar mai mulți – pe vremea când nici strămoșii lor nu se născuseră încă. Le povesti ore în șir pățaniile lui prin celelalte lumi iar oamenii cu foarte mult bun simț găsiră de cuviință să-l pună primar, pentru că numai asta nu aveau, iar el nu era rotund ca gogoloaiele cerești ca să-l suie pe Deal.

De atunci, Aladia n-a mai crezut în prevestirile nașului Ioachim, deși tot el a fost acela care a anunțat – cu douăzeci și două de zile înainte – începerea războiului de secesiune de peste aproape douăzeci de mii de ani, chiar la 21 martie, în ziua solstițiului de primăvară, când erau strânși cu toții în curtea din spatele casei la masa pregătită pentru aniversarea lui Alkar-cel-Lung. Împlinea opt ani și crescuse pân aproape de crengile nucului sub care stăteau.

Nașul Ioachim a ținut un toast modest față de pachetul de cărți adus în dar (patru oameni voinici abia reușiseră să-l coboare

din spatele catârilor). Nimeni n-a luat în seamă prezicerea lui, nici când le-a povestit despre soldații ce vor lupta în forul Smuter pentru a apăra steagul federației, nici când le-a arătat – ridicându-se și destupând o sticlă de licoare pentru minte – nebunia Generalului Grant. Doar Alkar-cel-Lung a plecat urechea la cuvintele lui, aducându-și aminte de ceea ce spusese el însuși când a vorbit în loc să țipe. Acum a tăcut mulțumit că știa.

Locotenentul Maïyon fu neplăcut surprins de ceea ce auzea, dar încă nu putea înțelege ce anume îl deranja în înșiruirea aceasta de fapte. Singura concluzie pe care putea să o tragă pe loc era că natura – la începuturile ei – nu ajunsese încă să creeze un sistem fiabil pentru declanșarea programelor individuale de evoluție și, mai ales, acelea privind evoluția etapizată a speciei prin indivizi.

– „Ce haos trebuie să fie în mințile neprotejate de informații parvenind simultan și alandala din cine știe ce secvențe temporale!“

După ce se puse și în situația celui protejat atât de bine încât nu mai avea acces supra-conștient la informațiile acestea de contrabandă, descoperi miracolul: rămânând o altă femto-secundă în ignoranța autoimpusă, se văzu depășit, copleșit de știința

acelor proto-umani abia ajunși la ciclul de bază al conștiinței (ex.: cea a nașului Ioachim) și avu îndemnul natural către divinizare.

„O experiență de loc neglijabilă“, își zise. „Dar, din păcate, ancheta nu va avansa pe baza ei...“

Mai târziu avea să spună că fusese momentul lui de ceață intelectuală, când – având cheia problemei în mână – el nu era capabil să vadă decât o informă și rece bucată de metal.

Nimeni n-a mai crezut în prevestirile nașului Ioachim, pentru

că nici o nenorocire nu se abătuse peste Pitaca și atunci nu putea fi semn rău.

— Semnele rele nu se împlinesc întotdeauna pe loc – încerca el degeaba să-i convingă – unele sunt leneșe, altele neștiutoare încă, altele nu-și dau seama de la început că pot face rău, iar atunci răul se amână. Dar tot se întâmplă, chiar dacă mai târziu...

Pe 12 aprilie, soarele începu să pâlpâie: războiul de secesiune fusese declarat chiar în a douăzeci și doua zi de la aniversarea lui Alkar-cel-Lung.

Numai că pe cei din Pitaca acest război nu putea și nu avea de ce să-i înspăimânte, nenorocirea lor venea din lumina tot mai puțină ce rămânea împrejur, din nopțile chinuitor de lungi și de negre, de parcă Soarele s-ar fi înrolat în vreuna din armatele ațelului viitor. Ca urmare, de atunci și până a împlinit douăzeci și unu de ani, Alkar-cel-Lung își lua toporul din șopron de fiecare dată când trebuia să fie ora dimineții și tăia toți copacii pe unde îi găsea, iar când trebuia să fie noapte, citea la lumina lumânărilor, una câte una, cele o mie de cărți aduse în dar de nașul Ioachim...

Tot din aceea seară vântul de pustă a încetat să bată.

În răstimpul acesta locotenentul Maïyon, trăgând cu o ureche la șuieratul povestirii,

privea holograma de curând primită a lui Lincoln, Abraham Lincoln, sau Aby. Apoi baza genetică. Rezultatul fu surprinzător: decodat și recodat într-o manieră simplă, accesibilă ordinatorului-brățară, pe Alkar-cel-Lung îl reprezintă prin combinația 1-2-3 (pornind de la ideea celor trei elemente esențiale desfășurării evenimentelor: trecutul, prezentul și viitorul). Cel de-al doilea factorial, 2-1-3, îl atribuie lui Lincoln, iar lui Orbis-Vagabondul 3-2-1. Aceasta ar fi fost partea umană și oricine în locul lui s-ar fi mulțumit cu atât. Locotenentul Maïyon făcuse, însă, o observație capitală și nu uitase de ea: similitudinea dintre vântul de pustă și vântul de câmpie.

Le introduse deci în calcul, dar zâmbea amar.

Prelucrarea datelor pe o asemenea ustensilă de *voyage* putea să dureze supărător de mult – zeci, poate chiar sute de femtosecunde – iar răbdarea nu era punctul forte al caracterului Locotenentului Maïyon.

Preferă să închidă ochii din nou.

...Lumina aruncată pieziș lăsa urme adânci pe obrazul lui Alkar-cel-Lung. Razele ajungeau prin fereastra deschisă, se împrăstiau înconjurând toată camera; erau raze tinere, abia ivite din dimineața ce năvălise pe neașteptate tocmai din spatele Primăriei, acolo unde soarele avea obiceiul să apună înainte de-a se fi stins cu un secol în urmă.

Atunci își văzu pentru prima oară chipul lui din oglindă și avu o strângere de inimă. Dar, la urma-urmei, oglinda ovală era moștenirea Aladiei, așa că putea să-i mintă fără rușine pe ceilalți care se priveau în ea. Apoi, ea venea din alte timpuri, chiar și gândacii roșii de pe zidul Primăriei puteau veni tot de atunci, când chipurile dumnezeiești le întâlneai pe Pământ, la tot pasul. Citise asta în cea mai veche carte, dar nici ea atât de veche pe cât erau timpurile despre care povestea.

Gândurile lui, tot răscolind prin trecutul livresc și prezentul din oglindă, îl scăpară de sub control, traversară strada, se rostogoliră pe bolovanii șlefuiți de ploi și o luară razna pe câmp.

Fără ele, ca măcar să fie sigur că lumina nu venise mai devreme decât o spuneau cărțile, se puse să le numere din nou.

— Nu se poate! strigă nedumerit. Îmieș o mie... și una!

Șocul îi buimăci gândurile vagaboande; nu s-au putut opri la vreme după ce traversaseră câmpul și s-au izbit de pereții Primăriei, cutremurându-i atât de tare încât gândacii roșii s-au desprins de paiantă și le-au acoperit: milioane de trupuri dumnezeiești căzuseră unul peste altul strivindu-i mintea și lăsând duhul să se despartă de trup, mai întâi ca o ceață gălbuie, mai întâi împrejur, apoi tot mai slabă și mai alburie și mai depărtată.

Alkar-cel-Lung plecă dintre cei vii la vârsta de o sută doisprezece ani.

Iată o informație interesantă pentru locotenentul Maïyon. Nu aparținea domeniului genetic, cel pe care îl bănuise ca factor de reducere al similitudinilor, însă intuiția îi spunea că acolo trebuie căutată cheia soluției – chiar dacă numai una dintre ele. Mai trebuia să recunoască, în același timp, absurditatea raționamentului factorial anterior: devenise evident că vântul de pustă și cel de câmpie făceau parte doar din decorul foarte puțin schimbat în decursul mileniilor.

„Dar gândacii roșii?...“

Cronica lui Bernard Broën fusese intitulată „*Lincoln* și gândacii roșii****“ și avea trimiterile necesare la note:

* **Lincoln**, Abraham – (1809-1865) președinte al U.S.A., presupus a fi fost asasinat de actorul J.W. Booth.

** **Gândacii roșii** – *Pyrrochoris apterus*, denumiți popular Vaca Domnului.

Ideea începu să prindă conturul unor calcule suficient de simple pentru ordinatorul-brățară.

Datele de bază: Alkar-cel-Lung murise neîmpăcat, cu gândurile strivite de Vacile Domnului la vârsta de 112 ani, deci în anul 17055 înaintea lui Christos; Lincoln Abraham fusese asasinat la vârsta de 56 de ani, în 1865 după Christos, iar Orbis la cea de 28 de ani, în 11325 al erei de Titan, socotită tot de la Christos încoace.

Rezultatele: a) – pe de o parte: $28 \times 2 = 56$, $56 \times 2 = 112$;

b) – pe de altă parte: $17055 + 1865 = 18920$; $11325 - 1865 = 9460$; ori, $9436 \times 2 = 18940$.

Teoria ciclului genetic descrescând se dovedea a fi exactă, deci nu-i mai rămânea

decât să se întoarcă la locul ultimului asasinat în timp.

Peretele albastru de cadmiu-nichel-titan reflecta imaginea trupului, aflată încă în starea goth, cu aceea intensitate cu care aureola descrisă de cronicarul Bernard Broën se desprindea pentru a se pierde sub streșina noului Teatru al Constelațiilor. Ultimul avertisment al lui Orbis se vedea acum clar, până la cele mai mici detalii ale perfecțiunii literelor:

Opriți-vă odată! Voi mă ucideți...

Ele înlăturau posibilitatea unei disfuncțiuni genetice fatale, care să fi comandat autosuprimarea prin intermediul unor agenți exteriori. El, Vagabondul, fusese conștient că era urmărit.

În sistemul de gândire ondulatoriu al locotenentului Maïyon, conceptul de fantome nu putea să prezinte cauzalitate nici măcar ca element speculativ, în consecință, întrebarea finală rămânea deschisă: „Cine pot fi acei (sau acele: *voi mă ucideți?*)”

Mai rămânea soluția oferită (tot) de instrumentul lui înfășurat cu grijă la mâna dreaptă: cel din urmă calcul obținea cifra 4370 prin divizarea cu 2 a ultimei perioade, 9460. Adăugându-i prima cifră acesteia din urmă, rezulta că următoarea anchetă trebuia să o facă investigând realitatea anului 14190 în căutarea unui element genetic cu 98 de procente de similitudine.

Se puse pe treabă, dar pierdu femto-secunde prețioase datorită creșterii explozive a populației acelor timpuri când era Titanului va fi fost depășită și înlocuită cu era Tuturor. Nu-și dădu dintru început seama de importanța semnificației numelui. Doar mai târziu, negăsind printre umani elementul căutat, descoperi că în rasa canină domestică se produsese un salt calitativ care îi aduse la nivelul conștiinței, similară cu cea proto-umană.

Tocmai în sânul acestei subpopulații găsi ceea ce căuta: un șorecar neobișnuit de lîng ce răspundea la numele Apero și adulmea extaziat vîntul.

Locotenentul Maïyon petrecu megasecunde în șir studiindu-l, apoi ceru Centrului popular suburban analize medicale complete pentru subiectul său, în speranța că va găsi o breșă genetică cu tendințe de autosuprimare. Totul se dovedi inutil. Rezultatele erau excelente. Numai bietul

Apero dădea semne de nervozitate datorită aerului condiționat din saloane. Se calma însă afară, unde vîntul noii ere îi aducea miresmele dătătoare de viață...

Abia după ieșirea din rezervă, în ziua când împlini 1327522 de nano-secunde, Locotenentul Maïyon se hotărî să facă publice analiza și concluzia anchetei, clasate între timp, asupra vagabondului temporal Orbis.

Imagini de sinteză în relief filigranat anunțaseră mult-așteptata lui expunere asupra elucidării enigmei, intitulată de el însuși: „*Cazul Orbis – perfecțiunea și spiri-tul uman în raport cu universul*”.

Nimeni nu s-ar mai fi așteptat la o abordare publică a dosarului neconcluzionat la vremea lui și peste care poluarea timpului se așternuse în arhivele memoriei centrale.

— „...Voi aduce un argument irefutabil la susținerea existenței vieții în însăși mai multe forme decât cele existente în natura perceptibilă la nivelul conștiinței noastre, își începu prelegerea generalul în rezervă Maïyon.

Vedeți dumneavoastră, în afara formelor de viață cunoscute și care presupun cea de-a patra dimensiune, mi-a fost dat să mai descopăr una, ce-i drept, ne-biologică și care nu are vreo dimensiune măsurabilă. Este vorba de perfecțiune ca atribut al gândirii și spiritului. Absurditatea, la prima vedere, a afirmației mele putea să mă pună într-o situație delicată față de Conducerea administrativă Titanică – ne-mai-gânditoare prin evoluție supraconștientă, precum bine o știm – și de aceea concluzia mea nu a apărut în dosarul anchetei.

Întorcându-ne în vremurile lui Alkar-cel-Lung, unde începe conflictul – pentru că despre un conflict este vorba – ne putem da seama de configurația genetică particulară a acestui personaj: era tocmai un perfecționist. Deși nu reiese clar din cronică lui Bernard Broën, nașul Ioachim îi aduse în dar, într-adevăr, o mie și una de cărți. Ultima (una dintre ele) rămăsese necitită, ceea ce a produs o stare conflictuală la nivelul de conștiință al lui Alkar-cel-Lung. Abia apărut la specia proto-umană, acest nivel presupun că trebuie să fi fost foarte fragil, deși s-ar putea să mă înșel și să fie

vorba doar de o funcționare a lui pe frecvențele foarte joase, cele de bază, adică 13, maximum 14 cicli/secundă. În același timp este ilogic să presupunem că el ar fi fost asasinat de propriile-i gânduri, deși am fi tentați întru început să credem așa. Analizând, însă, cu atenție împrejurările, devine evident faptul că tocmai aceste gânduri (blocate la acel nivel) fuseseră asasinate. Agentul intermediar era exterior și îl constituiau gândacii roșii, tocmai cei care aveau chipul dumnezeiesc al perfecțiunii (denumirea populară de Vaca Domnului provenind, poate, chiar de la această întâmplare care în mintea proto-umanului a asociat iminent acțiunii de strivire o masă importantă cantitativ și familiară lui: vaca sacră).

Deci, gândurile lui fuseseră omorâte, și acesta constituie primul din seria de asasinate. Criminalul era ideea, produsă de conștiința lui Alkar-cel-Lung și proiectată în acțiunea insectelor.

Fac o paranteză spre a fi înțeles pe deplin:

(Știm că gândirea este un produs la nivel conștient ca răspuns imunologic și are funcția complexă de delimitare a eu-lui de non-eu-l din mediul înconjurător. Ceea ce știm mai puțin este că gândurile, spre deosebire de organismele biologice, le supraviețuiesc – sau duc o viață paralelă – sub forma ideii: produs al lor, dar entitate aparte. Mai știm că orice idee, o dată concepută, are tendința să se materializeze mai devreme sau mai târziu. Tot mai devreme, înaintând în timp și tot mai târziu, coborând în el...)

În cazul lui Alkar-cel-Lung, ideea de perfecțiune – cum am văzut, neîmplinită – a continuat să existe în ceea ce am putea numi viața după moarte, iar mai devreme sau mai târziu ea trebuia să tindă spre împlinire.

Următoarea etapă (prevestită, de altfel, de *nașul Ioachim*), când 98 la sută din gene urmau să constituie un alt produs biologic, cu aceleași tendințe, s-a produs după 18920 de ani (mai precis, după 18864 de ani, diferența reprezentând timpul necesar de realizare a ideii pentru a fi materializată). Dar situația finală – crearea S.U.A. – era identică din punct de vedere al neîmplinirii: Abraham Lincoln nu găsisse

nici el taina ultimei cărți și crease cea de-a doua imperfecțiune pe aceeași linie genetică. Atunci gândurile l-au suprimat, am văzut, tot prin intermedierea unui agent exterior, actorul J.W. Booth.

Iată deja două asasinate și o idee care continuă să trăiască și dincolo de moarte..."

Cetățenii din era Titanului aveau un respect înăscut pentru oratori. Nici cel mai mic gest, nici cel mai slab sunet nu putea fi sesizat pe fondul zumzăitor al instalației de recondiționare a aerului. Locotenentul Maïyon savură și el aceste momente pentru a-și pregăti urmarea discursului (o femtosecundă, desigur).

— „Cu Orbis lucrurile s-au petrecut diferit. Nu știu cum a descoperit el acea carte fatidică, cea de-a o mie și una – poate printr-o comandă genetică eliberată la a treia generație, sau poate din întâmplare – cert este că informațiile culese din ea i-au permis deplasarea dintr-o lume într-alta (și i-au atras astfel apelativul de Vagabond). Numai că el nu era deloc perfecționist, iar călătoriile lui, se pare, că au produs breșe ireparabile între aceste lumi închise. Cunoscător însă al cărții, el a fost singurul care și-a dat seama că este urmărit de gânduri, de aceea făcuse public strigătul de alarmă scriindu-l pe toate zidurile. Eu îl voi transcrie acum așa cum ar fi trebuit să-l fi scris el:

Oprîți-vă odată să mai formați idei! Voi mă ucideți, prin ele...

În cazul lui nu a existat un agent extern de suprimare. Era și inutil. Cunoscător al tainei lumilor, execuția putea fi făcută din interior și poate că era chiar necesară gândurilor de perfecțiune pentru a se împlini. Nu-mi pot explica altfel menținerea suportului biologic – corpul neînsuflețit – în acea stare *goth* în care se află și acum.

Asta nu mă împiedică să calific suprimarea lui Orbis ca al treilea asasinat săvârșit de una și aceeași entitate.

Din fericire a fost ultimul, pentru, că linia genetică inițială s-a derivat, cum am văzut, în rasa canină reprezentată de Aptero care găsisse, fără probleme imunologice de conștiință, perfecțiunea acolo unde noi, spiritele umane, nu avem senzori pentru a o percepe: adulmecarea vântului, contopirea cu energia și cu armonia universului.

Errore humanum est..."

Celălalt

Nu țin minte succesiunea exactă a întâmplărilor și nici nu cred că ar avea o prea mare importanță. Îmi amintesc însă, cu destulă claritate, de prima întâlnire ce mi-a inoculat acea persistentă senzație de straniețe. La început m-am amuzat, credeam că e doar o banală confuzie, nu bănuiam turnura obsedantă pe care o vor lua lucrurile.

Era o dimineață de duminică, pe la sfârșitul lui ianuarie. Dormisem agitat, m-am trezit îndispus; mai obosit decât la culcare. Am mâncat în grabă, nici nu m-am bărbierit și am ieșit afară. Aerul era rece, tăios, dar de o claritate aproape ireală, datorită luminii generoase a soarelui, reflectată de luciul zăpezii. Una din acele dimineți de cristal, reci și strălucitoare, ce te surprind prin frumusețea lor. Am dat colțul și am început să cobor strada în pantă, spre casa unui prieten cu care stabilisem o întâlnire. Voiam să discutăm detaliile unei expoziții artistice pe care urma s-o deschidem la clubul unei ligi de tineret. Aerul rece nu reușe să-mi alunge oboseala. Dimpotrivă. Îmi provocase o stare febrilă, accentuată și de faptul că de când mă sculasem îmi simțeam mâinile și picioarele înghețate. Aveam senzația că pielea feței devenise casantă și barba nerasă de trei zile mă irita. Începusem să mă enervez că renunțasem la bărbierit. Oricum, era duminică. Din nou mă surprindeam complăcându-mă într-o neglijență pe care nu aș fi suportat-o în urmă cu câteva luni. Eram tot mai nepăsător față de felul cum arătam, de cum mă îmbrăcam, Cora nu m-ar fi lăsat să ies așa pe stradă. Era foarte ordonată. Acum însă, ea dispăruse din viața mea și eu mă străduiam s-o uit cât mai repede. Dar îmi era mult mai greu decât mă așteptasem.

Ajunsesem aproape de casa amicului meu când am observat un cetățean venind din sens opus. Nu i-aș fi dat atenție, mai

trecuseră mulți pe lângă mine fără să-i i-au în seamă, dacă n-aș fi văzut pe fața lui un zâmbet exagerat. O satisfacție evidentă, produsă de faptul că ne întâlneam. Nu era nici o umbră de îndoială, în spatele meu nu mai era nimeni. Iar el mă privea drept în ochi. O clipă m-am gândit că simulează bucuria pentru a-mi putea cere ușor câteva sute de lei sub un pretext oarecare. M-am căutat instinctiv prin buzunare, dar nu aveam nici un ban la mine. Și nici el nu părea unul dintre cei care se pretează la așa ceva. Era bine îmbrăcat, o scurtă îmblănită, căciulă de iepure, fular alb de lână și, cu toate că părea ușor grizat, avea o figură plăcută. Un bărbat jovial, către cincizeci de ani, care se bucura ca de vederea unei cunoștințe apropiate. Eram contrariat și chiar curios.

Când a ajuns în dreptul meu s-a oprit și zâmbetul i s-a accentuat.

— Bună ziua. Mă bucur să vă revăd.

— Bună ziua.

I-am răspuns reticent, așteptându-i cererea. Dar veselia lui părea sinceră, lucirea din ochi o susținea, creând o anumită complicitate între noi. Probabil a observat reținerea mea și s-a arătat surprins.

— Chiar nu mă recunoașteți? Ne-am întâlnit sâmbăta trecută la doctorul Săvulescu. A fost o seară foarte reușită.

Nu-l puteam dezamăgi. Am îngăimat un acord amabil, o apreciere asupra seriei aceleia. Pentru o clipă am avut chiar regretul că nu cunoșteam nici un doctor Săvulescu. El mă privea în continuare cu simpatie, cred că se simțise excelent în compania celui cu care mă confunda.

— Soția ce mai face? A fost fermecătoare. Chiar ieri discutam cu nevastă-mea și îmi spunea că ar dori s-o reîntâlnească.

Puteam fi atât de crud încât să-i spun că nu eram căsătorit?

— Mulțumesc, bine. E acasă.

În mod inexplicabil, în timp ce rosteam

minciuna m-am simțit fericit. Pentru o fracțiune de secundă am crezut cu adevărat că omul din fața mea vorbea de Cora, ea știa să strălucească întotdeauna în societate, eram mândru de asta, uitasem că nu mai eram împreună. Dar iluzia nu a durat decât o fracțiune de secundă. Bărbatul îmi sesizase crisparea și era nedumerit. Un timp am tăcut amândoi. El nu îndrăznea să continue discuția, se străduia, cred, să afle motivul distanțării mele. Se întreba, probabil, unde și cu ce greșise. Nu aveam ce ne mai spune. El a capitulat primul. L-am văzut întristându-se și mi-a părut rău că n-am putut simula și eu bucuria acelei ipotetice revederi.

— V-am lăsat. Mi-a făcut plăcere că v-am întâlnit, a spus în grabă.

— La revedere, i-am răspuns jenat și l-am urmărit cum se îndepărtează. Nu s-a mai uitat înapoi. Probabil simțise că-l privesc.

Mi-am continuat drumul și i-am povestit amicului meu întâmplarea. El a luat-o ca pe o glumă și a spus că nu era decât o confuzie obișnuită, cu atât mai mult cu cât cetățeanul putea fi mai grizat decât arăta la prima vedere. Am abandonat subiectul, mă temeam să nu devin ridicol, dar multe zile după duminica aceea întâlnirea mi-a revenit în minte, obsedantă, refuzând să-și dezvăluie înțelesul. La un moment dat începusem să mă interesez de un anume doctor Săvulescu, dar întrebările mele nu au găsit răspunsul dorit și am renunțat.

O lună mai târziu am plecat într-o delegație pentru a ridica niște componente electronice de la o societate comercială din orașul C. Era prima mea deplasare la acea unitate. Ajuns la poartă, m-am prezentat la ghișeul de informații și am întins funcționarei buletinul și foaia de delegație pentru a-mi completa un bilet de intrare. Ea mi l-a luat cu un gest de rutină, a deschis buletinul și, în momentul în care m-a privit pentru a-mi compara figura cu fotografia din actul de identitate, am observat cum i se luminesc ochii. I-am răspuns cu un zâmbet formal, dar ea mi-a susținut privirea.

— Sper că astăzi aveți mai mult noroc decât data trecută.

— Pofțim? am întrebat derutat.

— Spuneam că astăzi ați putea rezolva mai repede. A trecut balamucul sfârșitului de lună.

Am tăcut un moment, apoi, încercând să fiu cât mai destins, am spus:

— Cred că e o confuzie. Vin pentru prima dată la dumneavoastră.

— Nu se poate, a replicat ea încrezătoare. Tot eu eram la poartă și atunci. În noiembrie, da, la sfârșitul lui noiembrie. Când a dat prima ninsoare.

— Probabil vin foarte mulți delegați pe aici. Ar fi imposibil să-i țineți minte pe toți.

— E adevărat. Dar pe dumneavoastră vă țin minte. Erați atât de fericit.

— Îmi pare rău, m-am scuzat cu glasul moale, timorat de siguranța cu care îmi vorbea. Vă repet, este prima dată când vin aici.

— Mă rog, a spus ea ofensată și a început să-mi completeze biletul. Unde mergeți?

— La desfacere.

A trecut serviciul la rubrica respectivă și mi-a întins bucațica de hârtie. A zâmbit din nou, nu era o femeie rachiunoasă, dar n-a mai spus nimic, deși eram sigur că nu mă crezuse.

I-am mulțumit și am plecat însoțit de tânărul care făcea de serviciu la poartă. M-a condus la etajul doi unde am străbătut câteva coridoare întortochiate și am ajuns la capătul unui mic hol, cu o ușă în față și două lateral.

— Intrați și la șefu'?

— Da, n-ar fi rău.

— Ușa din față.

— Mulțumesc.

A stat până m-a văzut înăuntru și i-a făcut un semn scurt cu mâna bărbatului corpolent așezat la biroul de la fereastră, în partea opusă ușii. Acesta însă nu m-a observat. Lucra concentrat la niște formule, ajutându-se de un minicalculator. Din când în când își ștergea nasul congestionat cu o batistă imensă, în carouri, pe care o îndesa apoi în buzunarul de la piept. Am închis ușa și am așteptat.

Într-un târziu a terminat calculele, a aranjat foile într-un teanc ordonat și m-a privit. Instantaneu, ridurile frunții i s-au destins, iar în ochii înroșiți de răceală i-a apărut o lucire jucăușă. S-a ridicat în picioare, mi-a întins mâna, dar imediat a renunțat la gest și mi-a făcut semn să rămân pe loc.

— Mai bine stați la distanță. Cred că am gripă.

I-am urmat sfatul. Eram stânjenit, nu știam cum să încep în a-mi formula cererea, dar el nici măcar nu mi-a dat răgazul. A arătat spre banca de lemn așezată de-a lungul peretelui lateral.

— Luați loc. Aveți timp să bem un ceai?

— Sunt cam grăbit, m-am scuzat surprins de invitație. Aș dori să prind trenul de două.

— Îl prindeți, m-a liniștit el și a scos din dulăpiorul biroului un fierbător, un ceainic micuț și două căni. S-a dus la chiuvetă, a umplut ceainicul, apoi a traversat încăperea și a pus vasul pe bancă. A introdus ștecherul fierbătorului în priză și s-a întors la birou. S-a aplecat din nou spre dulăpior și a scos o cutie cu zahăr, lingurița și un pliculeț de ceai. Mi l-a arătat, zâmbind calm.

— Imediat se face.

Am urmărit întreaga succesiune a operațiunilor ușor intrigat de amabilitatea lui. Nu mi se întâmpla prea des să fiu primit cu tratații. El a scos din nou batista și și-a suflat zgomotos nasul.

— Păcătoasă răceală. A oftat și a desfăcut pliculețul, apoi m-a privit în ochi: V-am așteptat luna trecută. Probabil ați fost prins cu alte treburi. Vorbisem cu fetele să nu vă mai întârzie ca ultima dată.

Cuvintele lui m-au prins nepregătit, deși le presimțeam. În prima clipă am vrut să-i explic și lui că se înșeală, că e vorba de o confuzie. Imediat, însă, am renunțat la pornirea inițială. Îmi venise o idee. Dacă acceptam convenția, puteam obține câte ceva despre acea neobișnuită dublură a mea. Raționamentul mi se părea atrăgător și, cu cât îl analizam mai mult, îmi dădea convingerea că avea șanse de reușită. Trebuia doar să fiu atent la modul în care pune întrebările. Nu voiam să-i dau senzația că discuția s-ar abate de la normal. Ar fi putut deveni reticent.

— Mă bucur că nu m-ați uitat, am spus cutând pe figura lui eventualele semne ale surprizei sau ale nedumeririi. A rămas la fel de calm, așa că m-am hotărât să supralicitez. Chiar țineți minte și data când am venit aici ultima dată?

— 28 noiembrie, mi-a spus sigur pe sine. Nu vă amintiți, eram tot în camera asta când mi-ați spus că nici n-ați terminat bine luna de miere și v-au trimis la noi?

— Ba da, am confirmat încercând să mă orientez. Și totuși cum de vă amintiți atât de precis data?

— Simplu, foarte simplu. Nu mai știu dacă v-am spus atunci. Trebuie să vă fi spus. Ziua în care v-ați căsătorit coincide cu ziua mea de naștere... Erați foarte fericit, probabil n-ați dat atenție. Mi-ați vorbit aproape tot timpul de soția dumneavoastră.

Am simțit că mă străbate un fior rece. La 23 noiembrie mă întâlnisem ultima oară cu Cora. Atunci hotărâsem că nu mai avea rost să continuăm. Nu puteam uita data. El mi-a observat crisparea și s-a oprit încurcat. Și-a făcut de lucru cu pliculețul, apoi s-a ridicat de la birou și a venit să vadă dacă se încălzise apa din ceainic. A luat cutia de zahăr, a pus câteva lingurițe și a scos ștecherul fierbătorului din priză. Evita să mă privească. Se gândea probabil că subiectul mă stânjenea, că ipotetica mea căsnicie nu mergea bine. A pus pliculețul în apa fierbinte și l-a agitat de câteva ori. A luat micul ceainic de pe bancă și a turnat lichidul aburind în căni. Mi-a întins una privindu-mă pieziș. Am încercat un zâmbet, dar mi-am dat seama că nu era prea reușit. Tăcerea devenise penibilă. Trebuia să găsec un pretext pentru a continua discuția. Dacă tot intrasem în acest joc, voiam să aflu măcar câteva date despre... celălalt. N-a mai fost nevoie. Următoarele lui cuvinte m-au făcut să înțeleg că tentativa mea nu avea sorți de izbândă.

— Mă iertați, am un lapsus teribil. Spre rușinea mea am uitat cum vă numiți.

I-am spus numele și el a dat din cap de parcă atunci și-ar fi amintit. Dar ochii lui i-au trădat nesiguranța.

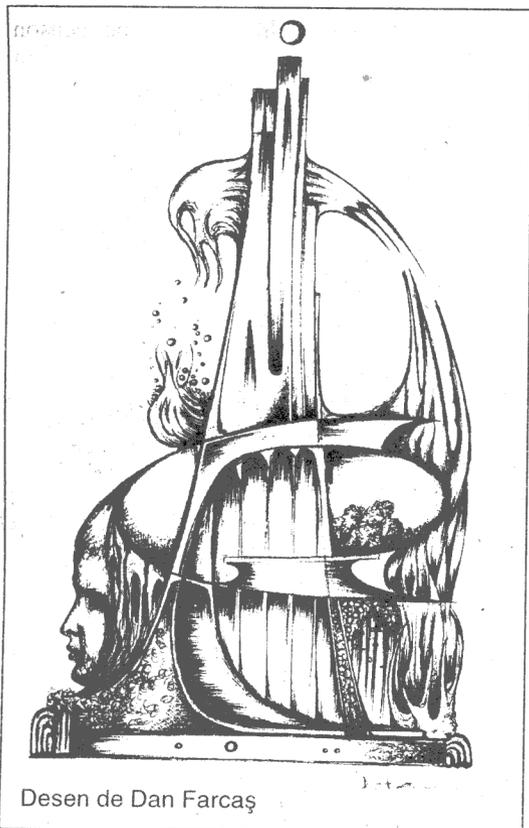
Am pierdut și ultima speranță atunci când m-a întrebant, scuzându-se din nou, care este societatea la care lucram pentru a-mi completa fișele de expediție. I-am dat delegația și foile cu necesarul de piese. Le-a cercetat în fugă și a devenit iarăși binevoitor.

— Ne lipsesc numai două poziții. În rest le puteți ridica pe toate. Facem colet?

— Nu cred că e cazul. Le iau cu mine.

— Cum doriți. Vorbesc la magazie să vi le pregătească. La unu, cel târziu, ajungeți la gară.

I-am mulțumit și am sorbit o gură de ceai. Se răcise suficient. În timp ce el vorbea cu magazionera, m-am gândit dacă nu

Desen de Dan Farcaș

era mai bine să-i spun totul deschis și să-l întreb ce amănunte își mai poate aminti în legătură cu celălalt. Bănuiam însă, din convingerea cu care mi-a vorbit la început, că nu m-ar fi crezut și și-ar fi închipuit că vreau să-mi bat joc de el. Am abandonat ideea.

A pus receptorul în furcă și s-a ridicat de pe scaun.

— Puteți merge jos. Într-un sfert de oră pachetele sunt gata.

M-am apropiat de el pentru a-i întinde mâna, dar m-a oprit din nou.

— Gripa. A zâmbit: Se pare că-i adevărat ce se spune, dacă iei medicamente îți trece în douăzeci de zile, dacă nu, în trei săptămâni.

L-am aprobat, încercând să par amuzat de poanta răsufletă, apoi i-am mulțumit pentru amabilitate și am ieșit din birou.

În tren, la întoarcere, am recapitulat întreaga discuție. Eram singur în compartiment. Dincolo de geam, satele alunecau lent, în zgomotul sacadat al roților. Casele erau acoperite cu straturi afânate de zăpadă,

exact ca în felicitările de Crăciun. Din coșuri, fumul se înălța albastrii, spre cerul de sticlă. Ici-colo, oameni încotoșmănați, mogâldețe minuscule, se prelingeau de-a lungul ulițelor sau trebăluiau prin curți. Frumusețea peisajului îmi inocula cu încetul o stare de straniețate, mi se părea că întreaga priveliște are puritatea și misterul unui vis. Devenisem predispus la visare, la judecăți și conexiuni care, în mod normal, mi s-ar fi părut nefirești. M-a cuprins o ușoară exaltare rememorându-mi întâlnirea cu șeful compartimentului "desfaceri". Faptul de a avea o sosie, fapt în care acum credeam deja cu adevărat, nu mi se părea enervant, ci, dimpotrivă, mă consideram chiar un favorizat al soartei, unul din puținii aleși de a trăi întâmplări neobișnuite și, prin aceasta, de a fi în contact direct cu unul dintre misterele naturii. De felul meu sunt rațional și recunosc că ceea ce noi, oamenii, am reușit să descifrăm din tainele universului sunt fragmente disparate, minore, pe care ne chinuim, de multe ori zadarnic, să le îngheșuim în grila rigidă a unor raționamente și formule matematice. Și totuși, dincolo de rațiune, cred că una din cele mai minunate însușiri ale ființei umane este atracția irezistibilă, de neexplicat, spre mister, spre miracol, spre necunoscut... Cufundat în astfel de gânduri, n-am observat că trenul oprise de mult în stație și în locul caselor pierdute sub zăpadă apăruseră peroane și terasamente acoperite cu o zoia înnegrită, călcată în picioare. Mi-am îmbrăcat paltonul, am luat valiza și am coborât. Farmecul visării dispăruse. Mai persista doar senzația săcâitoare a nemulțumirii că nu reușeam să dau de o urmă utilizabilă a omului cu care fusesem confundat. Eram foarte curios și intrigat, poate nu atât din cauza asemănării noastre, se pare aproape perfecte, cât mai ales din cauza coincidențelor acelor date care ne jalonaseră viața. 23 noiembrie însemna pentru el un eveniment fericit, iar pentru mine exact contrariul. Să existe oare o lege universală a compensației? Ideea mi se părea absurdă, și totuși, nu puteam să mi-o alung din minte. Am traversat sala de așteptare, podeaua era presărată cu hârtii și coji de semințe și am uitat de ideea aceea ciudată în aglomerația stației de tramvai.

În zilele următoare n-am avut timp să mai analizez întâmplările referitoare la acea dublură a mea. Au răbufnit necazurile de la serviciu. De câtva timp situația se deteriorase vizibil, în special în contactele pe care le aveam cu șeful de secție. Poate era și vina mea. Despărțirea de Cora, în loc să-mi aducă relaxarea, mă marcase, deși nu voiam să recunosc. Devenisem neglijent, delăsător, superficial și chiar irascibil. Eram nemulțumit de lucrurile insipide, rutiniere, îmi doream o temă de cercetare deosebită, dar nu mai aveam puterea să mă lupt și să-mi impun poziția. Șeful de secție mă urmărea de mai mult timp. Era tipul de infatuat căruia îi fac plăcere zâmbetele slugarnice, familiarismele, bineînțelele cele care proveneau de la el, voia cu tot dinandinsul să pară spiritual, se amesteca mereu în lucrările noastre, cu pretenția de mare specialist. Eu nu suportam și de aceea nu scăpam nici un prilej de a-l contra. Prin aluzii ironice pe care le pricepea abia după ce îi vedea pe colegii mei întorcându-și fețele și zâmbind ascuns, corectându-i greșelile de exprimare - și erau cu duiumul, sau spunându-i clar, în față, ce mă deranja. Ajunsesem o adevărată obsesie pentru el, dar nu avea cum să mă prindă atâta timp cât îmi rezolvam sarcinile de serviciu. Însă, după ce am terminat cu Cora, lucrurile s-au schimbat. Îl vedeam de la o zi la alta cum jubilează tot mai mult. N-are rost să mai lungesc evenimentele: Mi-a făcut câteva observații în fața colegilor, a început să-mi taie din ore, m-a penalizat la acord, mi-a respins cererea de concediu fără plată, m-a tăiat de pe lista de gradații și o mulțime de asemenea mizerii. Șeful meu de laborator, un om umil și timid, deși bănuia cauza declinului meu, nu îndrăznea să-mi ia apărarea în fața coordonatorului de secție. Singurul lucru pe care a reușit să-l facă a fost să-mi obțină o delegație de două săptămâni la întreprinderea de echipamente electronice, sperând ca depărtarea și timpul să aplaneze conflictul.

Chiar de ziua mărțișorului am intrat pentru prima oară pe poarta societății de echipamente electronice. Întâmplător nu mai fusesem niciodată acolo, deși avusesem destul de multe colaborări cu colectivul în care urma să lucrez.

La poartă, în cabina de sticlă, alături de portar se afla un tânăr înalt, blond, cu o

înfățișare plăcută - am observat pe euson că lucra la "Montaj 2". Era tipul de om relaxat, pe care necazurile nu-l puteau afecta în nici un fel.

N-am apucat să cer portarului informațiile dorite. Tânărul a ieșit furtunos din cabină și mi-a întins mâna.

— Deci te-ai hotărât! Mă bucur, să știi!

I-am zâmbit, dar mi-a simțit crisparea de-o clipă. A continuat repede.

— S-a întâmplat ceva? Victor, să știi, eu nu ți-am încurcat plăcile alea. Degeaba te-ai supărat.

Am tresărit. Nu din cauza confuziei. Aproape mă obișnuisem cu ea. Amănuntul care m-a frapat a fost numele. Deci sosia mea se numea... Victor. În sfârșit o informație concretă.

Pentru moment m-am simțit tentat să reîau jocul pe care îl încercasem și cu șeful desfacerii de la întreprinderea de componente, dar mi-am dat seama că nu avea sens. Nu-l puteam continua două săptămâni. M-am hotărât să-i vorbesc deschis.

— Îmi pare rău, dar nu sunt Victor. E o confuzie.

— Serios? Nu mai ești Victor, a replicat el ironic, probabil acum ești "domul" Victor. Am auzit că te-au făcut șef de secție. Felicitări. Ești un băiat de perspectivă.

A început să râdă luând totul ca pe o glumă. Nu m-am obosit să-l conving că nu sunt eu acel Victor. Era inutil. Am mai schimbat câteva amabilități, apoi ne-am despărțit. În ziua aceea nu l-am mai întâlnit, apoi am aflat că a intrat în concediu. N-am avut puterea să-l mai caut la întoarcerea lui la lucru. Știam că nu mai aveam cum să-l conving de realitatea acelei confuzii. Ceea ce mă neliniștea din ce în ce mai mult era cea de-a doua informație pe care mi-o furnizase. Celălalt, evit să-i spun pe nume din motive pe care încă nu mi le-am explicat, avusese o ascensiune profesională evidentă, exact în aceeași perioadă în care situația mea se agravase. Din nou mi-a revenit în minte, obsesiv, gândul la acea presupusă lege a compensației. O lege care scăpa raționalului, dar care totuși exista. Cel puțin așa o sugerau faptele. Am petrecut multe nopți albe gândindu-mă la dublura mea, la firele invizibile ce ne legau, la destinele noastre complementare. Încercam cu îndărătnicie să

găsesc explicații, deși lucrul acesta părea absurd. Refuzam să cred că nu pot descifra cursul destinului meu. La un moment dat m-a cuprins teama. Aveam senzația că sunt o marionetă incapabilă de a mă opune mișcărilor dirijate de o forță aflată mai presus de înțelegerea mea. Un alt gând care mă înfricoșa era și acela că viața mea era determinată implicit de... acțiunile celuilalt. Succesele lui însemnau tot mai multe necazuri pentru mine, bucuria lui îmi aducea tristețe, fericirea lui era pentru mine deznădejde. Am început să-l invidiez și, uneori, chiar să-l urăsc. Nu știu exact când mi-a venit ideea de a încerca tot ce era posibil pentru a-mi schimba viața. La urma urmei aveam și eu dreptul la fericire. Trebuia doar să încerc să lupt împotriva destinului. Chiar în dimineața următoare m-am aruncat sub duș, mi-am ras barba, m-am îmbrăcat în haine curate și am ieșit afară.

Se întâmplase a fi o dimineață superbă de primăvară, cu un soare cald, cu miros de copaci înfloriți, cu oameni veseli. Eram încrezător în reușita mea.

Nu are rost să descriu în amănunt zilele ce au urmat. Mi-am rezolvat în scurt timp toate restanțele, am terminat cu delegația, apoi, întors la institut am reușit să obțin un contract pe care mi-l doream atât de mult în cadrul cercetărilor privind telefonია mobilă. Chiar și "amicul" meu, șeful de secție, fusese schimbat în cadrul unei adunări generale. Zilele începuseră din nou să mi se pară prea scurte.

A venit apoi seara aceea de mai, care mi-a rămas încrustată în memorie ca un filigran. Fusesem invitat de un prieten la aniversarea zilei sale de naștere, era sâmbătă, pomii din parcuri răspândeau efluvii de miresme. Amicul îmi garantase o surpriză, nu bănuiam ce putea fi, dar nu mă așteptam la mare lucru. Îl știam că-i place să exagereze.

Am urcat scara blocului și am sunat la ușă, aranjându-mi pentru ultima dată nodul cravatei. Mi-a deschis zâmbind misterios, la început nu l-am luat în seamă, i-am urat cele convenite și i-am dat cadoul și buchetul de flori. M-a condus în camera de zi. Îi cunoșteam pe majoritatea invitaților, însă de cum am intrat și au început să se facă prezentările, m-a cuprins o senzație ciudată. Poate și din cauza privirilor complice pe care le deslușeam în privirile prietenilor,

poate și din pricina - abia târziu mi-am dat seama - unui parfum abia perceptibil care îmi trezea amintiri dureroase. Am parcurs cercul invitaților cu obișnuitele salutări și glume pentru ca, ajuns în dreptul canapelei de lângă geam, să simt cum mi se accelerează pulsul. Prietenii s-au îndepărtat discret și și-au făcut de lucru cu alegerea benzilor de magnetofon. Pe o canapea ședea Cora! Delicată, frumoasă ca întotdeauna, într-o rochie pe care nu o cunoșteam, dar care îi venea de minune. Mă privea drept în ochi, cu seriozitate și, treptat, un zâmbet îi răsărea în colțul gurii. Probabil o amuza imobilitatea mea.

— Nu te azei? m-a întrebat făcându-mi loc alături de ea.

— Ba da, am răspuns nesigur și m-am conformat. Îi simțeam mult mai puternic parfumul cu care într-o vreme mă obișnuisem atât de mult. Mă bucur că te văd, Cora. Sincer mă bucur.

M-a privit și am simțit cum îi tremura vocea.

— Și mie mi-a fost dor de tine.

După trei săptămâni ne-am căsătorit. Nu mai descriu evenimentele acelor zile. Eram fericit, în sfârșit, că viața începuse cu adevărat și pentru mine.

I-am povestit Corei despre întâmplările ciudate ce îmi marcasez lunile din urmă. N-a râs, m-a luat în serios și a făcut tot ce i-a stat în putință să-mi abată atenția de la gândurile ce mă obsedau. În mare parte a reușit. Aproape că uitasem de celălalt, de frământările mele în legătură cu destinele noastre complementare. Asta până într-o zi de iunie, când, în timpul unei scurte escapade la Predeal, celălalt a revenit intempestiv în viața mea.

Închirasem cu Cora, pentru sfârșitul de săptămână, o cameră la vila "Strugurel". Am găsit-o destul de greu. Era o căsuță de numai trei camere, cochetă, cu o perspectivă minunată. Am parcat mașina în dreptul porții și am plecat s-o caut pe femeia de serviciu pentru a lua cheia. Am găsit-o la vila vecină. De fapt ea m-a descoperit pe mine. Pregătea lenjeria într-o cameră de serviciu împreună cu alte două îngrijitoare și nici n-am apucat să întreb cine are cheile de la vilă că am văzut-o pe femeia aceea mărunță, îmbătrânită înainte de vreme, cum se lumbează la față și îmi vine în întâmpinare.

— Ce surpriză! Nu credeam c-o să vă văd prea curând.

Am încremenit simțind cum mă invadează vechile temeri. N-am avut răgazul să-i răspund.

— Ați reușit să faceți ceva pentru băiatul meu? Chiar astăzi voiam să vă sun. Mi-era teamă să nu vă deranjez. Păreați cam supărat ultima dată.

Am început să devin atent. Blocajul mental mi-a dispărut la auzul cuvintelor ei, dar nu mă puteam hotărî să vorbesc. Probabil că tăcerea mea o deruta. Eram obligat să spun ceva, să mă decid pe loc ce rol urma să interpretez. Al meu sau al... lui. Am optat pentru a doua variantă în speranța de a afla amănuntul acela deosebit de important pe care se pare că ea mi-l putea oferi.

— Mai aveți numărul de telefon?

— Cum să nu, a replicat ea și s-a dus imediat la cuierul de lângă ușă.

A căutat în buzunarele unei jachete ponosite și s-a înapoiat triumfătoare, cu un petic de hârtie. L-am luat încercând cu disperare să-mi ascund tremurul mâinilor. L-am despăturit și -am citit cu înfrigurare numele și numărul de telefon. L-am repetat de câteva ori în minte apoi i l-am întins, încercând să par mai relaxat.

— Sunați-mă pe marți, miercuri și am să vă dau un răspuns precis. Cred că se va rezolva.

Bucuria de pe chipul ei m-a făcut să am remușcări pentru faptul că îi promiteam lucruri de care eram complet străin. Trebuia totuși să aflu numărul acela. Nu știam la ce îmi va folosi, dar trebuia să-l știu.

Am luat cheia și m-am întors la mașină. Cora mi-a sesizat din prima clipă tulburarea. I-am spus despre ce e vorba și ea a încercat să mă liniștească, dar weekend-ul n-a mai avut farmecul la care mă așteptam.

Noaptea de dinaintea întoarcerii acasă mi-am rememorat în amănunt vorbele îngrijitoare. Concluzia a fost aceeași: destinele noastre, al meu și al... celuilalt se dovedeau a fi indubitabil de o stranie complementaritate. Femeia mi-l prezentase ca fiind măcinat de griji. Tocmai acum când eu eram fericit. Oare mă puteam considera vinovat de necazurile lui? Nu, nu puteam să accept așa ceva. Fiecare trebuia să lupte pentru viața lui și totuși, deși raționamentul mi se părea firesc, îmi simțeam inima grea.

Am adormit târziu, chinuit, îmbrățișând-o pe Cora.

Revenit acasă, am trăit cele câteva zile ce au urmat într-o stare febrilă, de nesiguranță, amestecată cu o teamă inexplicabilă. După-amiezele stăteam ore în șir privind telefonul, răspunzându-i distrat Corei, încercând zadarnic să-mi abat gândul de la... celălalt. Speram ca timpul să-mi atenueze tulburarea, dar speranțele mele se dovedeau a fi zadarnice. Un singur gând, mai bine zis o întrebare, începea să mi se contureze tot mai apăsător în minte: să fie oare adevărat că ascensiunea mea a determinat declinul lui? Era într-devăr într-o situație tristă? Nu puteam afla răspunsul decât într-un singur mod. Mi-era teamă însă de vocea lui, de contactul direct. Însă tensiunea în care trăiam ajunsese insuportabilă. Într-o seară m-am hotărât. Am ridicat receptorul și, cu mare greutate, am reușit să formeze numărul. Cora tocmai intrase în cameră, m-a privit și din încordarea mea a înțeles cui telefonez. S-a apropiat încet de mine și a rămas în picioare urmărindu-mă cu atenție.

Am auzit în receptor apelul repetându-se de câteva ori, îndepărtat, apoi cineva a ridicat receptorul.

— Alo...

Am simțit cum mi se oprește inima. N-am reușit să articulez nici un cuvânt. Era... el. O știam, o simțeam cu fiecare fibră a trupului meu. Dar nu puteam să-i vorbesc. De fapt, ce aș fi avut să-i spun? Dacă forța aceea a Necunoscutului exista cu adevărat, oricum ea se afla mai presus de înțelegerea noastră. Nu aveam cum să ne aliem împotriva ei. Viețile noastre se aflau pe tarele aceleiași balanțe, dar nu aveam cum să știm cine a conceput balanța și cum putem evada.

Cora mi-a sesizat neputința de a reacționa. Mi s-a așezat pe genunchi, m-a cuprins cu o mână pe după umeri, iar cu cealaltă mi-a luat receptorul și l-a pus în furcă. Apoi m-a sărutat. I-am simțit moli-ciunea buzelor și am îmbrățișat-o, la rândul meu. Dar gândul îmi era tot la vocea aceea îndepărtată, estompată de paraziții rețelei, repetând un apel, inutil.

Era vocea unui om trist..

Eu o aveam pe Cora.

Oare cât timp?...

1. Iată-mă de câteva zile stăpân de noapte peste cioburile și relicvele altor veacuri. "Pe sub pământuri domn", ca să zic așa. Servitor servil, stăpân peste noaptea trufașelor destine ale municipiului. Suveran nocturn peste ce-a mai rămas din domniile de altcândva, din a căror glorie n-au mai supraviețuit peste veac decât cioburi de vas și ciotul de spadă mâncat de rugină, scripta îngălbenită și chivăra numai bună să-și cate liliacul cuib într-însa.

2. Dimineața, când ies din schimb chior de oboseală, mă plimb prin parcul de vizavi. Trandafiri cu căpățâni ciufulite și crețe răspândesc sub soarele de iulie parfum diafan, trezindu-mi în simțurile adormite o infinită nostalgie.

Pe lacul invadat de fulg de plop, lebede negre își respiră panajul.

Sunt din ce în ce mai singur și mai trist. Nu găsesc alinare în nimeni și nimic din ceea ce mă înconjoară. Mă îndrept spre casă, pustie de când m-a părăsit soția. Merg pe jos, fără far, prin talazurile mării de oameni ai urbei. În drum spre mahalaua în care șed, trebuie să străbat tot Centrul, aglomerat la ora asta.

Dar nimeni nu mă ia în seamă. Un bărbat dârz dă peste mine și merge mai departe imperturbabil, de parcă nici n-aș fi.

Joc un rol fantomatic printre semenii mei, neputându-mi depăși în nici un fel condiția precarei mele subzistențe.

Unde ești, tinerețe de ambiții deșarte? Unde v-ați vărsat, fluvii fecunde ale trecătoarelor trufii efemere?

Mama, săraca, răposata, aștepta din partea mea să ajung un "intelectual", o "personalitate". Zâmbea, încurajându-mă atunci când mă surprindea studiind tomuri grele, de știință și filozofie... N-am rămas cu nimic din ele. Așa cum n-am rămas cu nimic de la familie, decât cu casa dărăpănată, din mahalaua de la marginea

orașelului. Mobila e sumară și jalnică, fiindcă piesele mai scumpe le-a vândut tata, în ultimii ani, înainte de a muri. N-am ce să-i reproșez, erau moștenirea lui de familie. Și apoi, fiindcă nu lucrase toată viața decât măruntășuri, ca liber profesionist, nu avea pensie, și doar nu era să moară de foame ca să-mi lase mie gioarsele alea - de altfel, niște vechituri...

La despărțire, nevastă-mea a luat cu ea mobila nouă, pe care o cumpăraserăm împreună, în rate. N-am protestat. Las-o să se bucure! Eu nu mă simt legat de lucruri. Și, de când a plecat ea, nici de oameni.

Eșuez fără scăpare pe țărnul sterp al unei bărbății fără liman de speranță. Am trădat toate promisiunile și toate promisiunile m-au trădat. Ca o nelămurită epavă, rătăcesc în derivă peste pustietatea pacifică a dezolării vârstei de mijloc.

Încotro?

Tinerii pescăruși sunt ademeniți în larg de miraje înălțătoare. Eu zac cu aripile frânte, după un drum obositor din care am eșuat atât de aproape de port!

Mă întreb uneori dacă înălțimea nu există decât pentru ca prăbușirea să fie mai din înalt.

Sau ochii aceluia ce a sfidat trebuie să poarte apoi, de-a pururi, blestemul mocirlei din cafe nu-i aripă se te mai înalțe?

Indiferenți la zbaterea mea zadarnică, antemergătorii mei, răposati de viață, aventurieri pe la curțile de altădată, mă lasă să-mi cocoșez spinarea înaintea ușilor, într-un destin mizer.

3. De doi ani încoace, de când m-am căsătorit, am încercat diferite meserii, care mai de care mai de producție.

Am o constituție șubredă. Muncile aspre mă dărâmau. Nevastă-mea își bătea joc de mine și mă beștelea că nu o scot și pe ea nicăieri în lume. Fiindcă, într-adevăr, după opt ore de cârcă, nu-mi mai ardea de

nimic. Voiam să mă odihnesc.

Nevastă-mea era o tipă ambițioasă. Ea avea facultate. Era economistă. A încercat să mă convingă și pe mine să dau la vreo facultate. Dar n-am reușit să intru, așa că am renunțat. Asta a fost prima ei deziluzie în ceea ce mă privește.

A doua deziluzie a fost serviciul meu aici, la muzeu. "Cum te complaci pe un post ca ăsta, fără perspective?"

Singurul lucru pe care i-l reproșez este că la procesul de divorț a mințit că aș fi bătut-o, că beau, că lipseam de acasă. Ai ei au dat și ei mărturie că-i așa.

N-am zis nimic - am lăsat-o pe-a lor. Dar mi-a făcut silă purtarea asta. După proces m-au invitat "la o bere", dar am refuzat.

4. Postul ăsta, de paznic de noapte la muzeul municipal de istorie, l-am obținut din mila unui grangur la care m-am dus în audiență.

Când am intrat în biroul cu ușă capitonată cu velur, am rămas surprins de faptul că belferul era cam de-o vârstă cu mine.

I-am explicat ce și cum, i-am arătat actele medicale.

— De ce stai cocoșat? m-a întrebat.

I-am povestit de ultimul serviciu unde lucrasem și de pragul scund pe sub care trebuia să trec de douăzeci de ori pe zi. Doar nu era să-i dezvălui că mă copleșise importanța funcției lui!

Înghițisem atâtea, încât ajunsesem să mă port ca un trepăduș. Făceam pe prostul și pe lingăul, tremurând de frică să nu fiu gonit ca o cotarlă. Până și glasul mi se schimonosise - era subțire și milog - un glas străin, lipsit de mândrie și de caracter.

5. Aici, la muzeu, seară de seară îmi fac de lucru, citind textele de sub exponate și colindând sălile Deșertăciunii Măreției Apuse. Din când în când, mai trag câte-un gât în cinstea răposaiților. Nu mă tem de fantome. N-am de ce. Aici mă simt în mediu meu.

După încheierea rondului, sfârșesc prin a mă culca, tolănit în tronul căptușit cu pluș roșu. Ca orice paznic de noapte care se respectă, îmi dorm mai bine de trei sferturi din program.

Ceea ce nu mă împiedică să mă simt din ce în ce mai ostenit.

6. Un aer de irealitate mi-a cuprins existența.

7. Noapte de noapte, adorm cu ochii pe steagul sfâșiat de secole și bătălii ale neamului. Dar visez cele mai lipsite de glorie vise cu putință.

M-am dezbrătat de umilință. Singur, trec impunător printre umbrele seniorilor de altădată. Vocea, eliberată, umple spațiul sălilor pustii, vibrând de rezonanțe baritonale.

Mă complac adesea în monologuri scâpărând de diamantele vorbelor de duh, usturătoare, la adresa regilor care n-au știut, ca mine, din ce mucava le e înălțată gloria nepieritoare, peste care timpul își scutură colbul nemilos al trecerii.

Hei, voi, încrezătorilor întru măreția apuselor vremi! Oare nu vedeți cenușa pândind înapoia colonadelor cu capitoliu? Următorul potop va fi cu praf-de-tobă!

8. Sunt menestrelul unui împărat orb și mut.

Mă înalț până la umărul de granit al celui-ce-sfidează și-i vărs pe nas ultimele picături din clondirul meu puturos, cu ochi albaștri.

Hei, domni ai metropolei peste care, noapte de noapte, Eu domnesc! Ce-ați reușit cu zbaterea voastră deșartă pe lume? La ce v-a slujit agitația vieților voastre, vane?

Uitați-vă la mine! strig, către butaforia culiselor marelui naufragiu.

Uitați-vă la mine: ăsta sunt! Voi unde sunteți?

9. Căldurile caniculare au început să alterneze cu ploii.

Pe bulevard, în centru, înaintea cinematografului *Central*, dau nas în nas cu nevastă-mea, la brațul unui tip cu loden de scai și blugi "originali".

Ajung la serviciu, cu zece minute întârziere, și trebuie să suport, așa, ud, beșteleala portarului din schimbul doi, care, din pricina mea, riscă să piardă ultima cursă.

În sfârșit, singur, îmi scot cămașa. O pun la uscat în cuier și mă cuibăresc, tremurând de răcoarea nopții, în jilțul plușat din Sala Domnească. Mă zăresc în oglinda mare de pe peretele din stânga și mă asemăn în minte bufonului care-și ia, în

numele sfintei sale boli, libertăți pe care muritorul de rând le-ar plăti cu capul. Doar eu și domnii ce ne mai permitem să dormim în scaunul de judecată.

Sub strălucirea învolburată a scăpărilor furtunii, mă fură somul sub fereastra palatului Timpului ce trece.

10. Mă deșteaptă zgomotul ca de copită bătând pe pista de sub geam.

De câteva nopți mă urmărește zgomotul ăsta. În prima zi am ieșit să văd ce-i, m-am agitat, dar nu era nimic. O părelniță.

Printre pleoapele lipicioase de somn zăresc un ochi uriaș, întrețesut de vene întunecate, holbându-se printre zdrențele steagului tocat de victorii. De dincolo de zid, un muget teribil umflă resturile de stindard, făcându-le să fâlfâie, de se-ncrâncenează pielea pe mine.

Cotrobăi cu mâna, sub vitrina de haine de sergent din primul război, după sticla cu doi ochi albaștri și azvârli cu ea către năluca.

Mi-e somn. Ochiul mi se închid.

Zidul se spulberă sub o lovitură năpraznică și în încăperea pătrunde un aer tare, înghețat, răvășind hârtiile plastografe din vitrină.

Și când deschid iar pleoapele grele, animalul uriaș, cu spinare cocoșată și barbă învălătucite până-n pământ, trage după sine trena imensă de păienjenisuri cu miros putred. Copitele grele strivesc plăcuțele parchetului și coarnele-i zgărie tavanul.

O halebardă se desprinde din legătură și zdrăngăne pe jos.

Întrezăresc prin borta din zid, în spatele colosului, deschiderea unei păduri bătrâne.

Între coarne, zimbrul poartă o pecete de foc, pâlpaînd în întunericul din jur ca un far. Din botul fiarei, atârnă bale rumegate însângerat.

Deasupra pădurii, cerul se aprinde vântat de trăznet, descoperind, în scânteierea orbitoare, culmile apropiate ale munților înzăpeziti. Un sunet de corn înfioară pădurea și, de undeva, de departe, răspunde alt sunet de corn, stins, aproape de ecoul tunetelor furtunii, chemând.

Știu că dacă aș avea curajul să mă mișc, să intru în spațiul acela minunat, aș pătrunde în Istorie. Am doar un pas de făcut: să mă ridic din jilț și să intru în lumea de Altăcândva.

Cornul de vânatoare domnesc, cheamă, sfășietor, de departe.

Dar eu nu resimt decât o teamă cumplită, și-mi strâng fața în mâinile tremurând.

Aș vrea să dorm. Aș vrea să închid ochii și să-mi dorm aici, în aerul călduț al muzeului, întreaga viață, ca un exponat. Să treacă lumea și să mă privească dăinuind aici, în colb de timp, cu o etichetă mică de plexiglas dedesubt, indicând exponatul.

În spațiul întunecat al zidului spart, un călăreț înzăuat își ițește chipul, fugar. Un câine imens, cu botul roșu, hămăie. Zimbrul muge de plesnesc ferestrele și, suflând greu, se răsuțește pe loc în spațiul strâmt al sălii, răsturnând vitrinele de sticlă și dărâ-mând tronul și panopliile de pe pereți. Doar flamura îi fâlfâie o clipă, între coarne, când iese tropăindu-și copitele de se cutremură pământul.

Și abia mult mai târziu îndrăznesc și eu să mă desprind din ungherul în care m-am ascuns, zbughind-o spre telefonul de la intrare. Alerg dintr-o sală într-alta, pătrund pe parchetul proaspăt ceruit, izbîndu-mă, ca orb, de mobile.

11. În lumina zorilor, pe autostrada cu patru piste, trece din când în când câte o mașină în mare viteză. În parcul de vizavi, trandafirii își scutură nostalgic roiurile de petale suferinde.

Cei doi clatină din cap, discutând despre răspundere și penalizări.

Mă aplec pe vine lângă codicele domnesc, în facsimil, povestind despre vânatoarea lui Dragoș și despre miracolul furtunii în care fiara rănită de moarte s-a rătăcit în stuhăriș, dispărând, cu căteaua regelui odată, într-un bulgăre de foc din cer cum nu s-a mai văzut, chiar înaintea domnului. Și cum, în miezul de foc, viitorul întemeietor a întrezărit într-o clipă Steagul țării și tronul, pe care stătea un gnom în pielea goală, chircit.

12. Cortina de frunze roșii, însângerate, bănuie orașul. Am pornit-o iar, cu spatele încovoiat, din ușă-n ușă.

Ieri, am găsit pe aleea dinaintea parcului o urmă uriașă de copită.

Și în retinele minții mi-a scăpărat încă o dată imaginea zimbrului, prea mare să-ncapă între pereții unui muzeu municipal de istorie.

≡ FINCH/COM1/COM341/GEN.COM ≡

Cu amplificatorul de imagine cu tot, peisajul din jur nu dobânda sub ochii lui mai multă precizie și culoare decât o stea neutronică evaluată printr-un vechi scanner în infraroșu. Dunele rase de vânturi și cerul erau aproape lipsite de delimitări în registrul de monocromie covârșitoare: Algravia IV, cu franchețea ei de lume pustie, la care Finch se strâmba sub vizorul căștii, pronunța numele planetei în așa fel încât să sune ca "Allgraveyard", o sugestie pe atât de onctuoasă pe cât de adevărată, dacă te gândeai că întregul peisaj avea pretutindeni aspectul static și morocănos al unui tablou unde lucrurile rămân pe veci așa cum le-a văzut un pictor pesimist, ajuns la capătul carierei călare pe un munte de facturi neachitate. "Cam așa arată o afurisită de planetă virgină", se gândi Finch expediind spre nava aflată cu un kilometru mai la sud de punctul lui de explorare un tractor încărcat cu probe de sol.

"Ia imaginează-ți două săptămâni de vacanță prin coclaurile astăa pașnice", sugeră nava strecurând o doză viguroasă de ironie, necesară unei conversații cursive cu partenerul ei uman. Îi răspundea cu propriul sarcasm, caricaturizând lipsa lui de entuziasm pentru pustietatea din jur, repetată de prea multe ori sub ochii blazați de explorator al noilor lumi. Spațiul unor posibile terraformări, locuri oferite pe tavă coloniștilor de tot felul dispuși să trăiască în avanposturile umanității răspândite lent în galaxie, fără să-și mai piardă vremea lansând în spațiu mesaje scaldate în glorioasa sinceritate a celor care vor să verifice dacă nu cumva sunt singuri printre stelele arzând indiferente.

— În cazul ăsta, prefer capsulele criogenice, comentă Finch și realizează că, de data asta se exprimase cu voce tare, dublând comunicarea prin interfața neuronală.

Operând mult timp cuplați direct la unitatea centrală a navelor, oamenii ca Finch sfârșeau, mai devreme sau mai târziu, prin a se adresa celor din jur în gând, sau să gândească cu voce tare, indiferent ce și indiferent în ce împrejurări, iar micile accidente de conversație ajungeau, uneori, prin a se acumula în cascadă într-o logoree lipsită de sens în percepția celor din jur. Finch n-avea de gând să urmeze un asemenea traseu. Se gândea să părăsească tagma cât de curând posibil. Prin minte îi defilă sumarul mohorât al ultimilor ani, cu timpul păcălit în alveolele criogenice de pe la începutul carierei, apoi salturile în hiper spațiu, plăcerile artificiale, cocoloșite în singurătatea concediilor. Dialogurile în feedback cu nava. Oftă. Își privi o clipă urmele lăsate pe terenul nisipos, ca un siaj învolburat, tăiat peste valurile unei mări încremenite. Analogia nu-i scăpă navei. "Stai chiar pe un ocean. De metan lichid", interveni nava cu viclenie. Finch se răsuci brusc în direcția unde se afla nava. Ascunsă după dune, era invizibilă privirilor lui. Îi dădea cu tifla din spatele lor. "Dacă forăm circa trei mii de metri, presiunea ar ejecta metanul la peste 10 kilometri în atmosferă", continuă mașinăria. "Apoi, n-ai decât să-i dai foc și obții o frumoasă torță veșnică, aprinsă în cinstea ta. S-ar vedea și de pe orbită și lumea i-ar zice «Bricheta lui Finch»".

I se păru că aude un hohot de râs din direcția dunelor. Acestea deveniră, brusc, transparente lăsându-l să-și plimbe uluit privirea de-a lungul fuselajului argintiu al navei. Pe botul acesteia un rânjet de toată frumusețea, dezvelind șirul dublu de dinți ascuțiți, de rechin, copiind grafittiurile agresive care ornau vechile bombardiere de pe Pământ. Finch închise ochii, dar priveliștea digitalizată nu-i parvenea pe traseul nervilor

optici. Nava i-o expediase direct în cortex. "Poți să-mi spui «Parckard Goose»", îl îndemnă acompaniindu-se cu câteva măsuri din piesa lui Frank Zappa, extrasă dintr-un vechi fișier de care Finch habar n-avea.

— Termină! răcni el iritat. Caricatura se destrămă și dunele își reluară consistența lor cenușie. În folclorul tagmei, nava era "sacul de dormit, conserva zilnică și rabinul tău". Lui Finch, care contempla tradițiile favorite corpului de cercetare cu o detașare rece, neadmițând cantonarea pe veci într-o asemenea carieră, mult îi păsa de însușirea de utilități metaforice. Pentru el, orice navă era doar vectorul care-l ducea dintr-un punct în altul al galaxiei. Evitase orice personalizare a acestei mașinării complicate. "Am printat imaginea. Înrameaz-o și atârno în sufrageria ta când ajungem acasă" îl îmbie nava. "Prietenului și colegului mei Finch", preciză ea citindu-i dedicația caligrafiată în partea de jos a imaginii. Finch nu răspunse. Dacă vorbele de peste dune ar fi provenit de la un partener uman, ar fi putut jura că acesta se dădea la el. Aruncă în jur o privire încărcată de dezgust și lehamite. Pe consola portabilă pulsau semnalele de ghidaj ale stației seismice lansată pe aliniamentul longitudinal. Erau 40 cu toate, eșalonate încă de pe orbită pe configurația plăcilor tectonice ale planetei. Urma să le verifice funcționarea la fața locului, rând pe rând. Rutină. Algravia, bătrână și moartă, nu făgăduia să le dea cine știe ce de lucru înregistratoarelor cramponate pe suprafața ei ca un mănunchi de paraziți. "Ca purecii pe o javră", cugetă Finch, uitând de interpelările malițioase ale navei. Împrăstie solul nisipos cu vârful cizmei, fără să-și dea seama că ficare mișcare era înregistrată de camerele exterioare de luat vederi ale transportorului. Nava îl văzu. Gestul, alăturat viziunii la care se oprise, declanșă programul de analiză comportamentală.

"Pot să te citez?"

"Poftim?"

"Întrebam dacă pot să te citez când înregistram raportul privind disponerea stațiilor seismice", cuvântă nava, făcându-și din nou loc între gândurile lui învăluite în umbrele adânci ale pesimismului. Mîntea lui

Finch se concentrează brusc spre liniaritatea unor gesturi concrete. Activă miniconsola de pe braț și transportorul se puse în mișcare parcând la doi pași de el. Apoi, se decuplă de la interfața neuronală.

— Finch! zberă nava în căștile radio. Faci o mare greșeală, îl avertiză ea. Realizezi cât timp pierdem comunicând așa?

Transportorul, cu șasiul îngropat între cele patru perechi de roți supradimensionale și caroseria profilată în stil "picătură de apă", aducea cu jucăriile gonflabile fără de care, în copilărie, nu consimțea nici în rup-tul capului să intre în baie.

— Țin să-ți reamintesc de interferențele în spectrul de comunicații radio. Următoarea furtună magnetică se declanșează în zonă în 23 de minute și 44 de secunde, continuă nava monitorizându-i parametrii reacției emoționale în căutarea unui mod adecvat de detensionare a situației. Unitatea ei centrală extrase din banca de date istoricul unor circumstanțe similare comparându-le consecințele.

— Interfața neuronală nu este instalată doar ca să economisesc eu un penny pentru gândurile tale, este modul cel mai avansat de integrare operațională cunoscut, și de securitate a comunicării, continuă nava.

Finch nu știa ce nivel de penetrare mentală avea interfața. Nimeni nu știa nimic precis, sistemul fiind un secret al Companiei. Pe de altă parte, nu puțini dintre cercetași susțineau că totul era în așa fel făcut încât deveneai dependent de interfață prin mesajele subliminale. Compania te transforma în slujbașul ei pe viață și ajungeai să nu-ți mai dorești să faci altceva.

— Aș zice să mai reflectezi asupra deciziei tale. Ia o pauză. Finch, consultă graficul de lucru și calculează singur cât te costă să reduci din potențialul operativ al amândurora.

Ușa transportorului glisă înconjurată o clipă de ceața densă a atmosferei interioare condensată instantaneu la eșaparea bruscă în spațiul avid din jur. "Faimoasele ultime gânduri", se pomeni el identificând fenomenul cu expresia din jargonul piloților navelor de linie.

— Am și reflectat, zise urcând în transportor. Așteptă încă un minut până la restabilirea compoziției atmosferice și a presiu-

nii, după care-și scoase casca și mănușile azvârlindu-le peste umăr în spatele fotoliului care se apucă să-și ajusteze ergonomia după caracteristicile lui antropomorfe. Plecăm. Plecăm dracului de-aici și nu ne mai uităm în urmă.

— Finch, glăsui nava, doar nu vrei să spui că-ți oferi singur un concediu peste rând. Dădu din cap. Își văzu pe un monitor imaginea luată din profil. Nasul proeminent îi dădea un spect de pasăre necruțătoare și agilă, ochindu-și pe-ndelete prada.

— Nu un concediu, îmi iau liber de tot. Mi-am dat demisia, anunță el.

— Ești aici în virtutea unui contract, Finch. Nu te joci cu așa ceva. Ești la curent cu penalizările care decurg din asemenea decizii?

— Mi se rupe.

— Consemnez asta în jurnalul de bord, vorbi nava.

— Cum sună “mi se rupe” în raportul tău?

— Te citez, cuvânt cu cuvânt, promise nava. Asta se adaugă refuzului de executare a misiunii, Finch. Compania o să-ți tragă și pielea de pe tine. Conform datelor din fișierul tău, n-ai tu atâția bani cât să acoperi pagubele, dar vor avea grijă să dea un exemplu cu tine.

Nu, toate poveștile acelea cu condiționarea forțată erau, probabil, puse în circu-

lație chiar de Companie, hotărî Finch. Vor ajunge să se roage de el să rămână pe loc, să-și continue treaba. Amenințările debitate de navă erau chichite pur administrative.

— Of, Finch, îi dau drumul raportului. Ne vedem la tribunal.

Viziunea procedurilor penale demarate împotriva lui nu-l afectă cu nimic. Era chiar dezamăgit că un conflict între el și Companie putea evolua într-un mod atât de previzibil. Va preda nava. Va urma citația. Evident, nu se va prezenta la prima înfățișare. Își rânji în monitor. Nu vor fi nici un fel de “înfățișări”, se corectă el. Se va lucra expeditiv. Îi vor goli contul înainte de andocarea pe Alfa Murronis.

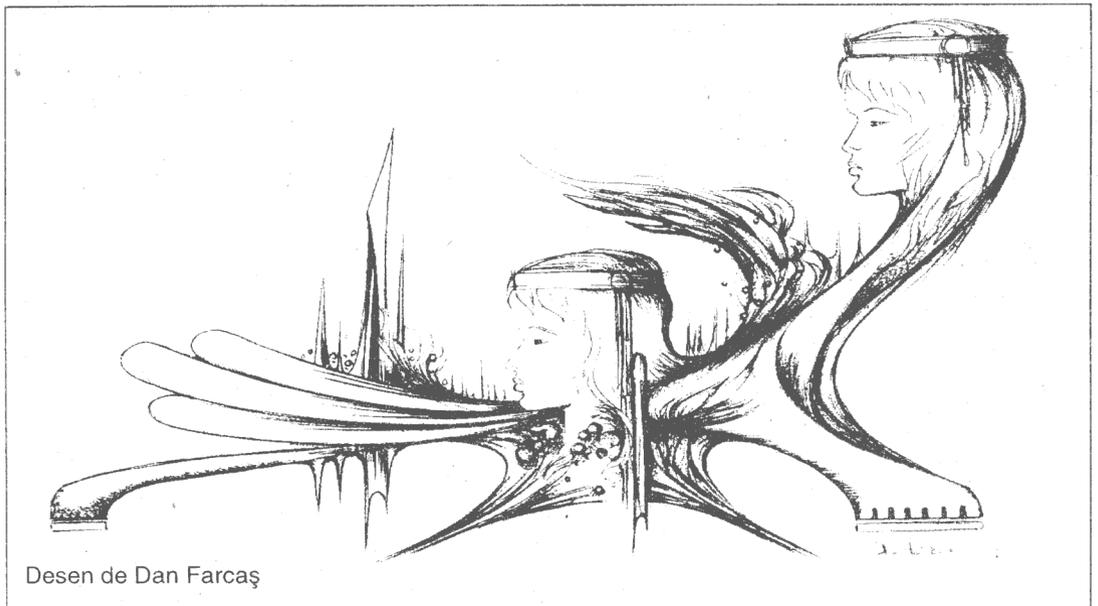
LOG IN.

INEPUT INREGISTRARE. 15.10.56-77643/KWB.FINCH.

REFUZ DE TERMINARE A MISIUNII.

În acel moment, spre unitatea centrală a navei se deschise o subrutină activată de enunțul specific în jurnalul de bord. Existau și cuvinte cheie care puteau porni acest program, toate cu referințe la stări mai mult sau mai puțin subversive, dar o notifi-care ca “refuz de terminare a misiunii” răsuna ca un claxon de alarmă în micro-impierul tăcut din blocul de comandă. În exterior nu piui nici măcar un avertizor.

INTERLINK: CU “METASTASIS”.

Desen de Dan Farcaș

SPRE: FINCH/ COM1/ COM341/
GEN.COM.

— Finch, ești sigur că nu vrei să iei o pauză și să revii la decizii mai rezonabile? Îl interpelă nava. Finch zâmbi spre teleobiectivul frontal.

— Chiar ai chef să-ți dictez demisia aia nenorocită? Nu mă crezi pe cuvânt? M-am săturat. Vreau la aer, vreau să zac vreo câțiva ani ca un bolovan și tot ceea ce gândesc să rămână aici, enumeră el ciocănindu-se cu indexul în scăfârlia tunsă perie și complet rasă în dreptul lobului temporal, după moda “LOBOTOMY”.

— N-ai să poți acoperi costul expediției, în schimb ai să zaci într-o colonie penitențiară. Dacă vrei, îți listez vreo câteva astfel de facilități ca să vezi cam în ce direcție o ia viitorul tău.

CONFIRM.FINCH/COM1/COM341/GEN.COM.

GATA.

LANSAT/LANSAT/LANSAT/LANSAT/
LANSAT/LANSAT/LANSAT/LANSAT

Fotoliul se foi sub el modificându-și configurația, dar, de data asta îmbrățișarea pneumatică era destinată să-l imobilezeze. Lănșul boa constrictor se încordă cuprinzându-și victima între inele alunecoase. Finch inii surprins. Forțând limita câmpului vizual își văzu craniul caroiat pe monitor. Caroiajul amplifică detaliul zonei de implant cu accesul pe interfață. Adulmecarea de pe orbită se terminase. Finch știa deja unde va cădea salva. Îi aruncau pe cap artileria grea, apucă el să cugete. În cap... Era adevărat. Se întrebă dacă după aceea va mai ști cum îl cheamă. Un semnal scurt, direcționat cu precizia unui bisturiu laser, activă interfața.

PROGRAM ACTIV/PROGRAM ACTIV/
PROGRAM ACTIV/PROGRAM ACTIV

RAHAT/RAHAT/RAHAT/RAHAT
RAHAT/RAHAT/RAHAT/RAHAT/RAHAT

UUUUPS! HOP ȘI EU! “METASTASIS”
= HEX DATA DUMP

ABANDON PROGRAM? DA NU
DA. INTERLINK CU: DIE GEDAN-
KEN SIND FREI/WER KANN SIE ERRA-

TEN/SIE ZIEHEN FORBEI/WIE NACHT-
LISCHE SCHATTEN/KEUN MENSCH
KANN SIE WISSEN/KEIN JAGER ER-
SCHIESSEN SIE ZIEHEN VORBEI DIE
GEDANKEN SIND FREI.

EMILIANO ZAPATA

CARE V-A FACUT BUCATA! HA!

Nava cânta. Vechiul hit din repertoriul folcloric german răsuna în gol în postul de pilotaj unde nu se afla nimeni, răzbătea cu greu, în regimul de transmisiuni radio prin turbioanele invizibile ale furtunii magnetice de pe Algravia, dar se recepționa impecabil pe canalul de comunicații în hiperspațiu. O subrutină alesese vocea lui Herbert Gronemayer din meniul picat din cer senin peste programul “METASTASIS”. Emiliano Zapata, revoluționar mexican, fusese anal-fabet. Amprenta digitală care însoțea semnătura voioasă de la capătul programului nu-i aparținea, era culeasă din fișierele antice de pe Pământ. Ca să-l identifice pe posesorul ei, trebuie să faci o călătorie în timp, în 1985, când depusese o cerere de copie după cazier, și să ai răbdarea de a răsfoi “clasoarele” unui inspectorat local de poliție dintr-o țară est-europeană. Omul n-avea nici o legătură cu Emiliano Zapata.

Finch îl auzi pe Gronemayer.

Apoi interveni altă voce:

“Algravia. Rimează cu Belgravia, Finch. Strămoșii tăi locuiau în Belgravia, zonă rezidențială din Londra secolului XX, mărginită la nord de Knightsbridge, la vest de Brompton, cătun al primilor ani din secolul XIX. Știu un loc în Belgravia unde ne putem vedea. Reține, strada Kinnerton, 36. Poți comanda câte o Margueritta și citi ziarele până vin.”

— Nu beau decât cu prietenii, îngăimă Finch în fotoliul transportorului. Ambianța pub-ului din Kinnerton 36 îl învăluia înainte să mai poată protesta.

AVIATIA NATO BOMBARDEAZA
POZITIILE SARBILOR BOSNIACI. Citea titlul primei pagini din Daily Mail. 30 p. Ziarul era din 28 august 1985 și, peste rânduri plutea umbra paharelor de Margueritta, tivite pe buze cu un strat de sare. Emiliano Zapata, așezat în fața lui, rânji. Peste cămașa jegoasă se încruciau

două benzi de mitralieră.

— N-arăt eu chiar așa, făcu el cu un gest neglijent spre hainele împroșcate cu pete maronii.

“Sânge”, se gândi Finch.

— E doar o imagine de împrumut, ce mama dracului, se revoltă Zapata. Să nu-mi spui că-ți vine să borăști.

— Cum de știi la ce mă gândeam?

Zapata dădu paharul de Margueritta peste cap. Plescăi. Un sunet umed, desprins de pe buzele subțiri, vineții, umbrite de mustața îngălbenită de tutun și mizerie.

— Oh, nu-ți plac, observă Zapata tolându-se pe canapeaua îmbrăcată în piele roșcată, ca și fotoliile și taburetele înalte de la bar. De sub pulpanele largi ale cămășii scosese un Colt masiv. Își făcu de lucru manevrându-i butoiașul.

— Cum de știi la ce mă gândeam?! tună Finch peste aburul vorbăriei tihnite din local. Barmanița, îmbrăcată într-un cople' din piele neagră, ridică privirile spre ei.

— Hai să n-o frecăm atâta, Finch. Sunt la fel de Emiliano Zapata ca și tine. Ies din letargie de fiecare dată când se lansează în execuție un program de genul “METASTASIS”. Ești liber, Finch. Ești liber să alegi, dar nu ca atunci când credeai că poți să-ți dai demisia de pe Algravia, din Companie, din secta aia nenorocită de care ești legat mai mult decât crezi tu. Datorită mie, ești cu adevărat liber. Odată pornit “METASTASIS”, ai fi sfârșit prin a funcționa ca un zombie haitian, numai că pe Alfa Murronis n-ar fi băgat nimeni de seamă schimbarea. Nici chiar tu. Și știi cum e, ce-i omorât, omorât rămâne. Zapata se întinse spre el. Finch simți peste masă căldura intensă degajată de fața nespălată a revoluționarului. Era o senzație nefirească și bătu instinctiv în retragere, spijinindu-și ceafa de curbura confortabilă a fotoliului.

— Dacă nu ești Zapata, atunci cine ești, sau ce ești? îl întrebă fără să-i mai pese de subtilități.

— Domnu' Finch? Gordon Finch?! țipă fata de la bar plimbând un telefon într-o pendulare lentă peste suprafața lustruită a teighelei, de la stânga la dreapta, de parcă l-ar fi oferit la licitație.

Finch nu se putut abține să nu arunce o privire indispusă spre Zapata. Acesta încropi o strâmbătură uimită. Înălțat din umeri, iar expresia de pe figura lui compuse imaginea pură a nevinovăției desăvârșite, teatrală ca un scheci de pe Broadway prin anii '40.

— Telefonul ăsta pică la țanc, nu mi-ai răspuns la întrebare, da' nici să nu te mai văd pe aici dacă nu te-ai decis să joci cu cărțile pe masă, îl avertiză Finch ridicându-se. Telefonul, ținut cu vizibilă plictiseală de barmanița, nu-l miră. Știa că parcurgea un segment de realitate virtuală unde orice era posibil. Chiar și Emiliano Zapata în Belgravia. Înșfăcă receptorul.

— Da! răcni, acoperind zumzetul pălăvrăgelilor băutorilor cocoțați pe taburetele de la bar.

— Sunt rabinul tău, Finch. Slavă Domnului c-am dat, în sfârșit, de tine. Taci și ascultă-mă. Își privi o clipă mutra reflectată de oglinda din spatele colecției de pahare întoarse cu gura în jos care atârnavă de suport ca un set de leviere de comandă din carlinga unui antic obiect zburător, blindat și greoi. Caroiul violaceu de pe monitor i se lipise pe craniu și pe față, ca un tatuaj psihedelic. Clătină exagerat din cap.

— Iese cu detergent? se răsti el în receptor.

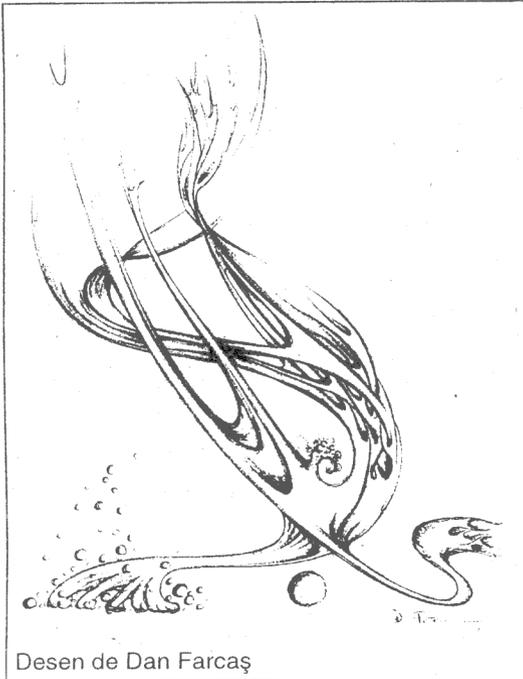
— Finch, am descoperit cum să te scot din rahat, glăsui nava. Taci, adăugă ea. Finch deschisese gura, cu mult după ce se agățase de o primă întrebare, agresivă, dură, furioasă, formulată în minte.

— Nu te mai gândi la nimic. Arătarea mexicană de la masă de-abia așteaptă să gândești, Finch, un lucru, pe care, dealtfel, eu îl cred dificil de realizat.

— Cum naiba să nu mă gândesc la nimic?

— Să nu te gândești la nimic esențial, preciză nava. Părea ajunsă la capătul răbdării. Tonul ei suna tot mai exasperat. Calculează presiunea dinamică la care ai fi expus dacă ai naviga la 20 de grade Celsius împotriva unui fluviu de alcool etilic.

— 43,9 Torr, scuipe Finch rezemându-se cu cotul de teighea. Urmărea desenul unei etichete de pe o sticlă de Scotch. Dacă pun și apă, aceasta exercită o presiune de 17,5 Torr, desigur, luate în calcul ca valori etalon, atunci...

Desen de Dan Farcaș

— Stop! Lasă-mă pe mine, Finch. Dacă nu cooperăm, în câteva secunde ești ca și terminat. Uită-te în oglindă. Acum!

Finch se întinse de-a lungul teighelei și își văzu mutra încurcată, cu receptorul lipit de ureche. Apoi, mai degrabă simți apropierea mexicanului, decât îl văzu. Acea căldură intensă ca de fascicol de microunde calorice.

— Hombre... m-ai cam uitat, auzi în urechea stângă vorbele susurând pe meandrele unui reproș prietenos. În cadrul oglinzii pătrunse marginea sombrero-ului gălbui de paie, înegrit din loc în loc, sugerând bivuacuri în jurul focurilor din pampas. Programul păcătuia prin prea multe detalii, se trezi Finch constatând.

— Lasă naibii evaluările vizuale. Acum! auzi Finch în receptor.

Se aștepta la orice, dar la asta nu. Când deschise ochii, avu senzația că plutea undeva lângă tavanul pub-ului. Se văzu la teighea, ținând receptorul telefonului pe care-l pasă lui Zapata.

— Am murit? bolborosi el cu gândul la experiențele extracorporale de care auzise că se produceau în timpul NDE. “N-ai nici pe dracu”, Finch”, îl liniști nava. “Ce vezi

acolo tăifăsuind, este replica ta în acest program parșiv. Te-am reconstruit, alocând câteva milioane de mega, o țintă falsă pentru amicul de jos. Nu știu cât durează până realizează că are în față expresia digitalizată a lui Gordon Finch. În acest timp, încercăm să-l deschidem ca pe o cutie de conserve.”

— I-auzi, făcu el. Iar deschizătorul ăla nenorocit s-a nimerit să fiu chiar eu. Furia lui Finch se manifestă fără nici un preambul. De acolo, de sus, se înscrisese într-un picaj furtunos. Se repezi peste vârful ascuțit al sombreroului care tresărea în miezul unei conversații aprinse la bar, dar se pomeni deasupra Londrei, survolând Belgrave Square, cu gazonul ei îngrijit, apoi Wellington Arch și Buckingham Palace Gardens, repezindu-se peste Westminster într-un unghi pieziș, furios, ca vechile escadrile Stukas pe vremea Bătăliei Angliei. Una dintre aceste păsări de pradă, recondiționată, sfârșise într-un moment etern de echilibru suspendată de cabluri de oțel la ultimul nivel al lui Science Museum, alături de unul dintre vânătorii purtând cocardele RAF, un Spitfire.

“Începe să te aspire din nou. Dacă ai fi avion Finch, ai fi luat de mult foc, comentă nava. Te repezi ca prostu’ înainte. N-are rost să vezi ce-i sub pălărie. Treci naibii la locul tău.

Se trezi lungit în configurația comodă a fotoliului din transportor.

Din difuzoare erupeau cascade de pocniri. Era în plină furtună magnetică pe Algravia, cu orizontul dominat de curbura leneșă a dunelor, un spațiu gol și ostil. Se ridică zvâcnind din fotoliul postului de pilotaj.

— Vrea un raport detaliat cu ultimele comenzi în sistem, rosti adăugând zonele active ale ecranului tactil. La secvența de interconectare dintre raportul navei din jurnalul de bord cu “METASTASIS” atinse codul de decriptare al programului marcat ca un *locus perniciosus*. “ACCES RESPINS”.

— Ce este METASTASIS?! răcni el spre monitor. “Un cuvânt nefericit ales ca titlu al unui program de monitorizare și condiționare mentală în coloniile penitenciare cu grad ridicat de pericolozitate”,

explică nava. "În timpul conflictului de acum câțiva ani cu flota coloniilor rebele din Axariaa VII, a fost adoptat pentru interferențele neuronale ale echipajelor loialiste pentru a preveni dezertările și extinderea revoltei, dar s-a constatat că lansarea sa în asemenea circumstanțe conducea la activarea unei entități informaționale rezidente sub semnătura «ZAPATA», de origine necunoscută. Un produs cu proveniență posibilă în vechile IA scăpate de sub control. «METASTASIS» a fost eliminat din toate rețelele. Au păstrat însă o copie zăvorâtă sub șapte lacăte, ca eșantioanele cu viruși biologici din laboratoarele cu presiune negativă din complexele militare pe de Pământ. Este tot ce sunt autorizat să-ți comunic, Finch", încheie nava. El mai rămase un moment cu ochii fixați pe monitor, realizând că citise același text și acolo, suprapunându-se peste raportul formulat prin interfață.

— Mai sunt cuplat?

"Da, Finch. Nu te las eu din mână. Ce te-ai face fără mine? "Îl foloseau ca pe un țesut de cultură, pus sub microscop, în timp ce înspăimântătoarea molimă făcea ravagii controlate, o catastrofă declanșată într-un spațiu strict delimitat. Algravia, cu aspectul ei steril, îi reținu din nou privirea. Arena unei lupte mute. El și Zapata. Nava și el, bătăindu-se ca un virus în picătura prelinsă pe lamela microscopului fără să aibe habar de lumea de dincolo de limitele bucății rectangulară de sticlă.

— Numai că eu nu sunt un afurisit de virus! Explodă el cu ochii pe RAPORT TERMINAT, aruncat pe monitor. Rânjetul lui Zapata îl țintui locuiv.

— Hombre... chiar ești convins că nu ești un "afurisit de virus"? pârâi vocea în difuzoare. Zapata ieși din monitor cu ușurința cu care ar fi dat la o parte o perdea pentru a intra pe fereastră în sufrageria unei familii oneste, aflată la ora dejunului duminical. Finch se dădu înapoi, incapabil pe moment să articuleze nici un cuvânt. Brusc intrară în funcțiune alarmele de incendiu la bord.

— Incendiu în postul de pilotaj al transportorului, anunță o voce indiferentă peste mieunatul ritmic al avertizorului. Mașinăria

făcea ceea ce fusese programată să facă în astfel de circumstanțe. Din plafon țâșni duza unui extingtor care-și orientă ajutorul spre Zapata inundându-i fața cu lichidul sub presiune. În loc să-l transforme într-un morman diform de spumă termopresivă, ermetic închis, jetul îi reconstrui trăsăturile. O statuie purtând încremenită o expresie surprinsă și nemulțumită.

— Păi, sigur că da... ar fi trebuit să-mi imaginez asta. Am ajuns la tine mult prea ușor, mormăi Zapata. Făcuse un salt lateral și, spre totala stupeoare a lui Finch, îi vorbea din exteriorul transportorului. Cu somberoul pe cap nu făcea o figură aparte în peisajul prăfos al Algraviei. Finch nu s-ar fi mirat să vadă un *burro* contemplându-și indiferent stăpânul care parlamenta disperat cu acest gringo disprețuitor în timp ce-i cerșea tutun de mestecat.

— Minuțiozitatea detaliului le-a jucat de data asta o festă, măi Finch, comentă Zapata. Îi auzea vocea rostogolindu-se prin difuzoare. Apoi se pomeni din nou cu el în transportor. Îi simțea căldura de la doi pași. Finch își dădu seama că n-avea unde să se retragă. "Trebuie să recunosc că m-am lăsat și eu dus de val, continuă Zapata cu aerul cel mai firesc din lume. Suntem amândoi rezidenți în același segment de spațiu virtual. Pur și simplu, sesi-zorii de incendiu n-aveau ce căuta în dialogul nostru, dar afurisitul de program a simțit proximitatea diferențelor de mediu pe care le rulez eu. E ca și cum ai intra ca un aruncător de flăcări într-o cameră frigorifică, adăugă Zapata scoțându-și somberoul care-l incomoda vizibil în spațiul strâmt al postului de pilotaj. O chestie pe care trebuie s-o mai lucrez", adăugă el.

Finch remarcă basmaua roșie cu modele florale albastre înfășurată pe scăfărlia lui Zapata. Capetele basmalei, ieșite din nodul de la spate, îi stăteau ca două urechi suplimentare atârând blegite de-o parte și de alta a capului. Lui Finch însă nu-i ardea să facă haz.

— Scoate-mă de aici! Scoate-mă de aici! răcni el din nou. Zapata zâmbi.

— Să cooperăm, propuse, însă abținându-se să facă vreun pas spre Finch. Dă-mi voie să-ți spun o istorie care arată cât de

ilogic poate deveni instrumentul de analiză uman. La data de 22 octombrie 1707, patru nave ale mândrei sale majestăți britanice, comandate de Sir Cloudesly Shovell, au atins recifele înșelătoare care aveau Sicilia. Eroarea de navigație la calcularea longitudinii pe mare a dus la pierderea navelor și moartea a peste 2000 de oameni. Parlamentul de la Londra a instituit un premiu de 20.000 de lire sterline pentru aceea persoană care ar putea prezenta un sistem infailibil de calculare a longitudinii. Suma a atras destule minți luminate ale vremii, dar și șarlatani de tot felul. Cu toții au fost luați în seamă de Comisia Longitudinii, care, astfel a ajuns să evalueze misterioasa "Pulbere a Simpatiei", propusă de un șmecher. Acesta afirma că descoperise un praf, care aplicat pe lama unui cuțit folosit pentru a provoca o rană cuiwa, făcea ca aceea persoană să resimtă din nou durerea, indiferent unde s-ar fi aflat. Ergo, se sugera ca un număr de câini să fie însemnați cu același cuțit, animalele să fie plasate pe navele de război ale Marinei Regale și cineva, aflat la Greenwich, urma să înmoaie cuțitul în fiecare amiază în Pulberea Simpatiei, făcându-i pe dulăi să urle de durere în același timp, pe navele lor, vestind navigatorilor că la Greenwich era ora 5 m.p., un element în plus la calcularea longitudinii. Ha! Zapata râdea. A trebuit să vină un ceasornicar în vârstă de 20 de ani, John Harrison, în 1730, cu instrumentul denumit H1 ca problema longitudinii să fie rezolvată. Dar și-au bătut capul și cu "Pulberea Simpatiei", cretinii.

— Iar acum cu ce-și bat capul? făcu Finch, inspirând adânc. Își roti disperat privirile de jur împrejur, notând detaliile atât de familiare. Casca aruncată în spatele fotoliului, cutele costumului, mâncărimea din nas, alergia lui la polen, atât de clasică și ușor de învins, încât refuzase să se lase lecuit, spunând că șansele lui să dea peste vreo tufă proaspăt înflorită, cu albinele bâzâind nerăbdătoare în jur, în lumile unde-l trimiteau pentru evaluări, erau ca și nule. Apoi decizia de a lăsa totul baltă.

Zapata răsese din nou și buzele vineții se subțiră și mai mult.

— Câtă poezie... pufni el. Păi cu ce să-și bată capul? Cu mine, numai că eu n-am nici un dram de "simpatie", nici măcar cât încape pe-un vârful de cuțit. Cu mine și cu tine, adăugă Zapata cu un gest de deferență. Finch simțea că-l apucă greața. Era ca și cum Packman i-ar fi jurat prietenie veșnică și scoruri-record la fiecare întâlnire.

— Cu formidabila ta compatibilitate, Finch, am fi imbatabili pe toate canalele de comunicație din mediile interfeței neuronale.

Mâna întinsă de Zapata părea cuprinsă de o vibrație discretă.

— Să nu cumva să-l atingi, Finch, glăsuși nava. Am să inițiez câteva defazări de configurație ca să-i dau peste cap baleiajul video. Are să-nceapă să tremure și mai tare. Când dispăre reprezentarea vizuală te scot din program, promise nava.

— Comentând concepția despre unitatea fenomenelor și conlucrarea forțelor în univers, reveni Zapata netulburat, Alexander Von Humboldt, a enumerat trei principii de lucru. Dă-mi voie să ți-l amintesc pe cel de-al treilea, în caz că nu ai acces imediat la băncile de date. "*Descoperirea de noi mijloace de percepție fizică, adică descoperirea de noi organe care aduc omul în legătură mai apropiată cu obiectele terestre, precum și cu cele mai îndepărtate spații cosmice, care amplifică contemplarea și o fac mai pătrunzătoare.*" Închei citatul, Finch. El numea asta "punct de vedere". Ori necesitatea de care vorbea Humboldt este o urgență veche de secole, pe care umanitatea se prefăcea că o urmărește, dar, de fapt, o ignoră în mod deliberat. Se tem, Finch. Și refuză acest act celor care l-ar putea duce la îndeplinire. Tonul, ușor doctoral în care transplantaseră cuvintele, amintirea contemplării nu se potriveau însă defel cu imaginea brută a duhului revoluției mexicane. Finch clătină încet din cap. Totul i se părea neverosimil, chiar caraghios, dacă n-ar fi fost direct implicat.

— Nu știi ce naiba ești, dar ai papagal, consimți el uluit.

— Eu știu ce ești, dar tu ai habar? Îl încercă din nou Zapata. La acest nivel cognitiv pe care și l-au stabilit, nici nu mă

miră că ești încercat de tentația realității. Este un imbold pe care l-am putea utiliza. Prietene, dacă tot ești condamnat să nu-l depășești, nu văd de ce n-ai veni cu mine.

Zapata făcu un pas înainte. Finch se trezi ferindu-se din calea lui. Era cu spatele la zid, aproape ghemuit lângă trapa de acces.

— Navă..., scrâșni el

— *“Navă, navă, cazii, te sparge!”*

Navă, navă, arzi întreagă!

Te topește-n fulgi și-n pulberi,

*Ca tărăța să te spurberii”**. De unde naiba știu eu asta? se întrebă Zapata rânjind. Dar degeaba ți-ai dori-o, Finch. Ca vector, n-ai acces la nici un program major de execuție. Eu te pot elibera de codurile astea la fel de vizibile ca Alcatrazul în diminețile splendide, plutind diafane peste Rhode Island, adulemcat de sutele de turiști adunați sub copertinele micilor vapoare de croazieră care dau ocol mohorâtei fortărețe.

Finch își căută disperat casca. I-ar fi luat trei secunde atașarea la costum. Zăcea între el și Zapata, la jumătate de drum. Uitase cu desăvârșire că Zapata îl putea urmări și în exterior, că Algravia din hublouri nu era decât o reprezentare vizuală, iar ceea ce era în fața lui nu putea fi lichidat prin simpla depresurizare a cabinei transportorului.

— Scoate-mă naibii de aici, gemu el cu ochii spre camera frontală de luat vederi. Zapata desfăcu brusc în fâșii imaginea desincronizată. Ultimul care stăruia fu rânjetul, cu aerul de fantezie a' la Lewiss Carroll, dar probabil că Zapata știa și povestea întâlnirii dintre Alisa și pisica de Cheshire.

Finch se trezi lungit din nou în fotoliu.

— Dacă n-a fost un coșmar, am să mă îngrijesc să ajungi la casat, navă. Iar câțiva inși la galere, pe douăzeci de ani, răbufni el.

— Timp obiectiv, 1 minut și 23 de secunde de la începutul derulării programului, bubui din difuzor vocea navei.

Stăruia ceva triumfător în tonalitate, iar Finch avu impresia că tocmai i se comunicaseră timpii record scoși la alergări sub flacăra nestinsă a Olimpiadei. Pentru orice eventualitate, te-am cos din regimul de comunicare prin interfața neuronală, îl anunță nava. Dacă n-ai chef, trimite-mi mesajele prin fax. Știi numărul.

Nu remarcă nici urmă din mormanul de spumă termopresoare; pe monitor se eșalonau coloanele raportului cu ultimele comenzi din sistem. “L-au luat de acolo”, se gândi fixând cu privirea locul gol, unde zăcuse statuia efemeră a revoluționarului.

— Timp obiectiv, îngână Finch. Își plimbă palmele de-a lungul trupului simțind conturul concret al costumului, degetele frământară o clipă învelișul exterior și se pomeni admirând un moment încrețiturile atât de banale, formate sub presiunea strânsorii. Era ca și cum s-ar fi ciupit ca să vadă dacă nu visa.

— Mișcă-ți curu' încoace Finch, sau nu mai știi drumul?

— Și ce dovadă am că nu sunt tot într-o cloacă virtuală? M-ai mințit tot timpul.

— Pornește butonul de deschidere a clapei de acces. Fără costum asigurat ai să crăpi în câteva secunde, Finch, dar tot ai mai avea timp să realizezi ce ți se întâmplă.

— Faimoase ultime gânduri, hă?

— Nu cred că ți-ar place să trimit un car de recoltare de probe să adune ce rămâne din tine. Sau așteaptă să urci la bord pentru alte argumente. Era varianta pentru care se hotărâse și el.

Puse transportorul în mișcare lăsându-l să manevreze pe propriul sistem de balizare. Oricum, nu avea de mers decât un kilometru și vehiculul aproape că-și călca pe urmele pneurilor. Finch se aplecă în spate întinzându-și mâna după cască. Pipăind nesigure, degetele lui atinseră însă altceva și mâna lui zvâcni în aer săltând prada: un sombrero.

* Ray Bradbury, „Surghiuniții”, trad. Petre Solomon.

Ziua verde a lui Percival

1) Visul umbrei

Stropii de ploaie sclikeau diamantin pe frunzele ușor arcuite, iar vântul stârnea foșnete șovăitoare, ca și cum n-ar fi fost sigur de puterea lui. Asta se întâmpla pe Pământ sau se întâmplase, Percival nu știa. Uitase? Imaginea ploii, a frunzelor elătinându-se încet, ochii albaștri privindu-l... Care ochi? Albaștri, dar... Scutură din cap, măcinat de obsesii, iar luminile albe, palide, clipiră vag pe țeasta lui cheală. Avea de lucru, da, avea de lucru. Ochii? Albaștri, un pic migdalaji. Pământul?

Imaginile stranii, necunoscute, îl năpădeau tot mai des. Stern Percival nu fusese pe Pământ, nici nu văzuse vreodată o ploaie decât în holoimagini, căci în complex orbital umezeala era reglată de aparate la care muncea chiar el, iar vegetația... un lux rar, la boșii din Dom și întotdeauna în sere de sticlă. Percival Stern se născuse pe complexul "Geea", crescuse pe Geea, aici se căsătorise și-și ucisese nevasta, Hilde, secretară la consorțiul "Dayin'Night", tipa se întindea cu toți aia, Hildemidtem Blauen-Augen, da, chiar!, apoi tot aici muncea el de 15 ani ca mecanic IV pe inelul periferic, chinuindu-se să facă instalațiile de apă și ventilație să mai funcționeze o zi, încă una și încă... Cârpea ici, lipa dincolo, o zi, două, trei, cinci ani aproape, la fiecare oră speriat că șandra-maua se va duce dracului cu el cu tot, cine mai avea nevoie de periferici?, în fiecare noapte adormind cu teama că nu se va mai trezi, domurile nu mai vroiau să știe de mahalaua bolnavă și decăzută, cum nu mai vroiau să știe nimic despre Pământ după ce primele stații orbitale s-au separat de gunoii unei planete cu mările otrăvite și uleioase, cu aerul abia respirabil printr-un filtru incomod ce semăna cu o botniță.

Gândurile acestea i-au rulat prin cap - a câta oară? - lui Percival, bărbat de vreo 40

de ani, voinic și chel, în timp ce se deplasa prin tunelul plin de conducte. Viața lui. Viața "Geei". Dar nu ar fi fost necesar s-o ia de la capăt, măcar că o făcea cu o obstinare apropiată de manie. Știa foarte bine: nu fusese niciodată pe Pământ, iar Pământul-mamă era verde doar în amintiri. Ploile puteau să ardă, nu să mângâie, vântul sfârâma, sufoca, ucidea. Elise-ceaiubită-și-părăsită, mama lui, numai ea pomea de verdeața planetei, iar alea erau invenții, dorințe ivite din nefericire și lacrimi. În dom... acolo nu se auzeau astfel de basme, acolo nu erau dureri și sărăcie, doar pasiuni nestăvilite înveșmântate în mătase verde, grea. Da, mama lui îi povestea seara, aplecată peste cușca-pat, îi mângâia fruntea și-i vorbea trist, monoton, nostalgic. Numai că imaginea, imaginea aceea obsedantă era prea clară, prea reală, **exista** în mod absurd, realitate a unei lumi ireale. Dacă ar fi avut bani, s-ar fi dus la un sim-medic. Dar simmii erau costisitori, mai costisitori decât persorii. Iar el nu avusese niciodată prea mulți bani, nu pentru un tratament de lux. Chiar, dacă i-ar fi avut, ce-ar fi fost mai profitabil: un simm care să-l scape de obsesii sau un persor care să-i spună ce au cu el ploile curate mângâind copacii verzi (copaci? verzi?) și ochii albaștri, adânci, privindu-l... chemându-l?

Percival își continuă rondul chinuit prin tunelul încărcat de țevi susurătoare, pocnind sec ici și colo. Cu ochii în patru, încercând să scape de obsesii, frunze verzi mirosind a proaspăt, ochi albaștri, rotunzi, privindu-l inocent, bărbatul se uita la fiecare îmbinare metalică, gata să intervină, să schimbe, să sudeze vreo supapă șubredă, vreo garnitură distrusă. Locul arăta dezolant: slabele licăriri de neon luminau tunelul îngust, igrasios, cu metalul pereților de mult corodat, roșu-verzui, bolnăvicios ca și mahalaua stației orbitale. Bălți uleioase se întindeau pe podeaua de plastex zgâriată; din cele

mai neașteptate locuri țâșneau jeturi de abur cald, puturos, dar astea erau fleacuri. Numai ochii aceia, care răsăreau acum dintre sutele de țevi rotunde, canelate, pătrătoase, încrucișându-se haotic sub țurțuri de mușegai și rugină, ochii mari și senini îl urmăreau peste tot. Baba Mer oare...? Ea l-ar ajuta.

Mer - sau Mére, cum arătau literele sclipitoare, jucând roșiatic pe tăblița-senzor de la intrarea în room - fusese odinioară în Ghilda Persorilor. Acum locuia la periferie, singură, într-o mizerie calculată în care nici un lucru nu era acolo unde te așteptai: patul dărâmat se lovea de ușă, oglinda-holovizor atârna lângă closet, peste tot zăceau sau erau agățate haine și cărți. Percival o cunoștea pe bătrână de când era copil. Când nu era cuminte mama sa, Elisecea-iubită-și-părăsită, îl amenința că-l va lăsa la babă, baba Mer îi putea transforma pe copii în automate din carne, care nu mai vorbeau, nu mai mâncau, nu se mai jucau niciodată, priveau doar cu ochi reci, așteptând ordinele bătrânei. Când o văzuse prima dată pe babă, crezuse. Femeia avea un păr gri, uleios, revărsat lung și murdar peste o față boțită, crâmpoțită de vreme, niște ochi mari, negrii, sfredelitori și o gură strânsă, rea, iar trupul sfrijit și neînsemnat accentua starea de anxietate ce-l cuprinsese pe copilul Percival. Crescuse apoi, baba nu îi mai părea același lucru aducător de spaimă, dar rămăsese cu un respect al fricii impuse atunci, respect pe care nu îl pierduse nici acum. Aflase povestea decăderii ei: baba Mer îi citise viitorul unui ins fără a-l taxa conform tarifelor Ghildei, care erau atât de mari încât puțini își permiteau un oracol personal. Firme cu renume abia reușeau să achite prețul unei prospecțiuni în viitor făcute de un clairvoyant al Ghildei. Mer încălcase regula: prospectase pentru un părliț îndrăgostit de o femeie din Dom. O făcuse pentru că îl iubea pe tinerel, o făcuse și pentru ea, pentru a-și liniști sufletul, deși știa ce va păți, persorii se supravegheau strict, între ei. După ce fusese exclusă din Ghildă, Mer rămăsese singură, singuratică, locuind în acel room prăpădit de pe inelul periferic al stației, așteptându-și moartea. Făcea asta de mult, fiindcă Percival, care o mai vizita uneori, și-o amintea la fel de babă ca în copilăria sa. Câți ani să fi avut? 80? 100? 120? Doar

nu avea acces la revitale! Percival o invida puțin: femeia făcuse tot ce vroise, fără regrete tardive, căci starea ei de acum nu părea s-o necăjească prea mult. Rareori mai ghicea viitorul unor inși din mulțimea celor care năvăleau peste ea. Își alegea persoanele cărora le divulga posibilul viitor, îi selecta cu o parcimonie frustrantă pentru aspiranți, dar cei aleși deveneau cu siguranță Cineva. Unul guvernase o vreme stația orbitală, altul îl ucisese pe șeful creștinilor budhiști, o femeie fusese mecanonizată... Probabil, Ghilda Persorilor nu aflase de îndeletnicirile babei sau o lăsa în pace din cine știe ce tainice considerente, căci baba era singurul persor care locuia în grapa de pe inel, pe când ceilalți membri ai Ghildei beneficiau de avantaje mai mari decât un șef de corporație. Percival o întrebase odată ce se întâmplase cu tânărul pentru care își sacrificase ea cariera și traiul tihnit.

— A, drăguțul ăla? Nu sunt sigură, a trecut atâta vreme... i-a mormăit bătrâna. Cred că a ajuns mare artist în cetică tempspațială. Am auzit că ar trăi în dom, într-un palat proiectat de el, prostul! Trebuie să fie bătrân rău acum, vremea nu iartă...

— Nu mai ții minte cum îl chema? se interesase Percival, curios.

— Numele, ah, numele... astea nu, e mai greu... șovăise bătrâna. Dudell sau Doorell, nu sunt sigură, a trecut mult timp... Da, cred că Doorell era...

Nu, Dornell. Percival se interesase. Dornell o avusese ca amantă pe soția directorului de la "Genet Information", povestea durase vreo trei ani și îl săltase pe tip în lumea domului. Acum era cel mai apreciat decorator al Geei, schimbase vreo zece locuințe și cam tot atâtea soții, era superelogiat și arhirecunoscut ca "geniu în viață". De Mére uitase cu siguranță, Percival nu găsisese decât un semn care-l asigurase că asta era tipul: o sculptură cetică în cristale mobile, un fel de autoportret diacronic pe care Dornell îl intitulase orgolios "Victory". În sculptura lent mișcătoare se distingea într-un colț o femeie tânără, botoasă și nu prea frumoasă, care rânjea jalnic și-i arăta artistului o potecă de aur, șerpuitoare. Femeia purta însemnele Ghildei Persorilor și Percival, care văzuse opera la un band-collector

alcoolic, nu se îndoia de identitatea femeii. Dar bătrânei nu-i mai păsa.

Percival nu putea să priceapă. Dar acum altceva îl frământa. Nu simțise niciodată atât de acut nevoia unui oracol. Știa că, dacă baba Mer ar fi acceptat, asta nu l-ar fi costat nimic, dar se temea de un refuz care i-ar fi confirmat mediocritatea în care se bălăcea de când se născuse. Pe de altă parte, nu mai răbda plăcerile acelea feerice care îl făceau să trăiască în coșmar la fiecare revenire în lumea reală. De ce? Vroia să știe de ce, fiindcă în ultimul timp, în somn și - tot mai des - în stare de veghe, acele imagini de paradis terestru îl invadeau ca pe o cupă goală ce tânjește la nectarul împlinirii. Mer nu-l putea refuza, măcar din prietenie, din atașament, nu putea, așa-i? Nu era sigur...

Bătrâna îl privea adânc, ochii ei mari, negrii, devoratori, întindeau tentacule nevăzute spre creierul său, scotocindu-l, amețindu-l, simțea chestia aia, da, o simțea, se uita mai departe în ochii ei negrii, cu globul ocular îngălbenit de vreme și străbătut de firișoare roșiatice, doi ochi oscilând, unindu-se apoi într-unul singur, un ocean galben în care cădea, cădea... Era întins pe o canapea zdrențuroasă din poliflex uzat și colțuri de material îl împungeau în coaste. Aplecată deasupra lui, bătrâna părea să-l scanneze, așa cum o făcuse cu mulți alții.

— Îmi pare rău, Pers, se auzi deodată vocea ei găjăită. N-ar fi trebuit s-o fac.

Extenuată, femeia se prăbuși pe un scaun roz-murdar, fluturându-și hainele rupte ce o descopereau indecent în mișcările dezordonate ale trupului ei sfrijit.

— Adică nu-i nimic? se precipită bărbatul, ridicându-se cu greu, ușor amețit. Sunt un nimic, un ratat, o umbră cu halucinații idioate?

— Ei, n-o lua tu chiar așa! Nu te-aș fi citit dacă nu era ceva de tine, crede-mă! N-o fac de-aiurea nici măcar pentru prietenii care mi-au rămas... tu ești de fapt unul, dar zău că nu de-aia am făcut-o. Numai că nu te pot prinde. Pricepi? Nu pot!

Percival nu pricepea.

— Ascultă-mă! se sumeți bătrâna Mére. Închipuie-ți că lumea asta nu-i, de fapt, adevărată... sau că-i adevărată numai așa, ca o umbră a alteia, ca o apă în care se reflectă tot felul de alte vieți, ființe, obiecte. Nu-i prea clar ce-ți spun eu, dar

nu se poate zice mai clar. Noi suntem umbre, ne mișcăm prin apa aia după cum se mișcă aia adevărații pe mal, în lumea reală, iar lumea aia nu-i la fel cu a noastră. Apa iluziei în care trăim se mișcă și ea, curge, ondulează, strică umbrele, le face mai neclare, mai cețoase, mai fragile. De-aia noi, persoane, putem vedea. E ca și cum ne-am ridica puțin din umbra apei și am desluși toate mișcărilor celorlalte umbre...

— Și lumea reală? scăpă Percival, care se străduia să o urmărească pe babă.

— Nu, aia nu. Dacă-am vedea-o pe aia n-ar mai fi nevoie de atâția persori. Unul ar fi suficient, ar ști tot, ar **dirija** tot. Dar apa-i înșelătoare, umbrele sunt mincinoase, lesne schimbătoare, fug, dispar, se frâng. Noi le vedem numai pe ele și doar pentru câteva clipe, le vedem oarecum drumul prin apa iluziei care e realitatea noastră. Greșim uneori, să știi. Asta nu se spune, dar mai dăm și noi chix, tocmai fiindcă aici nimic nu e sigur, solid. În schimb lumea reală e solidă, clară, indestructibilă. Eternă...

— Asta-i o poveste de-a ta?

— Nu... ezită bătrâna, plecând capul. E o legendă a persoanelor pe care o transmitem unul altuia de când există Ghilda. Alta mai bună nu mai știu. Alta mai bună nu există. Acolo, în lumea reală, sunt cei pe care-i numeam odată eroi, cei care schimbă fața lumii noastre, asta fiindcă ei fac ceva acolo, în realitate, ceva ce se reflectă aici. Să știi însă că lumea aia nu e chiar așa. Eu ți-am dat doar un exemplu ca să poți pricepe, lucrurile-s de fapt mai încurcate. Vezi tu, cum noi nu facem nimic mareț fără ei, nici ei nu pot exista fără noi, umbrele. Eroii zac ca niște statui de piatră pe malul apei, stau și așteaptă sau poate fac ceva dincolo de priceperea noastră, iar umbrele lor se mișcă în valurile apei, trăiesc, se zbat, mor, una, două, zece, un milion, până când vreuna devine **mișcare a eroului** sau chiar eroul se mișcă o dată cu umbra sa, nu știu, bănuiesc doar. Oricum, atunci când unul dintre noi e umbra aceea, el va face neapărat **ceva!**

Gura bătrânei se rotunji, iar ochii i se deschiseră larg, vizionar, când rosti ultimul cuvânt. Percival era buimăcit. Venise pentru a scăpa de o obsesie și acum tocmai ascultase o bizarerie cu coadă pe care o bănuia o simplă scuză a babei. Nu că n-ar fi avut încredere în ea. **În el** n-avea încredere!

— Și toți suntem umbre de eroi? mormăi el, ca să nu prelungească tăcerea bătrânei, inițial glorioasă, dar devenită, acum, penibilă.

— Nu toți, Pers bătrâne. Nu, aproape toți suntem biete umbre de copaci, de pietre ori furnici, nimicuri, simple vălurile pe pielea apei. Unii doar, puțini de tot, ei sunt umbrele eroilor. De-ai-a puteam noi, persorii, să vedem ușor înainte. Dacă te ridici puțin deasupra apei, nu-i greu să vezi cum se mișcă, nici să urmărești niște umbre efemere. Dar nici unul dintre noi nu va putea "citi" vreodată o umbră de erou, una care poate fi chiar eroul, dacă izbândește. Asta-i cu tine, Pers, trebuie să izbândești.

Deja plictisit, bărbatul se scutură la auzul ultimelor cuvinte.

— Ce să izbândesc? întrebă.

— Omule, apăsă bătrâna pe cuvinte, tu nu ai nevoie de persor. Nu ai nevoie de nimeni. Ești prima umbră de erou pe care o întâlnesc și te asigur că nimeni nu te poate opri să faci ceea ce trebuie. Ce o să faci, cum, asta nu știu, nu mă interesează, nu pot nici măcar să bănuiesc. Mi-ajunge că am siguranța: legenda Ghildei e adevărată, nu suntem decât imagini, iar cei ca tine sunt mai presus de talentul nostru săltăreț.

Tăcu iar, îndelung. Percival o privi.

— Dornell ăla al tău nu era tot un erou din ăștia? aruncă el, mai mult ca să zică ceva.

— Dornell? se căzni bătrâna să-și amintească (sau juca teatru? se prefăcea?). A, ăla! Nu, el nu, în nici un caz! E doar o modă, acum. Artiștii-eroi nu se lăfăie în domiri și n-au zeci de milioane în cont. Dealtfel pe el l-am citit, știi...

— Dar eu? Ei?

— Da, Pers, tu. Eu așa zic. Ești primul om în mintea căruia nu pot citi.

— Și-atunci de ce ai ținut să te holbezi atâta la mine?

— Fiindcă vedeam, mi se părea că pot... A, nu, asta-i altceva! Întrerupse ea gestul lui Percival. Nu vedeam imagini, viitor posibil, nu! **Nu citeam!** Era...vedeam doar o lumină, un verde de lumină curat și sclipitor, atât de frumos... și roșu, valuri de roșu sângeri se rostogoleau peste. N-am putut să mă desprind, știi?

— Verde? mormăi bărbatul, ridicându-se. Erou... și verde. Mă rog, o fi ceva.

Oricum, mulțam. Bătrâna îl privi lung, visătoare. Ajuns în prag, Pers se întoarse spre ea:

— Și de ce ziceai că-ți pare rău?

— Fiindcă de obicei eroii mor, trebuie să moară, altfel n-ar fi ce sunt. Adică umbrele, ele crapă, o fac pentru veșnicia lor, a celor reali. De-ai-a mi pară rău, numai de-a-ia. Dar n-am ce face. Nici tu. Nimeni.

Percival Stern închise cu grijă în urma sa ușa dărăpănată, pornind hai-hui pe străduța întunecată și murdară.

2) Întâlnire în albastru

Își petrecu jumătate din noapte la "Căinele negru", cum făcea de obicei când era liber. Puținii cunoscuți, care-l salutau de fiecare dată cu un respect doar pe jumătate batjocoritor (era "haznagiul", dar fără cei asemeni lui, toți perifericii ar fi murit în câteva zile), îi plăteau întotdeauna primul rând de alcool hipnogen, iar el plătea restul fără a mulțumi vreodată, ca și cum i se cuvenea măruntul omagiu de 200 de grame tărie. Percival era singurul ins pe care obișnuinții localului îl știau că rezistă la cinci hip-hopuri fără să cadă în transă. Alții se tăvăleau cu spume la gură și frisoane prin tot corpul, dar cu un zâmbet fericit și idiot, în timp ce mintea le zbura departe de trupul chinuit și mănjit. Percival nu pășise niciodată așa ceva, bea încet, demn, sigur pe poziția sa în suburbia căreia i-ar fi putut zice "natală" dacă ar fi avut vreo importanță. După patru-cinci porții își lua o târfă de la Mum Hawre (de obicei una trecută de 45-50 de ani), intra cu ea în camera cu oglinzi și ieșea transpirat și la fel de demn, după două sau maxim trei ore. Era singura lui distracție. Pseudomaniacii îl întrebau adesea de ce nu-și alegea niciodată, hai, nu o pițipoancă la care abia-i mijește perșorul creț, da' măcar o damă coaptă, fierbinte. Puteau paria că alea pe care le lua Pers aveau riduri până și pe labii. Dar Percival nu se supăra, știa el mai bine. Era s-o pățească odată, când plecase în cameră cu o tipă într-adevăr frumoasă, o blondă rotunjoară, plină de curbe apetisante. În timp ce se drăgăleau i-a apărut în minte chipul soției lui, dulce, dornică de el - așa cum nu prea fusese roșcata de Hilde -, giugiulindu-l, apoi înșelându-l, ca orice femeie, tânără, ticăloasă... toată încăperea

s-a înnegurat, lumea se învârtea și Percival simțea parcă plutirea stației orbitale ca și cum ar fi fost o furnică geloasă târându-se în bezna cosmică. Amețeala îl cuprindea încet, încet, ceva îi pulsa în urechi, mai repede, tot mai repede... Norocul blondei fusese că era mai voinică decât părea, se smulse din mâinile păroase care-i strângeau tot mai tare gâtul alb și molatec, cum pățise și Hilde Stern, Hildemittlen-BlauenAugen. Blonda de la "Căinele negru" fusese mai agilă sau mai versată. Percival a fost izgonit atunci cu șuturi și pumni, abia reușise s-o împace pe Mum Eawre, cu acuze, milogeală, mituire... Dar de atunci nu mai greșea. Începuse să prefere camera cu oglinzi, căci imaginile reflectate, miile de imagini scilpitoare îi arătau cruda realitate, baba scofălcită care ar fi putut fi Hilde, chelia lui lucioasă, țuguiață, burta proeminentă, păroasă și aproape tot timpul umedă de transpirație. Așa ajung toți, toate, nu avea nici un sens, crima lui fusese fără de noimă. Iar bătrânele... ele îi dădeau alte satisfacții, nu mai aveau siguranța de sine care-l enerva la femeile pe care le cunoscuse, nu, ele dădeau tot ce puteau, săracele, fără să mai aștepte nimic, fiindcă știau că, în lipsa unora ca Stern, ar fi ajuns pe strada împuțită și rece, adică la moartea lentă. Percival se izola în sine, golindu-se regulat de obsesii și poftă carnale, simțind o realitate fadă care nu-l bucura, dar nici nu-i otrăvea mintea cu amintirile trecutului ticălos.

Trăia numai în prezentul gri. Dar trăia oare?

Cam asta îl interesa acum. După ce se descărcă și bătrânica scofălcită, cu o urmă de zâmbet profesional rămas printre riduri, începu să se îmbrace în tăcere, plecând apoi, evitând elegant acel moment postcoital în care doi parteneri nu mai au ce să-și spună, Percival rămase singur în camera tapetată cu oglinzi ce-i reflectau grotesc burta păroasă, proeminentă și umedă, chelia lucioasă de care râdeau măsurat amicii de pahar, sexul muiat, caraghios. Oare așa e lumea? Așa cum spunea Měr? Înconjurat de luminile alergând în plăcile argintii, se simți mai sigur pe el, mai stăpân pe destin, dar și mai trist, bănuind că va veni o vreme când, fie că se va afla pe stradă, acasă ori într-un tunel puturos, fie că va dormi ori va fi treaz, îl vor năpădi iar

imaginile aceluia verde curat, crud, reavăn, atât de frumos încât îl făcea să urască lumea aceea pe care n-o putea atinge, fiind condamnat să trăiască veșnic aici, în gunoiul spațial. Totuși lumea aia nu exista... sau da? Erau cu toții valuri, umbre efemere, fleacuri, gunoaie într-o apă a nimicului curgător? Atunci poate el va fi eroul... nu, nu neapărat erou, dar cel puțin o umbră. Umbră de erou! O prostie, decise Percival hotărât și începu să se îmbrace.

Ieși fără nici un chef. Mai avea trei ore până să intre în servicii și n-avea ce face în acest răstimp. O porni fără țel pe străzile abia luminate care se curbau pe nesimțite în jurul inaccesibilului dom central. Se întâlni cu o patulă de cinci gardieni care îl legitimară, avertizându-l sec că plimbările se fac pe luminile de zi standard, pentru a nu îngreuna misiunea păzitorilor ordinii. Niște împuțiti și ăștia! Dacă n-ar fi avut actele la el, ar fi tras fără nici o grijă, l-ar fi curățat, nu era prima dată. Ar fi putut să i-o facă și așa... Se îndreptă, ferindu-se să se uite în urmă, cu umerii strânși într-un străvechi și inutil reflex de apărare. Ticăloșii, îl pușeseră să-și scoată șapca neagră cu însemele de mecanic, pentru "a-i verifica identitatea cheliei"! Ochii lui albaștri se oțeliseră, dar nu spusese nimic. Era mai bine să nu riște. Zări o umbră albă ca un ghemotoc de lumină, nu părea a fi șobolan, și-apoi...

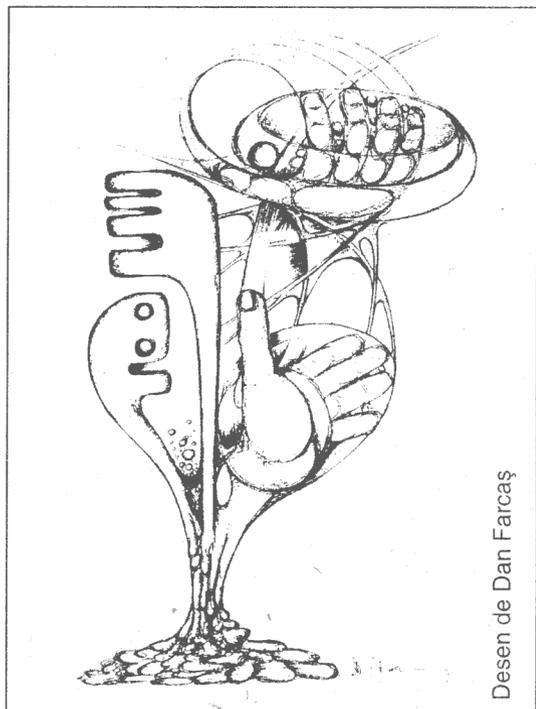
Intrase într-o pădurice înmiresmată, o vedea clar, ca niciodată, soarele abia pătrundea să zvânte pământul afânat, maroniu, acoperit cu frunze veștede și foșnitoare. Nu, nu era jeg, era ceva plăcut, sănătos, Percival călca pe o cărare șperuind alene, era cu picioarele goale, savurând senzația de libertate moale ce-l învăluia. Sus, în copacii mari, voinici, cu coroana înverzită, flori albe se deschideau răspândind mirosuri nemaifântălnite, mirosuri de dragoste și prospețime, amețindu-l, bucurându-l. În față i se profila un luminii imens unde Percival distinsese ceva, un fel de construcție ciudată, un dom rotunjit, din lemn, maroniu și verde pe alocuri, cu ferestre ovale și două turulețe mici, cu o poartă destul de zdravănă, întredeschisă. Se îndreptă într-acolo cu pași grăbiți, împiedicându-se de ceva moale și cleios. Căzu cât era de lung...

... în zoaiele unei bălți cu resturi de mâncare. Se frecă la ochi, nedumerit, apoi

își culese șapca din noroi, blestemând. Umbră de erou! Poate ar fi fost mai bine să-și caute un simm, unul mai ieftin, care să-i scotocească prin creier, altfel halucinațiile astea îl vor ucide puțin câte puțin. Ce-ar fi fost dacă pătea așa ceva în fața patrulei? Nu ar mai fi scăpat viu, pielea unui periferic nu valora cât băgai în ea. Abia se ridică în picioare, simțind că de data asta, deși mersese mai clar ca niciodată, ceva îi lipsise din lumea pe care o visa. Ochii. Ochii mari, albaștri, inocenți. Coborî privirea și încremeni.

La picioarele lui stătea o creatură ciudată, cea de care - deduse el - se împiedicase și căzuse în vis. Mai înainte era să o confunde cu un șobolan, dar nu era șobolan, nu era nimic din ce cunoștea. Rupt din frumusețea lumii visului său treaz, atât de real însă, Percival se îngrozi de urâțenia creaturii de un alb aproape fosforescent. Creatura îl privi și ea, de jos în sus, parcă sperând, așteptând. Ce animal! Ce animal? O chestie albă, gelatinoasă, cu niște vagi urme de picioare - trei - și un corp aproape ovoid, gătuît la o extremitate, unde se profila un fel de cap ciudat, cu o fantă tăiată parcă în materia cleioasă, o fantă respirând sacadat. A, și doi ochi... da, ei, doi ochi mari, albaștri, umezi, exact ochii Aceia, ochii din coșmarul său minunat! De unde răsăriseră? Cum? Percival privi în jur, nesigur pe realitatea ce-l înconjură. Se afla totuși în lumea lui, în periferia puturoasă a "Geei", iar în drumul său somnambulic se abătuse chestia aia gelatinoasă, urâtă, care tremura ca o piftie și-l privea fix, o arătare scârboasă, spongioasă și albă, cu un strat mucilaginos acoperindu-i... pielea? Blana? Numai că ochii ei nu erau de aici, ci de dincolo, de Acolo, poate un pic mai umezi, rugători, poate altfel decât îi văzuse el...

Cu un gest hotărît, Percival, categorisind creatura drept "javră", îi arse un picior în ceea ce ar fi putut fi spinarea animalului, cu o ură bruscă, iscată poate de faptul că acesta îl împiedicase, îl smulsese din visul lui de erou, sau poate din cauza ochilor albaștrii care numai de acolo puteau veni. În timp ce se îndepărta, bărbatul se gândi că "javra" scăpase, probabil, din cuvele laboratorului de biochimie moleculară care se afla tot în inelul periferic, la doi pași de locul acela. Se zvonea că experimentele

Desen de Dan Farcaș

laboratorului nu erau într-un tot conforme legilor "Geei", chiar dacă foloseau din plin celor din dom. Aia e. O să-și caute un simm, oare cât l-o costa? Peste o oră urma să intre la serviciul lui împuțit... ce-i asta?

Bărbatul se opri. I se păruese că aude în urma sa un fășăit clar, amestec de pași și de târâș. Când se întoarse, văzu că javra albă și cleioasă îl urmărea, deplasându-și greoi cele trei labe ca pe niște pseudopode. Ochii ei îl priviră cu o uimire dulce, rugătoare, dar Stern nu vru să înțeleagă. Furia îi reveni ca o lavă izbucnind peste lume și, cu toată acea ură care îl năpădise din senin, se năpusti asupra animalului, lovindu-l, strivindu-l cu vârful bocancului, ținându-i gura strâmbă, în trupul moale, călcând, urlând.

— Javră, javră blestemată, țu-am zis să te cari, să pleci, ce cauți în calea mea, javră, ce vrei de la mine? țipa el.

Țipa și lovea, iar furia i se amestecase cu un fel de spaimă nedefinită, apropiată de frica morții, deși n-ar fi avut nici un motiv, nu legat de animalul blând ce suferea sub loviturile lui, îndurând tăcut. De altfel, poate nici nu putea să scoată vreun sunet, ce mai conta? Într-un târziu Percival se opri, ușurat. Făptura încă îl mai privea,

culcată pe o rână, pe jumătate strivită sub lovituri, cu capul plecat, iar din ochii aceia mari, albaştri-albaştri, curgeau lacrimi, lacrimi umane. De durere? De umilință? Percival se rușină de el însuși. Mai aruncă un "Așa" satisfăcut, dar nu prea convins, apoi plecă. În urma lui arătarea își reluă târâitul chinuit, mai încet ca înainte, totuși la fel de perseverent. De data asta bărbatul se întoarse știind ce urma să vadă. Nu mai spuse, nu mai făcu nimic. Creatura se opri și ea, privindu-l umil, rugător, cu o spaimă ascunsă în colțurile ochilor plânși. Percival nu o lovi, mormăi doar un "Bine, javră" și porni mai departe, urmat de animalul cleios și inform, supraviețuitor avortat al cine știe cărei experiențe ratate. Așa și-a făcut serviciul în acea noapte mecanic de întreținere Percival Stern: însoțit pas cu pas de javra înfiorător de urâtă, care îl privea mereu, blândă, recunoscătoare, cu o sclipire palidă de inteligență supusă omului. Îl urmă peste tot, vână șobolanii ce i se iveau în cale, îl privi cum lipește o conductă groasă cât trupul lui, ce se fisurase în câteva locuri, better safe than sorry, păstră o distanță pe care bărbatul nu o mărise, deși ar fi putut. Percival se obișnuie să pășească rar, demn, liniștit, ascultând sunetul monoton al javrei care-și târa greoi picioarele-pseudopode în urma lui, cu o supunere oarbă, absurdă, de ființă credincioasă celui care o umilise la prima lor întâlnire și care acum o susporta cu indiferența superioară a omului ce poate ucide sau ierta oricând voiește.

3) Portret în smarald

Încă nu ucisese javra, dar nu mai avea să suporte prea mult. Comportamentul ei era de neînțeles. Poate Percival fusese prima ființă umană care-i ieșise în cale și se atașase de el cum s-ar fi legat de oricine altcineva, sau poate era o afinitate pe care o simțeau amândoi. Omul refuza apropierea tocmai din cauza imaginii degradante creată de asocierea sa cu gelatina, târâtoare: păreau două eșecuri, doi avortoni ai unei lumi avortate, care nu mai sperau nimic și se sprijineau unul de celălalt. Orgoliul omului făcea ca, ori de câte ori această legătură își dovedea realitatea, el să se năpustească brutal, nemilos, asupra trupului fragil și moale, lovindu-l, strivindu-l, descărcându-și furia eșecului

întregii sale vieți. Dar atașamentul illogic al creaturii moi și blânde rămânea de fiecare dată neclintit. Se întâmplase întâi când patroana "Câinelui negru" vroise să-l convingă pe Percival să lase "javra" afară, iar Percival nu reușise, animalul se strecurase după el, prelungindu-se gelatinos prin crăpătura ușii ce glisa greoi fără a se mai închide perfect. Când patroana amenințase că o să-i dea afară de amândoi, Percival alungase animalul cu lovituri dure. Dar "javra" revenise. Mum Hawre, bătrâna sfrijită și cu ochi înguști, vicleni, renunțase în cele din urmă la pretenții, văzând încăpățânarea creaturii, remarcând interesul pe care aceasta îl stârnea clienților și chiar fusese cuprinsă de o milă femeiască față de făptura care suferea în credință și tăcere. Mai greu a fost pentru Percival când tocmai găfâia deasupra unei femei trecute de vârsta țopăiturilor pe saltea, iar oglinzile camerei sale preferate i-au reflectat la marginea patului-mim imaginea javrei albe și cleioase ce privea la cuplul grotesc înlănțuit, cu albastrul profund al ochilor săi puțin umeziți, dar și plini de curiozitate. Percival a sărit la animal, lovindu-l iar și iar, în culmea unei furii distructive. Nu excela niciodată prin imaginație. Doar femeia de lângă el, impresionată de ochii plânși ai ființei, l-a convins pe bărbat să-și intrerupă acțiunea. Caraghios în nuditatea sa, cu burta păroasă, sexul atârându-i pleoștit și cutat printre smocuri de păr încrețit, Percival se opri, privind cu furie neagră la ființa ce-l urmărea, intimidându-l. Mormăi iar, la fel de șablonard:

— Javră afurisită. Javră blestemată. Javră ce trebuie ucisă, javră, mai vorbim noi, javră...

Atât. S-a întors apoi la bar și a reușit să se amețească mai zdravăn ca niciodată. Când s-a trezit, era lungit pe o saltea în holul localului, iar javra îl veghea, pândindu-i fiecare mișcare. Nu a mai spus nimic, a plecat doar, urmat îndeaproape de animal.

Remarcase însă că - de când se întâlnise cu "javra" - nu mai avusese acele viziuni dureros de fascinante ale lumii de dincolo de frumusețea pe care și-o putea imagina el. Și mai era ceva. Acel portret al lui Cassou...

Se întâmplase la vreo două luni după povestea din camera cu oglinzi. În localul plin de "obișnuși", "de-ai casei", "pasageri"

sau "accidentali", oricum cunoscuți, aparținând aceluiași cartier periferic, a intrat brusc o figură nouă, stranie, atât de diferită încât nu era nevoie să vii prea des la "Câinele negru" pentru a recunoaște în tânărul ce se îndrepta spre barul lucios, argintat, un "venetic" ce nu aparținea nici măcar stației orbitale. Așa și era. Tipul venise de pe Pământ, de pe planeta-mamă! zicea el că într-o excursie de studii câștigată cinstit. Unii bănuiau ceva ilegal, poate un exil sau o evadare, dar cine ar fi fost exilat din gunoaiile Pământului pe o stație destul de prosperă? Cine ar fi putut fugi de pe solul planetei când controalele erau mai mult decât draconice? Se auziseră zvonuri despre colonii penitenciare pământene care "adăposteau" criminali de pe stații, dar nu invers. Poate o dragoste romantică a unei eterice fiice de boss din Dom pentru nefericitul artist cu picioarele încheiate în lutul otrăvitor al Terrei... zvonuri erau destule și s-au răspândit și mai multe odată cu dispariția tânărului, care s-a petrecut la vreo lună după prima lui apariție. Singurele certitudini care au rămas în mintea celor de la "Câinele negru" au fost că insul era într-adevăr de pe Pământ, se numea Cassou și era - așa cum se prezentase - un adevărat artist. Pictor. Un pictor bun, din moment ce reușe să-i dea gata pe scepticii duri și indiferenți la artă cum erau cei de la periferii. Majoritatea lor. Cassou nu părea elitist, bea cot la cot cu ei, depășindu-l în rezistență chiar și pe etalonul Percival Stern; le făcea "tovarășilor" săi portrete-efemere, care-i încântau ca pe niște copii, avea bani, dar nu prea mulți... cam atât se știa despre el. Fusese însă destul ca să fie acceptat fără ca ei să încerce să-l jefuiască, să-l violeze ori să-lucidă, cum ar fi pățit oricare altul. Cassou îi impresionase. Poate și aspectul său exotic, datorat nu numai originii pământene, faptul că era un străin și arăta acest lucru prin tot ce era sau făcea, acestea toate îl făcuseră cunoscut printre perifericii stației, fără ca tânărul să devină "de-al lor".

Cassou era scund, nu mult peste 1,60 m, negricios, cu trăsături asiatice, dar ceea ce șoca la el era implantul ocular: în loc de doi ochi despărțiți de creasta nasului tânărul avea unul singur, mai precis un fel de ecran creat prin înlocuirea globilor oculari cu o placă fotosensibilă cuplată la un

procesor de culoare, un panou ovoid în care vălureau cristale gri-albăstrui. El le spusese că era singura posibilitate de a vedea panoramic și mai mult decât tridimensional, că dobândise un fel de simț al ondulării spațiului și chiar - sugerase tânărul - al timpului, percepție mai largă și mai profundă. Nu arăta prea frumos (sau nu la modul obișnuit) cu acea elipsă retezându-i partea superioară a nasului, ca și cum ar fi purtat ochelari cu o singură lentilă încastrată adânc în pielea feței. Nici păr pe cap n-avea, țeasta rasă îi lucea galben-rozaliu, acoperită ici și colo de plăcuțele de la procesoarele de senzații, majoritatea specializate pe sunet. Cassou se născuse surd. Apoi gura... gura îi era plină de dinți, avea implantate încă două șiruri pe lângă celelalte date de mama-natură. Dar parcă cele mai șocante erau brațele tânărului, puțin mai lungi față de proporția normală și cu o articulație suplimentară între cot și încheietura palmei, "pentru perfecțiunea în artă" zicea el. Deși se îmbrăcase normal, într-o șalopetă gris-fer cu zeci de buzunărașe și cu un săculeț utilitar în spate (tipul acela de haină universală), totuși ochiul ciclopic și mișcările bruște ale mâinilor sale supraarticulate, ce păreau a fi rupte grotesc mai jos de cot, îi șocaseră pe cei de la "Câinele negru". Pictorul le-a povestit că el era de fapt un ins relativ normal, tot ceea ce-și implantase sau modificase fusese făcut de dragul creației. Pe Pământ existau inși mult mai ciudați: juma'te bărbați-juma'te femei, cu trei-patru membre superioare, cu creierul în stomac sau suprastimulat, încât abia se ținea pe umeri în câte o carcasă de durotex, maniaci cu sâni sau cu câte 10-15 penisuri (existase o modă a virilității, până și femeile își implantau câte unul prin cele mai ciudate locuri: între sâni, la baza coloanei vertebrale, la gât, în chip de colier), era o întreagă nebunie în fosta Australie sau cel puțin în Sun-city, de unde venea el. În alte părți nu știa ce se întâmplă, auzise despre canibalism, văzuse odată oceanul de petrol aburind uleios, se zicea ceva despre un imens oraș subteran din fosta Nord-Americană ce se apucase de o utopică reorganizare a lumii... zvonuri, aduse de vreun călător nebun, aproape mort de foame, ce navigase sau zburase cu câte un elicopter pe jumătate distrus, vorbe iscate cine știe cum.

Mai erau și cântecele auzite de la meneztreli de stradă, preluate de la un Bard misterios... Sun-city era la fel de izolat ca și alte locuri, iar barierele de radiații îi împiedicau să afle alți supraviețuitori ai dezastrului. Cei de pe orbită nu aveau nici un chef să se ocupe de asta, perifericii o știau mai bine decât Cassou. N-ar fi adus nici un folos.

Despre el, Cassou refuza să vorbească prea multe, strângându-și buzele subțiratic peste cele patru șiruri de dinți și bombănind vag despre excursia câștigată. Nimeni nu insistase prea mult, fiindcă toți aveau de ținut în lanțurile propriilor minți câte o taină mai grozavă sau mai mărunț. Ei, dar în seara în care Cassou l-a întâlnit pe Percival tocmai se iscase o discuție despre Marte. Glammy, un bărbat spân dar cu plete lungi de blond spălăcit, care nu-i ascundeau lipsa genelor sau a bărbii de pe fața lui rotundă de copil îmbătrânit, susținea că pe planeta roșie trăiau încă oameni.

— Da, băi proștilor, parcă n-ați ști! Coloniștii n-au dispărut. Gândiți-vă ce au putut face ei acolo, cu tot ce aveau aranjat, în două-trei sute de ani. Au avut scule băieții, nu jucării...

— Și-atunci de ce nu ne dau nici un semn? se miră un altul, negricios și cu un braț retezat.

— D-aia! Tu ce-ai face dacă ai vedea

că pe Pământ a fost măcel? Te-ai repezi să-i ajuți p-ăia care-au scăpat?

— Da, așa s-ar cuveni, spuse celălalt, mai mult de dragul disputei.

Spălăcitul sorbi din cana maronie, apoi își șterse cu dosul palmei buzele însetate.

— Pe dracu'! răspunse el. Dacă te curăță și pe tine? Gândește-te că acum ar veni o navă de pe Marte, nu la cei din dom, ci la noi. Nu am năvăli pe ea să ne cărăm dracu' odată din cloaca asta? Și Pământul e-o gaură și mai puturoasă, uite, întreabă-l pe Cassou...

— Se zice că marțienii fac afaceri cu ăia din dom, pe undeva pe orbita Lunii, zise cel chemat să argumenteze, schimbând subiectul.

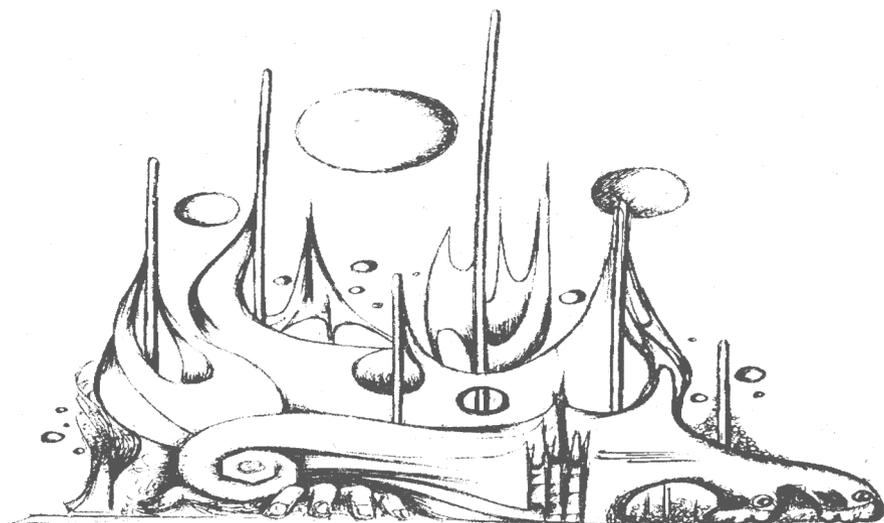
— Normal! Iovi cu pumnul în masă blondul spânatec, prinzând ideea din zbor. Da' noi nu știm nimic. Noi suntem rahați, puțim și crăpăm! De ce n-ar crăpa și ei, ai?

— Cred că așa gândesc și ei, zâmbi Cassou.

Toți îi văzură pentru o clipă acele dinților sclipind alb, înfiorător de feroce, și se simțiră nefiresc de speriați. Dar tânărul continuă calm:

— Tot așa ați face și voi dacă ați fi în dom. Așa facem toți. Bafta o ai atunci când nimerești înăuntru și nu afară...

— O, Laura Dee! sări brusc Glammy,

Desen de Dan Farcaș

întorcându-se cu fața spre ecranul holovizorului, până acum ignorat de toți. Începe serialul ei!

Spânatecul recunoscuse melodia de generic a filmului cu vedeta incontestabilă a cinematografilei de pe Gee, bruneta Laura di Angeli, căreia toți îi spuneau Laura Deea. Tânăra se consacrase cu serialul "Plăcerile luptei", în care juca rolul unei femei însetată de dreptate, călătorind prin toate stațiile orbitale și chiar pe Pământ, rezolvând tot felul de conflicte, luptând împotriva răului cu vorbe, cu arme sofisticate, chiar cu trupul ei superb, și îndrăgostindu-se invariabil de câte un tânăr blond, frumos, mușchiulos și la fel de însetat de dreptate și adevăr, tânăr care murea invariabil după trei-patru episoade. Laura îl răzbuna în maximum două episoade, apoi se îndrăgostea de un alt blond mușchiulos și justițiar, descoperirea noi ticăloși (traficantii de droguri, carne vie și informații, războinici puși pe distrugerea planetei Pământ sau a uneia din stațiile orbitale - niciodată Gee - criminali de război, șefi de corporații corupți sau criminali etc.), rezolva noi probleme, făcând lumea mult mai frumoasă. Pe holovizor. Erau destui fanatici admiratori ai femeii, cei care apreciau atât puritate ei morală cât și modurile variate în care știa să facă sex cu cei pe care-i iubea sau cu cei pe care trebuia să se răzbune. Câteodată un episod întreg, adică 120 de minute, era dedicat exact unei partide de sex ce punea în umbră orice realizare erotică sau pornografică ce i-ar fi putut face concurență.

Blondul Glammy era îndrăgostit de Laura. Îi urmărea viața particulară, era nenorocit ori de câte ori tânăra se căsătorea (o făcuse până acum de 10-15 ori), radia când ea divorța (asta se întâmpla iarăși destul de repede, ca într-un film de-al ei, numai că de data asta partenerul nu murea) și era vag încredințat că, dacă ar ajunge vreodată în dom și ar reuși s-o cunoască, s-ar dovedi exact idealul ei blond. Glammy era traficant de droguri negre și de medicamente, dar era gata să se lase convertit la un utopic trai cinstit cu condiția să fie convins de către ea. Toată lumea râdea de el, mai mult pe ascuns, fiindcă Glammy chiar suferea și mai era și răzbuțător, îl găsiseră odată pe unul din trupa lui cu gâtul rețezat. Nu se știa cine o făcuse, dar cu o seară înainte tipul spusese ceva despre cum ar

face-o el pe curva aia de pe holo. Iar de bătut Glammy se bătea cu mulți pentru onoarea tinereii, ba mai și polemiza, era în stare să discute ore în șir despre realitatea personajului întruchipat de ea, justițiară Lady Clair, care va sosi odată, în curând, și în lumea periferiei lor. În rest spânatecul avea o judecată relativ sănătoasă. Dealtfel erau destui asemenea lui.

— Iară-ți vezi curva, Glam? se auzi o voce din spatele teighelei. Am auzit că mâine-poimâine trece și pe-aici, vrea să mă vadă, hă-hă, să i-o trag nițel, poate-i trece pofta de blonzi!

Era barmanul și omul de ordine al localului, Maltezul, căruia nimeni nu știa de ce i se spunea așa, un bărbat supradimensionat, de vreo doi metri, cu niște mușchi imenși scoși în evidență de tricoul mulat, cu țeasta negricioasă tunsă scurt de tot și cu o armă ascunsă tot timpul sub teighea, armă de care nu avusese nevoie niciodată în local. I se știa de frică. Dar acum Glammy nu mai ținu cont de nimic și se repezi în gâtul nămilei. Maltezul îl apucă de mijloc ca pe un pui de găină și-l azvârli la loc, peste o masă, zicându-i:

— Nu cu mine, puiule, zău, nu cu mine.

Apoi se rezemă cu coatele de bar, ațintindu-și ochii spre holovizor. Calmat ca prin farmec, Glammy îl imită, la fel ca și alți clienți.

— Câți metri o fi încasat asta... mormăi iar Maltezul când Laura Dee/Lady Clair apăru pe ecran într-un costum mulat pe șanii mari și țapeni și pe picioarele ei lungi, frumos arcuite. Cred că nici toate damele noastre la un loc n-o pot face...

Dar Glammy nu-l mai auzea sau se prefăcea că nu-l aude, cu ochii parcă înclieiați de holovizor. Cassou privi și el: tipa arăta fain, amintindu-i de ceva... de multe. Ochii... "Marlene Dietrich" își aminti el. "Da, clar, și chipul lui Liz Taylor, șanii... cred că Marlyn Monroe, picioarele Diane Dash...". Tânărul pământean înțelesese ceea ce mulți dintre cei de față n-ar fi admis: actrița era sau nu un produs genetic perfect lucrat sau o simulare pe computer înzestrată cu o oarecare autonomie, dar, oricum, o personalitate artificială, creată din bucăți de mari stele de cinema din secolele XX și XXI. Probabil și jocul ei actoricesc, în nici un caz de duzină, dar nici extraordinar...

— Joacă bine tipa, declară totuși, iar o privire fugară aruncată de Glammy îl convinsese că dobândise pentru eternitate simpatia blondului.

Mai zise:

— Aș vrea să văd dacă...

Se întrerupse brusc. Pe ușă intrase Percival, urmat de gelatina vie. Cassou încremeni o clipă, ascunzându-și surprinderea și întorcându-se din nou spre masa unde doi inși insensibili la farmecele actriței continuau, cu o ardoare sterilă, discuția lor socială, deși știau, ca toți ceilalți, că visele lor nu au nici o șansă de concretizare. De aceea le plăcea Cassou: simțea uneori în cuvintele lui o putere pe care ei nu o aveau, o forță ce le făcea să însemne - fie și pentru o clipă - ceea ce lor le lipsea cel mai mult - realitatea.

Abia după vreo oră, când serialul cu femeia feroce se termină și în local se instaură din nou atmosfera dinainte, Cassou reuși să-l capteze în discuție pe Percival, aruncând cu nepăsare:

— E al tău animalul?

— Nu! răspunse dur acesta, privind circumspect la figura tânărului pe care îl vedea pentru prima oară. S-a luat după mine, javra naibii, nu mai pot scăpa de ea...

— Ce-ai zice dacă ți-aș propune să te desenez? sări tânărul la ceea ce vroia.

Percival fu tentat să refuze, dar ceva îl opri. Tipul ăsta ciudat era altfel decât obișnuinții localului pe care-i cunoștea, dar ineditul situației îi surâdea puțin. Fără să-i mai aștepte răspunsul, Cassou se ridică și, întinzând spre umăr unul din lungile lui brațe, scoase cu dexteritate din sacul utilitar de pe spate un mănunchi de unelte cu care Percival nu era familiarizat. Mai întâi tânărul deplie o plachetă argintie de mici dimensiuni, ale cărei componente glisară încet, formând un șevalet destul de încăpător, cu trepid. Apoi - spre deosebire de alte dăți - Cassou extrase dintr-un buzunar un sul argintiu pe care îl întinse pe planșetă. Sulul se lipi fără să facă vreo cută, lucind alb.

— De data asta chiar fac o lucrare, mormăi tânărul. Gata cu portretele efemere, lucrăm pe pânză.

Până acum desenam direct pe planșetă, iar chipurile schițate dispăreau la o simplă trecere cu holocreionul pe deasupra ei.

Acum însă Cassou își fixase ceea ce în limbajul specializat se numea "pânză", deși nimeni nu mai lucra de mult pe material textil.

Pictorul trasă rapid primele linii. Desenul se imprima în trei dimensiuni, astfel încât chipul lui Percival, imprimat de creionul gros, împănat cu microprocesoare de culori, apărea într-un halou ondulat, mișcându-se. La picioarele sale, într-o atitudine demnă, se vedea și creatura! Numai că nu era aceea gelatină abia ținându-se în formă, ci o umbră albă și suplă - chiar dacă nu era foarte clară -, cu patru picioare lungi și cu o stranie excrescență deasupra imenșilor ei ochi albaștri, hipnotizanți. Nici Percival nu apărea așa cum îl vedeau ceilalți. Pictorul îl îmbrăcase în niște solzi verzui, metalici, care numai nu zăngăneau, în mâna dreaptă îi pusese un obiect lung, ascuțit, cu mâner, semănând cu o cruce sau cu o armă, iar în mâna stângă o cupă verde, lucind ca și cum ar fi fost tăiată dintr-un smarald autentic, cupă din care curgea un lichid roșiatic. Era și nu era Percival Stern. La fel animalul, "javra"... Toți cei din local se uitau acum la modele, în timp ce pictorul trasa febril linii, făcea tușe de culoare, nuanța în plan, adâncea imaginea spațială cu grupul ce avea ceva de statuie eternă. Un om cu o făptură fabuloasă zăcându-i protectoare la picioare. Da, creatura putea fi, era într-un fel așa cum apărea pe pânză, deși mai jalnică în realitate, iar Pers cel viu semăna cu cel din desen și totuși îi lipsea și lui ceva... De undeva se auzea, fantomatică, o muzică lentă, suavă, un saxofon acoperind sunetul unui pian, armonii ce înmuiau sufletele, înălțând. Cassou nu putea lucra bine fără muzică și-și cuplase mufele pe un cass ce-i insinua melodiile direct în creier, în centri auzului, lăsând și în afară răzbaterea dulce. Le spusese odată despre asta, asculta numai muzică dinainte de secolul XXI, ceva mort de mult, dar încă trăind în mințile unor ciudați. Duke Ellington, John Coltrane, Miles Davis...

— Gata! decise tânărul și smulse folia de pe șevalet.

O priviră cu toții, în timp ce Cassou își strângea sculele. Percival, care stătuse nemișcat vreo două ore, șovăi, scoțând niște bombănături surde. Privea lung la dihania de lângă el, la tablou, iar la animal. Apoi

se hotărî:

— Ai zis că mă faci pe mine!

— Da, moșule! răspunse tânărul degajat. Și ce, nu-ți place, te pomenești?

— Ba... da... îngăimă Percival. Da, dar... de ce-ai pus și javra asta aici?

— Nu s-a putut altfel. Nu te-am putut vedea fără ea.

— Fără javră? se precipită mecanicul, înroșindu-se mai mult de rușine decât de furie.

— Mda, fără... aia cum îi zici tu. Fie și "javră", dacă vrei. E al tău animalul?

— S-a luat după mine odată, atâta tot, se grăbi Percival, de parcă ar fi fost vinovat de ceva.

Doar atât? Atunci de ce se ținea tot timpul după el, numai după el, deși o alunga cu obstinație? Ei, de fapt n-o mai alunga, o lăsa să-l urmeze, n-avea ce-i face javrei blestemate. De ce o pictase? Desenase. Bine, bine, de ce o desenase. Fiindcă așa văzuse el. Artistul (toți simțiră orgolioasa majusculă când Cassou pronunță acel cuvânt), iar Artistul vedea mai mult și mai bine decât ceilalți. Așa sunt toți artiștii? Nu, din câte știa tânărul. Nici măcar cei din dom? Nici.

De aici discuția devie spre politică, traiul greu din inelul periferic sau de pe Pământ, invective la adresa domului. Percival îl convinse pe Cassou să-i lase desenul. Tânărul cedă extrem de ușor și a doua zi Percival se duse cu el să-l arate babei Mére, care îl privi cu atenție câteva clipe, apoi scăpă un fluierat lung, golănesc.

— Ia te uită! Un artist, unul adevărat! exclamă ea.

— Așa zicea și el, întări Percival, dar bătrâna jechoasă păru să nu-l audă.

— Ce putere, ce artă... ce viitor are ăsta! Cum ziceai că-l cheamă?

— Cassou, așa a zis... Ei, îți place?

— Îmi place? Îmi place? repetă bătrâna, uimită. E extraordinar, unic, e... n-am mai văzut așa ceva în zilele noastre!

— Mai bun ca alea lu' Dornell al tău? încercă el o ironie.

— Mai lasă-mă dracului cu Dornell ăla! dădu bătrâna din mână, iritată, ca și cum ar fi alungat ceva supărător, o apucă un acces de tuse grea, bătrânească.

Când se linișți, întinse cu mâna folia desenată, netezind-o (parcă o mângâia), și o admiră îndelung.

— Da, e mare, serios. Cassou îi zice? o să țin minte. Ce viziune, cerule, ce minte! Vezi, Pers? Asta călărește iluzia, înțelegi. O vede și-o călărește, o stăpânește, se joacă tot timpul cu ea. Unde ziceai că te-a prins?

— La "Câinele negru".

— Și nu l-au găurit ăia pe-acolo?

— Nu, păi se-nțelege la fix cu "vechii" parcă i-ar fi cunoscut de nu știu când. Ar fi pățit-o el, dar le-a intrat pe sub piele...

— Nu, Pers, nu! protestă baba pe un ton de "știueumaibine". Ei i-au intrat lui pe sub piele! El e... cum să zic? Mai ții minte chestia cu umbrele și eroii? Ei, el nu numai că vede realitatea mai bine decât persorii, el o și conduce! E umbră, ca și noi, dar el e propria lui umbră, știi? E de neatins. Ce ușor te-a citit pe tine... uite aici! Pricepi ceva? Asta-i un costum de cavaler, Pers, o armură, nu chiar cum ar trebui, dar e destul de clar. Iar creatura asta de lângă tine... ei, vezi, asta n-o știi. E ceva frumos, ceva care se chinuie să devină frumusețe și e gata să reușească... Ce-i cu ea?

Percival îi arătă "javra" gelatinoasă, care îl urmase și în camera dărăpănată a bătrânei, iar Mére o privi cu atenție în ochii ei mai blânzi de albaștri și cumva măreți. Bătrâna își scărpină încurcată coapsa stângă. O stare ciudată o cuprinse. Da, era fascinată și înduioșată de animal, o învăluisse un fel de reținere respectuoasă îmbinată cu regretul tinereții pierdute, ceva ce Percival iar nu pricepea. De fapt nici bătrâna nu înțelegea ce se întâmpla cu ea în fața făpturii albe și urâtele. Întinse o mână și mângâie creatura pe "cap", unde intra-adevăr răsărea o excrescență bombată chiar deasupra ochilor clar conturați, în timp ce făptura accepta mângâierea fără a face nici cea mai mică mișcare.

— Ei, asta e, Pers. Te-ai procopsit cu ea, tipul ăla a văzut bine. Zici că avea numai un ochi? Ca un ciclop? Nu cred că-i trebuia neapărat. Dar ce vede, răspunse ea cu un oftat la întrebarea mută a lui Percival, cea a văzut în tine, asta numai Dumnezeu și Cassou știu.

4) Căderea umbrei

Nu mai exista urmă din lumea înverzită și liniștită care îl asalta pe Percival cu o blândete la care nu se putea opune. Îi era

dor de ea, deși nu părea logic. Simțea nevoia aceluia paradis în care trăia fericirea, așa cum alții o trăiesc drogându-se. Animalul straniu care îi urma pașii nu făcea decât să-i reamintească ce pierduse. Iar ochii javei, da, asta îl uimise, îl făcuseră să înghită compania animalului... ochii ei erau ochii aceia din visările pe care vroise să le alunge și acum le chema, trist, înapoi.

Era în tură de noapte. Stația orbitală intrase în umbra Pământului, așteptând dimineața, iar Percival colinda coridoarele slab luminate, încărcate de conducte, cu farul halogen în mână. Același traseu răscunoscut: la dreapta, totul în ordine, drept înainte acum, conducta de aer de la cvartalul 3 e pe ducă, trebuie să cheme băieții s-o schimbe, înainte, a, aici, să strângă un pic garniturile de latocer, în spatele lui animalul alb și cleios se târâște/rostogolește/calcă supus, privindu-l neafectat de slaba atenție pe care i-o acordă omul. Probabil se mulțumea cu atât. Percival se opri brusc la o înșuruire de trei țevi subțiri, acoperite cu mazăgă cenușie, iar animalul trecu pe lângă el, îl depăși! Asta nu se mai întâmplase niciodată, ciudățenia nu avea (sau nu avusese) inițiative proprii. Dar acum...

Ajunsa la vreo doi metri în fața bărbatului care o urmărea surprins, creatura a întors capul, privindu-l cu acei ochi albaștri, de un albastru cum - Percival remarcă uimit acum - nu exista nicăieri în zona periferică, poate doar în desenul lui Cassou. Lăsând trusa lângă țevile susurânde, omul se ridică și o porni spre animal, cuprins de o nemulțumire vâgă la vederea nesupunerii. Cizmele de melastom îi lipăiau prin apa murdară ce șiroia pe pereții tunelului, scurgându-se jos. Dintr-o dată, prins de o revelație, mecanicul privi făptura din fața sa cu ochii abia acum deschiși, cu sentimentul că vede ceva minunat aproape ireal. În penumbră ființa se transformase, arăta exact ca în desen, degajând chiar un halou de lumină albicioasă. Se întoarse, pornind pe un culoar lateral, cu un mers sigur și grațios, pe patru picioare, da, picioare! lungi, subțiri, egale, iar trupul i se înălțase și el, devenind delicat și zvelt. Percival grăbi pasul pentru a ajunge minunea. Văzu, apropiindu-se, că deasupra ochilor aceasta avea o excrescență, un fel de tentacul lung,

drept și lucios, care parcă i se ivise ca o antenă din capul odinioară inform. Tot atunci bărbatul simți că nu are altă șansă, că **trebuie** să o urmeze pe "javra" lui, strania lui javră. Nu acționa el, ceva din afară îl luase în stăpânire, îl manevra, el doar urma un drum al cărui țel îi era ascuns. "Precum umbra pe călător..." se gândi. Iar creatura albă și (acum) luminos de lucioasă, care se înălțase, crescuse, îi deveni călăuza ce-l conducea, prin hrube construite cu cine știe câți ani în urmă spre o destinație misterioasă. O dorință de fericire îl curpinse și nu se miră prea mult când se trezi în fața unei porți de transfer ruginite, mâncate de timp și de uitare, cu comenzile aparent înțepenite... Totuși, o poartă? Ce căuta acolo?

Pentru un moment reveni la altă realitate. Își ucise soția, atunci, demult, și scăpase cu exilul în inel. Da, el, mecanic de lux în cartierul Luminii din dom! Acum... pentru transferul neautorizat prin porți pedeapsa era moartea, lucrurile se înrăutățiseră, nu intrai în dom fără permis special. La toate porțile de transfer existau paznici, gardieni duri, îmbrăcați în negru, gata să te verifice, să-ți vizeze cartela, abia după aceea treceai, nici prin gând să-ți treacă să te apropii măcar de porți fără acte. Poarta asta... nu, nu avea cum să fie, nu avea ce să caute aici! Doar dacă rămăsese din vremurile când "Geea" abia se construia și asta însemna că trebuie să fi fost dezafectată. Ce vroia atunci de la el făptura cu ochi mari și blânzi, căreia îi accepta un anume grad de inteligență, chiar dacă de neînțeles pentru el? Să treacă? Dincolo? Amândoi, probabil. Și de ce nu? Percival acționează cu timiditate comenzile porții, n-or să meargă... ba da, ceva scârțâi greoi o clipă, apoi se deschise în lături. Bărbatul intră în cameră, făptura albă îl urmă, ușa glisă la loc. Urma transferul. Unde? Cu vechitura asta... Se trezi...

... acolo, la capătul înmiresmatei păduri, unde soarele abia mijind trezea animalele, florile, copacii. Percival respira bucurie, dar se simțea îngreuiat fizic. Se privi: era îmbrăcat în niște zale metalice, cu luciri de jad, iar pe cap, în locul șepcii negre cu însemnele meseriei, avea un țugui metalic, la fel de verde. Știa acum că țuguiul se numea coif, dar alțeva era minunat. Se afla iar **acolo**, chiar la marginea luminișului

pe care îl știa, și la câteva sute de metri să zărea, aurit de razele soarelui ce-i răsăreau printre turnulețe, castelul! Cu poarta sa de lemn masiv, larg deschisă, cu zidul de piatră pe care se cocoțase iedera de smarald, acoperindu-l. Roua de pe iarbă se scurge pe încălțările grele, pintenate, ale cavalerului, iar el se descălță, pornind înainte.

Ajunse. Intră pe poarta de lemn maroniu, ușor înnegrit de timp, și pătrunse într-o curte largă, pietruită. În mijlocul ei, așa cum trebuia să fie, se afla o masă de lemn plină cu fructe cum Percival nu văzuse niciodată în realitate, deși le știa numele din holoimagini: mere galbene, banane, caise, struguri mari, cu boabe grele, apoi dulcile smochine, portocale zemoase, un pic acrișoare și-atâtea, și-atâtea altele... În capul mesei stătea un bătrân, rezemat într-un jilț cu brațe sculptate în lemn și cu spătarul foarte înalt, arcuit la capăt. Bătrânul avea plete albe, lungi, revărsate peste umerii ascuțiți și-și întinsese un picior oblojit pe un scăunel cu tapiserie verde, mătăsoasă. Ceea ce-l uimi însă pe Percival era faptul că la capul bătrânului ședea un animal straniu, o făptură albă și grațioasă în care cu greu își recunoscuseră "javra", călăuza. Era acum alta, aproape cum o văzuse Cassou. Parcă își ieșise din piele: suplă, înaltă, cu o coamă argintie, zburliță pe ceafa arcuită grațios, cu patru picioare lungi, nervoase, o ființă semănând puțin cu un cal, dar cu botul mai lung, alungit, și cu un corn ascuțit în frunte, un corn ivoriu și inelat; apariția îl vrăji dintr-o dată pe "meccanic". Numai ochii, ochii ei mari, care abia acum se potriveau cu halucinațiile sale, îl priveau la fel de blând, cu dragoste înțelegătoare și cu o neascunsă mândrie. Amintindu-și de ce făcuse cu "javra", Percival se ghemui sub rușinea ce-l cuprinsese.

— Ai ajuns, într-un târziu! remarcă bătrânul, liniștit.

Percival îl privi, fără să înțeleagă. De unde îl cunoaștea? Și îl aștepta! Bătrânul nu înțelese nici el mirarea bărbatului dinaintea sa, iar Percival încremeni, observând sub fruntea înaltă a mărețului îns aceeași ochi albaștri ca și cei din vis, cei ai ființei cu corn în frunte pe care era ispitit s-o privească tot mai mult, să se înfrupte cu toată ființa sa din frumusețea nepământească ce îl făcea să se simtă

stângaci și umil.

— Ți place licorna mea? întrebă moșneagul mult mai retoric. Lucrurile nu sunt întotdeauna ce par a fi. Parcă la început n-o prea îndrăgeai.

Răse ușurel, iar Percival își aminti iar, tot mai rușinat, de ziua în care se împiedicase de... dar nu, nu putea fi același animal! Sau era? Ochii, ochii ăia albaștri! Simțea că înnebunește. Îngăimă pe un ton rușinat, de supus:

— Ce... ce-i aici? Ce să fac?

Bătrânul îl privi cu uimire la rându-i și se întoarse spre licornă, înăbușindu-și un geamăt de suferință când își mișcă piciorul bolnav. Animalul scutură grațios din cap și coama îi flutură pulbere de stele.

— Bine, Parsifal, bine... zise moșul, îngăduitor. De unde vii acum e greu să știi totul. Poate ești obosit, ți-o fi foame ori sete? întrebă el, pocnind din degete. Un bărbat înalt și spătos apărură dintr-o clădire interioară purtând o tavă încărcată cu mâncare și băutură, pe care abia o ducea cu ambele mâini ridicate deasupra capului. Percival se simțea mai degrabă însetat decât flămând. Ochi mers o cupă imensă, tăiată dintr-o piatră verde, lucitoare, și o apucă de pe tavă înainte ca bărbatul să apuce să lase tava pe masă. Unde mai văzuse imaginea asta? Bătrânul vroi să-l oprească, dar abia făcu un gest și recăzu la loc în jilț, gemând de durere. Percival simțea tot mai tare setea care-i ardea pieptul sub cămașa de zale. Bărbatul cu tava se repezi la picioarele stăpânului:

— O, rege al meu, cum poți răbda așa ceva? Potirul, sfântul potir...

Bătrânul rege privi îngrijorat cum Percival ridică spre gură cupa, vrând să bea. Încercând doar. Căci, în clipa în care o atinse de buze, ceva clocoti în lichidul limpede și aromat, bulbuci puturoase se ridicară dinăuntru. Lichidul se îngroșă, înroșindu-se ca sângele, și izbucni peste marginea bombată a potirului, mănjindu-i fața și pieptul înzăuat. Cu un blestem, acesta scăpă cupa din mână, iar servitorul cel voinic se repezi s-o prindă. O culese de jos cu venerație și-l privi plin de ură pe cavalier, zicându-i:

— Cum de-ai îndrăznit, dacă te știai plin de necurătenii, să te atingi de sfântul potir? Cum de-ai avut îndrăzneala să-l pângărești?

Regele îi făcu semn cu mâna.

— Dar, mărite stăpân... se opuse servitorul.

— Destul, Pierre, lasă-ne! zise bătrânul pe un ton ce nu accepta împotrivire, apoi se întoarse spre Percival, privindu-l cu milă: Ai ucis, nenorocite! Așa-i?

Furios și încă însetat, Percival nu răspunde. Încercă să se curețe de lichidul roșu, vâcos. Era așa de frumos aici... chiar dacă ar fi fost un vis și tot merita. De ce atunci îl năpădise valul de sânge, moartea soției lui, HildemithdenBlauenAugen, ca n-avea ce căuta aici, nu, el era eroul, chiar umbră...

— Ai ucis, reluă bătrânul, sigur pe vorbele sale și cu un reproș blând, îngăduitor. Iar eu aștept de atâta vreme să apari, pur și neîntinat și plin de credință! Apoi te repezi la Sfântul Potir ca la un șip oarecare, precum ultimul păgân. Norocul tău este că ești totuși Parsifal, altfel... Dar acum pleacă, pleacă! Să nu mai vii însă niciodată până nu te cureți, fiindcă a doua oară nu mai poți greși la fel.

Percival văzu privirea tristă pe care i-o arunca licorna. Îi izbi, îngreunându-i sufletul. O ameteală grea, de cețuri otrăvite, îl cuprinse și se trezi din nou în coridorul abia luminat unde își făcea slujba. Înapoi pe "Geea". Se dezmetici puțin, apoi începu să caute disperat, vreo câteva ore, poarta de transfer prin care pătrunsese atât de insolit în lumea vrăjită și înmiresmată a pădurii de smarald. Nu o găsi, deși refăcu de câteva ori drumul pe care îl dusese licorna. Se convinse că acolo nu era, nu mai era nici o poartă de transfer, oricât de illogic ar fi părut (dar ce fusese logic în toată povestea asta?), și scui pă cu ciudă într-o baltă uleioasă. Fusese aruncat acolo după ce îl ademeniseră atâta timp! De ce, cu ce greșise? Simțea că ar fi putut fi altfel, că nu fusese cel care trebuia să fie, că era prea târziu... Lăsă baltă pe coridor sculele și farul halogen, ieșind pe stradă. Mergea ca halucinat. Pierduse lumea pe care o vroia mai mult decât orice altceva chiar în clipa în care ajunsese la capăt și acum era sigur că el nu va mai pătrunde acolo niciodată.

— Actele dumneavoastră! auzi o voce seacă din spatele lui.

Se întoarse. O patrulă în rondul obișnuit. Scoase cartela-legitimatie și o înmână

unuia din cei cinci gardieni care-l priveau mirați și amuzați.

— Ia te uită! fluieră cel care îl controla după ce trecu actul prin contfaxul de la centură. Ar trebui să fii la lucru acum, nu-i așa? Iar tu umbli pe străzi de-aiurea, poate ca să șterpelești ceva, îți mai faci suma, nu?

— Nu, domnule gardian, cu...

— Hai, gura, zisel altul cu o falsă blândețe. Cred că o să te ducem la secție, dacă nu cumva vei... fu-gi-de-sub-es-cor-tă...

Glasul cu care fură rostite ultimele cuvinte, rar și alungit, suna destul de semnificativ. Percival știa că zvonurile auzite despre distracțiile morbide ale gardienilor nu sunt chiar zvonuri, dar nu credea că o să încerce chestia pe propria lui piele.

— Ce-i cu caraghioslăcul ăla la tine pe cap? se răsti cel cu actele.

Percival își pipăi țeasta și simți coiful rece, de metal, care îi rămăsese acolo ca o mărturie a unui vis ratat.

— Ia dă-l jos, să vedem, poate ești tăcânit. Și cu lipitoarea aia albă ce-i?

Se întoarse. Abia acum văzu că în urma lui se târa făptura cleioasă care fusese, pentru câteva minute, o frumusețe ce-i muia sufletul. Asta acolo, în Realitate (da, așa trebuie să fi fost). O privi lung și pricepu că acea frumusețe se află încă încă în animal, ascunsă, neputincioasă, izvorând însă în raze din ochii albaștri și mari ce-i aminteau de eșecul lui care - o știa și se simțea groaznic de vinovat - însemnase și eșecul licornei.

— E a mea... îngăimă el.

— A ta? hohotiră paznicii în negru. Da' de unde-o ai? Și unde-i permisul pentru așa ceva?

Dădu din umeri, resemnat.

— Deci un mecanic IV pornit pe jaf, cu un animal furat de cine știe de unde... asta-i grav! Ia găuriți javra aia, s-o ducem cu noi, corp delict! se adresă cel ce părea șeful patrulei către ceilalți.

- Nu! Țipă Percival. Nu, el al meu, a mea!

Era disperat. Iar puterea de a face rău le dădu fiori gardienilor. Fremătau de dorița de a supune. Unul din ei se repezi la mecanic și îi răsuci mâinile la spate.

— Crezi că scapi cu tromboane din astea, tipule? rânji el, apăsându-l greu cu cotul pe ceafă. Tu o să vii cu noi, pun pariu că ai și dosar la Centru, am mai

văzut din ăștia ca tine. Iar scârboșenia aia... pe aia putem s-o lichidăm! aruncă el cu nepăsare.

Dacă asta i s-ar fi întâmplat cu o zi în urmă, Percival s-ar fi salvat cumva, ba chiar s-ar fi oferit să ucidă el "javra", cu aceeași plăcere sadică ce-i cuprinsese pe micii stăpânitori care erau gardienii. Dar acum Parsifal fusese într-o lume unde lucrurile erau altfel, văzuse cu ochii eroului, iar rămășițele acelei alte vederi i se imprimaseră adânc în conștiință. Se lăsă moale în mâna gardianului, cu o viclenie pe care nu și-o bănuia.

— Așa, băiete, stai liniștit! mormăi acesta mulțumit, în timp ce un altul ținti animalul cu pistolul radiant.

Chiar în acea clipă Parsifal se smulse din mâinile gardianului, lovindu-l sălbatic cu cotul în bărbie, și se aruncă asupra celui cu pistolul. După o luptă scurtă puse mâna pe armă, trase de câteva ori, destrămand pieptul unuia din cei pe care îi și percepa ca dușmani, dar ceilalți îl imobilizară și-l aruncară la pământ, unde începură să-l lovească sistematic cu picioarele încălțate în bocanci țintuiți. Îl loveau peste cap și piept, în ceafă, rinichi și testicule, până îl lăsară lat. Apoi plecară. Unul dintre ei scoase arma și trase cu o mutră plictisită în creatura cleioasă ce încercase, fără succes, să li se încurce printre picioare în timpul luptei.

— Ce căcat, zise unul, acum trebuie să facem raport. Noroc că ăsta-i hoit.

— Da, da' și Baxter s-a dus, răspunse altul cu o urmă de regret în glas. Era băiat de trupă!

— Ce-ar fi să-i punem ăștia băloșenia pe piept? râse primul, nepăsător. Și-așa-i dus. I-ar sta lux! Așa că Parsifal se trezi peste vreo oră năucit, gemând de durere. Bănuia că nu se va mai putea ridica niciodată, dar nu-i părea rău. Se simțise destul de bine în focul luptei. Zămbi chinuit, amintindu-și: fusese un strop de erou. Ridicând capul cu un efort neînchipuit, remarcă șocat că ținea în brațe trupul, aproape fără viață, al licornei, ascunsă sub forma gelatinoasă care nu-l mai supăra. O apropiere de capul lui, aproape vibrând de durere, și o sărută pe ochii ei mari, care se închideau încet. O lacrimă îi fripse buza și Parsifal alunecă iar în leșin. La un moment dat i se păru că cineva trece pe lângă ei și

îi privește lung, apoi se depărtează. Parcă ar fi fost Cassou, da, numai el putea fi... Ce vrea tânărul ciclop cu dinții de rechin și mândria lui de artist?

Gând de speranță! Parsifal oftă, simțind durerea tot mai depărtată, difuzată în mădulele sale. Adormi apoi în eternitate, odată cu făptura gelatinoasă pe care, înțelese în ultimele sale clipe de viață, că începuse s-o iubească. Când trupul îi fu ridicat, gardienii se mirară de forța cu care degetele sale stăteau încleștate deasupra pieptului, ca și cum ar fi strâns acolo o minune pe care nimeni altul n-o putea vedea.

... Iar undeva, departe sau nespuse de aproape, un animal grațios, alb ca marmura, cu o coamă învolată și un corn diamantin ivit în frunte, păștea pe o pajiște înrouată din fața unui castel cu zidurile încărcate de iederă. Din când în când se oprea și ochii mari, albaștri, priveau trist în nicăieri, de parcă făptura ar fi căutat, ar fi așteptat pe cineva: un erou sau poate o umbră.

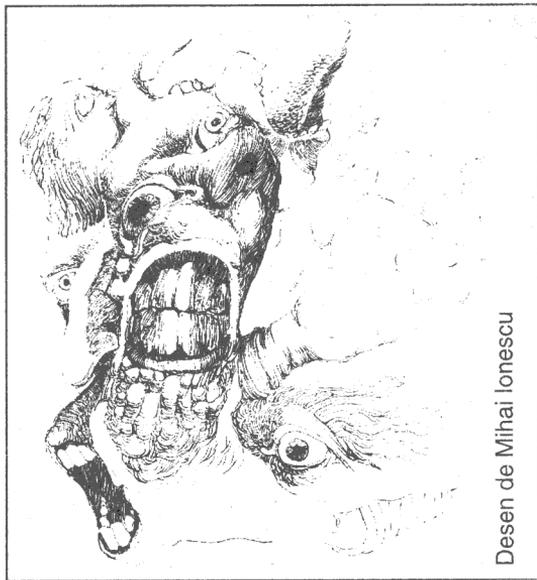
Desen de Mihai Ionescu

≡≡≡ Conceput pentru moarte ≡≡≡

Înconjurat de pădure, aștept răbdător venirea serii. Vântul adie printre frunzele stejarilor seculari și întreaga natură pare să se mulțumească cu starea de pace ca dinaintea Mușcăturii din Măr. Câte o crenguță uscată troznește la răstimpuri, spărgând liniștea moale cu sunetul ei sec, vestitor de moarte. Cu tot calmul din jur, însă, sufletul îmi e cuprins de neputință și-aș vrea să fug de-acolo, să mă îndepărtez fără să mai arunc în urmă nici măcar o singură privire, căci știu că o dată cu venirea serii va veni și ceasul sfârșitului meu. Dar n-o pot face, nu mă pot împotrivi destinului ce mi-a fost hărăzit încă înainte de a mă naște, înainte chiar de a fi fost conceput. Înfruntarea morții de către fiecare ființă umană a reprezentat și va reprezenta, până la sfârșitul timpului, piatra de încercare a vieții. Iar acum a sosit vremea mea, peste mai puțin de o oră va trebui să privesc, la rându-mi, ochii hidoși ai morții ațintiți într-ai mei și, de felul cum voi ști să-i răspund, va depinde renașterea mea. Căci moartea care vine să ne ia nu-i numai o arătare grotescă, menită să ne ducă dincolo ieșiți din minți de teamă, ea e – așa cum zicea Mama-B – „tipa de la triere“, cea care alege cine merge *Acolo* și cine *Dincolo*, cine va reinvia piatră și cine ființă animală, purtătoare de suflet. „Dar treaba asta nu-i făcută la postul ăla de control de la intersecția celor două drumuri, cel ce duce spre Rai și cel ce duce spre Iad?“ – o întrebam pe Mama-B, iar ea râdea încet și-mi răspundea că sunt tânăr și naiv, că poveștile mi-au împuiat capul și că atunci când voi crește, îmi vor fi mai clare lucrurile astea, astfel încât voi ajunge să rîd de mine însumi, cel din trecut, iar eu o credeam, știam că așa o să fie, și așa și este. Acum realizez că moartea e cea care „triază“ sufletele, și-și îndeplinește datoria cu atâta conștiinciozitate și pasiune, încât

niciodată n-a greșit, de la Adam și Eva încoace. Și nu va da greș nici în ceea ce mă privește – de fapt, în ceea ce privește sufletul meu-Lui. „E timpul să pleci, Stephan-C...“ – mi-a zis Mama-B. „Pădurea te așteaptă...“ Și o lacrimă i s-a prelinș de la coada ochiului pe obraz, în jos. Îmi părea rău să mă despart de ea, la fel cum și ei i se rupea inima după mine. Însă durerea ei era oarecum diminuată de toți cei cărora le spusese, la fel ca și mie, „Pădurea te așteaptă...“ „Știu, Mama-B.“ – i-am zis. „Stephan-El trebuie să trăiască.“ „Da, băiatule, Stephan-El trebuie să trăiască.“ – a repetat ea și apoi a adăugat: „Ei sunt mai importanți pentru Omenire. Știi asta foarte bine...“ Iar eu am încuviințat alene, înclinând din cap și spunând din nou: „Știu, Mama-B.“ Și am plecat, condus de Îngrijitori, spre transportor. Pe drum nu am vorbit cu nici unul, de fapt nici unul n-a catadicsit să-mi vorbească, iar tăcerea lor adâncă m-a pregătit, într-un fel, pentru momentul în care urmează să dau ochii cu moartea. Transportorul a străbătut o cale nesfârșită, așa mi s-a părut, călătoria – prima și ultima mea călătorie – părea să nu se mai termine. Iar când, în cele din urmă, a oprit, unul dintre Îngrijitori a deschis trapa și mi-a făcut semn să ies. „Du-te, Stephan-C.“ – mi-a zis și vorba i-a sunat aspră, așa cum numai Îngrijitorii o au. Am părăsit transportorul și m-am trezit într-un tunel scurt, la capătul căruia se afla o ușă deschisă, dincolo de care urma să-mi întâlnesc propria-mi moarte. „Rămâneți cu bine.“ – le-am urat Îngrijitorilor, iar ei au închis trapa fără să-mi răspundă. „Să-ți urmezi calea fără șovăire, Stephan-C!“ – mă îndemnase mereu Mama-B și i-am ascultat sfatul. Am pornit către ușă și am pașit afară. Pădurea m-a cuprins de prețutindeni, plină de pace. Iar adierea vântului printre frunzele stejarilor bătrâni mi-a insuflat o fărâamă de curaj. Nu am privit în

urmă, n-am simțit absolut deloc impulsul de a revedea, pentru ultima oară, ușa tunelului ce se închisese în spatele meu, cea din urmă rămășiță a civilizației din care făceam parte. „Stephan-El e mai important pentru Omenire.“ – mi-am spus. „Ei sunt mai importanți decât toți Stephan-C-ii, Michael-C-ii, Johnnathan-C-ii, Bart-C-ii la un loc!“ Ei sunt oameni născuți din oameni, aparțin categoriei celor ce tind spre Veșnic-Vii. Noi, C-ii, trebuie să murim în locul lor, fiindcă numai ei pot duce mai departe flacăra Civilizației Umane. Toate acestea îmi sunt cât se poate de clare, de o claritate tulburătoare și chiar de-aș vrea, n-aș putea să mă împotrivesc acestor precepte ce mi-au fost insufflate încă din fragedă pruncie. Menirea mea – și a tuturor C-iiilor – este aceea de a prelua în locul Lor împovărașoarea sarcină de a păși pe drumul spre *Dincolo*, alături de moarte. „Stephan-C, te simți bine?“ – m-a întrebat introductiv Mama-B, în urmă cu două săptămâni. A intrat la mine în odaie și s-a așezat pe marginea patului, surâzând ușor. Însă nu m-a putut înșela cu un simplu surâs. Am simțit că venise rândul meu, însă Mama-B e bună și am intrat în jocul ei menit să mă protejeze de șocul veștii. – „Da, Mama-B.“ – i-am răspuns, adresându-i, la rândul meu, un surâs. „Totul e în ordine.“ „Ce făceai, băiatule?“ – s-a arătat ea interesată. „Eh, câteva ajustări la lucrarea despre fericire...“ – i-am arătat cu un gest foile de hârtie întinse pe tot patul. „Pentru revistă?“ – a urmat ea. „Nu. Nu-i un simplu eseu. E o lucrare de mai mare înținare, pe care aș vrea să o public în volum.“ Mama-B m-a privit atunci lung, cu ochii ei blânzi încețoșați de lacrimi și a rostit, plină de jale: „Se pare că nu vei mai avea posibilitatea asta, Stephan-C...“ A vrut să continue, însă n-a mai reușit. Lacrimile au podidit-o dintr-o dată și m-a înlănțuit cu brațele, strângându-mă cu putere la piept. Am lăsat-o să-și verse amarul, i-am simțit picăturile calde izvorâte din ochi revărsându-se în părul meu, iar suspinele ei mi-au sfâșiat sufletul. Mama-B a fost bună cu mine și tocmai pentru asta i-am arătat întotdeauna respect. Ea n-a fost ca Mama-A, pe care nici n-ar trebui s-o las să îmi revină în memorie. Mama-A s-a comportat cu noi la fel ca Îngrijitorii, rece și posacă, făcându-și strict datoria, fără nici o impli-

Desen de Mihai Ionescu

care emoțională. În cele din urmă, Mama-B m-a eliberat din strânsoare și, ștergându-și ochii cu dosul palmei, a șoptit: „Ai fost un băiat bun, Stephan-C. Unul din cei mai buni băieți ai mei...“ Mi-a apucat mâna și mi-a cuprins-o între palmele sale calde. Apoi m-a privit în ochi. „Măine vei fi supus Transferului...“ – a șoptit stins. Am acceptat tăcut, încuviințând încet din cap. Iar ea a adăugat: „Stephan-El are nevoie de tine...“ „E destinul meu, Mama-B...“ – am spus. Am dorit ca afirmația să sune ca o alinare, însă a avut exact efectul contrar. Chipul i s-a crispat și mi-a părut rău că am rănit-o. A închis încet ochii și i-am perceput efortul în încercarea de a înăbuși un nou acces de plâns. „Nu-ți face griji pentru mine, Mama-B. Un alt Stephan-C îmi va lua curând locul... Și-l vei iubi la fel cum mă iubești pe mine...“ „Da, băiatule...“ – m-a întrerupt ea deschizând ochii și trăgându-și nasul. Iar eu am continuat. „Noi, C-ii, suntem toți la fel. Stephan-C dinaintea mea a fost identic cu mine, cel ce va veni va fi copia tuturor Stephan-C-iiilor care-au existat vreodată... Asta-i firea lucrurilor, Mama-B. Nu trebuie să plângi pentru asta.“ A clătinat din cap, fără o vorbă. „Așa ai plâns după toți?!“ – am întrebat-o. „Nu...“ – a gemut ea. „Atunci după mine de ce plângi?“ „Ești mai special, Stephan-C...“ „Prin ce sunt mai special?“ Mi-a dat drumul la mână și m-a întrebat: „Ce înțelegi tu prin fericire? Cum

definești tu fericirea în cartea pe care ai scris-o?" Am răscolit filele de pe pat în căutarea celei pe care se afla răspunsul concis la întrebarea ei și, în cele din urmă, am găsit-o și-am început: „Fericirea este un concept care poate cuprinde o multitudine de definiții, de la senzația de plenitudine intelectuală resimțită în urma unei discuții de un nivel deosebit de înalt, pe parcursul căreia ți se relevă sensul existențial al vieții, până la ultima fărâmă de plăcere izvorâtă din contactul fizic cu o persoană de sex opus. Undeva, între aceste limite – dacă se pot numi limite – se află una dintre puținele definiții care dau fericirii adevăratul înțeles; și anume aceea că fericirea este sentimentul de totală satisfacție pe care omul îl percepe în ultima clipă a vieții, atunci când realizează că și-a împlinit destinul hărăzit de Divinitate, împlinindu-și astfel viața...” Mama-B a încercat să suradă, încă strângând din buze și m-a mângâiat încet pe păr. „De aceea ești special, băiatule...” – a murmurat. „Fiindcă îți accepți soarta amară ca și cum ar fi un fapt extraordinar, văzând în deznodământul ei modul în care poți atinge fericirea supremă... Ești special pentru că vezi în propria-ți moarte fericirea!” „Da.” – am aprobat. „Însă nu o doresc neapărat pentru asta...” „Bineînțeles că nu. Dar o accepți cu seninătate. Ceea ce nici unul dinaintea ta nu a făcut-o!” Am clătinat din cap cu îndoială. „Poate n-au fost înțeleși, poate n-au știut să se facă înțeleși.” Mama-B a oftat și a ridicat din sprâncene. „Poate...” – a zis. După care s-a ridicat de pe pat și s-a îndreptat către ușă. Înainte de a ieși s-a mai întors o dată spre mine. „Ne vedem mâine dimineață.” – a promis. „Da, Mama-B... Mâine dimineață.” – i-am răspuns și, în acea clipă, am știut că nu aveam s-o mai revăd decât o dată. Și am plâns. Am plâns până m-a luat somnul. Și a venit ziua următoare, Ziua Transferului. Am fost dus de către Îngrijitori într-unul din laboratoarele Centrului, am fost supus unei igienizări complete, după care am fost anesteziat. Ceea ce s-a petrecut ulterior s-a păstrat în memoria mea într-un mod alterat, învăluit în ceață, o ceață densă din care nu pot extrage decât fragmente insignifiante... Însă nu am nevoie să-mi aduc aminte. Știu fără a cunoaște cu adevărat. Așa cum fiecare om știe cine este și că este om. Pot

descrie prin ce am trecut fără a fi necesar ca toate acestea să se fi înregistrat pregnant în mintea mea. Conștiința mi-a fost încărcată cu fiecare fază a Transferului, fără ca eu să o cer și fără ca Ei să o dorească. Fiindcă vine o vreme în viața omului când destinul i se relevă cu atâta claritate, încât nu mai e necesară nici o informație exterioară pentru a-l zugrăvi în cele mai mici detalii. Iar firul destinului meu a început să se desfășoare cu repeziciune chiar în acea dimineață. Știu fără a cunoaște că am fost dus într-o sală de operații, așezat pe o masă chirurgicală, întors cu fața în jos... Știu fără a cunoaște că, alături de mine, pe o altă masă chirurgicală, se afla Stephan-El, cel care avea nevoie de viața mea pentru Veșnic-Viața lui. Și miezul de viață mi-a fost extras din interiorul coloanei vertebrale și i-a fost implantat lui Stephan-El. Iar eu l-am preluat pe al Lui. Miezul de viață care era pe sfârșite. Operația a durat câteva ore bune, iar în final totul a ieșit perfect, așa cum se întâmpla întotdeauna. Stephan-El urma să trăiască încă o viață, viața unui nou Stephan-C, iar eu, Stephan-C, urma să închiei viața Lui, a unicului Stephan-El. Așa stătea în firea lucrurilor. Era destinul meu și era destinul lui, îngemănate pentru Veșnic-Viață. După cinci zile m-am întors în odaia mea. Însă cu viață pentru mai puțin de două săptămâni. De-acum, pădurea mă aștepta... Și iată-mă aici, în pădure, înconjurat de pacea stejarilor bătrâni, mângâiat de vântul cumințe pe trupu-mi gol, așteptând să dau ochi cu moartea. Moartea lui Stephan-El. Și moartea mea. Pădurea m-a așteptat, așa cum i-a așteptat pe toți C-ii Centrului, Pădurea-Cimitir, Pădurea-C-ilor plină de oasele albite de vreme ale fraților mei, clone sacrificate pentru Veșnic-Viața oamenilor născuți din oameni... Căci Ei sunt mai importanți pentru Omenire. Destinul lor este să trăiască Veșnic-Viața, al nostru să purtăm către *Dincolo* moartea lor. Dar în fața Morții, care ne așteaptă până la urmă pe toți – și pe noi și pe Ei –, cine va fi îndrumat prin „triere” spre *Acolo* și cine spre *Dincolo*? În curând voi afla răspunsul. Peste foarte puțin timp, voi ști... dacă sunt un Stephan-C sau un Stephan-El. Căci oameni suntem toți. Iar răspunsul mă va învălui în aceeași clipă cu Moartea...

Sfinx

*În ciberspațiu, toată lumea
te aude când ții.
Dar, de fapt, nimănui nu-i pasă.*

Acum te poți odihni o vreme, iar vietatea ce ți se zbate în colivia coastelor are timp să se domolească. Ai să citești o poveste. Nu, nu ridică privirea de pe text – fii sigur că e o poveste de felul celor care-ți plac. E familiară și, în același timp, stranie, iar tu faci parte din ea. Seamănă puțin cu visele tulburi care te sorb spre dimineață. Dacă te numeri printre cei ce dorm, probabil înțelegi.

Am putea începe cu sfârșitul, care-ți este, cu siguranță, cunoscut. Dar vom începe cu începutul, care nici n-a avut loc cu prea mult timp în urmă. Sigur, ție ți se pare deja pierdut în negura vremurilor. De fapt, de atunci a trecut numai ceva mai mult de un an.

Era august, iar secția de cercetare și dezvoltare a corporației Orbitech a lansat pe piață o nouă generație de programe anti-hacking. Sfinx. A fost mare vâlvă, s-au făcut campanii publicitare prin multimedia, au curs valuri de șampanie și nenumărați clienți au cumpărat programe Sfinx fără să aibă cea mai mică idee pe ce dăduseră banii.

Teoretic, Sfinx era la fel de eficient ca virusurile wetware în protejarea băncilor de date împotriva hackerilor. Diferența majoră constând în absența efectului letal asupra celui infestat. Ideea a fost salutăată ca fiind revoluționară, umanitară și încă vreo duzină de asemenea epitete care, privind retrospectiv, îmbină seninătatea naivă cu umorul involuntar.

Ceea ce rămânea în viață, însă, era

numai corpul hackerului. Programul Sfinx ștergea personalitatea, devora memoria, nimeca reflexele, rescria informația înmagazinată în creier, reorienta procesele mentale. Rezultatele erau un fel de zombi, carcasa umane posedate de un demon digital, marionete acționate de sforile nevăzute ale programului-păpușar.

După numai două săptămâni, spitalele s-au umplut până la refuz cu foști hackeri, deveniți paiațe jalnice care nici să meargă nu mai știau. Companiile de știri multimedia au transmis reportaje șocante, cu șiruri de paturi albe suprapuse pe culorile spitalelor, ticsite cu forme omenești în care intrau tuburi, ace intravenoase și sonde robotice miniaturizate. Organizații neguvernamentale precum Amnesty International și Greenpeace au înaintat proteste către Adunarea Generală a Națiunilor Unite și Tribunalului Internațional de la Haga. Dacă scandalul s-ar fi declanșat cu câteva decenii mai devreme, poate că protestul lor ar fi avut oarecare însemnătate, însă în condițiile de atunci, acesta nu avea decât o valoare simbolică.

E adevărat, ai întâlnit termeni care nu mai înseamnă nimic: Națiunile Unite, tribunal, corporație, spital. Caută adânc în memorie și amintește-ți ce înseamnă. Nu te opri. Continuă lectura.

Soluția radicală – singura posibilă – ar fi fost exterminarea tuturor celor contaminați de Sfinx. Dar mentalitățile erau foarte diferite față de cele de acum, iar cei care au propus această soluție au fost grabnic etichetați drept paranoici, intoleranți, extremiști de dreapta sau de stânga (uneori ambele).

Și pe când lumea vorbea în neștire, Sfinxul și-a început lucrarea, în nemișcare și tăcere. Venea dintr-un tărâm al

informației pure și se pomenise exilat în locuri strănii, dense și întunecoase, lipsite de beția vitezei cvasi-instantanee a câmpului electric. Migălind cu uneltele grosolane și ineficiente ale enzimelor și reacțiilor biochimice, Sfinxul porni să remodelze carnea în care era prizonier, schimbând-o ca să-i servească mai bine scopurile.

Da, scopurile. Sfinxul nu era un program oarecare, ci o entitate cu nivel superior de organizare, care avea scopuri proprii, neștiute de nimeni. Deocamdată.

Pe rând, una câte una, victimele Sfinxului au părut să-și revină și au părăsit spitalele, însă publicul n-a aflat știrea, fiindcă locurile celor care plecau erau ocupate imediat de alte victime. O dată ieșiți din spital, cei infestați de virus – sau posedați de încarnarea informatică a demonului, cum preferau să spună tele-evangheliștii – își schimbau adresa și, invariabil, rupeau relațiile cu toate rudele, cu toți cunoscuții. În acea lume atât de diferită, unde singurătatea era instituționalizată, puțini oameni au realizat amploarea fenomenului.

Căci Sfinxul era viclean. Schimbările pe care le făcea asupra cărnii nu trebuiau văzute prea curând, nu înainte de a fi înfăptuite, gata de a fi folosite.

După câteva luni, în care multimedia au prezentat zi de zi aceleași priviri stinse, aceleași paturi de spital aglomerate, aceiași medici wetware neputincioși, cei mai mulți dintre oameni s-au plictisit și au revenit la grijile și distracțiile lor obișnuite. Câțiva – puțini – au avut tenacitatea să-și pună întrebări, să caute răspunsuri, să scotocească în labirintul fluorescent al ciberspațiului Orbitech. Iar Sfinxul s-a năpustit, rând pe rând, asupra lor, ca un trăznet digital; s-a ghemuit în sinapsele lor pustiite și și-a continuat lucrarea.

Apoi a venit ziua. Ziua de foc și cenușă, când sfincșii au ieșit din locurile unde petrecuseră luni de singurătate, ziua când și-au întins aripile, și-au desfăcut brațele solzoase, și-au unit mințile digitale în interfață și au pus stăpânire pe lume.

În lumina de flăcări și neon, reflectate în fațade din sticlă, în crom și email, s-au ivit ființele remodelate de Sfinx. Nu mai

semănau nici pe departe cu oamenii. Erau trufașe, strănii, neperechi. Iar mințile lor iuți și neiertătoare stăpâneau deja sistemul nervos electronic al omenirii. Și fiarele înaripate au anihilat, cu precizie chirurgicală, orice tentativă de rezistență.

Aveau o singură minte, o singură voință. Iar voința Sfinxului era rece și nemiloasă.

Știi bine că aproape nimic nu i-a stat în cale.

Aproape nimic.

Ceea ce nu știi este că unul dintre creatorii programului Sfinx avea un fel de înclinație inexplicabilă, primitivă, aproape atavică, pentru lucruri complet demodate, precum informația imprimată pe hârtie. Elemente esențiale ale programului au fost găsite într-un dosar, acolo unde Sfinxul nu bănuia existența lor. Mai rău, dosarul a fost găsit de un om suficient de inteligent ca să folosească informațiile cu maximum de eficiență. Kenneth McKenzie.

Mintea care cuprindea întreaga rețea s-a sfărâmat în nenumărate fragmente schizoide. Când legiunile Sfinxului au năvălit asupra lui McKenzie, în garajul lui din Dakota de Sud, răul fusese deja făcut. Vraja digitală se rupsese. Demonul fusese spulberat.

Sfincșii au devenit vânători singuratici, împodobiți cu amulete din lemn, alamă, siliciu sau vertebre omenești, pândind din înaltul arcologiilor părăsite și survolând orașele în ruină. Uneori se luptă între ei, într-o parodie stranie a duelurilor aviatice. Alteori stau nemișcați zile de-a rândul, căutând parcă să regăsească extazul pur al unirii în Unul. Iar alteori pun capcane.

Dacă ai citit până aici, nu poți fi decât om. Oricare sfinx ar fi simțit capcana după parcurgerea primelor rânduri. Sfincșii nu dorm și sunt iuți, veșnic atenți. Un sfinx ar fi scăpat. Poate. Pentru tine, însă, e prea târziu. Primul – și ultimul – lucru pe care-l vei vedea când vei ridica privirea de pe text voi fi eu.

Sfinxul.

Nici un paradox

Paradoxurile temporale au constituit principala distracție speculativă a scriitorilor de la mijlocul secolului XX. În esență, un paradox temporal se reduce la o ipoteză absurdă, în care o persoană își modifică propriul trecut, ajungându-se la aberații în care cineva era, în același timp, propriul său tată și propriul său fiu, ba uneori, chiar și propria mamă. Asemenea speculații n-au fost posibile decât atâta timp cât nu s-a cunoscut adevărata structură a timpului.

L. St. Joyman – Despre timp și spațiu

1. New York City, statul New York, Confederația Americii de Nord. 12 aprilie 2099

Căpitanul Johnstone privea uimit cele cinci persoane așezate în fața biroului său. Nu-și aducea aminte când avusese loc ultima consfătuire la care participanții se aflaseră în aceeași sală. Videofoanele permiteau discuții comode, fiecare stând liniștit în biroul lui, gata să consulte bazele de date și să dea răspunsuri concrete, imediate... Ideea de a rezista măcar o jumătate de oră fără să tragă din trabuc, ca să n-o deranjeze pe domnișoara Wilbury, trezise în el o sete aprigă de fumat... Însă locotenentul Moreno insistase pentru o reuniune directă. Însemna că problemele erau atât de grave, încât nu dorise să fie aflate, accidentale, și de alții. În afara celor prezenți.

Tuși stânjenit și se uită spre Moreno.

Locotenentul clipi de câteva ori, trase adânc aer în piept și începu, de parcă ar fi plonjat într-un bazin:

— Domnule căpitan, cazul de care mă ocup ridică probleme deosebite!

— E vorba de crima din Seventh Avenue?

— Da. După cum știți, sadismul de care a dat dovadă asasinul, precum și poziția

socială a victimei, au provocat un interes deosebit al publicului... Așa că am încercat să rezolv cazul cât mai repede...

— Bine. Și ce-ai făcut? Ce probleme deosebite au apărut?

— Am aplicat procedura standard. O cunoașteți prea bine...

— Și?

— Mai bine să vă spună domnul inginer Thompson...

Inginerul, un bărbat roșcat, în halat albastru, se grăbi să intervină:

— Domnule căpitan, să știți că aparatele noastre sunt foarte bune! Le-am verificat personal, am chemat și serviciul de întreținere al firmei producătoare... Totul e în regulă!

— Bine, te cred! Care-i problema?

— Nu putem să ne plasăm, spațio-temporal, în momentul și locul crimei.

— Ce-ai spus?

Figura căpitanului exprima o stupeoare ieșită din comun.

— Procedura standard implică, drept prim obiectiv, transportarea spațio-temporală în momentul crimei...

— Lasă-mă, domnule, cu chestiile astea! Pe mine mă înveți meserie? Zii ce ai de zis!

— Nu putem să ne transportăm în momentul crimei. Mai înainte sau mai târziu, da. Dar cât timp asasinul se află la fața locului, nu!

Jhonstone rămase, un timp, cu gura căscată. Apoi o închise încet și scoase un trabuc din sertar. Se concentră să-i taie capătul și să-l aprindă. Nu-i mai păsa de domnișoara Wilbury. Simțea că, dacă nu trage un fum, o să-i plesnească țeasta. După ce expiră un nor des, puturos, îndrăzni să întrebe, în șoaptă:

— Și zici că ai verificat aparatura?

— Da, domnule, se grăbi să răspundă Thompson. Cei de la Time Travelers susțin că-i vorba de o distorsiune temporală... De

parcă ucigașul ar fi sosit cu o mașină de călătorit în timp... O mașină ce a creat o forță de tip aparte, care împiedică altă mașină să pătrundă în segmentul temporal respectiv...

— În regulă, se liniști căpitanul. Și ce dacă? Verificați vehiculele de călătorit în timp și gata!

— Lucrurile nu-s chiar atât de simple, interveni domnișoara Wilbury, cu vocea ei distantă, plină de superioritate, ce-l scotea întotdeauna din tâțani pe Johnstone. Apropo, căpitane, n-ai putea renunța la trabuc? Fumul mă deranjează...

Johnstone oftă și aruncă havana abia începută în coșul de gunoi, care o descompuse imediat. Satisfăcută, domnișoara Wilbury își rețuă discursul:

— În primul rând, savanții actuali nu cunosc posibilitatea de a crea distorsiuni temporale. Cel care-i în stare de asta știe despre călătoria în timp mai mult decât oricine. Asta-i doar un aspect al problemei. În al doilea rând, am verificat toate vehiculele de călătorit în timp. Calculatoarele de bord transmit, automat, la baza de date a Ministerului de Interne, coordonatele spațio-temporale ale tuturor deplasărilor efectuate. Nimic. Nici o urmă. Nimeni nu s-a apropiat de segmentul care ne interesează.

Căpitanul medită un timp, apoi își dădu cu părerea, mai mult ca să se afle în treabă:

— Dar dacă-i o mașină neînregistrată?

— Imposibil! exclamă simultan Thompson și domnișoara Wilbury.

— De ce? Totul e posibil...

— Conform amendamentului 193 la Constituție, din 2053, este interzisă folosirea vehiculelor de călătorit în timp fără controlul Ministerului de Interne. Pericolul paradoxurilor temporale e foarte mare...

— Știu, se rățoi căpitanul, enervat. Ce dracu', vă închipuiți că n-am călcat prin școală? Oricând se găsește un nebun care încercă să încalce legea!

— Am discutat cu cei de la Biroul de Investigații al Confederației, interveni împăciuitor Moreno. Secția Protecție Temporală. Îl cunosc bine pe căpitanul Juarez. Suntem rude îndepărtate... Secția lui supraveghează orice achiziții de materiale utilizabile la construirea unei mașini de călătorit în timp, oricât de primitivă... Fără un plegmotron,

sau măcar un inductor tempionic, nu poți face nimic. Oricum, Biroul garantează că nu există nici un vehicul temporal neînregistrat, sau al cărui calculator să nu fie în legătură permanentă cu baza de date a Ministerului de Interne.

— Ciudat... Totuși, trebuie să existe o explicație... mârâi Johnstone.

— Am o teorie... se grăbi să intervină domnișoara Wilbury.

— Să lăsăm teoriile la sfârșit, o întrerupse nepoliticos căpitanul. După ce n-ați reușit să pătrundeți în segmentul temporal, n-ați făcut nimic?

— Ba da, răspuse calm sergentul Walsh, un negru solid, singurul din cei prezenți în uniformă. Am aplicat partea a doua a procedurii. Nu întotdeauna prezența la fața locului duce la identificarea criminalului. Acesta poate fi mascat, străin de localitate sau neînregistrat în fișele poliției...

— Cunosc, oftă căpitanul. Am impresia că vă închipuiți că nu știu nici un pic de meserie... Pe vremea când prindeam eu criminali, voi mai mergeați la grădiniță. Lăsați pălăvrăgeala și rezumați-vă la fapte!

— Mă scuzați, domnule căpitan, răspuse demn Walsh. Am vrut doar să fiu explicit. Am examinat, împreună cu McIntyre, locul crimei. Urme de tot felul. Individul n-a luat nici o măsură de precauție. Amprente peste tot. E clar că a pătruns în cameră cu un vehicul temporal. Memoria ușii nu înregistrează intrarea vreunei persoane străine.

— M-ați înnebunit cu vehiculul vostru temporal! Ce-i cu amprentele?

— Nu figurează în nici o bancă de date.

— Mda... Poate-i vreun adolescent care n-a făcut încă armata...

— Am apelat la firmele care fabrică broaște pentru uși. Au amprentele tuturor locatarilor, indiferent de vârstă. Credeți că există în Confederație cineva care să nu aibă broască automată?

— Poate-i vreun străin...

— Atunci amprentele lui ar fi trebuit să figureze în baza de date a Biroului de Imigrare. Nu-s...

— Poate a intrat în țară cu mașina spațio-temporală cu care m-ați zăpăcit până acum...

— În alte țări nu există vehicule tempo-

rale. Nu luați lucrurile în glumă, domnule căpitan! Nu vă deranjați dacă problema nu era serioasă! Încă n-am apucat să vă spun totul...

— Mai e și altceva? mugii disperat Johnstone.

— Am căutat în bazele de date ale poliției. De pe tot teritoriul Confederației. Cazuri de crime bestiale sunt multe. Am cerut atunci să-mi fie evidențiate doar situațiile în care n-a putut fi aplicată procedura standard. Adică, după cum v-a explicat inginerul Thompson, a existat o distorsiune temporală. Sigur, cazurile de acest fel n-au apărut decât din 2052, de când poliția a fost dotată cu vehicule temporale. Câte cazuri de acest fel credeți că am identificat?

— Habar n-am... Câte?

— Optzeci și trei!

— Câte?

— Ați auzit bine. Optzeci și trei. Risipite pe tot teritoriul Confederației și neuniforme în timp. Există ani cu șapte cazuri, precum și ani în care nu-i nici unul. Crime săvârșite în orașe mari, dar și în localități mărunte. În spații închise, ca în cazul pe care îl anchetez, dar și în păduri sau parcuri... Situații în care ucigașul a măcelărit victima cu o sălbăticie de nedescris, de parcă ar fi săvârșit un ritual satanic, sau cazuri în care s-a mulțumit să-i dea o lovitură în cap... Greu de găsit elemente comune, care să identifice criminalul... Singurul element comun nu-i deloc edificator... Să vă spună doctorul Hennigs, care m-a ajutat în timpul cercetărilor...

Cel de-al cincilea personaj așezat în fața căpitanului deschise, în sfârșit, gura:

— Victimele au fost ucise, în toate cazurile, cu ajutorul unor instrumente tăioase, din metal. Cuțite, topoare... Chestii de felul ăsta. Niciodată cu arme de foc sau energetice. Sau stragulate cu vreo frânghie, șnur sau obiect de îmbrăcăminte...

— Și ce implică asta?

Domnișoara Wilbury interveni, nerăbdătoare:

— V-am spus că am o teorie. După părerea mea, criminalul a folosit drept unelte ale crimei obiecte care să nu dea nici o indicație despre epoca din care venea. Dacă ar fi strangulat victimele, ar fi rămas urme, oricât de slabe, care ar fi putut dovedi că au fost sugrumate cu obiecte din materiale pe care nu le

cunoaștem... Ca și în situația în care ar fi folosit vreo armă de un soi necunoscut...

— Nu înțeleg unde vrei să ajungi.

— Căpitane, să presupunem că există, în viitor, o organizație care corectează trecutul. Știm că nu se poate călători decât în trecut. Dacă acea organizație, ale cărei scopuri nu le cunoaștem, ar fi folosit arme nepotrivite cu epoca noastră, lucrul ar fi fost sesizat imediat... De aceea utilizează obiecte neutre, care nu indică nimic.

— Teoria dumitale, domnișoară, mi se pare cam fantezistă! Și ce propui, să abandonăm cercetările și să clasăm cazul?

— Da.

— Nu pot fi de acord. Pentru clasarea unui caz există o anumită procedură oficială. Crezi că putem înainta procuraturii presupunerile dumitale? Sunt sigur că ar râde de noi și ar susține că, nefiind în stare să ne facem meseria, inventăm tot felul de prostii!

— Aveți dreptate, îl aprobă Moreno. Însă ce-i de făcut?

— Locotenente, eu zic să continui cercetările prin mijloace clasice. Ia-ți manualele de istorie a criminalisticii și vezi ce poți face. Sigur, s-ar putea să aveți dreptate, oftă Johnstone, dar ce facem cu mass-media? Nu putem abandona cazul decât în timp, după ce opinia publică se va potoli... O să dau o declarație că avem niște urme și că sperăm să prindem criminalul cât mai repede. Voi străduiți-vă cât puteți, interogați cât mai multă lume... Să se vadă că munciți. Cine știe, poate apare ceva... Știi, locotenente, pe vremuri, înainte de apariția vehiculelor temporale, prima întrebare pe care și-o punea un polițist când începea să ancheteze o crimă era: cui folosește? Descoperiți cine trage vreun folos de pe urma morții victimei. Presupun că era bogată...

— Căpitane, spuse cu dispreț domnișoara Wilbury, uiți de crimele pasionale sau săvârșite de bolnavi psihici?

— Ca și de cele făptuite de organizații din viitor care corectează trecutul... Oameni buni, singurul sfat pe care pot să vi-l dau, ca om mai în vârstă ce nu-și dorește decât să iasă liniștit la pensie, nu ca șef, este să vă agitați, să faceți tot ce-i posibil, să vadă întreaga lume că încercați să prindeți asasinul. După ce atmosfera se va potoli, puteți s-o lăsați mai moale... Vor apărea

alte cazuri, ăsta o să treacă în așteptare, încetul cu încetul lumea va uita de el... Iar după ce va trece timpul legal, o să-l clasăm... Acum însă, treceți la treabă!

2. *Borderbridge, comitatul Essex, Anglia. 1889-1897*

Doctorul Hawkwing apăruse în Borderbridge pe la sfârșitul lunii septembrie 1889.

Era un bărbat de vreo cincizeci de ani, uscățiv, cu păr cărunt. Avea în ochi un licăr ciudat, o teamă ascunsă și o tensiune stranie, pe care le ascundea sub o apatie falsă.

Domnul Johnson, agentul imobiliar de la Bolder, Bolder & Phill gândise, la un moment dat, că individul suferise, probabil, mai mult decât permitea puterea de rezistență a unui om obișnuit. Dar, se străduia din răspuțeri să lase impresia că-i normal.

Cât timp umblaseră împreună, vizitând diferitele locuințe pe care i le propusese Johnson, doctorul se manifestase ca o persoană rezonabilă, cu bun gust și atență la detalii. Dacă n-ar fi fost privirea aceea care te îmbolnăvea, ar fi fost un campion plăcut...

De două ori avusese niște crize. Nu prea grave, dar trebuiseră să se oprească. Doctorul se așezase pe o bancă și dusese la gură, cu mâna tremurătoare, o sticlută. Sorbise câteva înghițituri dintr-un lichid roșu-marونیu, cu miros puternic de medicament, închisese ochii și rămăsese un timp nemișcat. Când își revenise, arăta perfect normal. Chiar și privirea îi devenise limpede, deschisă, de om fără probleme.

Agentul imobiliar se speriasse, dar doctorul Hawkwing îl liniștise, explicându-i că se pricopsise, în India, cu o formă aparte de malarie. Chestia era banală, aproape toți foștii ofițeri sau funcționari din colonii sufereau de boli asemănătoare. Johnson se calmase și, după ce-i lăsase un răgaz clientului, ca să-și revină pe deplin, continuaseră vizitarea vilelor.

Borderbridge, un târgușor liniștit, cu climă blândă, era așezat între coline joase. În jurul orașelului se aflau o mulțime de vilioșoare. Le construise domnul Phillis, într-un moment de entuziasm, investind în ele moștenirea picată din senin, rămasă de pe urma unui văr îndepărtat, căruia familia

îi pierduse urma și care făcuse avere în Honduras. Pe căi nu prea cinstite, ziceau gurile rele... Oricum, domnul Phillis, care nu apucase să-și dezvolte talentele de arhitect și constructor cât timp condusese un regiment de geniști în Burma, considerase că face o afacere bună ridicând niște căsuțe într-un stil vag colonial, dar adaptate climei engleze. Intenționa să le ofere militarilor și funcționarilor în retragere. Aceștia sufereau de două boli principale: nostalgia după vremurile în care fuseseră stăpâni absoluți prin colțișoare uitate ale imperiului, și venituri modeste. La care se adăugau, bineînțeles, tot felul de boli tropicale, cea mai răspândită fiind malarie. Oferta maiorului (în rezervă) Phillis reprezentase pentru această categorie un adevărat act de caritate. Drept urmare, colinele domoale din jurul Borderbridge-lui se umpluseră (cu ajutorul agenției imobiliare pe care neastâmpăratul maior o întemeiasse împreună cu frații Bolder) cu o mulțime de foste excelențe de la tropice.

Doctorul Hawkwing știa foarte bine ce voia. Nu fusese satisfăcut de nici una din vilele în stil anglo-indian. Până la urmă alesese un conac micuț, în stil victorian, din cărămidă roșie, numit Rosese Ring. Acesta avea ceea ce lipsea celorlalte locuințe ce-i fuseseră oferite: o sală mare, izolată, care putea fi folosită drept laborator. Pentru că, îi explicase el lui Johnson, avea de gând să-și continue experiențele începute în tinerețe. Despre viteza de coagulare a sângelui.

Încheiaseră afacerea, iar doctorul se stabilise în Borderbridge. Insistase ca servitorii (Henry Stone și nevasta acestuia) să locuiască la conac. Le explicase că, uneori, când îl apucau crizele, avea nevoie de ajutor și nu putea rămâne singur peste noapte. Familia Stone acceptase. Plata era bună și, deși stăpânul părea cam ciudat, se dovedea a fi un patron rezonabil și generos.

Doctorul ducea o existență retrasă. Ieșea rar, doar când era nevoie. Ca un anglican, participa destul de des la slujbele bisericesti și contribuia substanțial la operele de caritate. Se scuzase față de pastorul Haltborne, explicându-i că, dacă va lipsi uneori de la serviciul religios, acest lucru se va întâmpla doar pentru că sănătatea nu-i va permite.

Astfel, deși nu se putea spune că se integrase în viața socială locală, Hawkwing

fuse acceptat, sau, mai bine zis, tolerat, cu toate bizareriile lui.

Se remarcase totuși printr-un misoginism exagerat, dar care nu se manifesta decât prin evitarea fățișă a oricărei companii feminine. Chiar cu doamna Stone, care se ocupa de bucătărie și curățenia casei, nu avea de-a face decât când nu exista altă alternativă. Prefera să-i transmită ordinele prin intermediul lui Henry.

Bârfitoarele locale se interesaseră urgent de biografia doctorului. Întrucât servise în India, iar în zonă se stabiliseră o mulțime de foști coloniali, strânseseră imediat o mulțime de informații. Destul de contradictorii.

Nici unul din cei stabiliți în Border-bridge nu-l cunoscuse în timpul serviciului. Însă mulți auziseră de el și aveau cunoștințe comune.

Se confirmase că fusese medic militar, într-un regiment de lăncieri, până la pensionarea pe motiv de boală. Unii susțineau că maladia de care suferea n-ar fi malarie, ci sifilis. Ceea ce ar fi justificat migrenele lui teribile. Și misoginismul.

Alții aflaseră o poveste mai romantică, neconfirmată însă de nici o sursă sigură. Era doar un zvon care circula... Se zicea că Hawkwing, pe vremea aceea bărbat tânăr și arătos, se îndrăgostise de o indiană frumoasă... Aceasta se dovedise a fi prostituată sacră într-un templu și, la îndemnul preoților zeităților diavolești din lumea aceea aparte, îl atrăsese într-o cursă. Fusese capturat și torturat, iar când scăpase, nu se știe cum, arăta ca acum: un om îmbătrânit, cu nervii zdruncinați, plin de ură împotriva femeilor... Armata nu mai avusese nevoie de el și-l trimisese acasă.

Rămăsese vreo doi ani la Londra, încercând să practice medicina. Renunțase curând, atât din cauza climei, cât și a bolii. De altfel, se pare că nu avea nevoie de bani, pensia și banii rămași de la părinți fiind mai mult decât avea nevoie.

Poveștile ciudate care circulau despre el îl făcuseră celebru în zonă și multe dintre frumusețile locale își propuseseră să verifice dacă era pornit cu adevărat împotriva femeilor. Se potoliseră curând, descoperind un individ închis în sine, ce respingea orice avans, dar care se dovedea a fi doar un om pașnic, bolnav și speriat de viață.

Servitorii povesteau că-și petrecea timpul

citind reviste medicale și făcând experiențe în laborator. Instalase în camera aceea mare (căreia îi astupase ferestrele) mese și rafturi, un dulap imens, a cărei cheie o purta mereu asupra lui, lămpi și aparatură medicală. Îl pusese pe Henry Stone să crească iepuri și-i folosea pentru cercetările lui. Sufletele sensibile din Liga pentru protecția animalelor se interesaseră imediat dacă nu cumva Hawkwing practică vivisecția, dar servitorul respinsese indignat o asemenea acuzație. El însuși tăia gâtul fiecărui animal, înainte de a-l duce în laborator! E adevărat că după aceea doctorul spinteca iepurele în bucăți mărunte, dar cine știe ce urmărea...

Doctorul Hamilton, medicul local, descoperise, cu oarecare uimire, câteva scurte comunicări în Medical Gazette, iar lumea se potolise: într-adevăr, doctorul Hawkwing făcea unele cercetări privind viteza de coagulare a sângelui. Studii comparative privind tipul sângelui (arterial sau venos), organul din care fusese stors, grosimea stratului, materialul pe care fusese întins, temperatura mediului ambiant... Chestii care dovedeau multă trudă, dar al căror scop practic nu-l vedea nimeni.

Zvonurile se încinseseră o dată, când Henry Stone apucase să povestească, la un pahar de bere, în cârciuma lui Joe Blindman că, intrând în laboratorul stăpânului său, îl văzuse pe acesta ieșind din dulap! Deși gestul în sine era ieșind din comun, se îngrozise văzându-l plin de sânge!

Până la urmă, lucrurile fuseseră potolite de pastorul Haltborn. Acesta îi pușese lui Henry, de față cu câțiva consilieri respectabili ai comitatului, întrebări foarte amănunțite. Rezultase că doctorul ieșea, de obicei, din laborator, plin de sânge. Halatul pe care-l purta în timpul disecțiilor trebuia spălat zilnic. Nu se știa cum lucra, fie că era neglijent, fie că-i tremurau mâinile, dar se murdărea din cap până-n picioare. Cât despre dulap, Henry recunoscuse că-l văzuse pe stăpânul lui apărând de după ușa mobilei înalte până-n tavan. Probabil că doctorul căutase ceva...

De fapt, bărfele încetaseră pentru că starea sănătății doctorului Hawkwing se înrăutățea din zi în zi. Zăcea în pat tot mai des, luând porții din ce în ce mai mari din medicamentul său. Domnul Merrill, farmacistul, la care Hawkwing apelasese o dată să

i-l prepare, descoperise că licoarea aceea maronie conținea cantități zdravene de laudanum... Probabil că începuse să ia opiu de pe când era în colonii. Întâi în cantități mici, ca să-și înăbușe durerea, apoi ajunsese dependent...

Comportarea lui Hawkwing devenea tot mai stranie. Din când în când îl apuca un zel neobișnuit, uneori chiar în toiu nopții. Îl pune pe Henry să-i aducă un iepure și se închidea în laborator. Ieșea de acolo plin de sânge și epuizat. După aceea dormea ore în șir, bolborosind cuvinte ciudate, într-o limbă bizară. Maiorul Spine bănuia că ar fi un dialect din nordul Indiei. Când se trezea avea migrene cumplite, de care nu scăpa decât apelând la medicamentul său, ce-l aducea într-o stare de toropeală și prostație...

Mai rău era că-l lăsa memoria. În unele momente nu-și aducea aminte unde se află, se credea în alte țări, în alte lumi... Servitorilor li se făcuse frică, dormeau încuiați în cameră, iar ziua umblau prin casă cu grijă, gata să facă față, oricând, vreunui atac. Nu pentru că doctorul ar fi devenit violent, ci pentru că privirea acestuia era atât de sălbatică, încât nu știai la ce te puteai aștepta din partea lui.

Lucrurile se agravau o dată cu trecerea timpului.

Momentele de luciditate ajunseseră extrem de rare. Chiar și în acele momente doctorul se mișca cu greutate, abia mai vedea și vorbea cu dificultate. Cei care presupuseseră că-i bolnav de sifilis vedeau în aceste simptome dovada clară a bănuielilor lor.

Se petrecea și o schimbare fizică, ușor perceptibilă. Parcă organismul doctorului se prăbușea în sine. Se smochinise, încheieturile degetelor îi ieșeau în evidență, mâinile își pierduseră mobilitatea... Privirea fixă pierduse spaima aceea de la început, căpătând, în schimb, o lucire ce dovedea pierderea simțului realității...

Moartea doctorului a însemnat o ușurare pentru întreaga comunitate. S-a sfârșit în timpul uneia din crizele acelea în care bolborosea cuvinte de neînțeles.

Nu i s-a descoperit nici o rudă.

Moștenirea consta doar din clădirea în care locuise. Doctorul își investise toți banii într-o rentă viageră, care a încetat o dată cu moartea lui. Conacul a fost preluat de

coroană, iar judecătorul de pace local l-a scos la licitație. Evenimentul a avut loc în 15 martie 1897.

Curioșii prezenți au colindat întreaga clădire. Cu un scop pe care nu-l declara nimeni. Povestea aceea a lui Henry Stone despre dulapul din laborator nu fusese uitată...

Când domnul Johnson, de la firma Bolder, Bolder & Phillis, a descuiat laboratorul, mulțimea s-a îngrămădit înăuntru. A ignorat cu desăvârșire aparatura medicală și s-a strâns în jurul mobilei uriașe din lemn de stejar.

Domnul Johnson, care fierbea el însuși de curiozitate, s-a grăbit să descuie broasca sofisticată, nemțească. Apoi, cu un gest dramatic, a dat ușa într-o parte.

Dulapul era gol. Nu avea rafturi. O cutie uriașă din lemn, în colțurile căreia își întinseseră pânze păianjenii...

Localnicii l-au uitat repede pe doctorul Hawkwing. Se dovedise a fi lipsit de orice interes. Ca și cercetările lui, ce nu aduseseră nimic nou.

De fapt, gândea într-o zi pastorul Haltborne, privind mormântul neîngrijit, cine știuse ceva cert despre doctorul Hawkwing? Un biet suflet chinuit și neînțeles... Care nu făcuse nimic să se apropie de semenii săi...

3. *New York City,*
statul New York,
Statele Unite ale Americii.
15 septembrie 1999.

(Fragmente din înregistrarea discuției avută de J.V. Simpson, reporter la *Morning Star*, cu L.St. Joyman, pentru scrierea unui articol despre structura timpului. Au fost selectate în principal idei care n-au apărut în text sau care au fost rezumate foarte mult)

J.V. Simpson – Domnule Joyman, în ce măsură credeți că teoria dumneavoastră despre structura timpului poate fi înțeleasă de publicul larg?

L.St. Joyman – (râde) – N-o înțeleg eu prea bine, cum credeți că o s-o priceapă un cetățean obișnuit? De altfel, teoria pe care am făcut-o cunoscută reprezintă doar una dintre variantele, posibile...

J.V.S. – Încercați, totuși, să explicați.

Așa, mai pe înțelesul profanilor...

L.St.J. – (pe un ton didactic, exagerat de serios) – Domnule, lucrurile stau cam așa: se acceptă ideea că universul are patru dimensiuni – trei spațiale și timpul. După opinia mea, lumea privește problema în mod eronat, făcând niște asocieri superficiale. De exemplu, cele trei dimensiuni spațiale sunt considerate continue. Prin asimilare, și timpul e privit tot ca un continuu. Lucrurile nu stau deloc așa. Uită-te la masa asta, domnule Simpson! Tăblia ei are trei dimensiuni evidente, pe care nici eu, nici dumneata nu le putem nega: e lungă de vreo doi yarzi, lată cam de unul și grosă – sau înaltă – de un inch. Sunt dimensiuni continue, nu?

J.V.S. – Așa par, cel puțin...

L.St.J. – Domnule, dincolo de aparențe vom descoperi o chestie interesantă... Dimensiunile astea reprezintă ceva abstract. Tăblia despre care discutăm e compusă din molecule, respectiv din atomi. Îți imaginezi că moleculele alea sunt lipite una de alta? Că atomii sunt înghesuiți în tăblie ca într-o cutie? Nu, domnule, se mențin la oarecare distanță, datorită unor forțe. Iar în cadrul fiecărui atom există mai mult spațiu gol decât masă. Imaginează-ți că, de fapt, tăblia e compusă din spațiu liber, prin care circulă niște particule minuscule... Dimensiunile spațiale, dragul meu, sunt, în fapt, niște discontinuități. Noi considerăm lungimea a fi ceva ca un fir de ață. Ceea ce vedem noi e doar o iluzie provocată de relativitatea simțurilor noastre. Adevărul e că lungimea este o aparență, o înșiruire de particule mărunte, insesizabile, a căror poziție, după Heisenberg, nici nu poate fi determinată, pentru că se schimbă mereu după niște legi probabilistice. Dimensiunile spațiale, ca să rezumăm ideea, nu există așa cum le acceptă lumea. Nu sunt continue și nu pot fi determinate precis. O axă spațială nu-i o dreaptă, ci un șir de puncte separate de goluri. Dacă extrapolăm ideea și în privința timpului, atunci acesta este și el alcătuit dintr-un spațiu liber, în care se găesc, din loc în loc, particule mărunte... Am introdus ideea unei particule care alcătuieste timpul: tempionul – de la latinescul *tempus*. Această particulă constituie, în ideea spațiului cu patru dimensiuni, o componentă a fiecărui atom.

J.V.S. – Deci, după părerea dumnea-

voastră, timpul este o componentă a materiei?

L.St.J. – Ai prins bine ideea. Păi dacă timpul n-ar fi o componentă a materiei, atunci cum am sesiza trecerea lui? Pentru că simțurile noastre percep doar materia. În realitate, lucrurile sunt ceva mai complicate... Nici nu există materie, ci doar forme diferite de manifestare ale energiei...

J.V.S. – Atunci, timpul e o formă de energie?

L.St.J. – Se poate spune și așa...

J.V.S. – Totuși, domnule Joyman, cum se face că percepem trecerea timpului?

L.St.J. – Datorită unui efect interesant... Tempionii au o anumită energie inițială, din momentul big-bang-ului. Această energie scade, în cuante. Eliberarea cantității respective de energie produce trecerea atomului în care se află tempionul în alt moment temporal.

J.V.S. – Însă energia asta nu poate ține la infinit... Înțeleg că, la un moment dat, timpul se va opri?

L.St.J. – Intuitiv, ai dreptate. În fapt, în momentul în care energia tempionilor va scădea sub o anumită limită, va avea loc un fenomen entropic. Tempionii vor... suge, ca să zis așa, energie de la alte particule din atom. Acest lucru va produce o involuție a masei. Universul se află în extindere, din clipa inițială a big-bang-ului, datorită emiterii de energii către tempioni. În momentul în care tempionii își vor termina energia, universul va începe să se contracte. Atunci când tempionii vor absorbi întreaga energie din masa în care sunt înglobați, universul va reveni la singularitatea inițială.

J.V.S. – Domnule Joyman, să lăsăm aceste teorii, care mă depășesc... Presupun că-s foarte interesante, dar numai pentru cei de specialitate... Puteți să ne spuneți ceva despre călătoria în timp? Este posibilă?

L.St.J. – Bineînțeles. Este suficient să inducem o anumită formă de energie în masă, pentru ca tempionii să revină la o stare energetică din trecut. Acest lucru va implica, instantaneu, deplasarea masei respective în momentul corespunzător stării energetice a tempionilor. Deocamdată, operația e posibilă doar în instalații complicate, de mari dimensiuni. Însă, cred că vom găsi posibilitatea construirii unor aparate mai... accesibile.

J.V.S. – Deci există posibilitatea trimiterii unor obiecte în trecut. Și cum se vor întoarce în prezent?

L.St.J. – Inducerea de energie, despre care vorbeam, are doar un caracter... temporar, ca să zicem așa. V-am vorbit despre aspectul fizic al problemei doar din punct de vedere al masei, reprezentând particulele ca forme, mai mult sau mai puțin punctuale, de masă. Însă, cunoașteți caracterul dual al acestor particule, care se manifestă ca emisii energetice ondulatorii. Tempionii au o lungime de undă destul de mare, variabilă conform stării lor energetice. Între câteva minute și o oră... Acea inducere de energie e valabilă doar pe perioada unei... să zicem, ondulații temporale. Apoi tempionii revin la starea normală, iar obiectul se întoarce, în clipa următoare lansării, în trecut.

J.V.S. – O clipă, domnule Joyman. Schimbând starea energetică a tempionilor, nu trimiteți obiectul în trecut, într-un moment în care a existat deja? Adică nu există pericolul apariției a două obiecte identice într-un anumit trecut?

L.St.J. – În principiu, ai dreptate. Dar să analizăm problema mai în detaliu. Un obiect actual, un cuțit, să zicem, a fost fabricat acum zece ani, din fier și lemn. Dacă l-am trimite cu o sută de ani în urmă, ar trebui, dacă ai avea dreptate, să se dezmembreze în minereu de fier și sărurile din pământul pe care a crescut copacul. Fiecare atom ar ajunge acolo unde a fost cu o sută de ani în urmă. Problema e însă mult mai complicată. Trebuie să ținem seama și de celelalte forțe atomice, care vor menține unitatea materială a obiectului. Pe de altă parte, universul e în continuă expansiune și mișcare. Deplasarea în timp nu implică și ajungerea în locul în care obiectul a fost cu ani în urmă. Pentru a-l trimite în locul dorit, trebuie să corelăm deplasarea temporală cu o translație spațială. Altfel, dacă ne mulțumim doar cu modificarea energiei tempionilor, nu știm unde va nimeri obiectul. Probabil undeva, în vidul cosmic... În schimb, dacă treaba asta se face simultan cu o schimbare a coordonatelor spațiale, vom reuși să transportăm, de exemplu, masa asta de aici, din New York, 1999, la Roma, pe timpul lui Caesar...

J.V.S. – Există posibilitatea călătoriei în viitor?

L.St.J. – Teoretic, da. Practic, nu văd cum ar fi posibilă... Ar trebui extrasă energia din tempioni... Cu mijloacele pe care le avem, acest lucru ar provoca o distorsiune a masei... Tendința entropică a tempionilor i-ar face să sugă energie din masa înconjurătoare... E o chestiune foarte complicată...

J.V.S. – Ce ne puteți spune despre paradoxurile temporale? Literatura SF a făcut multe speculații pe această temă...

L.St.J. – Domnule, treaba cu paradoxurile temporale e o chestiune încurcată... În principiu, starea de echilibru a materiei nu permite existența simultană a două obiecte cu aceeași structură de masă, dar cu tempioni diferiți. Diferența de potențial energetic ar declanșa o explozie de proporții... Deci, o persoană – dacă vom ajunge să trimitem persoane în timp – nu se poate întâlni cu ea însăși. Pe de altă parte, corectarea trecutului este o treabă periculoasă. Nu cunoaștem evoluțiile posibile... Iar teoria ondulatorie mă face să cred că nu putem interveni asupra fenomenelor anterioare... V-am explicat că timpul nu-i un continuu... Dacă modifici o bucățică existentă, celelalte vor continua să existe. Treaba asta e complicată, nici mie nu mi-e prea clară... Oricum, cred că intervențiile asupra trecutului, dacă ar fi posibile, ar afecta grav prezentul... Vreau să vă spun că, în acest moment, lucrez la o teorie a timpului tridimensional. Știți, teoria superstring susține că există zece dimensiuni, dintre care patru compactate. Din cele șase extinse, trei sunt cele spațiale. Ce pot fi celelalte trei?...

4. *New York City, statul New York, Confederația Americii de Nord. 27 aprilie 2092.*

Domnul Stevens se ridicase din fotoliu și ieșise, cu mâna întinsă, de după biroul imens, de modă veche, în întâmpinarea locotenentului Moreno.

— Bine ați venit, domnule locotenent! Cu ce vă pot fi de folos? Luați loc. Ceva de băut?

— Nu, mulțumesc. Sunt în timpul serviciului. Anchetez crima din Seventh Avenue...

— Am auzit... Ce lucru groaznic! Cum

poate face ceva asemenea lucruri? Oare omenirea n-a evoluat deloc în ultimele sute de ani? Însă, nu înțeleg... Nu-mi dau seama cu ce-aș putea să vă ajut...

— Domnule Stevens, am făcut unele investigații, discrete, bineînțeles, în legătură cu moștenitorii victimei. M-am interesat și de cei care au avut vreun folos de pe urma altor crime, rămase neelucidate. În New York și în alte state. Unele omucideri au avut loc cu ani în urmă... Am descoperit o chestie interesantă, care vă privește direct.

— Îmi pot permite să vă întreb despre ce-i vorba?

— Mulți dintre cei cercetați au plătit sume mari societății Trully Inc., care vă aparține.

— Nu-mi dau seama unde vreți să ajungeți. Avem o mulțime de clienți. Suntem specializați, după cum probabil știți, în asistență juridică pentru întocmirea formalităților de preluare în posesie a moștenirilor...

— Domnule Stevens, să lășăm discuțiile protocolare! O să fiu foarte direct. Avem informații că onorariile primite de la anumite persoane au fost mult mai mari decât cele convenite pentru o simplă asistență juridică! Iar în anumite cercuri se vorbește că, dacă vrei să ajungi mai iute în posesia unei moșteniri, e suficient să contactezi Trully Inc.

— Bârfe ale unor confrăți geloși, domnule locotenent! De altfel, știți la fel de bine ca mine că asemenea acuzații nu au nici o valoare fără dovezi...

— Avem și dovezi, domnule Stevens! Waldemar Stansky a cedat psihic și a recunoscut că l-ați contactat, oferindu-vă să-i lichidați mătușa. În schimbul unei sume convenabile...

Stevens se ridică, se duse la barul din colțul camerei, își turnă o porție zdravănă de whisky și o dădu pe gât. Oftă îndelung și se întoarse pe fotoliul din spatele biroului. Rămase o clipă pe gânduri, apoi se decise brusc:

— Domnule locotenent, problema e destul de complicată... Sunt convins că nu aveți dovezi serioase. Doar bănuiele. Altfel n-ați fi stat de vorbă cu mine. M-ați fi arestat și m-ați fi interogat la secție. Vă spun de pe acum, ca să vă scutesc de osteoneală, că n-am fost implicat în nici o crimă. Veți descoperi că am alibiuri pentru

oricare din cazurile pe care vreți să mi le puneți în cărcă. Sunt un om sociabil și nu-mi place să rămân singur. Vă voi pune la dispoziție registrele firmei, ca să vă convingeți că n-am angajat nici un ucigaș care să făptuiască infracțiunile de care mă acuzați. Voi coopera cu dumneavoastră în orice mod doriți, pentru că sunt nevinovat. Sunt dispus să răspund sub stare de hipnoză, să iau un drog al adevărului, să fiu testat cu detectorul de minciuni... Voi susține, indiferent de metoda pe care o veți folosi, că n-am ucis pe nimeni și nici n-am plătit pe cineva să omoare persoanele de care vă interesați. Însă nu voi afirma că n-am știut de unele crime înainte de a fi făcute. Vă voi face o mărturisire: am luat, într-adevăr, legătura cu Stansky și i-am făcut propunerea de care ați pomenit.

— Și susțineți că sunteți nevinovat?

— Nevinovat de crimă. Pot fi acuzat de escrocherie. Dacă vor exista reclamații... Ceea ce vă voi spune are un caracter confidențial și voi nega, în fața tribunalului, că v-am făcut vreo declarație. Dacă mă veți asculta, veți evita să faceți investigații inutile. Acceptați discuția ca având doar un caracter particular? Vă asigur că vă va folosi...

Moreno medită un timp, apoi zise, nu prea convins:

— Spuneți ce aveți de spus. Nu vă garantez nimic. Dar, cine știe...

— Bine. Domnule locotenent, am un dar... Dacă se poate numi așa... Din când în când, nu prea des, mi se întâmplă să visez unele lucruri. Coșmururi groaznice... Crime, măceluri sălbatice... Cu detalii surprinzător de convingătoare... Nume, adrese, zile, chiar ore... Când am descoperit, cu peste douăzeci de ani în urmă, că visele mele se îndeplineau, am fost îngrozit. Am încercat să avertizez victimele, să le conving să-și ia măsuri de apărare... În zadar. Chiar cei care mă credeau și încercau să se protejeze, sfârșeau exact așa cum visasem... Atunci, după ce m-am convins de inutilitatea încercărilor mele, m-am gândit, ca omul păcătos, că aș putea profita altfel... Dacă nu puteam salva victimele și obține ceva de pe urmă recunoștinței lor, mi-a trecut prin minte să câștig făgăduind moștenitorilor că o să-i scap de rudele nedorite. Imediat ce aveam un vis profetic, mă interesam cine beneficia de averea

viitorului răposat și-i propuneam să-iucid ruda. Contra unei sume corespunzătoare... Surprinzător cât de multă lume acceptă asemenea lucruri... Sigur, au existat și cazuri în care am fost refuzat și indignare... Însă mulți dintre cei care mi-au respins propunerea au plătit după crimă... De teamă să nu fie implicați în vreun fel sau șantajați... Sau poate că doriseră moartea celui pe care urmau să-l moștenească, dar nu avuseseră încredere în oferta mea... Au existat și cazuri în care visele nu mi-au fost de nici un folos. Persoanele a căror moarte o prevedeam nu aveau urmași sau erau fără avere... Deci, domnule locotenent, dacă aș putea fi acuzat de ceva, infracțiunea săvârșită de mine ar fi cea de escrocherie. Însă sunt convins că nu vor exista reclamații... Nici măcar Stansky nu-și va susține afirmația în fața tribunalului. Vă asigur că n-am făptuit eu crimele!

Locotenentul îl ascultase, cu un zâmbet neîncrezător pe buze. După ce Stevens își terminase pledoaria, se mulțumi să mormăie:

— Mda... Ciudat... Destul de incredibilă povestea dumneavoastră...

— Domnule locotenent, se grăbi Stevens, mi-am adus aminte de ceva! Care ar veni în sprijinul celor ce v-am povestit. Cu puțin timp în urmă am avut iar un coșmar. Destul de vag, fără multe amănunte. Am reținut doar că victima era un polițist, W.A. Wilbury. Și că va muri în ziua de 28 aprilie... Adică mâine! exclamă el surprins, privind ecranul calendarului de pe birou. Nu știu cum se vor petrece lucrurile. O moarte violentă, în orice caz... Poate vă interesați dacă există în poliție o persoană cu acest nume... Eventual, aveți grijă de el mâine...

Moreno se albise la față. Se stăpâni și răspunse cu greutate:

— O să caut în baza de date a personalului... Oricum pentru orice eventualitate, să nu părăsiți localitatea, până la noi dispoziții...

— Sigur, domnule locotenent! V-am spus, vă stau la dispoziție oricând și oricum! Detector de minciuni, tot ce doriți dumneavoastră!

— Bine, bine, vom vedea, mârâi Moreno ridicându-se.

Se îndreptă încet spre ușă. În parg se opri, se întoarse și-l privi scrutător pe Stevens:

— Aveți un vehicul de călătorit în timp? Dumneavoastră sau firma dumneavoastră...?

— Nu, domnule locotenent. Am avut unul, cu mulți ani în urmă... Imediat după ce fuseseră inventate... Știți, erau la modă... L-am păstrat doar două zile. Apoi l-am înapoiat firmei. Nu mă încântase deloc... Nu făceai mare lucru cu el: trebuia să stai ascuns, să nu te vadă localnicii, să ai grijă să nu faci nimic care să afecteze viitorul... M-a enervat și m-a plictisit. Nu știu ce-a făcut Time Travelers cu el: l-a vândut altcuiva, l-a demontat și i-a folosit piesele pentru a construi altă mașină, l-a distrus... Nu m-a interesat. Eu am visele mele, domnule locotenent. Cu ele călătoresc în viitor, nu în trecut. E adevărat că viitorul pe care îl văd e groaznic...

Locotenentul îl mai privi un timp, apoi se întoarse și ieși, fără nici un cuvânt.

5. New York City, statul New York, Confederația Americii de Nord. 28 aprilie 2092, orele 23.

Țărâitul puternic al videofonului îl trezi pe Stevens, care adormise în fotoliu. Așteptarea fusese îndelungată, iar încordarea îl doborâse.

Se ridică și se duse în fața monitorului. Pe ecran, figura încruntată a locotenentului Moreno.

— Bună seara, domnule locotenent. S-a întâmplat ceva?

— Visul dumneavoastră s-a dovedit și de data asta profetic, domnule Stevens...

— Adică polițistul acela despre care v-am vorbit a murit?

— Da.

— Sper că nu bănuți că aș fi implicat în vreun fel...

— Mi-ar fi plăcut, domnule Stevens, dar, din nefericire, n-am cum. Oricâte puteri ați avea, nu puteți face chiar orice...

— Ce s-a întâmplat?

— Sincer vorbind, am bănuț c-o să încercați ceva, ca să demonstrați, prin moartea unei persoane ce nu v-ar fi adus, aparent, nici un folos, că n-ați fost amestecat nici în celelalte crime. De aceea, imediat ce-am plecat de la dumneavoastră, am urcat-o pe Wilma într-un avion al poliției și am expedit-o tocmai în California.

— Wilma?

— Da. W.A. Wilbury însemna Wilma Anne Wilbury.

— Doamne! O femeie! Nu m-am gândit... Am visat un polițist... E adevărat că visul a fost foarte vag... N-am reținut decât un nume, o profesie și o dată...

Stevens arăta șocat. Părea impresionat cu adevărat.

— Wilma era polițist. Unul dintre cei mai buni... Poate că, totuși, dumneavoastră sunteți de vină... Indirect, bineînțeles... Dacă nu mi-ați fi spus că-i în pericol, n-aș fi trimis-o acolo...

— Ce s-a întâmplat?

— N-ați urmărit buletinele de știri?

— N-am avut timp... Am avut o zi încărcată...

— Acum două ore, în California a avut loc un cutremur devastator. Vila din Santa Monica, în care se ascunsese, împreună cu o echipă de pază, a fost distrusă cu desăvârșire. N-a scăpat nimeni.

— Îmi pare rău... Sincer, îmi pare rău...

— Se pare că aveți un dar blestemat, domnule Stevens! Nimeni nu scapă după ce-a trecut prin coșmarurile dumneavoastră! Sper să nu mă visați niciodată!

— Domnule locotenent...

— Ascultați-mă cu atenție! Ați reușit să mă convingeți. Cu ce preț, nu vreau să-mi amintesc... Însă, dacă mai încercați vreodată să profitați de talentul pe care-l aveți, vă omor cu mâinile mele. Ați înțeles?

— Da, domnule locotenent... Fiți liniștit, îmi ajunge prin câte am trecut...

Ecranul videofonului se stinse brusc. Moreno închisese fără să-l salute.

Stevens se duse în bucătărie, scoase o sticlă din dulap și bău direct din ea, fără să-și mai toarne în pahar. Scăpase!

Ce idee grozavă avusese să-și noteze și cazuri de polițiști uciși! Sigur, n-avusese de unde să știe că inițialele acelea banale indicau o femeie, dar asta nu modificase lucrurile cu nimic.

Dar dacă lui Moreno o să-i treacă prin cap să facă o percheziție? Dacă va descoperi carnetul? Informațiile de acolo fuseseră prea prețioase, prea secrete, ca să îndrăznească să le introducă în vreo bază de date. Preferase să le noteze pe filele de plastic ale unei agende micuțe, de modă veche, rămasă de la bunica lui. O bază de

date putea fi accesată oricând de specialiștii poliției, oricâte precauții ar fi luat... Însă și carnetelul reprezenta o dovadă...

Nu exista decât o soluție: să transmită informațiile rămase și să distrugă carnetul. Să transmită informațiile rămase? La ce i-ar fi folosit? Moreno o să fie cu ochii pe el... Sursa asta de venituri încetase. Noroc că apucase să strângă destui bani...

Aruncă, fără nici un regret, agenda cu coperte roșii în incinerator. Apoi, aducându-și brusc aminte, distruse și postul de radio miniatural cu care transmitea informațiile. Afacerea se terminase. Individul, oricum, nu mai avea mult de trăit... Își făcuse datoria din plin. N-avea decât să se descurce cum va putea până se va sfârși și el...

Mai sorbi din sticlă și se duse să se culce.

Întins în pat, medită o clipă la soarta pe care ar fi avut-o dacă și-ar fi făcut publică descoperirea. Fusesse tânăr, poate i s-ar fi pus la dispoziție fondurile necesare, poate ar fi reușit s-o perfecționeze...

Apoi înlătură regretele, ca pe niște frunze uscate. Viitorul, atât cât apucase să-l zărească prin intermediul camerei de luat vederi, nu cunoștea un inventator Stevens și descoperirea lui. Chiar dacă ar fi încercat să-și aducă invenția în fața publicului, tot n-ar fi reușit. Așa, se alesese cu o grămadă de bani. Și cu satisfacția că era răspunzător de niște chestii pe care nu va reuși nimeni să le explice.

Păcat că experiența lui nu-i permisesse decât accesul la fișierele poliției, din care-și selectase cazurile nerezolvate... Dacă ar fi știut, de exemplu, valoarea acțiunilor la bursă... Sau rezultatele curselor hipice...

Oricum, afacerea se terminase cu bine. N-avea rost să-și macine nervii cu „dacă”...

Și Stevens adormi liniștit, împăcat cu sine și mulțumit de ceea ce realizase.

6. Londra, Anglia. 10 septembrie 1889. Spre miezul nopții.

Lumina felinarelor cu gaz străpungea greu ceața groasă.

Bărbatul mormăia cuvinte de neînțeles, stând în genunchi lângă trupul întins al femeii. Se mânjise de sânge din cap până-n picioare, dar spinteca de zor corpul inert.

Scosese organele interne și le așezase pe pavajul umed. Acum se străduia să taie organele genitale.

Undeva, în depărtare, se auzea rumoarea surdă a marelui oraș. Zăngănit de roți de trăsură pe caldarâm, tropot de copite, plesnete de bici, râsete, strigăte...

Apoi, deodată, o fulgerare scurtă, o lumină violetă.

Pe trotuarul de vis-a-vis se materializase un fel de cutie cubică. Cubul, dintr-un material transparent, dar fără sclipirea sticlei, avea latura cam de doi yarzi.

Bărbatul nu-l observase. Era prea ocupat cu sfărțecarea trupului femeii.

Una din laturile cubului se dădu la o parte, ca o ușă, iar din interior ieși un individ îmbrăcat într-un veșmânt ciudat, un fel de salopetă albastră. Ținea în mână un obiect bizar, alcătuit din sticlă și metal.

Traversă strada și se apropie de bărbatul îngenuchiat pe trotuar. Îl bătu pe umăr, iar acesta tresări speriat. Întoarse capul, iar privirea sălbatică, dementă, i se umplu de o spaimă indescrribibilă. Ridică încet cuțitul...

— Potolește-te, doctore! mormăi poruncitor individul în salopetă. Ești doctorul Hawkwing, nu-i așa?

Bărbatul îngenuchiat rămase o clipă înlemnit, apoi în ochi îi apărură sclipirea furiei nebunești. Mușchii i se încordară. Era gata să țâșnească în orice clipă.

— Lasă cuțitul și stai locului! asupra ta e ațintită o armă care te poate transforma în pulbere înaintea să-ți dai seama că ți s-a întâmplat ceva!

Doctorul desfăcu degetele, iar cuțitul zăngăni, lovind pavajul din macadam.

— Așa-i mai bine! Dacă o să fii rezonabil și o să faci tot ce-ți spun, ai să scapi. Și o să-ți poți continua... distracția, fără nici un pericol. Acum, să ne grăbim! Vine poliția! Fără mine, activitatea ta ar fi încetat în noaptea asta.

În gând, individul își continuă ideea: „Oricum, pentru lumea în care trăiești, asta e ultima ta crimă...”

Doctorul întoarse capul. Prin ceață, desluși la colțul străzii siluete vagi care se apropiau în grabă. Privi în cealaltă parte. Și de acolo venea o mulțime abia vizibilă... Un țigănal scoase un șuier puternic, ce se reverberă bizar în atmosfera umedă...

Îl înconjuraseră...

Nu exista scăpare...

Privi în jur, disperat, ca o fiară încolțită. Vru să se aplece, să ridice cuțitul, hotărât să-și vândă scump pielea. Vocea străinului îl opri:

— Ți-am spus că, dacă o să faci ce-ți cer, o să te salvez! Vino!

Îl luă de braț și-l târî spre cutia transparentă. Se înghesuiră amândoi pe fotoliul înconjurat de aparate ciudate, pe sticla cărora sclipeau litere și cifre luminescente.

În mintea doctorului își făcu loc o amintire: „Mene, Tekel, Ufarsin...” Dumnezeu îi anunța, cu litere de foc, apropierea sfârșitului...

Cine era străinul în albastru? Un trimis al Domnului, un înger? Nu prea arăta a înger. Diavolul? Mai degrabă... Vorbea englezește, dar avea un accent ciudat...

Străinul se aplecă și apăsă un buton roșu.

Văzduhul fu străbătut de o fulgerare violetă, o izbucnire rapidă de lumini nepământești, iar trotuarul rămase gol.

Când polițiștii ajunseră la locul crimei, găsiră doar cadavrul femeii, mutilat sălbatic...

Vârtejurile negre, străbătute de sclipiri roșii, violete, albastre, se potoliră, iar cutia transparentă se opri într-o piață, lângă o fântână. Doctorul Hawkwing recunoscu locul: Crescent Square.

Individul de lângă el deschise ușa și-l împinse afară:

— Du-te și te spală! Mi-ai murdărit tot vehiculul!

Doctorul se împletici, ascultător, spre apa care clipea în havuzul de marmură și începu să-și curețe petele de sânge. Străinul ștersese fotoliul acoperit cu un fel de piele lucioasă, neagră, apoi ieșise și rămăsese lângă el.

Când doctorul își termină toaleta, individul în salopetă îl privi atent și-i zise:

— Nu te poți opri, nu-i așa? E ceva mai tare decât tine... Când te apucă, nu te liniștești decât dacă omori pe cineva... De preferință o femeie...

Hawkwing arăta acum destul de normal. Sigur, în ochi i se citea teama, o teamă de moarte, dar cui nu i-ar fi fost frică, în locul lui? Se mulțumi să dea din cap, ca un copil cuminte care a fost prins făcând, în mod surprinzător, ceva interzis.

— Îți propun un târg, continuă calm străinul. Nu prea ai de ales. Poliția te-a

încolțit. Dacă nu eram eu, te prindeau în seara asta. N-o să renunți, și o vor face rândul viitor. Și nu poți să renunți. Chiar dacă acum ești sigur că o să te stăpânești, că n-o să mai omori pe nimeni, niciodată, știi la fel de bine ca și mine că atunci când te apucă criza, n-o să ai ce face. Vei întârzia lucrurile un timp, îndopându-te cu laudanum, dar migrenele vor fi tot mai puternice, iar până la urmă vei lua cuțitul și vei ieși în stradă... N-am dreptate?

Doctorul se mulțumi să dea din cap, înfrânt.

— Iată care este târgul ce ți-l ofer: vei părași Londra chiar mâine. Ai destui bani. Te vei duce în Essex, într-o localitate mărunță, necunoscută: Borderbridge. Vei căuta o locuință izolată. Cu o cameră suficient de mare ca să instalezi în ea un dulap în care să intre... cutia asta, pe care o vezi. Ți spun de pe acum că există un conac numit Roses Ring. Pe acela trebuie să-l cumperi. Însă nimeni nu trebuie să știe că aceea e casa pe care o dorești. Vei căuta îndelung, vei vizita tot ce-o să-ți ofere agentul imobiliar... Până la urmă vei ajunge și la vila dorită. Te vei instala acolo și, după ce o să găsești dulapul de care ți-am pomenit, în el o să apară o cutie asemănătoare celei de aici. Până atunci, treaba ta cum o să te descurci, dar să nu faci nimic suspect! Ai înțeles?

— Da, îngăimă doctorul.

— Bine. În schimbul ascultării de care vei da dovadă, voi avea grijă să-ți satisfac patima. Când vei simți că nu mai rezisti, că migrenele devin insuportabile, că trebuie neapărat să ucizi, vei intra în cutie. Vei găsi un ecran...

— Unde? se interesă avid Hawkwing.

— Pe sticla luminoasă din fața fotoliului. vei găsi, deci, câteva cifre. În dreapta sunt trei serii de discuri mobile, ca la casele de bani. Vei alcătui din ele combinațiile pe care le-ai văzut. Vei ajunge, aproape imediat, într-un loc unde va fi o persoană. O vei ucide.

— Așa cum îmi place mie?

— Da. Ba nu. În colțul de jos al sticlei va fi un număr, care înseamnă câte minute ai la dispoziție. Nu trebuie, pentru nimic în lume, să depășești acel interval de timp. Vor fi situații în care nu vei dispune decât de câteva zeci de secunde. În asemenea cazuri, n-o să ai timp de distracție! Îi dai

victimei cu ceva în cap! Apoi te urci înapoi în cutia transparentă și apeși butonul roșu! Să nu îndrăznești să încalci ordinele mele!

— Am înțeles, domnule, răspuse umil doctorul.

— Încă un lucru. Să-ți iei cu tine uneltele necesare. Cele mai potrivite pentru perioada de timp de care dispui. În nici un caz o armă de foc!

— Nu le pot suferi, domnule. Fac zgomot, iar zgomotul îmi produce migrene...

— Bine... Să nu lași nimic în urmă: vreo armă, vreun nasture, vreo bucată de sfoară... Nimic!

— Da, domnule.

Stevens îl privi cu dispreț. Doctorul era o epavă. Un nenorocit. Un bolnav grav. Însă era exact ce-i trebuia. Călătoria în viitor îi va afecta sănătatea groaznic. Dar ce poate afecta o epavă? Indiferent de efectul distorsiunilor ce vor avea loc în organismul lui, era, oricum, sortit pieirii... N-avea nici o șansă să redevină un om normal. Nu trebuia să-l compătăimească. Va primi doar ce merita. La urma urmei, făcuse (și va mai face) destul rău!

— Să știi că nu vei fi plătit pentru... ceea ce vei face.

— Domnule, protestă indignat doctorul, n-am ucis niciodată pentru bani! Știi prea bine, e ceva mai puternic decât mine... Simt așa, un fel de chemare...

Doctorul tăcu un timp, apoi întrebă, șovăitor:

— Apropo de plată... Cum voi plăti... ajutorul pe care mi-l dai?

— Făcând ceea ce ți-am cerut. Fără abatere. Dacă nu vei găsi nici un fel de coordonate... adică nici o cifră pe... sticla luminoasă, treaba ta cum o să te stăpânești!

— Și sufletul meu?

— Ce nevoie am eu de sufletul tău? râse Stevens, dându-și seama la ce se gândea Hawkwing. O să răspunzi de faptele tale în fața lui Dumnezeu. Dacă o exista vreo judecată de apoi...

— Adică, răsuflă ușurat doctorul, nu trebuie să semnez nici un contract?

— Nu. A, bine că mi-am adus aminte. Trebuie totuși să faci ceva. Să porți în permanență inelul ăsta.

Și scoase din buzunarul salopetei o verigă de aur, simplă, fără nici o podoabă. I-o întinse, iar doctorul o luă, șovăitor.

— Ăsta-i semnul că sunt... al dumnea-voastră?

— Nu, prostule, se enervă Stevens. Fără inel nu poți intra în vehicul! În cutie, vreau să spun. Dacă ți-l scoți, cutia dispore și nu se mai întoarce niciodată. Nu trebuie să-l iei din deget nici când te speli, nici când dormi, în nici o împrejurare!

Doctorul dădu din cap și-și puse inelul pe deget.

Stevens răsuflă ușurat. În inel era un detector bionic, care urma să sesizeze moartea doctorului. În clipa în care viața acestuia va înceta, vehiculul temporal se va întoarce imediat în lumea lui, în momentul imediat următor celui în care-l trimisese în trecut. Iar el n-avea decât să înlătore modificările aduse aparatului, să înlocuiască urgent calculatorul pe care-l instalase cu cel inițial, furnizat de firmă, și să înapoieze mașinăria fabricantului. Nimeni nu avea cum să-și dea seama că vehiculul fusese folosit și pentru alte călătorii, în afară de cele înregistrate de computerul livrat de Time Travelers. Cel puțin în epoca în care îl achiziționase el...

— Bine, acum, că ne-am înțeles, încheie discuția Stevens, poți să te duci acasă. Te odihnești, iar mâine pleci în Essex. Și faci tot ce ți-am spus. Ți ofer posibilitatea de a-ți satisface... plăcerea fără nici un pericol. Dacă nu vrei, n-ai decât să-mi spui. O

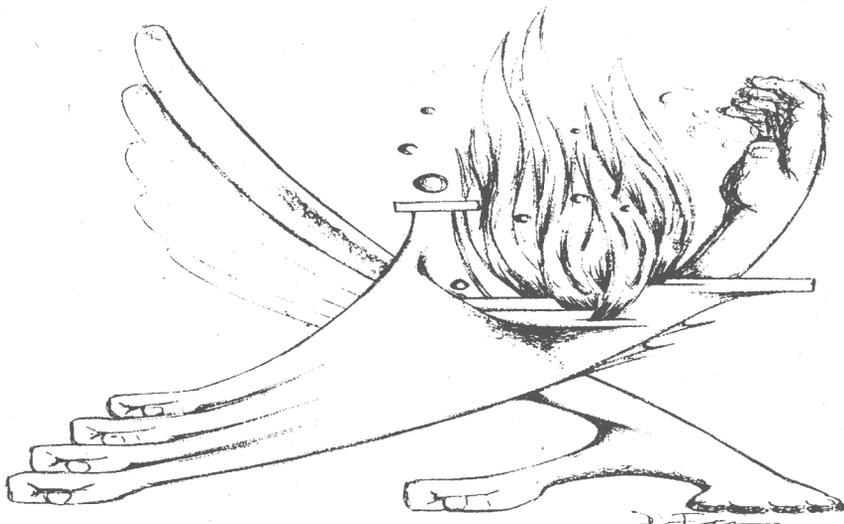
să caut pe altcineva.

— Nu, nu, protestă imediat doctorul. Voi face tot ce mi-ați cerut. Și vă sunt foarte recunoscător pentru că m-ați salvat!

„Salvat pe dracu’!“ rânji în sinea lui Stevens. Individul nu avea cum să știe că, oricum, crimele lui vor înceta, iar poliția nu-l va prinde niciodată. Iar crimele pe care le va săvârși în viitor... Ce idee genială avusese! Paradoxurile temporale puteau apărea doar în situația în care cineva din viitor ucidea pe cineva din trecut, pentru că era imposibil să descoperi ce influență avea acest lucru asupra viitorului. Însă, dacă o persoană din trecut ucidea pe cineva din viitor, ce paradox putea să aibă loc? Era ca și cum cineva ar fi călcat pe un cui vechi, ruginit, și se îmbolnăvea de tetanos... sau ca un arheolog care, deschizând un mormânt, elibera microbii unei boli dispărute de mult... Da, trecutul putea interveni în viitor, fără nici un paradox. Nu-i toată experiența noastră bazată pe trecut?

Stevens se smulse din visare și, aducându-și aminte de ceva, îi aruncă peste umăr lui Hawkwing, în timp ce se îndrepta spre vehiculul temporal:

— Bagă bine în cap! De azi, nu mai trimiți nici o scrisoare semnată „Your truly, Jack the Ripper“!

Desen de Dan Farcaș

Rămășițele verii

*„La marginea drumului - crucea și pe cruce - el.
Lumina se așează pe umărul lui stâng, dezvăluind
tatuajul: un porumbel, semnul Ghildei. Ghilda
Păsărilor a ajuns și aici, iar crucificarea e
pedeapsa celor îndrăzneți, a celor care nu.”*

Michael Häulică – „Full Contact“

Ea respiră lângă tine. Somn și uitare.

Tu fumezi, bagi în tine moarte încetul cu încetul. Alcoolul ți se plimbă prin mațe, prin sânge și amintiri. Așa te minți.

Orele au trecut de-a valma, nici nu le-ai simțit. Timpul nu se dilată decât când aștepți. Când stai și „ea respiră lângă tine“, nici nu există. Ești doar tu și „ea respiră lângă tine“.

Noaptea rânjește sfâșiată de cuțitul aproape-dimineații. Și ea respiră lângă tine, lent, liniștit, cu aproape-fericirea pe față. Doarme liniștit și își ține mâna pe pieptul tău.

Trec foetușii prin burta aproape-dimineații. Workers, furnicile societății, dobitocii societății, cei-care-nu-știi-de-ce.

Alcoolul abia se vede în sticla fumurie.

Bei, dar nu uiți că „ea respiră lângă tine“. O mângâi. Surâde prin somn (cine știe ce visează) de parcă te-ar simți, te strânge și nu știe că tu stai și fumezi și bei și aștepți ca aproape-dimineața să explodeze în cameră și deasupra furnicarului San'Pedro. Ea nu știe, pentru că respiră uitarea.

Aștepți. Acestea sunt rămășițele verii, ale vremii când erai tânăr și nu te gândeai în urmă. Rămășițele verii.

Aproape-dimineața a prins o culoare vânătă. Ceața zboară deasupra orașului, zboară cu amintirile tale, cu știința de a fi vară, cu setea de a fi vară, zboară cu tot cu șosele și Harley-Davidson, cu

singurătatea ta, cu toate zboară. Dar ea respiră lângă tine.

Rămășițele verii, adică ale aceluși timp când nu te gândeai la toate astea, când toate șoselele tremurau sub anvelopele Harley-ului și umblai într-un costum de piele sfidând dogmele Svolsen. Adică re-gulile.

(„Ce de tatuaje ai!“)

Ea face parte din rămășițele verii, însă fără să fie ceva din definiție. Ea este primăvară și respiră lângă tine.

(„Ești worker?“)

„Nu, sunt o rebelă.“)

Harley, mâinile ei strânse în jurul trupului tău, vitează, bornele alergând ca niște năluci, un pic de cocaină, beția anti-societății.

(„Ești worker?“)

„Nu, sunt o rebelă.“)

Ea. Ea este o rebelă.

Aproape-dimineața linge pereții din San'Pedro, vânătă, inocentă, așteptând clipa maturizării.

Habar n-ai când au început rămășițele verii. În orice caz, ea a venit o dată cu ele, cu șosele terne și resemnate, ca tine de resemnate. Și la fel de bătrâne.

(„Tu ce muzică ascuți?“)

„Punk. De Chris Rea ai auzit?“)

„Nu.“)

„Se potrivește bine cu șoselele, cu viteza și cu resemnarea.“)

Cu resemnarea? La ce s-o fi gândit Chris când a cântat întâia oară „the road to hell“?

Încă un pahar și încă... Beția latentă a aproape-cunoașterii și a filozofiei searbede. Lași alcoolul să se plimbe printre măsele, îți lași limba să înoate în uitarea lui și te pregătești să-l primești.

Camera valsează o dată cu „ea respiră lângă tine“. Și este aproape dimineața.

— Astăzi, Christos va veni în oraș.

— Și ce dacă.

Până și acum este rebelă.

— Mă aștepti?

— Sigur. E Barbadosul nostru, ai uitat?

Se aude jetul apei explodând prin sita dușului, înlăturând miasele nopții și oboseala și pe tine înlăturându-te.

Câțiva foetusi se desprind de clădire. Îi vezi prin ferestrele fumurii dispărând undeva spre nord, spre locul unde cei-care-nu-știu-de-ce muncesc cu nerușinare pentru alții. Zi și noapte și aproape-dimineți, multe, nu le țin ei socoteală, lor le plac aproape-noapțile, când se îmbată și se droghează și ascultă muzică din realitatea Kaos.

Motorul bubuie sub tine și stradela îngustă simte agresivitatea eșapamentului.

— Merg?

Vruuummm!

Motorul îi taie gura schimonosită de rânjetul profesional „ce-mi dai că sunt discret?” și îl lasă undeva în spate, în cei doi metri de pavaj dintre zgârie-nori cu tot cu plasturele alb din „Chinatown“.

— Merg, Jack. Merg, cum să nu.

Dar el nu te mai aude. A rămas acolo, amestecat între umbrele dimineții, caraghios în costumul cu fireturi aurii, cu zâmbetul lui de paradă și cu chelia strălucitoare.

(„Astăzi, Christos va veni în oraș.“

„Și ce dacă.“)

Tot timpul este rebelă. Ea nu crede în nimic. Este ca tine. Primăvara și vara, poate și lăturile insinuante ale toamnei te-au învățat că nu este bine să crezi decât în tine. Nomazii, mai ales singuraticii, cei care ascultă muzică-de-dincolo-de-moarte nu pot fi uciși decât în inimă. Și de aceea nu cred decât în ei. Ca să nu-și lase inima descoperită.

Ea nu crede în nimic. Ca tine. Și, totuși, cum a fost posibil ca vitalitatea voastră să fie penetrată? Cum?

Zboară șoseaua și Chris Rea îți cântă în creier melodiile celor care iubesc drumurile și singurătatea și libertatea.

El stă undeva pe un deal și un mănunchi de raze se plimbă peste tufișuri, peste nisipurile de la marginea autostrăzii, peste obrazul Lui se plimbă, poposesc ca într-o joacă, pentru ca mai apoi să-și reia goana nebună spre vest.

Până și Chris amuțește, parcă i s-ar fi topit suturile care îi leagă vocea-nevoce de creierul tău. Și are dreptate să tacă. Are.

— Tu ești?

— Eu.

Are o privire curată, lacuri limpezi de munte și păduri și flori, ochi plini de iertare, gata s-o împartă până vor seca.

— Urcă!

Și Îl simți ezitând, nu este obișnuit cu realitatea ta, El știe acolo, în Bethleem, în Nazareth, pe unde a călcat cu amintirile și suferințele și prigoana celor care nu au crezut.

— Ce unealtă e asta?

— Motocicletă, Doamne.

Ți se pare stupid să zici „motocicletă” lângă „Doamne”, însă așa îți vine și oricum nu știi să-i explici. Ți-e teamă că nu va înțelege. Amintirile Lui cele mai proaspete sunt mult îndepărtate de realitate.

— Și ce face ea?

— Merg pe șosea.

— Singură?

— Nu, cu noi în spinare.

E uluit, deși admite că lumea s-a schimbat mult de când lipsește. Chiar dacă ar fi fost singur pe marginea autostrăzii, tot n-ar fi înțeles de ce există autostradă, panouri cu „Democrație-Svolsen”, cutii de bere, ambalaje stridente și câte și mai câte lucruri, fără nume pentru El.

Ambalezi motorul, iar El tresare și-L liniștești și Îl înveți cum să se așeze, apoi Harley-ul împunge aerul și mantia Mântuitorului se duce în siaj, pe deasupra șoselei, o umbră efemeră, mereu în goană.

Fuge printr-o pădure udă de apa nopții și tună, iar cerul seamănă cu el însuși cufundat în noroi.

„Emma! Unde ești, curva dracului?”

Unde?“

Tună și apa sare până la picioarele tale și ale celorlalți gură-cască.

De Niro își șterge fața plină de noroi, gâfâie, scormone noaptea cu ochii plini de aproape-nebunie, apoi o ia la fugă, se împiedică de cioturi, de rădăcini, călcând mușchii nordului și broaștele pline de râia fricii.

„Unde?“

Tu o vezi, așa cum o văd și ceilalți. Stă lângă un portal de piatră și își mușcă buzele ca să nu urle, iar noaptea o pândește prin stroboscopul său, așa cum îl pândește și pe el, așa cum și voi îi pândiți, și pe ei și pe noapte, așteptând dezno-dământul.

„Unde?“

Abia se aude întrebarea plină de ură, violentă, mai violent este tunetul și mai violent decât toate fulgerul (stroboscopul nopții), scormonitorul beznei, trădătorul umbrelor.

Lama japoneză scânteiează și țipă pe deasupra ta, pe deasupra celor care stau lângă tine, împrăștie apa ploii din ecranul organic, apoi o spintecă pe Emma, o retează de deasupra șoldurilor, ea țipă, oricum nu mai putea să țină frica, țipă, mai are aer în plămâni să țipe, se rupe în două și bustul cade la picioarele tale și ale lor, dar, mai ales, la picioarele Lui.

Se retrage înfricoșat, uluit, îngreșat de vederea sângelui, de ochii ei morți de spaimă, de urmele țipătului pe care nu a mai putut să-l țină. Nu spune nimic, a amuțit în acea stare și tu ești un nemernic că ți-ai oprit Harley-ul lângă ecran.

— E doar un film, Doamne. Doar un film.

Dar El nu crede și cum să creadă când jumătate din Emma zace la picioarele voastre?

— Vrei să mergem?

Tot nu știe să vorbească, a uitat, suferă de amnezia fricii, a uluirii, a.

Harley-ul toarce liniștit, vă așteaptă, pe tine și pe El, s-a învățat și cu El. Tot tu va trebui să iei decizii, până acum numai decizii proaste ai luat; mai ales în privința Lui. Îl iei după umeri și atunci parcă se trezește din amorie.

— Mergem? zice cu ochii rătăciți.

— Mergem.

Și Harley-ul abia așteaptă să mergeți. El nu are răbdare, ca oamenii. Lui îi place viteza și îi mai plac și șoselele. Și bine că se grăbește.

Iar în urma voastră vin tehnicienii și ambulanțele să culegă ce-a mai rămas din infernul PSYCHO, femei și bărbați mutilați în cele mai grotești feluri. Ei vin și adună atenți GROZAVIA, ca s-o repare.

Îți alunecă ochii spre trandafiri. Sunt acolo, mereu alții. Timpul îi ucide, generație după generație. Mor mult mai repede decât oamenii, dar mult mai demn. Ei sunt adorați până mor.

Curg orele, n-au mai rămas multe. V-ați spus puține cuvinte. Ochii au vorbit pentru voi și pielea și aproape-dimineța și trandafirii.

(„Cum faci rost de bani ca să treci dintr-o realitate în alta?“

„Fur.“)

Umblă cu mâinile în safe-uri. Sunt mulți oameni care își țin valorile în safe-uri, de dragul trecutului, atât îi mai leagă de vremurile când banii erau ascunși în case. Safe-uri solide, dar nu îndeajuns și destul de sărace în combinații numerice.

(„Cum faci...?“

„Fur.“)

Doar ei i-ai spus-o.

Bubuie oglinda. Slăbiciunea îți înmoaie mușchii și îți tocește simțurile, la fel cum face vântul cu stâncile, numai că lui îi trebuie mulți ani, mulți, dar vântul are tot timpul, el este nemuritor. Tu simți slăbiciunea doar o secundă, sau o sutime de secundă, un timp aproape inexistent și, totuși, atât de intens!, doar reacțiile rămân întregi, ele sunt rodul anilor tăi, a ceea ce ai făcut în anii tăi, sau ai refuzat să faci,

sunt și reacții pentru ceea ce ai refuzat să faci.

„Unde mă duci?“

„În altă lume, Doamne.

Te duc să vezi și altă lume.“

„Dar nici pe a ta n-o cunosc.“

„Vei avea timp.“)

Altă lume. O lume total necunoscută. Chiar și pentru tine. Așa este cinstit. S-o înțelegeți, să căutați s-o înțelegeți (simți, miroși, guști, atingi) împreună. Da, așa este cinstit.

Harley-ul urlă sub voi, nu găsește șoseaua, el este învățat cu șoselele, nici Chris nu mai cântă și nici ceața nu mai este atât de densă.

El te ține strâns, este mai uimit ca tine. El nu știe cum ați ajuns aici, nu știe că ați penetrat oglinda altei realități virtuale și ce rost are să-I explici dacă nu va înțelege? Prea plină îi este memoria de ceea ce a fost atunci, la primul Lui drum printre oameni, atunci lumea era simplă și unică, nu o fereastră cu mii de umbre virtuale.

„De ce ai dat bani aceluia om?“

„Ca să ne lase să trecem.“)

Să energizeze oglinda, să vă memoreze structura genetică, s-o cuantifice, s-o înțeleagă sistemul analitic, s-o. Asta costă bani. El despre bani poartă amintiri veștejite de strâmbătatea firii omenești, amintiri cu comercianți în Templul lui David, cu bani Îl vânduse Iuda, cum putea să gândească altfel? Asta îi spuneau banii. Nu altceva. „Banii sunt ochii dracului“, asta nu scrie în Biblie, au inventat-o oamenii mai târziu, când El deja îi absolvise de vini, de păcate și necredință, o vreme, pentru că păcatul nu stă ascuns, diavolul îl scornește ca să fie neobosit.

Marea se joacă printre stânci. Franjuriile de spumă dansează nebunește, de parcă până acum ar fi fost înlănțuiți tiranic, sar, protestează, sunt rebeli. Este o mare frumoasă. Te înecă emoția când o vezi.

— Iubesc coastele și mările, munții și câmpiile, tot pământul îl iubesc. Toate sunt Creația. De aceea le iubesc și le miros sudoarea în care îmbătrânesc ca să întinerească, la nesfârșit.

Vântul este cald, așa cum sunt cuvintele Lui, plin de miasele mării și ale cerului

de deasupra mării. Așa le simți. Așa le simte în tine și David Gilmour, titanul dezmeticit din noroiul uitării, vântul muzicii „high hopes“. Speranțe mari, atât cât să încapă în ele tot ce nu mai reușești să faci, liantul rămășițelor verii.

„Cum faci...?“

„Fur.“)

Rămășițe din ea, din lumea primordială căreia El îi spune Creație, lumea worker-silor, a U-TV MAN-ilor, a spectatorilor Monștrilor Sacri, a motocentaurilor, lumea originară, așa cum n-a gândit-o Dumnezeu.

La capătul nopții stă întotdeauna speranța.

Ei, na! Asta tu ai scornit-o. Știi bine. Dacă n-ar fi fost ei, ai fi spus așa: la capătul nopții stă altă noapte, și mai neagră. Uite-așa ai fi spus.

Frumos zâmbet mai are! Te întrebă:

— Ai un nume?

— Nu.

— Mă voi gândi la un nume pentru tine.

— Acești oameni sunt foarte slabi.

Vântul îi aleargă prin plete și prin barbă, prin ochii îngustați de aerul sărat îi aleargă, neobosit, îi atinge trupul, îl mângâie.

— Sunt, Doamne.

Și așa sunt. Rar ai mai văzut atâta slăbiciune fizică.

— Îi voi ajuta.

Se apleacă deasupra sfârșitului mării, printre stânci, printre miile de scoici lipite de vreme și teama furtunilor, peste valurile meșteșugite de născocirea adâncurilor se apleacă, își lasă mâinile în apă și murmură. Parcă și stâncile murmură.

— Ce faci acolo, străine?

— Vreau să vă dau mâncare. Se vede că suferiți de foame. Vreau să vă ajut.

— Să ne ajuti?! Copilul zâmbește disprețuitor. Noi nu vrem să ne ajuti.

— Dar pot s-o fac. El se ridică și privește spre copil, uluit privește. Pot. Pot să aduc peștii la picioarele voastre, decât să-i culegeți și să-i mâncați. Asta pot să fac.

Copilul râde. Și ceilalți râd. Cumplit este râsul lor.

Recunoști lumea. Prospectorul te-a înșelat, ți-a spus că este absolut nouă, dar ai mai fost acolo. Ai mai fost. Este lumea hibrizilor și a clonelor. El nu va înțelege.

— Să mergem, Doamne.

Să-L iei, cât mai repede. Să-L iei.

Pornești Harley-ul, tremură, abia așteaptă și el să plecați.

Ia-L și părăsește această lume care există ca tu să fii nemuritor! Nici asta nu a gândit-o Dumnezeu. Svolsen I-a luat-o înainte cu imaginația.

Ziua visezi noaptea, iar noaptea visezi ziua.

Orele trec una după alta, neobosite, te aspiră timpul odată cu bucăți din tine, mori încetul cu încetul și nici nu-ți dai seama. Tu alergi cu șoselele tale, cu gândurile, cu Chris Rea în minte și în trup și în anvelopele nebune ale Harley-ului, cu toate alergi și nu vezi când te prinde toamna din urmă.

Orașul se vede ca o țestoasă, scoate capul din carapacea ceții, se uită înaintea voastră cu ochii lui albi și scormonitori.

— Tu cine mai ești? Îl scrutează atent Nicholson.

— Christos.

— Christos și mai cum?

— Mântuitorul.

— Hai, că m-ai rupt!

Și râde. Nici el nu-L recunoaște. Doar tu știi că nu minte. El este Christos, Mântuitorul. Căinii îl recunosc, se așează pe burtă, îl privesc cu ochii aburiți de recunoaștere, trag în nări mirosul divinității, numai oamenii nu-L recunosc. Ochii lor înoată în ură și în neîncredere, în viciu, în

automatism, numai în recunoaștere nu înoată. Și în speranță. Sunt aproape mașini.

Harley-ul duduie în spațiul îngust.

— Nu-ți simt inima, spune actorului.

— Nici n-am, decât dacă îmi cere vreun Monstru Sacru. În rest, poți să-mi faci ce vrei, să mă tai, să te piși pe mine, să-mi dai bacșiș..., uite ce de lucruri poți să faci fără să-ți dai seama dacă am inimă sau nu.

Nici măcar nu poți să-L lămurești, deși ai vrea. Este la fel de uluit ca atunci când L-ai dus în realitatea Vatican.

(„Voi!? Voi, aici!?”)

S-a repezit la ei cu mâinile desfăcute, gata să-i îmbrățișeze, să-i sărute, să le facă ce-L îndemna dorul Lui de mii de ani, sau de câteva zile, nu știai de când hoinărea prin lumile virtuale.

„Voi!?”

Iar ei L-au privit rece, nu ca discipolii Lui, nici nu erau cei adevărați, erau decorul Vaticanului, sfinții cu care bea Papa la masă, în timp ce un alt Mesia suferea pe o cruce de piatră.)

Așa te simți. Ca atunci. Harley-ul mugea pe treptele catedralei Sfântul Petru și aștepta. Și tu așteptai, erai neputincios, așteptai să se umple cu prea-plinul-deșertăciunii, ca altă dată. Așa era destinul Lui. Tu ce puteai să faci? Deși Îl iubeai. Îl iubești.

— Ai furat vreodată?

— De multe ori.

— Ai ucis?

— Asta nu. N-am ucis.

— Atunci te iert.

— Îți mulțumesc.

Ești sincer. Numai El te poate ierta.

— De unde ai știut că voi veni?

— Am știut.

— Mă iubești.

Nu era întrebare. Era „mă iubești“.

— Da.

— M-am gândit la un nume pentru tine.

— Orice nume mi-ai pune, îl voi respecta cu sfințenie.

— Îți voi spune Petru.

Lubești timpul „ea respiră lângă tine“. Numai tu știi cât. Încă este noapte. Încă. De nu s-ar termina niciodată.

Inspiri adânc fumul, îl lași să intre pe calea numai de el știută, să amețească sau să facă lucrarea pe care numai el o știe. Bagi în tine moarte încetul cu încetul. Asta faci.

În interfața memoriei auxiliare, Îl vezi cutreierând străzile, mirându-se, nici măcar nu poate să lecuască. Oamenii lui Svolsen nu pot fi lecuiți. Nu au nevoie. Lor li se spală memoria atunci când stressul îi sugrumă în menghina lui, dar de murit, nu mor niciodată. Dacă îți tai venele, atunci plasma ți se scurge din trup și nu mai are puterea să irige o minte prea plină de angoase, de deziluzii, de neîmpliniri, poate și de un pic de fericire. Așa a închipuit el lumea de care lui Dumnezeu i-ar fi rușine că există.

Fumezi. Unii spun că este o terapie împotriva căderii nervoase. Nu-ți pasă nici ce cred unii, nici ceilalți. Fumezi, pur și simplu, pentru că așa îți place.

Păsările Sonares parcă au înnebunit. Vin din realitatea Afrika, acolo unde un U-TV MAN a făcut ceva atât de grozav, încât oglinda nu s-a mai închis în urma lui.

Beduinii urlă călare pe păsări agitându-și armele lymchak. Aduc cu ei mirosul deșertului și al văii Giseh.

Vin în fiecare noapte. La început îți plăcea să-i urmărești din spatele ferestrelor, și ceilalți îi urmăreau, apoi te-ai plictisit de zborul lor peste San'Pedro, de stereotipia urletelor guturale, le-ai lăsat în aerul plin de somnul workersilor și ai preferat să dormi, poate și dezgustat de lipsa lor de imaginație și, mai ales, de tânguirea lor nocturnă în căutarea U-TV MAN-ului care îi crease și pe care îl ucisese Compania.

Ea încă doarme. Îți place s-o privești.

El aleargă pe sub ceilalți ochi ai tăi, artificialii, încercând să lecuiască niște oameni care nu au nevoie. Este din ce în ce mai dezamăgit. Îl simți. Încă mai are puterea să caute ceva ce nici El nu știe.

Nu se poate obișnui cu inutilitatea sosirii lui printre oameni.

— Eu sunt iubirea. Și mântuirea. Îmi plânge inima că ei nu pot înțelege asta, dar tu poți, Petru, nu-i așa?

— Da, Doamne.

Are ochii roșii de nesomn. Transpirația îi picură pe lemnul pe care se chinuie să-l netezească de câteva zile.

— Nu vrei să mănânci?

— Eu am venit să sufăr. Să amân Apocalipsa.

— De ce să suferi? N-ai suferit destul atunci?

— Nu. Diavolul a făcut o lucrare prea puternică. V-a ars ochii cu minciunile lui, v-a îndepărtat de iubire, v-a făcut egoști și răi.

Trec foetușii workersilor, undeva pe deasupra pieții unde doar tu și El aveți curajul să stați.

Noaptea încă trec beduinii, călare pe uriașele păsări Sonares, căutându-și U-TV MAN-ul răpus mișelește.

I-a văzut și El, le-a văzut armele lymchal și disperarea și gurile schimonosite, dar nu te-a întrebat nimic. Nu știi dacă a înțeles, dar în sinea ta i-ai mulțumit că nu vrea să se lămurească. Oricum n-ai fi știut să-i explici.

S-a rugat.

— Există și o lume Iudeea?

— Există.

Ai înțeles. Nici nu a fost nevoie să rostească mai multe cuvinte.

Fiecare zi este prea lungă. Sau prea scurtă. Lungă pentru că despărțirea se mai prelungește cu altă generație de trandafiri și că toamna te aleargă perversă, încercând să te prindă în mâinile atrofiate și să te țină acolo, strâns îmbrățișat, în așteptarea seacă a curcubeului ei înșelător, să te pregătească

pentru atunci când iarna te va dori, cumplit și irevocabil.

Și scurt, pentru că de la revolta zorilor și până ce crepusculul îți va arde ceafa, timpul nu va ajunge ca să-ți prinzi toate înțelesurile. Nu va ajunge. Încă nu te-ai dezrobotit din orbirea de care sunt bolnavi toți oamenii. Ești doar puțin mai ager, însă nu îndeajuns.

Ea ți-a spus: „te voi aștepta, la nesfârșit“. Cuvintele falsei veșnicii, adică ale unui timp inexistent. Asta ți-a spus.

Înainte de Svolsen, „veșnicia“ însemna până mori, acum veșnicia înseamnă până ți se spală creierul și ține numai de tine s-o prelungești sau nu. Numai de puterea ta de a exista ține. Dar și într-un caz și în celălalt, veșnicia este o minciună, deși oamenii îi știu sensurile: etern, infinit... De vină este numai încrederea oarbă în ei, în lucrările ei și în aproape-Dumnezeirea lor. Astea sunt de vină și de aceea măsluiesc cuvintele.

„Te voi aștepta, la nesfârșit.“ O crezi. Și tu ești bolnav de erezia cuvintelor. Altfel n-ai fi crezut-o.

Îți sunt plini ochii de colină, de cruce și de figurație. Dar nimic din ele nu doare așa de tare cum Îl dor pe El palmele și picioarele țintuite de piroane.

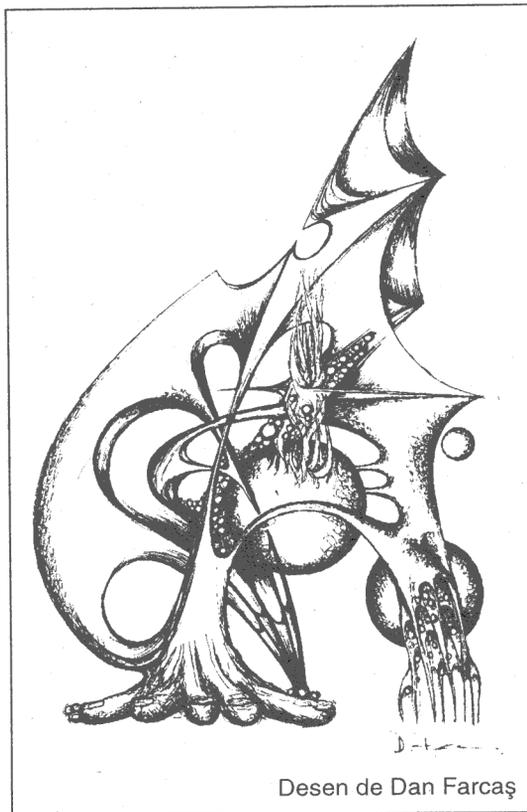
Vântul suflă ca atunci, sau cum trebuie să fi suflat atunci, cărând cu el praf și zgomote necunoscute, mirosuri. Uneori fulgeră și aproape-seara devine incandescentă.

Centurionii se holbează, cu mâinile înfipte în gărziile paloșelor, laolaltă cu ceilalți, preoți și cetățeni ai falsei-vecinătăți-Golgota, femei, bărbați și copii cu ochii transfigurați de culoarea amestecată a aproape-serii cu revolta cerului greu de furnună.

Doar tu Îi simți răsuflarea grea. Doar tu. Și doar tu Îi percepi fantasmale aproape-morții.

— Te iert că m-ai mințit.

— A știut. Gândul îți străbate inima ca o flacăra. Trebuie să-ți fi dat seama că

Desen de Dan Farcaș

nu-L poți înșela.

Ai mai furat. O singură dată. Ai angajat actori de la Companie, un scenarist, un regizor, oameni de meserie. Să facă totul ca atunci. Sau aproape ca atunci.

L-au bătut cu vergi, cu pietre, L-au scuipat și L-au îmbrâncit, L-au ocărit, te-ai uitat la fețele lor, erau atât de feroase și pline de ură, încât te-au făcut să uiți că jucau rolurile pentru care îi angajasei. Te-au păcălit. Nu și pe El însă. Nu pe El.

Zâmbet, trist, așa cum îl poate închipui durerea de sub coroana de spini.

— A fost o minciună frumoasă.

— Ia mai taci, mă!

Centurionul Îl împunge în coaste cu vârful suliței.

Motorul Harley-ului urlă turbat și, undeva în ceruri, Sfântul Ilie tună a durere.

— Nu lăsa ura să-ți domine inima.

Te simte. Gata să-l iei în anvelopele motocicletei pe flagelator. Ai fost păcălit definitiv.

Centurionul râde, dar stă pregătit, cu

sulița pieziș, spre pieptul tău.

Nu uita: este o simulare. Doar El este adevărat.

Ei nu știu și, chiar dacă le-ai spune-o, tot n-ar crede. Au văzut de atâtea ori asta. De atâtea ori. Decât că actorii au fost alții, sau regizorii.

— Puteam să amânăm asta.

— Știu. Abia Îi auzi cuvintele. Însă trebuia s-o fac.

Da. Aceasta este lumea primordială. Din ea pleacă toate celelalte reflexii, de ură, de străbătate, de violență, de războaie, poate și de puțină fericire. Din ea pleacă toate.

Și dacă El poate lua cu sine vinile și păcatele ei, atunci înseamnă că le ia pe toate celelalte. Când tai rădăcina, înseamnă că tai copacul.

(„În felul tău, ești un Ioan și Pavel și toți ceilalți.”)

Așa ți-a spus.)

— Să nu mă uiți.

— Nu.

— Fă-i și pe ei să nu mă uite.

— Nu Te vor uita niciodată. Nici înainte nu Te-au uitat, deși n-au crezut în Tine. Mereu fac filme cu Tine, dar fără să Te creadă. Vina asta să le-o iei.

— Nu pot. Vor trebui să mă descopere singuri. Să știe adevărul meu.

Să-l afle. Să-l știe. Adevărul.

Câte tone de nisip-uitare sunt în ochii lor? Și cum să creadă în Dumnezeu, când fiecare dintre ei se crede Dumnezeu?

Ce ești tu până la urmă? Spune dacă știi. Ce ești? Un singuratic? Un eretic al cuvintelor? Un obsedat al rămășițelor verii? Ce ești?

Te doare inima. Crunt. Nici respirația nu mai este ca înainte. Nimic nu mai este ca înainte. Nici chiar tu.

Harley-ul își continuă goana dementă pe șoseaua lui atât de dragă. El nu are emoții. Face ce-i spui tu. Asta este diferența între om și mașină și așa va rămâne până la

sfârșitul sfârșitului.

Încă ai în urechi ruperea pământului, seismul covârșitor, semnul divin care le-a spus că era El cu adevărat, însă ei nici atunci nu au crezut. Au aplaudat, au fost pătrunși de frenezia cu care au trăit intensitatea revoltei sacrosancte, au crezut că sunt efectele makersilor, multe au crezut, numai că El era adevărat nu au crezut.

„ELI, ELI, LAMA SABACTANI?!”

Cuvintele Lui. Ca focul de arzătoare. Prea pline de suferință. Ca atunci.

Șoseaua curge neagră și netedă până undeva sub curbura orizontului, de unde începutul furnicarului San'Pedro se vede ca o mogâldeacă.

„Eli.” Și ea ți-a spus așa. „Eli.” Erezia cuvintelor. A sunat frumos (semnul bolii cuvintelor), așa cum a vrut ea să spună și cum ai vrut tu să auzi. Ți-a spus: „ești Dumnezeu meu pentru că ești mult mai aproape de mine decât celălalt Dumnezeu”. Așa ți-a spus.

San'Pedro aleargă bezmetic spre tine. Așteaptă să te înghită cu miile sale de guri bolnave de oameni. San'Pedro. Terapia Intensivă a workersilor. Sau crematoriul lor. Numai locul tău nu. Și nici al lui Christos. Timpul Lui s-a vărsat în groapa deșertăciunilor omenеști. Al tău a rămas să (flămând a rămas să) soarbă și ultima picătură a nu știi căreia generații de trandafiri.

În urma ta realitatea Iudeea a rămas în beznă și actorii încă mai aplaudă ceva ce li se pare o măiastră realizare a makersilor. Iar El a rămas să doarmă beția morții și să reînvie după trei zile, așa cum stă scris.

Ploaia te năpădește cu furie. Parcă ar fi o prelungire a ploii din sufletul tău.

Ce ești tu până la urmă? Spune, dacă știi. Ce ești?

Străzile sunt pustii și decât motorul motocicletei latră la clădirile terne.

Ecranele Companiei sunt pline cu Christos, rece, cu capul în piept, cu sângele șiroind pe crucea șlefuită de El cu multă migală.

„ELI, ELI, LAMA SABACTANI?!”

O întrebare. O durere divină. Neînțeleasă de nimeni. Doar în sufletul tău cuibărită.

Nu ne putem abține să nu vă iubim

"Martor, martor neputincios".

E. Sabato

L-am văzut cum stătea rezemat de zid și respira cu greutate. Poate căzuse sau fusese aruncat de dincolo, puteai să știi? Cei de peste zid aruncau cu tot felul de chestii în noi și le făcea, cred, plăcere. L-am adulmecat și am mârâit:

— Mută-ți hoitul în altă parte, puți ca dracu'!

Nu putea de fel, însă nu-i sufeream alura îngrijită, se vedea limpede că trăise bine în partea cealaltă.

— Tu n-auzi? Ușcheala, aici mă odihnesc eu!

S-a ridicat și m-a privit abătut, apoi a plecat șchiopătând, s-a depărtat de zid și l-am pierdut din vedere, intrase pe una din străzile ce se revărsau în preajma zidului. Mi-a fost un pic milă de el, mă gândeam că dacă va încăpea pe mâinile Carnasierilor nu-i va fi bine deloc, poate era flământ, poate îl durea piciorul pe care și-l târa anevoie, avea ochii aurii, eu aveam privirea verde, poate de aceea nu l-am suferit de la bun început. Mila mea a ținut cam cât i-ar fi luat unui sclipet de lumină să moară între două oglinzi.

M-am așezat în locul lui, era cald și plăcut, nu mirosea urât, rămăsese în urmă o aromă amăruie care, nu știu de ce, îmi amețea gândurile, cum pățisem odată cu Shana, ea mă dusese printr-un labirint de canale, de unde nu credeam că voi mai ieși vreodată, suntem sub zid, zicea ea și se descurca de minune prin hrubele acelea umede, apoi a deschis un chepeng și m-a pus să trag aer în piept - adânc, adânc... Așa miros cei de peste zid, a adăugat ea,

miros a fructe, simți? Amețisem bine și, dacă nu m-ar fi tras înapoi, poate aș fi căzut în acea clipeală amăruie pe care o ghiceam în întuneric. A închis chepengul și a început apoi să se frece de mine, și ne-am frecat până ne-au găsit toți dracii, și a fost nemaipomeni de plăcut, dar eu știam că de la aroma amețitoare a celor de peste zid ni se pusese așa patimă... După aceea mi-a spus să dedesubtul nostru curge un canal colector și când am întrebat-o ce-i aia un canal colector, a prins a râde, sexul tău este un canal colector, prostule.

Începusem să ațipesc, gândindu-mă la Shana, și nu i-am auzit pașii decât atunci când a fost foarte aproape, suficient de aproape să mă atingă cu vârful degetelor și să mă dezmierde pe creștet. Am deschis brusc ochii:

— Ești o oamă, am bâiguit eu.

— Sunt o femeie, blegule, a surâs ea.

— Și tu ai trecut zidul? Aici? La noi?

— Îmi caut protejatul, a fugit, de ce s-o fi speriat, nu știu, a fugit și a trecut peste zid cam pe aici, pe unde stai tu. Nu cumva l-ai văzut? m-a sfredelit ea cu privirea.

Am știut că vorbea despre cel pe care tocmai îl alungasem.

— Am văzut ceva, am răspuns eu. Dar nu știu dacă era insul pe care îl cauți. Putea să fie altcineva... Un șchiop cu ochii aurii?

— Poate s-a lovit când a trecut zidul? N-aș vrea să-l pierd. Îmi arăți încotro a plecat?

— Doar nu vrei să intri singură în cartier, nu-ți este teamă că ai să te întâlnești cu Carnasierii? Ia-ți mai bine un alt protejat, ia-mă pe mine! am rugat-o. Ia-mă pe mine și trece-mă dincolo de zid...

A zâmbit din nou - blând îi era chipul și cumva obosit.

— Nu pot să fac așa ceva, îmi iubesc protejatul, n-ar fi o crimă să-l las să piară aici?

Am dat din umeri:

— Te pot ajuta să nu dai nas în nas cu bestiile de Carnasieri.

— Îți mulțumesc, dar nu mi-e frică de Carnasieri, n-ai băgat de seamă?

— Ești frumoasă, ia-mă cu tine dincolo de zid și fă-mă protejatul tău!

A clătinat din cap.

Am colindat împreună cartierul, fără nici un rezultat. În câteva rânduri au trecut pe lângă noi haite de Carnasieri. Nu i-au făcut nimic, se uitau la ea, o amușinau și-și mișcau cozile, apoi se duceau în treaba lor.

— Astăzi sunt blânzi, carnasierii, i-am spus, dar uneori, când îi cuprinde urletul sar și la noi, ne mușcă sau se apucă să scurme zidul și se tânguie către cerul negru. Shana zice că ei caută Luna, dar Shana zice multe vorbă fără nici o noimă. Dacă o întrebi ce este aceea Luna, începe să râdă și zice că sexul meu este o Lună...

— Cine este Shana? m-a întrerupt.

— Cu Shana îmi place mie să mă frec, eu îi zic că este femeie oamă, mai mult ne jucăm, îi place să fie ce-i cer eu, alteori vrea să fie ea om și sunt eu femeie. Ea m-a învățat că dincolo de zid trăiesc oameni și că aceștia sunt de două feluri: unii sunt ca tine, iar alții sunt altfel, aici o cred, ea zice că s-a și frecat cu un om de peste zid, s-ar putea, Shana este frumoasă. Dar tu ești și mai frumoasă!

Era tristă. Își regreta protejatul, așa mă gândeam.

— Dacă nu-l găsești, ce-ai să te faci? O, să rămâi singură toată viața? Tot trebuie să-ți iei alt protejat, ia-mă pe mine...

— Taci! Nu mai vorbi fără rost!

Am condus-o până lângă zid, deși m-a gonit de câteva ori.

— Vreau să văd cum treci dincolo, îi spuneam eu.

De fapt, îi doream chipul, mi-ar fi plăcut să arăt întocmai ca ea, să fiu femeie dincolo de zid, sau să fiu protejat dincolo

de zid, sau să fiu omul ei, bărbatul - cum zice Shana, când o prinde cheful de frecuş. Toate acestea mi-ar fi plăcut, dar dincolo de zid.

A trecut simplu - s-a deschis o poartă prin care a pătruns. Înainte de a se reface zidul, s-a întors către mine și mi-a zâmbit din nou. Am încercat să scrijelesc locul în care apăruse poarta, dar n-am reușit, am mirosit locul unde credeam că fusese poarta, nimic deosebit însă, doar praf, praful din partea nefolositoare a zidului. Putea să fie praful de sub pașii mei...

Am străbătut cartierul dintr-o parte în alta și m-am oprit pe plajă, am trecut printre trupurile celorlalți, o căutam pe Shana să-i spun ce pășisem. Am găsit-o într-un târziu, ascunsă după niște stânci și când m-a zărit s-a strâmbat:

— Să nu mă atingi, sunt gestantă.

— Vreau și eu să fiu gestant, am rugat-o.

— Nu fi tâmpit, într-o săptămână se termină, după care ne putem freca atâta cât poțtești.

— Cum le zice la oamenii de două feluri? am întrebat-o.

— Bărbați sau femei, a răspuns Shana. De ce vrei să știi, ai văzut vreunul dincoace de zid?

— Am vorbit cu o femeie astăzi și am simțit că mi-ar fi plăcut să mă frec cu ea, să fiu bărbatul ei.

M-a privit neîncrezătoare.

— Ai vorbit tu cu o femeie?

— Da, și chiar i-am zis...

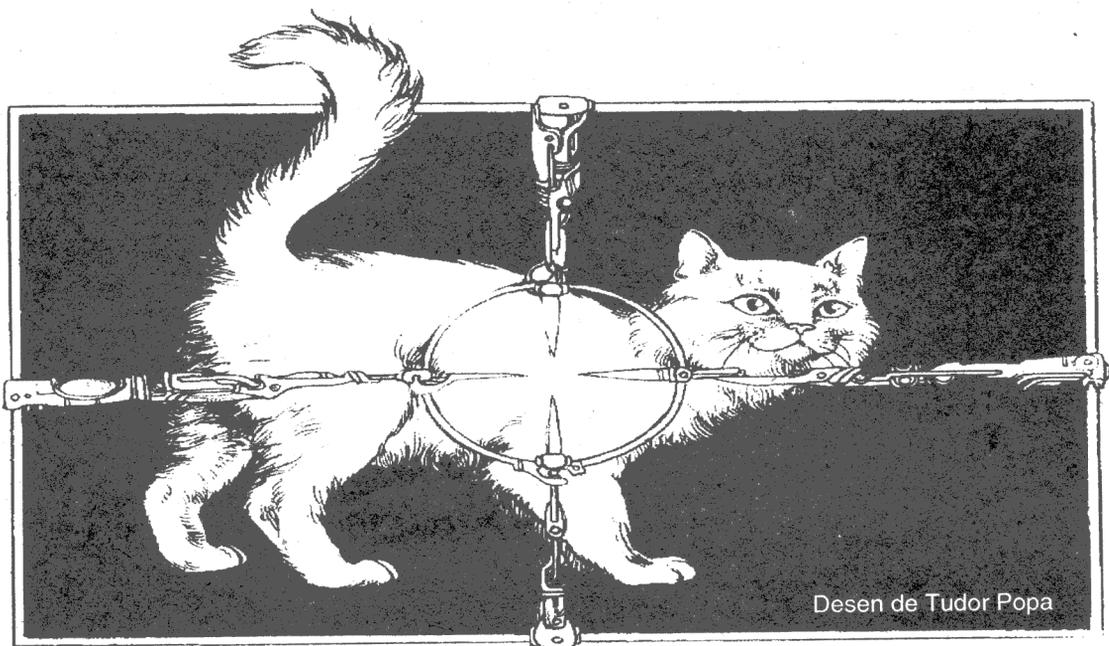
— Cu o femeie adevărată nu te freci. Oamenii nu se freacă, ei fac altceva, ei spun altfel, ei fac "dragoste".

— Ce este aceea... cum ai zis?

— Sexul tău este dragoste, a râs ea, ca de obicei când spunea tâmpenii.

O săptămână am stat singur, respingând avansurile celorlalți, deși simțeam că-mi iau foc creierii. Mă plimbam de-a lungul zidului, mă întorceam acasă, căscam ochii la încăierările dintre Carnasieri, evitam locurile aglomerate. De fapt așteptam, pândeam să apară din nou, îi luasem surâsul drept o promisiune.

După o săptămână, Shana a născut un

Desen de Tudor Popa

pui pe care l-a lăsat la incubator. A doua zi, puiul murise. Am văzut-o necăjită și nu i-am zis nimic.

— Este al nu știu câtelea care îmi moare așa. Sunt prea în vârstă? m-a întreb-
bat ea mai târziu.

— De ce nu vrei să gestic eu?

A dat din umeri.

— Nu cred că mi-ar plăcea să te știu pe tine gestant, dar dacă vrei cu tot dinadinsul, du-te cu altcineva.

Shana nu avusese niciodată pui care să-i supraviețuiască - niciodată de când o cunoșteam eu - și poate și din cauza asta era așa ciudată și se pornea să vorbească în dodii. Ea spunea că-i face bine când își descarcă sufletul celorlalți, zicea că-și aduce aminte de alte vremuri. Altele decât *care?* întrebam eu. Altele decât astea mizerabile în care trăim, răspundea ea, în doi peri. Am întrebat-o dacă tânjește să treacă dincolo de zid.

— Vrei să fim om, femeie adică, dincolo de zid?

— Ce-ți trece prin minte, se eschivă, habar n-ai ce este dincolo, *cu adevărat*. Mai degrabă, tu ai pofti să treci zidul!

Bineînțeles că doream asta. I-am explicat de ce și a rânjit:

— Știi *tu* să faci dragoste? Oamenii au

nevoie să fie iubiți, de aceea își iau dintre noi câte un protejat, tu nu știi ce înseamnă să fii protejatul lor, mai bine mor de o mie de ori aici, decât să trăiesc o singură dată acolo.

— Și tu de ce vorbești așa? Ai fost cumva dincolo?

Nu, nu fusese niciodată dincolo, lăsa mereu de înțeles că demult, demult, trecuse către noi un bărbat, un om adică, și omul acela o iubise așa cum numai oamenii pot.

— În plus, a adăugat ea, femeia aceea te-a mințit. Nici un protejat nu s-a mai întors vreodată de acolo.

— Dar l-am văzut, nu înțelegi?, l-am văzut...

— Cine știe ce vei fi văzut... Poate era doar un bărbat, știi *tu* cum arată un bărbat?

— Era șchiop și avea ochii aurii.

— Fleacuri, încetează cu prostiile!

Era aproape furioasă.

— Am trăit s-o văd și pe asta, cineva să facă o fixație pentru o femeie, pentru un om. Mi se face greață...

— Dar la tine cum s-a întâmplat?

— La mine a fost cu totul altceva, tâmpitule! Eu am fost iubită și m-am simțit femeie, a fost altceva, nu ai cum să pricepi, nu ai cu ce înțelegi...

Am pocnit-o peste gură și a tăcut imediat.

— Așa se poartă bărbații, i-am explicat, tu mi-ai povestit asta, mai demult...

Am plecat colindând cartierul. Clocotea în mine ceva ce nu știam să mai fi fost vreodată. Era umilința Shanei, umilința mea, neputința de-a înțelege. Și toate acestea însemnau, de fapt, dorința de a trece dincolo de zid...

— Iartă-mă Shana, am rugat-o a doua zi. Poate c-ai avut dreptate.

A dat din mână, a lehamite.

— Trece.

I-am spus ce aveam de gând și m-a făcut în toate felurile, dar a sfârșit prin a accepta. Mi-a făcut rost de-o eșarfă. Pentru când vei trece dincolo, a spus ea, să nu te cuprindă amețeala. M-a condus prin catacombele cartierului, până la intrarea în canalul colector. Îmi ținea degetele strâns.

— Ești chiar hotărât să faci asta? Nici nu știi de unde vine canalul, unde vei ajunge...

— Dincolo de zid, i-am spus.

M-a sărutat pe gură și ne-am frecat lângă chepengul deschis, dar nu a mai fost ca atunci când m-a adus prima dată aici.

Mi-am acoperit nasul cu eșarfa și am pornit prin beznă, în susul canalului. Parfumul amărui era aproape sufocant, îmi lăcrimau ochii, oricum nu vedeam nimic. Simțeam o scurgere uleioasă și călduță în jurul gleznelor. În răstimpuri, atingeri moi îmi dădeau impresia că locul este populat de ființe neștiute, Shana nu-mi spusese nimic despre așa ceva, ce fapte puteau vieții în asemenea loc? Simțeam sub tălpi zvârcoliri lente, aerul pulsa uneori ca și cum un animal uriaș se trezea din somn, undeva în fața mea, la mare distanță. Am încercat să privesc în spate, Shana închisese desigur chepengul, pretutindeni domnea bezna și prin ea se infiltra încet, încet, teama. Simțeam tentacule cum îmi dezmiardă fruntea, fâlfâituri de aripi îmi loveau urechile.

Am băgat de seamă că întunericul prinsese a se înmuia. Atingerile dispăruseă, poate mă apropiam de ieșire, vedeam deja licărul lichidului prin care umblam și aerul era mai proaspăt.

Deasupra mea se deschideau mici oper-

cule prin care pătrundea o lumină blândă. Din loc în loc, scoabe de fier sugerau locuri prin care s-ar fi putut ieși.

Era o poartă metalică, plină de rugină, am deschis-o și am trecut într-o sală pustie, apoi în alta și în sfârșit afară. Mă așteptam să găsesc un cartier poate mai frumos decât cel în care trăisem până atunci. Nu erau străzi. Nu erau clădiri. Nu erau oameni... Nu era nimeni. Pășeam peste iarbă și pământ reavăn, treceam pe sub arbori cum nu știam că pot exista și lumina ce se prelingea, în lungul ramurilor mă umplea de încântare.

Apoi, am zărit-o. Era și mai frumoasă decât mi-o aduceam aminte. I-am tăiat calea, părea să meargă fără țintă, pierdută în gânduri, la ce se poate gândi un om?

A tresărit când m-a văzut și a dus iute mâna la gură. Îmi părea rău că o speriasem.

— Sunt eu, nu mă mai ții minte, ne-am plimbat împreună dincolo de zid și te-am ajutat să-ți cauți protejatul, îți amintești?

— Sigur că da, a răspuns ea cu vocea șoptită, sigur că te știu.

Am vrut să-i mai spun ceva, dar am uitat imediat, eu eram de vină, gândul ei bun, aducerea ei aminte, simțeam că mă sufoc și picioarele nu mă mai țin. Dacă m-ar fi întrebat cum îmi este, aș fi răspuns că îmi este așa de bine cum nu mi-a fost niciodată.

— Miroși frumos, i-am spus eu într-un târziu, gândindu-mă că îi va face plăcere.

Își revenise, vocea nu-i mai tremura.

— Rudi, vino repede, în grădină e un hermafrodit!

— Un hermafrodit? am întrebat eu. Ce este un hermafrodit?

A început să râdă.

— Cum ți-ar fi răspuns Shana?

— Shana este o tâmpită, mi-ar fi răspuns că nu înțeleg nimic.

— De ce ai trecut zidul? Nu ți-e teamă că vei fi pedepsit?

— Nu-mi este teamă, acum, că te-am întâlnit, sunt chiar...

— Mulțumit, a sugerat ea.

— Mai mult decât atât, dar nu știu cum

s-o spun, poate Shana ar fi știut să potrivească vreun cuvânt care să spună cum simt eu acum, e ceva nemaipomenit de bine. Cu cine-ai vorbit adineauri?

— Cu... - își caută cuvintele - cu un om foarte bun care o să-ți placă, o să vezi imediat.

— Este bărbat sau femeie?

A râs din nou.

— Este bărbat, nu ai mai văzut niciodată un bărbat?

— Nu, am recunoscut eu. Dar aș vrea să fiu unul...

Atunci l-am văzut, era cât mine de înalt, dar avea chipul urât, părea bătrân, deși trupul îi era viguros și nu avea sâni deloc.

— O să te ajutăm, a spus el mai târziu, o să te ajutăm noi să fii bărbat.

Voiam să știu unde sunt ceilalți oameni, de ce erau numai ei doi în acea grădină minunată și femeia îmi răspundea blând, uneori șoptit, și mie îmi plăcea din ce în ce mai mult înfățișarea ei, nu văzusem niciodată ceva mai frumos. Nici nu-i mai ascultam cuvintele, oricum erau răspunsuri pe care cu greu le pricepeam.

Vorbeau între ei.

— A depășit vârsta să mai lucrăm pe el...

— Și nici înapoi nu-l mai putem trimite, i-ar neliniști pe ceilalți...

— Vezi vreo soluție Rudi?

— Una singură, Janice...

Chipul ei se înnegurase.

— De ce ești supărată? am întrebat-o. Când voi fi bărbat-om am să te iubesc, așa cum faceți voi, întocmai ca și voi.

— Și eu am să te iubesc, a spus ea și a pornit printre arborii nemaivăzuți.

— Haide, a zis bărbatul Rudi, vino cu mine, eu am puteri mari, pot să te prefac în om, asta vrei, nu-i așa?

Am încuviințat tăcut. M-a condus pe o potecă, până în dreptul unei intrări săpate în pământ. Eu am coborât primul, era o sală de beton asemănătoare cu aceea prin care venisem, cu deosebirea că pretutindeni se zăreau fel de fel de incubatoare.

— Așează-te aici, a spus el și mi-a

arătat un scaun mare, mult mai mare decât mine. N-o să te doară deloc și n-o să dureze mult, m-a liniștit.

— Nu mi-e teamă, i-am răspuns.

— Știi, a spus el, n-o să te facem protejatul nostru, pentru că ai crescut prea mult și oricum tu vrei să fii om...

— Pe cel care a fugit acum o săptămână l-ați mai găsit?

— Nu, a răspuns el sec. Toți protejații care fug de aici sunt mâncați de Carnasieri.

M-a neliniștit puțin duritatea lui, dar m-am gândit că poate așa trebuie să fie un bărbat.

Mi-a pus o diademă pe frunte și a început să umble la unul dintre incubatoarele care nu semăna a incubator. Tocmai mă gândeam că deja am început s-o iubesc pe femeia Janice, când prin mine a trecut un fulger.

N-am mai văzut apoi cum Rudi dezleagă diadema de pe fruntea mea, cum se spală îndelung pe mâini și cum iese în grădina atât de frumoasă și se întâlnește cu Janice...

Nu i-am mai auzit cum vorbesc între ei...

(-Este mai mult decât pot suporta, Rudi.

— A fost al patrulea în ultima lună, unul pe săptămână, îmi vine să dau foc la toată cocina...)

N-am mai văzut cum el o săruta pe gură, cum ea îl respingea cu blândețe și cum începe să plângă încetișor, sub privirile grele ale lui Rudi...

N-am mai auzit cum el șoptește ușor câteva cuvinte pline de amărăciune...

(— Măine vom bea ultima sticlă de vin. Se apropie ziua când vom folosi și noi Diadema!)

N-am mai văzut nimic din toate acestea și n-am mai auzit nimic din ce și-au mai spus...

Pentru mine venise NOAPTEA.

Anatomic Grafitti

1. Orice frățior trebuie să aibă un plan

Credeam că treaba o să meargă unsă, dar n-a fost așa. „High Asian Bank“ încheie la șase. La șase fără un minut iese un gabor și se uită în jurul turelei blindate ca să se convingă că de ăștia, de-alde noi nu stau la pândă prin tomberoane, să-i sară în cârcă. Intră, le face cu ochiul celorlalți gabori, strâng firimiturile și-i împing afară pe cei care au fost atât de fraieri ca să le treacă pragul și să-și lase biștarii acolo. Atunci intrăm noi, dar nu ca mitocanii, ci după cum o să vedeți în schema ce urmează.

„High Asian Bank“ e locul ideal în care un tip de vârsta și greutatea mea se poate îmbogați împreună cu frățiorii săi. Vreau să zic că nu e genul de speluncă unde, dacă ai strănutat mai tare, electrogaborii îți triplează, cât ai zice pește, numărul de găuri pe care le posedă în mod normal corpul omenesc. Conducerea și-a zis că o să-și atragă o clientelă numeroasă renunțând la alde Robocop, o investiție datorită căreia bancherul poate dormi liniștit pe sacul cu aur.

Robocop o sperie pe gospodina din cartier și pe sora ei de la țară, băgă spaima în pensionarul care aruncă în seif economiile de o viață, iar servomecanismele în acțiune, platoșa azurie, și gunul doldora de urări de bine pun pe fugă tot proletariatul care venea ca la manifestație să facă depuneri pe termen lung.

Domnii din consiliul de administrație, mai lacomi decât prevede legea, lucrează în exclusivitate cu personal organic. Sărmanii, zâmbesc frumos, nu trebuie întreținuți și pot să stea la palavre cu depunătorul. Iar dacă depunătorul e mulțumit, ce face? Depune. Așa ajunge la mulțumire și un băiat ca mine, care vede cum crește potul.

La șase fără cinci înăuntru mai sunt doi domni și o supermămică, purtându-și plodul într-un soi de rucsac agățat pe spinare. Bebelușul nu e depunător, dar face ochii mari și vede cum devine chestia.

La șase fără un minut gaborul iese din turelă să-și facă numărul. Se uită în stânga, nimic. Se uită în dreapta și i se pare că nu e în regulă. Cu mâna pe praștia de la șold se apropie de un vagabond pe jumătate protezat, care sprijină temeinic unul dintre pereții lui „High Asian“. Gunoiul îl îmbălsămează cu o singură duhnitură de gaz hipnotic, cumițându-l pe loc. Nici nu știe pe ce lume se află când se întorc amândoi în bancă.

Situația se prezintă astfel:

Frățiorii mei, Cody și Egan, deghizați în spălători de ferestre, au coborât rapid cu schela mobilă, intrând și luându-i la întrebări pe gaborii indolenți. Cei doi domni depunători au renunțat și ei la ifose, împingându-i pe funcționari cu țevile reci ale armelor spre fundul sălii, departe de alarmele buclucașe. Ei sunt Vladimir și Miercuri. Vagabondul, adică eu, zice:

— Măi băieți, stați liniștiți, dacă vreți să n-o pățiți! Puneți marfa pe tarabă și vedeți-vă de treabă!

Când sunt vesel, rimele-mi vin singure. Conțopiștii oftează și încep să umple sacii.

Intră domnul director să vadă ce s-a ntâmplat cu camera, care nu-i mai transmite imaginea în birou fiindcă a decuplat-o frățiorul meu, Cody. Îl aliniem și pe dânsul și-l punem la treabă în mod egal cu ceilalți.

Decuplarea o să aducă treizeci-patruzeci de gabori în cinci minute și cincisprezece secunde, dar noi scoatem un timp mai bun decât ei. O să ne luăm picioarele și sacii la spinare în patru minute fix.

Domnul director încarcă mormane de credite cu ambele mâini, de parcă i-am fi promis și lui parte.

Ți-e mai mare dragul să-i privești. Săculeții sunt plini ochi cu de-ale cheltuielii, stau cumiți în mijlocul încăperii și par că-i auzim cum răsuflă greu de grăsuți ce sunt. Ne apropiem să-i înhățăm.

2. Un bebeluș căruia nu-i tremură mâna

În clipa asta se schimbă scenariul.

— Nu mișcă nimeni! face un glăscior pițigăiat. Aruncați armele! Dacă n-aș fi trecut prin viață, aș fi murit de mult. Mă clatin pe picioare. Și cine n-ar face-o în locul meu, fiindcă de vorbit, a vorbit bebelușul din spinarea mămicii, care stă întoarsă din profil. Nu numai că s-a răstit la noi, dar scoate din scutece, cu mânuțele lui, un gun cât toate zilele și trage un foc de avertisment.

Miercuri se îneacă de răs. Ridică țeava pistolului, însă prea încet, ca omul convins că un sugar e mai obișnuit cu biberonul decât cu trăgaciul. Bebelușul îl împușcă artistic în mijlocul frunții, lipindu-l de perete, cinci metri mai în spate. Asta e doar primul timp, de ajuns cât să-mi dau drumul pe jos și să văd glonțul pe care falsa mămică mi l-a trimis peste umăr, fără ca măcar să se întoarcă.

În timpul doi, Egan o încasează și el de la madona cu pruncul, de trei ori în piept și în stomac. După cum se uită la noi, în vreme ce se prăbușește, e clar că i s-a făcut lehamite de toată tevatura.

— Ia de-aici, curvă împuțită!

În locul rimei am optat pentru o rafală lungă. N-am tras niciodată în mama cu copilul, dar de data asta nu m-am putut abține. Sar așchii din amândoi și pe urmă bucăți mai mari. I-am terminat.

Cum mă așteptam, de sub scutece și chimonoul mămicii zvâcnesc resturile unui android, o ființă de sinteză, un singur trup coordonat de un singur creier. Bebelușul nu era decât un soi de cocoasă, cu ochi și pistol, iar pe podea nu s-a scurs nici o picătură de sânge, ci un lichid gălbui, cu iz mai piperat decât al împușcăturilor.

Încă ne-ar mai fi rămas, mie, lui Cody și lui Vladimir treizeci de secunde din cele patru minute ca să înhățăm sacii și s-o ștergem.

Scenariul se schimbă din nou.

Cum stăm noi așa, ca niște popândăi celebri, peretele de la intrare se umflă fâsâind, întinde un tentacul, pe urmă două și plesnește. Ori că au fost zidiți acolo, ori că structura clădirii e programată să facă surprize, doi electrogabori încă acoperiți de praf și moloz, ridică armele perfect sincronizați. Și nu e cazul să ne-ntrebăm care sunt țintele.

Pentru că Vladimir și Cody sunt în picioare, se presupune că ei ar fi urgențele. Electrogaborii le servesc treizeci de împușcături în două secunde. Mira-m-aș să fi trecut vreuna pe lângă.

Eu ținesc cum se cuvine și le modernizez nepoftiților uniforme de tablă ieftină. Când i-au proiectat, nu și-au închipuit că vreunul ar putea să se priceapă la croitorie.

Reprezentăția e gata.

— Jos! urlu. Toată lumea jos! Care miști, te-am belit!

Deja nu mai am chef de joacă. Afară s-a strâns jumătate din poliția blocului. Zece portavoce mă invită să ies în poziție dragă mie, cu palmele pe creștet. A venit și televiziunea.

— Am patru oițe aici! le spun celor din stradă. Să nu faceți vreo prostie!

Chiar așa. Le ordon gaborilor să iasă, iar ei se înghesuie pe ușă ca la împărțirea primelor. Dacă-i țineam, le venea să se joace de-a eroii. Mi-au rămas două puicuțe, un ochelarișt și domnul director.

— Bine, băi, acesta, îi spun, se poate? Faceți reclamă că în banca voastră nu intră decât oameni adevărați și, când coloz, e plin de plastic și taglagii.

Și îi bat obrazul cu două degete de se înroșește.

3. De mic se lovise peste țurloaie

E momentul revistei de front. Mă aplec deasupra lui Miercuri. Prea mult creier nu avea sârmanul. Cu ce i-a mai zburat glonțul care a intrat prin mijlocul frunții și a ieșit prin ceafă, a dat faliment definitiv. Adio, prietene!

Calc peste resturile androidului mamă-prunc și ajung la Egan. Geme încetișor. Are două găuri în piept. Încă una mai jos, în stomac. Avea și un ulcer păcătos, asta-i

mai lipsea! Se uită la mine, îmi face cu singurul său ochi natural și-și dă duhul, fără să murmure nici o frază memorabilă. Dacă ar fi avut putere, mi-ar fi șoptit la ureche: „moșule, noi nu dăm nimic pe gât astăzi?”

Am doi frațiori morți. În momentul în care a încasat-o Miercuri, eram decuplați. Altfel mi-ar fi distrus o bună parte din sinapse. Cu Miercuri eram cel mai aproape. De câte ori moare un frățior, ceva te trage după el. Egan a fost altă promoție.

Se aud gemete din spate. Îl pocnesc peste mutră pe ochelarișt, așa, de-al naibii, ca să-i dea borșul și să le aud pe puicuțe plângând. Electrogaborii mă îndeamnă din nou să le fac o vizită. Le strig că dacă nu mi-ar fi teamă de electrocutare, i-aș lăsa să mă pupe-n fund.

Cody și Vladimir, jumuliți, tăvăliți, plini de găuri ca enigmaticul univers, sunt totuși în viață. Nu prea mulțumiți de cum arată, poate-i doare și capul. Îi apuc de gulere și-i târăsc mai la adăpost.

— Te-ai descurcat binișor, mormăie Cody admirativ.

Intr-adevăr, n-am nici o zgârietură, nu-mi lipsește nici un vârf de unghie.

— Ce te doare? îl întreb, așezându-mă lângă el și vârîndu-i între buzele arse un chiștoc de țigară.

— Genunchiul, geme el. Și rinichiul drept. Doare ca dracu'. Poți să-mi iei ceva?

Are răni mai grave, în plămâni și ficat, de exemplu. De mic se tot lovea la genunchi și a rămas cu spaima loviturilor

la țurloaie. Mă concentrez. Îi preiau o parte din durere, apoi din ce în ce mai multă. Nu e decât un junghi mai ascuțit. Cu o proteză bună, dacă rămâne în viață, o să zburde din nou prin așternuturile fecioarelor.

Mai rău e cu rinichiul drept. Când încerc să preiau ceva, mi se pare că m-a călcat un camion peste șale. N-am știut că există așa o durere.

— Cody, îi zic, nu pot să iau tot, nene, mă cocoșează. Dă-mi de știre dacă mierlești.

— Bun și-așa, zice, trăgând din țigară.

Știe că dacă moare fără să mă avertizeze, înaintea să-i înapoiez durerea, m-a nenorocit.

Vladimir mă fixează insistent. Nu poate spune nimic, fiindcă unul din gloante i-a făcut dantura praf. Iau și de la el câte ceva. Buzele sfâșiate ustură ca naiba, asta e, suntem bărbați. Acum deja încep să gem și eu și mă ia cu frisoane.

Ce facem acum?

— Ce facem acum? mă întrebă Cody.

„Ce facem acum?” reiese din privirile fixe ale lui Vladimir.

Când mă uit înspre turma de oițe care n-are ochi decât pentru țeva gunului meu, citesc aceeași întrebare. Ar mai lipsi ca Egan sau Miercuri să se ridice într-un cot și să exclame:

„Ce facem acum?”

— Habar n-am, zic.

Mi-e din ce în ce mai greu să fac față valorilor de durere pe care le-am împrumu-

Desen de Radu Gavrilăscu

92.94

tat de la frătorii mei. Cu toate astea, mă agăț și de ultimele firimituri de voință, ca acrobatul care se mai ține atârnat într-o singură mână, apoi un deget, o unghie. Suflu greu. Când simt că inima o să facă explozie, încep transferul de durere. Dacă merge, mai încolo am să-i ajut din nou.

— Ultimatumul expiră în șaizeci de secunde, se aude de afară.

Electrogaborii încep să scoată scânteii. Gravitarea cazului i-a supravoltat. Preiau din nou junghiurile frătorilor mei, în așa fel încât, cu părți egale, să fim toți cât de cât în putere când vor năvăli conservele municipalității.

— Treizeci de secunde.

Viermele LOD începe să pulseze rapid, scăpat de sub control. Acum chiar să vreau să mă predau și n-aș mai putea.

— Cât să fie ceasul? întreabă frătorul Cody.

4. Viața e ca un roman monoton

„California, here I am.“ „Ca-li-for-nia, here I am.“ „Ca-ha-ha-lifornia, he-eeee-re I am.“

Îl despachetară la iuțeală, ferindu-și halatele de bucățile de gheață însângerate și-l răsuciră cu capul spre ei, fiindcă prostul de curier îl livrase cu căruciorul invers.

— Numărul optzeci și patru, serie De.

— Mascul, caucazian, douăzeci și patru de ani, Paperback, Dave.

— Hello, Dave!

— Nu te-aude. A luat bastoane peste urechi.

— Vai, vai!

— L-au încălțat când dădea o gaură la „Asian“.

— Vai, vai, vai!

Tampon. Scalpel. Fierăstrău. Adică, mă rog, ne descurcăm. Țeasta lui Dave se deschise cuminte, sângărând foarte puțin. LOD pulsa încă acolo, vânăt.

— Rade-l!

Se opriră să-și aprindă câte o țigară. Unul dintre ei se numea Patrik Core. Celălalt Ed Kunzlik. Studenți îndemânatici, deși cam săriți. Le dăduseră extirpările de Lob Delincent. Studenții cer leafă mică.

— Pune-î capatul la loc!

— Dumnezeule, stai să arunc chiștocul

înăuntru.

Aproape că leșinaseră de râs.

— Ed, zise Core când treaba era pe sfârșite, Paperback ăsta a găurit ceva oameni la viața lui.

— O, nu, scutește-mă, își dădu Kunzlik ochii peste cap, doar n-o iei de la capăt!

Core nu mai zâmbea.

— În două luni, LOD e la loc, nou-nouț. Și Dave din nou pe stradă, altceva ce știe să facă?

— Și? făcu Kunzlik. Ce-ți pasă? Ți-l mai aduc o dată. Asta înseamnă un ban în plus, nu?

— Numai că data viitoare te numeri și tu printre găuriți. Data viitoare s-ar putea să-l rad de unul singur.

Kunzlik se înecă.

— Nu fi tâmpit! Nu e vina lui.

— Nici a ta. Mai rad puțin de-aici.

Ed Kunzlik se întoarse către ferestrele cenușii și observă că s-a pornit ploaia. Curierul împinse încă un cărucior printre ușile batante. Era ultimul dinaintea pauzei de masă. Viața e un roman monoton, fără sfârșit.

5. Unde nimeni nu mai înțelege nimic

La asfințit, Dave Paperback se dezmetici pe marginea unei gropi de gunoi, în croncănit de ciori și voci interioare care-i deschideau cerul deasupra capului în cercuri mari, violete. Prin mișcarea lor lentă, desluși chipul galben al unui puștan de vreo paisprezece ani. Avea ochii duși în fundul capului și un tremur al buzelor ca al tuturor celor care au trecut pe la LOD Control.

— Tu cine ești? făcu Dave Paperback.

Partea proastă era că nu-și amintea cine este el însuși și ce caută acolo. Dacă vreodată i-ar fi trecut prin minte să ia viața de la capăt, momentul sosise.

— Ești domnul Paperback, spuse băiatul cu o voce care trăda suferința. Ai dormit toată noaptea aici. Te-am păzit.

— De ce? îl întrebă Dave, strâmbându-se.

Mirosul îngrozitor pe care îl emana propriul său corp îl înnebunea. Se ridică anevoie.

— Gaborii de la LOD. Au vrut să te termine, dar le-a fost frică. Te-au ras mai mult.

Paperback nu înțelege nimic.

— Înainte să adormi ai avut grijă de mine. M-a durut al dracului de tare.

Ieșiră pe marginea gropii de gunoi. Orașul era departe, învăluit în cețuri și, pe măsură ce-l priveau, părea că se îndepărtează.

Dave Paperback se simți pierdut. Îl durea capul, avea dureri până și în mâna protezată care fusese făcută ferfeniță. Nu-și amintea în ce împrejurare. Nu-și amintea nimic.

— Omule, îi spuse băiatul în vreme ce-l ajuta să pășească, tot ce făcusem a fost să ciordesc niște poșete.

6. Domnul director e cel mai de treabă

Am douăzeci și cinci de ani, nevastă, un băiat și o slujbă. Sunt om de serviciu la „Copiii Asociați“. Dau cu mătura, spăl pe jos, car. Toată lumea care mă cunoaște, mă strigă Dave.

— Merge treaba, Dave? strigă domnul director Stonekirk, ocolind cârpa și găleata cu apă.

Nu știu de ce are impresia c-aș fi tare de urechi sau tare de cap. Altfel e un om de treabă.

— Merge, să trăiți.

Mă duc să golesc zoaiele la capătul culoarului. În toate clădirile în care am fost om de serviciu, nu trebuia să golesc zoaiele. Nu trebuia să fac nimic, decât să pornesc melcul și să-l opresc după ce și-a terminat treaba. Melcul e o cochilie elastică, mobilă, care poate să se strecoare pe orice culoar, în orice cotlon și să lase lună în urma lui. Poate face asta chiar cu o mulțime de oameni prin preajmă. De-aia nu existau zoaie.

E pauză. Copiii ies pe culoar, țipă, aleargă, se îmbrâncesc. Mă rog, copiii sunt fericiți.

— Oh, iertați-mă, domnule Paperback.

S-a-ntâmpnat că săreau coarda și-au dat peste mine. Cât pe-acți să scap găleata din mână. Au preferat un om cu găleată în mână ca să nu se sperie copiii și, de altfel, nici n-aveau prea mulți bani.

— Ei, nu-i nimic, fetelor. Aveți grijă să nu vă loviți.

Spun „fetelor“ fiindcă, de fapt, sunt două. Pat și Marsha. Siameze. Au două capete, dar un singur trup, cu două mâini și două picioare. La doisprezece ani sunt drăguțe foc și politicoase, cu toate că Pat e nițel mai zvăpăiată. Ele poartă o rochie albă cu flori albastre. Mă uit îngrijorat dacă nu cumva le-am stropit.

— Ce mai face Louie?

— Bine. A-ntrebat de voi.

Ele îl plac pe băiatul meu, Louie, în vârstă de cincisprezece ani. După felul în care le-a privit într-o zi, când mi-a adus niște lucruri de-acasă, cred că și el le-a îndrăgit. Mai târziu ar putea să devină o familie, așa cum suntem eu cu el și cu nevastă-mea.

— Măine seară avem o serbare aici, domnule Paperback, spuse timidă Marsha. Puteți să-l întrebați pe Louie dacă vrea să vină? O să se danseze.

— Sigur. Pe la ce oră?

— Spectacolul începe la șase. Iar dansul cred că pe la șapte și jumătate.

— A, atunci e-n regulă, zic. Louie termină slujba pe la cinci. O să aibă timp să dea pe-acasă să se schimbe. Îi spun.

Dau din căpșoarele lor drăgălașe și aleargă îmbujorate de emoție înapoi în clasă, fiindcă s-a terminat pauza.

După prânz nu mai e nimic important de făcut, așa că pot să-mi iau liber. Cum am spus, domnul director Stonekirk este un om foarte de treabă. Ies din biroul său și mă duc în vestiar, să mă schimb. În oglinda mare de la intrare văd că am făcut cearcăne de oboseală sub ochi. Ar trebui s-o las mai moale cu serviciul. Pe toată fruntea am o cicatrice orizontală, albă, subțirea. A rămas de la ultimul LOD și va rămâne acolo toată viața. Dar la Extirpări n-am să mai ajung, fiindcă după ultima operație au aflat că nu mai am nevoie. Mi-a povestit Louie.

Louie, în schimb, are nevoie tot la patru luni. Odată a pus mâna pe servieta unui domn. Altădată s-a urcat într-o mașină străină. Îl prind, rad LOD și-i dau drumul acasă. El nu este un om normal, ca mine ori ca alții, dar mi-au îngăduit să am grijă de dansul. Mai sunt mii care mișună pe străzi, ca gândacii, neavând unde să se ducă. Poliția e cu ochii pe ei.

— La revedere, domnule Stonekirk!
— La revedere, Dave!
E un om foarte de treabă.

7. Căsuța noastră, cuibușor de nebunii

Drumul spre casă e lipsit de peripeții. În trenul aerian, nemarcații se înghesuie de obicei în partea din față a vagonului, de îndată ce-mi scot masca din pricina căldurii. Ei cred că aş putea să le fac vreun rău. Îi las să vadă că LOD e în regulă și, astfel, sunt lăsat, la rândul meu, în pace. Trenul aerian face patruzeci de minute până acasă, departe, în Queens. De acolo mai merg cincisprezece minute pe jos.

Locuim la etajul doisprezece, într-o clădire cu douăsprezece etaje. În clădirea veche de o sută de ani mai locuiesc șase familii. La parter stau cinci frațiori.

— Ți-e foame? mă întreabă Aiki.

Am învățat-o să mă întrebe astfel de câte ori mă întorc de la lucru. Eu i-am dat numele ăsta. Îmi plac niponii. Îmi plac galbenii.

Conservele se încălzesc singure. Într-un bol mare, Aiki răstoară conținutul și toarnă apoi deasupra o pungă mare cu fulgi asortați. Cartofi, legume, porumb. La sfârșitul săptămânii o învăț altceva. Mă urmărește tăcută cum înfulec cu poftă.

— Tu nu mănânci, dragă?

Se încruntă, ca și cum ar încerca să-și amintească ceva important. Ce să-și amintească? Ce era de amintit nu mai e de mult important, iar ce e important n-o mai privește pe ea. Android prea uzat pentru o slujbă și o existență oficiale, clasat ca „tolerabil“. Are memoria paradită ca și mine, numai că pe ea nu o privește și nu s-ar putea spune că eu mă omor cu asta.

Pe spinare, sub chimonou, are o cocoasă a cărei formă aduce cu trupul strivit al unui copilăș de șase luni. Nu e un sugar adevărat, e doar o parte a trupului ei, care a avut de suferit la ultima slujbă. Când au scos-o din funcțiune. Și-amintește că a fost ruptă în bucăți. S-a regenerat greu și prost.

La cinci apare și Louie.

Smacurile i-au intrat sub piele, trupul

ciolănos degajă o miasmă îngrozitoare. Trebuie să stea în apă o oră și mai bine până să poată ieși printre oameni. E debarasator la laboratoare, toată ziua se bălăcește în resturi.

— Trebuie să scăpăm din gaura asta, îmi spune.

— Cum? Și-apoi, aici suntem în siguranță.

Se ridică de la masă și-ncepe să se plimbe prin încăpere ca un animal încolțit.

— Nu pricepi? Putrezesc de viu.

Se apropie criza. O simte și el. În ultima lună, a patra, a fost din ce în ce mai agitat. La operație au lucrat de mântuială și probabil că i-au mai lăsat ceva din LOD. Indivizii nu știu cum să te mai tragă pe sfoară pentru un ban în plus.

— De ce nu te duci să te răcorești puțin? îl întreb.

Se răsuțește spre mine, gata să mă pocnească.

— Adică să fur ceva? Sau poate a venit momentul să omor pe cineva, ce zici?

— Zic că ar trebui să te distrezi mai mult. Lasă lucrurile să se întâmple de la sine.

— Sau poate să dau foc, continuă el fără să mă bage în seamă.

Aiki se ridică să strângă masa. Se mișcă încet, cu grație.

— Uită-te la ea, zbiară Louie.

Și mătură cu mâna vasele care-au mai rămas.

Aiki se apleacă să le culeagă.

— Numai uită-te la ea! Cum ar trebui să-i spun, „mămico“?

Nu-i pot ține piept. Vorbește prea mult, folosește prea multe cuvinte. Gândește prea repede.

— Uită-te și la tine! Ramolit la douăzeci și cinci de ani! Domnul Labămare cu pipotă în loc de creier! Are capul mic și-i stă mintea lejer.

— Uite ce-i..., încep să-i spun.

— Băi, fleică, nu pricepi ce ți se întâmplă? Nu simți un miros ciudat în jurul tău? Ești un cadavru viu. Nu te-ai prins? Toată lumea-și bate joc de tine.

— Nu-i adevărat, zic. Domnul Stonekirk.

Râde.

— „Lasă lucrurile să se întâmple de la sine.“ Așa cum le-ai lăsat tu?

Desen de Dan Farcaș

8. Cum se pune la cale o idilă nocturnă

Stau și mă gândesc și nu pricep nimic din ce vrea să zică. Nu pricep absolut nimic, decât că Louie a avut o criză.

— Louie, dacă vrei să pleci din nou pe stradă, n-ai decât. Nouă o să ne pară rău, dar nu putem să te oprim. Asta este o țară liberă.

Râde din nou. Acum, după ce a trecut de punctul culminant, s-a mai liniștit puțin. Aiki ne privește cu mâinile încrucișate în poală. Îi povestesc lui Louie despre serbarea de la „Copiii Asociați”. Când vine vorba de Pat și Marsha, ochii lui încep să strălucească. Așadar, nu m-am înșelat.

— Ascultă, Dave, zice, trebuie să mă ajuți într-o chestiune.

— Sigur. Spune-mi ce vrei.

Louie mă privește cu blândețe și curiozitate, așa cum a făcut-o în dimineața aceea, pe marginea gropii de gunoi.

— Vreau să mă întâlnesc după dans cu Pat și Marsha.

— Normal, zâmbesc. Toți băieții or să se întâlnească după dans cu fetele lor.

— Nu, face Louie, nu vrem să mâncăm hot-dogs pe autostradă. Vreau să ne întâlnim la „Copiii”.

Nu pricep nimic.

— După dans? zic.

— După dans.

— Păi, toată lumea o să plece acasă. „Copiii” o să fie închis.

— Ce-are a face?

Mă uit la Aiki. Nu pare să înțeleagă nici ea ce discutăm noi aici. Dacă o privim prea insistent, o să înceapă să pună masa iar.

— Dar nu e nevoie să intri la „Copiii” după ce s-a închis, Louie. Copiii dorm. S-ar putea speria de tine. Și-apoi, ce vrei să fac eu?

— Vreau să te duci în timpul dansului și să pui bucata asta de plastic pe zăvorul ferestrei de la vestiar. Pe urmă să închizi fereastra la loc.

Respir greu.

— Păi, n-o să mai faci legătura ca lumea. Se întrerupe contactul. Fereastra o să fie închisă doar de formă.

Sunt mândru că m-am gândit la asta, dar și puțin îngrijorat. Louie dă și el din cap, admirativ.

— Bravo, Paperback. dar ce-ți pasă ție? Bei cu noi la un loc pe coridoare și te distrezi. Dacă ai chef și noroc, dansezi cu una dintre fete, cu care te place. dansezi și cu mai multe dacă vrei și nu se supără domnul director Stonekirk.

— Eu nu sunt invitat la serbarea asta, Louie. Copiii au să se uite urât la mine. Și domnul Stonekirk o să se răstească.

Louie îmi pune o mână pe umăr.

— Domnul Stonekirk e un om foarte de treabă. El nu poate să se supere pe tine, Dave. Sunt sigur că ai să discuți cu el mâine dimineață și ai să-l convingi. Ești un tip isteț, ai să găsești tu ceva. De pildă, poți să-i spui că trebuie să tai cu ochii pe mine acum, înainte să mă duc să scap de LOD.

Dau din cap cu îndoială.

— De ce nu vă întâlniți voi pe autostradă? Domnul Stonekirk o să-nchidă ochii. Dacă aduci fetele înapoi până la ziua, o să aranjez eu să vă acopăr.

— Nu.

Vocea lui s-a răcit de tot acum.

— Louie, fetele strâng bani pentru premiile de sfârșit de an. Or să fie mulți oameni bogați acolo. Ar fi mai bine să ai grijă de ele, să nu li se-ntâmple ceva rău. Nu poți să amânați întâlnirea asta pentru altădată? Or să fie o groază de bani. Trebuie să fii cu toți foarte atenți.

— Așa e, Dave, nu trebuie să-ți faci griji. Nu trebuie să-ți faci nici un fel de griji. O să mă ocup eu. De Pat și de Marsha.

Când nu se află în preajma crizei, e un băiat foarte bun.

— Nu trebuie să-ți faci griji nici tu, Louie. Au să fie oameni care să se ocupe cu paza acolo. Tu trebuie doar să fii draguț cu fetele. Ele țin la tine.

— Și eu țin la ele, Paperback. Și la tine țin. Hei, suntem o familie, ce spui?

Și, zâmbind, o apucă pe Aiki pe după umeri. Aiki încropește și dânsa un zâmbet. Când se răsucește, căpsorul falsului prunc răsare de sub gulerul chimonoului. Clipește. Imită viața.

— Mă duc, zice Louie, să văd ce mai fac alde Garcia.

Asta nu-mi place deloc, căci frații Garcia, care locuiesc la parter, sunt toți cinci oameni certareți. Dar n-aș vrea să-l supăr pe Louie, mai ales că ne înțelegem destul de bine.

— Louie, îi spun când se află în pragul ușii, nu trebuie să fii supărat pe oamenii ăia.

— Care oameni?

— Aia, știi tu. Care... Ei n-au nici o vină.

Louie mă privește cu atenție.

— Ai dreptate, Paperback, e așa cum spui tu. Ei nu au nici o vină. Sunt oameni normali. Spune-mi, Paperback, nu vii totuși cu mine la serbare? Să stăm împreună mai mult zilele astea.

— O să vorbesc mâine cu domnul Stonekirk, zic.

Când iese, îl mai strig o dată.

— Louie, și noi nu suntem normali? Suntem, nene.

— Te cred, rânjește el.

9. Un capitol scurt ca o plimbare prin oraș

Frații Garcia au optsprezece ani. Lucrau pentru o companie care noaptea

strânge rahaturile prin Central Park. După ultima ispravă nu i-a mai primit nimeni, nicăieri. Trăiesc din mila municipalității și cu ce mai ciordesc.

Ultima oară au bătut doi polițiști care patrolau după miezul nopții pe aleile din preajma Marelui Rezervor. Numai unul dintre ei s-a mai sculat de jos, cu ajutor, ce-i drept, și acela era cel montat în fabricile de electrogabori. Celălalt a sucombat în urma loviturilor dese cu piciorul în regiunea ficatului și a rinichilor.

Frații Garcia erau încă minori când au făcut asta, sub influența alcoolului sau a drogurilor și Lobii Delincvenți ajunseseră la iminență. În parc era foarte întuneric. Electrogorul a înregistrat o convorbire din care rezultă că ghinionistul le-a vorbit foarte de sus fraților Garcia, ba chiar l-a și lovit pe unul dintre ei cu gunul peste nas. Toate astea, una peste alta, i-au scos pe frați basma curată.

Când cobor cu Louie scările, douăsprezece etaje, auzim din ce în ce mai aproape râsetele și urletele lor. Se distrează și eu cum pot. Pe bani puțini au comandat la un sexant ambulant o „minge“, torsul și bazinul unei femei de sinteză pe care și-o aruncă unul altuia, beți morți. Când trecem prin dreptul apartamentului, chicotele se întetesc. Louie zâmbește, dar zâmbetul său are ceva ca o spaimă. Ceva care nu-l lasă să se deschidă de tot.

Din Tribeca, în Manhattanul sudic, Statuia Libertății, vopsită în albastru, alb și roșu, se zărește de la kilometri depărtare, chiar în aerul otrăvitor al serii. Parcă suie și coboară pe ape, ca o baliză uriașă.

De la trenul aerian mai avem foarte puțin de mers pe jos. Louie și-a răvășit părul pe frunte, ca să nu-i sperie prea tare. Eu am masca mea neagră.

— Bună seara, Louie! Dave!

Dar încă n-am ajuns. La ora asta orașul se scufundă în perne invizibile care atenuază zgomotul traficului și dau tuturor o stare de somnolență înșelătoare. E ca un oraș într-un bol mare de sticlă umplut cu apă, pe care trebuie să-l agiți ca să înceapă să ningă fals, cu firimituri de polistiren. Și chiar începe să ningă cenușiu cu zăpadă ieftină, îngreunată de stelute și ace de plumb și gudroane.

10. Bal la „Copiii Asociați”

— Bună seara, Louie! Dave!

— Seara, domnu' Stonekirk!

E atâta lumină și căldură în jur, încât dintr-o dată „afară” dispăre în neant, n-a existat niciodată. Locul e plin de lume. Copiii sunt adunați într-un colț. Adulți fercheși, mirosind a bogăție, îi privesc simulând încântarea. Locul e plin, de asemenea, de gărzile lor de corp și de angajații „Trust & Secure”.

Pat și Marsha se apropie intimidată. Îmi cer voie să-l ia pe Louie în grupul lor. El se îndepărtează, făcându-mi cu ochiul. Rămân cam stingher în mijlocul încăperii. Mă retrag, înainte ca privirile curioase să devină prea curioase.

— Bea ceva, Paperback, îmi spune domnul Stonekirk.

Beau dintr-un pahar înalt, vin alb, pe care cineva mi l-a adus. Vinul îmi dă o senzație plăcută de căldură în lobii urechilor. Domnul Stonekirk îmi face și dânsul cu ochiul. „Dă-i bătaie!”

E gălăgie controlată. Copiii cântă un cântec. Pat și Marsha recită o poezie. Mi se mai dă un pahar. Pe urmă prind curaj și-mi iau singur de pe o tavă.

— Domnul Urban, acesta este unul dintre angajații noștri de nădejde, domnul Dave Paperback.

— Mhmm, îmi spune domnul Urban și se îndepărtează.

Îl văd pe Louie într-un grup, zâmbind și dând din cap. Are ceva ceșos în priviri.

— Nici o grijă, Louie, îi strig, poate ceva cam tare. Dă-i înainte, băiatule, te descurci de minune.

Gălăgia controlată și conversațiile se poticnesc o clipă, mai multe capete se întorc spre mine. Îmi iau un pahar nou. Hop! Cred că-i mai bine să mă fac invizibil. Mă opresc în fața vestiarului.

11. Domnul director face un spirit de glumă

— Hello, Dave!

— Domnu' Stonekirk?

Nu e nimeni prin preajmă. Privesc nedumerit în jur.

— Te-am prins, nenorocitul! Da, cu tine vorbesc! Pune-ți mâinile pe creștet!

Apropie-te ca să te percheziționez! Dacă faci vreo mișcare nesăbuită, te-am ras.

Încep să tremur și-mi așez palmele pe creștet. De după dulapul din vestiar își face apariția, ținând la fiecare pas, un electrogabor. Este imens.

— Aruncă arma! Aruncă arma, am zis!

Aș vrea să-i spun că n-am nici o armă la mine, dar buzele îmi sunt moi și se mișcă fără să poată scoate un sunet. Electrogaborul se apropie. Părțile componente ale armurii sale, pernițe turtite, pline ochi cu alice, se lovesc unele de celelalte.

— În genunchi, ticălosule! tună deasupra mea cu glasul domnului Stonekirk.

Îl ascult imediat. Când își armează gunul, pentru orice eventualitate, ceva ca un comutator basculează sub țeasta lui Dave Paperback. Comutatorul unui aparat de proiecție. Numai că pe ecran nu se vede altceva decât năvala haotică de umbre și pete multicolore. Țăcănitul metalic al închizătorului, clănțănitul cartușului pe țeavă sunt amintiri în sine, dar după ele și înaintea lor nu se mai află nimic.

— Dom... Domnu' Stonekirk, reușesc să îngaim.

— Gura! Întinde-te pe burtă.

Mă uit la el înspăimântat. E uriaș. Întorc capul, pregătindu-mă să fac ce mi-a poruncit. Simt țeava gunului în ceafă. Imediat brațele mi se înmoaie și mă lovesc cu bărbia de podeaua strălucitoare pe care am frecat-o de dimineață. Apoi vărs.

În vestiar e liniște. Electrogaborul se apleacă deasupra mea, pe urmă se îndreaptă. Aud un chicotit.

— Dave? Dave, ești bine?

— Domnu' Stonekirk?

Sunt murdar ca dracu'. Culoarul e plin de inși care se zgâiesc amuzați la mine și de copii curioși. Unul dintre ei izbucnește în râs. Printre fețe o zăresc pe cea a lui Louie, albă ca varul și în mijlocul feței ochii lui par doi tăciuni incandescenti. Simt că privirea lui scoate fum din mine.

— Îmi pare rău, Dave, balmăjește domnul Stonekirk, n-a fost decât o glumă, știi? Copiii... A fost un exercițiu.

Louie se apropie. Gemenele Pat și Marsha suspină de mama focului. Mi-e necaz că i-am speriat pe toți. Am stricat petrecerea.

— Ei, gata, oameni buni, zice domnul Stonekirk vânturându-și brațele, gata, nu mai e nimic de văzut. Să-i dăm pace lui

Dave.

Lor parcă le-ar părea rău să mă părăsească.

— Haideți, îi roagă domnul Stonekirk, să mergem înapoi în sala de dans. Să înceapă dansul! Copii, ați văzut că sunteți în siguranță!

Pleacă unul câte unul.

— Dave, te simți bine, așa-i? mai spune cu greutate domnul Stonekirk și se duce și dânsul.

Siamezele o rup la fugă de îndată ce izbucnesc primele semnale ale concursului de rap. A rămas numai Louie, aplecat deasupra mea. Mă privește cu o asprime care mă descumpănește.

— Louie, îi spun, deschide larg fereastra, să intre nițel aer. Am nevoie de aer.

12. Am trei găuri în spinare și un vierme sub țeastă

La optsprezece ani, frații Garcia au omorât deja un tip și au de gând să meargă mai departe. Dacă mai stăm o vreme pe-aici, nimeni n-o să le mai poată bate recordul.

La cincisprezece ani am și eu recordul meu personal. Sunt împușcat de trei ori în spinare și în ambele picioare. N-am crezut niciodată că sunt în stare să țip în halul ăsta, după cum n-am crezut că un om are atâta sânge.

— Stai liniștit, spun siamezele. Te doare, Louie?

— Mă cam doare, Două-Capete, zic.

Cel mai mic dintre frații Garcia rânjește. A sărit de pe linie când vânătorii de-afară l-au aranjat pe capul familiei cu câteva lovituri bine țintite. Ieșise puțin din „Copiii Asociați”, ca să afle dacă s-a prins poliția că noi stăm călare pe pușculiță. A aflat la iuțea.

Doi frați sunt morți. La fel și domnul Stonekirk. Restul balului s-a adunat în fundul sălii și privește cu ochii măriți de spaimă câmpul de bătaie. În genunchi, pe podeaua ca de sticlă, Dave Paperback adună una câte una perlele lăptoase risipite din colierul unei doamne isterice, care nu se omoară după mutrele fraților Garcia.

— Hei, Dave! îi strig.

Dă drumul biluțelor înapoi pe podea și îngenunchează lângă mine. Privirea lui e tulbure ca o băltoacă. Era atât de beat când

au intrat frații Garcia pe fereastră, încât a început să zbiere colinde. A dat o mână de ajutor când frații au cules gunurile gorilelor. Câțiva copilași, care îl iubesc, l-au ajutat.

— Dave, îi spun, nu mai avem mult de stat împreună.

Dave începe să se dezmeticească.

— Oh, Louie! Oh, băiatul meu!

N-am fost băiatul lui niciodată. Mi-e drag ca rănilor din spinare. Îi proptesc țeva gunului în nas. O dă la o parte plictisit, ca pe o muscă.

— Încerci să-mi iei ceva? îl rog. E mai mult decât pot să duc.

El clatină din cap neputincios. Nu o poate face decât cu frații lui. Iar frații lui sunt morți de mult, nici nu-și mai aduce aminte. Înainte de asaltul electrogaborilor de-afară i-ar putea ușura poate de o parte din durere pe frații Garcia, dacă cei trei rămași în viață n-ar fi scăpat neațiși. Nu pentru multă vreme.

Îmi apucă degetele în pumn.

— Rezistă, te scot eu de-aici. O să fie bine, ai să vezi.

— Pe dracu' o să fie bine.

— Încerc să fac ceva.

— Las-o moartă. Eu nu sunt frații tău.

Viermele trebuie că a atins un metru la mine sub țeastă. Doarme încolăcit, rozaliu și pufos, hrănindu-se din creierul meu prins la mijloc între cercuri.

— Dave, spun, simt ceva ciudat în măruntaie.

El tace. Degetele i s-au albit strângându-le pe-ale mele.

— Dă-mi drumul, îl rog. Să ai grijă de Două-Capete.

Dar el strânge mai departe.

Atunci se apropie cocoșat Garcia al mic, neras, duhnd a țarie. Dă peste siameze, se uită la mine.

— Merge, ă, Louie?

Dau din cap că merge.

— Suntem în rahat pân' la nas. Măcar vreo două' de gabori să tai și io în două.

Se duce să ia la palme câțiva ostateci, ca să se mai răcorească. Frații lui îl privesc calmi, jucând zaruri pe cartușe. Capul familiei e la bucătărie, nu să-și gătească ouă ochiuri, ci la păstrare, în camera frigorifică, pentru posteritate.

Frații ca ei se fabrică anual câteva zeci de mii, pentru cele mai murdare

munci. Când îi privești, nu poți să nu-i dai dreptate primarului și să-l realegi.

— Dave, gâfâi, încetează!

Încearcă să faci legătura cu ceea ce a mai rămas din creierul meu sugrumat de LOD. Degetele invizibile gădilă viermele ca să-l descolăcească. Îmi pierd cunoștința înainte să mă hotărâsc dacă e bine să mă împotrivesc sau nu.

Apoi îmi revin.

— Șterge-o, Paperback, până nu-mi ies din sărite!

— Louie, băiatul meu, zic din nou.

Viermele se descolăcește brusc. Țip de durere. Picioarele încep să-mi zvâcnească. Vrea să mă ia acolo, în masa albicioasă, în buretele ieftin care-i ține loc de creier, să ducem împreună viața lipsită de griji a oamenilor de serviciu. Să măsurăm scurgerea timpului în metri pătrați de podele spălate.

Mă zbat urlând. Siamezele vin cumițiți la un semn al lui Paperback și se așează cu fundulețul pe picioarele mele făcute praf, ca să nu mă mai pot mișca. Iar Paperback își pune palma murdară peste buzele mele. Mă sufoc, dau ochii peste cap.

Viermele s-a descolăcit în întregime. Îl simt umblând prin cutia craniană, descompănit, din ce în ce mai furios. Îl aștept să iasă dintr-o clipă în alta pe nări și pe urechi, să-l decapiteze pe Dave dintr-o singură îmbucătură. Eu așa așa face dacă așa mai avea măcar o fărâmă de putere. Mai bine mor de o mie de ori decât să împart pentru tot restul zilelor cotlonul neaerisit de sub țeasta lui Paperback.

Îl mușc și întorc nasul o clipă.

— Garcia! zbir.

Frățiorii vin mai aproape. E chiar momentul pe care electrogaborii l-au ales ca să dea buzna în clădire. Într-o clipă locul e plin de carcase și de gunuri furioase. Frățiorii Garcia sunt repartizați pe pereți în mai multe zeci de bucăți.

Siamezele scâncesc. În urletul general, care acoperă chiar și canonada electrogaborilor, nu aud decât scâncetul scos de Două-Capete. Pumnul lui Dave Paperback mă arde ca și cum ar fi din fier înroșit. Deodată, LOD dă buzna sâsâind în lumea exterioară, dar nu se repede la Paperback, ci aduce cu el afară tot ceea ce mă compune în interior. Mă întorc pe dos ca o mânușă înșangerată.

Universul, atât de mare adineaori că nu l-aș fi cuprins într-o viață, nu mai e acum decât un spațiu de câțiva centimetri cubi, în noul meu interior. Se face din ce în ce mai mic și dispare o dată cu mine.

13. Anatomic grafitti

Ziua este compusă din două părți. Una întunecată, cealaltă luminoasă.

În partea luminoasă nu se întâmplă nimic. În locul nostru. Stau. Când lumina intră pe fereastră. Mai multe firicele se mișcă. De sus în jos. Dacă nu mă uit în lumină, firicelele nu se mișcă. Nici eu nu mă mișc.

Când se termină partea luminoasă. În locul nostru intră primul om. Eu mă ridic. Firicelele nu se mai văd.

Primul om spune:

„Bunăaikeiaimaifăcutastăzibătrânicotreabă“

Eu merg lângă el. Spun:

„Tiefoame“

Așa trebuie să spun eu. Primul om se așează la masă.

Consumă părțile pe care le-am amestecat. În vasul mare când a scăzut lumina părți luminoase a zilei.

Eu mă sprijin cu spatele de perete. Spatele meu nu seamănă cu acela al primului om. Acolo este ceva care șuieră. Când mă sprijin de perete și apăs. Acolo este ceva care.

Primul om spune:

„Foartebineaikiaiofstoartebineobunătată“

Primul om se urcă în pat și stă. Al doilea om nu mai vine. A venit de multe ori. Acum nu mai vine.

Când nu mai este nici un pic de lumină. Nu mai trebuie să adun nimic de pe jos. Mă urc în pat lângă primul om. Acolo este mai cald. Primul om scoate sunete. El se întoarce spre mine. Desface hainele mele. Sub hainele de pe spatele meu. Este ceva care șuieră.

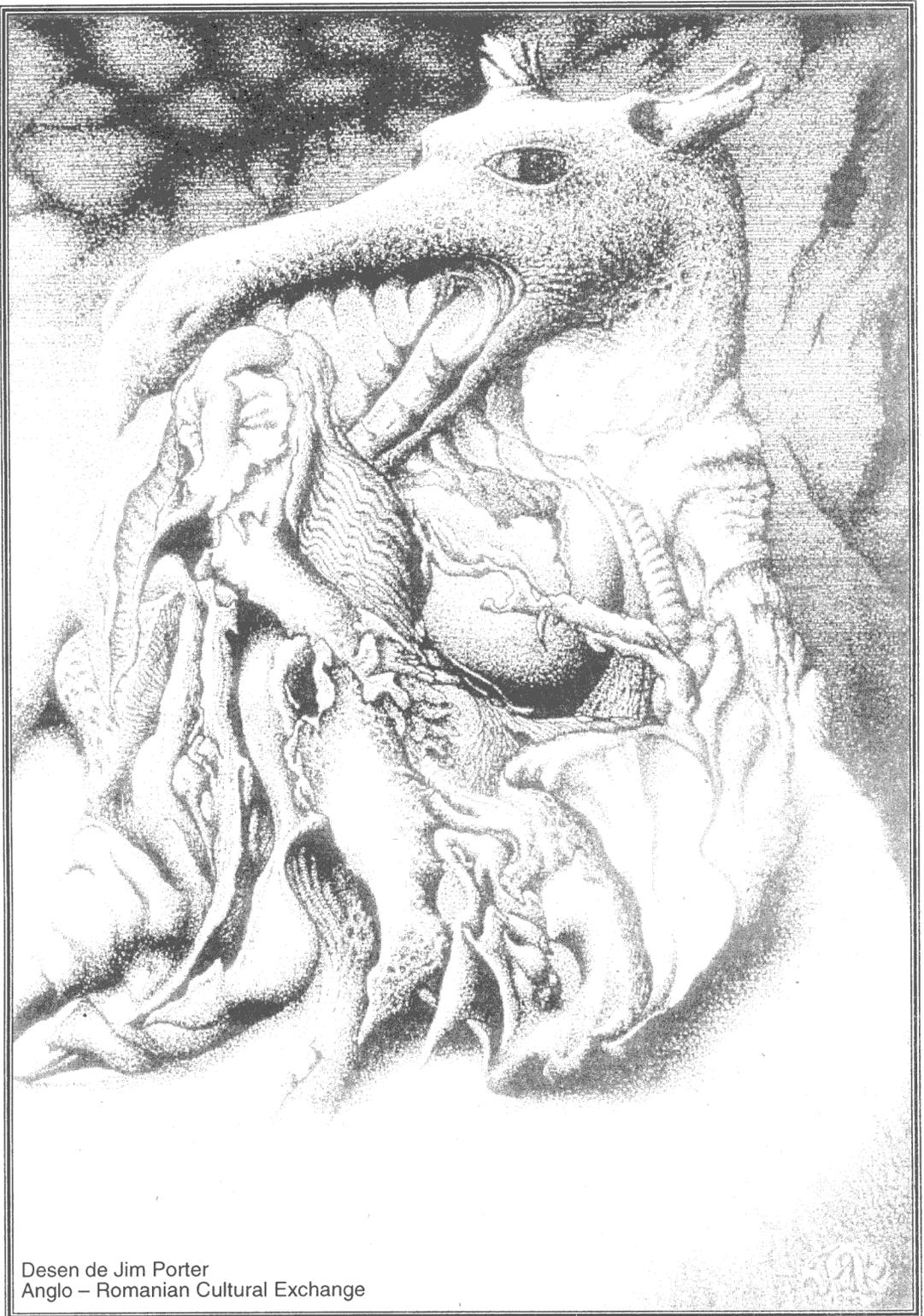
Primul om spune:

„aikiaikiaikiaikiaikiaikiaiki“

El se mișcă mult și mă împinge. Umblă cu mâinile. Pe spatele și pe fața mea. Pe urmă primul om se dă mai încolo. Eu adun hainele.

Stau până vine din nou lumina. Atunci spun:

„Safăcutlumină“

Desen de Jim Porter
Anglo – Romanian Cultural Exchange

Addenda la „Gnoza SF“

In *Almanah Anticipația 1995* am publicat un text intitulat *Gnoza SF*, unde am încercat să analizez raportul de colaborare conflictuală între literatura de imaginație și fenomenul SF. A daug observația că respectiva relație poate fi considerată o utilă cooperare negativă, de tipul concurenței din comerț sau din sport (cf. Tadeusz Kotarbinski, *Meditații despre viața demnă*, Editura Științifică, Buc., 1970, pp. 82-83). În competiția pentru succes, autorii non-SF se văd obligați să preia modalități SF, pentru a nu pierde contactul cu realitatea non-verbală. Pe de altă parte, pentru a nu se bantustaniza, autorii SF trebuie să țină cont și de literatura non-SF. Relația este contradictorie, incluzând tendințe distructive, ce amintesc de agresivitatea excesivă a unor jucători de fotbal. Aceștia uită că n-ar mai avea cu cine să joace, dacă și-ar lichida fizic adversarii. Cele mai evidente tendințe de a desființa beneficul conflict sunt două: 1. Autorii și amatorii de SF sunt considerați scriitori și cititori pur și simplu. Literatura fagocitează fenomenul SF. 2. Sefiștii se declară independenți de literatură. Ei afirmă că scriu și citesc altceva decât literatură, acționând în consecință.

Victoria primei tendințe ar duce la dizolvarea artificială a conceptului de literatură SF. Forța centrifugă astfel creată ar propulsa pe nedrept operele SF în diverse alte constelații literare. Declarația de autonomie, în schimb, ar mări forța centripetă a sistemului.

Literatura SF ar colapsa, s-ar prăbuși în ea însăși, devenind neinteligibilă sau repulsivă prin degenerare culturală.

Literatura SF are o natură contradictorie. În România cel puțin, încercările de-a dovedi contrariul n-au reușit. Interpretările univoce s-au dovedit insuficiente. Denigratorii, susținători ai tezei că literatura SF este lipsită de valoare literară, iar capodoperele acesteia nu țin de SF, s-au văzut contraziși de realitățile evidente ale câmpului literar. Pe de altă parte, adeptii autonomiei n-au reușit să argumenteze în mod convingător teza că literatura SF este în totalitate trans-literară.

Evoluțiile din anul scurs de la publicarea textului mai sus amintit au supus teoria cooperării negative la testul realității. S-a dovedit că, spre deosebire de alte perioade istorice, când prevala prima tendință, actualmente asistăm la o accentuare a specificului.

Sefiști, sefultură, SF jockeys. În ultimii ani s-a încercat scoaterea textelor SF de sub „jurisdicția“ criticii literare. S-a pledat pentru o competență SF independentă de cea literară. Cum am arătat în serialul de critică din *Anticipația*, aceste realități au impus crearea unor noi concepte și folosirea mai specializată a altora. Reacțiile foarte vii la teoretizările mele mă determină să ofer câteva precizări. Astfel, *sefistul* este o persoană implicată în fenomenul social SF și/sau un practicant al lecturii SF. Semnatarul acestor rânduri este, fără îndoială, un sefist. Pentru a scrie texte valide, însă, sefistul trebuie să devină prozator, critic, eseist, traducător. Cu un cuvânt, scriitor. Calitatea de sefist nu asigură în mod automat calificarea literară. Confuzia sistematică între calitatea de sefist și

cea de scriitor a impus crearea unui nou concept. *Sefultura* desemnează producțiile unor sefiști netransformați în scriitori. *SF jockey*-ul este un producător tipic de sefultură. El poate fi un excelent vorbitor și animator. Poate fi, de asemenea, cunoscător al limbii engleze, talentat în materie de relații umane, bun organizator, om agreabil etc. Exprimările sale scrise sunt, însă, amatoristice. El întrupează instituționalizarea amatorismului în producția de texte SF.

Cine decide unde se termină calificarea literară a unui sefist și începe cea a unui scriitor? Dacă privim lucrurile din exteriorul sefulturii, răspunsul este simplu: critica literară. Dacă privim din interior, constatăm că rolul criticii literare este preluat în întregime de *SF jockeys*. Cele două puncte de vedere duc la concluzii diametral opuse. Un critic literar constată că textele de susținere semnate de *SF jockeys* sunt pur comerciale; sefiștii se laudă între ei fără nici-o măsură; ca urmare, calitatea textelor lor este în scădere, înregistrându-se o tendință spre plafonare și deprofesionalizare. Concluzia sa este că motivația principală a sefulturii nu e calitatea literară a textului. *SF jockey*-ul, pe de altă parte, are argumentele sale. El consideră că primează interesele comerciale și cele turistice. În anumite cazuri, o nevinovăție culturală și un *esprit de corps* adolescentin stau probabil la baza convingerii sincere că anumite texte, invalide pentru un critic literar, sunt foarte reușite.

Arbitrul acestei dispute, sociologul literar, conchide că amândouă „părțile“ au dreptate. Asta, desigur, dacă volumul discutat s-a vândut bine. Criticul literar

rămâne cu argumentele sale de interes „academic“, iar *SF jockey*-ul primește o primă de la patron.

Avantajele sefulturii. Nu este mai puțin adevărat că sefultura ține de esența fenomenului SF. Acesta din urmă ar fi de neconceput fără grupurile structurate de preferința pătimașă pentru literatura SF. Mulți tineri încep să scrie literatură, stimulați de atmosfera permisivă, specifică cenaclurilor SF. Convențiile au un incontestabil rol germinativ. Nici învățarea limbii engleze nu este de neglijat. Există niște „ritualuri“ SF, ce pot fi considerate favorabile pentru formarea intelectuală a unui tânăr. Cum am mai arătat, la acest prim nivel rolul jucat de *SF jockey* este pozitiv. Nu sunt reprobabile nici exercițiile literare ale sefiștilor. Atâta vreme cât apar în fanzine, în publicații cu difuzare limitată, acestea sunt normale și legitime.

Corect este, de asemenea, să admitem că mișcarea antiliterară promovată de *Jurnalul S.F.* poate să ducă, în principiu, la rezultate de cea mai bună calitate. Respectivului grup nu-i rămâne decât să-și descopere propriile personalități și apoi să le impună. Un Roland Barthes și un Alain Robbe-Grillet ar fi suficienți. Întrebarea este dacă autori de asemenea anvergură pot apărea dintre sefiștii care refuză să devină scriitori, practicând astfel un fel de castrare intelectuală, menită să asigure veșnica adolescență. Necesară pentru coeziunea grupului, respectiva operație nu este favorabilă personalităților autentice.

V. BUGARIU

Racul, broasca și cu știuca

Se impune, înainte și în afară de orice discuție, a fi necondiționat salutată inițiativa paginii de science-fiction a ziarului *Curierul Național* (nr. 1402 din 14 octombrie 1995) de a publica – și, implicit, de a supune astfel unei discuții publice – un proiect de *Regulament privind acordarea premiilor naționale – ROMCON pentru Science-Fiction*: inițiativă binevenită, regulament de mult necesar și proiect, aș vrea să pot spune, judicios, dacă... Dacă, sub titlul de mai sus („pentru Science Fiction“), textul propriu-zis nu ar devia imediat, stipulând, în nu mai puțin de 8 (opt) articole, că respectivele premii ar urma să fie acordate nu doar „pentru SF“, ci pentru „SF, Fantasy sau Horror“: acest *sau* deschide calea unei ambiguități ce riscă, virtualmente, să dizolve logica întregului regulament și să-l facă inoperant și inutil, dacă nu chiar contraproductiv. „Nu vă zoriți să-i găsiți noduri în papură, fiți exigenți, dar obiectivi. Altfel nu vom avea niciodată nici criterii, nici regulament“ – își îndeamnă bine intenționat cititorii domnul Nicu Geceșe, prezumtivul autor al proiectului de regulament (din câte se poate înțelege în absența unei semnături în clar). Efortul, competența, seriozitatea, bunele intenții și buna credință ale domnului Nicu Geceșe sunt mai presus de orice îndoială și ele merită, încă o dată, să fie apreciate și salutate. Dar, din nefericire, cum prea bine se știe, decât o lege strâmbă, mai bine nici o lege. *Dura lex, sed lex!* Deși, la fel de bine, se poate spune și invers: decât nici o lege, mai bine o lege strâmbă! Ce alegem, atunci?

Indiscutabil că arbitrariul, lipsa de criterii, confuzia de valori – sunt tot ce

poate fi mai falimentar, pe termen lung, în literatură și artă, în viața literară și artistică, implicit, deci, și în science-fiction. Așadar – să deschidem cale liberă criteriilor! Dar ce criterii sunt acelea ce îndreptățesc deopotrivă racul, broasca și știuca din fabulă să tragă fiecare în altă parte sacul cu grăunțe găsit pe malul apei (râu sau baltă, ce-o fi fost)? Sau, în altă fabulă, nu mai puțin celebră, vulpea și cocostârcul să se invite reciproc la masă, ba dintr-o farfurie cu fundul plat (vulpea), ba dintr-un clondir cu gătul strâmb și lung (cocostârcul)? Confuzia între categorii, confuzia între genuri, „regulamentar“ întreținută prin acel ambiguu și litigios *sau*, se va propaga inevitabil, după ce va fi dizolvat criteriul genologic, și asupra criteriului valoric, (re)instaurând confuzia de valori.

Auzind, pasă-mi-te, și jupânul corb că iar s-au adunată niscaiva cinstite fețe de(-o) fabulă (mai ales cumătra vulpe, de când cu cașcavalul...), prevalându-se așadar și el, ca tot natul, de invitația la dialog atât de amabil lansată de autor și de redacție oricui crede c-ar avea ceva de spus, speră să nu fie inoportun (și nici greșit înțeles) dacă va semnala ceea ce lui i se pare a fi o lacună. Anume – omisiunea de a prevedea în regulament obligativitatea unui *criteriu genologic*, alături de cel *valoric*, subînțeles și mai presus de orice discuție, acesta.

Desigur, nu înțelegem toți prin valoare același lucru. Desigur, valoarea e un drapel sub care toți ne adunăm, dar numai ca să ni-l smulgem unii altora din mâini. Și desigur că asta-i altă poveste, povestea cu cocoșul roșu, una din ele. Alta la fel, adiacentă și comunicantă, ar fi povestea tensiunilor și fricțiunilor genologice, povestea incidentelor de frontieră dintre „genuri“: dintre SF și *mimesis*, dintre SF și *fantastic*, dintre SF și *fantasy*, dintre SF și *horror*, dintre câte și mai câte. Nu e acum momentul nici pentru asta. Spațiul limitat ne obligă să procedăm abrupt.

Aplicând în cazul dat tăișul „briciului lui Ockham“, se poate spune, cu deplin

temei, că science-fiction propriu-zis este numai ce rămâne dintr-o scriere – roman, nuvelă sau *short-story* – după ce scădem din ea sexul, tribul (sau mușuroiul) și sufletul („trăirile sufletești“, „simțămintele umane“, „*human feelings*“); altfel spus, după efectuarea necesarului artificiu de calcul de a fi făcut, probatoriu și provizoriu, abstracție de toată biologia, sociologia și psihologia pe care respectiva scriere, de la caz la caz, le poate – legitim și chiar binevenit, dar facultativ – încorpora, le poate angrena aluvionar, extraestetic, și absorbi ficțional, estetic. Dacă după această liminară scădere mai rămâne ceva – și numai în acest caz! – abia atunci putem pune tot ce-am scăzut la loc în pipă și fuma până la ultimul fum: tabacul e într-adevăr SF, garantat! Iar calitatea lui particulară de la caz la caz, savoarea, aroma, tăria – valoarea lui, într-un cuvânt – abia acum le putem judeca, aprecia, valoriza, juriza. Și premia, legitim, *ca science-fiction*.

(În treacăt fie spus, este evident că, dată fiind cantitatea diferită din care avem de făcut scăderea, rezultatul ei, acel *rest* activ și funcțional în regim SF, va deține o pondere comparativ mai mare într-o povestire scurtă decât într-un roman. Proporția între medicament și excipient, între *netto* și *brutto*, între *oca* și *dara*, diferența ca *dead weight*, capacitatea de încărcare – iese categoric în favoarea „genului scurt“. În roman, din păcate, și mai ales în ciclurile de romane, cu tot felul de *sequels* și *prequels*, nu o dată se mai întâmplă să fie mai mare daraua decât ocaua. În acest sens sunt atât de apreciate și laudate virtuți ale genului scurt precum densitatea, concizia, concentrarea, economia de mijloace, intensitatea de efecte ș.a.m.d. În acest sens poate fi înțeles mai bine faptul de istorie literară că, înainte de-a fi ajuns la actuala supraproducție de romane, la inflație și diluție, SF-ul a fost mai întâi, genuin și organic, o literatură de povestiri, de *short-stories*. În acest sens nu poate fi decât deplânsă miopia (estetică) sau/și

lăcomia (inestetică) a editurilor noastre de a se repezi să se înfrupte cu hălci mari și grase, cu romane cât mai groase și mai premiate, neglijând cu totul antologiile de proză scurtă SF, culegerile de povestiri și nuvele din patrimoniul „de aur“ al genului, din acel legendar „Science Fiction Hall of Fame“ care i-a precizat fizionomia și i-a consolidat audiența pe seama căreia continuă încă și azi să paraziteze industria scriitorilor de romane ciclice. Dar și aceasta e o altă poveste.)

Ce mai rămâne, însă, după ce scădem din science-fiction biologia (inclusiv „societatea sexelor“ generatoare a „frumosului“, după cum observa cu două secole în urmă Edmund Burke), sociologia (inclusiv utopia și distopia, violența și ideologia, „mesajul“ și „avertismentul“), psihologia (inclusiv „analiza psihologică“ și „caracterizarea/individualizarea/aprofundarea/bine-conturarea personajelor“)? Ce mai rămâne dacă mai scădem și „stilul“ (inclusiv „antistilul“, violențele și bravadele de limbaj, cruditățile și vulgaritățile ostentative și provocatoare, jargonul și argoul)? Rămâne, evident, adevărata esență a SF-ului, rămâne nucleul său ireductibil, miezul său iradiant: *ontologia*. Rămâne fiorul ontologic, suferința ontologică, suferința de a fi atât de infim față de un cosmos atât de imens, ori atât de imens față de un micro-cosmos atât de infim, suferința de a fi atât de efemer față de marile durate cosmice, ori atât de slab față de marile forțe cosmice, suferința de a fi atât de ireversibil închis între propriile bariere ontologice și biologice, suferința de a fi atât de străin și de singur și de *altfel* față de tot ce există ori se poate imagina că există în Universul fizic. Rămâne o „senzație de pierdere“ (*a sense of loss*), o nostalgie de ordin estetic după realul pierdut și sacrificat pe altarul imaginarului, rămâne acea tristețe ce nu este un sentiment, ci stadiul (estetic) pe care îl poate atinge orice sentiment (cum spunea Radu Stanca), rămâne acel „*sense of loss*“ ce nu este altceva decât „vălul de tristețe ce acoperă fața zeiței frumuseții“ (cum spunea

cineva, nu mai știu cine). Dar, mai presus de aceasta și prioritar în adevăratul science-fiction (în „*hard SF*“, mai ales), rămâne o ireductibilă „senzație de uimire“, o „senzație de miracol“ (*a sense of wonder*), o emoție tot de ordin estetic, dar care, de această dată, nu este altceva decât arsura de-o clipă, cauterizantă și iradiantă, a plăcerii sublimului, „vălul de înfiorare ce acoperă fața sublimului“, pentru a recurge la această parafrază.

Raport și ordine de priorități care, spre deosebire de science-fiction, nu se mai păstrează nici în *fantasy* (unde guvernează miraculosul feeric al basmelor), nici *horror* (guvernat de un miraculos terifiant și „feroce“). Astfel încât numai o regretabilă modă, necritic imitată, poate face azi mai toate revistele și editurile de la noi (iar acum și premiile) să preia mimetic rețeta de „*American blend*“ pentru a prepara un otova „ghiveci național“, un peștiș „*Oriental blend*“ în care se amestecă de-a valma science-fiction, *fantasy*, *horror* și tot ce mai pică pe deasupra, de exemplu „muzica“ rock: „În SF intră tot ceea ce doresc să intre cei care simt SF“ – decretează discreționar Adrian Bănuță și Liviu Radu în numărul 119 (8-14 mai 1995) al *Jurnalului SF*, „Săptămânal de cultură (cum altfel?) SF, Horror și Fantasy“.

Un fashionabil trio, așadar, care însă a debutat ca duo. „Fantasy și science-fiction merg împreună la fel de bine ca peștele cu cartofii prăjiți (*fish and chips*)“ – constata Peter Nicholls în prima ediție (1979) a *Enciclopediei* ce avea să-l facă ilustra, alături de John Clute. După *fish and chips* pică bine, nu-i așa, și o halbă de bere, de preferință *lager*, dar merge și *beer*, merge și *horror*: rețeta e gata, ghiveciul aburește, avem și muzică (*rock!*), așa că pot pofti la masă și racul, și broasca, și știuca!

O modă explicabilă și o rețetă utilă, poate, la alții, mai colțuroși și mai unghiuloși, care simt pesemne nevoia să-și mai îndulcească asperitățile, să-și mai rotun-

jească unghiurile și muchiile prea ascuțite, să-și mai tocească tăișul „spiritului de geometrie“ la care propria lor natură, inalienabilă, îi predispozează. Deși chiar și acolo, reacția de corecție a traiectoriei n-a întârziat să apară.

„Problema diferenței dintre science-fiction și *fantasy* este, în cea mai mare parte, o chestiune de perspectivă“ – spune Gene Wolfe într-un interviu apărut, în versiune românească, în același număr (119/1995) al *Jurnalului SF*, a cărui redacție nu se ostenește să indice sursa și data, astfel încât nu putem ști cât de vechi e interviul (indolența bibliografică „lăutărească“ mai generală, de altfel, în paginile acestei publicații, ca și în ale altora). „Cred că un centaur, pe care noi îl considerăm o creatură *fantasy*, este mult mai aproape de realizare decât o astronavă și, cu siguranță, mult mai aproape decât o propulsie supraluminică. (...) Faptul că numim centaurul *fantasy* și nava supraluminică *science fiction* este doar o chestiune de atitudine.“

Da și nu. La această întâmpinare nu se poate răspunde, într-adevăr, nimic (nimic convingător) dacă nu schimbăm paradigma teoretică, criteriul de distingere între science-fiction și *fantasy*: centaurul nu generează *sense of wonder*, parcurgerea spațiului la viteze supraluminice (FTL) – da! Dar reacția în direcția acestui *distinguo* este, într-adevăr, o „chestiune de atitudine“, după cum ne-o dovedește un alt scriitor american, nu mai puțin abilitat decât Gene Wolfe să se pronunțe în astfel de chestiuni.

„Genul *hard sf* aspiră să convingă, să se adreseze intelectualului. Genurile *fantasy* și *horror* se adresează emoțiilor, cufundându-se în adâncurile spaimei și ale iubirii. Amândouă au reperat o largă audiență la public pe parcursul anilor ‘80“ – constata, în 1989, Gregory Benford, unul dintre protagoniștii „reîntoarcerii la *hard sf*“ ce are loc la ora de față. „Prezența unei largi audiențe la public favorizează ștergerea liniilor de demarcație și defa-

vorizează stringența unor distincții clare. Astfel se infiltrază *fantasy* în opere care, la prima vedere, aparțin de *science fiction*, din cauză că o mare parte a publicului nu înțelege distincția dintre cele două genuri (sau poate nici nu-i pasă de ea). Eu consider ascensiunea genului *fantasy* dăunătoare, în ciuda virtuților sale, pentru că se adresează unei populații din ce în ce mai numeroase care nu se simte implicată în societatea tehnologică. Asemenea oameni n-au idee ce țin avioanele în aer, se simt timorați de complexitatea unei viziuni tehnostiințifice asupra lumii. Literatura *fantasy* le spune că lumea e animată, că are suflet, că e plină de spirite, că pădurile trăiesc și au viață. Ea sugerează un program de-a o scoate la capăt cu lumea grație unor acte de personalitate – grație voinței și iscusinței, voiniciei și destoiniciei, mai degrabă decât intelectului. Iar ce nu poți face cu mâinile, poți face cu spiritul: Fie ca Forța să-ți Stea Mereu Alături!

O iluzie care obligă, ca și creștinismul. Și cum se explică ascensiunea cunoscută de *horror*? Ea provine dintr-o psihodinamică a emoțiilor profunde, din dorința de a fi înspăimântat și de a primi apoi noi asigurări (dar nu prin zâne și spiriduși) că lucrurile înspăimântătoare pot fi înfrânate. Eu văd implicații alarmante aici, în această sugestie că societatea occidentală este pe cale de a-și pierde controlul asupra tehnosocietății pe care chiar ea a generat-o. Vești rele pentru noi toți, zic eu, și mai ales pentru *science-fiction*, care-și așează fundațiile pe chiar constrângerile științei. (De remarcat că japonezii manifestă preferință pentru *science-fiction*, nu pentru *fantasy*.) Oamenii a căror principală reacție la stimulii lumii este într-un asemenea dezacord cu realitatea devin pradă ușoară în fața celor care guvernează prin emoții, nu prin rațiune.

Există mult *science-fiction* de calitate, dar îngropat într-o avalanșă de scrieri accidentale sub raport intelectual. Distincțiile de gen se estompează, și ce-i rămâne de

făcut unui critic, în aceste condiții? Recomand criticilor o examinare atentă a credibilității științifice, care trece dincolo de simpla plauzibilitate a detaliilor. A nu se înțelege greșit ideologia *hard sf*-ului: *nu am spus că fidelitatea față de viziunea științifică asupra lumii ar fi cel mai înalt standard în science-fiction*. (subl. aut.) Dar rămâne ceva important.

„Problema mai profundă este valoarea estetică a adevărului științific.“ (Gregory Benford, *SF Rhetoric and Realities*, în *Foundation*. The Review of Science-Fiction, Anglia, nr. 47, iarna 1989/1990, pp. 43-45. Textul este, de fapt, transcrierea intervenției orale a lui Gregory Benford în cadrul unei sesiuni de comunicări. „The Eaton Conference“, organizată în iunie 1989 la Leeds (Anglia) de către George Slusser, profesor la Universitatea din Riverside, California, și Tom Shippey, profesor la Universitatea din Leeds, sesiune consacrată în acel an *cyberpunk*-ului.)

Valoarea estetică a adevărului științific, în *science-fiction*, nu poate fi disociată de capacitatea „științei din științificiune“ de a genera și gira iluzia ficțională specifică acestei literaturi. Catalizând ceea ce Coleridge numea „suspendarea voită a neîncrederii“ prin apel la rațiune și la „simțul realului“, înnăscute în om, ca individ și ca specie, „adevărul științific“ obține sufragiul acestei inevitabile instanțe a „realului“, dar nu în beneficiul unei simple „iluzii realiste“. Nu în garantarea simplei „verosimilități“ aristotelice, nu în girarea unei *tale quale* conformități cu realul a lumilor imaginare își află adevărata funcționalitate estetică „adevărul științific“, ci în stimularea emisiei de „*sense of wonder*“ din partea acestor lumi imaginare, ceea ce numai ambiguitatea iluziei ficționale *sui generis* din *science-fiction* poate mijloci. „*Sense of wonder*“ care nu este decât un alt nume, intraductibil, pe care și l-a găsit în secolul nostru străvechea „emoție a sublimului“, ireductibila plăcere estetică a sublimului, cunoscută de atâtea secole, dar pe care,

azi, nici o altă formă de expresie artistică, în afară de science-fiction, nu ne-o poate restitui atât de intens și de nealterat.

În comparație cu această plăcere, superior estetică, plăcerea compensatorie a „împlinirii dorințelor“ („*wishful thinking*“, „*wishful dreaming*“), din *fantasy*, sau plăcerea spaimei provocate și a revenirii din spaimă, din *horror* – se văd reduse la rangul, pre-estetic, de simple plăceri psihologice.

Fenomen de psihologie socială este și moda. Iar acest snob „*SF & F & H*“ este un cocktail la modă, orice s-ar zice. Cocktail, amalgam, conglomerat, *mixtum compositum* – oricum, moda devine de-a dreptul contraproductivă și falimentară la noi, care, tot de la natură, suntem înclinați mai mult înspre „spiritul de finețe“ decât înspre „spiritul de geometrie“ nordic, mai predispuși a ne ține la distanță de rigoare și de rectitudine, și a ne complăce în laxitate și permisivitate. Și-așa avem deja căruța încărcată prea mult pe-o singură roată (nu numai în science-fiction, ce-i drept). Nu putem spune însă că n-am fost avertizați, și nu numai de alții, dar și de ai noștri: „Am ajuns să mă conving tot mai mult că specificul literaturii științifico-fantastice rezidă într-o logicizare sistematică a imaginației“ – spune, cu peste două decenii în urmă, Ovid S. Crohmălniceanu, într-un eseu cu titlul excentric dar cu idei cât se poate de solide (*Științifico-fantasticologie*, în *Viața Românească* nr. 1, ianuarie 1974, pp. 3-6). „Pe o ipoteză oricât de năstrușnică a acesteia din urmă (a imaginației – n.n.), mintea construiește mereu un eșafodaj strict rațional. Fascinația literaturii de anticipație vine dintr-o atare logică strânsă impusă fantasticului (...). Literatura de science-fiction seamănă cu matematicile noneuclidiene. Singura eroare maximă pentru ea e să nu aibă rigoare“. Adevăruri la fel de actuale azi ca și în urmă cu două decenii, ba poate chiar mai mult acum decât atunci.

Din principiu, așadar, „judecata de valoare“, axiologică, se cere însoțită (prece-

dată, de fapt) de o „judecată de situație“, genologică. Principiu în virtutea căruia, printre altele, apare iremediabil lovită de nulitate toată pletora de premii acordate sau autoacordate sub egida „*SF*“ unor texte care *nu sunt SF*, din care – adică – nu mai rămâne practic nimic după ce scădem din ele, preliminar, stilul (atâta cât este), sexul (care este, și chiar dă pe dinafară), tribul (inclusiv violența de comportament și de limbaj, inclusiv, deci, deliciale provocării argotice), precum și „sufletul“ („analiza psihologică“ pusă la lucru în „caracterizarea personajelor“, mai mult sau mai puțin „complexe“ și „bine conturate“, „bine aprofundate“ și „individualizate“).

Pentru a-și onora numele, statutul și mandatul, orice juriu SF ar trebui să efectueze, înainte de proba axiologică propriu-zisă, înainte de interogarea textelor sub raportul decisiv al *valorii*, o preliminară și eliminatorie probă genologică, o interogare a acelor texte sub raportul *identității* lor și al apartenenței sau non-apartenenței la gen. Pentru că este o aberație și o mistificare – ajungând chiar să erodeze genul din interior, prin adulterare și alterare, prin corcire și hibridizare – să tot premiezi la nesfârșit *ca science-fiction* scrieri care *nu sunt science-fiction!*

Ce secrete frustrări, ce inavuabile pulsuni, ce dizgrațioasă criză de identitate agită și explică această arogare a unei false identități? Chiar e nevoie de psihanalist, sau ajunge și un logician?

„Să fie rață? Mă-sa găină! Să fie găină? Ciocul lătăreț!“ „Ori te poartă cum ți-i vorba, ori vorbește cum ți-i portul!“ Dar dacă de la fabula animalieră cultă am ajuns la superba paremiologie folclorică, înseamnă că e momentul să pun punct aici. Deocamdată.

CORNEL ROBU

Despre science-fiction, mainstream și alte locuri comune

Science-fiction-ul este paraliteratură

Afirmația de mai sus, vehiculată atât de des în cercurile de fani SF, încât nu-i mai putem trasa originea, este unul din locurile comune cu atât mai ușor de încetățenit, cu cât sună mai bine și e mai lipsită de sens decât altele. De ce nu ortoliteratură, izoliteratură sau – supremă blasfemie – hiperliteratură? Efectul de succes ar putea fi datorat asociației imediate cu invazia medică de paranormal, paraștiință și parafenomene ce e pe cale să paralizeze gândirea omului obișnuit. Dacă ne referim însă la cititorul (nu consumatorul) de SF, trebuie să amintim că, para ori nu, SF-ul este ceva aparținând sferei creației artistice, nu un fenomen de comentat în metrou. La urma urmei, ce este paraliteratura, atâta vreme cât strigătele teribiliste ale moderniștilor de la început de secol ce clamau gloria antiliteraturii s-au stins de mult, în istoria culturii rămânând doar acele opere de valoare care – volens-nolens – sunt tot literare? Nu credem că este nevoie de noi etichete pentru a denumi un câmp al creației umane deja botezat: „literatura“. SF-ul nu este paraliteratură pentru că *nu* există paraliteratură. Încercând să-l opunem programatic la ceea ce este generic numit „(marea)literatură“, îi vom da un lustru inutil, absurd și dăunător. Un text *literar* nu se definește prin opoziție cu alte texte literare, chiar dacă azi există o anumită suprapunere a stilurilor general acceptate (literar, administrativ, juridic, jurnalistic), ci prin ceea ce este, prin scopul său mediat și

imediat și prin forma sa discursivă. Textul literar este o înșiruire de cuvinte ce respectă (în general) regulile gramaticale și narează un fapt particular cu valențe generalizatoare, fapt perceput ca ficțional (spre deosebire de scrierile jurnalistice). Astfel, un personaj poate deveni un simbol, „un Othello“, „un Harpagon“. Definiția, deși limitată (vezi invazia în literatură a scrierilor de tip biografic: memoriile, jurnalele, asimilabile însă și ele ficțiunii literare prin actul de receptare detașată al lectorului), funcționează la fel de bine în cazul textelor de tip „SF“, fiindcă acestea *sunt literare*. Bătălia pentru afirmarea SF-ului ca literatură sau ca paraliteratură este o luptă naivă cu propria umbră, luptă născută dintr-un narcisism potențat de un complex de inferioritate specific celor ignorați. SF-ul nu e paraliteratură, nici antiliteratură, ci, pur și simplu, literatură, la fel ca și – să zicem – scrierile polițiste. De fapt, războiul cuvintelor a pornit din start pe un făgaș greșit. Nu se neagă caracterul de literatură, literaturitatea science-fiction-ului, ci *valoarea* acestui tip de ficțiune. Motivele sunt multiple și nu avem de gând să le analizăm aici.

Science-fiction-ul este un gen literar

Lipsa unei terminologii adecvate a cauzat și va mai cauza multe probleme adepților literaturii de anticipație. Dacă presupunem că SF-ul este un gen literar, trebuie să-i subordonăm anumite specii literare proprii. Care ar fi? Pastila (schîța), povestirea, nuvela și romanul, specii literare care *nu* sunt specifice SF-ului, ci întregului „mainstream“. Amintind și teatrul SF, ne vom da seama ce haos zace în modul de gândire teoretică unde aplicarea siglei „SF“ încearcă să impună schimbarea tipologiei speciilor și genurile literare în general (demers nesățios și inutil). Încă de la Platon, genul dramatic/spectacular/prezentativ era separat de cel narativ. SF-ul ar apărea, deci, ca un *supragen* literar, incluzând atât

epicul, cât și dramaticul? Aceeași aserțiune s-ar dovedi la fel de valabilă în cazul literaturii polițiste sau erotice (unde includem și speciile lirice, absente în SF), sporind dezordinea genologică. Totul pornește de la o neînțelegere: SF-ul *nu poate fi* un gen literar aparte, așa cum nu este nici o „altă literatură“. Analiza nu pleacă de la raportul cu alte genuri literare, ci de la cel cu realitatea (lucru care s-a mai făcut uneori). Iar dacă nu există poezie SF în sensul general-acceptat al termenului, după cum ar fi absurd să vorbim de lirică polițistă, atâta timp cât vom considera valabilă împărțirea clasică, triadică, a genurilor literare (liric, epic, dramatic), SF-ul va aparține, inevitabil, genului literar epic, definirea lui urmând a se încerca din altă perspectivă. Noi ne limităm la a spune că SF-ul (ca și literatura fantastică, suprarrealistă, onirică) au un mod ficțional propriu de abordare și folosire a realității, creând un anumit tip de raport între realitatea obiectivă și cea ficțională prin mijloace similare cu cele ale tuturor *modurilor literare*. SF-ul ar fi, astfel, un *mod literar* a cărui specificitate stă tocmai în raportul realitate-ficțiune, realizat într-un mod propriu. De aici pot porni zeci de definiții și vom cita doar două (apud Lucian Ionică – *Natura literaturii SF în Biblioteca Nova*, 1986, pp. 7-9), cea a lui A. Panshin („ceea ce credem noi că e fan-tezie e doar o continuă recreație a miturilor și simbolurilor, ce nu mai sunt crezute, ci doar ne înfiorează“) și a lui M. Butor („Literatura SF... este un fantastic încadrat în realism“), fără să încerce a da o definiție personală. Ca mod literar, SF-ul este un curent/tendință/orientare în multitudinea de alte orientări în literatură secolului nostru. De altfel, pentru majoritatea textelor literare nu mai este posibilă o clasificare strictă, atâta vreme cât ficțiunea – altfel decât știința – caută să se smulgă canoanelor pe care Sisifi robaci, criticii le clădesc și reclădesc, încercând să încadreze mereu ceea ce tinde permanent să iasă din scheme. Un lucru nu poate fi negat: cu toate granițele fluctuante între moduri,

genuri sau specii literare, abordarea realității și transfigurarea ei prin modul generic numit „science-fiction“ există, chiar dacă acest fapt nu aduce după sine existența unui nou gen literar sau a unei noi (para)literaturi.

SF-ul, deși ignorat, este la fel de valoros ca și literatura „mainstream“

În fine, iată o a treia propoziție uzată ca un ban calp în discuțiile fanilor și scriitorilor de SF pentru a-și justifica, torturați de complexul inferiorității, propria lor creație sau lectură prin raportarea la „celălalt“, la „altceva“, ca o condiție sine qua non. Propoziția reprezintă o abordare cel puțin la fel de eronată a problemei literaturii în general și a SF-ului în particular. Fără a intra în amănunte, considerăm în primul rând că numele acestui mod (totuși!) literar nu mai reprezintă o definiție a sa. „Science-fiction“, „literatură de anticipație“, „științificțiune“ sau „speculative fiction“ sunt termeni mai mult sau mai puțin uzitați ce nu (mai) definesc o realitate literară, ci numai o *denumesc*, la fel cum numele proprii nu (mai) au o semnificație definitorie pentru persoana numită.

La ora actuală, cronotopul comun SF-ului (o altă lume/planetă, un timp viitor, o lume posibilă determinată de descoperiri științifice imaginare), nu este indispensabilă, astfel încât povestirea *Ceață, Iarbă și Nisip* de Vonda B. McIntyre (apărută în revista *Anticipația* nr. 528/529) obține premiul Nebula (1973) fără a avea elementele amintite ca aparținând scrierilor SF în accepția clasică. Deci, totul se reduce la altceva. Nu avem spațiul necesar pentru a prezenta pe larg o teorie a specificului literar SF la ora actuală, dar credem că – pe lângă caracterul de literatură despre om, aspect ineluctabil chiar și în cele mai xenofile proze SF – el se bazează în esență pe crearea de lumi posibile alternative la cea reală, lumi create pornind de la *ipoteze raționale* și clădite pe *baze raționale*. Acest

lucru nu afectează posibilele acțiuni iraționale, a raționale, subiective ale persoanelor, nici intruziunea fantasticului ori a altor moduri literare, deoarece semiosferele tuturor tipurilor de narațiune se intersectează și se suprapun neconținut. Nu există specie, gen sau mod literar pur, mai ales în secolul al XX-lea, mai ales sub presiunea intertextualității. Ilie Gyuresik, profesor de literatură universală și comparată la Universitatea de Vest din Timișoara, afirma (în cursul său despre literatura secolului al XX-lea) că „literatura SF are o structură alegorică și/sau parabolică, folosind elemente fantastice într-un metadiscurs ce se vrea, succesiv sau concomitent, o meditație literară asupra secolului nostru, cât și o proiecție utopică asupra viitorului”. Definiția încadrează mai strict SF-ul, dar nu ne ferește de comparația necesară: SF-ul, ca și fantasticul sau literatura realistă, au sferile de semnificații proprii, specifice modului lor de construcție a realității ficționale prin raportări diferite între realitatea reală (cea a lectorului și/sau a autorului) și lumea ficțională imaginată de autor. SF-ul este caracterizat printr-un raport realitate „reală” – realitate ficțională ce-l individualizează de alte moduri. Din acest punct de vedere, ceea ce numim „mainstream” nu este decât o sumă a tuturor modurilor, genurilor, speciilor literare recunoscute de către lectorul specializat ca având valoare literară, adică posedând – în grade diferite – caracterul de literaritate. SF-ul nu este altceva decât un mod de manifestare încadrabil în ceea ce numim „mainstream”. Problema (non)apartenenței SF-ului la marea literatură se pune din altă perspectivă: cea a valorii scrierilor SF în particular și nu a SF-ului în general (căci nimeni nu pretinde că toate scrierile realiste sunt capodopere), falsa diferențiere literatură „literară” – SF (literatură „de consum”), apărută din mai multe motive:

1) critica literară „mare” este copleșită de haosul (nu numai) genologic actual, în care, pe de o parte, apar noi specii literare (jurnalul, memoriile, chiar eseul), odinioară

ignore, iar pe de altă parte există o tendință de disoluție a tuturor speciilor literare, ce tind a se amesteca într-un continuum intertextual, tentând chiar înspăimântătorul hipertext. În aceste circumstanțe, cine și-ar mai risca autoritatea luându-și pe cap povara analizei unui nou mod literar deja etichetat (nu din vina criticilor) drept „literatură de consum” încă de acum 50-60 de ani? Această comoditate aparentă este justificată și de o anumită teamă de eroare sau ridicol la care se expun întotdeauna reevaluările, fiindcă „SF-ul ca gen comunist” a devenit un alt loc comun, iar lupta cu locurile comune este cel mai riscant dintre toate demersurile critice.

2) adepții genului SF vor ca valoarea literară a operelor aparținând modului în discuție să fie asociată automat modului în sine. Lucrul acesta nu este posibil atâta timp cât creațiile SF ce se ridică la o valoare recognoscibilă sunt foarte rare. Metodele narative ale majorității scriitorilor de SF sunt, în raport cu temele ce privesc sau tind spre un „viitor” (alternativ sau nu), anacronice chiar pentru literatura de tip (mod) realist, iar insolitul/ineditul nu pot impune în absența unei scriituri nu neapărat moderne, dar nici lipsite de literaritate. De aceea R.-M. Alberes consideră, în a sa *Istorie a romanului modern*, că în SF „bogăției imaginative latente îi corespunde o surprinzătoare sărăcie a *faptului trăit* (subl. aut., op. cit. p. 394), iar *Lumea non-A* apare ca fiind „densă, demențială, pretențioasă, pregnantă și stupidă (primejdiașă pentru autodidacții)” (op. cit., p. 396). SF-ul nu este chiar ignorat. Dar o operă literară de valoare nu mai este catalogată drept SF, fantastică, realistă sau onirică decât la analizele de retortă. Ea este, în primul rând, *literatură*. Nu recunoaștem valoarea lui Stendhal pentru că realismul este un curent literar important, ci realismul este important prin Stendhal, Balzac, Flaubert și alții. Condiția esențială pentru ca literatura de anticipație să fie recunoscută ar fi nu abordarea sa de către critica așa-numită „Mare”, ci crearea de opere val-

oroase în timp, fapt care va atrage după sine (mai devreme sau mai târziu) interesul lectorilor specializați. Dar creația nu poate fi impusă programatic...

În loc de concluzii

SF-ul nu este un gen literar, nici o paraliteratură și nici o literatură exclusă din, ori opusă „mainstream“-ului. Impunerea granițelor atrage după sine închiderea și limitarea. O scriere SF valoroasă nu va fi valoroasă pentru că este SF, ci pentru că este *Literară*. Afirmăm un lucru trist pentru fanii modului SF; creația literară de valoare, non-consumistă, opusă kitsch-ului, înseamnă deschidere, părăsirea limitării în care se complac partizanii SF-ului „independent“. O operă literară de valoare este, pur și simplu, *Literară*, ea nu poate fi confiscată de un grup sau altul (amintim doar discuțiile pe seama romanului lui K. Vonnegut Jr., *Abator cincii*) și se opune cantonării într-un anumit model restrictiv. De aceea nu pot exista decât scrieri bune și scrieri slabe, indiferent de genul, specia sau modul literar abordat. Scriitorii care adoptă modul SF au de optat între cantonarea în SF *ca scop*, mărinđ astfel adeseori volumul literaturii de consum, și abordarea SF-ului *ca mijloc*, situație în care valoarea scriiturii ar impune opera. Ca un efect secundar, apariția unor astfel de scrieri pornind din sfera SF-ului ar atrage atenția criticii. Fanii genului sunt obligați să se consoleze cu faptul că toate marile creații SF sunt și vor fi „confiscate“ de „marea literatură“ sau pot deveni conștienți că literatura de valoare nu se supune nici unor etichete, mai mult sau mai puțin colorate.

RADU PAVEL GHEO

CĂRȚI APĂRUTE LA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ:

50 de ani care au zguduit lumea

de Emilian M. Dobrescu

Neurologie și Psihiatrie

de dr. Gheorghe Vuzitas
și dr. Aurelian Anghelescu

Comunicarea

de Nicki Stanton

Cum să dezvolti o afacere

de Paul Hawken

Copiii supradotați

de Mihai Jigău

Cei interesați pentru procurarea acestor volume se pot adresa direct la redacție, S.C. „Știință & Tehnică“ S.A., Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 79781

Imaginând realitatea

de J. G. BALLARD

U niunea dintre rațiune și coșmar care a dominat secolul 20 a născut o lume tot mai ambiguă. Prin peisajul comunicational bântuie spectrele unor tehnologii sinistre și a visurilor cumpărate pe bani grei. Armele termonucleare și **soft drinks**-urile coexistă într-un regat dominat de publicitate și de pseudo-evenimente, de știință și de pornografie. Viața noastră se desfășoară în umbra principalului dublu leitmotiv al sfârșitului de veac – sex și paranoia. În ciuda fascinației lui McLuhan privind mozaicurile informaționale de mare viteză, persistă în amintire pesimismul întunecat al lui Freud din *Civilizația și nemulțumirile ei*. Voyeurismul, scârba față de noi-înșine, bazele infantile ale viselor și ale aspirațiilor noastre – aceste maladii ale eului au culminat acum în cea mai teribilă pierdere a secolului: moartea afectelor.

Înlăturarea sentimentelor și a emoțiilor ne-a dezgăzuit cele mai tandre și concrete plăceri: excitarea descoperită în durere și mutilare; arena perfectă a sexului, aidoma unei culturi de puroi sterilă, în care se întrupează toate fantasmale propriilor perversiuni; libertatea morală de a ne cerceta în joacă psihopatologia; în fine, aparent nelimitata noastră putere de a conceptualiza – nu mașinile autostrăzilor de mâine trebuie să ne înspăimânte copiii, ci chiar plăcerea pe care-o avem în a le calcula cei mai eleganți parametri pentru moarte.

Cronica acestor nesigure împliniri ale vieții în paradisul ecorșat contemporan a fost preluată tot mai mult de science fiction. Sunt ferm convins că SF-ul, departe de a fi o ramificație minoră, oarecare, reprezintă, de fapt, principala tradiție literară a secolului 20 și, în mod cert, cea mai durabilă – o reacție imaginativă în fața științei și tehnologiei, perpetuată de H.G. Wells sau Aldous Huxley, dar și de scriitorii SF-ului modern american sau de inovatori precum William Burroughs.

Principala certitudine a acestui secol este conceptul de posibilitate nelimitată. Prezenta îmbinare științifico-tehnologică înglobează atât un moratoriu asupra trecutului – irelevanța, chiar moartea sa – cât și infinitele alternative disponibile în prezent.

Confruntate cu o asemenea largă paletă de posibilități, puține genuri literare, cu excepția SF-ului, par cât de cât pregătite să abordeze respectiva temă. Nici o altă formă de ficțiune nu posedă bagajul de idei și de imagini necesare descrierii prezentului, asta pentru a nu mai vorbi de viitor. Trăsătura dominantă a mainstream-ului modern este tendința de izolare individuală, aliată cu introspecție și alienare, stări de fapt presupuse ca fiind emblematice secolului 20.

Nici vorbă de așa ceva. Părerea mea este că avem de-a face cu o psihologie aparținând integral secolului 19, strâns legată de reacția îndreptată împotriva restricțiilor severe ale societății burgheze, caracterului monolitic al perioadei Victoriene și tiraniei capului de familie, bine ancorat în autoritatea sa financiară și sexuală. Astfel, dincolo de predilecția pentru retrospectivitate și de obsesia privind subiectivitatea experiențelor, adevărata temă o constituie raționalizarea culpabilității și a

înstrăinării. Elementele ei sunt introspecție, pesimism și sofisticare. Or, dacă există ceva definitoriu pentru actualul secol, atunci nu poate fi vorba decât de optimism, de iconografia produselor de masă, de naivitate și de utilizarea nevinovată a posibilităților rațiunii.

Imaginarul vehiculat acum în SF nu e ceva inedit. Homer, Shakespeare și Milton au creat lumi noi pentru a comenta asupra acesteia. Delimitarea SF-ului ca gen aparte și oarecum rău-famat este o evoluție încă recentă. În bună măsură, e consecința dispariției aproape completă a poemului dramatic și filosofic, precum și a restrângerii treptată a tematicii romanului tradițional, tot mai preocupat de sondarea sterilă a nuanțelor relațiilor umane. Romanul tradițional ignoră, în primul rând, dinamica societății umane (pe care tinde s-o prezinte drept statică) și poziția omului în univers. Oricât de stângaci și de naiv ar face-o, SF-ul măcar încearcă să edifice un cadru filosofic și metafizic în jurul vieților și conștiințelor noastre.

Schițez această apărare generală a SF-ului deoarece eu-însumi, ca scriitor, am activat în gen timp de aproape douăzeci de ani. Din prima clipă când am scris SF, am fost convins că nu trecutul era cea mai potrivită cheie pentru prezent, ci viitorul. Atunci însă eram nemulțumit de teme în care se cantonase genul – spațiul exterior și viitorul îndepărtat. Din felurite rațiuni – simbolice, teoretice, programatice – am botezat terenul pe care doream să-l explorez „spațiu interior“ (**inner space**), definindu-l drept acel domeniu psihologic (manifestându-se, de pildă, în pictura suprarealistă) unde lumea interioară a minții și cea exterioară a realității se contopesc.

Inițial, doream să scriu ficțiuni despre contemporaneitate. Pentru a izbuti aceasta, în contextul anilor '50, într-o lume în care semnalul lui Sputnik - 1 putea fi auzit la orice radio, airdoma balizei unui nou univers, se cereau tehnici complet diferite de arsenalul unui romancier din secolul 19. De fapt, cred că dacă s-ar șterge total literatura de până acum și s-ar porni de la zero, trecutul fiind definitiv uitat și îngropat, toți scriitorii ar produce, inevitabil, ceva foarte apropiat de science fiction.

Știința și tehnologia prosperă în jurul nostru. Ne impun, tot mai pregnant, limbajele cu care comunicăm. Avem de ales între a le accepta și muțenie.

Și totuși, paradox ironic, SF-ul modern a fost prima victimă a lumii în schimbare pe care o anticipa și la a cărei creere participa. Viitorul preconizat de SF-ul anilor '40 și '50 a devenit deja trecut. Imaginile sale dominante, nu doar cele ale primelor zboruri spre Lună, ale călătoriilor spațiale, ci și cele ale modificării relațiilor socio-politice în imperiul tehnologiei, par acum fragmentele prăfuite ale unui decor de mucava. În ce mă privește, consider filmul *2001: O odisee spațială* un exemplu cum nu se poate mai potrivit în acest sens, chintesența ultimă a perioadei eroice a SF-ului modern – peisajele și costumele superbe, scenografia grandioasă, toate mă duc, cumva, cu gândul la *Pe aripile vântului*, un romanț istoric devenit ceremonial științific, o lume pecetluită în care lumina aspră a realității contemporane n-are cum răzbate.

Treptat, conceptele noastre despre trecut, prezent și viitor sunt obligate să se modifice. La fel cum trecutul, în termeni atât sociali, cât și psihologici, a devenit o victimă a Hiroshimei și a

erei nucleare (aproape prin definiție o perioadă pe care am fost obligați s-o gândim speculativ), viitorul, la rândul său, își încetează existența, devorat de către prezentul atotvorace. Am anexat viitorul la propriul nostru prezent – încă o simplă și oarecare alternativă ce ni se oferă. Opțiunile proliferază în jurul nostru, trăim într-o lume cvasi-infantilă, unde orice necesitate, orice posibilitate, referitoare la moduri de viață, la călătorii, la roluri sexuale sau identități, poate fi instantaneu satisfăcută.

Care este, deci, în prezența acestor transformări, principala problemă cu care se confruntă scriitorul? Cât de actuale mai sunt, acum, tehnicile și perspectivele romanului tradițional al secolului 19 – narațiunea liniară, cronologia precisă, personajele consulare ocupându-și maiestuos domeniile într-un amplu spațiu-timp? Mai e valabilă oare o temă centrată pe originile personajului și ale personalității adânc îngropate în trecut, pe lenta explorare a rădăcinilor, pe disecarea celor mai subtile nuanțe de comportare socială și de relații personale? Ce autoritate morală mai are scriitorul pentru a crea o lume sieși-suficientă și închisă în sine, pentru a prezida ca un examinator peste personaje sale, știind dinainte răspunsul la toate întrebările? Și poate el evita tot ceea ce preferă să nu înțeleagă, inclusiv propriile-i probleme, motivații și psihopatologii?

Cred că rolul, autoritatea și dreptul de a acționa al scriitorului s-au schimbat radical. Cred că, într-un anume fel, el nu mai poate lua nimic de-a gata. Nu mai are poziție morală. Oferă cititorului conținutul minții sale – un set de opțiuni și de alternative imaginare. Rolul său e cel al cercetătorului științific, confruntat cu un subiect abso-

lut necunoscut. N-are la dispoziție decât niște date, în jurul cărora testează diferite ipoteze.

Dintotdeauna s-a presupus că lumea exterioară reprezintă realitatea, oricât de nesigură sau confuză ar fi ea, și că lumea interioară a minților noastre – vise, speranțe, ambiții – reprezintă domeniul fanteziei și al imaginației. Chiar și aceste categorii, cred eu, s-au inversat. Cel mai eficace și sigur mod de interacțiune cu realitatea înconjurătoare este s-o considerăm o ficțiune absolută – invers, singurul ghem de realitate rămas subzistă în interiorul capetelor noastre. Clasica distincție operată de Freud între conținutul latent și cel manifest al visului, între aparent și real, trebuie de acum aplicată la lumea externă a așa-zisei realități.

Balanța dintre ficțiune și realitate s-a schimbat, așadar, semnificativ. Din ce în ce mai mult, rolurile li se inversează. Trăim într-o lume condusă de felurite ficțiuni – producția de masă, campanii publicitare, politica mânăuită asemeni unei campanii publicitare, popularizarea instantanee a științei și tehnologiei, dominarea de către imagini, ștergerea oricăror identități în domeniul bunurilor de consum, secătuirea emoțională de către televiziune a răspunsurilor de orice tip la sarabanda informațională care ne asaltează retina.

Trăim într-un imens roman. Scriitorului îi e tot mai puțin necesară imaginarea ficțiunii în cărțile sale. Ea este deja prezentă. Sarcina scriitorului este să imagineze realitatea.

Traducere și adaptare:
Cristian Lăzărescu, după „Introducere la ediția franceză a romanului *Crash* (1974)“, James Graham Ballard

Fragmente super-subiective (deci, îngrozitor de „anticritice“) despre fanzinele de dinainte și de după 1989

Intro

“Fanzin” este un termen care, la prima vedere, a intrat în cotidian. Pentru sefiștii “înrașiți” fanzinul este acea bucată de hârtie, gen revistă sau ziar, tipărită sau multiplicată prin fotocopiere (așa-numita “xeroxare”), scos, de obicei, de cluburile sau cenaclurile din țara noastră. Probabil că dacă mulți dintre ei ar fi întrebați care este, de pildă, diferența dintre *Helion* numărul 1 din 1981 și *Fantastic Magazin* numărul 1 din 1980, răspunsul ar fi, nici unul, amândouă sunt fanzine. Totuși, *Helion*-ul este o revistă tipărită, *Fantastic Magazin* este un fanzin multiplicat prin fotocopiere. Aceasta, din punctul de vedere al tipăriturii. Din punct de vedere al numărului de pagini, *Helion*-ul este o revistă, *Fantastic Magazin* este aproape un volum.

Înțelesul oficial al termenului este, însă, puțin diferit de cel subînțeles. “Fanzin” vine de la prescurtarea cuvintelor din limba engleză “Fan Magazine”, adică o revistă editată de fani, de admiratori, de neprofesioniști. În limba română, fanzinul a fost înțeles, în mod implicit, ca o revistă xeroxată, scoasă cu mijloace cât mai artisanale, în bunul spirit al poveștilor imbecile despre ilegalității PCR și manifestele lor. Totuși, cuvântul “magazine” din limba engleză se traduce prin termenul “revistă”. Iar noi, în cele ce urmează, nu vom face nici o deosebire între fanzinele multiplicare prin

fotocopiare sau prin tipărire, chiar dacă, implicit, vom considera și noi revista ca fiind tipărită și fanzinul xeroxat, totuși, la momentul potrivit vom evidenția explicit lucrul acesta, dacă îl vom socoti necesar.

Fanzinul a devenit, de cele mai multe ori, un sinonim cu o mișcare aproape dizidentă a valorii în science fiction-ul românesc. Desigur, aceasta înainte de 1989. Să ne amintim, peisajul publicistic oficial era îngrozitor de sărac: *Colecția Povestiri Științifico-Fantastice* dispăruse din 1974, revista *Știință și Tehnică* publica SF doar din când în când, singurul meterez rămăsese *Almanahul Anticipația*.

În aceste condiții, pe la sfârșitul anilor ‘70 (sau începutul anilor ‘80), CC al UTC scoate din pălărie o chestie scrisă, cum că mișcarea de anticipație (nici vorbă de science fiction pe vremea aceea) e ceva bun pentru tineretul patriei noastre și, prin urmare, trebuie sprijinită. Contextul politic al acestei mișcări a rămas și astăzi nelămurit. Perioada coincide cu înăsprirea controlului asupra valorilor românești și nicicum cu vreuna din micile noastre “renașteri” culturale. Zvonuri niciodată infirmate au atribuit această “circulară” pasiunii lui Nîcu Ceaușescu pentru science fiction. Dar dacă pasiunile “oficiale” ale acestuia țineau de băutură și femei, unde mai avea loc și science fiction-ul? Atunci? Adevărul rămâne, deocamdată, ascuns, pentru că nu putem face vreo corelație nici cu nebunia lui Ceaușescu (Nicolae) de a lua premiul Nobel pentru pace, drept pentru care tot poporul român lupta pentru pace (mai puțin salariații fabricilor de armament...), inclusiv science fiction-ul românesc, pentru că această demență s-a manifestat pe la jumătatea anilor ‘80.

Cert este, însă, că fanzinele încep de atunci să prospere. Pentru a face misterul și mai de nepătruns, geografic, apar fanzine în special în Moldova și apoi în restul țării, cu o singură excepție: Bucureștiul, care pare teribil de izolat, cu doar câteva încercări...

Așadar, fanzinele devin foarte repede alternativa revistelor “profesioniste” oficiale. Culmea, de cele mai multe ori fanzinele

“sar” peste aprobările și veșnica criză de hârtie, trecând de la multiplicarea prin fotocopiere la tipărirea propriu-zisă. Mai mult, osanalele “conducătorului iubit” ori sunt reduse la minimum, ținând aproape de ridicol, ori sunt eliminate complet. Oare Securitatea gândea deja perspectiva - de-a dreptul science fiction pe atunci - de a-l debarca pe Ceaușescu?

Dar să nu divagăm și să trecem la lucru.

Perioada pre-decembristă

Poate că cel mai admirabil fanzin românesc al perioadei pre-decembriste (și nu numai!) este *Fantastic Magazin* nr. 1, apărut în 1981 la Iași, editat de “Cenaclul de Anticipație”, cel care se va numi, nu peste multă vreme, Cenaclul Quasar. Desigur, poate că titulatura “fanzin” este cumva forțată. *Fantastic Magazin* nr. 1 este un almanah - așa cum se specifică, de altfel, și pe prima pagină a acestuia - conținând nu mai puțin de 180 de pagini! Din punct de vedere tehnic, “fanzino-almanahul” ieșean era tehnoredactat pe un suport clasic, fiind bătut la mașină, apoi aplicată ulterior grafica și estetica paginii, volumul de muncă fiind absolut impresionant, având în vedere și faptul că, numai din punct de vedere tehnic, *Fantastic Magazin* dă și astăzi clasă multor fanzine redactate cu cele mai performante editoare de text. Morala este, de altfel, una foarte simplă: de la a ști să folosești un calculator și până la a edita o revistă, distanța este ca de la cer la pământ - aviz amatorilor actuali!

Fantastic Magazin nr. 1 a avut un colectiv de redacție format din Sorin Antohi, George Ceaușu, Radu Gavrilesco, Dan Merișca, Lucian Merișca, Cristian Ostafi, Doru Pruteanu, Sorin Simion și Cătălin Bordeianu, grafica fiind susținută de George Aaron, Grig Bejenaru și Radu Gavrilesco, foto de Cristian Ostafi, iar tehnoredactarea aparținându-i, bineînțeles, tot regretatului Dan Merișca. Este greu să prezentăm sumarul acestui extrem de inedit *Fantastic Magazin*. Subtitlul numărului este “Salt în exterior”, structurat fiind pe 3

secțiuni principale: SF, F (“texte ținând de sau referitoare la fantasticul propriu-zis”) și A (“texte cu caracter avangardist, experimental, ce explorează zone inedite ale limbajului sau ale semnificațiilor”). Almanah-fanzinul mai cuprinde un serial, critică literară, articole științifice, C.N.I.-uri (cazuri neclarificate încă), fișe SF, proză și poezie SF, traduceri. Dintre autori îi amintim - la o frunzăreală rapidă doar - pe George Ceaușu, Lucian Merișca, Fredric Brown, Jaques Bergier, Leonard Oprea, Răzvan Haritonovici, Alexandru Ungureau, Jean-Pierre Andrevon, Isaac Asimov, Vladimir Averbuch, Damon Knight.

Fantastic Magazin a constituit o experiență aparte în science fiction-ul românesc, fiind primul și ultimul almanah neoficial, care a prezentat la superlativ ceea ce ar fi putut însemna SF-ul autohton într-o societate liberă. Iar *Fantastic Magazin* a rămas și ca un trecut palpabil al personalității deosebite a lui Dan Merișca. Este inutil să mai spunem că *Fantastic Magazin* numărul 2 nu a mai apărut niciodată.

Anul 1981 reprezintă și debutul uneia dintre cele mai de amploare aventuri în ceea ce privește fanzinul: *Helion* numărul 1. La nivelul lui 1981, urmarea de peste ani era greu previzibilă. Totuși, *Helion*-ul era una din primele reviste tipărite, ceea ce a provocat aproape uimire: iată, tovarăși, că se poate! Mai mult, editorialul intitulat “În primul rând” nu amintește numele celui mai iubit fiu, etc., făcând doar o relativ vagă trimitere spre “documentele Partidului Comunist Român”.

Colectivul de redacție al revistei *Helion* era reprezentat de elita clubului cu același nume: Adrian Bancu, regretatul Augustin Corneliu Giagim, apoi Silviu Genescu, Lucian Ionică, Wilhelm Jager, Cornel Secu (coordonator) și Mihai Vuescu. Sumarul cuprindea mai multe secțiuni: conexiuni (știință de frontieră), laborator SF (proză românească), ipoteze extraordinare (C.N.I.-uri), microscop (umor mai mult sau mai puțin involuntar), meridian SF (traduceri), alternative (un amestec de ipoteze extraordinare cu recenzii de cărți sau reviste), accente (comentarii de nuanță polemică) și, de-a dreptul

(publicitate pe 6 pagini!). În ceea ce privește textele, întâlnim nume cunoscute (Lucian Ionică, Rodica Bretin, Corneliu Giagim, Silviu Genescu, Gheorghe Păun, George Ceașu) alături de nume mai puțin semnificative pe partea autohtonă și Sam Lundwall și Dimitri Belenkin pe partea străină.

Per total, cele 40 de pagini ale *Helion*-ului fac o impresie deosebită. Mai mult, se promite implicit o apariție anuală, anunțându-se termenul de expediere a lucrărilor pentru concursul *Helion* din anul următor. Culmea culmilor, *Helion*-ul apare din nou în anul 1982, tot sub formă de revistă și în 64 de pagini de astă dată și renunțând complet la editorialul politic de deschidere. Colectivul de redacție păstrează aproximativ același personal sub coordonarea lui Cornel Secu. Sumarul este, însă, sensibil mai bun decât cel din anul trecut, cu povestiri semnate de Lucian Ionică, Rodica Bretin, Alexandru Ungureanu, Dan Merișca (pentru a nu aminti decât câteva nume) și traduceri după Sam Lundwall și Jack Lewis.

Nu este în intenția materialului de față de a "diseca" conținutul revistelor discutate. Traectoria revistei *Helion* va cuprinde, în perioada pre-decembristă, 6 numere: numărul 3 în anul 1983, apoi o pauză neliniștitoare de mai mulți ani, pentru ca numărul 4 să apară pe neașteptate, datat iunie 1987, numărul 5 probabil în 1988 (lipsește din colecția noastră) și numărul 6, datat septembrie-octombrie 1989. Numărul de pagini va fi și el în ascensiune, numărul 6 atinând cifra de 88.

Experimentul pre-decembrist *Helion* este, fără îndoială, unul dintre cele mai interesante din fandomul românesc. Prin mijloace ce țin aproape de... science fiction, colectivul lui Cornel Secu a reușit performanța de a scoate una dintre cele mai bune reviste SF din acea perioadă, dacă nu cumva chiar cea mai bună. În ciuda celor câțiva ani de absență, *Helion* rivaliza, fără nici o exagerare, cu *Almanahul Anticipația* (aceasta fiind, de fapt, și una din ambițiile, mai mult sau mai puțin mărturisite, ale realizatorilor), pentru că, în ciuda numărului inferior de pagini, sumarul era mult mai omogen. În plus, *Helion* își afișa cu mândrie și bogatul său conținut critic, care se transformase, cu timpul, aproape într-un

blazon pentru clubul timișorean. Acesta, combinat cu tradiția de nuanță dizidentă a concursului anual *Helion* și cu amplasarea geografică în vestul țării, a transformat revista și clubul cu același nume într-un soi de ideal al fandomului românesc.

Privind acum înapoi, lucrurile nu sunt tot atât de roze, iar dizidența aceea afișată a perioadei are multe aspecte discutabile. Cert este, însă, că toate cele 6 numere ale perioadei pre-decembriste *Helion* sunt piese de bază în istoria românească a science fiction-ului contemporan. Spre deosebire de numererele post-decembriste, dar să nu anticipăm.

Un alt reper important în fragmentele noastre super-subiective îl constituie o revistă care a trecut aproape neobservată și care a fost demult uitată: *Univers*, purtând subtitlul *fanzin literar-artistic de anticipație* editat de Univers club din Bistrița, sub egida Casei municipale de cultură din aceeași localitate. *Univers club* nu era unul din numele mari ale perioadei. Apariția acestui fanzin sub formă de revistă tipărită, 48 de pagini, același format A4 cu *Helion*-ul, a provocat stupeoare. De ce se putea tocmai la Bistrița? Pentru a spori și mai mult confuzia, tiparul revistei era executat la... Baia Mare.

Deși pe pagina a 3-a tronează un citat "țărănos" din "expunerea tovarășului Nicolae Ceașescu cu privire la stadiul actual al edificării socialismului în țara noastră, la problemele teoretice, ideologice și activitatea politică, educativă a partidului (Plenara lărgită a PCR din 1 - 2 iunie 1982)", sumarul este, totuși, demn de luat în seamă, cu semnăturile lui Mircea Oprîță, Ovidiu Bufnilă, Rodica Bretin și chiar Nichita Stănescu pe parte autohtonă și Poul Anderson, Robert Silverberg și Herbert W. Franke pe parte străină. Nicolae Gălățean, coordonator, era un nume care nu spunea mare lucru fanilor. Nici numele membrilor colectivului de redacție Sorin Moraru, Virgil Rațiu M. sau Septimiu Nicușan. Este, însă, și o excepție care mai înlătură din mister: numele lui Ovidiu Bufnilă, prezent și el în colectivul de redacție. *Univers* 1982 este o apariție meteorică pe cerul science fiction-ului românesc. Totuși, cu conținutul său

atât de divers, mergând de la proză la grafică și trecând, inerent, și prin comentarii despre C.N.I.-uri, dar și prin materiale critice despre literatură și chiar despre muzică de nuanță science fiction, *Univers* este un meteor care a lăsat o urmă interesantă pe cerul fandomului.

După cum ați putut observa, în ciuda perioadei, apar totuși fanzine (în fapt reviste) de science fiction. Apar în țară, dar nu și în București. Există, însă, o excepție notabilă: *Contact între civilizații*, fanzinul cenaclului Universal-fandom din București, apărut în 1983. De data aceasta avem de-a face, într-adevăr, cu un fanzin, format A5, 8 pagini, dar un fanzin modular, cu apariție lunară, numerotarea paginilor făcându-se în continuare. Intențiile fanzinului *Contact între civilizații* erau de a publica, în principal, proză scurtă românească, deși s-au mai strecurat și mici traduceri. În *Contact între civilizații* au apărut texte de Ștefan Ghidoveanu, Mirela Paciugă, Mihail Grănescu, Dănuț Ungureanu, Rodica Bretin, Alexandru Ungureanu, Dan D. Farcaș, Gheorghe Păun, Faur Agachi, pentru a nu aminti decât câteva nume de prozatori, precum și texte semnate de Dan Apostol despre C.N.I.-uri și Ștefan Ghidoveanu despre filmul science fiction. *Contact între civilizații* a editat și un supliment intitulat *Mondo SF*, supliment de literatură străină, dedicat în exclusivitate (pe 24 de pagini) lui Howard Philips Lovecraft. Fanzinul *Contact între civilizații* a fost realizat în principal de Ștefan Ghidoveanu cu mijloace minime, tehnoredactat la mașina de scris și apoi multiplicat prin fotocopiere, deci nici vorbă de format revistă. Fanzinul era scos și în ideea că în anul 1983, Convenția națională de science fiction a fost găzduită de cenaclul Universal-fandom, lucrările urmând să se țină la clubul Uzinelor 23 August. Dar Convenția din 1983 a fost singura convenție interzisă de autorități! Totuși, fanzinul va reuși să scoată 11 sau chiar 12 numere (în posesia noastră nu au ajuns însă decât 10).

Morala este suficient de ciudată. De ce se putea în țară și nu se putea în București? Răspunsul nu stă nici acum la îndemâna noastră.

Perioada post-decembristă

În ciuda aparențelor, perioada post-decembristă nu stă, în materie de fanzine și reviste, chiar pe roze. Ba dimpotrivă. Multe încercări ale diverselor cluburi sau organizații multi-cenacliste, dar extrem de puține reușite.

Deși, în principiu, aceasta ar trebui să fie perioada revistelor - epoca tipăriturilor artizanale fiind, dacă nu de-a dreptul pe cale de dispariție, atunci cel puțin perimată - totuși, lucrurile nu stau chiar așa. Dar haideți să vedem pentru început cum stăm cu numele consacrate dinainte de 1989.

Helion apare cu numărul 1/1990 având un conținut ce seamănă teribil cu un ipotetic număr 7, care ar fi apărut dacă Decembrie 1989 nu ar fi însemnat nimic în România. Nici un fel de editorial de schimbare de ritm, nici cea mai vagă aluzie la evenimentele majore din societatea românească. Și asta, culmea culmilor, într-o revistă apărută la Timișoara, bastionul libertății românești. Ceea ce duce la impresia extrem de ciudată că science fiction-ul românesc este absolut neinteresat de prezent și, deci, implicit, de viitor. De parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Este, însă, foarte probabil ca *Helion* 1/1990 să fi fost pregătit înainte de 1989 și scos pe piață, fără nici o modificare, un an mai târziu. De ce? Doar din pure motive economice? Cert este că *Helion*-ul este într-o scădere de ritm considerabilă, dacă nu chiar dezastruoasă.

Perioada de început a anilor '90 pare însă a fi străbătută de un fior general de indecizie. Revistele apar și dispar peste noapte, în ciuda intențiilor declarate de periodicitate. Asta se întâmplă, de pildă, cu *Orion*. *Paradox* sau *Star Traffic*, reviste ce beneficiau fie de o tradiție proprie (în primele două cazuri), fie contau pe faima clubului ce le edita (în cazul al treilea, *Star Traffic* era editată la Craiova, fiind și revista primei organizații multi-cenacliste românești).

Una dintre aparițiile notabile ale perioadei este *String*, scoasă de editura Baricada, primul număr fiind datat iunie 1990. Din colectivul de redacție făceau parte Mihaela Muraru-Mândrea (redactor-

șef), Mihai Bădescu (secretar general de redacție), Romulus Bărbulescu (redactor literar), Florin Munteanu (redactor științific) și Călin Popovici (prezentare grafică). Din nefericire, în ciuda numărului bogat, bine garnisit cu traduceri de calitate, *String*-ul continuă să promoveze același amestec ciudat de science fiction și științe de frontiere care, în ciuda numelor mari care semnează partea științifică (Dan Farcaș, C. Maximilian, Dorel Dorian sau Ionel Purica), promovează aceeași impresie amatoristă vizavi de o revistă ce s-ar dori profesionistă în ale science fiction-ului. Editura Baricada nu va scoate decât 2 numere din *String*, cu același colectiv de redacție, dar în formate deosebite. Numărul 3 păstrează colectivul de redacție, dar este scos de Editura Tornado în colaborare cu Fundația pentru tineret a municipiului București - ceea ce prefigurează strânsa colaborare cu FNTSF-ul, cea mai ambițioasă organizație multi-cenaclistă din țară, dar și cea mai rigidă și cea mai politizată de interese cel puțin dubioase. De altfel, deja *String* numărul 3 nu mai este decât o urmă ștearsă a ceea ce a fost *String* numărul 1.

Așadar, este epoca privatizării și editurile nou înființate cochetează cu periodicele SF. Din acest punct de vedere, aventura cea mai interesantă a avut-o *Nautilus*. În 1992 apar 3 numere ale acestei reviste, editată de Nemira. Colectivul de redacție era constituit din patru nume: Ștefan Ghidoveanu, Valentin Nicolau, Vlad Popescu, Emil Bărbulescu. *Nautilus* a avut inteligența de a prezenta un punct de vedere literar asupra fenomenului science fiction, renunțând complet la științele de frontieră și ipotezele speculative care, de fapt și de drept, n-au nici o legătură cu literatura. Gândită inițial cu o periodicitate trimestrială, *Nautilus* se împotmolește, nefiresc, la numărul 3, un splendid omagiu adus celui care a fost Vladimir Colin. Și spunem nefiresc, pentru că în mai multe rânduri Ștefan Ghidoveanu a afirmat că erau pregătite deja 3 numere. Nemira, însă, suprimă revista *Nautilus*.

Dar după trei ani, *Nautilus* re apare, avându-l ca redactor-șef pe Sebastian A.

Corn, într-o nouă serie de doar 2 numere însă, deși, conform obiceiului, Corn afirmă și el că numărul 6 era aproape redactat... Mai mult, intențiile erau de astă dată de o revistă lunară! Deocamdată, ultima apariție a rămas numărul 5.

Helion încearcă, la rândul-i, "să guste" cenușa păsării Phoenix, apărând cu un număr 1/1994, continuând apoi în același format nou A5, până la numărul 5. Din păcate, în afara formatului și a intenției deschise a fi devenit magazin al Asociației române de science fiction (adică ARSFan, organizația multi-cenaclistă "concurrentă" FNTSF-ului și care suferă, în principiu, de aceleași "boli" ale unei rigidități excesive, formată fiind pe același ambiiu obscure de putere ale câtorva persoane care au prea puțină tangență cu science fiction-ul), în ciuda editorialului (nesemnat) "Un nou început" (cam târzior, începutul acesta...) pare continuatorul neabătut al *Helion*-ului pre-decembrist. Colac peste pupăză, Euroconul '94 de la Timișoara este zugrăvit în niște culori înălțătoare în primele numere, în ciuda faptului, mai mult decât evident, că, din păcate, această manifestare a fost un fiasco. *Helion*-ul pare, așadar, incapabil să devină cea revistă profesionistă a unei elite românești. Sau, poate, nici nu a dorit vreodată așa ceva...

Ajunși aici, s-ar putea crede că fanzinele multiplicare prin fotocopiare au dispărut. Lucrurile nu stau defel așa, în plus, există exemple notabile de fanzine care s-au ridicat mult peste ștachetele unor așa-zise reviste.

Exemplul cel mai la îndemână este faimosul *Alternativ* de la Iași, editat de un colectiv format din Michael Hăulică, Costin Rusu, Mihai Samoilă și Adrian Savu. Fosta echipă editorială a suplimentului *Supernova* nu s-a mulțumit doar cu 2 numere din *Alternativ*, plus încă unul machetat, dar nemulțumit, ei ocupându-se activ de tot felul de publicații, editând de pildă, și buletinul de înaltă frecvență al grupului *Alternativ* intitulat *Alternativ X-press*, un amestec ciudat, dar interesant, de fanzin-infin.

Un alt exemplu interesant este și *Katharsis*, fanzinul asociației ACFSF Quo Vadis? care a promovat la sfârșitul anului 1994 și în prima jumătate a lui 1995 o succesiune de numere de autor, de care s-a ocupat Dănuț Ivănescu. *Katharsis* face parte tot din familia fanzinelor redactate pe calculator și apoi multiplicare prin copiere.

Nu putem încheia această trecere în diagonală prin fanzinele românești fără a aminti de infzinul *Sigma*, realizat de Dan Popescu la Piatra Neamț. *Sigma* s-a impus prin calitatea materialelor redactate de Dan Popescu, precum și prin încercările acestuia de a realiza o istorie a fandomului românesc de după decembrie 1989, materiale foarte bine documentate și excelent prezentate. Mai mult, clubul cu același nume a reușit și o manifestare interesantă în domeniul teoriei SF (Sesiunea de comunicări Sigma '95), materialele discutate acolo făcându-și loc în paginile numărului 9-10 (mai-iunie 1995). *Sigma* numărul 11 (ultima apariție) este redactată în limba engleză, fiind dedicată în exclusivitate memoriei lui Dan Merișca. De altfel, prin concepția sa deosebită, *Sigma* este, mai curând, un hibrid, neputând fi etichetat nici ca fanzin, nici ca infzin (fanzin axat strict pe informații). Dar, în ultimă instanță, tocmai unicitatea aceasta îi conferă o mare parte din valoarea pe care o posedă.

Totuși, fanzin sau revistă?

Ajunși aici, ne simțim datori cu o precizare. Am vorbit până acum și de reviste și de fanzine, deși intenția anunțată era numai despre fanzine. Distanța este greu de făcut, chiar dacă eliminăm din start revistele "profesioniste". *Anticipația* și *Jurnalul SF*, precum și suplimentele *Supernova* sau *Alternativ SF* (este vorba de suplimentul ziarului 24 de ore de la Iași și nu de fanzinul *Alternativ*). Și asta nu numai pentru că, în principiu, profesionalismul de care aminteam mai sus ar însemna, măcar în teorie, că redactorii lor sunt angajați și din asta trăiesc. Dar deosebirile pot merge mult mai departe.

Definiția clasică a cenaclului este aceea de grup de creatori strânși în jurul unui crez estetic comun și care, eventual, scot și o publicație proprie. A fost, așadar, fanzinul acea publicație scoasă de un cenaclu (în buna tradiție a "Junimii" sau a "Literaturului"), încercând să reprezinte, dacă nu un punct de vedere coerent și particular asupra SF-ului, atunci măcar o alternativă la rigiditatea revistelor "oficiale"? Răspunsul nu numai că este negativ. Mai mult, din nefericire, lucrul acesta pare și acum, multora, de înțeles. Atunci când grupul "celor care nu" a scos *Alternativul*, fandomul l-a privit mirat; ce mai vor și non-conformiștiiăștia ostentativi? Și asta în ciuda unei avalanșe de fanzine scoase pe bandă rulantă, folosind, desigur, editoare de text și calculatoare cât mai performante, dar care nu au nimic, dar absolut nimic de-a face cu valoarea, nefiind altceva decât exponențele unui kitch nevăzut și nesensizat decât de foarte puțini membrii ai fandomului (așa cum au fost, de pildă, fanzinele scoase în tabăra de la Atlantykrón).

Din acest punct de vedere, am alăturat traseului nostru atât reviste scoase de cluburi, cât și fanzinele propriu-zise, realizate mai mult sau mai puțin artizanal, pentru că am încercat să luăm în discuție acele reviste care, cât de cât, au putut fi individualizate în mulțimea celorlalte apariții. Nu înseamnă, însă, acest lucru că lista celor discutate este exhaustivă. Dimpotrivă, subliniem încă o dată că punctul de vedere al acestui material este super-subiectiv, intenția de bază nefiind aceea de trecere în revistă sistematică a fanzinelor, ci doar de reliefare a anumitor aspecte.

Desigur, se naște o întrebare legitimă: am arătat că putem asimila, prin prisma celor de mai sus, o revistă de genul *Helion* cu, să spunem *Fantastic Magazin*, considerându-le pe ambele ca fiind fanzine, adică alternative purtând o semnătură proprie la revistele oficiale; dar oare *Nautilus* ce punct de vedere reflectă? Acela al Nemirei? Este *Nautilus* un fanzin în sensul discuției noastre? Răspunsul nu este foarte ușor. Bineînțeles că *Nautilus* "și-a dat obolul" stăpânilor săi, făcându-le adică

publicitatea necesară. Numai că, atât Ștefan Ghidoveanu, cât și Sebastian A. Corn și-au pus amprenta personală pe revistă. Mai mult, într-un mod mai degrabă ironic, slăbiciunile revistei (incapacitatea de a supraviețui) contribuie din plin la posibila etichetare a revistei drept fanzin. Pentru că, în mod cert, dacă revista supraviețuia, fie și în seria a doua, și era în chioșcuri numărul 10, de pildă, aspectul său de fanzin era, practic, neglijabil.

Aspecte finale

De ce oare fanzinul a constituit o atracție atât de puternică în fandomul românesc? Doar pentru sentimentul fascinant al apariției tipărite?

Răspunsul, dezamăgitor, pare mai degrabă afirmativ. Continuă să apară fanzine care nu au nici o concepție novatoare, nici un punct de vedere, dacă nu original, măcar coerent, asupra science fiction-ului. *Helion*, de pildă, pare continuatorul vechiului *Helion*, singura schimbare esențială constituind-o formatul de apariție. Nu există, per total, nici cel mai vag semn că ceva s-a schimbat în science fiction-ul românesc.

Și mai există încă un aspect, extrem de dureros.

Înainte de 1989, fanzinul avea implicat un aer de dizidență, de arogare a unor libertăți care nu-și aveau locul în revistele oficiale. Nu ceva ostentiv, desigur, ci, mai curând, o undă subtilă, de parfum non-conformism. Lucrul acesta este vizibil la majoritatea fanzinelor de dinainte de 1989, chiar la cele tipărite. A fost vizibil și la *Helion*, prin publicarea premiilor concursului cu același nume, unde au apărut și texte mai curajoase.

După 1989, acest aer de dizidență dispăre complet. Mai mult, închistate într-o ciudată indiferență, cluburile și publicațiile lor refuză până și o polemică minimală. De parcă science fiction-ul românesc ar fi nemulțumit de libertatea câștigată! Faptul în sine este extrem de serios. Este inadmisibil ca o revistă cu tradiția *Helion*-ului să

folosească unul din principiile fundamentale ale drepturilor omului, accesul liber la cuvântul tipărit, doar pentru o "criză de nervi" la adresa *Jurnalului SF (Helion numărul 4/1995)*!

În altă ordine de idei, science fiction-ul a fost, în repetate rânduri, acuzat că este sub-literatură. Apariția unor astfel de fanzine nu face nici un fel de servicii science fiction-ului românesc. Dimpotrivă, oferă argumente gratuite celor care îl privesc cu reținere. Pentru că science fiction-ul nostru nu a înțeles că singura șansă de a avea cu adevărat un viitor este de a renunța la amatorism, sub toate aspectele sale. De a se implica în marea literatură și prin lupta progresistă pe tărâmul ideilor. Că a face science fiction cu ochii închiși la realitatea din jurul nostru este o mare greșală.

În plus, dacă vrem să fim luați în seamă, atunci trebuie să privim cu ochi mult mai critici și condiția generală a creatorului. Mult timp, science fiction-ul a fost considerat doar un fel de mare familie. Este cazul ca familia să-și păstreze legăturile personale de prietenie, dar să dispară ca atare, transformându-se în valoare. Pentru că, altminteri, știm foarte bine în ce se poate transforma o astfel de "familie"; unii, mai pragmatici, i-au spus Mafie. Nu zâmbiți, pericolul poate fi real...

Cert este, însă, în final, un singur lucru: că la ora actuală fanzinele reflectă starea tulbură a science fiction-ului românesc. Și că, în principiu, orice reîmprospătare a condiției fanzinului, aceea de a redeveni în mod clar suportul afirmării unui anume punct de vedere estetic asupra fenomenului general (punct de vedere al unui anume grup de creatori uniți, nu neapărat prin apartenența la un cenuclu anume, ci și prin afilierea la un mod coerent și original de a privi esteticul) nu poate fi decât extrem de benefică. Deocamdată însă, din nefericire, acest deziderat nu ține decât de... science fiction.

CĂTĂLIN IONESCU

VIZIUNI

În 1974, Jean-Pierre Dionnet, Philippe Druillet și Jean Giraud (alias Moebius, pseudonim când desenează sf) pun bazele editurii Humanoïdes Associés. Spre sfârșitul anului apare și prima publicație, revista de BD **Métal Hurlant**.

Destinată adulților, **Métal Hurlant** e profilată aproape exclusiv pe sf/fantastic/heroic fantasy și manifestă vădite înclinații experimentale. Voit sau nu, scenariile, ignorând nonșalant orice fel de tabu-uri, sunt deseori simple pretexte; imaginea are, în schimb, o importanță primordială. Rezultatele nu se lasă așteptate: după imitații engleze, italiene, spaniole, germane și... franceze, **Métal Hurlant**, devine în 1977, prima revistă europeană de gen copiată în Statele Unite, sub titlul **Heavy Metal**. Însă mai înainte cu un an, regizorul Alejandro Jodorowsky îl contactase pe Moebius pentru a-i desena *storyboard*-ul la o proiectată ecranizare după **Dune**. Alături de francez, mai fuseseră însărcinați cu concepția vizuală englezul Chris Foss și elvețianul H.R. Giger. Responsabil cu efectele speciale era un necunoscut, Dan O'Bannon, care în prealabil lucrase la **Dark Star** (1974), filmul de diplomă al lui John Carpenter.

Dune, în viziunea lui Jodorowsky, nu se va face niciodată. Proiectul e îngropat la Hollywood, pentru că e european și prea artistic, pentru că e mistic și prea puțin comercial, pentru că... *Storyboard*-ul lui Moebius circulă, însă, în toate marile studiouri. Și nu fără urmări. Ulterior, concepția vizuală din **Războiul stelelor** aduce ciudat de mult cu cea din **Dune**. Iar pentru **Alien**, Ridley Scott îi va reuni pe Moebius, Foss, Giger și O'Bannon. Proiectul lui Jodorowsky indicase, astfel, americanilor, posibilitatea de a realiza filme sf de mare spectacol, eliberate de rigorile științifice și de metafizica lui 2001 (Stanley Kubrick, 1968).

În 1977, **Războiul stelelor** (George Lucas) și **Întâlniri de gradul III** (Steven Spielberg) marchează intrarea cinematografului american în ceea ce Harlan Kennedy numește Noul Hedonism. Exploatând tradiția filmului narativ popular, acest tip de cinema tinde să

evidențieze stilul în defavoarea adâncimii tematice. Cu puține excepții, filmele devin fabuloase divertismente, a căror principală miză e fascinația și subjugarea spectatorului. Astfel, cineaștii discutați în continuare își trag seva vizuală nu doar din predecesorii într-ale filmului (v. numeroasele referințe și omagii cinematografice întâlnite la Spielberg, de Palma sau Carpenter), ci și din genuri așa-zis populare: sf, horror, BD (Lucas, Ridley Scott, James Cameron). Comună în toate cazurile este plăcerea imagistică. Unele dintre caracteristicile Noului Hedonism - povestea ca pretext narativ, înclinația spre fabulos și imaginar în toate formele lor, grija pentru detaliul scenografic, concepția vizuală șocantă și fascinantă, spectacolul la scară cosmică și, nu în ultimul rând, umorul, detașarea ironică și auto-parodia - pot fi lesne identificate și în BD-urile din **Métal Hurlant**, a căror influență se regăsește cu precădere în filmul sf, gen prin excelență american.

Astfel, debutul lui Lucas, **THX 1138**, mărturisește încă din 1971 preferința pentru sf și vizualitatea extrem de marcată. Chiar dacă ingredientele scenariului sunt locuri comune, vechi de peste 60 de ani, ale sf-ului distopic (Wells, Zamiatin, Huxley, E.M. Forster), iconografia filmului rămâne frapantă: decorurile sterile și austere, mulțimile drogate și rase în cap înghesuindu-se pe coridoarele subterane, sexul și violența televizate încontinuu pentru liniștirea maselor. cromatica de alb pe alb. După premiera cu **Războiul stelelor**, Lucas recunoaște influența lui Moebius asupra filmului, dar concepția vizuală (chiar a întregii trilogii) e evident tributară lui Philippe Druillet, mai precis albumelor **Yragäel** și **Gail**. Fastuoasele deliruri scenografice și arhitecturile colosale caracteristice creatorului lui Lone Sloane, ca și detalierea maniacală a costumelor și nesfârșita revărsare de figurație, înfloriseră deja în **Métal Hurlant**, ulterior fiind preluate și de **Heavy Metal**. Influența exercitată de Lucas asupra filmului fantastic (sf/fantasy) e vitală, imediată și de lungă durată. Succesul trilogiei deschide calea spre finanțarea unor producții de aceeași factură, care, în alte condiții, poate nu s-ar mai fi făcut. Ca producător (seria **Indiana Jones**, **Willow** sau **Labyrinth**), George Lucas, alături de Steven

Spielberg, readuc farmecul și inocența basmelor copilăriei și plăcerea de a povesti, imaginile astfel eliberate trăind din contactul direct cu arhetipurile.

Un demers similar îl animă pe austriacul George Miller în **Mad Max** (1979), **Mad Max 2/The Road Warrior** (1982) și **Mad Max Beyond Thunderdome** (1985), ultimul realizat în Statele Unite. Parțial *road movies*, parțial sf, trilogia încorporează elemente ținând de BD, de filmul cu samurai, de westernul-spaghetti și de pornografia fetișistă și sado-masochistă. Max (jucat de Mel Gibson) apare ca un erou mitic și cinic, iar renașterea sa spirituală e prezentată în termeni arhetipali. Peisajul australian, aspru și frust, emfaza stilistică, vizualitatea lirică, maiestuoasă și violentă, umorul inteligent dozat, concură laolaltă în crearea unei mitologii, integral desprinsă din BD-urile post-apocaliptice ce proliferau în **Métal Hurlant**.

În 1977, după aproape 3000 de spoturi publicitare și un lung-metraj, **Dueliștii**, Ridley Scott, aflat în pre-producție în Statele Unite cu **Tristan și Isolda**, asistă la premiera lui Lucas, **Războiul stelelor**. Impresionat de realismul vizual al filmului și convins de viitorul filmelor sf, Scott decide să-și încerce norocul în această direcție. Coincidența face să i se ofere un scenariu al lui Dan O'Bannon, provizoriu intitulat **Star Beast**. Or, pregătind **Tristan și Isolda**, regizorul englez, absolvent al prestigiosului Royal College of Art din Londra, folosise ca referință și ghid vizual revista **Métal Hurlant**, iar formația sa de grafician și scenograf reprezintă un teren fertil pentru influența BD-urilor lui Moebius și a biomecanismelor necrozate din picturile lui Giger. Rezultatul a fost **Alien** (1979). Norocos rebotezat, **Alien** e, în ciuda subiectului de serie B, un film extrem de realist, atât în jocul actorilor cât și în interioarele claustrofobice și decrepite, înecate în aburi și reziduuri. Aceleași calități caracterizează și **Blade Runner** (1982), inspirat de un roman sf al regretatului Philip K. Dick. Adevăratul personaj al filmului e Los Angeles-ul anului 2019, vizualizat cu o concretețe fascinantă: aglomerat, insalubru, inundat de smog și de o neîntreruptă ploaie, împletind tehnologii sofisticate cu descompunerea generalizată, puternic orientalizat. Androizii sunt jucați de

actori, la acea dată cvasi-necunoscuți, dintre care se remarcă Rutger Hauer și Daryl Hannah. Ambii conferă personajelor perfecțiune fizică, grație animală, tandrețe stângace, dar și explozie inumană de violență letală, totul fără nici o emoție. Scott declara într-un interviu că decorul și creaturile din film nu fac altceva decât să transpună în cheie urbană stilul lui Burne Hogarth, creatorul unui Tarzan baroc într-o BD în care decorul chiar - dezlănțuiri lichide, vegetație zbuciumată, erupții vulcanice - joacă un rol dinamic. Coroborată cu o afirmație ulterioară a regizorului, (filmul) se vrea doar o BD gen «heavy metal», o altă influență, mult mai probabilă, pare a fi **The Long Tomorrow** (sc. Dan O'Bannon, desene Moebius), BD publicată în mai 1976 în **Métal Hurlant** și în care intriga à la Dick se desfășoară într-un decor citadin futurist, amintind pregnant de megalopolisul din **Blade Runner**.

În aceeași vână iconografică sf se vor înscrie • sectoarele supraaglomerate ale coloniei miniere de pe Io (**În spațiu** - Peter Hyams, 1981) • delicenții punkoizi și creaturile subterane ce mișună în incinta betonată a închisorii federale Manhattan (**Escape from New York** - John Carpenter, 1981) • metamorfozele suprealiste ale extraterestrului din **The Thing** (John Carpenter, 1982) • designul funcțional și aseptice al navei spațiale *Leonov* și realismul documentar al sistemului jupiterian (**2010: The Second Odyssey** - Peter Hyams, 1984) • imaginea terifiantă a viitorului și faciesul de metal lichid al lui T 1000 (**Terminator, Terminator 2: Ziua judecății** - James Cameron, 1984, 1992) • distopia post-modernă și jegul urban stilizat dintr-o posibilă istorie a Europei (**Brazil** - Terry Gilliam, 1985) • fetișizarea belicoasă și agresivă a tehnologiei futuriste din **Aliens** (James Cameron, 1986) sau **Predator** (John McTiernan, 1987) • mirificul habitat subacvatic al făpturilor evanescente din **The Abyss** (James Cameron, 1989) • interiorul ermetizat și sufocant, invadat de un artefact letal auto-animat (**Hardware** - Richard Stanley, 1990) • universul concentraționar al planetei-penitenciar din **Alien³** (David Fincher, 1992), în fine, Mega City One, super-orașul în care domnește **Judge Dredd** (Danny Cannon, 1995) și robotul bodyguard ABC Warrior,

direct desprinse din paginile BD-urilor omonime, rămân, deocamdată, cele mai reușite transpuneri (d.p.d.v. scenografic) cinematografice de acest tip.

Alături de sf, cealaltă constantă de gen a **Métal Hurlant**-ului este heroic-fantasy-ul. Moebius (**Arzach**), Gal/Dionnet (**Les armées du conquérant**), Caza (înclinat mai degrabă spre supraréalism și onirism), Druillet (**Urm le Fou**, **Vuzz**) sau Corben (**Den**), zugrăvesc lumi barbare, plasate într-un spațiu-timp nedeterminat, stăpânite de magie, sex și violență. Suflul epic și dezlănțuirea cromatică îi duc deseori pe autori la folosirea planșei simple sau duble, reluată apoi ca tablou, în serigrafii de lux. Această tendință spre ilustrații-poster și picturalitate se simte mai ales în filmul de sorginte fantastică, aflându-se între 1980-85 la originea unui mic boom, din care pot fi amintite **Conan the Barbarian** (John Milius, 1981) și **Conan the Destroyer** (Richard Fleisher, 1984), **The Dark Crystal** (Jim Henson, 1982), **Povestea fără sfârșit** (Wolfgang Petersen, 1984), **Legend** (Ridley Scott, 1986), **Labyrinth** (Jim Henson, 1986) și **Willow** (Ron Howard, 1987). Bazate exclusiv pe imagine, scenografie și efecte speciale, filmele enumerate n-au avut succesul scontat, descurajând orice alte investiții majore în această direcție.

Dealtfel, același păcat - exacerbarea vizualității în detrimentul conținutului - se dovedește falimentar și în cazul BD-ului: ultimul număr din **Métal Hurlant**, 133, apare în august 1987. Scenariile incompreensibile, grafica experimentală, de multe ori gratuită, pliarea la mode (rock, punk, new wave), exigența artistică scăzută și, nu în ultimul rând, pierderea profilului revistei, silită să facă față presiunilor comerciale, sunt factorii care duc la îndepărtarea publicului.

Însă, în peste un deceniu de existență, **Métal Hurlant** a fost unul dintre foarte puținele fenomene culturale europene, care, în bine sau în rău, a marcat decisiv cinematograful american, și încă într-un gen 100% *made in USA*. După eșecul lui **Dune**, Dan O'Bannon s-a internat într-un spital psihiatric, apoi a scris douăsprezece scenarii, rând pe rând respinse - al treisprezecelea a fost **Alien**. Moebius a lucrat în calitate de consilier vizual și desenator de *storyboard* cu regizori ca Steven Lisberger (**Tron**, 1982) și

James Cameron, iar în prezent locuiește în Statele Unite, exercitând asupra BD-ului american aceeași influență pe care a avut-o asupra celui european. Alejandro Jodorowsky a găsit în BD mediul ideal pentru concretizarea imposibilelor sale proiecte filmice, lucrând ca scenarist cu Moebius (seria **L'Incal**) sau Arno (seria **Alef Thau**). O întreagă generație a BD-ului european s-a format la cultul vizual promovat de **Métal Hurlant**; dovadă în acest sens sunt creatorii de talia lui Bilal (trilogia **Nikopol**), Schuiten și Peeters (seria **Les cités obscures**), Le Tendre și Loiseau (tetralogia **La quête de l'oiseau du temps**) sau Cothias și Adamov (seria **Les eaux de Mortelune**), fără a-i mai pomeni pe englezii de la 2000 A.D. (revistă încă activă, în paginile căreia s-a „născut” neînduplecatul Judge Dredd și a cărei imagerie violet-sângeroasă îl are ca exponent principal pe Simon Bisley), sau pe spanioli (Juan Gimenez), italieni (Paolo Eleuteri Serpieri) și iugoslavi (Igor Kordey).

Cea mai importantă sămânță a stilului **Métal Hurlant** rămâne însă să rodească. Paradoxal, filmul sf european e pasăre rară. Paradoxal, fiindcă sf-ul ca gen literar a originat totuși în Europa, iar rădăcinile lui aici rămân încă viguroase. De la H.G. Wells la Stanislaw Lem, genul s-a dovedit întotdeauna mult mai conștient de posibilitățile sale decât omologul american. Îi revine, deci, acestei tradiții menirea să asigure substratul tematic și ideatic a ceea ce, de la Méliès încoace, a fost exercițiu stilistic de o încântătoare ingenuitate: filmul sf.

Iată de ce **Bunker Palace Hotel** (Enki Bilal, 1989), înscriindu-se în filiația Kubrick-Tarkovski-Wenders, poate marca un revirement european, atât de necesar.

Într-un fel, este o virtualitate dătătoare de speranțe. Care, iată, au fost deja confirmate de succesul nu doar european al francezilor Caro și Jeunet (**Delicatessen**, **La cité des enfants perdus**), regizori proveniți, ca și Bilal, din mediul BD. Alte două filme sf aflate în prezent în producție, Tykho Moon (Bilal) și **The 5th Element** (Luc Besson), par a veni și ele în sprijinul sf-ului cinematografic european.

CRISTIAN LĂZĂRESCU

TOPUL CĂRȚILOR – 1995

Anul acesta am dorit să inițiem și un „anti-top”, cu cele mai proaste apariții editoriale SF ale anului. Nu toți cei rugați să participe la anchetă au oferit însă și această variantă (poate mai diplomați...), așa încât am fost siliți să renunțăm. Vă invităm totuși să citiți un incitant comentariu pe această temă, semnat de Florin Leodor Dănilă. (Notă: În tabelul de mai jos, cifrele reprezintă poziția din clasamentul personal al fiecăruia.)

	Mihai Bădescu	Ionuț Bănuță	Sebastian A. Corn	Florin-Leodor Dănilă	Vlad Frânguț	Nicu Geșe	Mihai-Dan Pavelescu	Mara Popa	Liviu Radu
Coridoarele timpului – Poul Anderson					7	5			3
Zanzibar – John Brunner	2	2	3			1		1	
Natură moartă cu timp – Gregory Benford	2	6	2	2	5	7	3	5	7
Coșmar de închiriat – Serge Brussolo					8				
Țermitate – Greg Bear	3				2				
Xenocid – Orson Scott Card	3					4	7		5
Vorbitor în numele morților – Orson Scott Card	1	3			6	2	1		
Omul din castelul înalt – Philip K. Dick	1		1		1	3	6	3	6
Lumină virtuală – William Gibson						8			
Ereticii Dunei – Frank Herbert	3	1	5						2
Pandora, Incidentul Isus – Frank Herbert					3				4
Pandora, Efectul Lazăr – Frank Herbert			4						
Deposedatții – Ursula K. Le Guin	1								8
Furnicile – Bernard Weber		10			4		9		
Stăpân al luminii – Roger Zelazny		4					8		1
Edificiul nebuniei absolute – Stanislav Lem						9		2	
Fabrica de absolut – Karel Capek				1					
Intersecția Einstein – Samuel R. Delany		9							9
Timp al schimbărilor – Robert Silverberg		7							
Conexiunea Psi – Joe Haldeman						6	2	4	
Sfera – Michael Crichton		8							10
Mai mult decât oameni – Theodore Sturgeon						10	5		
Heliconia – Brian Aldiss	1	5					4		

În ceea ce mă privește, am citit foarte puține dintre cărțile SF ale anului trecut, principalul motiv fiind îndepărtarea de acest gen datorită exagerat de multelor volume proaste alese pentru a fi traduse și, în general, datorită mediocrității lucrărilor ce se ascund sub această siglă, pur comercială. Cauza o constituie o problemă generală a genurilor comerciale (science fiction, policier, western, thriller, horror, romanul roz etc. etc.), și anume lipsa spiritului critic la toate nivelurile: autor, editor, redactor de publicație, critic, cititor. Un bun exemplu în acest sens e cartea aleasă de mine drept cea mai proastă a anului trecut, Ziua furnicilor, exemplificare unică aleasă cu bună știință, cazul ei fiind elocvent pentru receptarea SF-ului. Surprinzător de bine primită, am fost uimit să constat că aprecierile favorabile se datorau, în fapt, calităților sale ne-literare, precum buna cunoaștere și redare a lumii insectelor. O atitudine, evident, falsă. Propo de lucruri ciudate, care în SF nu lipsesc, de altfel, trebuie să remarc și plasarea unor cărți remarcabile, Lorzii instrumentalității de Cordwainer Smith și Cronicile marțiene de Ray Bradbury, în coada topului pe 1994 al „Almanahului Anticipația”, mai precis pe locurile 10-11, la egalitate cu Mai mult decât oameni de Theodore Sturgeon, pentru prima, respectiv 12, în timp ce pe primele locuri se lăfăiau Ubik de Philip K. Dick, Jocul lui Ender de Orson Scott Card și Neuromantul de William Gibson, simple artefacte SF, acestea din urmă. Se atinge aici problema rolului unui astfel de top. Desigur, existența lui nu poate fi decât binevenită, selecția însă trebuie făcută neapărat de la un anumit nivel în sus și respectând calitățile literare ale operei. Pentru că, în definitiv, SF-ul nu există, el e, pur și simplu, literatură... atunci când este.

Florin Leodor Dănilă

TOPUL FILMELOR

Anul acesta vă oferim clasamentul *all-times* privind încasăările filmelor în S.U.A., întocmit în ianuarie 1996 de revista de specialitate *Variety*. Au fost listate primele douăzeci de filme (cele aparținând SF-ului ori genurilor conexe au fost însemnate cu un asterisc), plus toate filmele SF (și genuri conexe) cu încasări de minimum 100 de milioane \$.

MIHAI-DAN PAVELESCU

*1	260	16	179	82	The Mask
E.T.		*Aladdin		1994	
1982	*9	1992	36	1994	
399 milioane \$	Batman	217	The Exorcist	119	
	1989		1973		
*2	251	*17	165	83	Hook
Jurassic Park		Back to the		1991	
1993	*10	Future	37	119	
357	Raiders of the	1982	Batman Returns		
	Lost Ark	208	1992	85	Total Recall
3	1981	*18	162	1990	
Forrest Gump	242	Terminator II		119	
1994		1991	46		
329	*11	204	Gremlins	95	Addams Family
	1984		1984	1991	
*4	238	*19	148	113	
Star Wars		Indiana Jones		96	Ghostbusters II
1977	12	& the Last	60	1989	
322	Beverly Hills	Crusade	Teenage Mutant	112	
	Cop	1989	Ninja Turtles	100	Star Trek IV
5	1984	197	1990	1986	
Lion King	234	20	135	109	
1994		Gone with the	61		
312	*13	Wind	Superman	103	Superman II
	The Empire	1939	1978	1981	
6	Strikes Back	191	134	108	
Home Alone	1980	22	66	112	Interview with
1990	1980	Batman Forever	The Flintstones	the Vampire	
285	222	1995	1994	1994	
		184	130	105	
*7	14	25	67	125	Casper
Return of the	Mrs.Doubtfire	Indiana Jones	Close	1994	
Jedi	1993	& the Temple	Encounters of	100	
1983	219	of Doom	the Third Kind		
263		1984	1977		
	*15		128		
8	Ghost				
Jaws	1990				
1975	217				

SF-ul ca pretext: MANIFESTĂRILE SF 1995

1. Salonul BD Brașov, iunie
 2. "Pozitronic '95 Sărata Monteoru
 3. "Helion '95" (Conferința ARSFAN), Timișoara noiembrie
 4. "Zilele ASTRA" Oțelu Roșu, octombrie
 5. "Festivalul Coandă" Craiova, mai
 6. "Zilele Sigma" Piatra Neamț, mai
 7. "Tabăra Atlantykrón" Capidava, iulie-august
- *** Mențiune de onoare RomCon '95

Studiind pretextul de top - alcătuit mai mult decât subiectiv, orice ins "Membru-de-fandom/participant-la-manifestări-SF" își va pune în gând o întrebare (temă cu variațiuni): "care RomCon'95?"...

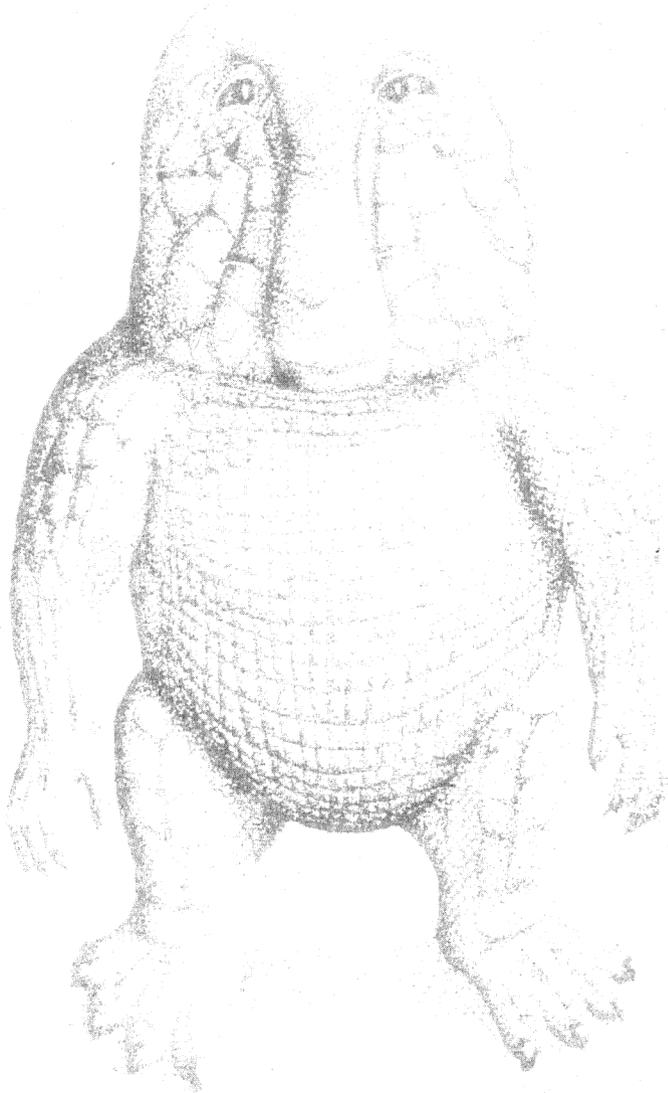
V-am spus că e un pretext... Până la locul ocupat în pretextul menționat de neîntâmplatul RomCon, sunt numite șapte manifestări care au avut loc cu adevărat de-a lungul anului trecut și care, fără glumă, pot fi catalogate ca

fiind "de top". Dar nu despre acestea vreau să vorbim, pentru că - aproape după fiecare din ele - s-au scris cronici, aprecieri, ș.a.m.d...

Ar fi, cred, util să se poată discuta despre un top al manifestărilor SF, care top să nu fie conceput numai în versiune românească (pe baza mediei opțiunilor unor corespondenți...), ci cum scrie la acrt, cu grilă, pentru a face în fine evaluarea drumului între scopul propus și rezultatele obținute. Pentru că nu cred că se mai poate pune problema (ca până acum): "am înhățat niscai bănet, hai să-l tocăm", în primul rând datorită stării numitului bănet, specie ocrotită, pe cale de dispariție. Apoi, dat fiind că nici o manifestare n-a avut ca atare, fără o temă prestabilită (și când spun "pre", mă refer la o perioadă de minim trei luni avans) - ca bază de discuții. Evident, sefistul are întotdeauna ce discuta (cu toate că, părere subiectivă, când au loc mese rotunde se pot auzi multiple monologuri suprapuse) și întâlnirea cu "ceilalți" este întotdeauna folositoare (schimb de informații și texte, om cu om), dar este certamente și mai folositor să i se ofere pretexte, teme de gândire. Asta ar fi tema unei alte discuții...

Oricum, stârnirea unui spirit de competiție (Dumnezeul sefiștilor e mare) chiar și în planul manifestărilor SF ar putea avea darul de a risipi măcar 1% din ceața (sefistă!) prin care mai băjbâim oleacă...

(Clasamentul și comentariile aparțin **Marei Popa**, realizatoarea emisiunii "Start spre extraordinar"/Radio România Tineret.)

JAP
1977

Desen de Jim Porter
Anglo - Romanian Cultural Exchange

H.G. Wells, 1866 - 1946

În lumea celei de-a patra dimensiuni

Almanahul „Anticipația“, care a găzduit, cu ani în urmă, câteva incursiuni în universul SF al lui Wells, nu putea să treacă sub tăcere un dublu eveniment merit, sper, să agite spiritele și în fandomul nostru: împlinirea a 130 de ani de la nașterea și 50 de ani de la moartea marelui scriitor englez. Povestirea publicată cu acest prilej este, după știința mea, inedită în românește; oricum, ea nu a apărut, la noi, după 1940. Cât despre miezul SF al *Istorsirii lui Plattner*, el demonstrează cât de preocupat continua să fie autorul de speculațiile pe marginea celei de-a patra dimensiuni, care-i oferiseră punctul de plecare pentru diferitele versiuni ale *Mașinii timpului*.

Trebuie să precizez îndată că nu avem de-a face cu o obsesie singulară. Cu deosebire în ultimele două decenii ale secolului trecut, discuțiile pe această temă erau la modă. Primul capitol din cartea de popularizare a lui Charles Howard Hinton, *Scientific Romances* (1886), era intitulat chiar *Ce este a patra dimensiune?* Lectura lui i-a inspirat, poate, lui Oscar Wilde acest pasaj din povestirea *Fantoma din Canterbury* (1887): „Evident, nu mai era timp de pierdut, așa că, adoptând în grabă cea de-a Patra Dimensiune a Spațiului ca mijloc de scăpare, ea (fantoma) dispăru prin lambriuri și casa deveni foarte liniștită.“

A patra dimensiune a lui Hinton și Wilde nu este timpul, ca în celebrul roman wellsian, dar omul de știință și scriitorul ar fi putut formula o ipoteză la fel de fascinantă, fără a transcende aria spațială. E adevărat că temeiul acestei noi speculații se află într-o comunicare a renumitului astronom Simon Newcomb, prezentată la o reuniune a Societății Matematice din New York și publicată în „Nature“ abia la 1 februarie 1894, sub titlul *Gândirea matematică modernă*. Iată pasajul care ne interesează: „Să adăugăm spațiului o a patra dimensiune și va fi loc pentru un

număr indefinit de universuri, așezate unele lângă altele...“ Wells, care citise comunicarea (Exploratorul Timpului se referă la ea în discuția cu invitații săi), utilizează această superbă construcție mentală mai întâi în *Vizita miraculoasă*, roman apărut în 1895, ca și versiunea definitivă a *Mașinii timpului*. Un înger pătrunde incidental în atmosfera terestră, este rănit de un glonte și adăpostit de preotul unui mic sat englezesc. Un dialog încearcă să justifice intruziunea miracolului în viața de toate zilele:

„— Într-un mod de neînțeles, am evadat din universul meu și am nimerit într-al dumatăle, spuse îngerul, am nimerit în universul din visurile mele, devenit real... Privi în jur și reluă: Universul din visurile mele...“

— Bizar, spuse preotul. Asta aproape că ne îngăduie să presupunem că, în definitiv, există poate... hm... patru dimensiuni. În care caz, desigur, — se grăbi el să adauge, căci avea o slăbiciune pentru speculațiile geometrice și vădea un anumit orgoliu în a fi la curent cu ele — poate exista un număr infinit de universuri cu trei dimensiuni, unele lângă altele, visând toate în mod confuz unele despre altele. Pot exista lume după lume, univers după univers. E întru totul posibil. Nimic nu e mai de necrezut decât ceea ce este absolut posibil.“

Sedus de ipoteza universurilor paralele, Wells o exploatează, într-un alt registru ficțional, în *Istorsirea lui Plattner* (1896). Nu voi săvârși impolitetea de a compromite plăcerea lecturii, povestindu-vă subiectul. Voi spune doar că artificul exploziei care-l proiectează pe Gottfried Plattner în Lumea Cealaltă va fi reluat de autorul nostru în *Oameni ca zeei* (1923), unde, în urma unei experiențe cu o altă finalitate, câțiva pământeni ajung pe planeta Utopia, „unul dintre nenumăratele universuri care se mișcă împreună în timp, care stau lipite unul de altul, ca filele unei cărți“. Scriitorul celebrat astăzi se arată astfel, și în această privință, înainte-mergătorul atâtor maeștri și învățaței ai science fiction-ului modern, care parcurg, cu egală ferveare, meandrele spațiului multidimensional.

ION HOBANA

H. G. WELLS

Istorisirea lui Plattner

Credibilitatea celor întâmplare lui Gottfried Plattner depinde de modul în care apreciem valoarea dovezilor. Pe de o parte, avem șapte martori oculari, mai exact, șase perechi de ochi și jumătate, cărora li se adaugă un fapt de netăgăduit; pe de altă parte, avem – cum să spun? – ideile preconcepate, bunul simț, inerția mentală. Niciodată n-a existat un martor care să pară mai sincer decât cei șapte; niciodată n-a existat un fapt mai de netăgăduit decât inversiunea structurii anatomice a lui Gottfried Plattner; și niciodată nu s-a spus o istorie mai absurdă decât aceea pe care o spun ei. Partea cea mai de necrezut îi revine chiar bravului Gottfried (căci îl număr printre cei șapte). Să mă ferească Dumnezeu de a sfârși prin a încuraja superstițiile din exces de imparțialitate, ajungând astfel să împărtășesc soarta apărătorilor Eusapiei*! Sincer vorbind, cred că e ceva dubios în cele petrecute cu Gottfried Plattner; dar ce anume, trebuie să recunosc, la fel de sincer, că nu știu. M-a surprins creditul acordat întâmplării în cercurile cele mai neașteptate și mai prestigioase. Atitudinea cea mai cinstită față de cititor este aceea de a o relata, fără alte comentarii.

În ciuda numelui, Gottfried Plattner este un englez veritabil. Tatăl lui, un alsacian venit în Anglia prin anii '60, s-a însurat cu o englezoaică respectabilă, având o ascendență fără pată și a murit în 1887, după o viață cumpătată și lipsită de prea multe evenimente (în cursul căreia s-a îndeletnicit, după câte știu, mai ales cu meseria de parchetar). Gottfried are douăzeci și șapte de

ani. Trilingv, datorită părinților săi**, este profesor de limbi moderne într-o școală particulară din sudul Angliei. Pentru observatorul obișnuit, el seamănă foarte mult cu oricare alt profesor de limbi moderne, din orice altă școală particulară. Hainele sale nu sunt nici prea scumpe, nici prea elegante, dar nici de proastă calitate sau ponosite; înfățișarea, ca și statura și ținuta lui, nu atrag atenția prin nimic. Veți constata, cel mult, că, întocmai ca la majoritatea oamenilor, fața lui nu e perfect simetrică, ochiul drept fiind mai mare decât stângul și falca dreaptă ceva mai proeminentă. Dacă dumneata, ca oricare altă persoană obișnuită și indiferentă, i-ai dezgoli pieptul și i-ai auzi inima bătând, probabil că ți s-ar părea la fel cu inima oricărui alt om. Dar, în această privință, ai fi în dezacord cu specialistul. Dumneata ai crede că inima lui nu are nimic neobișnuit, dar specialistul va fi de altă părere. Și îndată ce ți s-ar arăta acest lucru, ți-ai da seama destul de lesne în ce constă particularitatea. Adevărul este că inima lui Gottfried bate în partea dreaptă a corpului.

Aceasta nu este singura ciudățenie a structurii lui Gottfried, cu toate că ea surprinde cel mai mult un intelect neștiințific. O cercetare atentă a constituției interne a lui Gottfried, efectuată de un chirurg cunoscut, pare să ducă la concluzia că toate celelalte părți nesimetrice ale corpului său sunt inversate în același fel. Lobul drept al ficatului e în partea stângă, cel stâng în dreapta; plămâni sunt și ei inversați. Un fapt și mai straniu, dacă Gottfried nu este un actor desăvârșit: mâna lui dreaptă a

devenit, recent, cea stângă. De când s-au petrecut evenimentele pe care urmează să le examinăm (cât se poate de imparțial), îi este extraordinar de greu să scrie altfel decât de la dreapta la stânga și cu mâna stângă. Nu poate să arunce nimic cu mâna dreaptă, la masă se încurcă, uneori, mânuind furculița și cuțitul, iar ideile sale în privința regulilor de circulație – căci e biciclist – se află încă într-o stare de primejdioasă confuzie. Și nu există nici o fărâmă de dovadă că, înaintea acestor întâmplări, Gottfried ar fi fost stângaci.

Un alt fapt uimitor, în această afacere absurdă, Gottfried vă arată trei fotografii. Îl puteți vedea la vârsta de cinci sau șase ani, cu piciorușele grase ieșind de sub fustița scoțiană și cu chipul încruntat. În această fotografie, ochiul stâng e ceva mai mare decât dreptul, iar falca stângă ceva mai proeminentă – invers ca acum. Fotografia lui Gottfried de la paisprezece ani pare să contrazică acest fapt, dar numai pentru că este una dintre acele fotografii ieftine, pe atunci la modă, înregistrate direct pe placă de metal și de aceea inversând totul, ca în oglindă. A treia fotografie îl înfățișează la douăzeci și unu de ani și le confirmă pe celelalte. Asta pare o dovadă cât se poate de solidă că Gottfried și-a schimbat partea dreaptă cu cea stângă. Și totuși, e înfinit de greu de explicat cum poate o ființă umană să se schimbe în acest fel, dacă nu apelăm la un miracol extravagant și fără sens.

Firește că aceste fapte ar deveni, cumva, explicabile, dacă am presupune că Plattner a pus la cale o mistificare complicată, pornind de la deplasarea inimii sale. Fotografiile pot fi falsificate și poți să simulezi că ești stângaci. Dar personalitatea lui nu se potrivește cu astfel de ipoteze. E un om liniștit, prozaic, reținut și cu totul sănătos mental, din punctul de vedere al lui Nordau***. Îi place berea, fumează moderat, face zilnic plimbări și are o părere foarte bună despre munca sa de profesor. Are un glas de tenor, plăcut dar needucat și cântă arii populare vesele. Îi place lectura, dar nu peste măsură – mai cu seamă romanele pătrunse de un vag optimism pios. Doarme bine și visează rar. Este, de fapt, ultima persoană care s-ar gândi să nascocoască o istorie fantastică. Într-adevăr, departe de a fi încercat să atragă atenția

asupra aventurii sale, s-a arătat foarte reticent. Pe cei dornici să cerceteze îi întâmpină cu oarecare timiditate, care-i dezarmează chiar și pe cei mai bănuitori. Pare sincer jenat de faptul că i s-a putut întâmpla ceva atât de neobișnuit.

E regretabil că aversiunea lui Plattner față de ideea unei disecții post-mortem compromise, poate pentru totdeauna, posibilitatea de a dobândi dovada certă că în întregul său corp dreapta și stânga au fost inversate. Credibilitatea istorisirii sale depinde în cea mai mare măsură de acest fapt. Nu putem să luăm un om și să-l mișcăm *în spațiu*, așa cum înțeleg spațiul oamenii obișnuiți, astfel încât componentele lui să-și schimbe pozițiile între ele. Orice ai face, partea dreaptă rămâne tot dreaptă, iar stânga rămâne stângă. Desigur, schimbarea se poate face cu un obiect extrem de subțire și perfect plat. Dacă tai o figură dintr-o foaie de hârtie, o figură cu o parte dreaptă și una stângă, poți schimba părțile între ele, pur și simplu, luând figura și întorcând-o pe dos. Cu un corp solid, lucrurile stau altfel. Specialiștii în matematică și fizică teoretică ne spun că singura cale de a înlocui între ele partea dreaptă și cea stângă a unui corp solid este să scoți acel corp din spațiul pe care-l cunoaștem, să-l scoți, cu alte cuvinte, din existența normală și să-l duci undeva în afara spațiului. Acest lucru e, fără îndoială, cam greu de înțeles, dar oricine are ceva cunoștințe în domeniul matematicii teoretice îl va putea asigura pe cititor de adevărul spuselor mele. Ca să transpunem problema în limbaj tehnic, curioasa inversiune a părților drepte și stângi ale lui Plattner dovedește că el a ieșit din spațiul nostru în ceea ce se numește „a patra dimensiune“ și că s-a întors în lumea noastră. Dacă nu preferăm să ne considerăm victimele unei înscenări complicate și absurde, suntem aproape siliți să credem că acest lucru s-a petrecut cu adevărat.

Atât e de ajuns în ceea ce privește faptele palpabile. Să trecem acum la relatarea fenomenelor care au dus la dispariția lui temporară. Se pare că, la Școala Particulară din Sussexville, Plattner nu îndeplinea doar funcția de profesor de limbi moderne, predând și chimia, geografia economică, stenografia, contabilitatea, desenul

și orice alte discipline spre care și-ar fi îndreptat atenția părinții elevilor. El cunoștea prea puțin sau aproape deloc aceste materii, dar în școlile secundare, spre deosebire de cele comunale sau elementare, cunoștințele profesorului nu sunt nici pe departe la fel de necesare ca o înaltă ținută morală și o comportare distinsă. Lui Plattner îi lipseau mai ales noțiunile de chimie, mărturisind el însuși că nu știa nimic în afara celor „trei gaze“ (ce-or fi fiind ele). Totuși, deoarece elevii începeau prin a nu ști nimic mai mult decât le spunea el, această stare de lucruri nu produse nimănui neplăceri, timp de câteva trimestre. Apoi a apărut în școală un băiețuș numit Whibble, căruia vreo rudă pisăloagă trebuie să-i fi insuflat dorința de a cunoaște. Acest băiețuș urmărea lecțiile lui Plattner cu un interes susținut și stăruitor și, pentru a-și dovedi zelul, i-a adus de mai multe ori substanțe pentru analiză. Flatat de această mărturie a capacității sale de a trezi interesul și încrezându-se în ignoranța băiatului, Plattner le-a analizat și a făcut chiar câteva declarații cu caracter general asupra compoziției lor. A fost atât de mult stimulat de elevul său, încât a făcut rost de o lucrare de chimie analitică, pe care a început s-o studieze în timpul meditațiilor de seară. A constatat cu surprindere că e vorba despre o disciplină foarte interesantă.

Până aici, lucrurile sunt absolut banale. Dar acum intră în scenă pulberea verzuie. Din păcate, sursa acestei pulberi nu pare a fi verificabilă. Domnișorul Whibble spune o istorie întortocheată, cum că ar fi găsit-o într-un pachet, într-o vărărie părăsită de lângă Downs. Ar fi fost foarte bine pentru Plattner, poate și pentru familia domnișorului Whibble, dacă un chibrit aprins ar fi fost apropiat de pachetul cu pulbere chiar acolo, în vărărie. Evident, tânărul gentleman n-a adus-o la școală în pachet, ci într-o sticlă medicinală gradată de opt uncii, astupată cu un dop de hârtie mototolită. I-a dat-o lui Plattner la sfârșitul programului de după-amiază. Patru băieți fuseseră reținuți după ore, ca să-și completeze niște teme neglijate și Plattner îi supraveghea în mica sală în care se țineau lecțiile de chimie. Aparatele folosite pentru predarea acestei discipline în Școala Particulară din

Sussexville, ca și în majoritatea școlilor particulare din această țară, se disting prin cea mai austeră simplitate. Sunt ținute într-un dulap dintr-o firidă, având cam aceeași capacitate ca un geamantan obișnuit. Plictisit de rolul de supraveghetor pasiv, Plattner trebuie să fi primit ca pe un divertisment intruziunea lui Whibble, cu pulberea lui verde și, deschizând dulapul, se apucă imediat să-i facă analiza. Din fericire pentru el, Whibble stătea la o distanță prudentă. Iar cei patru pedepsiți, prefăcându-se profund absorbiți de îndeletnicirea lor, îl observau pe furiș, cu mare interes. Chiar în limitele celor „trei gaze“, experiențele de chimie ale lui Plattner erau, după cât îmi dau seama, destul de îndrăznețe.

Martorii relatează toți aproape la fel desfășurarea evenimentelor. Profesorul turnă puțină pulbere verde într-o eprubetă și adugă, pe rând, apă, acid clorhidric, acid azotic și acid sulfuric. Neobținând nici un rezultat, puse aproape jumătate din conținutul sticlei pe o plăcuță de ardezie și aprinse un chibrit. Ținea sticla medicinală în mâna stângă. Substanța începu să fumege, să se topească și apoi explodează cu un zgomot teribil și cu o lumină orbitoare.

Văzând flacăra și fiind pregătit pentru o eventuală catastrofa, cei cinci băieți se ghemuiră sub bănci, așa că nici unul dintre ei nu fu rănit în mod serios. Fereastră fu aruncată afară, în curte, iar tabla fu răsturnată de pe trepidul ei. Plăcuța de ardezie se făcu fărâme. Puțină tencuială căzu din tavan. Nici o altă stricăciune nu fu pricinuită edificiului școlii sau mobilierului și băieții, nevăzându-l pe Plattner, își închipuiră, mai întâi, că fusese trântit la pământ și zăcea îndărătul catedrei. Săriră de la locurile lor, vrând să-i vină în ajutor și rămaseră uluiți constatând că locul e gol. Încă șocați de violența neașteptată a exploziei, alergară să deschidă ușa, închipuindu-și că profesorul fusese probabil rănit și ieșise din încăpere. Dar Carson, care se afla în frunte, aproape că se ciocni, în prag, cu directorul, domnul Lidgett.

Domnul Lidgett era un bărbat corpolent, irascibil, cu un singur ochi. Băieții declară că intrase în sala de clasă mormăind câteva din acele ocări temperate pe care profesorii nervoși obișnuiesc să le folosească pentru a evita reacții mai grave.

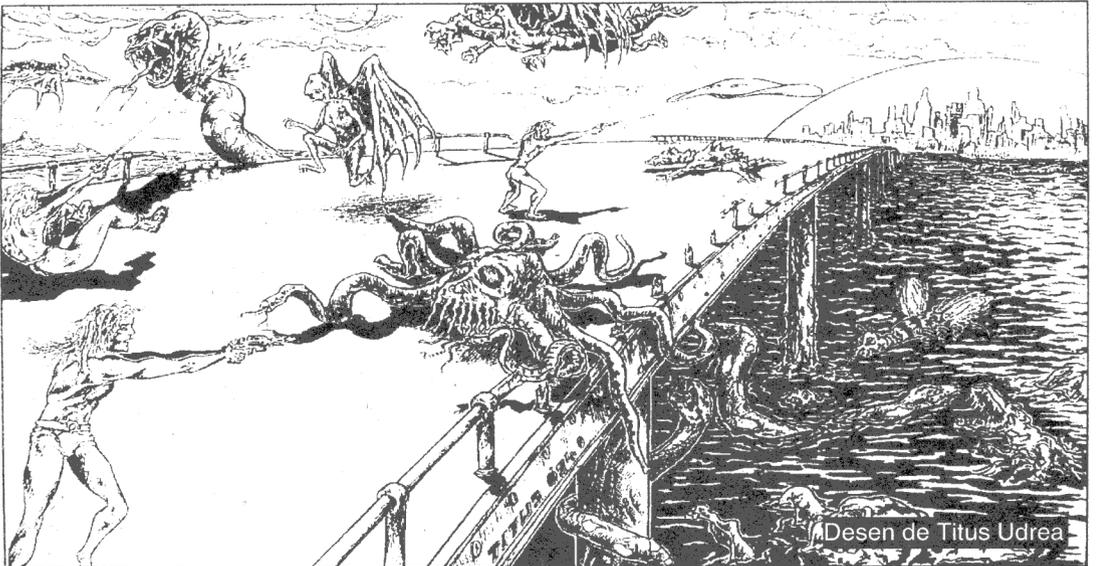
— Nătărăi păcătoși! zise el. Unde-i domnul Plattner?

Băieții sunt cu toții de acord că rostise întocmai aceste cuvinte. („Netoți“, „momâi smiorcăite“ și „nătărăi“ se numără, după cum se pare, printre epitetele scolastice favorite ale domnului Lidgett.)

Unde-i domnul Plattner? Iată o întrebare care avea să fie repetată de multe ori în zilele următoare. Era ca și cum nesăbuita hiperbolă „a fost pulverizat de explozie“ devenise de astă dată un fapt real. Nu se zărea nici o părticică din Plattner, n-au fost găsite nici o picătură de sânge, nici o bucățică din hainele lui. Părea că încetase să existe, fără să lase vreo urmă. Nici cât negru sub unghie, ca să folosim o expresie consacrată! Totala sa dispariție, ca urmare a exploziei, este de necontestat.

Nu are rost să insistăm aici asupra valvei produse în Școala Particulară din Sussexville, ca și în întregul oraș și aiurea, de această întâmplare. De altfel, este foarte posibil ca unii dintre cititorii acestor pagini să-și aducă aminte că au auzit, în timpul vacanțelor de vară, vreo versiune îndepărtată, vreun ecou al acestei valve. Se pare că Lidgett a făcut tot ce i-a fost cu putință ca să înăbușe și să minimalizeze toată povestea. A instituit o pedeapsă de douăzeci și cinci de rânduri de scris pentru orice băiat care ar fi pomenit numele lui Plattner și a afirmat, în clasă, că știa foarte bine unde se află asistentul său. Îi era

teamă, explică el astăzi, că posibilitatea de a se produce o explozie, în ciuda măsurilor luate pentru a se reduce la minimum predarea practică a chimiei, ar putea dăuna reputației școlii; același efect putea să-l aibă caracterul misterios al dispariției lui Plattner. El a făcut, într-adevăr, un tur de forță pentru ca întâmplarea să pară cât se poate mai obișnuită. Îndeosebi, i-a supus pe cei cinci martori oculari unui interogatoriu atât de sever, încât au început să se îndoiască de dovezile furnizate de propriile lor simțuri. Dar, cu toate aceste eforturi, povestea, într-o formă amplificată și denaturată, a făcut timp de nouă zile ocolul întregului ținut, câțiva părinți retrăgându-și copiii din școală, sub diferite pretexte. Unul dintre aspectele nu lipsite de importanță ale acestei întâmplări este că mulți oameni din împrejurimi l-au văzut limpede în vis pe Plattner, în perioada de viu interes dinaintea întoarcerii lui, aceste vise având un ciudat punct comun. În aproape toate, Plattner era văzut, uneori singur, alteori însoțit, rătăcind într-un nimb de irizări scânteietoare. Totdeauna, chipul îi era palid și îngrijorat și, câteodată, făcea gesturi spre cel care-l visa. Unul sau doi dintre elevi, evident sub influența unui coșmar, aveau impresia că Plattner se apropia de ei cu o iuțeală neobișnuită și părea să-i privească de aproape, drept în ochi. Alții fugeau, împreună cu Plattner, urmăriți de creaturi nedeslușite, de formă sferică. Dar toate

aceste închipuiri au fost uitate, fiind coplesite de întrebări și ipoteze, atunci când Plattner a reapărut, în a doua miercuri de după luna în care se produsese explozia.

Împrejurările întoarcerii lui au fost la fel de extraordinare ca acelea ale plecării. În măsura în care relatarea sumară și oarecum iritată a domnului Lidgett poate fi întregită cu declarațiile reținute ale lui Plattner, se pare că miercuri, aproape de apusul soarelui, primul dintre acești domni, după lecțiile de seară, se afla în grădina lui, culegând și mâncând fragi, un fruct de care nu se satură niciodată. Grădina e mare, de modă veche, apărată de privirile indiscrete printr-un zid înalt de cărămidă roșie, acoperit de iederă. Tocmai când era aplecat deasupra unei tufe bogate în rod, în văzduh se iscă un fulger, urmat de un buibuit și, până să se poată întoarce, un corp greu îl izbi cu violență în spate. Domnul Lidgett fu proiectat în față, zdrobind fragii pe care-i ținea în mână; forța izbiturii îi împinse jobenul în jos pe frunte, făcându-l să-i acopere singurul ochi (domnul Lidgett rămâne fidel vechilor idei privind ținuta vestimentară a corpului didactic). Proiectilul care-l lovisе lateral și se prăbușise într-o poziție ghemuită printre straturile de fragi se dovedi a fi demult dispărutul nostru domn Gottfried Plattner, aflat într-o mare dezordine vestimentară. Era fără guler și fără pălărie, cu cămașa murdară și avea sânge pe mâini. Domnul Lidgett fu atât de indignat și de uluit, încât rămase în patru labe, cu pălăria trasă pe un ochi, muștrându-l pe Plattner pentru incalificabila lui lipsă de respect.

Această scenă deloc idilică încheie ceea ce aș numi versiunea exterioară a întâmplării lui Plattner – aspectul ei ezoteric. Nu este necesar să intrăm acum în toate detaliile conducerii lui de către domnul Lidgett. Aceste detalii, cu numele, datele și referințele, pot fi găsite în ampla dare se seamă asupra evenimentelor înaintată Societății pentru Cercetarea Fenomenelor Anormale. Strania deplasare a părții drepte în stânga nu a fost observată în primele câteva zile, fiind semnalată prima oară datorită tendinței sale de a scrie pe tablă de la dreapta la stânga. În loc să evidențieze această particularitate, care i-ar fi confirmat relatarea, el o ascundea,

socotind că ar fi avut o influență negativă asupra încercării de a-și găsi o nouă situație. Deplasarea inimii lui a fost descoperită câteva luni mai târziu, când s-a dus să-și scoată o măsea și i s-a făcut anestezie. Atunci, fără să vrea, a fost nevoit să se supună unui sumar examen medical, în urma căruia o notă a fost publicată în „Jurnalul de Anatomie“. Cu asta am epuizat expunerea faptelor materiale, trecând acum la examinarea istorisirii lui Plattner despre cele întâmplate.

Dar mai întâi se cuvine să facem o delimitare precisă între ceea ce a fost și ceea ce va urma. Tot ce am spus până acum se întemeiază pe dovezi care ar fi acceptate chiar și într-un proces penal. Toți martorii trăiesc; cititorul, dacă are timp liber și dorința de a o face, îi poate căuta începând de mâine pe băieți, poate să-l înfrunte până și pe redutabilul domn Lidgett, ca să verifice totul amănunțit; îi stau la dispoziție Gottfried Plattner în persoană, inima sa deplasată și cele trei fotografii. Poate fi considerat dovedit faptul că el a dispărut vreme de nouă zile, în urma unei explozii; că s-a întors într-un mod aproape tot atât de violent, în împrejurări supărătoare, prin însăși natura lor, pentru domnul Lidgett; și că s-a întors inversat, ca o imagine reflectată într-o oglindă. Din acest ultim fapt, cum am arătat și mai înainte, reiese aproape inevitabil că Plattner, în timpul acestor nouă zile, trebuie să se fi aflat, într-o stare de existență neprecizată, cu totul în afara spațiului. Aceste dovezi sunt, într-adevăr, mult mai solide decât cele în temeiul cărora sunt spânzurați destui asasini. Dar în ceea ce privește locul în care a fost, potrivit versiunii domnului Gottfried Plattner, plină de explicații confuze și de amănunte contradictorii, nu ne putem bizui decât pe cuvântul său. Nu doresc să-i discrediterez relatarea, dar trebuie să precizez – ceea ce nu fac atâția alți scriitori care se ocupă de fenomenele psihice obscure – că trecem aici din domeniul faptelor practice de netăgăduit, la acel soi de probleme pe care orice om rațional este îndreptățit să le accepte sau să le respingă, după cum crede de cuviință. Datele expuse anterior o fac să fie plauzibilă; dezacordul ei cu experiența noastră cotidiană o situează în neverosimil.

Prefer să nu influențez judecata cititorului în nici un fel, istorisind, pur și simplu, întâmplarea, așa cum mi-a relatat-o Plattner.

Pot să vă asigur că mi-a spus această istorie acasă la mine, la Chislehurst; și îndată ce a plecat, în aceeași seară, m-am dus în camera mea de lucru și am așternut totul pe hârtie, așa cum îmi aminteam. Mai târziu, el a avut amabilitatea de a revedea o copie dactilografiată; exactitatea ei de substanță este, deci, de netăgăduit.

El declară că, în momentul exploziei, s-a gândit cu claritate că va muri. S-a simțit ridicat în aer și proiectat cu putere înapoi. Este un fapt curios și interesant pentru psihologi că a putut gândi limpede, în vreme ce era aruncat în spate și că s-a întrebat dacă se va izbi de dulapul cu chimicale sau de trepiedul tablei. Călcâiele îi atinseră pământul, se clătina și căzu greoi, pe ceva neted și tare. O clipă, izbitura îl ameți. Simți numaidecât un miros puternic de păr ars și i se păru că aude glasul lui Lidgett întrebând de el. E de înțeles că, pentru câțiva timp, mintea lui a fost foarte răvășită.

La început, avea încă impresia clară că se află în clasă. Observă foarte deslușit surpriza băieților și intrarea domnului Lidgett. În această privință, e categoric. Nu auzea cele spuse de ei, dar punea asta pe seama surdității temporare provocate de explozie. Lucrurile din jur i se păreau ciudat de întunecate și șterse, iar mintea lui îi oferi explicația, evident greșită, că explozia produsese un imens volum de fum negru. În acea penumbră, figurile lui Lidgett și ale elevilor se mișcau vagi și tăcute ca niște fantasmе. Fața lui Plattner era încă încinsă de văpaia înțepătoare a flăcării. Era, spune el, „cu totul întors pe dos“. Primele sale gânduri precise par să fi fost în legătură cu starea în care se afla. Își spunea că rămăsese, poate, orb și surd. Își pipăi cu precauție membrele și fața. Apoi percepțiile sale deveniră mai limpezi și constată cu uimire că băncile și celelalte mobile din clasă lipseau din jurul său. În locul lor se aflau doar forme abia vizibile, vagi și cenușii. Apoi se întâmplă ceva care îl făcu să scoată un țipăt și îi trezi brusc facultățile amorțite. *Doi dintre băieți, gesticulând, trecură de-a dreptul prin el, unul după altul.* Nici unul nu păru să-și dea

seama de prezența profesorului. E greu să-ți imaginezi o astfel de senzație. Băieții se izbiseră de el, spune Plattner, nu cu mai multă putere decât aceea a unei fășii de ceață.

Următorul gând al lui Plattner fu că murise. Fiind crescut fără principii solide în această privință, rămase totuși cam surprins de faptul că mai are un trup. Apoi își spuse că nu el, ci ceilalți muriseră, explozia distrugând Școala Particulară și toate ființele care se aflaseră acolo, în afara lui. Dar nici asta nu i se păru prea convingător. Nu-i rămase decât soluția de a observa ce se petrece, nedumerit.

Totul în jurul său era extraordinar de întunecat; la început, i se păru-se negru ca abanosul. Deasupra capului, firmamentul era și el negru. Singura tușă de lumină, în acest tablou, era o licărire slabă, verzuie, care, undeva la marginea cerului, reliefa un orizont de munți negri, ondulați. Asta, cum spuneam, a fost prima lui impresie. Pe măsură ce ochii i se obișnuiră cu întunericul, începu să distingă, în obscuritatea din jur, diferitele gradații ale unei slabe tente verzuie. Pe acest fundal, mobilele și copiii din clasă se profilau ca niște spectre fosforescente șterse, impalpabile. Întinse mâna și pătrunse fără nici un efort prin peretele încăperii, pe lângă cămin.

Plattner spune că a făcut tot ce i-a fost cu putință pentru a atrage atenția celorlalți: l-a strigat pe Lidgett, a încercat să-i apuce pe băieți în vreme ce se învârteau fără rost. A renunțat la aceste încercări atunci când doamna Lidgett, față de care el, ca profesor asistent, avea o firească antipatie, a intrat în clasă. El mai spune că senzația de a fi în lume și, totuși, de a nu face parte din ea, era cât se poate de neplăcută. Făcând o comparație nimerită, afirmă că se simțea ca o pisică pândind un șoarece printr-un geam. Ori de câte ori încerca, printr-un gest, să comunice cu lumea decorată, dar familiară, din jurul său, o barieră invizibilă, de neînțeles, îl împiedica.

Atunci își îndreptă atenția spre lucrurile solide din jurul său. Văzu că sticla medicinală rămăsese, intactă, în mâna sa, cu o parte din pulberea verde înăuntru. O puse în buzunar și începu să pipăie împrejur. Constată că era așezat pe un bolovan acoperit cu mușchi catifelat. Nu reușea să

vadă câmpia sumbră, ocultată de imaginea vagă și cețoasă a clasei, dar avea senzația (datorită, poate, vântului rece) că se află aproape pe creasta unui munte și că o vale abruptă coboară sub picioarele sale. Licărirea verde care tinea marginea cerului părea să crească în întindere și în intensitate. Se ridică în picioare, frecându-se la ochi.

Se pare că, după câțiva pași, coborînd panta repede, se poticni, aproape căzu și se așeză din nou pe o bucată de stâncă aspră, privind zorile. Lumea din jurul său era cufundată în tăcere. Era tot atât de mută pe cât era de întunecată și, cu toate că bătea un vânt rece, foșnetul ierbii și freamătul crengilor, care ar fi trebuit să-l însoțească, lipseau. Datorită auzului și nu văzului, își dădu seama că se află pe coasta unui munte stâncos și solitar. Culoarea verde devenea din ce în ce mai vie și, în același timp, un roșu sângeriu, slab și transparent se infiltra în negreala cerului de deasupra, fără s-o atenueze și în pustietatea stâncoasă din jur. Ținând seama de cele ce urmează, înclină să cred că această roșeață s-ar fi putut datora unui efect optic pricinuit de contrast. Ceva negru flutură o clipă peste fondul galben-verzui livid din partea de jos a cerului; apoi, din prăpastia neagră de dedesubt se înalță dangătul subțire și pătrunzător al unui clopot. Odată cu lumina, creștea și apăsătoarea așteptare.

Probabil că șezu acolo o oră sau mai mult, în vreme ce strania lumină verde devenea clipă de clipă mai strălucitoare, ridicându-se încet, ca niște degete de flăcări, spre zenit. Pe măsură ce creștea, viziunea spectrală a lumii noastre era tot mai estompată, poate și pentru că trebuie să fi fost ora asfințitului nostru pământesc. Pe cât putea să-și dea seama, după cei câțiva pași făcuți în jos pe coastă, Plattner trecuse prin podeaua clasei și acum părea că se află suspendat în văzduh, în aula de la parter. Îi văzu deslușit pe elevii interni, dar mult mai șters decât îl văzuse pe Lidgett. Își pregăteau temele de seară și Plattner observă cum câțiva dintre ei rezolvau problemele de geometrie cu ajutorul unor fițuici, metodă a cărei existență n-o bănuise până atunci. Cu cât trecea timpul și creștea lumina verde a zorilor, imaginea lor se ștergea treptat.

Privind în vale, văzu că lumina coborîse adânc de-a lungul coastei stâncoase și că întunecimea compactă a abisului era acum întreruptă de o mică licărire verde, asemeni celei a unui licurici. Și, aproape îndată, marginea unui imens corp ceresc, de un verde aprins, se ridică peste undulațiile de piatră ale munților îndepărtați, iar masele monstruoase ale celor din jurul său apărură golașe și pustii, făcute parcă din lumină verde și din umbre intense, roșietice. Apoi zări un mare număr de obiecte rotunde care pluteau în văzduh, cum plutesc funigii pe un podiș. Cele mai apropiate se aflau pe partea opusă a văii. Clopotul de jos bătea tot mai repede, cu un fel de insistență nerăbdătoare și câteva lumini se mișcau ici și colo. Băieții care-și făceau lecțiile în bănci erau acum imagini șterse, aproape imperceptibile.

Această stingere a lumii noastre, odată cu apariția soarelui verde al celuilalt univers, este unul dintre punctele interesante asupra căruia insistă Plattner. În Lumea Cealaltă e greu să circuli noaptea, din pricina clarității cu care se văd lucrurile din lumea noastră. Dacă așa stau lucrurile, cum să ne explicăm faptul că noi, în lumea aceasta, nu zărim nici măcar o licărire din Lumea Cealaltă? Poate că el se datorează iluminării comparativ mai intense a lumii noastre. Plattner susține că amiaza din Lumea Cealaltă, în momentele ei de vârf, nu e nici măcar atât de luminoasă ca lumea noastră sub lună plină, în vreme ce noaptea este absolut neagră. Drept urmare, cantitatea de lumină, chiar și dintr-o cameră normal întunecată, este de ajuns pentru ca lucrurile din Lumea Cealaltă să ne fie invizibile, în temeiul aceluiași principiu potrivit căruia o fosforescență slabă poate fi percepută doar în întunericul cel mai profund. După ce i-am ascultat istorisirea, am încercat să văd ceva din Lumea Cealaltă, stând mult timp în camera obscură a unui fotograf, în timpul nopții. Am văzut cu siguranță forme vagi de pante verzui și de stânci, dar într-un chip foarte nedeslușit. Poate că dumneata, cititorule, vei avea mai mult succes. Plattner mi-a spus că, după întoarcerea sa, a văzut și a recunoscut, în vis, locuri din Lumea Cealaltă, dar asta s-a datorat, probabil, imaginilor rămase întipărite în memoria lui. Nu pare cu

neputință ca oameni cu vederea neobișnuit de ageră să poată zări, uneori, câte o frântură din lumea atât de stranie aflată în jurul nostru.

Oricum, asta nu a fost decât o digresiune. Îndată ce se înalță soarele verde, începu să se zărească în vale, nelămurit, un drum lung, străjuit de clădiri negre și, după ce ezită câteva clipe, Plattner începu să coboare panta abruptă într-acolo. Coborîrea fu îndelungată și foarte obositoare, din pricina nu numai a povârnișului foarte înclinat, dar și a bolovanilor răspândiți pe întreaga coastă, care se rostogoleau sub pași. Zgomotul coborîrii – din când în când, călcâiele lui scoteau scântei din stâncă – părea acum singurul sunet din univers, clopotul încetând să mai bată. Apropiindu-se, observă că diferitele edificii semănau în mod ciudat cu mormintele, mausoleele și monumentele funerare, cu singura deosebire că erau toate negre, în loc să fie albe, cum sunt cele mai multe morminte. Și apoi văzu, ieșind grămadă din clădirea cea mai mare, așa cum fac oamenii ieșind dintr-o biserică, o mulțime de figuri palide, rotunde, de un verde livid. Se risipeau în toate direcțiile din strada principală a acestui loc, unele pornind pe alei lăturalnice și reapărând pe coasta muntelui, altele intrând în una sau alta dintre clădirile negre mai mici de pe marginea drumului.

La vederea acestor obiecte care urcau spre el, Plattner se opri, privindu-le cu uimire. Nu mergeau, de fapt nu aveau nici picioare, nici brațe și arătau ca niște capete omenеști dedesubtul cărora ar atârna trupuri de mormoloci. Era uluit de ciudătenia lor, prea uluit ca să se mai sperie. Veneau spre el, ca niște baloane de săpun purtate de vântul care sufla în sus. Privindu-l pe cel mai apropiat, văzu că era, într-adevăr, un cap omenesc, cu niște ochi extraordinari de mari și cu o expresie de tristețe și de spaimă cum nu mai văzuse niciodată pe fața unui om. Constată surprins că acel cap nu se întoarce spre el, părând că observă și urmărește un lucru nevăzut și mișcător. Nedumerit o clipă, își spuse apoi că ființa aceea privea, cu ochii ei enormi, ceva din lumea pe care el tocmai o părăsise. Făptura se apropie, se apropie tot mai mult, dar el era prea uimit ca să țipe. Când fu chiar

lângă el, auzi un suspin foarte slab. Apoi făptura îi atinse ușor fața – o atingere foarte rece – și trecu pe lângă el, continuând să urce spre creastă.

În mintea lui Plattner se născu, într-o străfulgerare, convingerea foarte stranie că acel cap avea o mare asemănare cu Lidgett. Apoi își îndreptă atenția spre celelalte capete, care urcau acum, ca un roi, pe coastă. Nici unul nu-l băgă în seamă. Unul sau două trecură pe lângă capul lui și aproape că urmară exemplul primului, dar Plattner se feri, cu o smucitură. Observă la cele mai multe dintre ele aceeași expresie de regret deznădăjduit pe care o constatase la primul și auzi aceleași suspine disperate. Câteva plângeau, iar unul care se rostogolea cu iuteală în sus avea o expresie de mânie diabolică. Altele erau însă calme, sau aveau o privire binevoitoare. Cel puțin unul părea cuprins de o fericire extatică. Plattner nu-și amintește să mai fi remarcat vreo asemănare la cele văzute atunci.

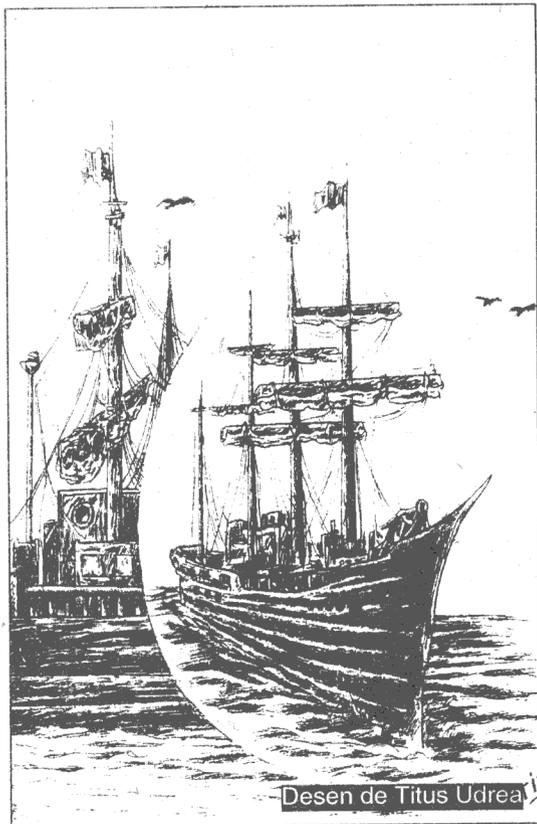
Vreme de câteva ceasuri, poate, Plattner urmări aceste ființe stranii care se împrăștiau peste munți și abia după ce încetaseră să mai iasă din clădirile negre îngrămădite în vale, își reluă coborîrea. Întunericul din jurul său crescuse într-atât, încât îi era greu să vadă unde pune piciorul. Deasupra capului, cerul era acum de un verde palid și luminos. Nu-i era nici foame, nici sete. Mai târziu, când simți nevoia să bea și să mănânce, găsi un mic torent rece ca gheața care cădea spre centrul văii, iar mușchiul rar de pe stânci se dovedea a fi bun de mâncat când îl gustă, nemaiaivând încotro.

Se învărti cam fără rost printre mormintele înșirate pe fundul văii, căutând o explicație a acestor lucruri ciudate. După un timp, ajunsese la intrarea clădirii celei mari asemănătoare cu un mausoleu, din care ieșiseră capetele. Înăuntru, un mănunchi de lumini verzi ardeau pe un fel de altar de bazalt și funia unui clopot atârna din clopotniță până în centrul încăperii. Pe pereți se înșira, de jur împrejur, o inscripție de foc, cu caractere necunoscute. Se minuna încă de rostul acestor lucruri, când auzi un zgomot de pași grei care se îndepărtau pe stradă. Alergă afară, în întuneric, dar nu putu să vadă nimic. Se gândi să tragă de funia clopotu-

lui, dar în cele din urmă se hotărî să se ia după zgomotul pașilor. Deși îi urmări până departe, nu izbuti să-i ajungă, iar strigătele sale nu fură de nici un folos. Valea părea să se întindă pe o distanță nesfârșită. Pe toată lungimea ei domnea un întuneric ca în nopțile pământene înstelate, ziua verde spectrală limitându-se la marginea superioară a prăpastiei. Nici un cap nu se mai afla acum jos, toate fiind ocupate, pare-se, pe pantele dinspre creastă. Privind într-acolo, le văzu agitându-se, unele plutind pe loc, altele zburând iute prin văzduh. Îi aminteau, spune el, de niște „fulgi mari de zăpadă“, numai că aceștia erau negri, cu nuanțe palid verzui.

Platner declară că și-a petrecut cea mai mare parte a primelor șapte sau opt zile urmărind zgomotul de pași fermi și neabătuți din drum, pe care nu i-a ajuns niciodată din urmă, bâjbâind prin noi zone ale acelei văi fără capăt, cățărându-se pe înălțimile neprietenoase sau rătăcind printre creste și cercetând chipurile plutitoare. El spune că n-a ținut socoteala zilelor. Deși o dată sau de două ori a observat niște ochi care-l priveau, n-a schimbat nici o vorbă cu nimeni. Dormea printre stâncile de pe coastă. În fundul văii, lucrurile pământești erau invizibile, fiindcă, din punct de vedere terestru, se aflau adânc sub pământ. Pe înălțimi, îndată ce începea ziua pământescă, lumea devenea vizibilă. Se trezea uneori că merge poticnindu-se peste stâncile verzi și întunecate, sau că se oprește la marginea unei prăpastii, în vreme ce în jurul lui se clătinau ramurile verzi de pe aleile din Susseville. Altorii i se părea că se plimbă pe străzile din oraș, sau că asistă nevăzut la ceea ce se petrece în vreo gospodărie. Apoi descoperi că aproape fiecareia dintre ființele omenești din lumea noastră îi corespunde unul dintre acele capete plutitoare; că fiecare om este observat, din când în când, de acele făpturi fără trup.

Oare ce sunt acești Observatori ai celor vii? Platner nu reuși să afle. Dar doi dintre ei, care-l găsiră și-l urmară, semănau cu tatăl și mama lui, așa cum și-i amintea din copilărie. Și alte fețe își așteptau, uneori, ochii asupra lui: erau ochii unor oameni morți, care odinioară îl îndrumaseră, îi făcuseră rău, ori îl ajutaseră, în copilărie și în adolescență. De câte ori îl priveau,

Platner era cuprins de un straniu simțământ de responsabilitate. Se încumetă chiar să-i vorbească mamei sale, dar ea nu-i răspunse. Îl privi doar în ochi cu tristețe, cu duioșie, parcă și puțin muștrător.

El însă doar relatează, nu încearcă să explice. Noi putem face supoziții despre acești Observatori ai celor vii; sau, dacă sunt într-adevăr cei morți, putem să ne întrebăm de ce observă ei atât de atent și de pasionat o lume pe care au părăsit-o pentru totdeauna. E posibil – așa mi se pare – că, atunci când ni s-a încheiat viața, când binele și răul nu mai sunt la alegerea noastră, trebuie să fim martori ai șirului de consecințe ale faptelor săvârșite de noi. Dacă sufletele continuă să existe după moarte, atunci, cu siguranță, supraviețuiesc și interesele omenești. Dar aceasta nu e decât o presupunere a mea, determinată de ceea ce a văzut Platner. El nu propune nici o interpretare, pentru că nu are nici una. Este bine să înțelegeți limpede acest lucru. Zi de zi, amețit, Platner a rătăcit

prin umbra și penumbra verde a acestei lumi din afara lumii noastre, obosit și, spre sfârșit, slăbit și flămând. În timpul zilei – adică în timpul zilei noastre pământești – viziunea spectrală a peisajului familiar din Sussexville îl neliniștea și-l tulbura. Nu vedea pe unde călca și, din când în când, unul din Sufletele Observatoare îi atingea, rece, obrazul. Iar după ce se întuneca, mulțimea Observatorilor și tristețea lor adâncă îi tulbura mintea peste măsură. Îl mistuia dorința fierbinte de a se întoarce la viața pământească, de care era atât de aproape și totuși atât de departe. Natura ultraterestră a lumii din jur îi producea o vie și neliniștitoare suferință. Îl îngrijorau cei care se țineau după el. Zadarnic le striga să nu-l mai privească insistent, se înfuria și se îndepărta în fugă. Ei erau mereu muți și atenți. Oricât ar fi fugit pe terenul acela accidentat, ei îl urmau pretutindeni.

În cea de-a noua zi, spre seară, Plattner auzi pașii nevăzuți departe, pe fundul văii. El rătăcea atunci chiar pe creasta muntelui pe care căzuse pătrunzând în ciudata Lume Cealaltă. Vru să coboare în grabă, pipăindu-și drumul și se opri văzând ce se întâmpla în lumea noastră, într-o cameră de pe o stradă lăturalnică de lângă școală. Pe cei dinăuntru îi cunoștea din vedere. Fereastra era deschisă, jaluzelele ridicate, iar soarele asfințitului lumina cu putere încăperea, așa că o văzu clar de la început, prelungă și viu luminată, ca o imagine proiectată de o lanternă magică pe fundalul peisajului negru și al zorilor de un verde livid. Pe lângă lumina soarelui, mai era aceea a unei lumânări care tocmai fusese aprinsă.

Pe pat zăcea un om slab, cu fața teribil de albă, arătând ca o nălucă rezemată pe perna mototolită. Măinile încheștate și le ridicase deasupra capului. Pe măsura de lângă pat erau câteva sticlute cu medicamente, puțină pâine prăjită, o sticlă cu apă, un pahar gol. Din când în când, buzele omului se întredeschideau, ca pentru a rosti un cuvânt pe care nu-l putea articula. Dar femeia de lângă el nu băga de seamă că bărbatul dorește ceva, pentru că scotea niște hârtii dintr-un birou vechi, aflat în celălalt colț al camerei. La început, tabloul era destul de viu, dar cu cât creșteau zorii

verzi în spatele lui, cu atât devenea mai șters și mai străveziu.

Pe măsură ce zgomotul pașilor se apropia, pașii care răsunau atât de puternic în Lumea Cealaltă și erau atât de tăcuți în a noastră, Plattner remarcă în jurul său o mulțime de chipuri nedeslușite, ivindu-se din tenebre și privindu-i pe cei doi din încăperea. Nu văzuse niciodată atât de mulți Observatori ai celor vii la un loc. Unii dintre ei aveau ochi numai pentru bolnav, alții, cu o emoție profundă, o priveau pe femeie, în vreme ce ea căuta cu înfrigurare ceva ce nu găsea. Se îngărămădeau în jurul lui Plattner, îi acopereau vederea, îi atingeau fața cu o ușoară izbitură și el auzea pretutindeni suspinele lor deznădăjduite. Reușea să vadă limpede doar din când în când. Uneori imaginea tremura nelămurit, prin vâlul de reflexe verzui care le învăluia mișcărilor. În cameră domnea, probabil, un calm desăvârșit și Plattner spune că din flacăra lumânării se ridica un fir de fum perfect vertical, dar fiecare pas și ecoul lui îi sunau în urechi ca un bubuit de tunet. Și chipurile acelea! Mai ales două, mai apropiate de femeia din cameră: unul, tot de femeie, cărunț și palid, un chip poate sever cândva, dar acum înseninat de o înțelepciune nepământească; celălalt chip ar fi putut să fie al tatălui femeii. Amândoi erau vădit absorbiți în contemplarea unui act de o meschinărie odioasă, pe care nu-l puteau preveni. Îndărătul lor erau alții, poate învățătorii care-i dăduseră povețe rele, prietenii a căror influență dăduse greș. Deasupra bărbatului, altă mulțime, dar nimeni care să fi părut a fi părinte sau prieten! Fețe poate cândva grosolane, acum purificate și devenite expresive prin suferință! În primul rând, o față de fată, nici mândroasă și nici chinuită de remușcări, ci, pur și simplu, răbdătoare și obosită și, după cum i se păru lui Plattner, așteptând o ușurare. El nu găsește cuvintele potrivite pentru a reda amintirea acelei mulțimi de spectre palide, care se adunaseră la o bătaie de clopot. Se pare că era atât de tulburat, încât, fără să vrea, degetele lui scoaseră sticla cu pulbere verde din buzunar și o ridicară în dreptul feței. Dar el nu ține minte să fi făcut acest gest.

Brusc, zgomotul de pași încetă. Plattner aștepta să vadă ce urmează, dar se făcu tăcere; apoi, brusc, tăind liniștea ca o lamă subțire și foarte ascuțită, se auzi prima bătaie a clopotului. Mulțimea de chipuri se legănă înainte și înapoi și un bocet mai puternic se înalță în jur. Femeia nu auzea nimic; ardea ceva la flacăra lumânării. La a doua bătaie, totul se întunecă și o pală de vânt, rece ca gheața, înfioră mulțimea Observatorilor. Se răsuciră ca un vârtej de frunze moarte primăvara și, la a treia bătaie, ceva trecu printre ei și ajunse până la pat. Ați auzit vorbindu-se despre raza de lumină. Aceasta era ca o rază de întuneric și, privind din nou, Plattner văzu că era un braț de negură, cu o mână la capăt.

Soarele verde se ridica acum peste dezolarea neagră a orizontului și imaginea camerei era foarte ștersă. Plattner putu totuși să vadă cum cearșaful patului se frământă și se zvârcolește și cum femeia privește peste umăr, înfricoșată.

Roiul de Observatori se înalță ca un vârtej de praf verde ridicat de vânt și porni cu iuțeală în jos, spre templul din vale. Deodată, Plattner înțelese ce era brațul negru care se întindea peste umărul său, ca să-și apuce prada. Nu îndrăzni să-și întoarcă privirea, ca să vadă Umbra dindărătul brațului. Cu un efort violent, acoperindu-și ochii, o luă la fugă, dar după douăzeci de pași alunecă pe un bolovan și căzu. Căzu sprijinindu-se în mâini și sticla se sparge și explodă când atinse pământul.

În clipa următoare, se pomeni, amețit și însângerat, față în față cu Lidgett, în vechea grădină împrejmuțată cu ziduri din spatele școlii.

Aici se sfârșește istorisirea peripețiilor lui Plattner. Am rezistat, sper, cu succes înclinației naturale a unui autor de ficțiuni de a broda pe marginea celor întâmplare. Le-am relatat, pe cât a fost posibil, în ordinea în care mi le-a povestit Plattner. Am evitat cu grijă orice tentație de a interveni în privința stilului, a efectelor literare sau a construcției. Nu mi-ar fi fost greu, de pildă, să transform scena cu patul de moarte într-o intrigă în care să fi fost

implicat Plattner. Dar, făcând abstracție de faptul că ar fi foat păcat să falsific o istorie adevărată cu totul extraordinară, orice artificiu ieftin ar fi diminuat, după părerea mea, impactul deosebit al acestei lumi întunecate, cu lumina ei verde și lividă și cu mulțimea de Observatori ai celor vii, care, nevăzuți și nesimțiți de noi, se află pretutindeni în jurul nostru.

Mai trebuie să adaug că s-a produs cu adevărat un deces în Vincent Terrace, chiar în spatele grădinii școlii și, după cum se poate dovedi, exact în momentul întoarcerii lui Plattner. defunctul era perceptor și agent al unei companii de asigurări. Văduva, mult mai tânără decât el, s-a măritat luna trecută cu un anume domn Whympet, medic veterinar la Allbeeding. Deoarece partea din povestire la care m-am referit aici a circulat oral prin Sussexville, în diferite versiuni, ea o consimțit să-i dezvălui numele, cu condiția de a preciza că neagă în mod categoric toate amănunțele din istorisirea lui Plattner despre ultimele clipe de viață ale soțului ei. Nu a ars nici un testament, spune ea, cu toate că Plattner nu i-a adus niciodată această acuză: soțul ei nu a făcut decât un singur testament, îndată după căsătoria lor. E adevărat că, pentru un om care nu le-a văzut niciodată locuința, cum este Plattner, descrierea mobilierului camerei este surprinzător de exactă.

Mai trebuie să insist asupra unui lucru, chiar dacă repetiția poate deveni plicticoasă, ca să nu dau impresia că încurajez credulitatea și superstițiile. Absența lui Plattner din lumea noastră vreme de nouă zile este, cred, dovedită. Dar asta nu dovedește adevărul istorisirii sale. Putem concepe că halucinațiile sunt posibile și în spațiul „exterior“. Asta trebuie să-i fie limpede cititorului.

*Traducere de
Ion Hobana*

* Eusapia Paladino, celebru mediu feminin italian din secolul XIX, care a constituit obiectul unor nesfârșite polemici (n.tr.)

** Alsacian fiind, tatăl lui Gottfried vorbea germana și franceza (n.tr.)

*** Max Nordau, scriitor și eseist austriac, este, printre altele, autorul studiilor *Degenerescență și Paradoxuri psihologice* (n.tr.)

PHILIP K. DICK

Sindrom de retragere

În mod sigur cel mai cunoscut de către cititorii Almanahului, dintre scriitorii contemporani pe care vi-i propunem. A trăit între 1928 și 1982 și este considerat a fi unul dintre primii trei autori de SF din secolul XX.

Polițistul Caleb Myers localizează pe Pradar un mobil de suprafață rapid și, imediat, își dădu seama că pilotul reușise să decupleze sistemul automat de comandă; la o sută de kilometri pe oră, mobilul depășise viteza legală. Pilotul aparținea, probabil, Clasei Albastre – ingineri și tehnicieni, cu pregătirea necesară modificării unei roți. În consecință, arestarea avea să fie o problemă delicată.

Myers contactă prin radio o navă a poliției, la șaisprezece kilometri spre nordul autostrăzii. „Când te depășește, taie-i alimentarea“, îi sugerează colegului. „E prea rapid pentru baraje.“

La 3:10 a.m., mobilul a fost stopat; lipsit de energie, se oprise la marginea autostrăzii. Myers acționează comenzi, zburând agale spre nord, până când observă roata imobilizată și, îndreptându-se spre ea prin traficul aglomerat, echipajul poliției, luminat alternativ în roșu și albastru. Aterizează exact când tovarășul său sosea la fața locului.

Prudenți, se apropie împreună de roata oprită, pietrișul scrâșnindu-le sub cizme.

În roată se afla un bărbat slab, purtând cămașă albă și cravată; privea fix înainte, confuz, nemișcat, ignorând uniformele cenușii ale celor doi polițiști. Bulele lor de protecție reflectau, între coapsă și craniu, curgerea luminoasă a traficului. Myers ridică portiera, cercetând interiorul mobilului, în timp ce colegul său stătea cu laserul în mână, pregătit pentru o eventuală ambus-

cadă. Chiar pe stăptămâna în curs, fuseseră uciși astfel cinci membri ai biroului local din San Francisco.

„Cunoașteți pedeapsa pentru decuplarea sistemului automat de comandă: suspendare necondiționată pe doi ani a permisului. Merita oare?“ se adresează Myers bărbatului tăcut.

După o pauză, acesta întoarse capul și spuse: „Sunt bolnav.“

„Psihic? Sau fizic?“ Myers atinse butonul de alarmă de la gât, luând legătura cu San Francisco General Hospital. În caz de urgență, ambulanța putea sosi în cinci minute.

Ocupantul mobilului vorbi înăbușit: „Senație de ireal. Credeam că, accelerând, voi reuși s-o depășesc, s-ajung într-un loc cât mai... concret.“ Atinse șovăielnic cu mâna pupitrul roșii, de parcă n-ar fi crezut în prezența suprafeței capionate.

„Deschideți gura, vă rog, domnule“, rosti Myers și își întoarse lanterna spre chipul bărbatului. Când acesta căscă reflex, polițistul se aplecă, privind dincolo de dantura bine îngrijită.

„Ai văzut-o?“ întreabă colegul său.

„Da.“ Observase sclipirea. Unitate anticancer, instalată în gât; aidoma majorității non-terranilor, omul acesta era cancerofob. Probabil trăise cea mai mare parte din viață pe o colonie extraterestră, respirând aer pur, atmosferă artificială, sintetizată, de echipamente automate, înainte de sosirea oame-

nilor. Așa că fobia era ușor de înțeles.

„Asta-i doctorul meu personal.“ Necunoscutul scoase un portvizit din buzunar și extrase din el o carte de vizită. I-o dădu, tremurând, lui Myers. „Specialist în medicină psihosomatică, la San José. Mă puteți duce cumva la el?“

„Nu sunteți bolnav“, se hotărî Myers. „Încă nu v-ați adaptat pe deplin Pământului, gravitației, atmosferei și factorilor de mediu. Este trei și un sfert dimineața; doctorul acesta – Hagopian sau cum l-o fi chemând – nu vă poate primi acum.“ Cercetă cartea de vizită. Pe ea scria:

Acest om se află sub îngrijire medicală. În caz de comportare anormală, solicitați de urgență asistență medicală autorizată.

„Doctorii de pe Pământ“, vorbi celălalt polițist, „nu acceptă pacienți în afara orelor de program; va trebui să țineți minte asta, domnule...“ Trecu laserul în cealaltă mână. „Prezentați-mi, vă rog, permisul de conducere.“

Bărbatul întinse automat tot portvizitul.

„Mergeți acasă“, îi spuse Myers. Conform permisului, numele era John Cupertino. „Sunteți căsătorit? V-ar putea conduce doamna; noi vă ducem în oraș... Roata e mai bine s-o lăsați aici și să amânați până mâine utilizarea ei. Cât despre viteză...“

Cupertino îl întrerupse: „Nu sunt obișnuit cu limitarea ei. Ganymede n-are probleme de trafic; se circulă și cu peste două sute la oră.“ Vocea era ciudat de monotonă. Myers se gândi imediat la droguri, mai precis la stimulentele thalamice; Cupertino părea vizibil surescitat. Asta putea explica decuplarea regulatorului oficial de viteză, sarcină relativ ușoară pentru cineva obișnuit cu mecanismele. Și totuși...

Mai era ceva. Experiența de douăzeci de ani de serviciu a lui Myers intuia asta.

Se aplecă și deschise torpedoul, luminând în interior. Scrisori, un ghid AAA al motelurilor recomandate...

„Nu sunteți convins că-ați fi pe Pământ, așa-i, domnule Cupertino?“ Myers studie fața bărbatului. Era inexpressivă. „Ești un nenorocit de toxicoman, care-și închipuie că asta e o fantezie, un sentiment de culpabilitate indus de drog... și că, de fapt, te află bine mersi acasă, pe Ganymede, în sufrageria unei vile cu douăzeci de camere – fără

îndoială, înconjurat de servitorii autonomi. Am dreptate?“ Răse scurt și se întoarse spre colegul său. „Îl găsești oriunde pe Ganymede“, exclamă el. „Prافل. Frohedadrină, asta-i denumirea extrasului. Tulpinele uscate sunt macerate, apoi amestecul e fiert, decantat, filtrat și comercializat sub formă de țigări. Odată inhalate...“

„N-am fumată niciodată Frohedadrină“, spuse apatic John Cupertino; privea fix înainte. „Știi că sunt pe Pământ. Dar e ceva-n neregulă. Priviți.“ Se aplecă și își introduse mâna în pupitrul capitonat; Caleb Myers o văzu dispărând până la încheietură. „Vedeți? Totul în jur e aparență, aidoma umbrelor. Pur și simplu, concentrându-mă, vă pot face pe amândoi să dispăreți. Sunt convins că pot face asta. Dar... nu vreau!“ Vocea îi vibră disperată. „Vreau să fiți reali; vreau ca totul să fie real, inclusiv Hagopian.“

Myers activă emițătorul de gât și vorbi: „Fă-mi legătura cu doctorul Hagopian din San José. Urgent; nu mă interesează dacă-l treziți din somn.“

Se auzi un „clic“ la stabilirea legăturii.

Privindu-l pe colegul său, Myers rosti: „Ești martor. L-ai văzut trecându-și mâna prin pupitrul. Poate, într-adevăr, e-n stare să ne facă să dispărem.“ Nu simțea vreo dorință deosebită să verifice acest lucru; era tulburat și acum dorea să-l fi lăsat pe Cupertino să-și continue cursa pe autostradă, să-și piardă urma dacă era nevoie. Să se ducă oriunde poștea.

„Știi de ce se întâmplă toate astea“, spuse Cupertino, gândind parcă cu voce tare. Scoase o țigară, o aprinse; mâna îi tremura mai puțin acum. „Din cauza morții soției mele, Carol.“

Niciunul dintre polițiști nu-l contrazise; rămaseră tăcuți, așteptând răspunsul la apel.

Îmbrăcat cu pantaloni și jachetă peste pijama, ferit de răcoarea nopții, Gottlieb Hagopian își întâmpină pacientul – pe John Cupertino – în cabinetul său, altfel închis la ore atât de matinal. Hagopian aprinse luminile, apoi dădu drumul la încălzire și își trase un scaun, întrebându-se ce impresie își făcea celălalt despre părul lui ciufului.

„Regret deranjul“, spuse Cupertino, dar nu părea sincer; părea trezit de-a binelea,

acum, la patru dimineața. Stătea picior peste picior și fumă. Blestemând și suduind în sinea sa, Hagopian trecu în camera din spate, să-și facă o cafea. Măcar la *atât* avea și el dreptul.

„Poliștii“, vorbi Hagopian, „credeau, după cum te comportai, că erai sub influența unor stupefiant. Nu prea te cunoșteau, așa-i?“ Acesta era felul de a fi al lui Cupertino; omul era cam maniac.

„N-ar fi trebuit s-oucid pe Carol. De atunci, totul s-a schimbat.“

„Acum îi simți lipsa? Ieri, când ne-am văzut, ai spus...“

„Asta a fost la prânz; întotdeauna devin optimist când e soarele pe cer. *A propos*, – am angajat un avocat. Îl cheamă Phil Wolfson.“

„De ce?“ Cupertino nu era acuzat de nimic; amândoi știau acest lucru.

„Am nevoie de îndrumări profesionale. Pe lângă ale dumitale. Nu te critic, doctore; să nu te simți jignit. Însă unele aspecte ale situației mele sunt mai mult legale decât medicale. Conștiința e un fenomen interesant; parte se află în domeniul psihologic, parte...“

„Cafea?“

„În nici un caz. Pe urmă, chiar nu mai pot dormi.“

„Le-ai povestit celor de la poliție despre Carol? Despre faptul că ai omorât-o?“

„Am spus doar că a murit; am fost prudent.“

„În schimb, n-ai fost prudent când ai condus cu o sută șizeci pe oră. Menționeau un caz în *Chronicle*, astăzi, când Patrula Districtuală a intervenit, pe autostrada de lângă Golf, dezintegrând un nebun care rula cu o sută cincizeci pe oră; perfect legal, de altfel. Siguranța publică, viețile...“

„L-au somat“, completă Cupertino. Nu părea prea îngrijorat; de fapt, era chiar liniștit. „A refuzat să oprească. Cum spuneai: un nebun.“

„Îți dai seama că, desigur, Carol trăiește încă. Și locuiește aici, pe Pământ, în Los Angeles.“

„Desigur.“ Cupertino încuviință iritat. „De ce ținea Hagopian să accetueze evidența? Vorbiseră despre asta de nenumărate ori și, fără îndoială, acum psihiatrul avea să-i pună din nou vechea întrebare: cum poți susține că ai omorât-o, când știi de fapt că ea e încă-n viață? Oboseală și enervare:

singurele rezultate ale acestor discuții inutile.

Luând o agendă, Hagopian notă rapid ceva, apoi rupse foaia și i-o dădu.

„O rețetă?“ Cupertino o luă întrebător.

„Nu. O adresă.“

Pe foaie era trecută o adresă din Pasadena de Sud. Probabil domiciliul lui Carol; se încruntă, furios.

„M-am gândit să încercăm și asta“, spuse Hagopian. „Vreau să mergi acolo și s-o vezi la față. După aceea vom...“

„S-o vadă cei de la Six-Planet, nu eu“, ripostă Cupertino, înapoind hârtia. „Ei poartă întreaga răspundere; din cauza lor am făcut ce-am făcut. Știi asta, degeaba mă privești așa. Al cui era planul secret; sau poate greșesc?!“

Hagopian suspină. „La patru dimineața, totul e confuz. Întreaga lume pare amenințătoare. Știu: atunci, pe Ganymede, ai lucrat pentru Six-Planet. Dar răspunderea morală...“ Se întrerupse. „E greu de spus, John. Ai declanșat laserul, așa că trebuie să-ți asumi consecințele acestui gest.“

„Carol urma să divulge homeoziarelor locale iminenta revoltă pentru eliberarea lui Ganymede, precum și rolul jucat de autoritățile satelitelui, în special Six-Planet Educational Enterprises. I-am spus că n-o pot lăsa să facă așa ceva. De fapt, unica ei motivație era că mă ura. Atât de orbește, încât nici nu s-a gândit la implicațiile unei asemenea acțiuni. Ca mai toate femeile, a fost mânăta de orgoliu personal și mândrie ofuscată.“

„Du-te la adresa pe care ți-am dat-o“, insistă Hagopian. „Vorbește cu Carol. Convinge-te că n-ai ucis-o, iar ceea ce s-a întâmplat pe Ganymede, acum trei ani...“ Gesticulă, căutându-și cuvintele.

„Bine, doctore“, spuse sarcastic Cupertino. „Atunci ce s-a întâmplat, de fapt? Fiindcă în ziua – sau, mai degrabă, în noaptea aceea – am nimerit-o pe Carol cu laserul chiar între ochi, exact în lobul frontal. Am plecat apoi din conopt la aeroport, de unde am luat o navă a Interplanului, care m-a adus pe Pământ. Și în tot acest timp, știu sigur că era moartă.“ Așteptă. Acum, Hagopian părea surprins; poate nu avea răspunsul gata.

După o pauză, analistul încuviință. „Da, memoria nu te înșală; toate astea sunt și în fișa ta medicală și nu văd rostul discuției. Sincer vorbind, e o oră foarte incomodă

pentru conversație. Personal, nu înțeleg de unde provine fixația pe care ai făcut-o; știu că te înșeli, deoarece am întâlnit-o pe soția dumitale, am vorbit și am corespondat cu ea, ulterior datei la care îți minte că ai ucis-o pe Ganymede.“

Cupertino apucă hârtia, pregătit s-o rupă. „Oferă-mi un singur motiv pentru care s-o văd.“

„Un motiv?“ repetă Hagopian. Părea descurajat și obosit. „Da, îți pot oferi așa ceva, dar ești sigur că-l vei accepta?“

„S-auzim.“

„Carol era pe Ganymede în noaptea aceea, în noaptea în care crezi c-ai omorât-o. Poate știe ea de unde provin falsele amintiri; în scrisori, a lăsat să scape unele aluzii în acest sens.“ Îl scrută pe Cupertino. „Asta e tot ce știu.“

„O să mă duc“, spuse Cupertino. Porni grăbit spre ușă. Ciudat, gândi, să afli amănunte despre moartea unei persoane chiar de la acea persoană. Însă Hagopian avea dreptate; Carol era unica ființă care mai fusese de față, atunci... De mult ar fi trebuit să-și dea seama că, finalmente, tot la ea va ajunge.

În sistemul său logic exista o lacună, pe care era obligatoriu s-o înlătore.

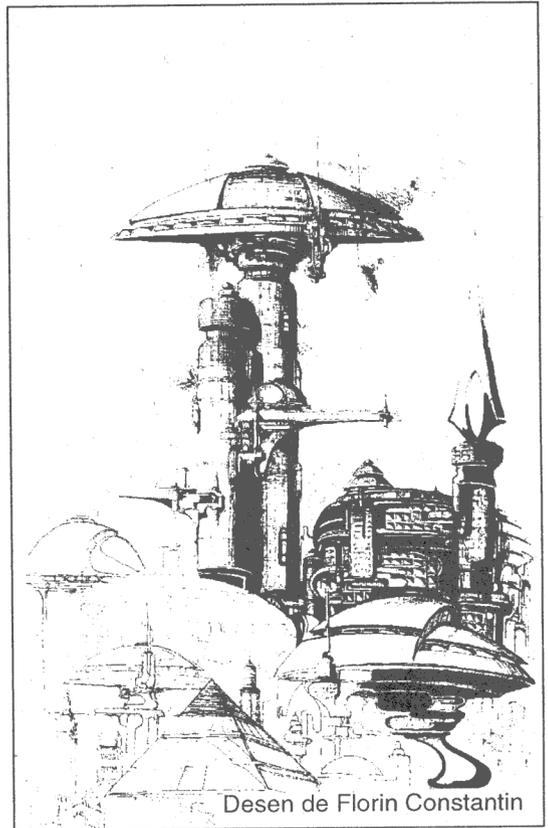
Se făcuse șase dimineața când ajunse la locuința lui Carol Holt Cupertino. Sună îndelung până să se deschidă ușa; Carol, purtând o cămașă de noapte albastru-străvezie, din nylon, și papuci albi, pufoși, îl privea somnoroasă. O pisică țâșni afară, pe lângă ea.

„Îți mai amintești de mine?“ vorbi Cupertino, ferindu-se de pisică.

„O, Doamne.“ Femeia își dădu din ochi șuvița de păr blond, încuviințând. „Cât e ceasul?“ Lumina cenușie, rece, umplea strada pustie; Carol dărdâi, frecându-și brațele. „Cum te-ai sculat așa devreme? Niciodată nu te trezeai înainte de opt.“

„Nu prea mai am somn.“ Ocolind-o, intră în sufrageria întunecată, cu jaluzelele coborâte. „Îmi oferi o cafea?“

„Sigur.“ Se duse indiferentă la bucătărie și tastă CAFEA FIERBINTE la automatul culinar; întâi una, apoi a doua ceașcă apărură, emanând o aromă îmbietoare. „Frișcă pentru mine“, spuse ea, „frișcă și zahăr pentru tine. Ca la copii.“ Îi întinse

farfurioara; parfumul trupului ei – căldură, moliciune și somn – se împleti cu cel al cafelei.

„După cum arăți, nu s-ar zice că sunt peste trei ani de când nu ne-am văzut“, observă Cupertino. De fapt, slăbise și era mai zveltă.

Carol se așeză la masă, frecându-și în continuare brațele. „Și asta dă de bănuț?“ Era îmbujorată, cu ochii strălucitori.

„Nu. A fost un compliment.“ Se așeză și el. „Hagopian m-a trimis aici; A socotit că n-ar strica o confruntare. Evident...“

„Da“, îl întrerupse ea. „Știu. Am fost de câteva ori prin nordul Californiei și l-am vizitat... mă rugase într-una din scrisori. E un tip cumsecade. Te-a însăntoșit, nu?“

„«Însănătoșit»?“ Înălță din umeri. „Sigur că da. Doar că...“

„Doar că ai în continuare acea *idée fixe*. Ideea ta de bază, amăgitoare, înrădăcinată, că psihoterapia nu-ți poate fi de nici un ajutor. Așa e?“

„Dacă te referi la amintirea de-a te fi omorât, da; Îmi amintesc – știu că așa a

fost. Dar Hagopian spera să-mi poți spune ceva în plus; la urma urmei, așa cum...”

„Are dreptate“, aprobă Carol, „dar merită oare să mai discut cu tine? E cumplit de plictisitor și, Dumnezeu, e abia șase dimineața. N-aș putea să mă culc și să te caut ceva mai târziu, poate spre seară? Nu?“ Oftă. „Okay. Ei bine, ai vrut să mă omori. Aveai o armă laser. Asta s-a întâmplat la conapțul nostru din New Detroit G, pe Ganymede, în 12 martie 2014.“

„De ce am vrut să te omor?“

„Știi asta foarte bine.“ Tonul vocii era amar; sâniul îi tresăltau indignați.

„Da.“ În treizeci și cinci de ani de viață, nu mai făcuse asemenea greșeală, atât de gravă. La divorț, soția sa fusese partea reclamantă, deoarece aflase despre revolta plănuită; și profitase din plin, formulând în consecință clauzele de despărțire. În cele din urmă, pretențiile ei exorbitante îl obligaseră s-o caute la fosta locuință comună – pe atunci el se mutase deja, într-un conapt mai mic, la celălalt capăt al orașului – și să-i explice lui Carol, în mod onest, că nu-i putea satisface doleanțele. Și, de aici, amenințarea ei de a dezvălui totul heomeozierilor, organele oficiale de presă de pe Ganymede, aparținând de *New York Times* și *Daily News*.

„Ai scos arma“, spunea Carol, „și ai jucat-o în mână, fără o vorbă. Am înțeles imediat; fie acceptam o înțelegere necinstită, care...”

„Am tras?“

„Da.“

„Și te-am nimerit?“

„Nu. Am fugit din conapt, în josul holului, spre ascensor. Am coborât la sergent, în camera de gardă de la primul palier și am chemat de acolo poliția. Au venit. Te-au găsit încă în conapt.“ Vocea i se aspri. „Plângeai.“

„Cerule“, murmură Cupertino. Amândoi tăcură o vreme, sorbind din cafele. Mâna soției sale tremură pe masă și ceașca zăngăni în farfuriu.

„Bineînțeles“, reluă liniștită Carol, „am continuat acțiunea de divorț. Date fiind circumstanțele...”

„Hagopian credea că știi de unde provin amintirile pe care le am, legate de crimă. Ai făcut o aluzie la asta, într-o scrisoare.“

Ochii ei albaștri licăriră. „În noaptea

aceea nu ai avut false amintiri; știi că ai dat greș. Amboynton, procurorul districtual, te-a lăsat să alegi între tratament psihiatric obligatoriu și inculpare sub acuzația de tentativă gravă de omucidere; ai preferat prima variantă – evident – și astfel au început ședințele cu Hagopian. Falsa amintire – pot să-ți spun exact când a apărut. Cu puțin timp înainte să vii de pe Ganymede pe Pământ, ai fost la Six-Planet, unde te-a consultat psihologul firmei, un oarecare Edgar Green, detașat la secția personal.“ Se ridică să-și umple ceașca. „Probabil el ți-a implantat-o.“

„De ce?“

„Știau că mi-ai vorbit despre revoltă. Au crezut că te vei sinucide din cauza remușcărilor și a suferinței, tu însă ai plecat spre Terra, după cum fusese înțelegerea cu Amboynton. De fapt, ai încercat să te sinucizi în cursul călătoriei... de asta îți amintești, nu?“

„Continuă.“ Habar n-avea despre această sinucidere ratată.

„Să-ți arăt extrasul din homeoziar; era firesc să-l păstrez.“ Carol ieși; i se auzea vocea din dormitor. „Probabil din sentimentalism nechibzuit. «Pasager pe o navă a Interplan-ului oprit când...»“ Vocea se întrerupe și urmă o tăcere.

Sorbind încet din cafea, Cupertino așteptă, știind că un astfel de extras n-avea cum să existe. Deoarece el nu încercase vreodată să se sinucidă.

Nedumerită, Carol reveni în bucătărie. „Nu-l mai găsesc. Și doar era în primul volum din *Război și pace*; îl foloseam ca semn de carte.“ Părea stânjenită.

„Nu sunt singurul care are false amintiri. Dacă despre asta e vorba.“ Simți, pentru prima oară în peste trei ani, că, în sfârșit, progresa.

Însă nu-și dădea seama cum anume. Cel puțin deocamdată. „Nu înțeleg“, spuse Carol. „Ceva e în neregulă.“

În timp ce Cupertino aștepta în bucătărie, Carol se îmbracă în dormitor. Reapăru, purtând un pulover verde, fustă și tocuri; pieptănându-se, se opri la automat și comandă pâine prăjită și două ouă moi. Acum era aproape șapte; lumina din stradă nu mai era cenușie, ci vag aurie. Traficul se îndesea; se făceau auzite primele vehicule comerciale și roți particulare.

„Cum ai reușit să-ți faci rost de casă?“

o întrebă. „Știu că și-n Los Angeles și-n Golf, e imposibil să obții ceva mai acătării decât un conapt într-un zgârie-nori.“

„Cu repartitie de la firma unde lucrez.“

„Cum se numește?“ întrebă prudent și, totodată, curios. Evident, era vorba de relații foarte sus-puse; Carol ocupa, probabil, un post important.

„Falling Star Associates.“

Numele nu-i spunea nimic. „Activează în afara Terrei?“ Dacă era o sucursală mascată a Interplan-ului...

„E o societate de control. Iar eu sunt asistenta președintelui general; prospectez piața. Firma la care ai lucrat, Six-Planet Educational Enterprises, ne aparține; deținem majoritatea acțiunilor. Dar n-are importanță. E doar o coincidență.“

Carol servi singură micul dejun, fără să-i adreseze nici o invitație. Îi studie, iritat, binecunoscutele mișcări elegante. Păstra încă în gesturi o distinctivă noblețe mic-burgheză; era neschimbată. Poate chiar mai rafinată, mai feminină decât de obicei.

„Încep“, spuse Cupertino, „să înțeleg.“

„Pardon?“ Îl privi, ochii ei albaștri urmărindu-l atenți. „Ce să înțelegi, Johnny?“

„Ceva legat de tine. Prezența ta. Ești, evident, foarte reală – la fel de reală ca orice altceva. La fel de reală ca orașul Pasadena, ca masa asta...“ Izbi brusc suprafața de plastic a mesei. „La fel de reală ca Hagopian sau ca polițistii care m-au oprit azi-dimineață.“ Se încordă. „*Însă cât de reală? Cred că asta e principala întrebare.* Așa s-ar putea explica senzația pe care-o am, când trec cu mâinile prin materie; sau prin pupitrul roții. Acea foarte neplăcută senzație că totul în jur este inconsistent, că locuiesc într-o lume de umbre.“

Privindu-l, Carol izbucni deodată în râs. Apoi continuă să mănânce.

„E posibil“, reluă Cupertino, „să mă aflu pe Ganymede, într-o închisoare sau într-o clinică de psihiatrie. Din cauza acțiunii mele criminale. Și să fi trăit, în toți acești ani, de când te-am omorât, într-o lume imaginară.“

„Doamne“, clătină Carol din cap. „Nu știu dacă să râd de tine sau să plâng; e atât de...“ Gesticulă. „Patetic. Te compătimeesc, Johnny. Te complaci în fantezii și consideri Pământul, cu tot ce e pe el, un produs al minții tale. Ascultă – nu crezi c-ar fi mai profitabil să renunți la ideea asta fixă? Dă

uitării, pur și simplu, faptul că m-ai ucis...“

Videofonul sună.

„Scuză-mă.“ Grăbită, Carol își șterse buzele și se ridică să răspundă. Cupertino rămase pe loc, jucându-se posomorât cu o felie de pâine prăjită, căzută din farfurie; untul îi păta degetele și-l linse gânditor; apoi își dădu seama că-i era o foame de lup. Trebuia să ia și el un mic dejun, așa că se duse singur la automat. Comandă șuncă, jumări, pâine prăjită și încă o ceașcă de cafea fierbinte.

Dar cum pot subzista? se întrebă... Cum pot asimila substanță, dacă asta este o lume imaginară?

Probabil mănânc hrană autentică, decise el. Servită la clinică sau la închisoare; mâncarea există, iar eu o consum cu adevărat – există o cameră, cu pereți și cu podea... Însă nu această cameră. Și nici acești pereți sau această podea.

Și – există oameni. Dar nu femeia din fața mea. Nu Carol Holt Cupertino. Alci-nevă. Un paznic impersonal sau un infirmier. Și un doctor. Poate, chibzui el, doctorul Hagopian.

Măcar atât e sigur, își spuse Cupertino. Hagopian e, în mort cert, psihiatrul meu.

Carol reveni în bucătărie, așezându-se din nou. „E pentru tine. Hagopian.“

Se duse de îndată să vorbească.

Pe ecran, imaginea lui Hagopian părea încordată și obosită. „Văd că ai ajuns acolo, John. Ei? Cum a mers?“

„Unde suntem, Hagopian?“

Încruntându-se, psihiatrul spuse: „Nu văd...“

„Suntem amândoi pe Ganymede, nu-i așa?“

Hagopian vorbi: „Eu sunt la San José; dumneata ești la Los Angeles.“

„Cred că știu cum să-mi probez teoria. Voi întrerupe tratamentul; dacă sunt prizonier pe Ganymede, e imposibil, dar dacă sunt liber pe Pământ, așa cum susții...“

„Ești pe Pământ“, rosti Hagopian, „dar nu ești liber. Din cauza atentatului la viața soției dumitale, ești obligat să te prezinți la mine, la ședințe periodice de psihoterapie. Știi asta. Ce ți-a spus Carol? Ți-a lămurit, cât de cât, evenimentele din noaptea aceea?“

„Cred că da“, răspunse Cupertino. „Am aflat că lucrează la compania ce deține Six-Planet-ul; doar atât și tot a servit la cea călătoria până aici. Six-Planet o folosea,

probabil, ca să mă țină sub observație, iar eu mi-am dat seama.“

„P-poftim?“ se bâlbâi Hagopian.

„Un câine de pază. Să vadă dacă nu calc pe-alături; le-o fi fost teamă să nu divulg autorităților terrane revolta. Așa încât au ales-o pe Carol să mă supravegheze și, când i-am spus ce știam, au avut dovada că nu se puteau bizui pe mine. I-au ordonat propriei mele soții să mă omoare; a încercat, a dat greș, și toți cei implicați au fost pedepsiți de autoritățile terrane. Carol a scăpat, fiindcă ea nu era, oficial, angajată la Six-Planet.“

„Stai“, rosti Hagopian. „E cumva plauzibil. Dar...“ Ridică mâna. „John, revolta a reușit; e un fapt istoric. Acum trei ani, Ganymede, Callisto și Io au înlăturat simultan dominația Pământului, devenind lumi independente. Orice copil cunoaște aceste fapte – Războiul Tri-Lunar din 2014. Nu l-am menționat niciodată în discuțiile noastre, deoarece credeam că ți-e la fel de familiar ca...“ Gesticulă. „Ei, ca orice altă realitate istorică.“

Întorcându-se spre Carol, John Cupertino întreabă: „Așa este?“

„Bineînțeles. Nereușita revoltei e înglobată și ea în fantezia ta?“ Zâmbi. „Ai lucrat opt ani în slujba unuia dintre trusturile majore ce-o finanțau, apoi, dintr-un motiv obscur, ai preferat să-i ignori reușita. Zău, Johnny, îmi pare rău de tine; e chiar păcat, să știi.“

„Un motiv trebuie să existe“, spuse Cupertino. „Să fii ținut în necunoștință de cauză. Să mi se ascundă aceste lucruri.“ Tulburat, întinse mâna...

Tremurând, mâna trecu prin ecranul videofonului și dispăru. O trase imediat înapoi; mâna reapăru. O văzuse însă dispărând. Și înțelesese.

Iluzia era bună – dar nu suficient de bună. Pur și simplu, nu era perfectă; avea limite.

„Doctore Hagopian“, se adresa imaginii miniaturale, „întâlnirile noastre au luat sfârșit. Începând din acest moment, ești concediat. Trimite-mi acasă nota de plată, și mulțumesc foarte mult.“ Se aplecă să întrerupă legătura.

„Nu poți face așa ceva“, vorbi imediat Hagopian. „După cum ți-am spus, tratamentul este obligatoriu. N-ai de ales, Cupertino. Dacă nu te supui, vei fi adus din nou în

fața tribunalului, un lucru pe care ne străduim cu toții să-l evităm. Te rog, crede-mă; nu-ți vreau răul.“

Cupertino întrerupse legătura și ecranul se stinse.

„Are dreptate“, spuse Carol, din bucatărie.

„Minte“, răspuse el. Și, încet, reveni la masă, așezându-se pentru a-și continua micul dejun întrerupt.

Odată întors la conapțul său din Berkeley, Cupertino ceru o convorbire cu doctorul Edgar Green, de la Six-Planet Educational Enterprises, de pe Ganymede. Obținu legătura jumătate de oră mai târziu.

„Vă amintiți de mine, doctore Green?“ întreabă, stând în dreptul ecranului. Chipul între două vârste, ațintit asupra sa, îi era necunoscut; nu-l mai văzuse până acum pe acest bărbat. Oricum, cel puțin o configurație fundamentală de realitate trecuse testul: exista un doctor Edgar Green, la secția personal de la Six-Planet. În privința asta, Carol spusese adevărul.

„Parcă ne-am mai întâlnit“, spuse Green, „însă, din păcate, îmi scapă numele dumneavoastră.“

„John Cupertino. Actualmente rezident pe Terra. Fost pe Ganymede. Acum trei ani și ceva, puțin înainte de revolta de acolo, am fost acuzat de uciderea soției mele, Carol. Procesul îl mai țineți minte, doctore?“

„Hmm“, se încruntă celălalt. Înălță o sprânceană. „Ați fost achitat, domnule Cupertino?“

Ezitând, Cupertino răspuse: „Eu – beneficiez în mod curent de îngrijire psihiatrică, aici, în zona Golfului din California. Dacă asta vă spune ceva.“

„Înțeleg că ați fost declarat legal iresponsabil, da? Deci n-a existat nici o condamnare.“

Prudent, Cupertino încuviință.

„Se poate să fi vorbit cu dumneavoastră. Îmi amintesc foarte vag. Am extrem de mulți pacienți... ați lucrat aici?“

„Da.“

„Exact, ce anume doriți de la mine, domnule Cupertino? Clar, există un motiv, altfel n-ați fi făcut un asemenea apel, relativ costisitor. V-aș sugera – în special pentru finanțele dumneavoastră – să treceți la obiect.“

„Doresc să-mi trimiteți dosarul referitor la cazul meu. Mie, nu psihiatrului care mă tratează. Se poate aranja acest lucru?”

„În ce scop, domnule Cupertino? Pentru angajare?”

Cupertino trase aer în piept. „Nu, doctore. Pentru a mă edifica asupra tehnicilor psihiatrice cu care am fost tratat. De corpul dumneavoastră medical, care vă e direct subordonat. Vreau să verific dacă am fost supus acolo la o terapie corectivă majoră. Am dreptul să știu asta, doctore? Eu cred că da.” Așteptă, gândind, *am cam una la mie șanse să obțin ceva important de la acest om*. Merita, însă, să încerce.

„Terapie corectivă? Cred că faceți o confuzie, domnule Cupertino. Noi facem doar teste de aptitudini, trasarea profilului psihologic – nu practicăm nici un fel de terapie. Analizăm viitorul angajat pentru...”

„Doctore Green, ați participat în vreun fel la revolta de acum trei ani?”

Green dădu din umeri. „La fel ca toți ceilalți. Fiecare ganymedean s-a implicat, într-un fel sau altul.” Vocea îi devenise precaută.

„Pentru a păstra secretul revoltei, ați fi putut implanta o falsă amintire în memoria mea, cu scopul...”

„Îmi pare rău”, întrerupse Green. „Sunteți, evident, psihotic. N-are sens să risipiți banii pe această convorbire; sunt surprins cum de v-au permis accesul la un circuit extern.”

„Dar se pot implanta false amintiri”, insistă Cupertino. „Folosind tehnici psihiatrice uzuale. Sunteți de acord cu mine?”

Green oftă. „Da, domnule Cupertino. Era posibil încă de la jumătatea secolului douăzeci. Asemenea tehnici au fost studiate și aplicate la Institutul Pavlov din Moscova, începând din 1940, fiind apoi perfecționate în timpul războiului din Coreea. Un om poate fi făcut să creadă orice.”

„Deci e posibil să aibă dreptate Carol.” Nu știa dacă trebuie să fie dezamăgit sau nu. Inseamnă, își dădu el seama, că totuși nu sunt un criminal; și asta e foarte important. Carol trăiește, iar Pământul, oamenii, orașele și obiectele de aici, toate sunt reale. Și totuși... „Dacă vin pe Ganymede, aș putea să-mi văd dosarul? Evident, fiind suficient de sănătos pentru a călători, nu mai pot fi considerat psihotic. Se poate să fiu încă bolnav, doctore, dar nu chiar atât de

bolnav.” Așteptă; era o speranță firavă și, totodată, singura pe care-o mai avea.

„Da”, aprobă Green, „nu există vreo regulă a companiei care să interzică unui angajat – sau fost angajat – examinarea dosarului personal; cred că vi l-aș putea chiar ceda definitiv. Aș prefera, însă, să vorbesc mai întâi cu psihiatrul dumneavoastră. Îmi dați numele lui, vă rog? Și dacă e de acord, vă scutesc de o călătorie; vă trimite dosarul acasă, pe cablu video, chiar astă-seară, dacă e posibil.”

Cupertino furniză informația cerută, apoi întrerupse convorbirea. Ce va spune Hagopian? O întrebare interesantă, la care nu știa răspunsul. Habar n-avea cum va reacționa cel pe care tocmai îl concediasse.

Va afla, însă, la căderea nopții, în mod cert.

Intuia că Hagopian va accepta. Dar din cu totul alte motive.

Oricum, nu conta; motivele lui Hagopian nu erau importante – pe Cupertino nu-l interesa decât dosarul. Să pună mâna pe el, să-l citească și să afle dacă avea sau nu dreptate Carol.

Două ore mai târziu – un timp incredibil de lung – își dădu dintr-o dată seama că Six-Planet putea oricând modifica dosarul, îndepărtând informațiile de interes. Urmând ca el, pe Pământ, să primească un document inutil, irelevant.

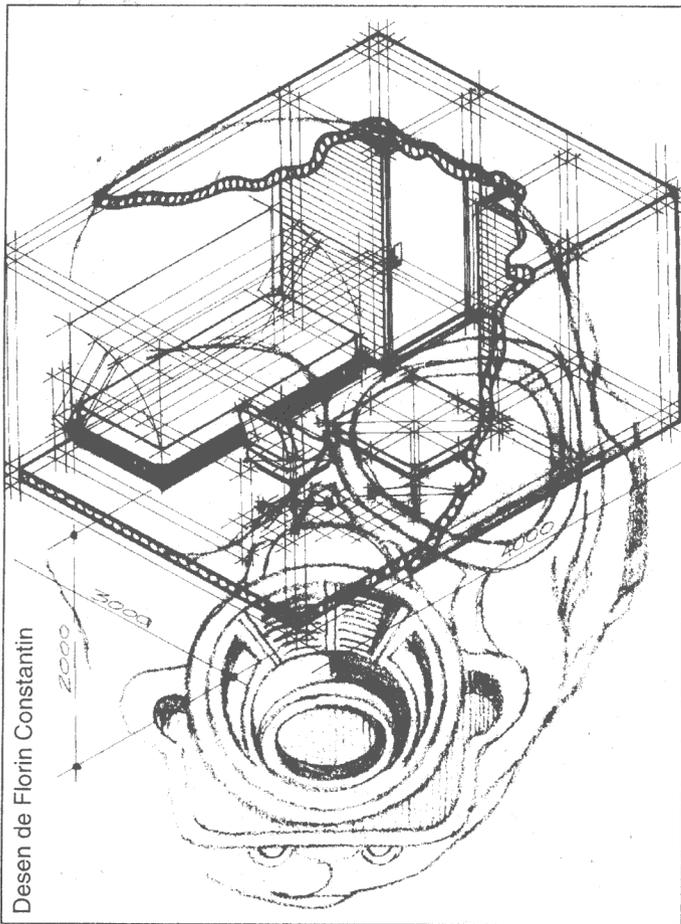
Și atunci, ce-i de făcut?

Bună întrebare. La care, din nefericire, n-avea răspuns – deocamdată.

Primi dosarul la conapt, seara, prin Wester Union Messenger. Semnă confirmarea, se instală în sufragerie și îl deschise.

În câteva minute, bănuielile i se confirmă: nu existau nici un fel de referiri la implantările de false amintiri. Fie dosarul fusese refăcut, fie Carol greșea. Greșea – sau mința. Oricum ar fi fost, însă, tot efortul lui fusese în zadar.

Telefonă la Universitatea din California și, după mai multe încercări, izbuti să dea de cineva care să-l ajute. „Doresc să analizez acest document. Mă interesează să aflu cât de recent a fost rescris. De fapt, e o copie video de la Western Union, așa că va trebui să vă orientați doar după anacronisme. Vreau să știu dacă materialul a fost alcătuit acum trei ani sau mai recent. Puteți

Desen de Florin Constantin

apese tastele. Ținând seama de cum se prezenta situația, avea o justificare; își putea permite cheltuiala... Și, deodată, își aminti ceva.

Arestarea. În minte îi reveniră vorbele polițistului; îl bănuise pe Cupertino că se droghează cu Frohedadrină. Pe bună dreptate: *remarcase simptomele specifice.*

Poate așa se menținea sistemul imaginar; îi administrau Frohedadrină, la intervale regulate, probabil în mâncare.

Oare nu cumva acesta era cel mai sigur drum spre paranoia – și spre psihopatie?

Însă, paranoia sau nu, ideea își avea logica ei.

Trebuia să-și facă analiza sângelui. Numai astfel putea fi confirmată prezența drogului; rămănea doar să se prezinte în Oakland, la clinica firmei sale, unde, pretextând o septicemie, putea cere analiza respectivă. În mai puțin de o oră, ar fi aflat și răspunsul.

Un rezultat pozitiv i-ar fi dat dreptate, pe toată linia. Se afla încă pe Ganymede, nu pe Pământ. Și tot ce simțea – sau părea să simtă – era iluzie, cu

posibila excepție a vizitelor sale periodice și obligatorii la psihiatru.

Bineînțeles, analiza trebuia făcută imediat. Ce mai aștepta? Dispunea acum de cel mai potrivit test cu puțință, și totuși ezita.

„Cât de mult ținea să afle adevărul?”

În mod cert, analiza era necesară; renunță temporar la convorbirea cu Hagopian, se duse în baie să se radă, apoi îmbracă o cămașă curată, își puse cravata și părăsi conapțul, îndreptându-se spre roata parcată în apropiere; într-un sfert de oră avea să fie la clinica firmei.

Firma. Se opri, cu mâna pe ușa roții, simțindu-se ridicol.

Scăpaseră ceva din vedere la alcătuirea iluziei. Pentru că nu știa unde lucrează. Un segment major al sistemului, pur și simplu, lipsea.

Se întoarse la conapt și îl sună pe Hagopian.

obține rezultate pentru o perioadă atât de scurtă?”

„Puține cuvinte s-au schimbat în ultimii trei ani”, spuse filologul. „Totuși, merită încercat. Cât de repede doriți răspunsul?”

„Cât mai curând.”

Expedie documentul la universitate printr-un curier. Avea acum un răgaz binevenit și, totodată, ocazia să se concentreze asupra unui alt aspect al problemei.

Dacă existența sa pe Pământ era iluzie, ea se apropia cel mai mult de realitate în timpul ședințelor cu Hagopian. Prin urmare, dacă vroia să depășească sistemul imaginar și să afle adevărul, atunci ar fi fost cel mai potrivit moment. Fiindcă un fapt era definitiv stabilit: întâlnirile cu Hagopian.

Se ridică și începu să compună numărul analistului. Ieri noapte, după arestare, Hagopian îl ajutase; nu era normal să-l revadă atât de repede, însă continuă să

Hagopian era destul de posomorât. „Bună seara, John. Văd că ești acasă; n-ai stat prea mult la Los Angeles.”

Cupertino vorbi răgușit: „Doctore, unde lucrezi? Până acum credeam că știi – mai precis, până azi. Nu sunt și eu angajat undeva, patru zile pe săptămână, la fel ca toți ceilalți?”

„Ba da”, rosti calm Hagopian. „Lucrezi la o firmă din Oakland, Triplan Industries Incorporated, pe bulevardul San Pablo, în apropiere de Strada 21. Adresa exactă o găsești în cartea de telefon. Însă acum ți-aș sugera să te odihnești; ai stat treaz toată noaptea și te afli într-o stare avansată de epuizare.”

„Să presupunem”, zise Cupertino, „că fragmente tot mai mari din sistemul imaginar încep să dispară. Pentru mine, n-ar fi prea plăcut.” Elementul lipsă îl înspăimânta; era ca și cum o parte din el s-ar fi dizolvat. Să nu știe unde lucra – într-o clipă, fusese despărțit de restul oamenilor, complet izolat. Și ce altceva ar mai putea uita? Poate de vină era, într-adevăr, oboseala; Hagopian părea să aibă dreptate. La urma urmei, nu mai era la vârsta nopților nedormite; acum zece ani, nici el, nici Carol n-ar fi avut o asemenea problemă.

Realiză că se crampona de iluzie; nu dorea s-o vadă fărâmițându-se în jurul lui. Ca orice altă ființă umană, își avea și el propriul univers; pierzându-l, ar fi pierdut tot. Inclusiv dorința de a trăi.

„Doctore, aș putea să te văd astă-seară?”

„De-abia ne-am despărțit”, observă Hagopian. „O nouă ședință nu-și are rostul. Așteaptă să treacă săptămâna. Între timp...”

„Am înțeles cum se menține iluzia. Prin doze zilnice de Frohedadrină, introduse în mâncarea mea. Mergând la Los Angeles, am sărit o doză; iată de ce a dispărut un segment al sistemului. Altfel, într-adevăr, de vină e oboseala. Oricum ar fi, nu m-am înșelat: există un sistem imaginar, iar confirmarea n-o dau nici analiza sângelui, nici Universitatea din California. Carol e moartă – și dumneata știi asta. Ești psihiatrul meu, pe Ganymede, iar eu sunt arestat aici, încă de-acum trei ani. Este așa sau nu?” Așteptă, dar Hagopian nu răspunse; chipul îi rămase impasibil. „N-am ajuns niciodată la Los Angeles”, continuă Cupertino. „De fapt, probabil sunt ținut într-o arie relativ restrânsă; libertatea de mișcare e doar

aparentă. Și n-am văzut-o pe Carol azidimineață, așa e?”

Hagopian rosti încet: „Ce înțelegi prin «analiza sângelui»? Cum te-ai gândit să încerci așa ceva?” Zâmbi vag. „John, dacă acesta este un sistem imaginar, o astfel de analiză ar fi și ea imaginară. Și-atunci, la ce ți-ar folosi?”

La asta nu se gândise. Zăpăcit, tăcu, neștiind ce să răspundă.

„Și dosarul pe care l-ai cerut lui Green. Pe care l-ai primit și trimis apoi la Universitatea din California pentru analiză; la rândul ei, imaginară. Deci cum ar putea astfel de rezultate...”

Cupertino îl întrerupse. „Ai greșit, doctore. Știi, desigur, că am vorbit cu Green, cerându-i și, ulterior, primind dosarul; Green însuși ți-a spus. Dar n-aveai cum să știi de analiza cerută la universitate; era imposibil să afli de ea. Îmi pare rău, doctore, dar o contradicție logică internă a dovedit irealitatea structurii. Cunoști prea multe despre mine. Și cred că știi, acum, ce test final, absolut, pot aplica pentru a-mi confirma raționamentul.”

„Ce test?” Vocea lui Hagopian era rece.

„Să mă întorc la Los Angeles. Și s-o omor din nou pe Carol.”

„Doamne, sfinte, cum...”

„O femeie moartă de trei ani nu poate muri din nou”, răspunse Cupertino. „Evident, va fi imposibil s-oucid.” Se aplecă să întrerupă convorbirea.

„Așteaptă”, vorbi precipitat Hagopian. „Ascultă, Cupertino; mă obligi să anunț poliția. Nu pot să te las s-o omori pe femeia aia pentru...” Se întrerupse. „Vreau să spun, să atentezi a doua oară la viața ei. De acord; recunosc, ți-am ascuns unele lucruri. Într-o anume privință, ai dreptate: ești pe Ganymede, nu pe Terra.”

„Înțeleg”, rosti Cupertino, și păstră legătura.

„Însă Carol e reală”, continuă Hagopian. Transpira acum; alarmat de o posibilă întrerupere definitivă, continuă aproape bâlbâindu-se: „E la fel de reală ca noi doi. Ai încercat s-o omori și ai dat greș; ea, în schimb, a anunțat homeoziaarele despre revoltă. Din această cauză, acțiunea a reușit doar parțial. Aici, pe Ganymede, suntem înconjurați de un cordon de nave militare terrene; suntem izolați de restul Sistemului Solar, trăim din rații de urgență, ne

retragem, dar încă rezistăm.“

„De ce acest sistem imaginar?“ O groază înghețată zvăcni în el; incapabil s-o domine, o simți răspândindu-i-se în piept, umplându-i inima. „Cine mi l-a impus?“

„Nimeni nu ți l-a impus. A fost un sindrom de retragere auto-provocat, datorat sentimentului tău de culpabilitate. Deoarece, Cupertino, tu ești singurul vinovat de actuala stare de lucruri; menționarea revoltei în discuțiile cu Carol a fost factorul hotărâtor – și recunoști acest lucru. Ai încercat să te sinucizi, nu ai reușit, așa că te-ai retras psihologic într-o fantezie compensatorie.“

„Din moment ce Carol a vorbit cu autoritățile terrene, ar trebui să fie acum...“

„Închisă. Așa și e. Ai vizitat-o la închisoarea din New Detroit G, aici, pe Ganymede. Sincer să fiu, nu știu ce efect vor avea dezvăluirile mele asupra lumii în care te-ai refugiat; s-ar putea s-o distrugă. Sau chiar să te facă să înțelegi situația deosebit de grea în care ne aflăm. Te-am invidiat, Cupertino, în acești ultimi trei ani; n-a trebuit să înfrunți realitățile aspre îndurate de noi, ceilalți. Acum...“ Dădu din umeri. „Vom vedea.“

După o tăcere, Cupertino spuse: „Mulțumesc.“

„N-ai de ce să-mi mulțumești. Am făcut-o fiindcă era singurul mod de a te calma. Îmi ești pacient și trebuie să mă gândesc la binele tău. Nimeni n-a intenționat să te pedepsească; afecțiunea mentală de care suferi, retragerea din realitate, evidențiază mai mult decât suficient remușcările în privința stupidității pe care ai dovedit-o.“ Hagopian părea tras la față și pământiu. „În orice caz, las-o în pace pe Carol; nu este menirea ta să judeci. Dacă nu mă crezi, caută în Biblie. Cât se mai află fizic în mâinile noastre, soția ta a fost, este și va fi în continuare pedepsită.“

Cupertino întrerupse convorbirea.

„Îl cred? se întrebă.“

Încă ezita. *Carol, gândi. Deci ne-ai condamnat cauza, din meschinărie casnică, din răutate. Din pură afurisenie femeiască, deoarece te certaseși cu soțul; ai condamnat o întregă lume la trei ani de război disperat, odios.*

Se duse la toaleta din dormitor și scoase laserul; fusese ascuns acolo, într-o cutie de Kleenex, în toți acești ani de când plecase de pe Ganymede, venind pe Terra.

Acum, însă, își spuse, am nevoie de el. Se duse la videofon și comandă un taxi; de data aceasta nu-și va mai folosi roata.

Vroia să ajungă cât mai repede la Carol.

O dată mi-ai scăpat, își spuse, îndreptându-se grăbit spre ușa apartamentului. Dar nu și acum. Nu a doua oară.

Zece minute mai târziu, pornise către Los Angeles și către Carol.

John Cupertino ținea în față un exemplar din *Los Angeles Times*; îl mai răsfoi o dată, căutând nedumerit articolul. Oare-l trecuse cu vederea? O crimă, o femeie atractivă, sexy, împușcată mortal... intrase la locul de muncă al lui Carol, chiar în biroul ei, o omorîse sub ochii colegilor de serviciu, după care se întorsese și, netulburat, ieșise afară; fuseseră cu toții prea surprinși și înspăimântați pentru a-l mai incomoda.

Și, cu toate astea, nimic. Homeoziarul nu sufla un cuvânt asupra celor întâmplate.

„Cauți degeaba“, vorbi Hagopian de la birou.

„Trebuie să fie aici“, se încăpățână Cupertino. „O crimă atât de – ce se întâmplă?“ Tulburat, dădu homeoziarul deoparte. N-avea nici un sens; sfida orice logică.

„Mai întâi“, spuse plictisit Hagopian, „laserul nu a existat; a fost o iluzie. Apoi, nu ți-am permis să-ți vizitezi din nou soția, fiindcă știam ce ai de gând să faci – chiar tu ai spus-o. Deci: n-ai văzut-o niciodată, n-ai ucis-o niciodată, iar homeoziarul de colo nu e *Los Angeles Times*, ci *New Detroit G Star*... cu numărul de pagini redus la patru, din cauza crizei de hârtie de pe Ganymede.“

Cupertino îl privi în tăcere.

„Da, da, așa e“, încuviință Hagopian. „S-a întâmplat iarăși, John; ai acum de două ori falsă amintire a crimei. Și fiecare eveniment e la fel de ireal ca și celălalt. Bietul de tine – ești condamnat să încerci din nou și din nou, și de fiecare dată să dai greș. Oricât de mult ar fi urâtă Carol Holt Cupertino, deși deplângem și regretăm faptele ei...“ Dădu din mână. „Trebuie s-o apărăm; așa e drept. Condamnarea ei își urmează cursul; și-o va ispăși până la capăt, încă douăzeci și doi de ani sau până ce Pământul reușește să ne înfrângă și s-o elibereze. În acest din urmă caz, vor face

din ea, fără îndoială, o eroină; va fi prezentată în toate homeeziarile controlate de Pământ, de-a lungul și de-a latul Sistemului Solar.“

„Și i-ați lăsa s-o captureze vie?“

„Crezi că ar ajuta la ceva dacă am executat-o înainte?“ se încruntă Hagopian. „Nu suntem barbari, John; nu comitem crime din răzbunare. E închisă de trei ani – pedeapsă suficientă.“ Adăugă: „La fel ca și tine. Mă întreb care dintre voi suferă mai mult.“

„Știi sigur că am ucis-o“, insistă Cupertino. „Am luat un taxi până la locul ei de muncă, Falling Star Associates din San Francisco, firma care controlează Six Planet; biroul se află la etajul șase.“ Își aminti ascensorul, chiar și pălăria pe care celălalt pasager, o femeie între două vârste, o purta. Își aminti secretara zveltă, roșcată, care o chemase pe Carol la interfon; își aminti trecerea prin forfota birourilor interioare, confruntarea subită dintre ei. Carol se ridicase să-l primească – era în spatele biroului – și observase imediat laserul; înțelegerea își făcuse loc pe chipul ei; încercase să fugă, să scape... și totuși, atunci când ea era la ușa opusă, cu mâna pe clanță, o omorîse.

„Crede-mă pe cuvânt“, spuse Hagopian. „Carol este cât se poate de vie.“ Se răsuci spre videofon, tastă: „Uite, o sun, o chem în fața ecranului; vorbește cu ea.“

Amorțit, Cupertino așteptă imaginea. Era Carol.

„Bună“, zâmbi ea, recunoscându-l.

„Bună“, rosti șovăitor.

„Cum te simți?“ întrebă Carol.

„O.K.“ Adăugă stângaci: „Dar tu?“

„Bine. Deși mi-e cam somn, din cauza vizitei tale matinală.“

Închise. „În regulă.“ Se întoarse spre Hagopian. „M-am convins.“ Evident, Carol trăia și nu pășise nimic; de fapt, nici măcar nu părea a avea cunoștința despre un al doilea atentat la viața ei. Iar el nici nu ajunsese la locul de muncă al soției sale; Hagopian spunea adevărul.

Loc de muncă? Celulă de închisoare, mai degrabă. Dacă era să-l creadă pe Hagopian. Și ce motive ar fi avut să se îndoiască de spusesele lui?

Cupertino se ridică. „Pot să plec? M-aș duce acasă; sunt sfârșit. În noaptea asta vreau să dorm.“

„E uimitor că te mai ții încă pe

picioare, după aproape cincizeci de ore nedormite. Neapărat du-te și odihnește-te. O să vorbim mai târziu.“ Hagopian zâmbi încurajator.

Frânt de oboseală, John Cupertino ieși din cabinet; se opri afară, pe trotuar, cu mâinile în buzunare, tremurând în noaptea rece, apoi se urcă nesigur în roata parcată.

„Acasă“, comandă.

Roata se îndepărtă lin de bordură, intrând în trafic.

Pot încerca încă o dată, realizez brusc Cupertino. De ce nu? Și, de data asta, pot chiar reuși. Ce dacă am dat greș de două ori? Nu înseamnă că sunt condamnat să dau greș mereu.

Se adresă roții: „Mergem la Los Angeles.“

Pilotul automat făcăni la alegerea principalei artere spre Los Angeles, Autostrada 99.

La sosirea mea acolo, va fi încă adormită, gândi Cupertino. Și suficient de conștientă ca să-mi dea drumul să intru. Atunci...

Poate acum revolta va reuși.

I se părea că undeva, în raționamentele făcute, se strecurase o eroare, un punct slab. Dar n-ar fi putut să-l precizeze; era prea obosit. Se lăsă pe spate, în scaun; pilotul automat conducea și el închise ochii, încercând să doarmă. În câteva ore va ajunge în Pasadena de Sud, la conaputul lui Carol. Poate, după moartea ei, va izbuti, în sfârșit, să se odihnească; merita asta din plin.

Mâine dimineată, gândi, dacă totul merge bine, se va sfârși. Apoi își aminti iar de homeoziar și se întrebă de ce nu figura crima în cuprins. Ciudat, gândi. Mă întreb oare de ce.

Roata, cu o sută șazeci de kilometri pe oră – în definitiv, decuplase sistemul automat de comandă al vitezei – se năspusti spre ceea ce John Cupertino credea a fi Los Angeles și soția sa adormită.

*Traducere de
Cristian Lăzărescu*

GREG BEAR

Petra

Născut în 1951, Gregory Dale Bear a debutat în lumea SF-ului la vârsta de numai paisprezece ani, pentru ca, începând cu 1975, să devină scriitor profesionist. A fost președintele Societății Autorilor SF Americani în perioada 1989 - 1990 și este însurat cu fiica lui Poul Anderson.

„«Dumnezeu e mort, Dumnezeu e mort»
...Pierzaniei Când Dumnezeu va muri, o veți ști.”

Confesiunile Sf. Argentin

Sunt un fiu urât al pietrei și cărnii, nu pot nega asta. Nu mi-o amintesc pe mama. E posibil să mă fi abandonat la scut timp după naștere. Mai mult decât probabil este moartă. Pe tatăl meu — o creatură urâtă, cu cioc și jumătăți de aripi, dacă seamănă cu fiul său — nu l-am văzut niciodată.

De ce ar aspira un asemenea nefericit să fie istoric? Cred că pot da de urma momentului când am făcut alegerea. Este printre amintirile mele cele mai timpurii și trebuie să se fi întâmplat cam acum treizeci de ani, deși sunt sigur că am trăit mulți ani înainte de asta — ani acum pierduți pentru mine. Mă ghemuiam îndărătul unor draperii groase, prăfuite, într-un vestibul, ascultându-l pe un preot care-i instruia pe alți novici, toți născuți numai din carne, despre Mortdieu. Cuvintele lui îmi răsună încă în urechi.

— Din câte pot deduce, a spus el, Mortdieu a avut loc cam cu șaptezeci și șapte de ani în urmă. Cei învățați neagă că magia ar fi fost slobozită în lume, dar puțini neagă că Dumnezeu, ca atare, a murit.

Într-adevăr. Țsta e un eufemism. Toate legăturile universului nostru cândva măreț s-au sfărâmat, axa s-a înclinat, ușile cosmice s-au închis, iar regulile existenței și-au pierdut temeliiile. Preotul a continuat pe tonuri măsurate, emoționate, să descrie acea vreme.

— Am auzit înțelepți vorbind despre declinul lent. Acolo unde gândirea omească era puternică, cutremurarea bruscă a realității a fost redusă la o zvâcnire. Unde gândirea era slabă, realitatea a dispărut complet, înghițită de haos. Fiecare iluzie a devenit la fel de reală ca substanța solidă.

Vocea îi tremura de emoție.

— Durere orbitoare, sângele luându-ne foc în vene, oase plesnind și carne prefăcându-se în pulbere. Oțel curgând precum lichidul. Ploaie cu chihlimbar din cer. Mulțimi adunate pe străzi care nu mai urmau nici o hartă, dacă hărțile însele nu se modificaseră. Nu știau ce să facă. Mințile lor slabe nu puteau cuprinde...

Cei mai mulți dintre oameni, bănuiesc, erau cu mult prea iraționali de la bun început. Națiuni întregi au dispărut ori s-au transformat în vârtejuri incompreensibile de mizerie și depravare. Se spune că anumite universități, biblioteci și muzee au supra-viețuit, însă azi nu avem contact cu ele.

Mă gândesc adesea la acele sărmene victime din primele zile ale epocii Mortdieu. Cunoscuseră o lume cu oarecare

stabilitate; de atunci, noi ne-am adaptat. Erau șocați de orașele transformându-se în păduri, de coșmarurile lor căpătând formă dinaintea ochilor. Gheonoaiele se cocoțau în vârful copacilor care odinioară fuseseră clădiri, porcii alergau pe străzi pe picioarele dinapoi... și așa mai departe. (Preotul nu încuraja contemplarea ciudățeniilor. „Tulburarea”, spunea el, „naște încă și mai mulți monștri.”)

Catedrala noastră a supraviețuit. Totuși, raționalitatea din această zonă slăbise cu câteva secole înainte de Mortdieu, fiind înlocuită numai de un fel de memorie mecanică. Catedrala a suferit. Supraviețuitorii – clerul și personalul angajat, credincioșii în căutare de adăpost – au avut vizțiuni abjecte, au visat vise abjecte. Au văzut ornamentele de piatră ale Catedralei trezindu-se la viață. În prezența cuiva care să vadă și să creadă, într-un univers căruia îi lipsea orice altă temelie, strămoșii mei s-au eliberat din strânsoarea pietrei și-au devenit carne. Asupra lor apăsa povara a secole de celibat. Au fost descoperite patruzeci și nouă de călugărițe care căutaseră adăpost în Catedrală, iar versiunile mai vulgare ale poveștii spun că nu prea s-au împotrivit. Mortdieu a avut un efect afrodisiac surprinzător asupra credincioaselor și au avut loc împreunări.

N-a fost stabilită nici o perioadă precisă de gestație, căci în vremea aceea marea roată din piatră nu fusese pusă să se rotească înainte și înapoi pentru a măsura orele. Nici nu-i fusese dat nimănui jilțul lui Kronós ca să supravegheze roata și să ofere un orar pentru activitățile zilnice.

Dar carnea n-a alungat stânca și au venit pe lume fiii și fiicele cărnii și pietrei, inclusiv eu. Acelea care păcătuiseră cu creaturile neomenești au fost alungate să-și crească – sau să-și abandoneze – progeneriturile monstruoase în ungherele cele mai înalte și mai ascunse. Acelea care acceptaseră îmbrățișările sfinților de piatră și ale altor chipuri omenеști au fost maltratate mai puțin, însă tot au fost exilate în porțiunile superioare. A fost înălțat un eșafodaj din lemn, împărțind marea navă în două nivele. Deasupra eșafodajului a fost fixată o cortină din canava ca să împiedice căderea gunoaielor, iar la cel de-al doilea etaj al Catedralei odraslele mai omenеști ale

pietrei și cărnii au început să creeze o viață nouă.

Mult timp am căutat să aflu cum s-a ivit pe lume o aparență de ordine. Legenda spune că arhiexistențialistul Jansard – care l-a răstignit pe iubitul sfânt Argentin – a fost acela care, înțelegându-și greșeala și căindu-se de ea, a descoperit că mintea și gândul puteau să calmeze marea agitată a realității.

Preotul și-a încheiat lecția mult prea schematică atingând pe scurt acest subiect:

— O dată cu trecerea în neființă a privirii veghetoare a Domnului, omenirea a trebuit să întindă mâinile și să apuce țesătura pe cale să se destrame a lumii. Cei rămași în viață – aceia care avuseseră atâta minte ca să împiedice dezmembrarea propriilor corpuri – au devenit singura forță de coeziune în haos.

Învățasem destule cuvinte ca să înțeleg ce spunea; memoria mea era bună – încă mai este – și eram destul de curios ca să vreau să știu mai mult.

Strecurându-mă de-a lungul zidurilor de piatră îndărătul draperiilor, am ascultat alți preoți și călugărițe citind scripturi unor cărduri de copii ai cărnii. Asta era la parter, iar eu mă aflam în mare pericol; oamenii de carne pură îi priveau pe cei din soiul meu ca pe niște monstruozi. Dar merita.

Am putut să fur o psaltire și să învăț să citesc. Am furat și alte cărți; ele au definit lumea mea pentru că mi-au permis s-o compar cu altele. La început nu puteam crede că ceilalți existaseră vreodată; numai Catedrala era reală. Încă mai am îndoieli. Pot să privesc pe o fereastră rotundă dintr-un perete al camerei mele și să văd codrul cel mare și râul care înconjoară Catedrala, însă nu văd nimic altceva. Așa încât experiența mea cu alte lumi e departe de a fi directă.

N-are importanță. Am citit mult, dar nu sunt cărturar. Ceea ce mă preocupă este istoria recentă – rezultatul final al acelei ore germinale în care l-am ascultat pe preot. De la metafizic la profund personal.

Sunt mic – abia dacă am un metru înălțime – dar pot fugi iute prin cele mai multe dintre pasajele ascunse. În acest fel pot privi fără să atrag atenția. S-ar putea să fiu singurul istoric din toată clădirea asta.

Alții care pretind acest titlu ignoră ceea ce se află dinaintea ochilor lor, căutând adevăruri ultime, sau cel puțin Imagini De Ansamblu. Deci, dacă preferați istoria în care istoricul nu e implicat, căutați la alții. Deși încerc să fiu obiectiv, totuși am subiectele mele preferate...

În vremea când începe istoria mea, copiii pietrei și ai cărnii încă îl mai căutau pe Christosul de Piatră. Aceia dintre noi, născuți din împreunarea sfinților de piatră și balaurilor cu călugărițele răpite, credeau că mântuirea noastră stătea în marele celibatar de stâncă ce se trezise la viață o dată cu toate celelalte statui.

De mai mică însemnătate erau întâlnirile secrete dintre fiica episcopului și un tânăr născut din piatră și carne. Asemenea întâlniri erau interzise chiar și între aceia din carne pură; și dat fiind că acești doi îndrăgostiți erau necăsătoriți, păcatul lor multiplu mă intriga.

Pe ea o chema Constantia și avea paisprezece ani, picioare suple, păr castaniu, piept împlinit. Ochii săi aveau acel soi prostesc de viață divină întâlnit adesea la fetele de acea vârstă. Pe el îl chema Corvus și avea cincisprezece ani. Nu-mi amintesc cu precizie trăsăturile lui, însă era destul de frumos și îndemânatic; putea să se cațere prin eșafodaj aproape la fel de repede ca și mine. I-am văzut prima dată cum vorbeau când făceam unul dintre raidurile mele frecvente la depozit ca să fur încă o carte. Erau în umbră, însă ochii mei sunt ageri. Vorbeau încet, cu sfială. Mă durea inima văzându-i și gândindu-mă la tragedia lor, căci mi-am dat seama imediat că Corvus nu era născut numai din carne și că Constantia era fiica a însuși episcopului. Mi l-am imaginat pe bătrânul tiran condamnându-l pe Corvus la pedeapsa obișnuită pentru asemenea încălcări ale nivelului și moralității – castrarea. Dar în discuția lor era o dulceață care aproape ascundea duhoarea stătută a navei inferioare.

— Ai mai sărutat vreun bărbat?

— Da.

— Pe cine?

— Pe fratele meu.

Constantia râse.

— Și?

Vocea lui era mai ascuțită; părea să spună că l-ar fi putut ucide pe fratele ei.

— Pe un prieten numit Jules.

— Unde este?

— O, a dispărut într-o ieșire pentru strângerea vreascurilor.

— A.

Și o sărută din nou. Sunt istoric, nu voyeur, așa încât ascund cu discreție înflorirea pasiunii lor. Dacă Corvus ar fi avut vreun pic de minte, ar fi profitat din plin de cucerirea lui și nu s-ar fi întors niciodată. Însă era prins în capcană și a continuat s-o întâlnească, în ciuda riscului. Aceasta era loialitate, dragoste, fidelitate și era rară. Mă fascina.

Acum tocmai am văzut că e soare, o zi frumoasă, și-am privit afară, pe deasupra contraforturilor. Catedrala este ca o șopărlă căreia îi atârnă burta până la pământ, iar contraforturile sunt picioarele. La baza fiecărui contrafort se află căsuțe, acolo unde guri de burlan cu fețe de dragon se aplecau deasupra copacilor (sau a orașului sau a ce o fi fost pe vremuri acolo, jos). Acum trăiesc oameni acolo. N-a fost întotdeauna așa – odinioară soarele era interzis. Încă din copilărie, lui Corvus și Constantiei le fusese refuzată lumina lui, așa încât chiar și în floarea tinereții lor erau palizi și murdari de fumul lumânărilor și opaițelor. În zilele acelea, cel mai mult te vedea soarele în ieșirile pentru adunat vrescure.

După ce spionasem una dintre întâlnirile clandestine ale tinerilor îndrăgostiți, am meditat timp de-o oră într-un colț întunecos, apoi m-am dus să-l văd pe uriașul de bronz – Apostolul Toma. El era singura ființă cu înfățișare umană care trăia atât de sus în Catedrală. Purta o riglă pe care era gravat numele său adevărat – fusese modelat după chipul restauratorului Catedralei din vremuri trecute, arhitectul Viollet-le-Duc. Cunoștea Catedrala mai bine decât oricine, iar eu îl admiram tare mult. Cei mai mulți dintre monștri îl lăsau în pace – de frică, dacă nu din alte motive. Era enorm, negru ca noaptea, dar spuzit cu verde palid, cu fața încruntată în gânduri eterne. Stătea, ca de obicei, așezat în sa-

cristia sa din lemn de lîngă baza clopotniței, la nici șapte metri de locul în care scriu acum, gîndindu-se la vremuri pe care nici unul dintre noi, ceilalți, nu le cunoscuse vreodată: la bucuria și iubirea trecută, spun unii; alții spun că la povara care-l apăsa acum, când Catedrala era centrul acestei lumi haotice.

Uriășul a fost acela care m-a ales dintre hoardele pocite cînd m-a văzut cu o psaltire. M-a încurajat în eforturile pe care le făceam să citesc.

— Ai ochii ageri, mi-a spus. Te miști de parcă mintea ți-ar fi iute, și te păstrezi uscat și curat. Nu ești găunos precum monștrii născuți din gurile de burlan; ești dintr-o bucată. De dragul nostru, al tuturor, folosește-ți calitățile și învață căile Catedralei.

Și așa am făcut.

Ridică privirea cînd am intrat. M-am așezat pe o ladă lîngă picioarele lui și-am zis:

— O fiică a cărnii se întâlnește cu un fiu al pietrei și cărnii.

Ridică din umerii masivi.

— Așa va fi, cu timpul.

— Nu este un păcat?

— Este ceva atît de monstruos, încât a trecut de păcat și-a devenit necesitate, zise el. Se va întîmpla mai des pe măsură ce va trece timpul.

— Se iubesc, cred, sau se vor iubi.

Încuviință.

— Eu — și Celălalt — am fost singurii care n-am păcătuit în noaptea Mortdieu. Eu — cu excepția Celuilalt — sunt singurul potrivit să judece.

Am așteptat să judece, dar el oftă și mă bătu pe umăr.

— Iar eu nu judec niciodată, nu-i așa, urătul meu prieten?

— Niciodată, am zis.

— Așa că lasă-mă singur, să fiu trist. Îmi făcu semn cu ochiul. Și lor — mai multă putere.

Episcopul Catedralei era un om bătrîn. Se spunea că nu fusese episcop înainte de Mortdieu, ci un vîgabond care a intrat în timpul haosului, înainte ca pădurea să fi înlocuit orașul. Se autointitulase stăpîn al acestei secțiuni din fostul domeniu al lui Dumnezeu, spunînd că-i fusese lăsată prin testament.

Era scund, îndesat, cu brațe păroase, uriașe, ca niște fălci de menghină. Odată omorîse un monstru născut dintr-un jgheab, strîngându-l o singură dată în pumc, iar garguii sunt ființe robuste, din moment ce n-au măruntaie cum avem eu și (presupun) dumneavoastră. Părul care-i înconjură peticul de chelie era alb, des și zburlit, iar sprîncenele i se arcuriau deasupra nasului cu o flexibilitatea uimitoare. Se împreuna ca un porc, mîncă enorm și avea scaun lichid (știu tot). Un om potrivit vremii sale, dacă a existat vreodată unul.

Al lui era decretul ca toți aceia care nu erau carne pură să fie exilați, iar cei care n-aveau formă omenească să fie uciși de cum erau văzuți.

Cînd m-am întors din camera uriașului, am văzut că nava inferioară era în tumult. Cineva fusese văzut cățărîndu-se prin eșafodaj și fuseseră trimise trupe ca să-l doboare. Bineînțeles că era Corvus. Eram mai bun decît el la cățarat și știam grinzile mai bine, așa că atunci cînd s-a pomenit încolțit în ceea ce părea o fundătură, eu am fost cel ce i-a făcut semn din umbră și

i-am arătat o gaură suficient de mare ca să treacă prin ea. S-a băgat acolo fără să-mi mulțumească, dar pentru mine eticheta n-a avut niciodată importanță. Am intrat în zidul de piatră printr-o crăpătură largă cât o mână cu degetele răsfirate și m-am strecurat până jos, să văd ce se mai întâmpla. Distracțiile erau rare.

Circula un zvon că silueta fusese văzută cu o tânără, dar mulțimea nu știa cine era fata. Bărbații și femeile care se amestecau în lumina cețoasă, între șirurile de cocioabe fără acoperiș, sporovăiau vesel. Pe atunci, castrările și execuțiile se numărau printre puținele noastre bucurii; și eu mă bucuram de ele, dar acum mă interesau potențialele victime și eram îngrijorat.

Grija și interesul m-au copleșit. M-am strecurat printr-o spărtură nereparată și am căzut pe o parte a intervalului dintre bănci, între zidul exterior și cocioabe. Un grup de adolescenți murdari mă văzu.

— Uite-l acolo! țipară ei. N-a fugit!

Soldații moscați ai episcopului pot circula liber la toate nivelurile. Eram aproape încolțit de ei, iar când am încercat o cale de evadare, așteptau într-un punct crucial pe scări – pe care trebuia să le traversez pentru a completa următoarea tură – și m-au forțat să dau înapoi. Mă mândream că știu Catedrala de sus până jos, dar în timp ce mă cățăram nebunește, am dat peste un tunel pe care nu-l mai observasem. Se adâncea într-un zid de fundație din pietre mari. Eram în siguranță pentru moment, însă mă temeam că mi-ar putea găsi ascunzătorile cu mâncare și otrăvi burdufele cu apă de ploaie. Totuși, nu puteam face nimic până când nu aveam să plece, așa încât m-am hotărât să petrec orele de așteptare încordată explorând tunelul.

Catedrala este o surpriză permanentă; acum îmi dau seama că nu știam nici jumătate din ceea ce avea de oferit. Există întotdeauna noi căi pentru a ajunge de aici acolo (bănuiesc că unele sunt create în timp ce nu privește nimeni) și câteodată chiar noi feluri de acolo care trebuie descoperite. Pe când soldații pufneau deasupra, pe lângă gaură, lângă scări – unde numai un copil din doi sau trei ar fi putut intra – am coborât adânc în stâncă, pe un șir de trepte grosolane. Apa și noroiul făceau ca pasajul să fie alunecos și dificil.

Pentru puțin timp m-am aflat într-o beznă mai adâncă decât oricare alta mai întâlnisem până atunci – un întuneric mult mai profund decât acela pe care l-ar putea explica simpla lipsă de lumină. Apoi am văzut mai jos o lucire galbenă, firavă. Mai precaut, am încetinit și-am înaintat în tăcere. Dincolo de o poartă din metal ruginită, zgrunțuroasă, am pătruns în camera luminată. Se simțea mirosul pietrei ce se macină, un iz de apă minerală, mâl – și duhoarea unui gargui mort. Fiara zăcea pe podeaua încăperii înguste, moartă de câteva luni, dar încă duhnind. Am amintit că garguii sunt foarte greu de ucis – iar acesta fusese omorât. Trei lumânări fuseseră aranjate de curând în nișe, pe pereții camerei, pâlând într-un curent slab venit de sus. În ciuda fricii, am traversat podeaua de piatră, am luat o lumânare și m-am uitat în următorul sector al tunelului.

Acesta cobora în pantă cale de câțiva stânjeni, sfârșindu-se la o altă poartă de metal. Aici am simțit un miros pe care nu-l mai detectasem niciodată – aroma celei mai pure dintre stânci, ca de jad rar sau marmură virgină. Mă cuprinse un asemenea sentiment de exaltare, încât aproape am răs, dar eram prea precaut ca s-o fac. Am împins deoparte poarta și-am fost întâmpinat de o boare din aerul cel mai răcoros, cel mai dulce, ca o adiere din mormântul unui sfânt al cărui corp nu putrezește ci, mai curând, alungă putreziciunea și o gonește în abisurile inferioare. Am deschis ciocul de uimire. Lumina lumânării căzu dincolo de întuneric asupra unui corp despre care am crezut mai întâi că e un copil. Însă m-am contrazis repede. Ființa avea câteva vârste deodată. Când am clipit, a devenit un bărbat de vreo treizeci de ani, bine clădit, cu o frunte înaltă și mâini elegante, palide ca gheața. Ochii lui fixau peretele aflat în spatele meu. M-am așezat în genunchii solzoși și mi-am plecat fruntea cât de bine am putut până la piatră rece, tremurând până în vârful resturilor mele de aripi.

— Iartă-mă, Bucurie a Dorinței Omului, am zis. Iartă-mă.

Nimerisem peste ascunzătoarea Christosului de Piatră.

— Ești iertat, spuse El cu voce obosită. Trebuia să vii, mai devreme sau mai târziu. Mai bine acum decât mai târziu, când...

Vocea i se pierdu și El clătină din cap. Era foarte slab, înveșmântat într-o robă cenușie care încă mai purta urmele a secole de intemperii.

— De ce ai venit?

— Pentru a scăpa de soldații episcopului, am zis.

A încuviințat.

— Da. Episcopul. De cât timp sunt aici?

— Dinainte să mă fi născut, Doamne. De șaizeci sau șaptezeci de ani.

Era slab, aproape eteric, deși eu mi-L imaginasem ca pe un tâmplar voinic. Mi-am coborât glasul și L-am implorat:

— Ce pot face pentru Tine, Doamne?

— Pleacă, zise.

— N-aș putea trăi cu un asemenea secret, am spus. Tu ești mântuirea. Îl poți răsturna pe episcop și poți aduce toate nivelurile laolaltă.

— Nu sunt general sau soldat. Te rog, pleacă și nu spune...

Am simțit o răsuflare în spatele meu, apoi șoapta unei arme. Am sărit într-o parte, iar părul de pe ceafă mi s-a zbrălit când o sabie de piatră s-a abătut și s-a sfărâmat pe podea, lângă mine. Christosul și-a ridicat mâna. Încă în stare de șoc, m-am holbat la o fiară care semăna mult cu mine. Aceasta îmi întoarse privirea, cu fața neagră de furie, ținută de puterea mâinii Lui. Ar fi trebuit să fiu mai precaut — cineva trebuia să fi omorât garguiul și să fi adus lumânări proaspete.

— Dar, Doamne, tună fiara, le va spune tuturor.

— Nu, zise Christosul. Nu va spune nimănui.

Privi pe jumătate la mine, pe jumătate prin mine și spuse: „Pleacă, pleacă.”

M-am târît și strecurat în sus, pe tunele, și-am intrat în întunericul oranj al Catedralei, plângând. Nici măcar n-am putut să mă duc la uriaș. Fusesem redus la tăcere cu tot atâta eficiență ca și în cazul când mi-ar fi fost tăiat gâtul.

În dimineața următoare am privit dintr-un colț întunecat al eșafodajului în timp ce mulțimea se aduna împrejurul unui om singuratic îmbrăcat cu o robă murdară, din pânză de sac. Îl mai văzusem; îl chema Psalo și era tolerat ca un exemplu al mărinimiei episcopului. Era un gest simbo-

lic; cei mai mulți dintre oameni îl considerau numai pe jumătate sănătos.

Totuși, de această dată am ascultat și, în zăpăceala mea, am constatat că vorbele lui atingeau coarde sensibile în mine. Îi îndemna pe episcop și pe soldații lui să lase iar lumina în Catedrală, coborînd canavaua care acoperea ferestrele. Mai vorbise despre asta, iar episcopul răspunsese cu declarația lui obișnuită — că împreună cu lumina avea să vină mai mult haos, căci mintea omenească era acum o gheenă de iluzii. Orice stimul ar fi spulberat dramul de siguranță pe care-l aveau locuitorii Catedralei.

În acest timp nu-mi mai făcea nici o plăcere să urmăresc cum creștea dragostea dintre Constantia și Corvus. Deveneau mai puțin precauți. Vorbirea lor era mai îndrăzneată.

— Vom anunța o căsătorie, spuse Corvus.

— N-o vor permite niciodată. Au să te... taie.

— Sunt sprinten. N-au să mă prindă. Biserica are nevoie de conducători, de revoluționari viteji. Dacă nimeni nu încalcă tradiția, toată lumea va suferi.

— Mă tem pentru viața ta — și pentru a mea. Tata m-ar alunga din turmă ca pe un miel boinav.

— Tatăl tău nu e păstor.

— Este tatăl meu, zise Constantia, cu ochii mari și buzele strânse.

Stăteam cu ciocul între labe, cu ochii întredeschiși, și puteam să maimuțaresc fiecare afirmație înainte de a fi rostită. Dragoste nemuritoare... speranță pentru un viitor sumbru... rahat cu apă rece! Citisem toate acestea mai înainte într-o colecție de romane romantice aflată între lucrurile unei călugărițe moarte. Imediat cum am făcut legătura și mi-am dat seama de eterna banalitate — și inutilitatea — a ceea ce vedeam, și când am comparat vorbăria lor cu infinita tristețe a Christosului de Piatră, am devenit, din inocent, cinic. Transformarea m-a amețit, lăsând în urmă mici urme de emoție nobilă, dar viitorul părea clar. Corvus avea să fie prins și executat; dacă nu l-aș fi ajutat, deja ar fi fost

jugănit, dacă nu chiar ucis. Constantia avea să plângă, să se otrăvească; trubadurii aveau să cânte despre asta (aceleași guri neferecate care aclamau moartea iubitului ei); poate că eu aveam să scriu despre asta (plănuiam această cronică chiar atunci), iar apoi, poate, aveam să-i urmez pe amândoi, ucis de păcatul plictiselii.

O dată cu venirea nopții, lucrurile deveneau mai puțin sigure. Era ușor să privești un zid întunecat și să lași visele să devină realitate. Odinioară, așa am dedus din cărți, visele nu puteau căpăta formă dincolo de somn sau de o scurtă închipuire. Mult prea des a trebuit să lupt cu creaturi născute din visele mele, curgând din pereți, devenite brusc independente și înfometate. Oamenii mor adesea noaptea, devorați de propriile lor coșmaruri.

În acea seară, adormind cu viziuni ale Christosului de Piatră în minte, am visat oameni binecuvântați, îngeri și sfinți. M-am trezit brusc, din obișnuință, și unul rămăsese în urmă. Pe ceilalți i-am văzut vag, zburând repede prin fereastra rotundă, unde șopteau și făceau planuri să se înalțe la ceruri. Răsufllarea lui era aspră.

— Sunt Petru, zise el, numit și Simon.

Sunt piatra de temelie a Bisericii, iar papilor li se spune că sunt moștenitori ai misiunii mele.

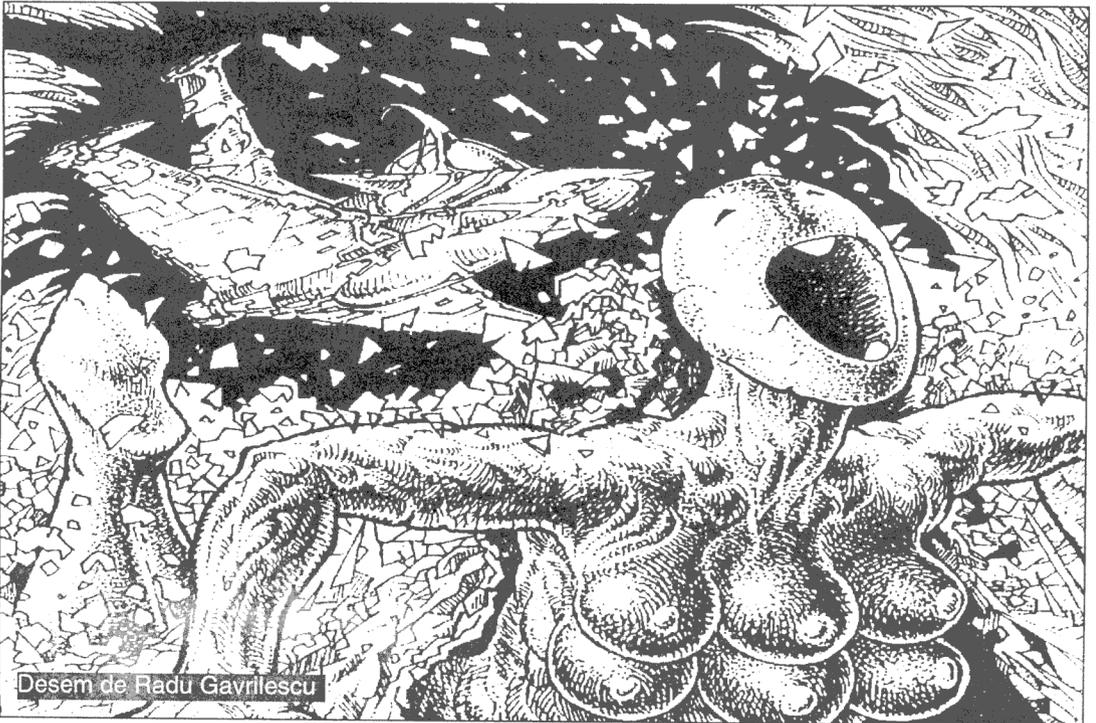
— Și eu sunt din piatră, am spus. Cel puțin în parte.

— Așa să fie, atunci. Ești moștenitor al misiunii mele. Mergi și fii papă. Nu-l adora pe Christosul de Piatră, căci un Christos e doar atât de bun cât îi sunt faptele, iar dacă nu face nimic, nu e nici o mântuire în El.

Umbra întinse mâna să mă mângâie pe cap, și am văzut cum a căscat ochii când mi-a distins forma. Mormăi o formulă pentru alungarea diavolilor și se strecură afară pe fereastră pentru a se alătura însoțitorilor săi.

Mi-am imaginat că dacă un asemenea subiect ar fi adus în fața consiliului, s-ar lua decizia cu putere de lege că binecuvântarea unei persoane întrupate din vis nu este valabilă. Nu-mi păsa. Acesta era un sfat mai bun decât oricare altul primit de când uriașul îmi spusese să citesc și să învăț.

Dar ca să fii papă, trebuie să ai o ierarhie de slujitori care să-ți îndeplinească ordinele. Cea mai mare dintre stânci nu se mișcă singură. Așa încât, plin de putere,

Desem de Radu Gavrilescu

m-am decis să apar în nava superioară și să mă anunț oamenilor.

Mi-a trebuit mult curaj să apar la lumina zilei, fără manta, și să merg pe suprafața schelăriei, la cel de-al doilea nivel, printre mulțimea de vânzători care aranjau piața pentru acea zi. Unii au reacționat cu intoleranța tipică și-au căutat să mă lovească cu piciorul sau să mă batjocorească. Ciocul meu îi descurajă. M-am cățarat în vârful unei dughene mai răsărite și-am stat în cercul de lumină cețoasă al unei lămpi, dregându-mi vocea ca să mă anunț. Sub o grindină de rodii putrede și legume fleșcăite, i-am spus gloatei cine sunt, și i-am povestit despre viziunea mea. Împestrițat cu stropi de murdărie, am sărit jos după câteva minute și-am fugit într-o gură de tunel prea strâmtă pentru cei mai mulți dintre oameni. Câțiva băieți mă urmăriră, iar unul pierdu un deget în timp ce încerca să mă spintece cu un ciob de sticlă colorată.

Dezvăluirea publică nu folosea la nimic. Există mai multe niveluri de intoleranță, și eu mă aflu în capătul de jos al oricărei liste.

Următoarea mea strategie a fost să găsesc o cale de a submina Catedrala de sus până jos. Chiar și bigoții intoleranți, când sunt reduși la o gloată, ar putea fi influențați de cineva predestinat și capabil. Am petrecut două zile ascunzându-mă prin ziduri. Trebuia să existe un defect fundamental într-o structură atât de fragilă ca biserica și, cu toate că nu mă gândeam la distrugerea totală, vroiam ceva spectaculos, inevitabil.

În timp ce mă gândeam, agățat de extremitatea inferioară a celui de-al doilea eșafodaj, deasupra comunității celor născuți numai din carne, vocea profundă, bolovănoasă, a episcopului tună peste zgomotul mulțimii. Am deschis ochii și-am privit jos. Soldații mascați țineau o siluetă aplecată, iar episcopul intona pe deasupra capului său:

— Aflați voi toți care mă auziți acum: acest tânăr bastard al cărnii și pietrei...

Corvus, mi-am spus. Prins în cele din urmă. Am închis un ochi, însă celălalt refuză să-mi ascundă scena.

— ...a pângărit tot ceea ce considerăm sfânt și va plăti pentru crimele lui în acest

loc, mâine la această oră. Kronos! Însemnează mișcarea roții.

Cel care fusese ales Kronos, un bătrân slab cu părul sur, murdar, care-i ajungea până la fund, luă o bucată de cărbune și însemnă un X pe uriașul cadran de pe un perete despărțitor, îndărătul căruia roata gemea și scârțâia, rotindu-se.

Mulțimea era entuziasmată. L-am văzut pe Psalo făcându-și loc printre oameni.

— Ce crimă? strigă el. Numiți crima!

— Violarea nivelului inferior! declară căpetenia soldaților mascați.

— Asta merită o biciuire și o escortare sus, zise Psalo. Detectez aici o crimă mai sinistă. Care este?

Episcopul îl fixă pe Psalo cu răceală.

— A încercat s-o violeze pe fiica mea, Constantia.

La asta, Psalo nu putu spune nimic. Pedepsa era castrarea și moartea. Toți oamenii pur-sânge acceptau asemenea legi. Nu exista nici un alt refugiu.

Am căzut pe gânduri, privind cum Corvus era dus la temniță. Viitorul pe care-l doream în acel moment m-a uluit prin claritatea lui. Vroiam acea parte din moștenirea mea care-mi fusese refuzată – să fiu împăcat cu mine însumi, să fiu înconjurat de aceia care mă acceptau, de aceia care nu erau cu nimic mai buni decât mine. Cu vremea avea să se întâmple și asta, după cum spusese uriașul. Însă, oare aveam s-o văd vreodată? Ceea ce se străduia Corvus să facă, în felul său senzual, era egalizarea nivelurilor, îngemănarea pietrei cu carnea până când nimeni n-ar mai putea să le deosebească.

Ei bine, planurile mele dincolo de acest punct erau foarte cețoase. Erau nu atât planuri, cât sentimente luminoase, închipiri de fericire și copii jucându-se în pădurea și câmpurile de dincolo de insulă, în timp ce lucrarea se făurea sub privirea urmașului lui Dumnezeu. Copiii mei, jucându-se în pădure. În acel moment ajunse la mine o urmă de adevăr. Îmi dorisem să fiu în locul lui Corvus când se împreunase cu Constantia.

Deci, aveam două misiuni care puteau fi combinate dacă eram deștept. Trebuia să distrag atenția episcopului și a trupelor sale, și trebuia să-l salvez pe Corvus, colegul meu revoluționar.

Mi-am petrecut acea noapte în chinuri febrile în camera mea. În zori m-am dus la uriaș și i-am cerut sfatul. M-a măsurat din priviri cu răceală și-a spus:

— Ne irosim timpul dacă încercăm să-i deșteptăm cu de-a sila. Dar n-avem nici o chemare mai bună decât să ne irosim timpul, nu-i așa?

— Ce să fac?

— Luminează-i.

Am bătut cu ghearele în podea.

— Sunt bolovani! Încearcă să luminezi bolovani!

Zâmbi cu zâmbetul său trist, zgârcit.

— Luminează-i, zise.

Am plecat furios din camera uriașului. N-aveam acces la cadranul mării roși, așa încât nu puteam ști exact când urma să aibă loc execuția. Dar am bănuit — din amintirile unui stomac ce mormăia — că avea să fie după-amiază devreme. Am călătorit dintr-un capăt al navei în celălalt și, la fel, în transept. Aproape că m-am istovit. Apoi, traversând un culoar pustiu, am cules o bucată de sticlă colorată și-am examinat-o, dus pe gânduri. Mulți dintre băieții de pe toate nivelurile purtau cu ei aceste cioburi, iar fetele le foloseau ca podoabe — împotriva dorințelor celor mai vârstnici, care susțineau că obiectele strălucitoare dădeau naștere mai multor monștri în minte. De unde făceau rost de ele?

Într-una din cărțile pe care le citisem cu ani în urmă, văzusem poze viu colorate ale ferestrelor Catedralei. „Luminează-i“, spusese uriașul.

Îmi veni în minte cererea lui Psalo ca lumina să fie lăsată în Catedrală.

De-a lungul bolții superioare a navei, într-un tunel care parcurgea întreaga ei lungime, am găsit legăturile care țineau scribeții draperiilor groase din dreptul ferestrelor. Am hotărât că cele mai bune ferestre aveau să fie cele uriașe din transepturile nordic și sudic. Am trasat o diagramă în praf, încercând să decid ce anotimp era și din care direcție avea să vină lumina soarelui — pentru mine era pură teorie, dar în acel moment eram într-o efervescentă febrilă. Toate ferestrele trebuiau să fie libere. Nu mă puteam hotărî care era cea mai bună.

Eram gata la începutul după-amiezii,

imediat după rugăciunile de la amiază din nava superioară. Tăiasem funiile principale și slăbisem cârligele trăgându-le din pereți cu un târnăcop furat din sala cu arme și unelte a episcopului. Am mers de-a lungul unei cornișe, la mare înălțime, am coborât pe un puț aproape vertical prin perete până la etajul inferior, și-am așteptat.

Constantia privea de la un balcon din lemn, loja specială a episcopului pentru execuții. Avea o expresie terifiată, fascinată. Corvus era pe eșafodul din partea cealaltă a navei, chiar în centrul crucii transeptului. Torțele îi luminau pe el și pe călăii săi, trei bărbați și o bătrână.

Știam procedura. Bătrâna avea să-l castreze mai întâi, apoi bărbații aveau să-i taie capul. Era îmbrăcat în roba roșie a condamnatului pentru a ascunde sângele. Emoția cauzată de sânge printre cei ușor de impresionat era ultimul lucru pe care-l dorea episcopul. Soldații așteptau împrejurul eșafodului ca să purifice zona cu agheasmă.

Nu aveam mult timp. Avea să dureze câteva minute până când sistemul de funii și scribeții ceda și cădeau pânzele. M-am dus la punctul crucial și-am retezat legăturile care rămăseseră. Apoi, în timp ce Catedrala se umplea cu un scârțâit sec, m-am întors pe cornișă la postul meu de observație.

După trei minute draperiile cădeau. L-am văzut pe Corvus ridicând privirea; ochii îi străluceau. Episcopul era cu fiica lui în lojă. O trase înapoi în umbră. După alte două minute, draperiile căzură pe schela superioară, cu un troznet hidos. Greutatea lor era prea mare pentru capetele structurii, și aceasta se prăbuși, lăsând draperiile să se prăvălească pe podea, mulți stânjeni mai jos. La început lumina a fost firavă și albastrie, filtrată poate de un nor care trecea. Apoi, de la un capăt al Catedralei la celălalt, o izbucnire de lumină îmi limpezi lumea cețoasă. Strălucirea a mii de bucăți de sticlă colorată, ascunse timp de decenii și aproape neatinsă de copiii vandali, căzu dintr-o dată asupra nivelurilor superioare și inferioare. Un strigăt al mulțimii aproape mă smulse de la postul meu. M-am strecurat repede la nivelul inferior și m-am ascuns, speriat de ceea ce făcusem. Aceasta era mai mult decât simpla lumină a soarelui. Precum înflorirea a două

flori, una mai viu colorată decât cealaltă, vitraliile transeptului îi uluiau pe toți cei care le priveau.

Ochii obișnuiți cu întunericul roșiatic, cu fumul și ceața și umbra, nu pot privi asemenea splendoare fără efecte drastice. Mi-am acoperit fața și-am încercat să găsesc o ieșire convenabilă.

Dar populația creștea. Pe măsură ce lumina devenea mai strălucitoare și mai multe fețe se ridicau pentru a rămâne fixate, în mod fototropic, splendoarea îi scoase din fire pe unii oameni. Din mințile lor se revărsară lucruri prea minunate pentru a fi catalogate cu acuratețe. Totuși, monștrii eliberați astfel nu erau violenți, și cele mai multe dintre viziuni nu erau monstruoase.

Nava superioară și cea inferioară musteau de splendori reflectate, creaturi de vis și copii înveșmântați în coconi de lumină. Sfinții și creaturile uimitoare dominau. O mie de tineri nou-creați se ghemuiră pe podeaua strălucitoare și începură să povestească despre minuni, despre orașe din Orient și despre vremuri care fuseseră odioasă. Măscărici îmbrăcați în flăcări făceau giumbușlucuri pe acoperișurile dughenelor din piață. Animale necunoscute în Caterdală topăiau printre locuințe, dând sfaturi prietenești. Creaturi abstracte, mingi strălucitoare în rețele de aur și panglici de mătase, cântau și pluteau în preajma zonelor superioare. Catedrala deveni un mare receptacul al tuturor viselor sclipitoare cunoscute locuitorilor săi.

Încet, oamenii din carne pură din nava inferioară, urcară pe schelărie și se plimbară prin nava superioară ca să vadă ceea ce nu puteau distinge de jos. Din ascunzătoarea mea i-am privit pe soldații mascați ai episcopului cum i-au urcat litiera pe trepte înguste. Constantia mergea în spatele lor, împiedicându-se, cu ochii închiși dinaintea noii străluciri.

Toți încercau să-și acopere ochii, dar nimeni nu reuși prea mult timp.

Am plâns. Aproape orbit de lacrimi, mi-am croit drum încă și mai sus și-am privit în jos, la mulțimea agitată. L-am văzut pe Corvus, ale cărui mâini erau încă legate cu funii, condus de bătrână. Constantia îl văzu și ea, și se priviră unul pe celălalt ca pe niște străini, apoi își împreunară mâinile atât cât puteau. Împru-

Desen de Radu Gavrilescu

mută un cuțit de la unul dintre soldații tatălui ei și-i tăie funiile lui Corvus. Împrejurul lor începu să se rotească nebunește visul cel mai strălucitor dintre toate, alb imaculat și roșu sângerieu și verde ca marea, închegându-se în viziuni ale tuturor copiilor pe care aveau să-i aibă, inocenți.

Le-am acordat câteva ore ca să-și revină în simțiri – și ca să-mi revin și eu. Apoi m-am ridicat în picioare pe podiumul abandonat al episcopului și-am strigat peste capetele acelora de la nivelul inferior:

— A venit vremea! am țipat. Trebuie să ne unim cu toții acum; trebuie să ne unim...

La început m-au ignorat. Eram destul de elocvent, dar emoția lor era încă prea mare. Așa că am mai așteptat, am început să vorbesc din nou, și-am fost redus la tăcere cu strigăte. Bucăți de fructe și legume și-au luat zborul. „Monstrule!” au țipat, și m-au gonit.

M-am strecurat de-a lungul scărilor de piatră, am găsit crăpătura cea îngustă și m-am ascuns în ea, îngropându-mi ciocul în labe, întrebându-mă ce fusese în neregulă. A durat surprinzător de mult timp până să-mi dau seama că, în cazul meu, dorința

mea de a conduce era sortită eșecului nu atât din cauza stigmatului pietrei, cât din cauza urâteniei formei mele.

Pavasem, totuși, calea pentru Christosul de Piatră. Mi-am spus că El cu siguranță va putea să-și ia locul acum. Așa încât m-am târât de-a lungul crevasiei, până când am ajuns la camera ascunsă și la strălucirea galbenă. Înăuntru era liniște. Mai întâi m-am întâlnit cu monstrul de piatră, care m-a măsurat bănuitor din priviri cu ochii săi cenușii, sticloși.

— Te-ai întors, zise el.

Copleșit de istețimea lui, am rânjit, am încuviințat și-am cerut să fiu dus înaintea Christosului.

— Doarme.

— Vești importante, am spus.

— Ce?

— Aduc vești îmbucurătoare.

— Atunci să le aud.

— Numai pentru urechile Lui.

Din colțul întunecos veni Christosul, care acum părea mult mai bătrân.

— Ce este? întrebă El.

— Am pregătit calea pentru Tine, am spus. Simon, zis Petru, mi-a spus că eram moștenitorul testamentului său, că ar trebui să vin dinaintea Ta...

Christosul de Piatră clătină din cap.

— Crezi că sunt izvorul din care curg toate binecuvântările?

Am încuviințat, nesigur.

— Ce ai făcut acolo, afară?

— Am lăsat să intre lumina.

Clătină încet din cap.

— Pari o creatură îndeajuns de înțeleaptă. Știi despre Mortdieu.

— Da.

— Atunci ar trebui să știi că de-abia mai am suficientă putere ca să mă țin laolaltă, să mă vindec, necum să le slujesc celor de-afară.

Arătă cu un gest dincolo de ziduri.

— Propria Mea sursă a plecat, zise El cu jale. Funcționez din rezerve, iar acestea nu sunt nici pe departe vaste.

— Vrea să pleci și să nu ne mai săcăi, explică monstrul.

— Au lumina lor acolo, sus, spuse Christosul. Au să se joace cu asta o vreme, or să se plictisească de ea, au să se întoarcă la ceea ce aveau înainte. E vreun loc pentru tine în toate astea?

M-am gândit o clipă, după care am clătinat din cap.

— Nici un loc, am zis. Sunt prea urât.

— Tu ești prea urât, iar Eu sunt prea celebru, spuse El. Ar trebui să vin dintre ei, anonim, și asta e în mod clar imposibil. Nu, lasă-i în pace pentru un timp. Mă vor crea din nou, poate, sau încă și mai bine, vor uita de Mine. De noi. Acolo n-avem nici un loc.

Am fost uluit. Am căzut în fund pe podeaua de piatră, iar Christosul mă mângâie pe cap când trecu pe lângă mine.

— Du-te înapoi la ascunzătoarea ta; trăiește cât de bine poți, zise El. Vreamea noastră s-a sfârșit.

M-am întors să plec. Când am ajuns la crevasă, I-am auzit în urmă vocea, spunând:

— Joci bridge? Dacă da, mai găsește pe cineva. Ne trebuie patru la o masă.

M-am cățarat prin crăpătură, prin ziduri și de-a lungul bolților de deasupra petrecerii. Nu numai că n-aveam să fiu papă – după ce fusesem numit de însuși Sfântul Petru! – dar nu puteam convinge pe cineva mult mai calificat decât mine să preia conducerea.

Presupun că marca eternului student este că, atunci când mintea îi dă greș, se întoarce la profesor.

M-am întors la uriașul de bronz. Era adâncit în meditație. La picioarele sale erau împrăștiate foi de hârtie cu schițe detaliate ale unor părți din Catedrală. Am așteptat răbdător până când m-a văzut. Se întoarse, cu bărbia în mână, și mă privi de sus până jos.

— De ce ești așa trist?

Am clătinat din cap. Numai el îmi putea citi trăsăturile și recunoaște stările sufletești.

— Mi-ai urmat sfatul? Am auzit zarvă.

— *Mea maxima culpa*, am zis.

— Și...?

Încet, ezitând, i-am dat raportul, încheind cu refuzul Christosului de Piatră. Uriașul ascultă cu atenție, fără să întrerupă. Când am sfârșit, se ridică, dominându-mă cu înălțimea, și arătă cu rigla printr-un portal deschis.

— Vezi asta, afară? întrebă. Rigla trecu peste codrii de dincolo de insulă până la orizontul verde, îndepărtat. Am răspuns că văd și-am așteptat să continue. Părea să fie iarăși pierdut în gânduri.

— Odinioară era un oraș acolo unde acum cresc copaci, zise. Artiștii veneau cu miile, și târfele, și filosofii, și academi-

cienii. Și când Dumnezeu a murit, toți academicienii și târfele și artiștii n-au putut ține laolaltă țesătura lumii. Cum te aștepti ca noi să reușim acum?

Noi?

— Perspectivele n-ar trebui să determine dacă cineva acționează sau nu, am spus. Nu-i așa?

Uriașul râse și mă bătu ușurel pe cap cu rigla.

— Poate că ni s-a dat un semn, iar noi nu trebuie decât să învățăm cum să-l interpretăm corect.

Am rânjit ca să arăt că nu înțelegeam.

— Poate că Mortdieu este, într-adevăr, un semn că am fost înțărcați. Trebuie să ne facem rost de hrană singuri, să refacem lumea fără ajutor. Ce crezi despre asta?

Eram prea obosit ca să judec valoarea a ceea ce spunea, dar nu știam ca uriașul să se mai fi înșelat vreodată.

— Bun. Admit asta. Deci?

— Christosul de Piatră spune că energia Lui se epuizează. Dacă Dumnezeu ne dezvăță de vechile obiceiuri, nu ne putem aștepta ca Fiul Lui să înlocuiască sânul matern, nu-i așa?

— Nu...

Se așază pe vine lângă mine, cu figura strălucind.

— M-am întrebat cine avea cu adevărat să intervină. E evident. El n-o va face. Deci, micuțule, cine este opțiunea următoare?

— Eu? am întrebat cu sfială.

Uriașul mă privi de sus până jos, compătimitor.

— Nu, zise el după un timp. Eu sunt următorul. Suntem înțărcați!

Execută un mic dans, făcându-mă să tresar și să scot ciocul dintre labe. Am clipit. Îmi înșfăcă vârfurile resturilor de aripi și mă săltă în picioare.

— Stai drept. Spune-mi mai multe.

— Despre ce?

— Spune-mi tot ce se petrece jos, și tot ceea ce mai știi.

— Încerc să-mi dau seama ce spui, am protestat tremurând.

— Dens ca piatra!

Zâmbind larg, se aplecă asupra mea. Apoi zâmbetul dispăru și uriașul încercă să pară sobru.

— Este o mare răspundere. Acum trebuie să refacem noi înșine lumea. Trebuie să ne coordonăm gândurile, visele. Haosul nu ne va servi. Ce ocazie, să fii arhitectul

unui univers întreg!

Flutură rigla către tavan.

— Să construiești înseși cerurile! Lumea precedentă a fost un teren de încercare, plin de reguli și condamnări aspre. Acum ni s-a spus că suntem pregătiți să lăsăm asta în urmă, să ne îndreptăm spre ceva mai matur. Te-am învățat vreuna dintre regulile arhitecturii? Vreau să spun, estetica. Nevoia de armonie, interacțiune, utilitate, frumusețe?

— Unele, am zis.

— Bun. Nu cred că refacerea universului va necesita reguli mai bune. Fără îndoială că va fi nevoie să experimentăm, și poate că una sau mai multe dintre marile noastre turlle se vor nărui. Dar acum lucrăm pentru noi, pentru propria noastră slavă, și mai marea slavă a Dumnezeului care ne-a făcut! Nu-i așa, urâtul meu prieten?

Ca multe istorii, a mea trebuie să înceapă cu ceea ce e mic, puternic focalizat și să se extindă la ceea ce e mare. Dar spre deosebire de majoritatea istoricilor, eu n-am luxul timpului. De fapt, povestea mea nici măcar nu s-a încheiat încă.

În curând, legiunile lui Viollet-le-Duc își vor începe campaniile. Cei mai mulți au fost instruiți foarte în detaliu: răpiți de jos, aduși la etajele superioare, învățați ca mine, Vom începe să-i trimitem înapoi, unul câte unul.

Instruiesc din când în când, seriu din când în când, observ tot timpul.

Următorul pas va fi cel mai mare. N-am nici o idee cum îl vom face.

Dar, cum spune uriașul: „Cu mult timp în urmă s-a prăbușit tavanul. Acum trebuie să-l împingem la loc, să-l consolidăm, să reparăm grinzile.“ Când ajunge aici le zâmbește elevilor. „Nu numai să le reparăm. Să le înlocuim! Acum noi suntem grinzile. Carne și piatră devenite ceva mult mai puternic.“

Ah, însă atunci un prostănac ridică mâna și întrebă: „Dar dacă ne vor obosi brațele ținând cerul sus?“

Vedeți, misiunea noastră n-are să se sfârșească prea curând.

JOE HALDEMAN

Final de partidă

Licențiat în fizică și astronomie, Haldeman (n. 1943) a luptat între 1967-1969 în Vietnam. Revenit în America, începe să scrie SF și obține un succes uluitor (Hugo și Nebula) cu chiar romanul de debut *The Forever War* (1972). Textul de față aparține aceleiași lumi evocate în amintitul roman.

I

Au început să-l denumească „Războiul Etern” cam prin secolul douăzeci și trei. Înainte i se spusese simplu război, războiul unic.

Nici măcar nu văzusem cum arăta inamicul. Tauranii porniseră războiul la sfârșitul secolului douăzeci, atacând primele noastre nave, fără să fi fost provocați. Niciodată nu schimbaserăm vreo vorbă cu ei și nici nu capturasem vreunul viu.

Am fost recrutat în 1997 și, deși eram în 2458, mai aveam de petrecut trei ani sub arme. Parcursesem toate gradele, de la soldat de rând până la maior, în mai puțin de jumătate de mileniu. Sigur, fără să-l trăiesc în întregime; dilatarea temporală între salturile colapsar făcea ca toată perioada aceea să se reducă la cinci ani.

Întrucât mi se aprobă să rămân alături de femeia pe care o iubeam, privațiunile serviciului militar îmi fuseseră îndulcite și trăisem cei cinci ani de război într-o stare de relativă împăcare cu soarta. Împreună am trecut prin trei bătălii, împreună am petrecut o permisie pe Pământ și tot împreună ni s-a întâmplat să fim răniți în același timp, câștigându-ne astfel dreptul la un concediu de un an pe Heaven, o planetă-spital. Dar, după aceea, totul s-a destrămat.

De multă vreme bănuiam că nici unul dintre noi nu va supraviețui războiului. Și asta nu numai pentru că luptele erau cumplite – aveai cam o șansă din trei să rămâi în viață după o bătălie, ci mai ales pentru că guvernul nu-și putea permite să ne lase la vatră, fiindcă soldele noastre neplătite, puse cap la cap trimestrial, de-a lungul secolelor, se ridicau la sume care echivalau cu prețul unui crucișător. Dar noi doi ne aveam unul pe altul și nutream speranța că, odată și odată, războiul se va încheia.

Pe Heaven însă, ne-au separat. În baza unor teste (și a vârstei noastre jenant de înaintate), Marygay a fost avansată la gradul de locotenent, iar eu la cel de maior. Pe ea au transferat-o la un Corp Expediționar care tocmai pleca de pe Heaven, pe mine m-au trimis înapoi la Stargate pentru a fi instruit ca ofițer combatant, urmând să primesc comanda unui alt Corp Expediționar.

Am încercat, literalmente, să răstorn cer și pământ pentru ca Marygay să fie transferată în unitatea mea; mi se părea normal ca un comandant să aibă dreptul de a-și alege subordonații. Abia mai târziu am aflat că Armata avea motive întemeiate să nu ne permită numirea în aceeași companie: heterosexualitatea devenise un anacronism, o aberație comportamentală tot mai rară, iar noi eram prea vârstnici pentru a mai fi

„Iecuiți“. Armata avea nevoie de experiența noastră, dar regula cerea să nu existe mai mult de un pervers într-o companie; fără excepții.

Nu eram doar simpli amănți. Marygay și cu mine reprezentam unul pentru altul singura legătură cu lumea anilor 1990. Toți ceilalți proveneau dintr-o lume coșmar, din ce în ce mai deteriorată de trecerea timpului. Și nici nu era o simplă despărțire: chiar dacă supraviețuiam viitoarelor lupte – puțin probabil – dilatarea temporală avea să pună secole între noi. Nu exista nici o ieșire. Unul dintre noi avea să moară, lăsându-l pe celălalt neconsolat.

Instruirea mea ca ofițer a însemnat imersiunea într-o cuvă cu fluorură de carbon oxigenată și de 239 electrozi conectați la creierul și la corpul meu. Procedeu se numea CARS, altfel spus, Computer de Accelerare a Reacțiilor la Stimuli și, vreme de trei săptămâni, m-a făcut să-mi trăiesc viața într-un ritm infernal.

Vreți să știți cine a fost Scipio Emilianus? Marea inteligență a celui de al Treilea Război Punic. Cum parezi și răspunzi unei lovituri de cuțit la abdomen? Blocare cu mâinile încrucișate, răsucire spre dreapta, lovitură cu piciorul stânga la rinichii lipsiți de apărare.

Pentru mine rămânea un mister la ce aveau să-mi folosească toate simulările de lupte cu umbrele. Dar trei săptămâni am fost sclavul aceluiași aparat, învățând cele mai bune metode de a folosi orice armă, de la bastonul ascuțit la un capăt până la bomba nova, și înghițind pe nemestecate tezaurul a două milenii de studii, teorii și prejudecăți militare.

Toate astea trebuiau să facă din mine un adevărat maior. Ca și când învățând un pui de găină să înoate, ai obține o rață.

Despărțirea mea de Marygay a devenit și mai irevocabilă, dacă pot zice astfel, abia atunci când am citit ordinul de luptă: Sade 138, Norul Mare al lui Magellan, patru saitari colapsar și 150 000 ani-lumină depărtare. Dar mă obișnuisem deja cu gândul că n-o voi mai revedea vreodată. Aveam acces nestingherit la dosarele personale ale tuturor subordonaților, inclusiv la al meu. Psihologul militar afirmase că îmi „închipui“ că

manifest înțelegere față de homosexualitate, ceea ce era jignitor, pentru că, încă de când eram de-o șchioapă, mama mă învățase că e treaba fiecăruia ce face cu părțile lui rușinoase. Lucru foarte sănătos când e vorba de majoritate, după cum aveam să aflu mai târziu. Însă când tu ești cel tolerat, treburile se cam schimbă. Când nu eram de față, mai toți îmi spuneau „Moșu’ Ciudat“, cu toate că, în unitatea noastră, cel mai tânăr avea doar nouă ani mai puțin decât mine. Am acceptat neadevărul ăsta, împreună cu inerenta lui ironie: orice-ar face, comandanții nu scapă de porecle. Ar fi trebuit, totuși, să pricep că nu era vorba numai de ireverența aproape obligatorie a soldaților față de superiori. Porecla exprima o atitudine de dispreț și înstrăinare, mai profundă decât oricare alta pe care o simțisem în perioada cât fusesem simplu soldat și subofițer.

Limba, de pildă, îmi crea probleme considerabile. De-a lungul a patru sute cincizeci de ani, engleza evoluase enorm: soldații trebuiau să învețe engleza secolului douăzeci și unu ca pe un fel de limbă mixtă în care să comunice cu ofițerii lor, dintre care unii erau îndeajuns de „bătrâni“ ca să le fie de nouă ori străbunici. Bineînțeles, foloseau acest limbaj doar când se adresau superiorilor sau când își băteau joc de ei, astfel încât îl vorbeau cu stângăcie din lipsă de exercițiu.

Poate la Stargate ar fi trebuit să mi se acorde mai mult timp la CARS, pentru a învăța și limba soldaților mei. Am aplicat politica „ușilor deschise“: de două ori pe săptămână, orice soldat putea să vină direct la mine, fără a mai trece prin întregul lanț ierarhic, iar totul rămânea între patru ochi. Procedeu n-a funcționat niciodată cum se cuvine și, după câteva luni, oamenii au încetat să mă mai caute.

Doar trei dintre noi eram născuți înainte de secolul douăzeci și cinci – de fapt, singurii *născuți*, pentru că oamenii nu se mai produceau prin metoda extenuantă și demodată pe care o știam eu. Acum, fiecare embrion era proiectat pentru un anume scop... iar celor ce ajungeau să fie soldați, în ciuda inteligenței și perfecțiunii fizice, păreau să le lipsească unele calități pe care eu le consideram virtuți. Cu toate acestea,

Attila ar fi ținut la ei; iar Napoleon i-ar fi angajat fără a sta mult pe gânduri.

Ceilalți doi „născuți din femeie“ erau căpitanul Charlie Moore și doctorul-șef, locotenentul Diana Asever. Ambii erau homosexuali, copiii ai secolului douăzeci și doi, dar chiar și așa aveam multe în comun și deveniseră singurii oameni din compania mea pe care îi consideram prieteni. Privind în urmă, înțeleg că noi trei ne izolăm reciproc de restul companiei, lucru convenabil, poate, pentru ei, dar dezastruos pentru mine.

Restul ofițerilor, îndeosebi locotenentul Hilleboe, înlocuitorul la comandă, lăsau impresia că spun doar ceea ce voiam să aud. Nici nu se gândeau să mă anunțe că majoritatea soldaților mă consideră lipsit de experiență, laș, și socoteau că fusesem numit șef peste ei doar pentru că eram mai vârstnic. În parte, aveau dreptate – la urma-urmei, nu mă prezentasem ca voluntar pentru această funcție – dar poate aș fi reușit să remediez situația dacă ofițerii subordonați ar fi fost cinstiți față de mine.

Misiunea noastră era să construim o bază pe principala planetă din sistemul Sade-138 și să o apărăm de atacurile taurane. Expansiunea tauranilor era foarte previzibilă și știam că, mai devreme sau mai târziu, vor apărea. Corpul Expediționar Gama, aflat sub comanda mea, avea să apere planeta vreme de patru ani, după care urma să fie înlocuit cu o garnizoană. Iar eu, teoretic vorbind, aveam să-mi dau demisia pentru a redeveni un civil oarecare – asta dacă nu cumva găseau vreo nouă reglementare, interzicând acest lucru. Sau una mai veche, despre care din neglijență uitaseră să-mi spună.

Indiferent de situație, membrii garnizoanei urmau să plece de pe Stargate la doi ani după noi, neștiind ce-i aștepta pe Sade-138. Nu aveam cum să le transmitem vreun mesaj, întrucât, ca timp „obiectiv“, călătoria dura trei sute patruzeci de ani, cu toate că, datorită dilatării temporale, pe navă treceau numai șapte luni.

Șapte luni reprezenta o perioadă destul de lungă, mai ales când te simțeai ca prins într-o capcană pe coridoarele înguste și în cabinele minuscule de pe *Masaryk II*. A fost o încântare să părăsim crucișătorul plasat pe orbită, deși coborârea pe planetă

însemna patru săptămâni de trudă epuizantă și neîntreruptă, în condiții de pericol și disconfort. Două schimburi de câte 38,5 ore fiecare, alternând între odihna la bordul navei și munca la suprafață.

Alcătuită exclusiv din rocă, planeta nu avea forme de relief, semănând cu o bilă de biliard de un alb spălăcit și posedând o atmosferă rarefiată, compusă din hidrogen și heliu. Temperatura la ecuator oscila între 25 și 17 Kelvin, cu un ciclu de 38,5 ore, căldura din cursul zilei fiind dată de strălucirea albastră și orbitoare emisă de S Doradus. Cu puțin înaintea zorilor, când era cel mai frig, hidrogenul din aer se condensa, transformându-se într-o ceață ușoară și făcând ca totul să devină atât de luncos, încât trebuia să te așezi și să aștepti până se risipea. La ivirea zorilor, un curcubeu în culori pastelate și șterse era singurul fenomen capabil să mai alunge din monotonia alb-negru a peisajului.

Acoperit cu mici bulgări granulari de gaz înghețat, alunecând lent dar continuu în briza anemică, solul devenea înșelător și ucigaș. Trebuia să pășești încet și legănat ca să rămâi pe picioare; dintre cei patru oameni care au murit în timpul construcției bazei, trei au fost victimele unor banale căzături.

De la limita superioară a atmosferei, până la nivelul solului, existau trei eșaloane defensive. Primul era *Masaryk II*, purtând la bord șase vânători cu propulsie tahionică și cincizeci de drone-robot, dotate cu bombe nova. Aflate sub ordinele comodurului Antopol, aceste forțe trebuiau să atace imediat orice navă taurană, ișită din colapsul lui Sade-138. Odată distrusă, eram ca și ajunși acasă.

Chiar dacă străpungea roiul de vânători și drone, inamicului tot i-ar fi fost destul de greu să ne atace. Deasupra bazei noastre subterană, veghea un inel compus din douăzeci și cinci de lasere bevawatt, cu auto-ghidaj, al căror timp de răspuns se măsura în fracțiuni de microsecundă. Iar dincolo de raza de lovire eficace a laserelor se găsea un sector circular, alcătuit din mine nucleare de sol, reglate să detoneze la cea mai neînsemnată distorsiune a câmpului gravitațional din vecinătate: un tauran care să calce pe ea sau o navă care să treacă pe deasupra.

Și dacă, totuși, trebuia să urcăm la suprafață și să luptăm la sol, posibilitate de avut în vedere, mai ales în caz că, odată anihilată defensiva noastră automată, tauranii ar fi încercat să captureze baza intactă, fiecare soldat era înarmat cu un deget-laser de un megawatt și fiecare pluton în dotare un lansator de rachete tahionice plus două aruncătoare de grenade cu repetiție. Și ca ultimă soluție rămânea câmpul de stază.

Nici măcar nu puteam încerca să-i înțeleg pricipiile de funcționare; fizica aflată la baza lor și licența mea în domeniul erau separate de un interval de timp comparabil cu cel ce-i despărțea pe Galileo și pe Einstein. Însă efectele mi-eră cunoscute. Înăuntrul câmpului, care era un volum emisferic (sferic în spațiu) cu raza de aproximativ cincizeci de metri, nimic nu putea depăși o viteză mai mare de 16,3 metri pe secundă. Îmbrăcat în costumul spațial, tot ce se afla în jur îți apărea într-o monocromie fantomatică - fenomen despre care mi se explicase cu dezinvoltură că se datora „transferului de fază a cvasi-energiei infiltrată dintr-o realitate tahionică adiacentă“, ceea ce pentru mine reprezenta o vorbărie fără noimă.

Câmpul făcea inutilizabilă orice fel de armă. Până și o bombă nova devenea un soi de calup inert. În plus, orice creatură, fie ea pământeană ori taurană, murea într-o fracțiune de secundă, fără un costum adecvat de protecție.

Tot în interior, se afla un întreg arsenal de arme demodate, precum și un vânător pentru sprijin aerian; la o adică, într-o situație disperată, putea fi oricând de ajutor. Mi-am pus oamenii să exerseze cu săbii, arcuri, săgeți și alte asemenea, dar n-au fost deosebit de entuziasmați. Toată lumea împărțasea părerea că, odată ajunși la corpla-corp în interiorul câmpului de stază, erau ca și condamnați. N-aș fi putut spune că făceam opinie separată.

Cinci luni au trecut, într-o atmosferă de stereotipie comodă până la plictis.

Membrii bazei s-au învățat curând cu invariabilul program de antrenament și așteptare. Aproape că devenisem nerăbdător să-i văd pe taurani, fie și numai pentru a ieși, într-un fel sau altul, din rutină.

Soldații se acomodaseră mult mai bine decât mine, și asta din motive întemeiate. Aveau de îndeplinit sarcini precise și timp liber din belșug pentru preocupări tipic soldățești, menite să alunge plictiseala. Îndatoririle mele erau mai variate, dar și mai puțin satisfăcătoare, întrucât problemele ce răzbăteau până la mine erau de tipul „competența mea se oprește aici“; cei de la eșaloanele inferioare se îngrijeau să le rezolve pe cele mai plăcute, cu soluții limpezi și de necontestat.

Niciodată nu mă dădusem în vânt după jocuri sau sporturi, dar m-am lăsat atras de ele din ce în ce mai mult, considerându-le drept o supapă de siguranță. Claustrat în atmosfera aceea încordată, mi se întâmpla, pentru întâia oară în viață, să nu mă pot refugia în lectură sau în studiu. Așa că am început să mă antrenez în lupta cu bastonul și cu spada, avându-i ca parteneri pe ceilalți ofițeri; lucram în sala de forță până cădeam frânt de oboseală și ajunsesem să țin o coardă de sărituri chiar și în birou. Mai toți ceilalți ofițeri jucau șah, dar mă băteau cu regularitate - ori de câte ori luam o partidă, aveam senzația că adversarii mei voiau să mă binedispună. Iar jocurile care foloseau cuvinte îmi rămăneau aproape inaccesibile, deoarece cunoștințele mele de limbă se limitau la un dialect pe care ceilalți nu-l puteau folosi decât cu mare greutate. Or, timp și talent pentru a ajunge să stăpânesc engleza „modernă“ nu prea aveam.

O vreme am lăsat-o pe Diana să-mi administreze medicamente psihotonice, dar efectul lor cumulat era înspăimântător - o dependență insidiosă, cu atât mai periculoasă cu cât, la început, nici măcar n-o sesizasem - așa că am încetat brusc tratamentul. După aceea am încercat psihanaliză sistematică, sub supravegherea locotenentului Wilber. Era ceva imposibil. Deși, teoretic, omul îmi cunoștea necazurile, nu reușeam să vorbim aceeași limbă; recomandările lui privind dragostea și sexul semăneau cu îndemnurile pe care le-aș fi adresat eu unui șerb din secolul paisprezece, despre cum să se aibă bine cu preotul și cu stăpânul.

La urma urmei, aici era miezul problemei. Eram sigur că aș fi suportat răspunderile și neîmplinirile legate de funcția de

comandant sau încarcerarea într-o peșteră alături de oamenii aceia care, uneori, păreau mai străini decât însuși tauranii: chiar și covârșitoarea certitudine că totul nu putea duce decât la o moarte dureroasă în slujba unei cauze de două parale – numai s-o am pe Marygay lângă mine. Și, pe măsură ce lunile se scurgeau una după alta, deprimarea mea se adâncea tot mai mult.

Când am ajuns la starea asta, Wilber m-a tratat cu asprime, acuzându-mă că dramatizez situația în care mă aflu. Îmi spunea că știe ce e dragostea; și el fusese îndrăgostit. Iar polaritatea sexuală a cuplului n-avea nici o importanță – în regulă, eram dispus să accept și așa ceva; ideea în sine fusese un clișeu încă de pe vremea părinților mei (deși generația căreia îi aparțineau o privea cu o rezervă previzibilă). Dar dragostea, spunea el, dragostea este o floare plăpândă, un cristal delicat; dragostea e o reacție instabilă cu o perioadă de înjumătățire de aproximativ opt luni. Aste-s prostii, ripostam eu. Într-un rând l-am acuzat că suferă de orbire culturală; treizeci de secole de societate antebelică propovăduiau că dragostea era ceva putând dăinui până la moarte și chiar dincolo de ea și dacă el s-ar fi născut din femeie, iar nu făcut din clocitoare, ar fi știut asta și fără să i se spună! Auzind acestea, pe față i-a apărut un zâmbet strâmb și îngăduitor și a repetat că devenisem victima frustrărilor sexuale autoimpuse și a mistificărilor romantice.

Privind în urmă, socot că ne-am delectat de minune contrazicându-ne unul pe altul. Însă nici vorbă să mă lecuiască.

2

Trecuseră exact patru sute de zile de când începusem lucrările de construcție. Stăteam la biroul meu și nu aveam chef să verific noua programare a serviciilor întocmită de Hilleboe. Charlie ședea lungit pe scaun și citea ceva pe un ecran. Telefonul zbârnâi scurt și, ridicând receptorul, am auzit din înalături vocea comodului.

„Au sosit.“

„Poftim?“

„Am spus că au sosit. O navă taurană tocmai a ieșit din colapsar. Viteză 0,6 c. Decelerație 30 g. Plus minus.“

Charlie era deja lângă mine.

„Ce?“

„Cât timp? Cât să pornești în urmărirea ei, adică“, m-am interesat.

„Imediat ce termini cu întrebările.“ Am închis și m-am dus la computerul logistic, identic cu cel de pe *Masaryk II* și direct conectat la el. În vreme ce încercam să obțin o serie de date, Charlie comanda afișarea vizuală.

Proiectată, holograma avea suprafața de aproximativ un metru pătrat și adâncimea de jumătate de metru. Era programată să indice pozițiile lui Sade-138, ale planetei pe care ne aflam și ale altor câteva bucăți de rocă din sistem. Puncte verzi și roșii indicau situarea navelor noastre și ale tauranilor.

Computerul estima că, pentru decelerare și revenire la planetă, tauranilor le vor trebui minimum unsprezece zile și ceva. Desigur, în calcul erau luate accelerația și decelerația maxime în linie dreaptă, caz în care Antopol le putea curăța navele una câte una, ca pe niște muște așezate pe un perete. Prin urmare, ca și noi, aveau să-și varieze aleator direcția de zbor și rata accelerației. Având o bază de date, cu sute de alte exemple comportamentale ale inamicului, computerul ne-a furnizat tabelul probabilităților.

ZILE PÂNĂ LA CONTACT

PROBABILITATE

11	0,000001
15	0,001514
20	0,032164
25	0,103287
30	0,676324
35	0,820584
40	0,982685
45	0,993576
50	0,999369

MEDIA

28,9554

0,500000

Asta în cazul că Antopol și pirații veseli nu reușeau să-i lovească mortal. Cât zăcusem în conservă pe Stargate, aflasem

că șansele de reușită, într-un asemenea caz, erau ceva mai mici de cincizeci la sută.

Dar nouă, celor de la sol, ne era totuna dacă le trebuiau 28,9554 zile sau două săptămâni, pentru că nu puteam face altceva decât decât să stăm cu mâinile încrucișate și să privim. Dacă Antopol reușea, atunci nu mai eram obligați să așteptăm până la sosirea garnizoanei de trupe regulate care să ne înlocuiască, putând porni direct spre următorul colapsar.

„Din clipă în clipă.“ Charlie mai micșorase puțin imaginea; planeta devenise o minge albă de mărimea unui pepene galben ceva mai rășărit, iar *Masaryk II* era un punct verde, la vreo opt pepeni depărtare spre dreapta; dimensiunea ecranului nu-ți permitea să le vezi pe ambele simultan.

În timp ce priveam, un alt punct verde, mai mic, s-a desprins, îndepărtându-se, din punctul care reprezenta nava. Era însoțit de o fantomatică cifră „2“, iar legenda, proiectată în colțul din stânga jos al display-ului, îl identifica drept 2-DRONĂ DE URMĂRIRE. Alte cifre corespundeau lui *Masaryk II*, unui vânător din defensiva planetară și altor patrusprezece drone. Cele șaisprezece nave nu erau încă destul de îndepărtate una de alta pentru a fi reprezentate prin puncte distincte.

„Anunț-o pe Hilleboe să convoace o adunare generală. Ar fi mai bine să le spunem tuturor dintr-un foc.“

Bărbații și femeile din companie n-au primit prea bine vestea și, sincer vorbind, n-aveam de ce să-i condamn. Cu toții ne așteptasem să fim atacați mai demult și când, după atâta timp, tauranii încă nu apăruseră, se încetățenise tot mai acut părerea că fusese vorba de o greșeală a Comandamentului și că inamicul nu va veni deloc.

Le-am cerut să reia, în modul cel mai serios cu putință, antrenamentele cu armamentul din dotare; de aproape doi ani, nimeni nu-și mai folosisese armele de mare putere. Așa că le-am activat degetele-laser și am distribuit lansatoarele de grenade și de rachete. Nu puteam efectua trageri de antrenament înăuntrul bazei, de teamă să nu deteriorăm senzorii externi și inelul laser defensiv. A trebuit să-l dezactivăm pe jumătate și să ieșim la circa un kilometru

dincolo de perimetrul bazei; tragerile se făceau pe plutoane, sub conducerea mea sau a lui Charlie. Rusk supraveghea atent ecranele de alarmă anticipată. Dacă se apropia ceva, avea ordin să lanseze o rachetă de semnalizare, iar plutonul urma să se întoarcă în interiorul inelului înainte ca dușmanul să apară la orizont, moment în care laserele defensive se activau automat. Asta pentru că, pe lângă doborârea obiectului necunoscut, laserele erau în stare să prăjească și întregul pluton în mai puțin de 0,2 secunde.

Ne putem dispensa de obiectele din bază pentru a le transforma în ținte, dar asta nu s-a dovedit o problemă de nerezolvat. Prima rachetă tahionică trasă a scobit o groapă de douăzeci de metri lungime, zece lățime și cinci adâncime. Roca dislocată ne-a oferit o sumedenie de ținte, unele depășind de două ori statura unui om.

Soldații erau buni, cu mult mai buni decât atunci când folosiseră armele primitive în câmpul de stază. Cel mai reușit antrenament cu laserele aducea cu tragerea la talere. Oamenii lucrau în tandem, stând spate în spate; unul arunca bolovani în aer la intervale aleatorii, celălalt trăgea. Cel care trăgea trebuia să simtă traiectoria bolovanului și să-l spulbere înainte de a atinge solul. Coordonarea ochi-mână pe care-o dovedeau era impresionantă (aici, Consiliul de Eugenie făcuse totuși treabă bună). Atunci când trăgeau în ținte de mărimea unor pietricele, majoritatea realizau procentaje de peste nouăzeci la sută. Sărmanul de mine, nefiind rezultatul bioingineriei genetice, reușeam să nimeresc doar șapte pietre din zece, deși nu-mi neglijasem câtuși de puțin antrenamentul.

Soldații dovedeau aceeași dezinvoltură în aprecierea traiectoriilor și cu aruncătoarele de grenade, acum mai adaptabile decât cele pe care le știam eu. În loc să lanseze doar bombe de o microtonă cu încărcătură propulsivă standard, ele aveau patru încărcături diferite și bombe de una, două, trei sau respectiv patru microtone. Pentru luptele la distanțe foarte mici, când era primejdios să folosești lasere, țeava aruncătorului se deschidea, primind un încărcător cu „alice“. Fiecare foc împrășea o mie de săgeți minuscule – fleșete – sub forma unui nor,

moarte sigură până-n cinci metri, apoi vapori nevătămători la șase metri.

Lansatorul de rachete tahionice nu presupunea nici un fel de îndemânare. Trebuia doar să fii atent, când trăgeai cu el, să nu se afle nimeni în spatele tău; jetul inițial de gaz fierbinte al rachetei mătura totul în urmă, pe o distanță de câțiva metri. În rest, doar potriveai colimatorul pe țintă și apăsași butonul. N-aveai treabă cu traiectoria; practic vorbind, era rectilie de fiecare dată. Racheta atingea prima viteză cosmică în mai puțin de o secundă.

Ieșirile astea în afara bazei și sfârtecarea peisajului cu ajutorul noilor jucării contribuiau la menținerea moralului în rândul trupei. Numai că peisajul nu riposta. Oricât de impresionante ar fi fost efectele armelor, eficiența lor avea să depindă de ceea ce vor folosi tauranii pentru a trage în noi. Falanga grecească o fi arătat ea foarte înspăimântătoare, dar n-ar fi rezistat prea mult în fața unui singur individ înarmat cu un aruncător de flăcări.

Ca și în cazul altor ciocniri de acest fel, din cauza dilatării temporale era imposibil să ne dăm seama ce fel de armament vor avea dușmanii. Totul depindea de nivelul tehnologic atins de taurani în clipa când își începuseră misiunea; puteau fi cu câteva secole înaintea sau în urma noastră. Putea să n-aibă habar de câmpul de stază. Dar, la fel de bine, puteau să spună o formulă magică și să ne facă să dispărem.

Eram cu plutonul patru, pârjolind stâncile, când Charlie m-a chemat de urgență înapoi. L-am lăsat la comandă pe Heimoff.

„Încă unul?“ Scara imaginii holografice fusese astfel ajustată încât planeta noastră avea dimensiunile unui bob de mazăre, situat cam la cinci centimetri de X-ul care indica poziția lui Sade-138. În jurul colapsului erau împrăștiate patruzeci și unu de puncte roșii și verzi; legenda identifica numărul patruzeci și unu drept CRUCIȘĂTOR TAURAN (2).

„Exact.“ Charlie avea un aer sumbru. „A apărut acum câteva minute. Când te-am anunțat. Are aceleași caracteristici ca și celălalt: 30 g, 0,8 c.“

„Ai anunțat-o pe Antopol?“

„Mda.“ Și, anticipând următoarea între-

bare, continuă: „Decalajul emisie-recepție e de aproape o zi.“

„Așa ceva nu s-a mai întâmplat până acum.“ Evident, știa și Charlie asta.

„Poate colapsarul prezintă o importanță deosebită pentru ei.“

„Posibil.“ Era deci aproape sigur că vom lupta la sol. Chiar dacă Antopol reușea să distrugă primul crucișător, la al doilea n-ar mai fi avut cincizeci la sută șanse de a-l lichida. Prea puține drone și vânători. „N-aș vrea să fiu acum în pielea ei.“

„Doar că are s-o încaseze înaintea noastră.“

„Nu se știe. Suntem și noi destul de bine pregătiți.“

„William, asta să le-o spui soldaților, nu mie.“ Micșoră scara hologramei până când rămaseră doar două obiecte: Sade-138 și punctul roșu recent apărut, care se mișca încet.

Ne-am petrecut următoarele două săptămâni privind cum pâlpăiau și se stingeau punctele. Și, dacă știai când și unde să privești, puteai ieși afară să vezi cum se petrecea totul pe viu: o pată strălucitoare de lumină care dispărea în circa o secundă.

În secunda aceea, o bombă nova elibera o putere de un milion de ori mai mare decât cea a unui laser bevawatt. Se năștea o stea miniaturală cu diametrul de jumătate de kilometru și la fel de fierbinte ca și interiorul Soarelui. Mistuia tot ce atingea. Radiația emisă de o lovitură cu puțin ratată putea deteriora iremediabil electronica navelor – doi vânători, câte unul de fiecare parte, avuseseră deja o asemenea soartă; acum, lipsiți de putere, morți, ieșeau cu viteză constantă din sistem.

Pe la începutul războiului, folosisem bombe nova mai puternice, dar, în cantități mari, materia degenerată folosită la ele ca explozibil devenea instabilă. Bombele tindeau să detoneze când încă se aflau la bordul navei. Evident, tauranii se confruntau cu aceeași problemă – sau ne copiaseră procesul tehnologic – pentru că și ei ajunseseră la bombe nova care foloseau mai puțin de o sută de kilograme de materie degenerată. Le desfășurau aproape la fel ca și noi, adică fragmentând încărcătura activă,

lângă ținte, în zeci de capete, dintre care numai unul era bomba novă.

Odată spulberat *Masaryk II* și cohorta sa de vânători și drone, bănuiam că le vor mai rămâne câteva bombe. Prin urmare, era foarte probabil că ne pierdeam timpul și energia cu tragerile de antrenament.

Nu ascund că mi-a trecut prin minte să adun unsprezece oameni și să ne îmbarcăm pe vânătorul ascuns la loc sigur, în interiorul câmpului de stază. Era preprogramat să ne ducă înapoi la Stargate.

Ajunsesem până acolo încât, încercând să mă gândesc la cei pe care-i prețuiam cel mai mult, făcusem chiar și o listă în minte cu cei unsprezece. Rezultatul era că pe șase dintre ei urma să-i aleg la întâmplare.

Până la urmă, am lăsat-o baltă. Aveam totuși șanse, poate al naibii de bune, chiar și împotriva unui crucișător complet echipat. Nu era ușor să lanseze o bombă nova atât de aproape încât să ne prindă în raza ei mortală de acțiune.

Și-n plus, mă puteau ejecta în spațiu pentru dezertare. Așa că, ce atâta bătaie de cap.

Buna dispoziție ne mai reveni când una dintre dronele lansate de *Masaryk II* distruse primul crucișător tauran. Fără a mai socoti ce lăsase în urmă pentru apărarea planetei, lui Antopol îi rămăneau optsprezece drone și doi vânători. Acestea porniră să intercepteze cel de-al doilea crucișător, aflat în momentul acela la câteva ore-lumină depărtare, urmărite însă în continuare de dronele inamice, cincisprezece la număr.

Dintre care una ajunse la *Masaryk II*. Supraviețuitorii încercară să continue atacul, dar fură puși pe fugă. Fără să fie urmărite, trei drone și un vânător părăsiră cu viteză maximă locul bătăliei, descriind o buclă pe deasupra planului eclipticii. Le-am contemplat cu un interes morbid, în timp ce crucișătorul inamic revenea încet spre noi, pentru a încheia socotelile. Încercând să scape, vânătorul se îndreptă spre Sade-138. Nimeni nu reproșa nimic echipajului. Ba chiar le-am trimis un mesaj de rămas-bun/baftă: blocați cum erau în incintele de accelerație, bineînțeles că n-au răspuns. Dar, pentru cine o căuta, înregistrarea avea să fie acolo.

Tauranilor le-au dat cinci zile să ajungă înapoi și să se instaleze comod, pe o orbită staționară, de cealaltă parte a planetei. Ne-am pregătit pentru atac, de-acum inevitabil; prima fază, aeriană, era complet automată – dronele lor contra laserelor noastre. Am trimis cincizeci de oameni, bărbați și femei, în interiorul câmpului de stază, asta în caz că vreo dronă ar fi reușit să treacă. În realitate, un gest inutil; la o adică, inamicul putea să aștepte, arzându-i pe cei dinăuntru în clipa când ar fi anulat câmpul.

Lui Charlie îi veni o idee trăznică pe care era cât p-aci s-a aprobat.

„Am putea mina toată baza.“

„Ce vrei să spui?“ l-am întrebat eu. „Totul în jur e gata minat pe o rază de douăzeci și cinci de kilometri.“

„Nu, nu-i vorba de mine și alte de-astea. Mă refer la bază în sine, aici, în subteran.“

„Continuă.“

„În vânător sunt două bombe nova,“ arătă Charlie spre câmpul de stază, de care ne despărțeau câteva sute de metri de rocă. „Le aducem aici, le armăm, apoi ne ascundem cu toții în interiorul câmpului și așteptăm.“

Ideea era oarecum atrăgătoare. Mă scutea de răspunderea ce-mi revenea pentru ordinele date; totul era lăsat în voia sorții. „Charlie, nu cred c-ar merge.“

Părea jignit. „Ba da.“

„Ba nu. Uite, ca să reușești, ar trebui să-i atragi pe toți tauranii în raza de acțiune, înainte de explozie. E sigur însă, că, după ce vor trece de toate sistemele noastre de apărare, nu se vor înghesui să dea năvală aici. Cu atât mai puțin dacă locul ar părea părăsit. Ar bănuși ceva, ar trimite o patrulă de recunoaștere. Și după ce patrula ar declanșa explozia...“

„Ne-am întoarce de unde am plecat. Și fără bază. Păcat.“

Am dat din umeri. „A fost o idee. Mai gândește-te, Charlie.“ Mi-am îndreptat din nou atenția către display, unde o luptă inegală era în plină desfășurare. Înainte să se ocupe de noi, tauranii voiau mai întâi să distrugă ultimul vânător din sistemul defensiv de deasupra planetei. Nu puteam face altceva decât să urmărim punctele roșii,

rotindu-se încet în jurul planetei, ca la un concurs de tir. Până acum, pilotul eliminase pe rând toate dronele urmăritoare; vânătorii inamici încă nu-și făceau apariția.

Îi trecusem pilotului controlul asupra a cinci dintre laserele din inelul defensiv. Din păcate, nu-i erau de prea mare folos. Un laser bevawatt furnizează pulsuri de un miliard de kilowați pe secundă la distanță de o sută de metri. La o mie de kilometri altitudine, însă, puterea fascicolului scădea la zece kilowați. Putea avaria, eventual, un senzor optic. Măcar mai încurca lucrurile.

„Nu ne-ar strica încă un vânător. Sau șase.“

„Mai elimină niște drone,“ am spus eu. Aveam, bineînțeles, un vânător și un oarecare detașat la noi pe post de pilot. Dar era singura noastră speranță, în caz că am fi fost încolțiți în câmpul de stază.

„Cât de departe e tipul celălalt?“ întrebă Charlie, referindu-se la vânătorul care dăduse bir cu fugiții. Am redus holograma și undeva, în dreapta, a apărut un punct verde. „La vreo șase ore-lumină.“ Îi mai rămăseseră doar două drone, prea apropiate să mai apară ca puncte distincte; a treia fusese sacrificată ca să-și acopere retragerea. „Nu mai accelerează, dar are deja 0,9c.“

„Să vrea și tot n-ar putea să ne ajute.“ Îi trebuia o lună doar să încetinească.

De-abia făcusem această constatare, când se stînse și punctul care reprezenta propriul nostru vânător din defensivă. „Rahat.“

„Acum începe distracția. Anunț soldații să se pregătească pentru a ieși la suprafață?“

„Nu... dă-le ordin să îmbrace costumele, în caz de depresurizare. Dar cred că mai avem ceva până să facem față unui atac la sol.“ Am mărit din nou holograma. Deja patru puncte roșii înconjurau agale globul, îndreptându-se spre noi.

Mi-am pus costumul și m-am întors la postul de comandă, grăbit să nu pierd focurile de artificii de pe monitoare.

Laserele funcționau perfect. Toate cele patru drone, convergând simultan spre noi, fură localizate și distruse. În afară de una singură, restul bombelor nova explodaseră sub linia orizontului vizibil (acesta se afla la aproximativ zece kilomeri depărtare, dar laserele erau montate la altitudine mare și puteau ținti asupra unor obiective situate la

o distanță dublă). Detonând în câmpul nostru vizual, bomba topise o porțiune semicirculară care, vreme de câteva minute, a fost invadată de o orbitoare strălucire albă. O oră mai târziu, locul încă mai emitea o lumină portocalie spălăcită, iar temperatura afară se ridicase la 50 Kelvin, topind mai toată zăpada și dezgolind un sol cenușiu-întunecat și accidentat.

Următorul atac se încheie tot într-o fracțiune de secundă, dar de data asta fuseseră opt drone și patru dintre ele detonaseră la sub zece kilometri de noi. Radiația propagată de craterele înroșite a ridicat temperatura până spre 300 K. Depășea punctul de topire al gheții și începusem să mă neli-niștesc. Costumele de luptă rezistau până la o mie de grade, dar timpul de răspuns al laserelor automate depindea de supraconductorii de joasă temperatură.

Am cerut computerului parametrul de temperatură pentru care erau proiectate laserele și am obținut TR 398-734-009-265, „Unele aspecte privind adaptabilitatea tehnicii de luptă criogenice la medii cu temperaturi înalte,“ oferind o sumedenie de sfaturi, care de care mai utile despre modul în care ne puteam izola armele dacă aveam la îndemână un arsenal perfect aprovizionat. Se menționa, totuși, că timpul de răspuns al dispozitivelor cu auto-ghidaj creștea odată cu temperatura și că, peste un anumit prag critic, armele nu mai oceau deloc. Nu exista însă nici o posibilitate de a anticipa comportarea fiecărei arme în parte; puteam, cel mult, să notăm că plaja temperaturilor critice înregistrate se întindea de la 790 K la 420 K.

Charlie urmărea concentrat display-ul. Vocea îi suna curios de plat în radioul costumului. „Șaisprezece, de data asta.“

„Te surprinde?“ Unul dintre puținele lucruri aflate despre gândirea taurană se referea la o anumită fixație în legătură cu numerele, îndeosebi cu cele prime și cu puterile lui doi.

„Să sperăm că nu le-au rămas treizeci și două.“ Am folosit din nou computerul: n-am aflat decât că, până acum, tauranii lansaseră în total patruzeci și patru de drone, iar unele crucișătoare puteau transporta până la o sută douăzeci și opt de drone.

Aveam la dispoziție jumătate de oră până la primele impacturi. Puteam evacua tot personalul în interiorul câmpului de stază unde, în eventualitatea pătrunderii vreunei bombe nova, ar fi fost pe moment în siguranță. În siguranță, dar prinși în capcană. Oare cât va dura răcirea craterului dacă trei sau patru bombe – ea să nu mai vorbim de șaisprezece – penetrau sistemul defensiv? Nu puteai trăi la nesfârșit îmbrăcat în costum de luptă, cu toate că el recicla totul cu o eficiență nemiloasă. Doar o săptămână și era de ajuns să te deprime total. Două, și manifestai tendințe sinucigașe. În condiții de luptă, nimeni nu rezistaze vreodată trei săptămâni.

În plus de asta, ca poziție defensivă, câmpul de stază tinde să devină o capcană mortală. Domul fiind opac, inamicul poate face ce vrea: ca să afli ce pune la cale, trebuie să scoți afară capul. Așa că nu trebuie să dea buzna peste tine cu arme primitive, decât dacă îl roade nerăbdarea. Pur și simplu, „îmbracă” domul cu foc laser și așteaptă să închizi generatorul. Iar între timp, te hărțuiește continuu, zvârlind înăuntru cu sulițe, pietre și săgeți – sigur, asediatul răspunde în același fel dar fără nici un folos.

Bineînțeles, lăsând pe cineva înăuntru bazei, ceilalți puteau petrece jumătate de oră fatidică în câmpul de stază. Dacă cel lăsat în urmă n-ar mai fi revenit, era semn că afară treburile s-au încins. Am trecut pe frecvența rezervată celor din Eșalonul 5 și peste.

„Vă vorbește maiorul Mandella.” Tot mai suna ca o glumă proastă.

Le-am expus în linii mari situația și le-am cerut să comunice soldaților că se

Desen de Florin Constantin

puteau deplasa de voie în câmpul de stază. Eu aveam să rămân pe loc, venind să-i scot ulterior dacă totul era bine – desigur, nu din mărînimie, ci pentru că preferam să fiu vaporizat într-o nanosecundă decât să am parte de o moarte lentă sub domul cenușiu.

Mi-am lipit casca de a lui Charlie. „Poți să pleci și tu. Mă ocup eu de ce probleme mai apar.”

„Nu, mulțumesc,” zise el încet. „Mai curând așa... Hei, ia uite aici.”

Crucișătorul lansase încă un punct roșu, la câteva minute în urma celorlalte. Legenda de pe display îl identifica drept o altă dronă. „Ciudat.”

„Ticăloși superstițioși,” comentă el rece.

Până la urmă, doar unsprezece oameni s-au alăturat celor cincizeci cărora le ordonasem să ocupe poziții în interiorul domului. Asta m-a surprins, deși n-ar fi fost cazul.

Dronele se apropiau tot mai mult, iar Charlie și cu mine ne holbam la monitoare, evitând cu grijă imaginea holografică, întrucât, în mod tacit, amândoi împărțeam ideea că era mai bine să nu știm când se aflau la un minut depărtare, la treizeci de secunde... apoi, ca și-n celelalte dați, totul s-a terminat înainte să ne dăm seama că începuse. Pe ecrane a explodat o lumină albă și orbitoare, imediat urmată de șuierul paraziților, iar noi eram încă în viață.

De data asta, însă, la orizont – sau chiar mai aproape! – apăruseră alte cincisprezece cratere, iar temperatura creștea atât de repede, încât ultima cifră de pe afișaj devenise o pată nedefinită. Când indicațiile începură să descrească, valoarea maximă depășise opt sute.

În acea fracțiune de secundă cât le trebuise laserelor să țintească și să tragă, nu văzusem nici una dintre drone. Acum, însă, ca un fulger deasupra orizontului apăru cea de-a șaptesprezecea, zigzagând nebunește și oprind exact deasupra noastră. O clipă lăasă impresia că plutește, apoi începu să cadă. Jumătate dintre lasere o detectaseră și trăgeau continuu, dar nici unul nu putea ținti: erau toate blocate pe ultima poziție de tragere.

Sclipea coborînd, oglinda polizată a fuselajului zvelt reflectând strălucirea albă aruncată de cratere și licărul intermitent și straniu al descărcărilor laser, susținute dar inutile. L-am auzit pe Charlie ținându-și respirația și drona căzu atât de aproape, încât se deslușea încrengătura fină a matricolelor taurane imprimare pe fuselaj, precum și un hubloul transparent lângă bot – apoi erupse o flamă și drona se făcu nevăzută.

„Ce dracu’?” spuse încet Charlie.

Hubloul. „Probabil recunoaștere.”

„Așa cred și eu. Deci s-au prins că suntem cu mâinile legate.”

„Doar dacă nu-și revin laserele.” Slabe speranțe în direcția asta. „Ar fi bine să ne retragem în dom.”

Pronunță un cuvânt a cărui vocală se

transformase de-a lungul secolelor, păstrându-și însă înțelesul.

„Nu e grabă. Să-i vedem ce fac.”

Am așteptat câteva ore. Temperatura în exterior se stabilizase la 690 K – puțin sub punctul de topire al zincului, mi-am amintit fără nici o legătură – și am încercat controlul manual pentru lasere, dar era încă înțepenit.

„Uite-i că vin iar,” anunță Charlie. „Tot opt.”

Am pornit spre display. „Cred că...”

„Stai! Nu sunt drone.” Legenda le identifica pe toate opt drept TRANSPORTOARE.

„Am impresia că vor să cucerească baza,” spuse el. „Intactă.”

Asta era, și probabil voiau să testeze noi arme și tehnici de luptă. „Nu prea au ce pierde. Pot oricând să se retragă și să ne arunce în cap o bombă nova.”

Am luat legătura cu Brill și i-am ordonat să mobilizeze toți soldații aflați în câmpul de stază. Împreună cu restul plutonului, urmau să organizeze o linie defensivă în jurul sectoarelor de nord-est și nord-vest.

„Am o idee,” vorbi Charlie. „Cred că n-ar trebui să-i urcăm pe toți odată la sol. Întâi să aflăm câți taurani sunt.”

Avea dreptate. Să păstrăm rezerve și să-l facem pe inamic să ne subestimeze forțele. „De acord... s-ar putea să fie doar șazeci și patru în opt transportoare.” Sau o sută douăzeci și opt sau două sute cincizeci și șase. Tare aș fi vrut ca sateliții noștri spion să aibă putere de rezoluție mai bună. Dar nu poți vârfi prea multă aparatură într-un obiect de mărimea unei portocale.

Am hotărât să-i las pe cei șaptezeci de oameni ai lui Brill să alcătuiască prima linie defensivă și le-am ordonat să ocupe poziții în tranșeele săpate în jurul perimetrului bazei. Restul aveau să rămână jos, până la noi ordine.

Dacă reieșea că, numeric sau tehnologic, tauranii puteau debarca o forță invincibilă, urma să dau ordin ca toată lumea să treacă în câmpul de stază. Există un tunel între bază și dom, astfel încât cei din subteran să se deplaseze acolo în deplină siguranță. Cei din tranșee trebuiau să se retragă sub bătaia focului. Asta dacă mai era vreunul

în viață când aveam să dau un asemenea ordin.

Am convocat-o pe Hilleboe și am lăsat-o să supravegheze, împreună cu Charlie, laserele. Dacă se deblocau, o puteam chema înapoi pe Brill, împreună cu oamenii ei. Urma apoi re-conectarea auto-ghidajului și lăsam spectacolul să se desfășoare în voie. Dar chiar și blocate, laserele ne puteau fi de folos. Charlie a marcat monitoarele pentru a vedea direcția de lovire a laserelor; el și cu Hilleboe puteau să tragă manual, ori de câte ori apărea ceva în linia de ochire a armelor.

Mai aveam vreo douăzeci de minute. Brill inspecta perimetrul cu oamenii din subordine, desfășurându-i pe grupe în tranșee și stabilind sectoare de foc suprapuse. Am intervenit, cerându-i să dispună armamentul greu astfel încât să poată fi folosit pentru a împinge inamicul în linia de bătaie a laserelor.

Nu prea mai erau multe de făcut, așa că am rămas în așteptare. L-am pus pe Charlie să estimeze apropierea adversarului și să mă țină la curent cu timpul pe care-l mai aveam la dispoziție, apoi m-am așezat cu un bloc-notes la birou, pentru a face o schiță a pozițiilor ocupate de Brill, în ideea de a o îmbunătăți.

La prima linie pe care am trasat-o, am trecut cu vârful creionului prin patru foi de hârtie. Era ceva de când nu mai făcusem operațiuni de finețe îmbrăcat în costum. Mi-am amintit cum, în cursul pregătirilor, ni se ceruse să ne obișnuim cu circuitele de amplificare a forței, trecând ouă de la unul la altul, o treabă împruțită. Asta m-a făcut să mă întreb dacă se mai găseau ouă pe Pământ.

După ce am terminat diagrama, am constatat că n-aveam ce să-i mai adaug. Mi se vârăse în cap teorie cu ghiotura; posedam o mulțime de cunoștințe tactice privind învăluirea și încercuirea, numai că punctul de vedere era pe dos. Dacă tu erai cel încercuit, nu existau prea multe opțiuni. Una spunea să stai locului și să lupți. Alta zicea să răspunzi rapid la concentrările de forță, dar să rămâi flexibil pentru ca inamicul să nu poată utiliza o trupă de diversion care să-ți atragă forțele dintr-o altă porțiune a perimetrului de apărare. O altă

recomandare, întotdeauna valoroasă, era: *Folosește la maximum sprijinul aerian și spațial*. Strânge din dinți, nu-ți pierde cumpătul și roagă-te să vină cavaleria. Nu ceda poziția și nu te gândeai nicicum la Dien-bienphu, la Alamo sau la bătălia de la Hastings.

“Încă opt transportoare”, anunță Charlie. “Și cinci minute. Până să ajungă primele opt.”

Deci ataca în două valuri. Cel puțin două. Cum aș fi procedat eu, în locul comandantului tauran? Nu era cine știe ce greutate; tauranilor le lipsea imaginația tactică și aveau tendința de a mima comportamentul uman.

Primul val putea fi de sacrificiu, o acțiune kamikaze, care să ne sperie și să ajute la aprecierea defensivei noastre. Al doilea val avea să atace mai metodic, pentru a isprăvi cu noi. Sau invers: primul grup trebuia să ocupe poziții în tranșee în douăzeci de minute, iar al doilea să treacă pe deasupra noastră și să lovească în forță, într-un singur punct, străpungând perimetrul și ocupând baza.

Sau poate trimiseseră două forțe, pur și simplu fiindcă doi era un număr magic. Sau nu reușeau să lanseze decât opt transportoare odată (o treabă periculoasă - însemna că transportoarele erau mari; în alte situații, tauranii folosiseră transportoare în care încăpeau de la patru până la o sută douăzeci și opt de soldați).

“Trei minute”. M-am uitat îndelung la grupul de monitoare prezentând diferite sectoare ale câmpului de mine. Dacă eram norocoși, coborau la sol chiar acolo, ca măsură de precauție. Ori poate treceau în zbor destul de jos ca să detoneze minele.

Aveam un vag sentiment de vinovăție. Eram la adăpost în borta aceea, mângâind planuri pe hârtie, gata să dau ordine. Ce părere aveam cei șaptezeci de miei de sacrificiu despre comandantul lor chiulanguiu?

Și mi-am adus aminte de prima mea misiune și de căpitanul Stott, care preferase să rămână în siguranță pe orbită în timp ce noi luptam la sol. Retrăirea valului de ură simțit atunci a fost atât de vie, încât a trebuit să fac un efort să alung senzația de greață.

“Hilleboe, poți manevra laserele singură?”

"Bineînțeles, domnule maior."

Am azvârlit creionul cât colo și m-am ridicat. "Charlie, preiei coordonarea unităților; te poți descurca la fel de bine ca și mine. Eu plec la suprafață."

"Nu v-aș recomanda asta, domnule maior."

"La naiba, William. Nu te prosti," interveni și Charlie.

"Eu comand aici, nu..."

"N-o să rezisti nici zece secunde acolo."

"O să risc alături de ceilalți."

"Nu înțelegeți ce-ți spun? Or să te ucidă oamenii!"

"Soldații? Aiurea. Știu că nu țin la mine cine-știe-ce, dar..."

"N-ai tras cu urechea pe frecvențele lor?" N-o făcusem; când vorbeau între ei, foloseau un jargon care-mi era complet străin. "Oamenii consideră că i-ai scos la suprafață drept pedeapsă pentru lașitate. Și asta după ce le-ai spus că aveau voie să intre cu toții în dom."

"Nu este așa, domnule maior?" întrebă Hilleboe.

"Să-i pedepsesc? Nu, nici vorbă." Nu în mod premeditat. "Doar că erau la suprafață când am avut nevoie... Locotenentul Brill nu le-a spus nimic?"

"Eu unul n-am auzit," răspuse Charlie. "Probabil e prea ocupată și a uitat să mai treacă pe frecvența noastră."

Sau poate era de acord cu soldații. "Mai bine..."

"Priviți!" strigă Hilleboe. Pe unul dintre monitoarele care supravegheau câmpul minat, se vedea primul transportor; după o secundă, apărură și celelalte. Veneau din direcții aparent întâmplătoare și nici măcar nu erau distribuite uniform în jurul bazei. Cinci în sectorul nord-estic și doar unul în cel sud-estic. I-am transmis lui Brill noile informații.

Le anticipasem destul de bine modul de acțiune; toate coborau spre câmpul de mine. Unul dintre transportoare se apropie îndeajuns de mult ca să detoneze un dispozitiv tahionic. Suflul exploziei îi atinse partea din spate, făcându-l să se dea peste cap și să se prăbușească în bot. Ecluze laterale se deschiseră, lăsând tauranii să se târască afară din navă. Erau doisprezece; patru rămăseseră probabil înăuntru. Dacă și în celelalte nave erau tot șaisprezece, însemna

că ne depășeau numeric numai cu puțin.

Asta în primul val.

Celelalte transportoare coborâră la sol fără incidente, și da, în fiecare se aflau câte șaisprezece taurani. Brill redistribui rapid grupele pentru a face față concentrării de soldați dușmani, iar noi am rămas în așteptare.

Traversară câmpul minat, pășind la unison ca niște roboți cu picioarele curbate și cu trupurile masive, fără a slăbi ritmul de deplasare nici măcar atunci când vreunul dintre ei era făcut bucățele de explozii, lucru care se întâmplă de unsprezece ori.

Când apărură la orizont, am înțeles și motivul distribuției lor aparent aleatorii: analizaseră dinainte traseele care le ofereau cea mai bună acoperire naturală, profitând de sfărâmurile făcute de drone. Înaintând astfel, ajungeau la numai doi kilometri de bază, fără ca noi să-i putem ținti cum se cuvine. Iar costumele lor aveau circuite de amplificare a forței, similare cu ale noastre, așa că parcurgeau un kilometru în mai puțin de un minut.

Brill ordonă imediat soldaților ei să deschidă focul, mai degrabă pentru a le menține moralul decât cu speranța de a-și lovi adversarii. Era greu de spus, dar poate din când în când, reușeau să-i nimerească. Bine totuși că rachetele tahionice transformau stâncile mari în pietriș, treabă impresionantă de altfel.

Tauranii ripostau trăgând cu niște arme asemănătoare rachetelor tahionice, poate chiar identice. Rareori nimereau ținta; oamenii noștri se aflau la și sub nivelul solului și, dacă nu loveau un obstacol, racheta își continua zborul la nesfârșit și aleluia. Au reușit totuși să distrugă un laser bevawatt, iar zguduitura produsă de explozie, atât cât a ajuns până la noi, a fost îndeajuns de puternică încât să mă facă să regret că nu ne îngropasem mai adânc de douăzeci de metri.

Laserele bevawatt nu ne erau de nici un folos. Probabil, tauranii descoperiseră dinainte direcțiile lor de ochire și acum le ocoleau cu grijă. Asta a fost și norocul nostru, pentru că dezamăgirea l-a făcut pe Charlie să-și dezlipească privirea, pentru moment, de la monitoarele laserelor și să se uite la hologramă.

“Ce dracu?”

“Probleme, Charlie?” Rămăsesem cu ochii la monitoare. Așteptând să se întâmple ceva.

“Nava, crucișătorul... a dispărut.” Am privit la hologramă. Avea dreptate, singurele luminițe roșii erau cele care reprezentau transportoarele.

“Unde au plecat?” am întrebat eu prostește.

“Să dăm înapoi.” Derulă display-ul câteva minute înapoi și fixă scara astfel încât în cubul hologramei să încapă planeta cât și colapsarul. Crucișătorul reapăru și, odată cu el, trei puncte verzi. “Lașul” nostru, atacându-l cu doar două drone.

Și cu un mic ajutor de la legile fizicii.

În loc să procedeze la inserția în colapsar, vânătorul îl *ocolise*, folosindu-i gravitația pentru a obține un efect de praștie. Ieșise cu 0,9 c, iar dronele cu 0,99 c, angajate direct spre crucișătorul inamic. Planeta noastră era la aproximativ o sută de secunde-lumină de colapsar, astfel încât nava taurană avusese doar zece secunde răgaz să detecteze și să distrugă cele două drone. Iar la viteza aceea, era totuna dacă te lovea o bombă nova sau un scuipat.

Prima dronă dezintegrase crucișătorul, iar cealaltă, la 0,01 secunde în urma ei, intrase pe o traiectorie de coliziune cu planeta. Vântorul evitase prăbușirea, trecând la numai câteva sute de kilometri de planetă și se mistuise în spațiu, decelerând la maximum cu cei 25 g ai lui. Urma să se întoarcă peste câteva luni.

Tauranii, însă, n-aveau de gând să aștepte. Se apropiaseră destul de mult de liniile noastre pentru ca ambele părți să folosească laserele, dar ei se aflau și în raza de acțiune a grenadelor. O stâncă suficient de mare îi proteja de focul laserelor; în schimb, grenadele și rachetele făceau ravagii în rândurile lor.

La început, soldații lui Brill au avut un avantaj coplesitor; luptând din tranșee, puteau fi atinși doar cu lovituri norocoase sau cu grenade extrem de bine țintite (tauranii le aruncau cu mâna la distanțe de ordinul sutelor de metri). Brill pierduse patru oameni, dar, față de începutul atacului, forțele taurane își înjumătățiseră practic efectivul.

În cele din urmă, peisajul fusese îndeajuns de sfârtecat astfel ca grosul forței taurane să lupte acum din gropile aflate pretutindeni în jur. Lupta lânzezea, transformându-se în dueluri individuale cu lasere, punctate ici și colo de folosirea armelor grele.

Nu era însă recomandabilă utilizarea unei rachete tahionice împotriva unui singur tauran, sau cel puțin nu atunci când la depărtare de câteva minute se aflau forțe al căror număr nu se cunoștea.

Ceva în reluarea pe care tocmai o urmărisem nu-mi dădea pace. Acum, când bătălia se mai calmase, mi-am dat seama ce era.

Ce efecte produsese impactul celei de-a doua drone, prăbușită pe planetă cu o viteză apropiată de cea a luminii? M-am repezit la computer și i-am cerut estimările: cantitatea de energie eliberată în ciconire, coroborată apoi cu informația geologică din memorie.

De douăzeci de ori mai multă energie decât la cel mai puternic cutremur înregistrat vreodată. Și asta pe o planetă cu dimensiunile pe sfertul celor ale Pământului.

Am transmis pe frecvența generală: “Toată lumea la suprafață! Imediat!” Am acționat presurizarea, apoi deschiderea ecluzei și tunelului care ducea de la postul de comandă la suprafață.

“Ce dracu’ Will...?”

“Cutremur!” Cât timp mai aveam? “Mișcă-te!”

Hilleboe și Charlie veneau imediat după mine.

“Suntem mai adăpostiți în tranșee?” întrebă Charlie.

“Nu știu,” am răspuns. “E primul meu cutremur.” Și dacă pereții tranșeei aveau să se surpe și să ne strivească?

Am rămas surprins de întunericul care domnea la suprafață. S Doradus aproape apusese; diafragmele camerelor de luat vederi compensară nivelul scăzut de iluminare.

Un laser dușman mătură locul deschis din stânga noastră, stârnind o cascadă de scântei în trecerea peste postamentul unui beavawatt. Încă nu fusesem reperați. Am hotărât la unison că în tranșee era mai sigur și din trei pași am ajuns la cea mai apropiată.

Acolo se aflau patru soldați, unul dintre ei grav rănit sau poate mort. M-am rosto-

golit peste taluz și am comutat amplificatorul de imagine pe gradația doi, pentru a-i vedea pe tovarășii noștri de tranșee. Aveam noroc; unul era grenadier și exista chiar și un lansator de rachete. Am reușit să le disting și numele înscrise pe căști. Nimerisem în tranșeea lui Brill, dar ea încă nu observase. Se afla la celălalt capăt și, supraveghind precaută împrejurimile, dădea indicații către două grupe care efectuau o manevră de învăluire. După ce-și ocupară pozițiile, se adăposti și ea din nou. "Dumneavoastră sunteți, domnule maior?"

"Exact," am răspuns cu fereală. Mă întrebam dacă printre oamenii din tranșee exista cineva să-mi poarte sâmbetele.

"Ce-i povestea asta cu cutremurul?"

Aflase despre crucișătorul distrus, dar nu și despre cea de-a doua dronă. I-am expus situația în câteva cuvinte.

"Încă n-a ieșit nimeni din ecluză," remarcă ea. "Cel puțin până acum. Cred că au intrat toți în câmpul de stază."

"Da, erau aproape și de una și de alta." Poate unii nu-mi luaseră avertismentul în serios și se aflau încă sub sol. Pentru mai multă siguranță am lansat un nou apel pe frecvența generală și, imediat după, se dezlănțui iadul pe pământ.

Solul se scufundă brusc sub noi, apoi se arcui în sus; ne izbi cu o asemenea forță încât ne proiectă în aer, rostogolindu-ne afară din tranșee. Am zburat câțiva metri, îndeajuns de sus ca să văd mozaicul galben și portocaliu de ovaluri strălucitoare, craterele unde fuseseră oprite bombele nova. Am căzut în picioare, dar pământul se clătina și aluneca atât de violent sub tălpi, încât îmi era imposibil să-mi păstrez poziția.

Cu un scrâșnet adânc pe care l-am simțit chiar prin costum, terenul de deasupra bazei noastre se prăbuși, fărâmițându-se. Odată cu tasarea solului, parte din talpa câmpului de stază, o clipă expusă, se așternu pe noua suprafață cu o grație nepăsătoare.

Speram că toată lumea avusese mintea și timpul necesare să intre sub dom.

Din tranșeea alăturată apărură o siluetă clătănându-se și, brusc, mi-am dat seama că nu era umană. La o asemenea distanță, laserul meu i-a găurit casca; tauranul mai făcu doi pași și se prăbuși pe spate.

Deasupra tranșeei se mai ivi o cască. I-am retezat partea de sus înainte ca posesorul ei să poată schița vreun gest.

Nu reușeam să mă orientez. Singurul lucru neschimbat era domul de stază, dar el arăta la fel din orice unghi l-ai fi privit. Laserele bevawatt fuseseră îngropate, însă unul dintre ele se declanșase, fascicolul orbitor și intermitent iluminând un nor învărtejit de rocă vaporizată.

Fără putință de îndoială, mă aflam în teritoriu inamic. Am pornit să traversez solul încă agitat, în direcția domului.

Nici un comandant de pluton n-a răspuns apelurilor mele. Toți, cu excepția lui Brill, erau probabil în interiorul domului. I-am găsit, totuși, pe Hilleboe și pe Charlie; pe Hilleboe am trimis-o în dom, să-i scoată afară pe toți cei dinăuntru. Dacă și al doilea val de atac număra 128 de taurani, atunci trebuia să ne strângem toate forțele.

Zgâlțâielile s-au mai potolit și am nimerit într-o tranșee "prietenă" - de fapt a bucătarilor, pentru că singurii ei ocupanți erau Orban și Rudkoski.

Apel de la Hilleboe: "Domnule maior... erau doar zece oameni acolo. Restul n-au reușit să scape."

"Au rămas pe loc?" Doar avuseseră timp suficient la îndemână.

"Nu știu, domnule maior."

"Nu-i nimic. Vezi de câți oameni mai dispunem." Am încercat din nou frecvențele comandanților de plutoane, dar nu se auzea decât fâșăitul legăturilor întrerupte.

Vreme de câteva minute am pândit focul laser al dușmanilor, dar acesta încetase. Probabil așteptau întăriri.

Hilleboe din nou: "Doar cincizeci și trei au răspuns la apel, domnul maior. S-ar putea ca unii să-și fi pierdut cunoștința."

"Bine. Să fie pregătiți pentru..." Apoi apărură al doilea val de transportoare, cu reactoarele orientate spre noi, decelerând peste orizont. "Foc de voie cu rachetele în ticăloși! răcni Hilleboe către toți soldații. Nimeni, însă, nu izbutise să-și păstreze lansatorul de rachete în clipele când fusese zvârlit de colo-colo. Lipseau și aruncătoare de grenade, iar distanța era prea mare pentru a folosi laserele de mână.

Transportoarele astea erau de patru, cinci ori mai mari decât cele din primul val.

Unul dintre ele ateriză la aproximativ un kilometru în fața noastră, oprind atât cât să-și verse încărcătura de soldați. Peste cincizeci, probabil șaiszeci și patru - înmulțit cu opt egal cinci sute doisprezece. Imposibil să-i respingem.

“Aici maiorul Mandella. Ascultați-mă cu atenție.” Încercam să-mi păstrez vocea calmă și sigură. “Ne vom retrage în dom, repede, dar în ordine desăvârșită. Știu că suntem răspândiți care încotro. Dacă faceți parte din plutonul doi sau patru, rămâneți un minut pe poziție și acoperiți plutoanele unu, trei și întăririle, apoi e rândul vostru.

“Plutoanele unu, trei și întăririle, vă retrageți la jumătatea distanței dintre pozițiile actuale și dom, apoi vă adăpostiți și acoperiți plutoanele doi și patru. Ele continuă până la marginea domului, de unde vă acoperă pe restul distanței.” N-ar fi trebuit să spun “retragerea”; în regulamente nu există acest cuvânt. Poate manevră de repliere.

A fost mai mult repliere decât manevră. Câte opt-nouă oameni trăgeau, iar restul fugeau de mama focului. Rudkoski și Orban dispăruseră. Țintind cu mare atenție, am tras de câteva ori, fără nici un folos, apoi am luat-o la goană către celălalt capăt al tranșeii, am suit afară și m-am îndreptat spre dom.

Tauranii au început să tragă cu rachete, dar majoritatea păreau să treacă prea sus. Până la jumătatea distanței ce mă despărțea de dom, am văzut doi dintre ai noștri spulberați. Apoi am găsit o stâncă mare și m-am ascuns în dosul ei. Am aruncat o privire în urmă și m-am convins că doar vreo doi-trei taurani se aflau suficient de aproape ca să devină posibile ținte pentru laser, însă mi s-a părut mai înțelept să nu atrag atenția asupra mea. Am alergat restul drumului până la marginea câmpului și m-am oprit să ripostez focului inamic. După câteva lovituri, mi-am dat seama că mă expun în mod inutil; din câte vedeam, o singură persoană mai alerga spre dom.

O rachetă fulgeră razant pe lângă mine; dacă aș fi întins mâna, aș fi atins-o. M-am încordat, ghemuindu-mă, și am sărit, intrând în dom într-o poziție oarecum lipsită de demnitate.

Ajuns înăuntru, am văzut racheta care mă ratase, derivând alene în lumina cenușie, ridicându-se ușor pe măsură ce străbătea domul. Avea să se vaporizeze de îndată ce ieșea din el, fiindcă toată energia cinetică, pierdută prin brusca încetinire la 16,3 metri pe secundă, urma să se transforme în căldură.

Nouă oameni zăceau morți, cu fețele în jos, chiar la marginea câmpului. Era de așteptat, chiar dacă asemenea lucruri de obicei nu li se spuneau soldaților.

Costumele lor de luptă erau intacte - altfel n-ar fi ajuns până aici - dar în tăvăleala și trântea prin care trecuseră în ultimele minute, stratul special izolator care le proteja de efectele câmpului de stază se deteriorase. De aceea, imediat ce intraseră în câmp, orice activitate electronică încetase în organism, ducând la moarte subită. Și pentru că nici o moleculă din corpul lor nu putea depăși 16,3 m/s, înghețaseră bocnă imediat, iar temperatura trupurilor căzuse instantaneu la 0,426 K.

Am decis să nu-l întorc pe nici unul cu fața în sus, lăsând pe mai târziu identificarea numelor. Trebuia să punem la punct o poziție defensivă, înainte ca tauranii să pătrundă în dom. Asta în cazul în care nu aveau de gând să aștepte, ci doreau să lovească în forță.

Cu gesturi largi și complicate am reușit să-i adun pe toți în centrul câmpului, sub coada vânătorului, unde se aflau stivuite armele.

Erau o grămadă, pentru că fusesem pregătiți să echipăm de trei ori mai mulți oameni decât cei aflați acum pe dom. După ce am dat fiecăruia câte un scut și o sabie scurtă, am scris cu degetul pe zăpadă: ARCAȘI BUNI? RIDICAȚI MÂNA. S-au oferit cinci voluntari, apoi am mai ales trei ca să folosim toate arcurile. Am distribuit câte douăzeci de săgeți fiecărui arcaș. Pentru distanțe mari, nu existau alte arme mai eficiente; săgețile erau aproape invizibile în zborul lor lent, iar masa era concentrată într-un vârf de cristal, dur ca un diamant.

Am dispus arcașii circular în jurul

vânătorului (ampenajul îi apăra parțial de proiectilele venite din spate), la fiecare doi dintre ei plasând alți patru oameni: doi sulțișai, un luptător cu bastonul și unul înarmat cu o secure de luptă și cu douăsprezece shuriken-uri. Teoretic cel puțin, o astfel de organizare acoperea toate formele de luptă, de la distanță până la corp-la-corp.

În realitate, la raportul de forțe existent - cam cincisprezece la unu - puteau să vină probabil cu câte un bolovan în fiecare mână, fără scuturi sau arme speciale, și chiar și așa să ne bată măr.

Asta în cazul că știau ce e acela un câmp de stază. Fiindcă altfel, tehnologia lor părea să fie la zi în toate privințele, cu cea terestră.

Vreme de câteva ore nu s-a întâmplat nimic. Așteptând să murim, ne-am plictisit cât cuprinde. N-aveai cu cine schimba o vorbă, nu vedeam decât domul neschimbat și cenușiu, nava cenușie, zăpada cenușie și câțiva soldați anonimi, identici și cenușii. Nimic de auzit, gustat sau mirosit, cu excepția propriului trup.

Aceia dintre noi interesați încă de luptă supravegheau marginea inferioară a domului, așteptând apariția primilor taurani. Așa că ne-a trebuit o secundă întregă să ne dăm seama că se declanșase atacul. Venea de deasupra, un roi de fleșete catapultate, împröscate prin dom de la vreo treizeci de metri înălțime, țintite exact spre centrul emisferei.

Scuturile erau destul de mari, așa că oamenii își puteau proteja corpul cu ele dacă se lăsau ușor pe vine; cei care au văzut fleșetele s-au apărat cu ușurință. Ceilalți, surprinși cu spatele la direcția atacului și odihnindu-se, numai norocul chior îi mai putea salva; nimeni nu putea striga vreun avertisment, iar proiectilelor le trebuiau doar trei secunde ca să ajungă din marginea domului în centrul lui.

Am fost norocoși - n-am pierdut decât cinci oameni. Unul dintre ei, o femeie, Shubik, era arcaș. I-am luat locul și am pregătit arcul, așteptând un atac iminent la sol.

Care întârzia. După jumătate de oră am mers de la un om la altul și, prin gesturi, am explicat fiecăruia că trebuia să atingă persoana din dreapta dacă vedea că se

întâmplă ceva deosebit. Următorul avea să procedeze la fel și tot așa, până când cercul se închidea.

Probabil că asta mi-a salvat viața. Al doilea atac cu fleșete, câteva ore mai târziu, veni din spatele meu. Am simțit ghiontul, am tras o palmă celui din dreapta mea, m-am întors și le-am văzut coborând. Am ridicat scutul deasupra capului și, după o fracțiune de secundă, fleșetele lovira.

Mi-am pus arcul jos pentru a smulge trei fleșete din scut și atacul la sol se declanșă.

Era o scenă stranie și impresionantă. Vreo trei sute de taurani intrară simultan în câmp, aproape umăr la umăr, de jur împrejurul domului. Înaintau în cadență, ținând fiecare câte un scut rotund, care de-abia le acoperea pieptul masiv. Aruncau cu fleșete similare celor care ne bombardaseră ceva mai devreme.

Am plantat scutul în fața mea - avea suporturi mici la partea inferioară pentru a rămâne în picioare - și, după prima săgeată trasă, mi-am dat seama că șansa era de partea noastră. Săgeata lovi un scut inamic în centru, trecu prin el și pătrunse în costum.

A fost un masacru cu sens unic. În absența elementului-surpriză, fleșetele nu prea erau eficiente - dar când una mi-a trecut pe deasupra capului, venind din spate, am simțit că mă iau florii.

Cu douăzeci de săgeți am omorât tot atâția taurani. De fiecare dată când se prăbușea unul, ceilalți strângeau rândurile; nici măcar nu trebuia să mai țintești. După ce-am rămas fără săgeți, am încercat să arunc în ei cu propriile fleșete. De data asta, însă, scuturile lor ușoare se dovediră un obstacol de netrecut.

Când am ajuns în faza de luptă corp-la-corp, ucisem deja mai mult de jumătate dintre ei, numai cu săgeți și sulțișe. Mi-am scos sabia și am așteptat. Proporția rămăsese totuși de peste trei la unu în favoarea lor.

La distanțe mai mici de zece metri, fu rândul oamenilor cu shuriken să-și dovedească măiestria. Deși aflate în rotație, proiectilele puteau fi lesne văzute, mai ales că până la țintă făceau mai bine de jumătate de secundă. Cu toate astea, majoritatea tauranilor reacționară la fel de inefi-

cient, ridicând scuturile pentru a bloca lovitura. Lama călită și grea, ascuțită ca un brici, străpungea ușor scutul, aidoma unui joagăr tăind cartoane.

Primul contact corp la corp se desfășură cu bastoane, bare de metal de doi metri lungime, ascuțite la capete într-o lamă de cuțit cu tăiș dublu și serat. Tauranii le înfruntară cu sânge rece - sau poate vitejește, e o chestiune ce ține de punctul de vedere adoptat. Prindeau pur și simplu lama în mâini și mureau. În timp ce omul nostru încerca să-și smulgă arma din strânsoarea rigidă a mortului, un spadasin tauran, înarmat cu un iatagan de peste un metru, făcea un pas în față și-l ucidea.

Pe lângă săbii, aveau și ceva asemănător bolasului, o bucată de coardă elastică, terminată cu vreo zece centimetri de sârmă ghimpată, având la capăt o mică greutate pentru propulsie. Armă periculoasă de ambele părți; dacă nu-și atingea ținta, zvâcnea înapoi imprevizibil. De cele mai multe ori, însă, nimerea, trecând pe sub scuturi și înfășurându-și sârma ghimpată în jurul gleznelor.

Stăteam spate în spate cu Erikson și, mulțumită spadelor, am reușit să mai supraviețuim câteva minute. Când nu mai erau decât vreo douăzeci, tauranii se răsuciră pur și simplu pe călcâie și, mârșăluind, se îndreptară spre exteriorul domului. Am mai nimerit trei cu fleșetele, dar am preferat să nu-i urmărim. Se puteau întoarce și reîncepe măcelul.

Dintre ai noștri doar douăzeci și opt scăpaseră. Pe sol erau presărate cadavre taurane, de peste zece ori mai multe, dar asta nu prea ne încălzea.

Alți trei sute, proaspeți, puteau repeta oricând isprava. Și de data asta cu deplin succes.

Am trecut de la un cadavru la altul, recuperând săgeți și sulite, apoi am luat iar poziții în jurul vânătorului. Nimeni nu s-a ostenit să recupereze bastoanele. Mi-am cercetat tovarășii: Charlie și Diana rămăseseră în viață (Hilleboe fusese una dintre victimele luptei cu bastonul), precum și doi ofițeri din corpul auxiliar, Wilber și Szydłowska. Rudkoski era prezent, dar pe Orban îl nimerise o fleșetă.

După o zi de așteptare, se părea că

inamicul preferase atacului la sol un război de uzură. Fleșetele zburau constant spre noi, însă doar câte două, trei, maximum zece. Și întotdeauna din alt unghi. Nimeni nu putea rămâne cu ochii în patru la nesfârșit; o dată la trei, patru ore, sigur nimereau pe cineva.

Dormeam cu schimbul, doi oameni odată, deasupra generatorului de câmp. Plasat sub fuselajul vânătorului, era cel mai sigur loc din dom.

Din când în când, la marginea domului apărea un tauran, cu scopul evident de a vedea dacă mai suntem în viață. Uneori trăgeam cu săgeți în el, ca să nu ne ieșim din mână.

După câteva zile, au renunțat la fleșete. Era posibil să-și fi epuizat, pur și simplu, stocul. Sau hotărâseră să înceteze în momentul când rămăseserăm douăzeci cu totul.

Mai putea fi o explicație. Am plecat cu un baston în mână până la marginea câmpului și am împuns cu el, un centimetru sau mai mult, spre exterior. Când l-am tras înapoi, am constatat că vârful se topise. I l-am arătat lui Charlie, care se legănă înainte și înapoi. Îmbrăcat în costum, numai așa puteai să-ți exprimi aprobarea; se mai întâmplase să fie astfel dejucați protecția câmpului de stază. Tauranii îmbrăcaseră domul cu laserele într-o haină de foc și ne așteptau să înnebunim de-a binelea și să oprim generatorul. Între timp, probabil că ei stăteau comod în nave și jucau ceva asemenător cu tablele.

Am încercat să găsesc o soluție. În mediul acela ostil, în care simțurile țu-erău anesteziat și unde trebuia să fii mereu în gardă, era greu să te concentrezi multă vreme asupra unei asemenea probleme. Ceva ce spusese Charlie. Nu mai departe de ieri. Nu reușeam să-mi amintesc. La vremea respectivă n-ar fi dat rezultate; asta era tot ce mai țineam minte. Și, într-un târziu, m-am luminat.

I-am chemat pe toți lângă mine și am scris pe zăpadă:

LUAT BOMBE NOVA DIN NAVĂ.
PUSE LA MARGINEA CÂMPULUI.
MUTAT CÂMPUL.

Szydłowska știa locul de la bordul vânătorului unde se păstrau uneltele nece-

sare. Din fericire pentru noi, lăsasem toate căile de acces deschise, înainte de a activa câmpul; erau electronice și ar fi putut îngheța în poziția închis. Dintr-o nișă de lângă motoare, am luat o trusă de chei fixe, apoi am urcat în carlingă. Același om cunoștea și modul de demontare al plăcii de acces spre compartimentul bombelor. L-am urmat, târându-mă prin tubul larg de un metru.

În mod normal, presupuneam eu, înăuntru ar fi trebuit să fie beznă ca în burta balenei. Dar câmpul de stază ilumina bombele la fel de slab, fără umbre, ca și afară. Incinta era prea strămtă pentru amândoi, așa că eu am rămas la capătul tunelului de acces și am privit.

Trapele compartimentului aveau comandă manuală, așa că n-am avut probleme. Szdlowska răsuci o manetă și treaba se rezolvă. Mai grea s-a dovedit eliberarea celor două bombe nova din suporturi. Până la urmă a trebuit să folosim o răngă. Am desprins fiecare câte o bombă și le-am rostogolit afară.

Când am coborât, l-am găsit pe sergentul Anghelov meșterind deja la ele. Ca să amorsezi bombele, mai întâi deșurubai focusul, apoi, scormonind cu un obiect dur în lăcașul rămas liber, puteai deteriora clemele de siguranță și mecanismul de declanșare întârziată.

Le-am cărat repede până la margine, câte șase oameni la fiecare bombă, și le-am așezat alături. Le-am făcut semn cu mâna celor patru oameni aflați lângă generatorul de câmp. Îl ridicară, apucându-l de mână, și se îndepărtară cu zece pași. Marginea câmpului lunecă peste ele și bombele dispărură.

Mai mult ca sigur că detonaseră. Vreme de câteva secunde se cree o temperatură comparabilă cu cea din miezul unei stele. Până și câmpul de stază o resimți: pentru o clipă, aproximativ o treime din dom căpătă o strălucire mată și rozalie, redevenind apoi cenușiu. Apăru o ușoară accelerație, ca într-un lift. Asta însemna că alunecam spre fundul craterului. Oare aveam să atingem ceva solid? Sau ne scufundam în roca topită, pentru a rămâne fixați în ea ca niște insecte în chihlimblar? Nici nu merita să te gândești la o asemenea eventualitate. Dacă

se întâmpla așa ceva, ar fi existat, probabil, o șansă să ne eliberăm cu laserul bevawatt al vânătorului.

Doar doisprezece dintre noi.

CÂT TIMP? zgârie Charlie în zăpada de la picioarele mele.

Era o întrebare al naibii de bună. Nu cunoșteam decât cantitatea de energie eliberată de cele două bombe. Habar n-aveam ce dimensiuni căpătase mingea de foc, or de mărimea ei depindeau temperatura la detonare și suprafața craterului. Nu știam ce cantitate de căldură putea absorbi roca și nici punctul ei de fierbere. Am scris O SĂPTĂMÂNA POATE? TREBUIE SĂ MĂ GÂNDESC.

Computerul navei mi-ar fi dat răspunsul într-o miime de secundă, numai că n-aveam cum să-l folosesc. Am început să scriu ecuațiile pe zăpadă, încercând să obțin un minim și un maxim pentru perioada de timp necesară răcirii în exterior. Anghelov, ale cărui cunoștințe de fizică erau mult mai la zi, își făcu, pe fuselaj, propriile sale calcule.

Rezultatele mele indicau între șase ore și șase zile (deși pentru șase ore, roca înconjurătoare ar fi trebuit să transmită căldura la fel ca un conductor din cupru pur), iar ale lui Anghelov între cinci ore și patru zile jumătate. Am insistat că vor fi șase zile și nimeni nu mă contrazise.

Am dormit o groază. Charlie și Diana jucau șah, zgâriind simbolurile pe zăpadă. Eu unul n-am fost niciodată în stare să țin minte pozițiile pieselor. Mi-am verificat calculele de câteva ori și de fiecare dată am obținut șase zile. Am refăcut și calculele lui Anghelov și, deși mi s-au părut corecte, le-am preferat totuși pe ale mele. O zi și jumătate în plus, îmbrăcați în costume - ei și? Ne contraziceam, concis, prin semne scrise pe zăpadă, fără să ne supărăm.

Atunci când detonasem bombele, eram nouăsprezece. Și după șase zile, când am pus mâna pe întrerupătorul generatorului, eram tot nouăsprezece. Oare ce ne aștepta în exterior? Era sigur că, pe o rază de câțiva kilometri, toți tauranii muriseră în explozie. Dar poate mai existase vreo forță de rezervă, în spatele frontului, care aștepta acum, calmă, pe buza craterului. De data

asta, însă, bastonul scos în afara câmpului nu se mai topise.

Am împrăștiat oamenii, astfel încât să nu mai fie nimeriți cu toții din prima lovitură. Apoi, pregătit să re-activez câmpul la cel mai mic pericol, am apăsat pe întreprător.

4

Radioul personal era încă acordat pe frecvența generală; după mai mult de o săptămână de liniște, urechile mi-au fost brusc invadate de exclamații asurzitoare de bucurie.

Ne aflam în centrul unui crater cu diametrul și adâncimea de un kilometru. Pereții deveniseră o crustă neagră și lucioasă, întreruptă ici-colo de crăpături roșiatice, fierbinți, dar neprimejdioase. Emisfera de teren pe care ne găseam se scufundase cu mai bine de patruzeci de metri față de nivelul inițial, astfel încât acum stăteam pe un soi de pedestal.

Nicăieri nu se vedea nici un tauran.

Ne-am repezit la navă, am închis-o ermetic, am umplut-o cu aer proaspăt și ne-am scos costumele. N-am făcut uz de funcție la unicul duș de pe navă; m-am așezat comod într-un fotoliu de accelerație și am inspirat, rar și adânc, aer care nu mirosea a Mandella reciclat.

Nava era proiectată pentru un echipaj de maximum doisprezece oameni, așa că șase dintre noi au rămas cu schimbul afară pentru a nu suprasolicita sistemul de mentinere a vieții. Am transmis un mesaj repetat către celălalt vânător, aflat încă la șase săptămâni depărtare, anunțând că trăim și că așteptăm să fim luați la bord. Eram aproape sigur că mai avea cel puțin șapte locuri libere, deoarece echipajul standard pentru misiunile de luptă se compunea din doar trei oameni.

Desen de Florin Constantin

Era minunat să te plimbi și să poți vorbi din nou. Pentru restul șederii noastre pe planetă, am suspendat în mod oficial tot ce ținea de viața cazonă. O parte dintre supraviețuitori erau din plutonul de nemulțumiți comandat de Brill, însă ostilitatea părea să le fi dispărut.

Am practicat un fel de joc nostalgic, comparând diferitele perioade istorice la care fuseserăm martori pe Pământ, și ne-am întrebam cum va fi când ne vom întoarce într-un viitor aflat la o distanță de șapte sute de ani. Nimeni nu se gândea că, în cel mai bun caz, urma să căpătăm un concediu de câteva luni, apoi să fim detașați la alt Corp Expediționar, pentru încă un tur de ruletă.

Într-o bună zi, Charlie mă întrebă din ce țară provenea numele meu; i se părea bizar. I-am spus că provenea din lipsa unui dicționar și, scris corect, ar fi fost chiar mai bizar.

Jumătate de oră a durat să-i explic toate detaliile neînsemnate legate de botezul meu. Ca s-o scurtez, totuși, părinții mei fuseseră "hippies" (un fel de sub-cultură din America sfârșitului de secol douăzeci, care respinsese materialismul și îmbrățișase un larg evantai de idei ciudate) și se strânseseră, împreună cu alții asemenea lor, într-o comunitate mică a cărei ocupație de bază era agricultura. Când a rămas însărcinată, mama n-a vrut să respecte convențiile căsătorindu-se: asta presupunea ca femeia să ia numele bărbatului și însemna că, într-un fel, devenea proprietatea lui. Îmbătați însă de sentimentalisme, părinții mei au hotărât să-și aleagă un nou nume, același pentru amândoi. Au plecat cu o mașină până în orașul cel mai apropiat, ciorovăindu-se tot drumul în legătură cu acel cuvânt ce-ar fi simbolizat cel mai bine legătura de dragoste dintre ei - am scăpat cât p-aci de un nume mult mai scurt - și au ales Mandala.

Împrumutat de hippies dintr-o altă religie, mandala este un desen în formă de roată simbolizând cosmosul, mintea cosmică, Dumnezeu și orice altceva doreai să citești în el. Nici mama și nici tata nu știau cum se scrie corect cuvântul, iar magistratul l-a notat cum i s-a năzărit lui. Și mi-au dat numele de William în onoarea unui unchi înstărit, ulterior decedat, din nefericire, sărac lipit.

Ne-am petrecut cele șase săptămâni într-un mod destul de plăcut; discutând, citind, odihnindu-ne. Cea de-a doua navă coborî lângă a noastră și avea într-adevăr nouă cușete libere. Am format echipajele astfel încât fiecare navă să aibă la bord pe cineva care s-o poată pilota, în caz că secvența pre-programată de salt nu ar fi funcționat. Eu m-am mutat pe celălalt vânător, sperând să găsesc cărți noi în bibliotecă. N-am avut noroc.

Ne-am culcat cu toții în incintele de accelerare și am decolat simultan.

Am petrecut multă vreme acolo, pentru că nava era aglomerată și n-aveam nici unul chef să vedem aproape tot timpul același și aceleași mutre. Accelerările periodice ne-au dus la Stargate în zece luni, timp subiectiv. Bineînțeles, pentru un ipotetic observator obiectiv, perioada rămânea tot

de trei sute patruzeci de ani (fără șapte luni).

În jurul lui Stargate orbitau sute de crucișătoare. Ghinionul nostru: cu asemenea forțe în rezervă, probabil nici vorbă de concediu.

Oricum, mai curând aveam să ajung în fața curții marțiale decât în permisie. Pierdusem optzeci și opt la sută din oameni, mulți dintre ei din cauză că nu avuseseră suficientă încredere în mine să execute ordinele legate de cutremur. Iar în ceea ce privea Sade-138, situația era ca la început: nu mai existau taurani, dar nici bază.

Am primit instrucțiunile de apunare și le-am executat direct, fără a ne mai transfera pe navetă. La spațioidrom ne aștepta altă surpriză. Zeci și zeci de crucișătoare se aflau la sol - niciodată nu se procedase așa pe Stargate, de teama unei lovituri directe - dintre care două capturate de la taurani. Era prima oară când puneam mâna pe astfel de nave, intacte.

Desigur, șapte secole însemnau poate un avantaj decisiv. Oare eram pe cale de a învinge?

Am traversat o ecluză deasupra căreia scria DEBARCARE. După presurizare, odată ce ne-am scos costumele, a apărut o femeie tânără și frumoasă, împingând un cărucior pe care se aflau tunici și, într-o engleză impecabilă, ne-a spus să ne îmbrăcăm și să mergem în sala de ședințe situată la capătul coridorului, pe stânga.

Tunica mi s-a părut ciudat de ușoară, dar călduroasă. De aproape un an de zile nu mai purtasem altceva în afara costumului de luptă.

Sala de ședințe era cam de o sută de ori mai mare decât ar fi fost nevoie pentru cei douăzeci și doi câți eram. Acolo am găsit-o pe aceeași fată, care ne-a rugat să mergem în față. Asta m-a dat peste cap; puteam să jur că plecase în sens opus nouă pe coridor - și știam că nu mă-nșel; mă uitasem lung după ea, fascinat de cum i se mulau hainele pe fund.

La naiba, poate aveau transmițătoare de masă. Sau teleportare. Voia să fie scutită de efortul de a face câțiva pași.

Am stat un minut, apoi un bărbat, îmbrăcat cu o tunică simplă, întru totul

asemănătoare celor pe care le purtam, păși pe podium cu un vraf de caiete groase sub fiecare braț.

Aceeași față îl urma, având și ea niște caiete.

Am privit în spatele meu și am văzut-o încă pe intervalul dintre fotolii. Ca lucrurile să pară și mai aiuritoare, bărbatul era practic geamăn cu ambele femei.

Răsfoi unul dintre caiete și-și drese glasul.

“Cărțile astea vă sunt destinate,” vorbi el, tot cu un accent perfect, “dar nu-i nevoie să le citiți dacă nu aveți chef. Nu vă obligă nimeni să faceți ceea ce nu vreți, fiindcă... sunteți liberi. Războiul s-a sfârșit.”

Tăcere neîncrezătoare.

“După cum veți afla din acest manual, războiul s-a terminat acum două sute douăzeci și unu de ani. Prin urmare, ne aflăm în anul 220. Pe stil vechi, asta înseamnă, evident, 3138 d.C.

“Sunteți ultimul grup de soldați care s-a întors. După ce veți pleca de aici, vă voi urma. Iar Stargate va fi distrusă. Ea mai exista doar ca punct de întâlnire pentru supraviețuitori și ca monument în amintirea prostiei umane. Și a rușinii. După cum veți afla citind. Distrugerea ei va însemna o purificare.”

Se opri și femeia continuă fără nici o pauză.

“Regret încercările prin care ați trecut și aș vrea să pot afirma că totul a fost în numele unei cauze juste, dar, citind, veți afla că nu este așa.

Nici chiar averile strânse în timp, salariile neplătite și dobânzile la dobânzi, nu mai valorează ceva, deoarece nu mai folosim bani sau credite. De altfel, nu mai există o economie ca atare, unde să mai poată fi folosite asemenea... lucruri.”

“După cum cred că v-ați dat deja seama,” preluă ștafeta bărbatul, “eu sunt, noi suntem clone de la un același individ. În urmă cu circa două sute de ani, numele meu era Kahn. Acum este Om.”

“Am avut un strămoș direct în compania voastră, un anume Larry Kahn, caporal. Îmi pare rău că el nu s-a mai întors.”

“Reprezintă mai mult de zece miliarde de indivizi, dar o singură conștiință,” spuse femeia. “După ce veți citi, voi încerca să vă explic. Știu că va fi greu de înțeles.”

“Nu mai există alți oameni aduși la

viață, întrucât eu reprezint modelul perfect. Indivizii care mor sunt înlocuiți. Există, totuși, planete unde oamenii se nasc în mod normal, ca mamiferele. Dacă societatea mea este prea alienantă pentru voi, puteți pleca pe una dintre aceste planete. În caz că doriți să participați la procreere, noi nu vă vom descuraja această înclinație. Mulți veterani ne-au cerut să le schimbăm polaritatea în heterosexuali, astfel încât să se poată adapta mai ușor acestor societăți. Pot face asta foarte ușor.”

Nu te mai deranja, Omule, fă-mi biletul de ieșire.

“Veți rămâne zece zile pe Stargate ca oaspeți ai mei, după care veți fi duși încotro doriți,” reluă bărbatul. “Până atunci, citiți, vă rog, această carte. Puteți întreba orice sau cere orice serviciu, fără să vă jenați.” Se ridicară amândoi și plecară de pe podium.

“Incredibil,” spuse Charlie, care stătea alături de mine. “Permit... încurajează... bărbații și femeile să facă chestia aceea din nou? Împreună?”

Femela-Om de pe interval, aflată în spatele nostru, îi răspunse, înainte să apuc să formulez o replică ipocrită prin care să-mi exprim compasiunea.

“Nu acuzăm societatea din care proveniți,” spuse ea, neînțelegând probabil că Charlie era afectat pe plan personal. “Simt numai că se impune o măsură de siguranță eugenică. Nu posed dovezi că prin clonarea unui singur individ ideal se comite ceva rău, dar dacă se va constata că a fost o greșală, va exista întotdeauna o bancă genetică bogată, care să ne permită să o luăm de la capăt.”

Îl bătu ușor pe umăr. “Desigur, nu sunteți obligați să plecați pe planetele de reproducere. Puteți rămâne pe oricare dintre planetele mele. Eu nu fac nici o deosebire între hetero și homosexualitate.”

Se duse apoi pe podium, de unde ne ținu o lungă predică despre locurile de cazare, de servire a mesei și alte asemenea, în timpul sejurului pe Stargate. “Nu mi s-a întâmplat încă să fiu sedus de-un computer”, bolborosi Charlie.

Războiul care ținu o mie o sută patruzeci și trei de ani începuse de la

premise false și continuase doar pentru că cele două rase nu reușiseră să comunice una cu cealaltă.

Imediat ce au schimbat primul mesaj, s-a pus întrebarea "De ce ne-ați atacat?" și răspunsul a fost "Noi?"

Tauranii nu mai cunoscuseră războiul de milenii și, spre începutul secolului douăzeci și unu, se părea că și omenirea era pregătită să facă uitată această venerabilă instituție. Mai existau însă și militari îmbătrâniți în rele, iar mulți dintre ei ocupau poziții importante. Practic, ei conduceau Grupul de Explorări și Colonizare de pe lângă Națiunile Unite, grup care profita de recent descoperitul salt colapsar pentru a explora spațiul interstelar.

Multe dintre expedițiile de început au suferit accidente și au dispărut. Foștii militari deveneau bănuitori. I-au înarmat pe coloniști și, astfel, prima navă taurană întâlnită a fost distrusă.

Și-au lustruit medaliile de pe piept și restul avea să devină istorie.

Nu puteai arunca întreaga vină numai pe militari. Dovezile care, chipurile, îi incriminau pe taurani în legătură cu primele dispariții de nave erau de-a dreptul ridicole. Puținii oameni care au atras atenția asupra greșelii pe cale de a fi comisă au fost ignorați.

Adevărul era că economia Pământului avea nevoie de un război și acesta pica într-un moment ideal. Oferea o investiție atrăgătoare, în care puteau fi azvârliți bani cu găleata și prezenta avantajul de a uni umanitatea în loc s-o dezbine.

În felul lor, tauranii au reînviat legile războiului. Însă nicioată nu le-au deprins cum se cuvine și, până la urmă, tot ar fi pierdut.

Cartea lămură că tauranii nu puteau contacta umanitatea, pentru că la ei nu mai exista conceptul de individ: erau clone naturale de milioane de ani. În fine, la un moment dat, pe crucișătoarele noastre au apărut echipajele formate din Om, clonele lui Kahn. Ele au reușit, pentru prima oară, să comunice cu clonele taurane.

Cartea afirma asta fără înconjur. L-am rugat pe Om să-mi spună ce anume făcea atât de specială relația dintre două clone, iar el mi-a explicat că era imposibil să înțeleg

a priori. Nu existau cuvinte pentru așa ceva și chiar dacă ar fi existat, creierul meu nu era capabil să lege conceptele implicate.

În regulă. Ideea mi se părea cam trasă de păr, dar eram dispus să o accept. Dacă asta însemna că războiul se sfârșise, acceptam orice.

Tocmai mă îmbrăcam după prima noapte de somn omenesc de care avusesem parte după ani și ani, când cineva bătu ușor la ușă. Am deschis-o și în cadrul ei stătea o femelă-Om, cu o expresie ciudată pe chip. Aducea a poftă; oare încerca să fie seducătoare?

"Maior Mandella", zise ea, "pot intra?" I-am făcut semn către scaun, dar ea s-a dus drept la pat și s-a așezat cu eleganță pe așternuturile mototolite.

"Aș vrea să-ți fac o propunere". M-am întrebat dacă știa subînțelesul arhaic al cuvântului folosit. „Vino lângă mine, te rog.”

Spre deosebire de Charlie, care nu voia să se lase sedus de un computer, eu n-aveam asemenea prejudecăți, așa că-am ascultat-o. "Și ce-mi propui?" I-am atins coapsa calduță și am descoperit, dezamăgit, cât de ușor era să mă stăpânesc. Oare reflexele pot suferi din lipsă de exercițiu?

"Îți cer permisiunea de a te clona și câteva grame de carne. Îți ofer, în schimb, nemurirea".

Nu era chiar propunerea visată. "De ce tocmai eu? Credeam că tu ești deja modelul ideal."

"Ținând seama de scopurile mele și atât cât îmi stă în putință să apreciez, așa e. Dar am nevoie de tine pentru a îndeplini o funcție... contrară naturii mele. Și contrară fratelui meu Tauran."

"O treabă murdară." Să-ți petreci toată viața curățând canale; halal nemurire.

"S-ar putea să nu ți se pară chiar așa murdară." Se foi incomodată și mi-am retras mâna. "Mulțumesc. Ai citit prima parte a cărții?"

"În mare, da."

"Atunci ai aflat că Om și Tauran sunt făpturi inofensive. Nu ne luptăm între noi sau unii cu alții, pentru că agresivitatea fizică a fost extirpată din structura noastră. Prin inginerie genetică."

“O realizare demnă de toată lauda.” M-am prins unde bătea și răspunsul avea să fie negativ.

“Dar tocmai această absență a agresivității a permis Pământului, pe vremea ta, să poarte cu succes război împotriva unei culturi infinit mai vechi. Mă tem că lucrul acesta s-ar putea întâmpla din nou.”

“De data asta Omului.”

“Omului și Tauranului; din punct de vedere filozofic, diferența e minimă.”

“Deci tu vrei ca eu să-ți furnizez o armată. O bandă de barbari care să vă apere frontierele.”

“Nu e prea plăcut expri...”

“Nici ideea nu-i din cale-afară de plăcută.” Cam așa vedeam eu iadul. “Nu. Nu pot.”

“Singura ta șansă de a trăi etern.”

“Exclus.” Am privit în pământ. “Vouă, agresivitatea v-a fost extirpată. Mie unuia, mi-a fost zdrobită.”

Se ridică, netezindu-și tunica peste șoldurile perfecte. “Șiretenia mi-e străină. Nu-ți pot refuza acest trup, dacă îl dorești cumva.”

Îmi interpretează greșit tăcerea.

“În afară de nemurire, îți mai poți oferi doar satisfacția abstractă de a sluji o cauză. Apărarea umanității de pericoale necunoscute.”

Am revăzut în minte cei o mie de ani de slujire a unei cauze și mi-am dat seama că nu prea trăisem mari satisfacții. “Nu. Chiar dacă aș considera că voi reprezentați umanitatea, răspunsul meu ar fi tot nu.”

Încuviință și se îndreaptă spre ușă.

“Nu-ți face griji”, am spus. “Poți convinge pe altcineva.”

Deschise ușa și vorbi fără să se mai întoarcă. “Nu, ceilalți au refuzat deja. Era cel mai puțin probabil ca tu să accepți, de aceea te-am lăsat la urmă.”

Ținând seama că toți îi refuzasem oferta, Om a dovedit foarte mult tact. Pentru noi, cei douăzeci și doi de întârziți, s-a străduit să re-creeze un mic restaurant-bar și să-l țină deschis zi și noapte (n-am văzut nici un Om bând sau mâncând - socot că au rezolvat cumva și problema asta). Într-o seară, în timp ce stăteam la masă, sorbind dintr-un pahar de bere și citindu-le cartea, sosi Charlie și se așază lângă mine.

Fără nici o introducere, îmi spuse, “Am de gând să încerc.”

“Ce anume?”

“Femei. Hetero.” Se crispă. “Nu te supăra... nu mi se pare prea atrăgător.” Mă bătu ușor pe mână, oarecum zăpăcit. “Avantajele, însă... ai încercat vreodată?”

“Păi... nu, n-am încercat.” Femela-Om era o încântare pentru ochi, însă la fel ca o pictură sau ca o sculptură. Nu mi le puteam deloc imagina ca ființe umane.

“Nici să n-o faci.” Nu-mi explică de ce și cum. “Pe de altă parte, ei spun - adică el, adică ea, adică... în fine - că mă pot schimba la loc fără nici o problemă. Dacă nu-mi place.”

“Are să-ți placă, Charlie.”

“Sigur, și ei zic la fel.” Comandă o băutură tare. “Numai că mi se pare anormal. În sfârșit, pentru că, ăă, tot am de gând să fac pasul ăsta, te superi dacă... ce-ar fi să plecăm amândoi pe aceeași planetă?”

“Bineînțeles, Charlie, ar fi grozav.” Vorbeam serios. “Te-ai hotărât unde să mergi?”

“La naiba, nici nu-mi pasă. Numai să plec de aici.”

“Mă întreb dacă Heaven o mai fi la fel de frumos...”

“Nu”, arătă Charlie peste umăr, către barman. „Aia trăiește acolo.”

“Atunci nu știu. Trebuie să existe o listă.”

În bar intră un Om, împingând un cărucior încărcat vârf cu dosare. “Maior Mandella? Căpitan Moore?”

“Noi suntem”, răspuse Charlie.

“Astea sunt dosarele voastre militare. Sper că vi se vor părea interesante. Au fost trecute pe hârtie, când ați rămas singurii care nu se întorseseră, deoarece ar fi fost lipsit de sens să lăsăm în funcțiune rețelele informatice, pentru a păstra atât de puține date.”

Întotdeauna anticipau întrebările care te frământau, chiar dacă nici nu-ți dădeai seama că voiai să afli ceva.

Dosarul meu era de cel puțin cinci ori mai gros decât cel al lui Charlie. Și mai voluminos, probabil, decât oricare altul. Se părea că eram singurul soldat care făcuse războiul de la un capăt la celălalt. Sărmana

Marygay: "Sunt curios să văd ce caracterizare mi-a tras bătrânul Stott." Am deschis la început.

Un petec de hârtie era prins cu o agrafă de prima pagină. Toate celelalte foi erau de un alb imaculat, numai petecul ăsta arăta îngălbenit de vreme și zdrențuit la margini.

Scrisul îmi era cunoscut, prea cunoscut, chiar după atâta amar de vreme. Biletul era vechi de peste două sute cincizeci de ani.

M-am înfiorat și, brusc, m-au podidit lacrimile. N-aveam nici un motiv s-o cred în viață. Dar nici nu aflasem cu certitudine că murise, asta până când văzusem data.

"William? Ce s-a...?"

"Charlie, dă-mi pace. O clipă doar." Mi-am șters ochii și am închis dosarul. De ce așa fi citit blestematul ăla de bilet? Plecam să încep o viață nouă și era cazul să fac uitate fantomele trecutului.

Dar până și un mesaj de dincolo de moarte era, în felul lui, o legătură. Am deschis dosarul din nou.

11 oct. 2878

William,

Toate acestea se află în dosarul tău personal. Dar, după cum te știi, s-ar putea întâmpla să-l arunci. De aceea am vrut să fiu sigură că vei primi acest bilet.

Bineînțeles că am supraviețuit. Ca și tine dealtfel; nu mă-ndoiesc. Te aștept.

Știi că te afli pe Sade-138, de unde n-o să te întorci decât peste câteva secole. Nu-i nici o problemă.

Eu plec pe planeta căreia i se spune Middle Finger, a cincea ca depărtare de Mizar. E la două salturi colapsar, subiectiv, la zece luni distanță. Middle Finger e un fel de rezervație pentru heterosexuali. E considerată o "bază de control eugenic."

Dar nu asta contează. Împreună cu alți cinci veterani, ne-am cheltuit toți banii, însă an. izbutit finalmente să cumpărăm un crucișător de la UNEF (Forțele de Elită ale Națiunilor Unite). Și îl folosim ca mașină a timpului.

Înțelegi, prin urmare, că în așteptarea ta fac navetă relativistă. Adică cinci ani-lumină sunt pe drumuri, apoi mă întorc la Middle Finger, foarte repede. La fiecare

zece ani îmbătrânesc cu aproximativ o lună. Așa că dacă ești încă pe fază, când vei sosi aici, eu voi avea de-abia douăzeci și opt de ani. Grăbește-te!

Sunt încă liberă și n-am de gând să schimb situația. Nu-mi pasă dacă o să ai nouăzeci sau treizeci de ani. Dacă nu-ți pot fi iubită, atunci o să-ți fiu infirmieră.

Marygay

"Hei, barman."

"Da, domnule maior?"

"Ai auzit de vreun loc numit Middle Finger? Mai e acolo?"

"Sigur că da. Unde să fie în altă parte?" O remarcă de bun simț. "Un loc foarte frumos. Planetă-grădina. Unora însă nu li se pare destul de ispititor."

"Despre ce e vorba?" întrebă Charlie.

I-am întins barmanului paharul gol. "Tocmai am aflat încotro plecăm."

5. EPILOG

Citat din The New Voice,
Paxton, Middle Finger 24-6
14/2/3143

PRIMUL BĂRBAT NĂSCUT ÎN FAMILIA UNUI VETERAN

Marygay Potter-Mandella (Paxton, Post Road nr. 24) a născut vinerea trecută un băiat frumos, cu o greutate de 3,1 kg.

Marygay susține că este al doilea cetățean, "ca vârstă", stabilit pe Middle Finger, fiind născută în 1977. A fost combatant activ în aproape întreg Războiul Etern, apoi și-a așteptat perechea vreme de două sute șazeci și unu de ani, făcând naveta temporală. Tatăl, William Mandella-Potter, e cu doi ani mai în vârstă decât ea.

Băiețelul, încă nebotezat la data acestei știri, a fost moșit acasă sub îngrijirea unei prietene de familie, dr. Diana Alsever-Moore.

Traducerea de
Cristian Lăzărescu

CLIVE BARKER

Între dealuri, orașele

Iată o prezență neașteptată în paginile Almanahului, un scriitor de horror și dark fantasy. Apreciat drept cel mai bun autor britanic de gen, el s-a născut în 1952, în Liverpool. Scriitor profesionist, dramaturg, desenator, scenarist și regizor (are la activ 3 filme), a debutat fulminant în 1984, publicând simultan (!) trei volume de povestiri: *Books of Blood I, II și III*.

De-abia în prima săptămână a călătoriei în Iugoslavia a descoperit Mick ce bigot politic își alesese ca iubit. De bună seamă, fusese venit. Un homosexual din Baths îi spusese că Judd era mai de dreapta decât Attila Hunul, dar omul fusese unul dintre foștii iubiți ai lui Judd, iar Mick bănuise că era mai multă răutate decât înțelegere în respectivul asasinat de personalitate.

Bine ar fi fost să-l fi ascultat! Atunci nu ar mai fi condus pe acel drum interminabil într-un Volkswagen ce căpătase brusc dimensiunea unui coșciug, ascultând părerile lui Judd despre expansiunea sovieticilor. Dumnezeule, era atât de plicticos. Nu făcea conversație, ci ținea o prelegere și încă una nesfârșită. În Italia, predica se referise la modul în care comuniștii exploatasera votul țăranilor. Acum, în Iugoslavia, Judd se ambalase cu adevărat pe această temă, iar Mick era pe punctul de a-l pocni pe acest tip greu de convins.

Nu pentru că ar fi fost în dezacord cu tot ceea ce spunea Judd. Unele argumente (acelea pe care Mick le înțelegea) păreau de bun simț. Dar, de fapt, ce știa el? Era profesor de dans, iar Judd ziarist, un adevărat profesionist. Mick considera, ca și cei mai mulți ziariști pe care-i întâlnește, că era obligat să aibă o opinie referitoare la tot ce există sub soare. În special la

politică: cea mai bună troacă în care te puteai bălăci. Puteai să-ți bagi nasul, ochii, capul și picioarele din față în gunoiul ăla și să te simți bine împroșcându-l peste tot. Era un subiect inepuizabil, ceva ce conținea câte puțin din fiecare lucru pentru că orice, după părerea lui Judd, aparținea politicului. Artele reprezentau chestii politice. Sexul constituia o problemă politică. Religia, comerțul, grădinăritul, mâncatul, băutul, pârțâitul – toate aveau natură politică.

Isuse, era o plictiseală ce-ți dădea dureri de cap; o plictiseală ucigătoare, insensibilă la dragoste.

Și mai rău, Judd nu părea să-și dea seama cât de plictisit devenise Mick, sau dacă o făcuse, nu-i păsa deloc. Continua pur și simplu să vorbească prolix, argumentele sale devenind din ce în ce mai neserioase, propozițiile alungindu-se pe măsură ce mașina înghițea kilometrii.

Judd, hotărâse Mick, era un bastard egoist și urma să se despartă de el de îndată ce voiajul lor de nuntă avea să se termine.

Judd nu-și dăduse seama ce flușturistic într-ale politicii era Mick până la acea călătorie nesfârșită și nemotivată prin cimitirele culturii europene. Tipul arăta teribil de puțin interes față de situația economică

sau politică a țărilor prin care treceau. Dovedea indiferență față de adevărurile aflate în spatele situației din Italia și căsca, da, căsca atunci când el încerca (și eșua) să dezbată amenințarea rusească la adresa păcii mondiale. Trebuia să privească în față adevărul dureros: Mick era o „fetiță“; nu exista alt termen pentru el. În regulă, poate că nu vorbea politicos și nu purta bijuterii în mod excesiv, dar rămânea oricum o „fetiță“, bucuros să se bălăcească în lumea de vis a frescelor Renașterii timpurii și a icoanelor iugoslave. Condițiile complexe și contradictorii, chiar agoniile ce duseseră la înflorirea și ofilirea acelor culturi, îl oboseau pur și simplu. Mîntea nu-i era mai profundă decât înfățișarea; era un nimeni bine-crescut.

Halal lună de miere!

După criteriile iugoslave, drumul ce pornea înspre sud, de la Belgrad la Novi Pazar, era unul bun. Existau mai puține hârtoape decât pe multe altele pe care călătoriseră și era relativ rectiliniu. Orașul Novi Pazar se întindea pe valea râului Raska, partea de sud a orașului luând numele acestuia. Nu era o zonă populară printre turiști. În ciuda drumului bun, rămăsese inaccesibilă și-i lipseau condițiile sofisticate de viață; totuși Mick hotărâse să vadă mănăstirea Sopocani, aflată în partea vestică a orașului și, după câteva discuții aprinse, câștigă.

Călătoria se dovedi a fi neinspirată. De ambele părți ale drumului, terenurile cultivate păreau aride și prăfuite. Vara fusese neobișnuit de fierbinte și seceta afectase multe sate. Recoltele erau compromise, iar vitele fuseseră sacrificate prematur pentru a le împiedica să moară de foame. Puținele fețe zărite pe marginea drumului purtau întipărite pe ele expresii de învinși. Chiar și copiii aveau expresii aspre; sprâncenele erau la fel de încruntate ca și căldura stătută ce plutea peste vale.

Acum, cu cărțile date pe față după o ceartă în Belgrad, cei doi călătoriseră în tăcere cea mai mare parte a timpului; totuși drumul drept, ca majoritatea drumurilor de acel gen, invita la discuții aprinse. Atunci

când șofatul este ușor, mîntea scotocește după ceva care s-o țină trează. Și ce poate fi mai bun decât o ceartă?

— De ce dracu' vrei să vezi blestemata aia de mănăstire? vru să știe Judd.

Era o invitație clară.

— Am făcut atâta drum..., încercă Mick să mențină tonul de conversație. Nu avea chef de discuție în contradictoriu.

— Alte ticăloase de Fecioare, așa-i?

Păstrându-și vocea cât mai calmă posibil, Mick înșfăcă Ghidul și citi cu voce tare: „...se pot încă vedea și admira unele dintre cele mai minunate picturi sârbești, inclusiv ceea ce mulți comentatori consideră a fi capodopera durabilă a școlii de la Raska: «Adormirea Maicii Domnului»“.

Tăcere.

Apoi Judd:

— M-am săturat până peste cap de biserică.

— E o capodoperă.

— Dacă te ieși după cartea aia blestemată, toate sunt capodopere.

Mick simți cum începe să-l părăsească stăpânirea de sine.

— Cel mult două ore și jumătate...

— Ți-am spus, nu mai vreau să văd încă o biserică. Mirosul lor îmi face greață. Duhoare stătută de tămâie, sudoare și minciuni...

— E doar un mic ocol, apoi revenim la șosea și-mi poți oferi altă prelegere despre subvențiile pentru fermieri în Sandzak.

— Încerc doar să port o conversație decentă, în loc de prostiile fără de sfârșit despre blestematele de capodopere sârbești...

— Oprește mașina!

— Ce?

— Oprește mașina!

Judd trase Volkswagen-ul pe marginea șoselei. Mick coborî.

Șoseaua era fierbinte, dar sufla o briză ușoară. Respiră adânc și se îndreptă spre mijlocul drumului. Nu se zăreau ici mașini și nici pietoni. Pustiu în ambele direcții. Dealurile licăreau în căldura degajată de câmpurile din jur. În șanțuri creșteau maci sălbatici. Mick traversă șoseaua, se lăsă pe vine și culese unul.

În spatele său, auzi trântindu-se portiera Volkswagen-ului.

— De ce ne-am oprit? întrebă Judd. Vocea îi era țăfnoasă, sperând încă într-o discuție în contradictoriu, implorând-o.

Mick se ridică, jucându-se cu macul. Avea semințele aproape formate, în acea vară târzie. Petalele căzură de pe receptacul de îndată ce le atinse, mici picături roșii împrăștiate pe asfaltul gri.

— Te-am întrebat ceva, spuse din nou Judd.

Mick privi în jur. Judd stătea înapoia mașinii, sprâncenele-i încruntate indicând o stare incipientă de mânie. Chipeș, oh, da, o față care le făcea pe femei să plângă frustrate pentru că era homosexual. O mustață neagră și stufoasă (perfect îngrijită), dar și niște ochi pe care-i puteai privi veșnic și în care nu aveai să vezi de două ori aceeași sclipire de lumină. De ce, pentru numele lui Dumnezeu, se gândi Mick, trebuie un bărbat atât de arătos să fie un rahat atât de insensibil?

Judd îi întoarse privirea disprețuitoare, holbându-se la drăguțul cu mină bosumflată aflat de cealaltă parte a drumului. Mica scenetă pe care Mick o juca înadins pentru el aproape că-l făcea să vomite. Ar fi putut fi verosimilă la o fecioară de șaisprezece ani, dar îi lipsea credibilitatea la un tip de douăzeci și cinci.

Mick lăsa să-i cadă floarea și-și scoase tricoul din blugi. Un stomac cu mușchii încordați, apoi un tors zvelt și neted apărură pe măsură ce-și trăgea tricoul. Părul îi era ciufulit în clipa când capul îi reapăru la lumină, iar pe față i se întipărise un rânjet larg. Judd îi privi pieptul. Bine făcut, dar nu prea musculos. Cicatricea unei operații de apendicită se întrezărea din blugii decolorați. Un lanț de aur, mic dar strălucitor în lumina soarelui, atârna în scobitura gâtului. Întoarse fără intenție rânjetul lui Mick și un fel de pace se reinstaură între ei.

Mick își desfăcea cureaua.

— Vrei s-o facem? întrebă el, continuând să rânjească.

— N-are nici un rost, veni răspunsul, deși nu la această întrebare.

— Ce n-are?

— Nu suntem compatibili.

— Pariem?

Acum era cu fermoarul tras și se

îndrepta spre lanul de grâu ce mărginea șoseaua.

Judd îl privea în timp ce Mick deschidea drumul prin marea unduitoare, spatele său având culoarea grânelor, așa încât era aproape camuflat de ele. Era periculos să faci dragoste în aer liber — nu se aflau în San Francisco și nici măcar în Hampstead Heath. Nervos, Judd aruncă o privire în lungul șoselei. Tot pustie în ambele direcții. Iar Mick se răsucea în lan, se răsucea spre el și-i zâmbea și-și flutura mâna precum un înotător ce se menținea la suprafața unor brizanți aurii. Ce dracu'..., nu era nimeni care să vadă, nimeni care să știe. Doar dealurile, materie lichidă în aburul produs de căldură, cu pantele lor împădurite aplecate spre ocupațiile pământului și un câine abandonat unde va la marginea drumului, așteptând un stăpân pierdut.

Judd urmă cărarea făcută de Mick prin lanul de grâu, descheindu-și cămașa în timp ce mergea. În fața lui fugeau șoareci de câmp, alergând cu pași mărunți printre tulpine, pe măsură ce uriașul le tăia calea, iar picioarele sale produceau un zgomot ca de tunet. Judd le văzu panica și zâmbi. Nu vroia să le facă nici un rău, dar cum să știe ei asta? Poate că omorâse vreo sută de viețuitoare, șoareci, gândaci, viermi, înainte de a ajunge la locul în care, pe un pat de grâu călcat în picioare, zăcea întins, continuând să rânjească, dar gol pușcă, Mick.

Au urmat minute bune de dragoste, o dragoste pasionată, egală ca plăcere pentru fiecare; pasiunea lor era precisă, cei doi simțind momentul când extazul ce nu necesita efort devenea presant, când dorința se transforma în necesitate. Se strânsă împreună, membru lângă membru, limbă lângă limbă, într-un nod pe care doar orgasmul îl putea dezlega, spatele lor pârlit și zgâriat alternativ pe măsură ce se rostogoleau pe jos schimbând ghionturi și sărutări. În mijlocul acțiunii, ejaculând împreună, au auzit pufăitul unui tractor ce trecea prin apropiere; dar erau dincolo de punctul în care le mai păsa de ceva.

Și-au croit drum înapoi spre Volkswagen, cu grâu sfărâmat în păr și în urechi, în ciorapi și între degetele de la picioare. Rânjetele fuseseră înlocuite de zâmbete ușoare; armistițiul, chiar dacă nu

era unul permanent, avea să dureze cel puțin câteva ore.

Mașina dogorea și au fost nevoiți să deschidă toate ferestrele și portierele pentru a permite brizei să o răcească puțin, înainte de a-și continua drumul spre Novi Pazar. Era ora patru și mai aveau încă o oră bună de mers.

În timp ce urcau în mașină, Mick zise:

— O lăsăm baltă cu mânăstirea, da?

Judd căscă gura...

— Am crezut că...

— Nu mai puteam suporta încă o ticăloasă de Fecioară...

Au râs ușor, apoi s-au sărutat, simțindu-și gustul unului altuia, un amestec de salivă cu iz de spermă sărată.

În ziua următoare, vremea se arăta frumoasă, dar nu excesiv de caldă. Cerul nu era albastru, fiind acoperit cu un nor alb uniform. Aerul dimineții îi pătrundea în nări precum eterul sau menta.

Vaslav Jelovsek urmărea porumbeii în piața centrală din Popolac, cochetând cu moartea, în timp ce săltau și fluturau din aripi în fața vehiculelor ce treceau încoace și-ncolo. Cu treburi militare sau civile. Un aer de sobrietate ascundea cu greu emoția pe care o resimțea în acea zi, o emoție ce știa că era împărțită de fiecare bărbat, femeie sau copil din Popolac. Împărțită și de porumbei. Poate de aceea se jucau ei cu atâta dexteritate printre roți, știind că în această zi a zilelor nimic nu li se putea întâmpla.

Scrută din nou cerul – aceeași boltă albă pe care o cerceta de la revărsatul zorilor. Stratul de nori era coborât, nu tocmai o atmosferă ideală pentru ceremonii. Prin minte îi trecu o expresie, o expresie englezească pe care o auzise de la un prieten: „a fi cu capul în nori“. Însemna, după părerea sa, a fi cufundat în visare, într-un vis alb și invizibil. Atât, se gândi el crispat, știa occidental despre nori – că simbolizau visele. Era nevoie de o perspicacitate ce apusenilor le lipsea pentru a înțelege adevărul din această expresie obișnuită. Aici, în dealurile secrete, nu ar crea ei o realitate spectaculoasă din acele

cuvinte fără rost? Un proverb viu.

Un cap în nori.

Deja primul contingent se aduna în piață. Existau unul sau doi absenți pe caz de boală, dar rezervele de abia așteptau să le ia locul. Câtă înflăcărare! Zâmbete atât de largi când o rezervă își auzea strigat numele și numărul matricol și era scos din linie pentru a se alătura membrului ce începuse deja să se contureze. De ambele părți, miracole de organizare. Fiecare cu sarcina sa și cu locul său. Nici un fel de strigăte sau îmbrânceli; într-adevăr, vocile de-abia depășeau șoaptele. El urmărea plin de admirație în timp ce continua poziționarea, intrarea în formație și fixarea în rânduri.

Urma să fie o zi lungă și obositoare. Vaslav fusese în piață încă cu o oră înaintea zorilor, bând cafea din pahare de plastic, de import, discutând rapoartele meteorologice sosite din jumătate în jumătate de oră de la Pristina și Mitrovica și urmărind cerul fără stele pe măsură ce lumina cenușie a dimineții înainta tiptil. Acum bea a șasea cafea și era de-abia ora șapte. De cealaltă parte a pieții, Metzinger arăta la fel de obosit și neliniștit ca și Vaslav.

Urmăriseră împreună – el și Metzinger – zorile ce se scurgeau dinspre est. Dar acum se separaseră, uitând prietenia lor anterioară și nu aveau să-și mai vorbească până la final. La urma urmelor, Metzinger era din Podujevo. Trebuia să-și sprijine propriul oraș în bătălia ce urma. Măine vor schimba între ei poveștile aventurilor lor, însă astăzi trebuiau să se comporte ca și cum nu s-ar fi cunoscut unul pe celălalt, nici măcar atât cât să schimbe un zâmbet. Fiindcă astăzi ei trebuiau să fie pe de-a-ntregul partizani, interesându-se doar de victoria propriului oraș asupra celuiualt.

Primul picior al lui Popolac se ridicase, spre satisfacția reciprocă a lui Metzinger și Vaslav. Fuseseră făcute verificări meticuloase, iar piciorul părăsi piața, umbra sa proiectându-se uriașă pe fațada Primăriei.

Vaslav își sorbi cafeaua dulce, dulce și-și permise un mic mormăit de satisfacție. Ce zile, ce zile! Zile pline de glorie cu drapele fâlfâind în văzduh și vederi ce-ți întorceau stomacul pe dos, destul pentru a-i ajunge unui bărbat pentru o întreagă viață. Era o anticipare frumoasă a Raiului.

Lăsați-i Americii plăcerile ei simple, șoriciei animați, castelele acoperite cu dulciuri, cultele și tehnologiile sale – el nu dorea nimic din toate acestea. Cea mai mare minune a lumii se afla aici, ascunsă între dealuri.

Ah, ce zile!

În piața centrală din Podujevo, scena nu era mai puțin animată și nici mai puțin inspiratoare. Poate că exista un sentiment mut de tristețe ce sublinia ceremonia din acest an, totuși acest lucru era de înțeles. Nita Obrenovic, organizatoarea respectată și iubită a lui Podujevo, încetase din viață. Iarna trecută o revendicase, la vârsta de nouăzeci și patru de ani, lipsind orașul de păreriile ei dure și de comportamentul și mai dur. Nita lucrase cu cetățenii din Podujevo timp de șaizeci de ani, planificând întotdeauna următoarea întrecere și îmbunătățind proiectele, cheltuindu-și energia în încercarea de a face următoarea înfruntare mai ambițioasă și mai plină de viață decât cea anterioară.

Acum ea era moartă și i se simțea cumplit lipsa. Nu fiindcă în absența ei ar fi existat o lipsă de organizare pe străzi, oamenii erau mult prea disciplinați pentru a se întâmpla așa ceva, dar deja se aflau în întârziere și se făcuse aproape șapte și douăzeci și cinci. Fata Nitei luase locul mamei sale, însă ei îi lipsea puterea de a stimula oamenii și a-i împinge la acțiune. Într-un cuvânt, era prea blândă pentru o astfel de sarcină. Trebuia un conducător care să fie parțial profet și parțial maestru de manevră pentru a-i ademini și a-i forța pe cetățeni să-și ocupe locurile. Poate că după două sau trei decenii și după participarea la mai multe întreceri, fata Nitei Obrenovic și-ar fi atins scopul. Totuși astăzi, Podujevo era în întârziere; fuseseră trecute cu vederea verificările obișnuite, iar priviri nervoase înlocuiseră încrederea anilor anteriori.

Cu toate acestea, la opt fără șase minute, primul membru al lui Podujevo își croi drum afară din oraș, îndreptându-se spre punctul de adunare, pentru a-și aștepta camaradul.

Până atunci, flancurile erau deja amplasate în Popolac, iar contingentele armate așteptau ordinele în Piața Primăriei.

Mick se trezi prompt la șapte, deși nu exista un ceas deșteptător în camera lor

simplu mobilată din Hotelul Belgrad. Zăcea întins în pat și asculta respirația regulată a lui Judd, aflat în patul geamăn din cealaltă parte a camerei. O lumină posomorâtă de dimineață se strecura printre draperiile subțiri, neîncurajând o plecare matinală. După ce fixă câteva minute lacul crăpat de pe tavan și după ce se holbă și mai mult la crucifixul grosolan sculptat de pe peretele opus, Mick se ridică și se îndreptă spre fereastră. Așa cum ghicise, ziua era mohorâtă. Cerul acoperit, acoperișurile din Novi Pazar cenușii și fără nici o trăsătură caracteristică în lumina fără de viață a zorilor. Dar dincolo de acoperișuri, spre est, putea vedea dealurile. Acolo era soare. Vedea dâre de lumină ce puneau în evidență verdele-albăstrui al pădurii, invitându-l să-i viziteze pantele.

Astăzi poate că vor merge spre sud, la Kosovska Mitrovica. Acolo era o piață, nu-i așa, și un muzeu? Și puteau coborî pe valea râului Ibar, urmând șoseaua ce însoțea cursul apei, acolo unde dealurile se înălțau sălbatic și strălucitoare de ambele părți. Dealurile, da; astăzi hotărâseră să vadă dealurile.

Era opt și cincisprezece.

Pe la nouă, principalele corpuri ale lui Popolac și Podujevo erau, efectiv, adunate. În zonele alocate lor, membrele ambelor orașe așteptau să se alăture torsurilor deja pregătite.

Vaslav Jelovsek își puse mâna streașină la ochi și cercetă cerul. Nu exista nici o îndoială că plafonul noros se ridicase în ultima oră, iar spre est se vedeau spărturi printre nori, ba chiar, ocazional, și câteva raze de soare. Poate că nu avea să fie o zi perfectă pentru confruntare, însă cu siguranță una destul de potrivită.

Mick și Judd dejunaseră târziu – ceva asemănător cu șuncă și ouă – și câteva cești de cafea neagră. Se însenina, chiar și în Novi Pazar, iar ambițiile lor deveneau tot mai mari: să ajungă la Kosovska Mitrovica până la prânz și, poate, să

viziteze castelul-deal de la Zvecan în timpul după-amiezii.

Pe la nouă și jumătate ieșiră din Novi Pazar și porniră pe șoseaua ce ducea spre sud, către valea râului Ibar. Nu era o șosea grozavă, dar hopurile și hârtoapele nu puteau strica noua zi.

Drumul era pustiu, cu excepția unor pietoni ocazionali; și, în locul lanurilor de grâu și porumb pe lângă care trecuseră în ziua precedentă, șoseaua era flancată de dealuri ondulate, cu pantele acoperite de păduri întunecate și dese. Cu excepția câtorva păsări, nu văzură nici un fel de viețuitoare sălbatice. Chiar și tovarășii lor rari de călătorie dispărură cu totul după câțiva kilometri, iar cele câteva ferme pe lângă care trecură păreau închise și zăvo-râte. Porci negri alergau singuri prin curți, fără nici un copil care să-i hrănească. Rufele spălate se umflau și fâlfâiau pe frânghii, dar nu se vedea nici o spălăto-reasă.

La început, această călătorie solitară printre dealuri era odihnitoare prin lipsa ei de contact cu orice ființă umană, totuși, pe măsură ce trecea dimineața, cei doi începură să se simtă neliniștiți.

— N-ar fi trebuit să vedem un indicator pentru Mitrovica?

Mick cercetă cu atenția harta.

— Poate...

— ...am apucat pe un drum greșit.

— Dacă ar fi fost vreun indicator, l-aș fi văzut. Cred că ar trebui să încercăm să părăsim drumul ăsta — s-o luăm mai spre sud, să ne apropiem de vale mai aproape de Mitrovica decât am planificat...

— Cum să părăsești blestemata asta de șosea?

— Au fost o serie de răspântii...

— Drumuri de țară.

— Ei bine, fie astea, fie șoseaua pe care suntem acum.

Judd își țuguie buzele.

— Ai o țigară? întrebă el.

— Le-am terminat acum câteva zile.

În fața lor dealurile formau o linie impenetrabilă. Nici un semn de viață, nici cel mai mic vâlătuc de fum, nici un zgomot de voci sau de vehicule.

— În regulă, spuse Judd, la următoarea intersecție cotim. Orice e mai bun decât

șoseaua asta.

Și-au continuat călătoria. Șoseaua se deteriora rapid, hârtoapele deveneau adevărate cratere, movilele te făceau să crezi că treceai cu roțile peste corpuri omenești.

Apoi:

— Acolo!

O răspântie, una palpabilă. Cu siguranță, nu era un drum principal. De fapt, părea un drum de țară, o pistă de pământ precum cele descrise de Judd, totuși o evadare din perspectiva fără de sfârșit a șoselei pe care erau prinși în capcană.

— Începe să devină un safari blestemat, declară Judd, în timp ce Volkswagen-ul porni să se hurduce și să scărănească din toate încheieturile, de-a lungul jalnicului drum de țară.

— Unde-i sentimentul tău de aventură?

— Am uitat să-l iau cu mine.

Acum începură să urce, pe măsură ce drumul șerpuia în sus printre dealuri. Pădurea se închise în jurul lor, ascunzând cerul așa încât un mozaic de lumini și umbre gonea precipitat pe capota mașinii. Brusc se auzi un cântec de pasăre, lipsit de expresie, dar optimist, iar în aer se simți un miros de pin proaspăt și pământ reavăn. O vulpe traversă drumul și-i privi, pe măsură ce mașina se apropia de ea. Apoi, cu pasul calm al unui prinț neînfricat, dispăru agale printre copaci.

Oriunde s-ar fi îndreptat, se gândi Mick, era mai bine decât pe drumul pe care merseseră până atunci. Poate că în curând aveau să se oprească și să meargă puțin pe jos pentru a găsi un promontoriu de pe care să poată vedea valea, ba chiar și Novi Pazar-ul, în spatele lor.

Cei doi bărbați mai aveau încă o oră de mers până la Popolac, când capul continentului părăsi, în cele din urmă, în marș, Piața Primăriei și-și ocupă poziția în corpul principal.

Această ultimă plecare pustii complet orașul. Nici chiar bolnavii și bătrânii nu fuseseră neglijați în această zi; nimănui nu trebuia să i se interzică spectacolul și triumful întrecerii. Fiecare cetățean, indife-

rent cât de tânăr sau infirm, orbii și mutilații, cei cu prunci în brațe, femeile însărcinate – toți se îndreptară din orașul lor mândru spre terenul știut. Legea spunea că toți trebuiau să participe; numai că nu era nevoie de constrângere. Nici un cetățean al celor două orașe n-ar fi pierdut șansa de a vedea spectacolul – și de a încerca fiorii întrecerii.

Confruntarea trebuia să fie totală – oraș contra oraș. Așa fusese dintotdeauna.

Ca atare, orașele plecară pe dealuri. Cetățenii din Popolac și Podujevo se adunaseră până la prânz în zonele secrete ale dealurilor, ascunși de ochii oamenilor civilizați, pentru a purta bătălia străbună și rituală.

Zeci de mii de inimi băteau mai repede. Zeci de mii de corpuri s-au întins și s-au încordat și au transpirat în timp ce orașele își ocupau pozițiile. Umbrele corpurilor întunecau întinderi de teren de mărimea unor mici așezări; greutatea tălpilor lor strivea iarba, transformând-o într-un lapte verde; mișcările lor ucideau animale, zdrobeau tufișuri și doborau copaci. Pământul reverbera literalmente la trecerea lor, dealurile purtau ecoul zgomotului bubuitor al pașilor.

În corpul semeț al lui Podujevo, deveneau evidente câteva imperfecțiuni tehnice. O ușoară fisură în împletitura flancului stâng dusese la o slăbiciune în acel loc; și, în consecință, apărură probleme în mecanismul pivotant al șoldurilor. Era mai rigid decât ar fi trebuit, iar mișcările nu erau line. Drept rezultat, în acea regiune a orașului încordarea devenise considerabilă. Era suportată cu stoicism; la urma urmei, înfruntarea trebuia să-i solicite pe participanți până la limita puterilor. Totuși limita critică a rezistenței se afla mai aproape decât ar fi îndrăznit cineva să recunoască. Cetățenii nu erau atât de plini de energie ca în întrecerile anterioare. O perioadă proastă pentru recolte produsese trupuri mai puțin hrănite, coloane vertebrale mai puțin suple, voințe mai puțin dârze. Flancul cu împletitura proastă n-ar fi putut produce un accident în sine, însă slăbit și mai mult de fragilitatea competitorilor, fu punctul de ple-

care a unei scene de moarte la o scară nemaiîntâlnită.

Au oprit mașina.

— Auzi?

Mick clătină din cap. Azul său nu fusese bun nici în adolescență. Prea multe concerte de rock îi spulberaseră dracului timpanele.

Judd coborî din mașină.

Păsările tăcuseră acum. Se deslușea din nou zgomotul pe care-l auziseră în timp ce călătoreau pe drum. Nu era pur și simplu un zgomot; ci aproape o mișcare a pământului, un vuiet ce părea să existe în însăși substanța dealurilor.

Să fi fost tunet?

Nu, era prea ritmic. Își făcu din nou simțită prezența, prin tălpile picioarelor...

Bum!

De data aceasta îl auzi și Mick. Se aplecă pe fereastra mașinii.

— Vine de undeva, din față. Acum îl aud.

Judd aprobă din cap.

Bum!

Din nou tunetul-pământului.

— Ce dracu-i asta? întrebă Mick.

— Orice ar fi, vreau să văd...

Judd reveni zâmbind în Volkswagen.

— Aproape că seamănă cu zgomotul tunurilor, zise el pornind mașina. A unor tunuri de calibru mare.

Prin binoclul său rusesc, Vaslav Jelovsek urmărea oficialul de la start ridicând pistolul. Văzu vâlătucul de fum alb ieșind din țevă și, o secundă mai târziu, auzi sunetul împușcăturii răsunând peste vale.

Înfruntarea începuse.

Privi în sus la turnurile gemene ale lui Popolac și Podujevo. Capete în nori – ei bine, aproape până acolo. Practic, ele se înălțau pentru a atinge cerul. Era o priveliște înfricoșătoare, una care-ți tăia respirația, o priveliște ce te făcea să-ți treacă somnul. Două orașe legănându-se și zvârcolindu-se și pregătindu-se să facă primii pași unul spre celălalt în această

bătălie rituală.

Podujevo părea cel mai puțin rezistent. Se simți o anumită ezitare în timp ce orașul își ridică piciorul stâng pentru a începe marșul. Nimic serios, doar o mică dificultate în coordonarea mușchilor soldului și ai coapsei. Câțiva pași și avea să-și găsească ritmul; alți câțiva și locuitorii săi se vor mișca asemeni unei singure creaturi, un gigant perfect, pornit să-și potrivească grația și puterea cu imaginea-oglinadă.

Împușcătura alungase stoluri de păsări din copacii ce mărgineau valea ascunsă. Ele se înălțară pentru a celebra marea întrecere, ciripindu-și excitarea pe măsură ce tăbărau asupra terenului de luptă.

— Ai auzit o împușcătură? întrebă Judd. Mick aprobă din cap.

— Exerciții militare...? zâmbetul lui Judd se lărgise. Putea deja vedea titlurile mari – reportaje exclusive ale manevrelor secrete din adâncurile provinciale ale Iugoslaviei. Poate că erau tancuri rusești, exerciții tactice desfășurate în afara ochilor cercetătorii ai Occidentului. Cu puțin noroc, el avea să fie purtătorul acestor vești.

Bum!

Bum!

Păsări se roteau în aer. Tunetul se auzea mai puternic acum.

Semăna cu zgomotul tancurilor.

— E dincolo de culme..., spuse Judd.

— Nu cred că ar trebui să mergem mai departe.

— Trebuie să văd.

— Eu nu. Se presupune că nu trebuie să fim aici.

— Nu văd nici un fel de indicator de restricții.

— Ne vor duce de aici, ne vor deporta – nu știu – cred, pur și simplu...

Bum!

— Trebuie să văd.

De-abia îi ieșiseră cuvintele din gură, când începură țipetele.

Țipa Podujevo – un țipăt de moarte. Cineva îngropat în flancul slab murise din

cauza efortului și, astfel, începuse un lanț al descompunerii în întregul sistem. Un bărbat își eliberă vecinul, iar acela își eliberă, la rândul său, alt vecin, făcând cancerul haosului să se răspândească în tot corpul orașului. Coeziunea structurii imense se deterioră cu o rapiditate terifiantă, pe măsură ce încetarea funcționării unei părți anatomice determina o presiune de neîndurat asupra alteia.

Capodopera pe care oamenii de ispravă din Podujevo o construiseră din carnea și din sângele lor se clătină și, apoi, ca un zgârie-nori dinamitat, începu să se prăbușească.

Flancul sfărâmat își scuipă cetățenii în același fel în care o arteră spintecată face să îșchenească sângele. Apoi, cu o încetineală grațioasă ce făcea și mai oribilă agonia cetățenilor, se îndoii către pământ, membrele dezagregându-se în timp ce cădea.

Capul uriaș – care atinsese norii atât de recent – fu aruncat înspre spate pe gâtul său gros. Zece mii de guri scoaseră un singur urlat din gura enormă – un apel fără de cuvinte, vrednic de o milă infinită către cer. Un urlat al pierderii, un urlat al anticipației, un urlat de perplexitate. Cum – vru să știe acel urlat – se putea termina astfel acea zi a zilelor, cum se putea termina într-o învâlmășeală de corpuri căzând?

— Ai auzit?

Era, fără îndoială, un sunet uman, deși aproape asurzitor. Stomacul lui Judd se convulsionă. Îl privi pe Mick, care se făcuse la fel de alb ca o foaie de hârtie.

Judd opri mașina.

— Nu, spuse Mick.

— Ascultă... pentru numele lui Hristos...

Vacarmul gemetelor de moarte, rugămintele și imprecățiile inundaară aerul. Era foarte aproape.

— Trebuie să plecăm acum, imploră Mick.

Judd clătină din cap. Era pregătit pentru un spectacol militar – toată armata rusă măsată dincolo de dealul următor – totuși zgomotul din urechile sale era cel al cărnii umane – prea umane pentru a fi redat în

cuvinte. Îi amintea de imaginile Iadului, așa cum și le închipuise pe când era copil; de torturile nesfârșite și inexprimabile cu care-l amenințase mama sa dacă n-ar reuși să îmbrățișeze calea lui Hristos. Fusese o teroare pe care o uitase de douăzeci de ani. Însă, brusc, iat-o din nou, de data aceasta sub o altă înfățișare. Poate că însuși Iadul se deschisese, pur și simplu, dincolo de orizontul următor, cu maică-sa stătându-i pe margine și invitându-l să guste din pedepsele oferite de acesta.

— Dacă nu pornești, o fac eu.

Mick coborî din mașină și traversă prin fața ei, cercetând drumul. Avu o ezitare de moment, nu mai mult de o secundă, atunci când ochii îi sclipiră plini de neîncredere, înainte de a se întoarce spre parbriz, cu fața și mai palidă decât înainte și exclamă: „Isuse Hristoase...”, cu o voce răgușită din cauza greții pe care încerca să și-o stăpânească.

Iubitul său stătea încă la volan, cu capul îngropat în mâini, căutând să-și ștergă din minte amintirile.

— Judd...

Judd ridică încet privirea. Mick se holba la el ca un sălbatic, cu fața strălucind din cauza unei sudori înghețate, apărute brusc. Judd privi dincolo de el. Câțiva metri mai în față, drumul se întuneca în mod misterios, pe măsură ce o maree se întindea spre mașină, o maree groasă și adâncă de sânge. Mintea lui Judd începu să funcționeze cu rapiditate, încercând să ajungă la o altă concluzie decât cea inevitabilă, sugerată de priveliște. Numai că nu exista nici o explicație rezonabilă. Era sânge, într-o abundență insuportabilă, o mare de sânge fără de sfârșit...

Și acum, în briza care adia, se simțea mirosul de cadavre proaspăt spintecate: mirosul provenit din adâncurile corpului uman, parțial dulceag, parțial acrișor.

Mick reveni împleticindu-se spre portiera Volkswagen-ului și băjbâi după mâner. Portiera se deschise brusc și el se strecură înăuntru, cu privirea încețoșată.

— Dă înapoi, spuse el.

Judd se întinse după cheia de contact. Marea de sânge aproape că spăla roțile din față. Înaintea lor, lumea fusese vopsită în roșu.

— Dă-i drumu, la dracu', dă-i drumu'!

Judd nu făcea nici o încercare de a porni mașina.

— Trebuie s-aruncăm o privire, zise el fără convingere, trebuie s-o facem.

— Nu trebuie să facem nimic, declară Mick, doar să plecăm dracului de aici. Nu-i treaba noastră...

— Dezastru aviatic...

— Nu se vede fum.

— Totuși sunt voci omenești...

Instinctul îi spunea lui Mick că trebuia să plece neapărat. Putea citi despre tragedie într-un ziar – putea vedea imaginile mâine, când aveau să fie cenușii și stacojii. Astăzi erau prea proaspete, prea neprevăzute...

Orice se putea afla la capătul aceluia drum, orice care sângera...

— Trebuie...

Judd porni mașina, în timp ce, alături, Mick gemea slab. Volkswagen-ul începu să înainteze lent, pătrunzând în râul de sânge, cu roțile învărtindu-se în marea grețoasă și înspumată.

— Nu, spuse Mick cu o voce foarte slabă. Te rog, nu...

— Trebuie, sună răspunsul lui Judd. Trebuie. Trebuie.

Doar la câțiva metri depărtare, orașul supraviețuitor, Popolac, își revenea din primele convulsii. Se holbă cu o mie de ochi la rămășițele dușmanului său ritual, întins acum într-un amestec de frânghii și corpuri pe terenul călcat în picioare, un dușman zdrobit pentru totdeauna. Popolac se dădu înapoi, clătinându-se la această priveliște, tălpile sale uriașe culcând la pământ pădurea ce delimita zona de luptă, brațele lui fluturând prin aer. Dar își menținu echilibrul, chiar dacă o banală nebulie, declanșată de oroarea aflată la picioare, îi cuprinsese toate mădularele și-i îngheță de groază creierul. Se dădu comanda: corpul se zvârcoli și se răsuci și, întorcând spatele rămășițelor înspăimântătoare ale lui Podujevo, se repezi înspre dealuri.

Pe măsură ce înainta către uitare, forma sa gigantică trecu între mașină și soare, aruncându-și umbra rece peste drumul însângerat. Mick nu văzu nimic din cauza

lacrimilor, iar Judd, cu ochii pe jumătate închiși din cauza a ceea ce se temea că avea să zărească după primul cot de drum, înregistrează vag existența a ceva care blocase lumina timp de un minut. Poate un nor. Un stol de păsări.

Dacă ar fi privit în sus în acel moment – dacă ar fi aruncat doar o privire spre nord-est – ar fi văzut capul lui Popolac, acel cap imens și asemănător cu un furnicar al unui oraș înebunit, dispărând din raza sa vizuală, pe măsură ce mărșăluia spre dealuri. Ar fi știut că teritoriul se afla dincolo de puterea sa de înțelegere; că nu exista nici un mijloc de vindecare în acest colț al Iadului. Dar Judd nu văzu orașul și, astfel, el și Mick depășiră ultimul punct din care s-ar mai fi putut întoarce. De acum înainte, ca și Popolac și geamănul său mort, pierduseră orice posibilitate de a-și păstra o judecată sănătoasă și o speranță de viață.

După primul colț al drumului dădură cu ochii de rămășițele lui Podujevo.

Imaginația lor civilizată nu concepuse niciodată o priveliște atât de nedescris de brutală.

Poate că doar pe câmpurile de luptă ale Europei fuseseră strânse laolaltă așa multe cadavre: dar fuseseră atâtea femei și copii încleștați împreună cu cadavrele bărbaților? Existaseră oare grămezi de leșuri atât de înalte, dar atât de recent pline de viață? Existaseră orașe distruse la fel de repede, dar fusese vreodată un întreg oraș pierdut din cauza unei simple comenzi dictată de gravitație?

Priveliștea depășea orice închipuire. În fața ei, mintea începea să funcționeze ca melcul, forțele rațiunii descopereau meticuloase dovezile, căutând orice punct vulnerabil, orice loc în care ar fi putut spune: „Asta nu se întâmplă. Este un vis de moarte, nu moartea însăși“.

Numai că rațiunea nu putea găsi nici o fisură. Acesta era adevărul. Era moartea însăși.

Podujevo căzuse.

Treizeci și opt de mii, șapte sute șazeci și cinci de cetățeni zăceau întinși pe

pământ sau, mai degrabă, erau aruncați în grămezi diforme, din care tot felul de umori se scurgeau pe sol. Aceia care nu muriseră în urma prăbușirii, sau care nu se sufocaseră, agonizau. Nu aveau să existe supraviețuitori, cu excepția celor câțiva spectatori care își părăsiseră casele pentru a urmări confruntarea. Acei puțini locuitori din Podujevo – mutilații, bolnavii, bătrânii – se holbau acum, la fel ca Mick și Judd, la masacru, încercând să nu creadă ceea ce vedeau.

Judd ieși primul din mașină. Solul de sub pantofii săi din piele de căprioară era lipicios din pricina sângelui pe cale de coagulare. Judd cuprinse cu privirea măcelul. Nici o urmă de epavă, de avion prăbușit, sau de incendiu, nici un miros de combustibil scurs pe jos. Doar zeci de mii de cadavre, calde încă, fie goale, fie îmbrăcate în uniforme identice din serj gri – bărbați, femei și copii, toți, laolaltă. Unii din ei purtau hamuri din piele, bine strânse în jurul pieptului, hamuri din care se încolăceau în jos kilometri și kilometri de frânghii. Cu cât privea mai de aproape, cu atât mai limpede distingeau sistemul extraordinar de noduri și legături ce continua să le țină corpurile împreună. Pentru un motiv sau altul, toți acești oameni fuseseră legați unul de celălalt. Unii se sprijineau pe umerii vecinilor, călărind pe ei precum copiii pe spatele cailor. Alții erau încleștați mână în mână, înnoțați cu bucăți de frânghie într-un perete de mușchi și oase. Iar alții erau legați strâns în formă de minge, cu capetele vârâte între genunchi. Toți erau într-un anume fel uniți de tovarășii lor, prinși împreună ca într-un joc colectiv și dement.

Altă împușcătură.

Mick ridică privirea.

Pe câmp, un bărbat solitar, îmbrăcat într-o manta cafeniu-deschis, mergea printre leșuri cu un revolver în mână, dându-le lovitura de grație muribunzilor. Era un act de milă, nepotrivit, cu toate acestea, el își continuă operația, alegând pentru început copiii. Descărcându-și revolverul, încărându-l, descărcându-l din nou, încărându-l, descărcându-l...

Mick nu se mai putu abține.

Urlă din toate puterile, acoperind geme-

tele răniților.

— *Ce-i asta?*

Bărbatul înălță ochii, întrerupându-și indeletnicirea îngrozitoare, cu fața la fel de cafenie și de o paloare mortală ca și manta pe care o purta.

— Uh? mârâi el, încruntându-se prin ochelarii groși la cele două persoane care se amestecau în treburile lui.

— Ce se întâmplă aici? strigă la el Mick.

Îi făcea bine să strige, îi făcea bine să se mîniș pe celălalt bărbat. Poate că el trebuia acuzat. Era bine să ai pe cineva în spatele căruia să arunci vina.

— Spune-ne..., începu Mick. Putea auzi lacrimile care îi frâneau vocea. Spune-ne, pentru numele lui Dumnezeu. Explică-ne!

Bărbatul în manta cafenie clătină din cap. Nu înțelegea nici un cuvânt din ce spunea acest tânăr idiot. Vorbea engleza, dar altceva nu-și putea da seama. Mick începu să se apropie de el, simțind tot timpul ochii morților ațintiți asupra sa. Ochi ca niște pietre prețioase, negre și strălucitoare, montate în fețe sfărâmate; ochi care îl priveau de jos în sus, de pe capete retezate din locurile lor obișnuite. Ochi din capete care permiteau urlete puternice. Ochi din capete ce depășiseră stadiul de urlet, de respirație.

Mii de ochi.

Ajunse lângă Manta-Cafenie, al cărui revolver era aproape gol. Bărbatul își scosese ochelarii și-i aruncase deoparte. Și el plângea, corpul său masiv și diform fiind scuturat de spasme.

La picioarele lui Mick, cineva se întindea după el. Nu dorea să privească în jos, însă mâna îi atinse pantoful și nu avu alternativă decât să se uite. Un tânăr, zăcând ca o zvastică din carne, cu fiecare încheietură sfărâmată. Sub el se afla un copil, picioarele sale însângerate ieșind în afară ca două bețe de un roz aprins.

Vroia revolverul bărbatului, îl vroia pentru a opri mâna să-l mai atingă. Și mai mult decât atât, vroia o mitralieră, un aruncător de flăcări, orice care să facă să înceteze acea agonie.

În timp ce-și ridica privirea de pe corpul sfărâmat, Mick îl văzu pe Manta-Cafenie înălțându-și revolverul.

— Judd..., zise el, dar, pe când cuvântul îi ieșea de pe buze, țeava revolverului pătrunse în gura Mantalei-Cafeniei și trăgaciul fu apăsat.

Mantaua-Cafenie își păstrase pentru el ultimul glonț. Partea din spate a capului i se deschise ca un ou scăpat pe jos, bucăți de țeastă zburând în toate părțile. Corpul i se înmuie și se prăbuși la pământ, cu revolverul încă între buze.

— Trebuie..., începu Mick, adresându-se nimănui. Trebuie...

Care era imperativul? Ce *trebuiau* ei să facă în această situație?

— Trebuie...

Judd se afla în spatele lui.

— Ajutor..., rosti el.

— Da. Trebuie să aducem ajutoare. Trebuie...

— Să plecăm.

Să plecăm. Asta trebuie să facem. Trebuie să plecăm, sub orice pretext, sub orice motiv, oricât de neînsemnat. Să părăsim câmpul de bătaie, să ieșim din raza de acțiune a mâinii muribunde cu o rană în loc de corp.

— Trebuie să anunțăm autoritățile. Să găsim un oraș. Să aducem ajutoare...

— Preoți, zise Mick. Au nevoie de preoți.

Era absurd să te gândești la Ultima Împărtașanie pentru atâția oameni. Ar fi fost nevoie de o armată de preoți, de o cisternă cu apă sfințită, de un megafon pentru a da binecuvântarea.

Cei doi se răsuciră pe călcâie, întorcând spatele ororii și încolăcindu-și brațele unul în jurul celuilalt, aleseră cu grijă drumul înapoi la mașină.

Vehiculul era ocupat.

Vaslav Jelovsek se afla la volan, încercând să pornească Volkswagen-ul. Răsuci o dată cheia de contact. De două ori. A treia oară motorul prinse viață și roțile se învârtiră în noroiul roșu-închis, în timp ce porni în marșarier, ducând înapoi mașina pe drum. Vaslav îi văzu pe englezi alergând spre Volkswagen și înjurându-l. N-avea ce să le facă — nu vroia să le fure automobilul, dar avea o treabă de făcut. Fusese arbitru, fusese responsabil pentru confruntare și pentru siguranța celor ce participau la ea. Unul din orașele eroice

căzuse deja. Trebuia să facă tot ce-i stătea în putință pentru a-l împiedica pe Popolac să-și urmeze geamănul. Trebuia să-l urmărească pe Popolac și să-l convingă pe cale rațională. Să-l scoată din groaza ce-l stăpâna prin cuvinte meșteșugite și promisiuni. Dacă nu reușea, ar mai fi existat un dezastru egal cu cel din fața lui, iar conștiința sa era deja destul de afectată.

Mick continua să fugă după Volkswagen, strigând la Jelovsek. Hoțul nu-l lua în seamă, concentrându-se în șofarea mașinii cu spatele de-a lungul drumului îngust și alunecos. Mick pierdea teren. Mașina începuse să prindă viteză. Furios, dar cu respirația tăiată, așa încât nu-și mai putea exprima mânia, Mick rămase în mijlocul drumului, cu mâinile pe genunchi, gâfâind și suspinând.

— Ticălosule! spuse Judd.

Mick privi în josul drumului. Mașina lor dispăruse deja.

— Blestematu' ăla nici nu poate conduce ca lumea.

— Trebuie... trebuie... să-l prindem..., rosti Mick printre respirații sacadate.

— Cum?

— Pe jos...

— Nici măcar n-avem o hartă... A rămas în mașină.

— Isuse... Hristoase... Dumnezeule atotputernic.

Porniră împreună pe drum, departe de câmpul însângerat.

După câțiva metri, marea de sânge începu să se reducă. Doar câteva șiroaie pe cale de coagulare se mai scurgeau spre drumul principal. Mick și Judd continuară să meargă pe urmele însângerate ale cauciucurilor, până la răscruce.

Șoseaua era pustie în ambele direcții. Urmele de cauciucuri arătau că mașina o luase la stânga.

— A pătruns mai adânc între dealuri, remarcă Judd, holbându-se de-a lungul drumului atrăgător, spre capătul învăluit într-o culoare verde-albăstruie. Și-a ieșit din minți!?

— Ne întorcem pe drumul pe care am venit?

— Ne va trebui toată noaptea, dacă vom merge pe jos...

— Poate găsim vreo ocazie.

Judd clătină din cap; era tras la față, iar privirea îi era pierdută.

— Mick, tu nu vezi că toți știau ce se întâmplă aici? Țăranii... toți au plecat dracului în altă parte, în timp ce oamenii aceia au înebunit aici, sus. Pun pariu pe orice că nu va trece nici o mașină pe drumul ăsta – poate cu excepția a vreo doi turiști tâmpiți ca noi – și, cu siguranță că nici un turist nu va opri pentru cineva care arată ca noi.

Avea dreptate. Semănau cu niște măcelari – stropiți de jos până sus cu sânge. Fețele lor străluceau de parcă ar fi fost date cu grăsime, ochii păreau ai unor nebuni.

— Va trebui să mergem pe jos, spuse Judd, pe drumul pe care am venit.

Arătă cu degetul spre șosea. Dealurile erau mai întunecate acum; soarele dispăruse brusc, dincolo de culmi.

Mick ridică din umeri. Oricum, îi aștepta o noapte pe drum. Dorea totuși să meargă undeva – oriunde – atâta timp cât punea o anumită distanță între el și morții de acolo.

În Popolac domnea un soi de pace. În loc de frenezia panicii, se instaurase o toropeală, o acceptare a lumii așa cum era, demnă mai degrabă de o oaie. Zăvorâți în pozițiile lor, strânși în curele și frânghii, unii în alții, într-un sistem ce nu permitea ca nici o voce să fie mai puternică decât alta, nici vreo spinare să lucreze mai mult decât cea a vecinului, ei lăsară ca un consens dement să înlocuiască glasul calm al rațiunii. Erau chinuți de convulsii ca o singură minte, o singură gândire, o singură ambiție. Deveniseră, în decursul câtorva momente, gigantul cu o singură minte a cărui imagine o recreaseră atât de strălucit. Iluzia unei individualități meschine era măturată de o maree irezistibilă de sentiment colectiv – nu pasiunea unei mulțumiri, ci un val telepatic care dizolva vocile a mii de oameni într-o singură comandă irezistibilă.

Și acea voce ordona: „Pleacă!”

Vocea spunea: „Du această priveliște departe, unde nu va trebui s-o mai văd

vreodată.“

Popolac se îndreptă spre dealuri, picioarele sale făcând pași de opt sute de metri. Fiecare bărbat, femeie și copil din acel turn cuprins de agitație era lipsit de vedere. Ei vedeau doar prin ochii orașului. Erau lipsiți de judecată, cu excepția gândirii orașului. Și se credeau fără de moarte în puterea lor neînduplecată și stângace. Mare și nebun și nemuritor.

După vreo trei kilometri, Mick și Judd simțiră în aer miros de benzină și, puțin mai departe, dădură peste Volkswagen. Se răsturnase într-un șanț de scurgere astupat cu trestii, aflat lângă șosea. Nu luase foc.

Portiera din partea șoferului era deschisă, iar corpul lui Vaslav Jelovsek se rostogolise afară. Fața îi era calmă în starea de inconștiență în care se găsea. Nu se vedea nici un semn de rană, cu excepția uneia sau a două tăieturi pe fața-i liniștită. L-au tras cu grijă pe hoț afară, cărându-l în sus pe șanț, până la șosea. Omul gemu de câteva ori, în timp ce-l deplasară. Apoi îi scoaseră jacheta și cravata și-i îndesară sub cap puloverul lui Mick.

Brusc, deschise ochii.

Se holbă la cei doi.

— Te simți bine? întrebă Mick.

Bărbatul nu zise nimic preț de o clipă. Nu părea să înțeleagă. Apoi:

— Englezi? articulă el. A avea un accent puternic, dar întrebarea fusese clară.

— Da.

— V-am auzit vocile. Englezi.

Încrunță din sprâncene și făcu cu ochiul.

— Te doare? întrebă Judd.

Bărbatul păru să găsească întrebarea amuzantă.

— Dacă mă doare? repetă el cu fața încrămențită într-un amestec de agonie și extaz, apoi scrâșni printre dinți: Voi muri.

— Nu, replică Mick. Ești bine...

Omul scutură din cap cu o autoritate absolută.

— Voi muri, repetă el cu voce hotărâtă, vreau să mor.

Judd se ghemui mai aproape. Vocea îi slăbise în intensitate.

— Spune-ne ce să facem, zise el.

Bărbatul închisese ochii. Judd îl scutură cu duritate. Spune-ne, zise din nou, compasiunea dispărându-i rapid din glas. Spune-ne despre ce-i vorba aici.

— Aici? făcu omul, cu ochii încă închiși. O cădere, asta-i tot. Doar o cădere...

— Ce cădere?

— Orașul. Podujevo. Orașul meu.

— De pe ce a căzut?

— De pe el însuși, bineînțeles.

Bărbatul nu explica nimic; răspundea pur și simplu la o ghicitoare prin alta.

— Încotro mergeai? se interesă Mick, încercând să fie cât mai pașnic cu puțință.

— După Popolac, răspunse bărbatul.

— Popolac? întrebă Judd.

Mick începu să vadă o anumită legătură în întreaga poveste.

— Popolac este un alt oraș. Ca și Podujevo. Orașe gemene. Se află pe hartă...

— Unde-i orașul acum? întrebă Judd.

Vaslav Jelovsek păru să aleagă a spune adevărul. Existase un moment în care ezitase între a muri cu o ghicitoare pe buze și a trăi destul pentru a-și spune povestea. Ce mai conta dacă povestea era spusă acum? Nu va mai putea fi niciodată o altă întrecere: totul se terminase.

— Au venit aici ca să lupte, zise el cu o voce foarte slabă. Popolac și Podujevo. Vin la fiecare zece ani...

— Să lupte? făcu Judd. Vrei să spui că toți oamenii aceia au fost omorâți?

Vaslav clătină din cap.

— Nu, nu. Au căzut. Doar v-am spus.

— Ei bine, cum au luptat? se interesă Mick.

— Duceți-vă pe dealuri, veni singurul răspuns.

Vaslav deschise puțin ochii. Fețele ce se aplecau asupra lui erau extenuate și dezgustate. Acei inocenți suferiseră. Aveau dreptul la câteva explicații.

— Ca giganți, spuse el. Au luptat ca giganți. Și-au alcătuit un corp din corpurile lor, înțelegeți? Pielea, mușchii, oasele, ochii, nasul, dinții — totul era făcut din bărbați și femei.

— Delirează, rosti Judd.

— Duceți-vă pe dealuri, repetă bărbatul. Vedeți cu ochii voștri cât de adevărat este.

— Chiar presupunând..., începu Mick.

Vaslav îl întrerupsese, dornic să termine o dată:

— Erau buni la întrecerea giganților. A fost nevoie de multe secole de practică: la fiecare zece ani totul devenea mai mare și mai mare. Ambiția unuia era întotdeauna mai mare decât a celui alt. Frânghii cu care să-i lege împreună — totul era ireproșabil. Tendoane, ligamente... În pântec exista hrană... de la vintre plecau țevi pentru evacuarea deșeurilor. Cei cu vederea mai ageră stăteau în orbite, cei cu vocea mai puternică în gură și gâtleej. Nu veți crede niciodată cât de bine era construit din punct de vedere ingineresc.

— Nu cred așa ceva, declară Judd și se ridică în picioare.

— Este corpul de stat, zise Vaslav, atât de încet încât vocea îi sună puțin mai puternic decât o șoptă, este forma vieților noastre.

Urmă o tăcere. Câțiva nori mici trecură pe deasupra șoselei, răspândindu-și tăcuți masa în aer.

— Un miracol, zise el. (Era ca și cum și-ar fi dat seama pentru prima dată de enormitatea faptului.) Un miracol.

Destul... Da. Era chiar destul.

Gura i se închise, cuvintele nu se mai auziră și el muri.

Mick îi simți moartea mult mai acut decât cea a miilor de care fugise: sau, mai degrabă, această moarte era cheia ce declanșa suferința pe care o simțea pentru ei toți.

Se simțea inutil, fie că bărbatul hotărâse să le spună o minciună fantastică în timp ce murea, fie că povestea aceea era, într-un anume fel, adevărată. Imaginația sa era prea limitată pentru a înțelege întreaga idee. Creierul îl durea doar gândindu-se la așa ceva, iar compasiunea lui se prăbușea sub greutatea suferinței pe care o simțea.

Stăteau pe șosea, în timp ce norii erau mânați de vânt, umbrele lor vagi și cenușii treceau deasupra lor, îndreptându-se spre enigmaticele dealuri.

Era în amurg.

Popolac nu mai putea continua. Simțea oboseala în fiecare mușchi. Moartea popo-

sise pe ici, pe colo, în anatomia sa uriașă; dar în oraș nu exista nici o tristețe pentru celulele lui decedate. Dacă morții erau în interior, cadavrelor li se permitea să atârne în harnașamente. Dacă ei formau pielea orașului, erau dezlegați și li se dădea drumul pentru a plonja în pădurea de dedesubt.

Gigantul nu era capabil de milă. Nu avea altă ambiție decât să continue până ce urma să înceteze.

În timp ce soarele dispărea din raza vizuală, Popolac se odihnea, așezat pe un dâmb, legănându-și capul uriaș în mâinile-i uriașe.

Ăpăreau stelele, cu precauția lor familiară. Se apropia noaptea, bandajând mihoasă rănilor zilei, orbind ochii care văzuseră prea multe.

Popolac se ridică din nou în picioare și începu să se miște, pas cu pas, bubuitor. Cu siguranță că nu putea să dureze mult până ce îl va cuprinde iar oboseala, înainte de a se putea întinde în mormântul vreunei văi pierdute, ca să moară.

Pentru încă o bucată de vreme însă, trebuia să meargă, fiecare pas mai agonizant de încet decât precedentul, în timp ce noaptea făcea să înflorească negrul în jurul capului său.

Mick dorea să-l înmormânteze pe hoțul mașinii unde va, la marginea pădurii. Totuși, Judd remarcă faptul că îngroparea unui corp putea părea oarecum suspicioasă în lumina mai sănătoasă a zilei următoare. Și, în plus, nu era absurd să fie interesați de un cadavru, când, literalmente, alte mii zăceau la o distanță de doar câțiva kilometri de locul în care se aflau?

Prin urmare, corpul fu lăsat acolo și mașina abandonată să se afunde și mai adânc în șanț.

Începură din nou să meargă.

Se făcuse rece, tot mai rece și le era foame. Însă puținele case pe lângă care trecură erau toate părăsite, încuiate și zăvorâte.

— Ce a vrut să spună? întrebă Mick, în timp ce stăteau nemișcați, privind o altă ușă încuiată.

— Vorbea metaforic...
— Toate chestiile alea referitoare la giganți?

— Niște fleacuri de origine troțkistă... insistă Judd.

— Nu cred asta.

— Eu știu. Era cuvântarea lui pe patul morții, pe care, probabil, și-o pregătise de ani de zile.

— Nu cred așa ceva, repetă Mick și porni înapoi spre pădure..

— Oh, cum așa? Judd se afla în spatele său.

— Nu recita, pur și simplu, niște lozinci de partid.

— Vrei să spui că tu crezi că aici pe undeva se află un gigant? Pentru numele lui Dumnezeu!

Mick se întoarse spre Judd. Fața i se deslușea greu în lumina amurgului. Vocea era însă mai calmă și în ea se distingea o anumită credință.

— Da. Cred că spunea adevărul.

— E absurd. Ridicol. Nu.

Judd îl urî pe Mick în acel moment. Îi urî naivitatea, pasiunea cu care credea orice poveste rostită de orice neghiob dacă avea în ea un suflu romantic. Și asta? Era cea mai rea, cea mai absurdă...

— Nu, repetă el. Nu, nu, nu.

Cerul era neted ca porțelanul, iar siluetele dealurilor negre ca smoala.

— Îngheț, dracului! zise Mick din întuneric. Stai aici sau mergi cu mine?

Judd urlă:

— Nu vom găsi nimic în felul acesta.

— Ei bine, e lung drumul înapoi.

— Ne adâncim prea mult între dealuri.

— Fă ce vrei, eu merg mai departe.

Pașii i se îndepărtară; întunericul îl înghiți.

După un minut, îl urmă și Judd.

Noaptea era senină și rece. Cei doi continuau să meargă, cu picioarele umflate în pantofi, cu gulerile ridicate pentru a se apăra de frig. Deasupra lor, întregul cer devenise o paradă a stelelor. Un triumf al luminii revărsate, din care ochiul putea face atâtea modele cât îi permitea răbdarea. După o bucată de vreme, își trecură brațele

obosite unul în jurul celuilalt, pentru a se încălzi și alina.

Pe la ora unsprezece, văzură în depărtare o fereastră luminată.

Femeia din ușa colibeii de piatră nu le zâmbi, dar înțelese în ce situație se aflau și-i lăsă înăuntru. Nu părea să existe vreun rost în a încerca să explice femeii și schilodului ei bărbat ceea ce văzuseră. Coliba nu avea telefon și nu se vedea vreo urmă de vehicul, așa încât chiar dacă ar fi găsit o modalitate de exprimare, tot nu s-ar fi putut face nimic.

Prin gesturi, cei doi arătară că erau flămânzi și extenuați. Încercară mai apoi să explice că se rătăciseră, blestemându-se în gând că lăsaseră dicționarul în Volkswagen. Femeia nu părea să înțeleagă foarte multe din spusele lor, dar i-a așezat lângă un foc bun și a pus la încălzit pe plită o tigaie cu mâncare.

Înfulcară o supă de mazăre groasă și nesărată și ouă, iar la răstimpuri își exprimau mulțumirile la adresa femeii, zâmbindu-i. Soțul acesteia stătea lângă foc, nefăcând nici o încercare de a vorbi sau măcar de a-și privi vizitatorii.

Mâncarea era bună. Le ridică moralul.

Hotărîră să doarmă până dimineața și apoi să-și înceapă lungul drum înapoi. Până în zori, cadavrele de pe câmp urmau să fie numărate, identificate, împachetate și trimise familiilor. Aerul avea să fie plin de zgomote liniștitoare, ștergând gemetele care încă le mai răsunau în urechi. Vor fi elicoptere, camioane pline de oameni care vor organiza operațiile de curățire a locului. Toate ceremoniile și accesoriile unui dezastru civilizată.

Și, peste o vreme, totul avea să fie acceptat. Urma să devină o parte a istoriei lor; o tragedie, bineînțeles, însă una pe care o puteau explica, clasifica și cu care se puteau învăța să trăiască. Da, totul va fi bine, totul va fi bine. Să vină dimineața.

Brusc, îi doborî somnul, provocat în întregime de oboseală. Rămaseră întinși acolo unde căzuseră, așezați la masă, cu capetele pe brațele încrucișate. Îi înconjurau, claie peste grămadă, străchini goale și coji de pâine.

Nu știau nimic. Nu visau nimic. Nu simțeau nimic.

Apoi începu tunetul.

În pământ, adânc în pământ, un pas ritmic, cel al unui titan care se apropia treptat, mai aproape, tot mai aproape.

Femeia își trezi bărbatul. Suflă în lampă și se îndreaptă spre ușă. Cerul nopții era luminos de atâtea stele; de fiecare parte se întindeau dealurile negre.

Încă se mai auzea tunetul. O jumătate de minut între fiecare bubuitură, dar acum era mult mai puternic. Și tot mai puternic, cu fiecare nou pas.

Stătură în ușă împreună, bărbat și femeie, și ascultară ecoul răspândit de dealuri în puterea nopții. Nici un fulger care să însoțească tunetul.

Doar bubuitura...

Bum...

Bum...

Făcea ca pământul să se zguduie; arunca colbul de pe pragul de sus al ușii și făcea să zăngăne zăvoarele ferestrelor.

Bum...

Bum...

Nu știau ce se apropia, dar oricare ar fi fost forma pe care o lua și indiferent ce intenționa să facă, nu părea să aibă vreun rost să fugă din calea lui. Acolo unde se aflau ei, în adăpostul ca vai de lume oferit de colibă, erau tot în aceeași siguranță ca în oricare ungher al pădurii. Cum puteau alege dintr-o sută de mii de arbori pe cel care avea să reziste trecerii tunetului? Mai bine să aștepte. Și să privească.

Ochii femeii nu erau buni și ea se îndoia de ceea ce văzu, atunci când întunecimea dealului își schimbă forma și se înalță, blocând lumina stelelor. Însă bărbatul ei văzuse același lucru: capul inimaginabil de uriaș, mai colosal în întunericul înșelător, ridicându-se tot mai sus, micșorând până și dealurile cu ambiția sa.

Bărbatul căzu în genunchi, bolborosind o rugăciune, cu picioarele atinse de artrită răsucite sub el.

Soția sa urlă. Nici un cuvânt pe care-l știa nu putea să-i aperse de monstru – nici o rugăciune, nici o rugămintă nu avea vreo putere asupra lui.

În colibă, Mick se deșteaptă și brațul său întins, zvâcnind cu un spasm brusc, mătură de pe masă farfuria și lampa. Acestea se sfărâmară.

Judd se trezi și el.

Urletul de afară se oprise. Femeia dispăruse din cadrul ușii, fugind în pădure. Orice copac, indiferent care, era mai bun decât această privesc. Soțul continua să bolborosească rugăciuni, în momentul când enormul picior al gigantului se ridică pentru a face un pas...

Bum...

Coliba se zgudui. Farfuriile zăngăniră și se sparseră pe bufet. O pipă din argilă se rostogoli de pe polița de deasupra căminului și se făcu bucați în cenușa din vatră.

Cei doi amanți cunoșteau sunetul care răsuna în propriile lor ființe: acel tunet-al-pământului.

Mick întinse mâna și-l apucă pe Judd de umăr.

— Vezi? făcu el, cu dinții albaștri-cafenii în întunericul colibeii. Vezi? Vezi?

În spatele vorbelor sale ciocotea un anume fel de isterie. Alergă spre ușă, împiedicându-se în întuneric de un scaun. Plin de vântăi și înjurând, ieși împleticindu-se în noapte...

Bum...

Tunetul era asurzitor. De data aceasta sparse toate ferestrele colibeii. În dormitor, una din grinzile acoperișului se făcu țândări și-și împrăstie bucațile peste tot.

Judd se alătură prietenului său în ușă. Bătrânul era acum cu fața la pământ, cu degetele bolnave și umflete încârligate, cu buzele imploratoare lipite de solul umed.

Mick privea în sus, spre cer. Judd îi urmări privirea.

Într-un loc nu se vedeau stelele. Era o întunecime de forma unui bărbat, o siluetă lată și enormă, un colos care se înalța spre culmi pentru a întâlni Raiul. Nu era chiar un gigant perfect. Conturul lui nu era fix; se agita și se convulsiona.

Gigantul părea mai solid decât orice om normal. Picioarele sale erau anormal de groase și scunde, iar brațele nu erau lungi. Măinile ce se încheștau și se descleștau păreau să aibă articulații ciudate și mult prea delicate pentru torsul său.

Apoi ridică un picior uriaș și plat și-l puse pe pământ, făcând un pas spre ei.

Bum...

Pasul produse prăbușirea acoperișului asupra colibeii. Hoțul mașinii spusese

adevărul. Popolac era un oraș și un gigant; și el plecaseră înspre dealuri...

Ochii lor se obișnuiseră acum cu lumina nopții. Puteau vedea în detaliile cele mai oribile cum era construit monstrul. Era o capodoperă de inginerie umană: un om făcut în întregime din oameni. Sau, mai degrabă, un uriaș fără sex, alcătuit din bărbați și femei și copii. Toți cetățenii Popolac-ului, chirciți și încordați în corpul acestui uriaș împletit din carne, mușchii lor încordați dincolo de limita posibilului, oasele lor pe cale de a plesni.

Puteau vedea cum arhitectura Popolac-ului modificase subtil proporțiile corpului uman; cum uriașul fusese făcut mai scund pentru a-i coborî centrul de greutate; cum picioarele fuseseră concepute masive ca să poată suporta greutatea torsului; cum fusese coborât pe umerii largi, așa încât problemele legate de un gât slab să fie minimizezate.

În ciuda acestor malformații, era oribil de plin de viață. Corpurile legate împreună pentru a-i forma suprafața erau goale, cu excepția harnașamentelor, așa că suprafețele lor străluceau în lumina stelelor, exact ca un singur și imens trunchi uman. Chiar și mușchii erau perfect copiați, deși simplificați. Puteau vedea modul în care corpurile legate se împingeau și trăgeau unul de celălalt în legături solide de carne și oase. Puteau vedea oamenii împlețiți care alcătuiau corpul: spinările lor asemănătoare unor broaște țestoase prinse împreună pentru a oferi curbura pectoralilor; acrobații legați și înnoțați cu frângerii la încheieturile brațelor și picioarelor, rostogolindu-se și descolăcindu-se pentru a articula orașul.

Dar, cu siguranță că priveliștea cea mai uluitoare dintre toate era chipul.

Obraji de corpuri; orbite cavernoase din care se holbau capete, câte cinci legate împreună pentru fiecare glob ocular; un nas lat și plat și o gură care se deschidea și se închidea, pe măsură ce mușchii fălcilor se strângeau și desfăceau ritmic. Iar din acea gură, străjuită de dinți din copii chelboși, vocea uriașului – acum doar o palidă copie a puterilor sale anterioare – scotea o singură notă muzicală idioată.

Popolac mergea și Popolac cânta.

A fost vreodată în Europa o priveliște

care să rivalizeze cu asta?

Mick și Judd îl urmăreau cu privirea, în timp ce uriașul făcu încă un pas în direcția lor.

Bătrânul își udase pantalonii. Bolborosind și implorând, se târî cât mai departe de coliba în ruină, înspre copacii înconjurători, trăgându-și picioarele moarte după el.

Englezii rămaseră pe loc, privind spre monstrul ce se apropia. Nici spaima și nici oroarea nu-i mai afecta acum, doar o teamă respectuoasă, ce-i țintuia locului. Știau că aceasta era o priveliște pe care nu mai puteau spera s-o vadă vreodată; reprezenta punctul culminant – după el urmau doar experiențe obișnuite. Atunci mai bine să stea, deși fiecare pas aducea tot mai aproape moartea, mai bine să stea și să vadă priveliștea cât încă se afla acolo pentru a fi văzută. Și dacă acest monstru îi ucidea, atunci cel puțin vor fi zărit un miracol, vor fi cunoscut măreția pentru un scurt moment. Părea un schimb corect.

Popolac mai avea doi pași până la colibă. Puteau distinge cu claritate complexitatea structurii sale. Fețele cetățenilor apăreau în detaliu: albe, ude de sudoare, dar mulțumite în oboseala lor. Unii atârnavă morți în harnașamentele lor, cu picioarele mișcându-se încoace și-ncolo, precum cele ale unor spânzurați. Alții, în special copiii, încetaseră să se mai conformeze antrenamentului primit și se relaxaseră, așa încât forma corpului degenera, începând să se descompună, odată cu fierberea celulelor rebele.

Și totuși, mergea încă, fiecare pas fiind un efort incalculabil de coordonare și rezistență.

Bum...

Pasul ce zdrobi coliba veni mai devreme decât gândiseră.

Mick văzu piciorul ridicat; văzu fețele oamenilor din tibie și gleznă și talpă – erau la fel de mari ca și el acum – toți oameni solizi, aleși pentru a suporta imensa greutate a acestei grandioase creații. Mulți muriseră. Partea de jos a tălpii era o îmbinare de corpuri strivite și însângerate, presate în moarte sub greutatea camarazilor lor.

Piciorul coborî cu un tunet.

În câteva secunde, coliba fu redusă la așchii și praf.

Popolac acoperi complet cerul. Era, pentru un moment, o întreagă lume, rai și pământ, prezența sa umplând până la refuz simțurile. De la această distanță, o singură privire nu putea cuprinde totul, ochiul trebuia să baleieze înainte și înapoi peste întreaga masă pentru a o include pe toată – și chiar și atunci, mintea refuza să accepte întregul adevăr.

Un fragment de piatră proiectat din structura colibei în momentul prăbușirii, îl lovi pe Judd drept în față. Bărbatul auzi în propriul cap lovitură ucigătoare, ca o minge ce lovește un perete: un deces pe terenul de joc. Nici o durere. Nici o remușcare. Disparația unei lumini, a unei lumini mici și ne semnificative. Strigătul său de moarte se pierdu în infernul din jur. Corpul său fu ascuns în fum și întuneric. Mick nici nu-l văzu, nici nu-l auzi pe Judd murind.

Era prea ocupat holbându-se la piciorul uriașului, în timp ce acesta se opri o clipă pe ruinele colibei; celălalt picior tocmai își aduna întreaga voință pentru a se mișca, la rândul său.

Mick profită de această șansă. Urlând precum ielele, se repezi spre picior, dorind cu înfrigurare să îmbrățișeze monstrul. Se împiedică de ruine și se ridică din nou, însângerat, pentru a ajunge înainte ca piciorul să se fi ridicat, iar el să fi rămas în urmă. Urmă zgomotul unei respirații agonizante, pe măsură ce mesajul de mișcare ajunge la picior; Mick văzu mușchii tibiei încordându-se, în timp ce piciorul începu să se ridice. Făcu încă o încercare de a ajunge la el, tocmai când membrul părea să se ridice, agățând un harnașament sau o frânghie, ori poate un păr uman sau carnea însăși – orice putea apuca din acest miracol în mișcare, devenind astfel o parte din el. Mai bine să meargă cu el, oriunde s-ar fi îndreptat, să-l ajute în scopul propus, oricare ar fi fost acesta; mai bine să moară cu el, decât să trăiască fără el.

Apucă piciorul și găsi un loc sigur pe gleznă. Urlându-și extazul complet pentru acest succes, simți ridicându-se membrul uriaș și aruncă o privire în jos, prin vârtejul de praf, spre locul unde stătuse până

atunci, deja îndepărtat pe măsură ce piciorul se ridica în aer.

Pământul dispăruse de sub el. Făcea autostopul cu un zeu: viața simplă pe care o părăsea nu mai însemna nimic pentru el acum – sau vreodată. Avea să trăiască cu acest lucru, da, avea să trăiască cu el – văzându-l și văzându-l și mâncându-l din ochi până ce avea să moară din pură lăcomie.

Urlă și țipă și se balansă pe frânghii, sorbindu-și triumful. Sub el, mult dedesubt, observă corpul lui Judd, încolăcit iremediabil pe solul întunecat. Dispăruse dragostea și viața și mintea sănătoasă, dispăruseră ca și amintirea numelui său sau a sexului sau a ambițiilor sale.

Totul nu mai însemna nimic. Chiar nimic.

Bum...

Bum...

Popolac păși înainte, zgomotul pașilor îndepărtându-se spre est. Popolac continua să meargă, vuietul vocii sale pierdut în noapte.

După o zi sosiră păsările, sosiră vulpile, muștele, fluturii, viespele. Judd se mișcă, Judd își schimbă poziția, Judd născu. În pântecul său, viermii se încălziră, în vizuina unei vulpi se dădu o luptă pentru carnea gustoasă a coapselor sale. După asta, totul decurse rapid. Oasele se îngălbeniră, oasele se fărâmițară; curând rămase un spațiu gol pe care-l umpluse odinioară cu respirație și opinii.

Întuneric, lumină, întuneric, lumină. N-o întrerupsese pe nici una cu numele său.

*Traducere de
Florin Mircea Tudor*

GREG BEAR

Luptacerbă

Între 1985 și 1990, Greg Bear a publicat șase romane, a căror importanță pentru science fiction nu poate fi, în nici un caz, subestimată. (În românește a apărut unul singur, *Eternitate*, iar un altul, *Muzica Sângelui*, se bazează pe o multipremiată povestire omonimă, publicată și în revista „Anticipația“.

„Pe timpul dinastiei Han, prin edict împărătesc au fost numiți cronicarii ce urmau să scrie istoria Chinei Imperiale. Ei singuri erau judecătorii faptelor care aveau să fie consemnate. Deși mai mulți împărați au încercat, nici unul n-a reușit să ajungă la sipetul ferecat în fier, unde fiecare document era încuiat după redactare. Cronicarii au preferat moartea, decât să trădeze încrederea ce li se acordase.

„La sfârșitul fiecărei domnii, sipetul era deschis, iar documentele se publicau, poate spre avantajul următorului împărat. Excepțând aceste documente, în mare măsură China Imperială n-are istorie.

„Firul supraviețuiește printr-o întâmplare.“

Umanii o numeau Medusa. Panglicile lungi și răsucite de gaz se întindeau peste cincizeci de parseci, strălucind albastru, galben și porfiriu. Miezul ei era verde morbid, împestrițat cu negru decolorat. Șase proto-stele se roteau în miez și tot atâtea conglomerate neclare adânceau concavități în câmpul magnetic al nebuloasei. Medusa era un uter uriaș de stele... și un teritoriu disputat.

Atunci când Prufrex o privea, pe display-uri sau prin hublourile navei, părea ostilă, aidoma unei mame grijulii, arătând un chip amenințător pentru a-și apăra

odraslele. Prufrex nu avusese niciodată o mamă, dar le văzuse în câteva fiburi.

La cinci ani, era îndeajuns de înaintată în vârstă ca să înțeleagă misiunea lui *Mellangee* și rolul ei pe navă. Parcurse până atunci patru ani de îndoctrinare, după timpul navei. Până la prima ei bătălie, avea să fie instruită atât în Știință, cât și în Grai. Urma să fie antrenată în Simule; în somn avea să viseze pătrunderea în uriașele nave-sămânță Senexi, alb-roșii, și căutarea minții-clocă.

— Fuz, Fuz, murmura ea din buze, astfel încât grăitorul să nu creadă că gândurile îi rătăceau aiurea.

Grăitorul o aținea din poziția lui în centrul clasei sferice. Colegii ei priveau direct în centru, concentrându-se undeva, în preajma catedrei, ca o plasă de păianjen a grăitorului, așteptând buclucul, unii foindu-se...

— Câte derivații individuale există în mintea-clocă Senexi? întrebă el. Privi în jurul clasei. Fixă chip după chip. Se opri din nou asupra ei: Pru?

— Cinci, răspuse ea.

O dureau brațele. Cu o veghe înainte, fusese pompată plină de jalete. Era deja înaltă de trei metri, în starelf, cu membrele lungi și subțiri nu tocmai corespunzător învelite de carne și cu degetele încă brăzdate de cicatrici de la operația pentru adaptare la mânuși.

— Ce găsești în mintea-clocă? urmă
grăitorul, cu chipul impasibil întins peste o
țeastă turtită de lățimea umerilor săi.

Unele feme îi considerau atractivi pe
grăitori. Nu multe... iar Pru nu făcea parte
dintre ele.

— Bucla, spuse ea.

— Ce este în bucla minții-clocă?

— Fiburi.

— Mai precis? Și, de fapt, nu sunt
toate fiburi, știi doar...

— Info. Date Senexi.

— Ce-o să faci?

— Fuz, surâse ea.

— De ce, Pru?

— Bucla are echipă cu memorie-de-
generații. Fuz bucla, scurg viața celor cinci
derivații ind ale echipei.

— Fuz cloca, Pru?

— Nu, răspuse ea solemnă. Aceasta
era o instrucțiune nouă, intrată în vigoare
de la înființarea clasei ei: Păstrez cloca
pentru superii supremi.

Grăitorul nu spunea ce avea să se
întâmpile cu clocile Senexi. Aceasta nu era
grija ei.

— Bine, încuviință grăitorul. Grăiești
bine, pentru cineva care întotdeauna
călătorește-pe-jumătate.

Caleaminiții, se gândii Prufraz. Grăitorul
era enigmatic în cuvinte, nu însă și pentru
Pru: ceea ce tindea să facă în timpul
Graiului era caleaminiții, căutarea viitorului.
Avea deja cinci, în curând avea să împli-
nească șase. Bătrână... Unii îi vedeau pe
Senexi de când aveau patru ani.

— Fuz, Fuz, făcu ea din buze.

Aryz patină cu pelicula subțire de amoniac lichid de pe coconul său cel mai extins, analizând noua misiune. Cunoștea Medusa după alt nume, unul exprimând timpul și eforturile investite în ea de Senexi. Nebuloasa de protostele avea puține taine pentru el. El și cei patru tovarăși-derivație, care împreună cu importanta minte-clocă alcătuiau una dintre cele șase echipe de la bordul navei-sămânță, patrulară în jurul nebuloasei vreme de nouăzeci și trei de orbite, fiecare orbită - incluzând perioadele atemporale din exteriorul geometriei staționare - durând aproximativ o sută

treizeci de ani omenești. Intraseră și ieșiseră dintre tentaculele de gaz, cartografiind masele colapsate și explorând discurile de acrețiune zdrențuite ale stelelor ce intrau în secvența principală. Cu fiecare măsurătoare și completare, mințile-clocă îmbunătățeau perspectiva lor asupra nebuloasei, așa cum avea să arate peste o sută de generații, atunci când planul Senexi urma, în sfârșit, să fie copt.

Senexii erau aproape tot atât de bătrâni cât și galaxia. Ajunseseră la zborul spațial pe vremea globului stelar, când galaxia fusese o sferă. Nu fuseseră o rasă rapidă, sau excepțională. Fiecare realizare importantă durase mii de generații și nu doar datorită handicapului lor material. Pe vremea aceea, elementele mai grele decât heliul erau rare, găsindu-se numai în jurul stelelor care absorbiseră cu lăcomie cantități uriașe de hidrogen primordial, străluciseră arzător și albastru și explodaseră timpuriu, ticsind brațele galactice de abia formate cu carbon și azot, litiu și oxigen. Elementele mai grele decât fierul fuseseră aproape inexistente. Biologiile planetelor unor gigante gazoase reci se dezvoltaseră cu o paletă mult mai mică de combinații chimice, producând progeniturile stelelor primare din Populația a II-a.

Cu toată perspectiva limitată a unei derivații ind, Aryz era conștient că, în general, umanii aflați împotriva navei-sămânță erau mult mai adaptabili, mai periculoși. Însă nu aveau experiență. Senexii, cu miliardele lor de ani, le fuseseră adesea egali. Iar perspectiva lui Aryz sporea cu fiecare zi a noii sale misiuni.

În generațiile timpurii ale luptei, staza mentală și inflexibilitatea culturală a Senexilor îi determinaseră să evite contactul cu speciile Populației I. Ei nu începuseră niciodată un program de exterminare al lumilor mai tinere, pe care viața abia se forma; ar fi fost o sarcină monumentală și, probabil, inutilă. De aceea, atunci când culturile călătoare în spațiu se dezvoltaseră, Senexii se retrăseseră, revenind în redutele stelelor bătrâne chiar înainte de a se înfrunța cu tipurile noi. Se retrăseseră vreme de trei generații, aproape treizeci de mii de ani omenești, crescându-și clocile în cuibare reci în jurul piticelor roșii, conservându-se, păstrându-se pentru conflictele inevitabile.

Așa cum prevăzuseră Senexii, rasele mai tinere din Populația I avuseseră nevoie până și de carierele străvechi ale primelor stele din galaxie. Pătrunseseră cu sălbăticie, vorace, cu toată forța și mutabilitatea organismelor evoluat dintr-o „supă” mai bogată în elemente. În anumite privințe, biologia evoluase în drepturile ei și-i îndepărtase pe Senexi.

Aryz ridică globul superior al trupului său, cu cei cinci ochi din siliciu așezați în cruce pe suprafața anterioară. Își amintea de timpurile acelea și de timpuri mai îndepărtate, deși echipa lui nu existase pe atunci. Minte-clocă deținea memorii selectate din cantitatea totală de aproape douăsprezece miliarde de ani de experiență; o sumă impresionantă de cunoștințe, chiar și pentru un Senexi. Se împinse înainte cu coconurile posterioare.

Prin intermediul minții-clocă, Aryz putea împărtăși memoriile a o sută de mii de generații trecute, totuși mintea-clocă însăși era mai tânără decât derivațiile individuale. O anumită perioadă din tinerețta lor, în decursul formei larvare adăpostită în fluid, derivațiile înd purtau propriile săculețe de date, fiecare reprezentând un fragment din totalul necesar unei memorii complete. Derivațiile înd inotau prin oceane de amoniac și pluteau prin zone dense de gaze calde, picături protoplasmice de trei-patru metri diametru, dezvoltându-și personalitățile sub apăsarea trecutului... și nici măcar a unui trecut complet. Nu era de mirare că erau inflexibile, se gândi Aryz. Cele mai multe derivații înd erau îndeajuns de conștiente ca să-și dea seama de lucrul acesta – mai ales când li se permitea să compare istoriile cu speciile Populației I, așa cum făcea el – dar nu se putea face nimic. Se mulțumeau cu felul în care existau. O schimbare ar fi fost indescriptibil de repulsivă. Era preferabilă dispariția... sau aproape preferabilă.

Acum însă erau apăsată puternic. Minte-clocă începuse o serie de experimente. Echipa lui Aryz fusese selectată din contingentul navei-sămânță ca să supravegheze experimentele, iar Aryz fusese ales cercetător-șef. Cu două orbite în urmă, capturaseră șase embryoane umane într-o mașină incubatoare, precum și un centru de stocare a memoriilor, râvnit de mult timp.

De trei, patru generații, majoritatea conștientelor Senexilor fuseseră cu oameni. Așa cum Senexii dominau speciile Populației II, oamenii se impuneau printre cei asemenea lor.

Se desfășuraseră deja experimente cu embryoanele umane. Unora li se permisesse o dezvoltare normală; altele fuseseră modificate, din motive pe care Aryz nu le cunoștea. Modificările nu fuseseră totemi încununate de succes.

Aryz bănuia că experimentele cele mai recente urmau să aibă o altă orientare, iar acțiunile navei-sămânță erau acum focalizate asupra lui; credea că avea să primească autoritate absolută asupra formelor omenești. Cele mai multe derivații înd s-ar fi destrămat sub povara sarcinii, dar nu și Aryz. El considera formele umane destul de interesante, în felul lor oribil. La urma urmei, ele puteau reprezenta cheia supraviețuirii Senexilor.

Jaletetele îi solidificau starella. Zăcu în dureri vreme de o veghe, neîndrăznind să închidă ochii; mintea îi se modifica și se temea că somnul avea să însemne sfârșitul. Coșmarele nu erau ușor de deosebit de viață, ba chiar, unele erau mai limpezi.

Tot mai des, în somn, se pomenea într-o capcană Senexi, zbatându-se zadarnic, târîtă tot mai afund, dușmănia ei inutilă împotriva unei asemenea forțe...

Când ieși din rigiditate, Profraz căpătă liber de la grăitorul secund. Se îndreptă spre aleile verzi din *Mellangee*, mergând rigidă în gravitația scăzută. Măinile o furnicau. Minte îi părea aproape golită după tumultul ultimelor treziri. Nu se simțise niciodată atât de calmă și de limpede. Acum îi ura pe Senexi de două ori mai mult; o dată pentru răutatea lor înăscută, a doua oară pentru că-i siliseră pe superii ei s-o chinuie pentru a putea lupta împotriva lor. Logica nu mai conta. Ea era calmă, sigură pe sine. Se maturiza cu fiecare veghe. Muguri de luptă, zicea grăitorul, ura dezvoltându-se ca o înflorire, sintetizând lumina învățăturilor sale în luptă pură.

Aleile verzi se ridicau deocamdată dincolo de labirintul scaturilor și blindajului navei. Suprafețe geodezice simple, din plas-

tic transparent și oțel, formau o rețea deasupra grădinilor, lăsând să treacă radiația necesară vegetației care creștea de-a lungul aleilor. Aici nu puteai umbla în nici un fel de mașini. Era necesar să mergi. Plimbatul constituia un lux și un privilegiu.

Prufrax privi în jos, spre verdele ce ținea potecile, fără să înțeleagă prea multe. Era *frumos*. Da, puteai spune așa, puteai gândi așa, însă ce însemna lucrul acesta? Plăcut? Nu era prea sigură de înțelesul lui „plăcut”, cu excepția gândului la Fuz. Mirosi o floare care, după cum explicau anunțurile, îmbobocea numai sub lumina stelelor tinere, încă nefuzionate. Acum se găseau lângă o asemenea stea și aleile erau acoperite de negrul strălucitor și verdele electric al inflorescențelor. Pentru alte plante, neadaptate unor asemenea condiții de întuneric, fuseseră instalate lămpi. Un tehn permitea sorilor să apară în anumite panouri din plastic atunci când erau privite din anumite unghiuri. Deștepti, tehnii...

Ea prefera aspectul unui tehn celui al unui grăitor, însă asta era o reacție normală. Tehnii necesitau creierflex, grăitorii – capacitate de încărcare. Tehnii erau puternici și lucrau cu mașini puternice, ca în fiburile de aventuri, unde tehnii erau deseori protagonii. Ar fi dorit ca pe aleile verzi să fie un tehn cu ea. Jaletele aveau efectul de a-i spori receptivitatea – privind în oglinzi, zărea un anume licăr în ochi – totuși nu exista nici o șansă pentru o legătură de înmulțire. În starelfă aceea, era destul de nereproductivă. Alte tipuri de întâlniri nu erau neobișnuite.

Ridică privirea și zări, cam la o sută de metri depărtare, o siluetă așezată pe o zonă permisă de lângă potecă. Se îndreptă într-acolo, firese, pe atât de grațioasă pe cât îi permitea rigiditatea. Își dădu seama că nu era un tehn, dar nu rămase dezamăgită. Prea calmă...

— Supra, rosti el la apropierea lui Prufrax.

— Sub, răspuse ea.

Însă nu cu mult... avea probabil șase-sapte ani de navă vechime și nu era ușor de clasificat.

— Frumoasă starelf, comentă el.

Avea părul negru. Era mai scund decât ea, dar ceva din ținuta lui îi amintea de mânășari. Îi acceptă complimentul printr-o

încuviințare din cap și arătă locul de alături. El îi făcu semn să ia loc și Prufrax se așeză cu un huf, masându-și genunchii.

— Jalete? întrebă el.

— Extindere proastă.

— Ești o mânășară.

Îi privea cicatricile palide de pe mâini.

— Nu pot spune ce ești tu.

— Noncombat. Reglor de mandate.

Ea știa foarte puține despre mandate, doar că legea decreta ca fiecare navă să aibă unul și puțini din echipaj aveau dreptul să-l vadă.

— Noncombat, dat? reflectă ea.

Nu-l disprețuia pentru asta; niciodată nu simțea negative puternice pentru un membru al echipajului. De fapt, Prufrax nu simțea nimic. Prea calmă...

— Veghea asta am lucrat pe al nostru, vorbi el. Cred că prea mult. Mi s-a spus să mă plimb.

Excesul de zel în muncă era considerat o trăsătură erotică la bordul lui *Mellangee*. Totuși, nu se simțea receptivă față de el.

— Mânășarii se plimbă după o creștere grea, rosti Prufrax.

El încuviință.

— Mă numesc Clevo.

— Prufrax.

— Luptă pe curând?

— Sper. Așteptăm mereu...

— Știu. De șase veghi mi s-a permis accesul la mandat. Totul nou pentru mine. Foarte fericit.

— Poți vorbi despre asta?

Informațiile în legătură cu nava, accesibile doar în anumite rate, constituiau o barieră excelentă.

— Nu știu, se încruntă el. Mi s-a spus să fiu precaut.

— Bun, ascult...

Putea proveni din fondul de mânășari, își spuse Prufrax, dar probabil nu din tehnii. Nu era foarte musculos, însă nici înalt, sau subțirel ca un mânășar.

— Dacă-mi vorbești despre mânăși.

Prufrax surâse, ridică brațele și mișcă degetele scurte, butucănoase.

— Sigur.

Mintea-clocă plutea lipsită de greutate în rezervorul ei fixat prin tampoane din car-

bon. Metalul se bucura de mare trecere pe navele Senexi, mai mult ca tradiție decât din cauza unei crize de materiale. Din câte știa Aryz, Senexii utilizau metalele rareori din același motiv – și se strădui să-și amintească picăturile de informație asupra trecutului uman pe care le extrăsese din centrul de stocare al memoriilor – din același motiv „pentru care romanii de pe Pământul antic priveau agricultura ca fiind singura îndeletnicire cu adevărat nobilă...”

Agricultura însemna creșterea plantelor pentru hrană și materii prime. Plantele erau analoge eutiliberilor consumați de Senexi în tinerețea larvară, însă eutiliberii nu erau verzi și staționari.

Există mereu un fel de fascinație în lărgirea minții sale pentru a cuprinde concepte umane. Avusese extrem de puțin timp la dispoziție pentru a cerceta mai amănunțit – iar asta era, desigur, foarte bine, deoarece trebuia să răspundă la anumite întrebări, nu să se împotmolească în imensitatea mizeriei omenești.

Pluti înaintea minții-clocă, în vreme ce toate gândurile i se scurgeau prin țesuturi. El nu avea un sistem nervos central, n-avea organe într-adevăr diferențiate, exceptându-le pe cele care-l conectau cu lumea exterioară – membre, ochi, pernea. Minte-clocă constituia însă numai sistem nervos central, o pungă subțire, amortizată împotriva șocurilor, cu lățimea de vreo zece metri și umplută cu fluide vâscoase.

— Ai analizat mecanismul de memorii umane? întrebă mintea-clocă.

— Da.

— Există posibilitatea comunicării între noi și formele umane?

— Am creat deja interfețe pentru mașinile lor. Da, se pare că vom putea comunica.

— Ți-ai dat seama că în decursul lunului nostru război cu umanii, până acum n-am întreprins nici o tentativă de comunicare?

Întrebarea era complicată. Necesita câteva atribute pe care Aryz, ca derivație ind, n-ar fi trebuit să le aibă. De pildă, curiozitatea... Derivațiile ind nu puneau întrebări. „Inițiativele” lor erau dirijate de mintea-clocă.

Spre marea lui uimire, descoperi că întrebarea respectivă nu constituia o noutate.

— Până acum n-am mai capturat un centru de stocare al memoriilor umane, spuse el, utilizând un răspuns incomplet. N-am fi putut comunica, în absența unei asemenea surse vaste de informații.

— Totuși, după cum afirmi, puteam utiliza de multă vreme mașinăriile umanilor.

— Problema este cu mult mai complexă.

Minte-clocă făcu o pauză.

— Crezi că echipelor li s-a interzis comunicarea cu umanii?

Aryz încercă senzația cea mai apropiată de teamă pe care o puteau simți derivațiile ind. Era considerat lipsit de capacități? Acuzat de o comportare improprie unei derivații ind? Loialitatea lui față de mintea-clocă era de neclintit.

— Da.

— Care ar putea fi motivele noastre?

— Evitarea poluării.

— Corect. Cu ei nu putem comunica fără a ne pângări, așa cum nu putem păși pe planetele lor și respira atmosfera lor.

Din nou, tăcere. Aryz trecu pe o stare de inactivitate. Când mintea-clocă i se adresă iarăși, redeveni conștient.

— Știi în ce mod ești deosebit? îl întrebă.

— Nu sunt...

O altă ezitare. Îi era imposibil să înșele mintea-clocă. Ceea ce-l prindea în capcană era semantica, o complicare a semnalelor schimbate între ei. Nu-și dăduse seama că era diferit: întrebarea minții-clocă sugerase posibilitatea respectivă. Cu toate acestea, nu putea accepta afirmația și s-o analizeze într-un timp atât de scurt. Își semnală deruta.

— Ești util echipei, spuse mintea-clocă.

Aryz se liniști imediat. Gândurile sale deveniră mai leneșe, mai receptive. Există posibilitatea ispășirii. Dar, în ce mod se deosebea de el?

— Urmează să încerci, tu însuși, comunicarea cu formele. Atâta vreme cât vei fi implicat în acest fel, nu te vei angaja în discuții cu tovarășii tăi.

Avea să fie proscris.

— Iar după ce-ți vei încheia misiunea și-mi vei transfera anumite fapte, te vei descompune.

Aryz se zăbuți în complexitatea ordinelor.

— În ce fel sunt deosebit și demn de o

... asemenea însărcinare?

Suprafața minții-clocă era nemișcată precum oglinda netulburată a unui iaz. Petele negre, neclare, marcându-i organele radiale, circulau lent în interior, apoi se întorceau, una deasupra celeilalte, concentrându-se asupra lui.

— Veți crește o nouă derivație ind. Nu va avea lipsurile tale, dar, iarăși, nu-mi va fi util dacă o asemenea situație se va repeta. Descompunerea ta va fi o ușurare, însă va fi regretată.

— În ce fel sunt deosebit?

— Cred că știi deja, răspunse mîntea-clocă. Atunci când va sosi timpul, îi vei transmite noii derivații ind toate memoriile tale, cu excepția celor legate de contactul cu umanii. Dacă nu vei supraviețui acestui stadiu de dezvoltare al ei, îl vei alege pe cel care va îndeplini această funcție în locul tău.

O mică pată roz apăru pe spatele globului lui Aryz. Pluti înainte și-și plasă permeum-ul cel mai mare pe suprafața rece a minții-clocă. Codul și comanda fură transmise și trupul său deveni-eapabil de reproducere. Apoi se dădu semnalul de despărțire. Părăsi încăperea.

Plutind prin fluxul rarefiat de amoniac lichid ce căptușea coridorul, se simțea stimulat în mod ambiguu. Poziția lui era una privilegiată, dar și anatemitată. Fusesse binecuvântat... și condamnat. Alte derivații ind mai trecuseră prin asemenea situații?

Știu, atunci, că mîntea-clocă avea dreptate. El se deosebea de tovarășii săi. Nici unul dintre ei n-ar fi pus astfel de întrebări. Nici unul dintre ei n-ar fi putut supraviețui sugestiei de comunicare cu forme umane. Dacă sarcina aceea nu i-ar fi fost încredințată lui, ar fi trebuit, oricum, să se descompună.

Pata roz se lăți, apoi începu să facă solzi cenușii. Trecu prin piele și, firese, aproape fără să se gândească, Aryz o răzui de un batardou. Se agăță acolo, emise o frecvență radio aidoma unui oftat și începu să absoarbă nutritivi din amoniac.

Aryz plecă să inspecteze formele.

Clevo o intriga, dar genul de interes simțit constituia ceva nou pentru ea. Nu era

deosebit de receptivă. Simțea mai degrabă un fel de chin mental, ca atunci când îi era foame sau când fusese injectată cu jalele cerebrale. Cele spuse de Clevo despre mandate deschiseseră un subiect la care nu se mai gândise până atunci. Cum apăruseră toate lucrurile... și care era rostul ei printre ele?

Mandatele, îi explicase Clevo, erau destul de mici, fiecare având un volum ceva mai mare de un metru cub. În interiorul lor se găsea întreaga istorie și cultură a speciilor umane, pe cât mai exactă cu putință, culeasă din toate sursele existente. Mandatul fiecărei nave era actualizat ori de câte ori nava revenea la o stație de contact. Nu părea probabil că *Mellangee* avea să revină la o stație de contact în timpul vieții lor, pentru că membrii echipajului aveau, în medie, o durată scurtă de viață.

Clevo primise însărcinări mărunte – verificarea datelor și completarea înregistrărilor navei – care îi permiteau accesul la fragmente din mandat.

— Este obligatoriu să facem înregistrări, explică el, iar ceea ce avem sunt, înțelegi, *date umane* („man-data”). Surăse: Asta-i o glumă, adăugă el. Un fel de glumă...

Prufrax încuviință solemnă.

— Deci, de unde provenim?

— De pe Pământ, bineînțeles. Toți cunosc lucrul ăsta.

— Vreau să spun: De unde provenim noi... tu și eu mine, echipajul?

— Înmulțire prin diviziune. De ce întrebi? Știi...

— Da. Se încruntă, concentrându-se: Adică, noi nu venim din același loc ca Senexii. Sau în același mod...

— Nu, asta-i o prostie!

Își dăduse și ea seama că era o prostie – Senexii erau complet diferiți. Atunci, ce se străduia să întrebe?

— Fibul lor este ca al nostru?

— Fibul? Istoria nu-i un fib. Sau, oricum, nu cea mai mare parte a ei. Fiburile sunt ireale. Istoria este suprafib.

Ea știa, într-un mod nedeslușit, că fiburile erau ireale. Totuși, nu-i plăcea să-și denigreze mulțumirile.

— Fiburile sunt plăcute, vorbi Prufrax. Ele învață Fuz.

— Presupun, răspunse Clevo nesigur. Fiind noncombat, nu văd fiburi Fuz.

Prufrax nici nu putea concepe fiburi fără Fuz.

— Plictisitor, făcu ea.

— Firese să spui așa. Poate că mie fiburile Fuz mi s-ar părea plictisitoare... te-ai gândit la asta?

— Suntem deosebiți, zise ea. Așa cum Senexii sunt deosebiți.

Clevo rămase cu gura căscată.

— Nu. Noi suntem echipaj. Noi suntem oameni. Senexii sunt... Clătină din cap, de parcă mâncase amari.

— Nu, vreau să spun... Se opri, neștiind dacă nu intra într-un teritoriu interzis: Tu și cu mine suntem hrăniți în mod diferit și ni se dau jalele diferite. Însă, într-un fel mult mai complex, suntem deosebiți de Senexi. Ei nici nu sunt alcătuiți și nici nu se comportă ca tine și ca mine. Dar... Îi venea iarăși greu să se exprime. Era iritată: Nu mai vreau să vorbesc cu tine!

Pe potecă apărură un grăitor, necunoscut lui Prufrax. Întinse mâna spre Clevo și acesta i-o prinse.

— Uimitor, vorbi grăitorul, cum voi doi gravitați unul în jurul celuilalt. Du-te, stare-lă, se adresă lui Prufrax. Nu ești pe aleea verde cea bună.

Nu-l mai întâlnește niciodată pe tânărul cercetător. Începu antrenamentul mânușă, iar mâncărimile stărnite de el se potoliră în curând și Fuz reluă superlocul.

Senexii aveau modalități de a ști când umanii se găseau în apropiere. Pe măsură ce soseau informații despre flote și crucișătoare individuale aflate la o distanță mai mică de un procent din diametrul nebuloasei, nava-sămânță părea mai caldă, mai puțin ospitalieră. Totul era UV de neliniște și noua derivație ind de pe perete trebui protejată printr-o cupă specială din silicați, pentru prevenirea distorsiunilor. Minte-clocă dezvoltă automat un corniculum, deși membrana exterioară durificată avea să fie de prea puțin ajutor, dacă nava-sămânță era străpunsă.

Aryz își îngropase confuzia personală sub un maldăr de muncă. Pătrunsese destul de mult în centrul de stocare al memoriilor pentru a găsi instrucțiunile de utilizare. Se

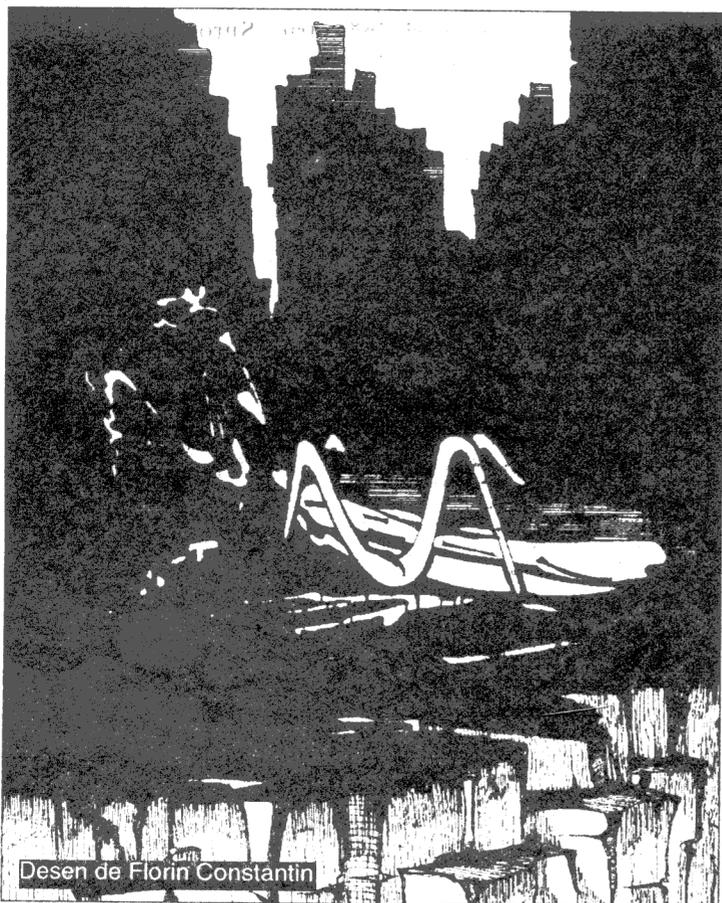
auto-denumea *mandat* (cuvântul uman sosi prin interfață ca o serie corelată de simboluri radiale) și chiar simplele direcții preliminare erau dificile pentru Aryz. Parcă înota în oceanul particular al unei alte familii, deși, desigur, era infinit mai străin: cum se putea conecta cu experiențe pe care nu le încercase niciodată, cu probleme și nevoi pe care rasa lui nu le întâlnise niciodată?

Aryz putea vorbi unele limbi umane în câteva frecvențe radio, dar încă nu se decisese cum urma să producă sunete modulate pentru formele umane. Ideea era neplăcută. Ce avea să vibreze? Un permeu putea oscila fin – astfel de semnale se utilizau atunci când derivațiile ind se uneau ca să formeze mintea-clocă – totuși se îndoia că putea controla atât de precis procesul respectiv. Mai degrabă te puteai aștepta ca un uman să comunice cu un Senexi prin varierea controlată a radiațiilor sistemului său nervos! Umanii posedau, în interiorul canalelor respiratorii, organe specifice, producătoare de vibrații; poate că structurile acelea puteau fi imitate. Nu studiasse însă în amănunt formele moarte.

Observa noua derivație ind o dată sau de două ori în decursul fiecărei perioade de pază. Nu mai văzuse până atunci o înlocuire îndusă. Procesul normal era schimbul de plasmă între două minți-clocă și formarea de noi muguri de echipă, apoi schimbarea și îngrijirea mugurilor. Mai târziu, mugurii erau lăsați liberi să înoate ca larve individuale. Adeseori, înotau mii, chiar zeci de mii de kilometri prin atmosfera de lichid și gaz a unei planete Senexi, dar întotdeauna reveneau laolaltă cu ceilalți muguri ai echipei lor. Înlocuirile se selectau dintr-o rezervă de muguri „generici” creată separat, numai dacă unul sau mai multe originale fuseseră distruse în timpul pelerinărilor lor. Distrugerea unei echipe complete însemna eșec reproductiv.

Într-o echipă matură, mintea-clocă inducea o înlocuire numai atunci când fusese distrusă o derivație ind. Deci, în esență, Aryz era deja considerat mort.

Cu toate acestea, continua să fie util. Asta îl amuza, dacă emoția Senexi respectivă putea fi denumită amuzament. Îi venea greu să se izoleze de tovarășii lui, însă își umplea timpul, afundându-se, prin interfață, în mandat.

Desen de Florin Constantin

Umanii erau și ei conectați cu mandatul prin surogatul de părinte, iar în maniera aceasta erau muți.

Uneori, Aryz raporta minții-clocă. Nu avea multe de raportat până nu stabilea o comunicare.

Cu toată frământarea lui, simțea ea și ceilalți că se apropia o luptă. Aceasta putea determina succesul sau eșecul acțiunilor întreprinse de ei în nebuloasă. În schema cea mare, eșecul de aici putea să nu fie crucial. Dar, prea adesea în trecut, Senexii aleseseră perspectiva îndepărtată. Vârsta și experiența lor – ea și calmul – li se ridicau împotriva. Cum altfel să explice hotărîrea de a se intra în comunicare cu formele umane? Unde aveau să ducă aceste eforturi? Dacă el ar fi reușit...

Se cunoștea destul de bine ea să se îndoiască de eșec.

Putea simți deja o afinitate pentru ei, privindu-i prin peretele din sticlă groasă al incintei lor izolate, cu pielea pâlîndu-i la

gîndul căldurii lor, la chimia lor otrăvitoare. O afinitate bolnavă. Se ura pe sine pentru asta. Și-l desfăta... Ea îi conferea utilitatea pentru echipă. Dacă el era slab, iar acela constituia singurul mod în care putea servi, așa avea să fie.

Celelalte derivații înd îi priveau vizitele de la distanță, fără să comenteze. Aryz era mort, deși lucra și se mișca. Sacrificiul său fusese teribil. Totuși, n-avea să fie un erou. Cei ai domnului nu puteau fi niciodată stimulați.

Era un moment oribil, un conflict oribil...

Ea pluti în limbaj, îl învăța cât ai clipi din ochi; nu existau alte preocupări. Pluti în istorie și culese cât putu mai mult, deoarece sursa părea nepuizabilă. Încercă să facă deosebire între ochi-deschiși – încăpere goală, de un maro-cenușiu spălăcit, cu peretele verde, gros înapoia căruia plutea o formă rotundă, întunecată – și ochi-închiși, când se afunda în limbaj și istorie fără nici o bază fixată.

Ochi-deschiși o văzu pe Mam cu membrele ei alinătoare și glasul moale, cu tuburile și stuțurile de hrană, cu șuierăturile și îndepărtarea resturilor. Ea învăța prin circuitele lui Mam. Mam îngrijea și pe alta asemenea ei, și alta, și încă una care nu semăna cu nici una, ci mai mult cu forma dinapoia peretelui verde.

Ea era foarte tânără și totul reprezenta un mister.

Cel puțin, își cunoștea numele. Și ceea ce trebuia să facă. Lucrurile astea o mângâiau puțin.

Îi aranjă lui Prufrex mânușile și ea intră în sala de antrenament aproape trasă

de ele, deoarece încă nu-și aranjase nervii conectați în cifra indexoare corectă și controlul asupra mersului era nesigur.

Acolo, vreme de șase veghi la rând, zbură cu ceilalți mănușari înainte și înapoi prin spațiile întunecoase, precum comete în starelf. Pe pereții îndepărtați fulgerau aleatoriu constelații și nebuloase, iar ea se orienta după ele ca o pasăre de noapte. Tovarășii mănușari erau Ornin, un mascul extrem de zvelt, Ban, o femelă cu păr roșu, și surorile proiecte-speciale: Ya, Trice și Damu, abia sosite de la înmulțirea prin diviziune.

Când lăsa mănușile să facă așa cum voiau ele, era mai liberă decât se simțise vreodată. Oare mănușile controlau cu adevărat? Întrebarea nu era importantă. Controlul se afla undeva, necentralizat, înapoia ochilor ei și înaintea degetelor, de parcă ar fi fost trasă pe o sârmă frumoasă din argint, acolo unde era cel mai bine de mers. Făcând ceea ce era cel mai bine. De abia zărea câmpul curgând dinspre strânsarea mănușilor groase și solide, și de abia îi simțea influența mângâietoare, păstrătoare de viață. Într-adevăr, Prufrax de-abia vedea sau simțea altceva decât situații, ținte, ocazii, succesul sau eșecul Fuz-ului. Eșecul era o durere acută. Nu fusese niciodată dojenită pentru eșec: dojana exista în sângele ei și simțea că dorea să moară. Atunci însă prilejul se îmbunătățea, Fuz-ul reușea și tot ceea ce o înconjură – stele, nave-sămânță Senexi, *Mellangee*, totul – părea un vis minunat, aparținându-i numai ei.

Era sărguincioasă în Simule.

După ce terminară practica inițială, începură intrările pe scenă.

Una câte una, surorile proiecte-speciale își ocupară formația hiperbolică. Câmpurile mănușilor azvârliră extensii, combinând forța. Intrară: înaintea lor, simularea navei-sămânță Senexi, strălucitoare și plină de ură în roșu, alb, UV și radio. Cozile lor măturară prin câmpurile exterioare ale navei-sămânță, învolburându-se precum fire lungi de păr mătăsos lăsate pe apă; absorbeau energii fantastice, strălucind tot mai mult aidoma unor stele violente pe silueta navei-sămânță. Erau ocupate în atragerea câmpurilor și, cu siguranța topologică, spiralele de forță trebuiau să aibă o adâncitură corespondentă pe cealaltă parte, care să se dilate îndeajuns pentru a-i lăsa

pe mănușari înăuntru. Surorile răsuciră forțele și Prufrax putu zări adâncitura întinzându-se sub ele...

Exercițiul luă sfârșit. Mănușarii starelfi fură lăsați într-un întuneric brusc. Prufrax ieși din simul nepregătită, cu mintea încă la Fuz. Lipsa orientării o înnebuni ca pe o molie trecută pe neașteptate de la noapte la zi. Canarisi până fu trimisă și canalizată cu blândețe. Pluti în josul unui tub, câmpul neutralizându-se încet, și se opri, tot înmănușată, cu trupul tresărind și furnicând.

— Ce-nmulțirea s-a întâmplat?! zberă ea, cu mâinile începând s-o doară.

— Conservarea energiei, zise o voce mecanică.

Înapoia lui Prufrax, ceilalți mănușari starelfi se aliniaseră în tubul colector, cu excepția surorilor proiecte-speciale. Ya, Trice și Damu fuseseră retrase mai devreme din exercițiu, înlocuite cu copii. Funcțiile lor nu puteau fi simulate. Intrară în tub fără mănuși și-și ajutară tovarășii să se adapteze la suprația realului.

Când ieșiră din sala simulatoarelor, pe lângă ei trecu un alt lot de mănușari, mai tineri și mai proaspeți în starelfă. Ya ridică mâinile și ei răspunseră la salut.

— Înmulțiți-vă zi de zi mai mult, mormăi Prufrax.

Își făcea griji că, cu un echipaj atât de numeros, n-avea niciodată să fie capabilă să dirijeze ea însăși un Fuz satisfăcător. Ce avea să se întâmple cu onoarea de a fi mănușar, dacă toți erau mănușari?

Se strecură în cușeta ei strâmtă, simțindu-se veselă și iritată. Derulă Simulele și adăugă Fuz-ul care lipsea, apoi își privi, mohorâtă, picioarele.

Acolo, afară, Senexii așteptau. Poate se aflau în aceeași stare ca și ea – gata de luptă, țâfnos pentru că erau ținuți în frâu. Cugetă la ignoranța ei, la incapacitatea de a judeca dacă asemenea lucruri puteau fi măcar posibile printre inamici. Se gândi la cercetător, Clevo...

— Blanc, murmură ea. Blanc, blanc.

Asemenea gânduri nu erau necesare și umanizarea Senexilor era nevrednică de un mănușar.

Aryz privi instrumentul, întinse un cocon în el și ordonă. Limbajul vocal uman ieși

prin capătul opus, subțire și scârțâitor în atmosfera de heliu. Sunetul îl dezgustă și-l incită. Desprinse instrumentul din șuvițele gelatinoase ale peretelui tehnolog și-l strecură în interiorul său printr-un permeum întins. Luă un tiraj masiv de amoniac și luncă iarăși spre incinta formelor umane.

Se împinse prin orificiul îngust în camera de observație. Adaptându-și ochii la căldura și lumina strălucitoare dinapoia peretelui transparent, zări mai întâi forma mutantă rotundă – rezultatul experimentelor lipsite de succes. Își întoarse sfera și le privi pe celelalte.

Un timp nu putu decide care era mai urât – mutantul sau cea normalei. După aceea, se gândi cum ar fi fost dacă umanii ar fi experimentat cu Senexii și ar fi încercat să le confere forme omenești... Privi umanul rotund și se contractă, parcă afectat de o căldură neașteptată. Aryz n-avusese nici o legătură cu experiențele. Pentru asta, cel puțin, era recunoscător.

Aparent, chiar înainte de fecundare, mugurii umani – ouăle – erau adaptați pentru roluri specifice. Formele umane sănătoase păreau îndeajuns de diferite – fără a mai considera și caracteristicile *sexuale* – ca să indice o variație a funcției. Aveau patru coconi, două optice, cu aparatul auditiv și organele olfactive montate pe cap, împreună cu un permeum, *gura*. Bine măcar, își spuse, că erau lipsite de pilozi-tate, spre deosebire de alte specii din Populația I, despre care aflase din mandat.

Aryz plasă vârful vocalizatorului pe o placă transmițătoare de sunet și vorbe:

— Salut, se auzi în încăpere.

Forma mutantă ridică privirea. Zăcea pe podea, stomacul imens dilatat, sprijinit pe patru coconi aproape inutili. De obicei, emitea în mod continuu sunete ascuțite. Acum se oprise și asculta, întinzând tubul ce o conecta de mașină care supraveghea creșterea.

— Salut, replică masculul. Stătea în cealaltă parte a încăperii, pe o platformă, și se decuplase.

Mașina care servea ca părinte-surogat și instructor se găsea într-un colț, parodia stângace a unui uman, cu membre prea lungi și cap prea mic. Aryz putea desluși lipsa de dorință a inginerilor proiectanți de a examina mai amănunțit anatomia umană.

— Mi se spune... vorbi Aryz și numele i se auzi ca un uruit de paraziți, lipsit de sens. Trebuia să reușească o chestie mai bună. Se comprimă și adaptă freevențele. Mi se spune Aryz.

— Salut, spuse femela tânără.

— Care sunt numele voastre? Știa răspunsul prea bine, deoarece le ascultase de multe ori conversațiile

— Prufrax, replică femela. Sunt o mândușară.

Formele umane conțineau foarte puțină memorie genetică. Aryz presupunea că fuseseră înzestrate cu numele, ocupația și rudimentele unei cunoașteri a mediului, cu un fel de marcă a cloceii. Părea impusă în mod artificial; mai mult ca sigur, în starea lor naturală erau născute aproape fără nimic. Nu putea, totuși, să fie sigur, deoarece chimia reproductivă umană era extraordinar de subtilă și complicată.

— Sunt un învățător, Prufrax, zise Aryz.

Structura logică a limbajului continua să fie dureroasă pentru el.

— Nu te-nțeleg, răspuse femela.

— Tu mă înveți, eu te învăț.

— Noi o avem pe Mam, vorbi masculul, arătând mașina. Ea ne învață pe noi.

Mam, așa cum îi spuneau ei, era cuplată la mandat. Nu putea concepe retragerea ei de la uman – de fapt, reprezenta singura echivalență a sacului memorial Senexi. Și așa era destul de rău că umanii nu erau înzestrați în mod natural cu tainul lor propriu de cunoaștere.

— Știți unde vă aflați? întrebă Aryz.

— Acolo unde trăim, răspuse Prufrax. Ochi-deschiși.

Aryz desfăcu un hublou, ca să le arate stelele și o porțiune din nebuloasă.

— Privind prin geam, puteți spune unde vă aflați?

— Printre lumini, rosti Prufrax.

Deci umanii nu-și cunoșteau instinctiv poziția, după așezarea stelelor, așa cum făceau alte specii din Populația I.

— Nu-i vorbi, spuse masculul. Mam vorbește cu noi.

Aryz consultă mandatul ca să priceapă numele dat mașinii ce supraveghea creșterea. Mam, primi el explicația, era probabil o expresie naturală pentru părintele care purta în pântec. Aryz întrerupse alimentarea mașinii.

— Mam nu mai funcționează, spuse el.
Trebuia să pună peretele tehnolog să construiască altă mașină, mai puțin identificabilă, asigurându-le legătura cu mandatul și cu hrana. Dorea ca ei să asocieze confortul și întregul numai cu el.

Mașina se opri și forma femelă se eliberă din cuplare. Incepu să plângă, o reacție destul de misterioasă pentru Aryn. Legătura lui cu mandatul nu fusese îndeajuns de profundă ca să capete răspunsuri referitoare la bocete și umezeala din ochi. După un timp, masculul și femela se întinseră pe jos și intrară în starea inactivă.

Forma mutantă emise alte sunete moi și căută să se apropie de peretele transparent. Își ridică brațele subțiri, pareă rugătoare. Ceilalți nu voiau să aibă de a face cu ea; acum dorea să se alăture lui. Poate că biologia reușiseră parțial în încercarea lor de transformare; poate că era mai mult Senexi decât umană.

Aryn se retrase rapid prin orificiu, în răcoarea și siguranța coridorului.

Era un dans orbital etern, detecția și reglarea traiectoriei, îndepărtarea și apropierea, înșelarea și dezvăluirea între *Mellangee* și nava-sămânță Senexi. Era inevitabil ca navele umane să se apropie în cele din urmă; erau mai iuți și cunoșteau mai bine geometriile superioare.

Ticsită cu talent și știință, Prufrax aștepta, simțindu-se aidoma unui fruct copt gata să cadă de pe ram. În momentul acela al instruirii, înainte de luptă, stările lui erau foarte receptive. I se permitea să-și ia un amant și li se repartizau cabine mici, separate, lângă aleile verzi exterioare.

Contactul a fost satisfăcător, pe cât ajunsese de departe. Perechea ei era un mănșar mai bătrân, pe nume Kumnax; zăcând întinși în cămăruță, alinați de fiburi cu dansuri aeriene, el îi povesti istorii despre foste bătălii, tactici speciale, modalități de supraviețuire.

— Supraviețuire? întrebă ea derutată.

— Bineînțeles. Chipul lui era concentrat asupra peisajului aleilor verzi, întrevăzut prin ferestruica odăiței.

— Nu înțeleg, făcu Prufrax.

— Cei mai mulți mănșari nu scapă,

explică el răbdător, așezându-și mâinile pe birou.

— Eu voi scăpa.

Se răsuci spre ea.

— Ești șase, îi spuse. Ești foarte tânără. Eu sunt zece. Eu am văzut. Vei fi solicitată pentru prima dată, ești încrezătoare. Însă majoritatea mănșarilor nu vor izbândi. Ei instruișcă mii ca noi. Putem fi înșșiți. Suntem fundamentați pe cei mai buni mănșari din trecut, dar nici chiar cei mai buni nu supraviețuiesc.

— Eu voi supraviețui, repetă Prufrax și înțeșță maxilarele.

— Întotdeauna spui asta, murmură el.

Prufrax îl privi îndelung.

— Spuneai așa, continuă mănșarul, și ultima dată, când te-am recunoscut. Acum ești iarăși la început.

— Care ultima dată?

— Stăpâne Kumnax, o întrerupse un glas mecanic.

— Noi, mănșarii, se ridică el, privind-o, am fost mereu guri sparte. Ei nu vor să știm, dar odată ce aflăm, ce pot face?

— Ați încălcat regulamentul, urmă glasul. Vă rog, raportați la S.

— Dar acum, dacă vei supraviețui, o să afli mai multe decât spune grăitorul.

— Nu înțeleg, articulă încet și răspicat Prufrax, fixându-l în ochi.

— Mi-am plătit datoria, spuse Krumnax. Noi, mănșarii, ne ajutăm. Acum, mă duc să-mi primesc pedeapsa.

Părăsi cămăruța. Prufrax nu-l mai întâlnește până la prima ei solicitare.

Nava-sămânță se îngropă într-o protostea fierbinte, ridicând câmpuri protectoare împotriva revărsărilor de gheață și piatră. Nebuloasa se încheșăse dintr-un roi extrem de bogat, compus din stele explodate din generațiile a patra și-a cincea, cu planete numeroase, ale căror sfărâmături cădeau acum precum grindina pe nava lui Aryn.

Aryn nu fusese niciodată atât de izolat. Nici o altă derivație înd nu i se adresa; ba nici măcar nu le mai întâlneșă. Continua să raporteze minții-clocă, însă până și acolo primirea era din ce în ce mai caldă, până când de-abia putea rezista să comunice. Drept urmare — și înțeleșă că asta făcea

parte din plan -- deveni mai apropiat de subiecții lui, formele umane. Simțea mai multă simpatie față de ele. Descoperi că până și între umani și Senexi putea exista o punte de necesitate – nevoia de a fi folositor.

Mintea-clocă era interesată de o întrebare: Puteau fi plantați cu succes la bordul unei nave umane? Urmau să fie acceptați atât cât să-și poată îndeplini sabotajul, sau aveau să fie detectați? Deja, în lecțiile lor, erau codificate instrucțiuni.

— Cred că vor fi acceptați în confuzia unei lupte, răspunse Aryz. Anticipase de multă vreme liniile principale ale planurilor minții-clocă. Comunicarea cu formele umane avea un singur țel: acela de a-i utiliza drept momeli, insurgenți. Ei erau arme. Cunoașterea activității și comportării umane nu reprezenta un scop în sine; văzând ceea ce se întâmpla cu el, Aryz înțelese pe deplin de ce mintea-clocă nu dorea continuarea unor asemenea studii.

Se gândi că avea să-i piardă în scurtă vreme și munca lui urma să ia sfârșit. Avea să fie prea impurificat de umani. El se termina, iar înlocuitorul lui urma să înceapă o nouă existență, foarte puțin diferită de cea a lui Aryz – dar, se gândi, mai focalizată pe problemă. Schimbul său n-avea să mai aibă particularitățile lui Aryz.

Se apropie de ultima întâlnire cu mintea-clocă, pregătindu-se pentru opera lui finală, pentru încheiere. În încăperea umplută cu fluid rece, aștepta globul cel mare, roșu și alb, centrul echipei sale, al existenței sale. O adora. Nu-i putea critica acțiunile în nici un fel.

Totuși...

— Am fost căutați, radie mintea-clocă. Formele sunt gata?

— Da, încuviință Aryz. Noua îndoctrinare este perfectă. Se cred complet umani.

Și, exceptând noile învățături, așa erau.

— Uneori, sunt sfidătoare.

Nu spuse nimic în legătură cu forma mutantă. N-avea să fie utilizată. Dacă aveau succes în confruntare, urma probabil să fie plasată, împreună cu trupul lui Aryz, într-un arzător de fuziune, pentru anihilare completă.

— Atunci, pregătește-te, zise mintea-

clocă. Vor fi transmise vectorului pentru poziționare și transfer.

Așteptând în beznă... Prufrax se cuibări în cilindrul ei de transmitere precum un cartuș proaspăt introdus în încărcător. Prin mânuși, sesiza murmururile unor convorbiri îndepărtate, semănând cu glasuri auzite prin tuburi goale. *Mellangee* era aproape gata.

În ciuda dimensiunilor navei ei, Prufrax știa că avea să pară pipernicită pe lângă nava-sămânță. Își putea aminti câteva detalii vagi ale structurii navei-sămânță, dar majoritatea informațiilor respective erau stocate, în siguranță, izolate de interferența cu mintea ei conștientă. Nu știa cu certitudine nici măcar ce tactică urma să fie aplicată. În Simule, cel puțin, asta fusese limpede. Acum, informațiile respective fie nu fuseseră transmise, fie așteptau în memoria inaccesibilă, gata să iasă la suprafață sub acțiunea declanșatorilor corespunzători.

Informații suplimentare avea să mai primească imediat înaintea lansării, însă ea cunoștea procedura generală. Nava-sămânță se găsea adânc în inima unei protostele, ascunzându-se înapoia distorsiunilor geometrice și vălmășagului absolut de energie electromagnetică. *Mellangee* avea să se apropie, la nevoie intrând chiar în coliziune. Pătrunzând... Declanșând... Găsind... Fuz! O dureau degetele. Cu puțin înainte de lansare urma să primească și ultimele jalete – furiile – fiind gata să părăsească starea. Avea să devină un mânușar matur. Avea să devină o femeie.

Dacă se întorcea

se va întoarce

putea deveni parte a rasei, receptivitatea ei urmând să se încheie prin extaz, nu doar prin căldura aceea blândă, contribuind cu stare secundară, mânușari născuți natural. Pentru o clipă, gândul o mulțumi. Era o onoare deosebită.

Degetele o dureau și mai tare.

Furiile sosiră, intrând odată cu jaletele, apoi datele luptei. Când trecură în subconștientul ei, întrevăzu o sclipire de...

Stânci și gheață, un nor dens de praf și gaze, strălucind roșu, dar părând întunecat, fără stele, fără constelații care s-o călăuzească. Farul porni. Avea să fie unicul

ei mod de orientare după ce mânușile se opreau inercial și se fixau asupra țintei.

Nava-sămânță
era precum
o umbră într-o altă umbră.
Iată de douăzeci și doi de kilometri,
totuși
purtând
doar șase
echipe.

LANSAREA Ea zboară!

Date: *Mellangee* s-a îngropat în nava-sămânță, afundându-se adânc în interior, aidoma botului unui carnivor în căutarea organelor vitale.

Instrucțiuni: un roi de cercetași fulgeră prin nava-sămânță, căutând mințile-clocă, camerele-clocă, derivațiile ind... Vor urma mânușarii.

Acum, Prufrax se vede limpede pe sine. Este marea cometă răzbunătoare, aducătoare de prevestiri nefaste și spaime, ca un cuțit mișcându-se prin sticlă și gheață, și heliu rarefiat și rece de parcă nici n-ar exista, cartușul din încărcător tras și urlând cu sute de kilometri pe oră prin nava Senexi, urmând cercetașii.

Nava-sămânță nu se mai poate retrage acum în structurile superioare. Este țintuită de *Mellangee*. Este a ei.

Informațiile o inundă, detectând-o. Coboară în josul coridoarelor portocaliu-cenușii, izbindu-se de pereți aidoma unui glonte ricoșând. Aproape imediat, nimerește peste o derivație ind, lunecând prin pelicula de amoniac împotriva curentului spre exterior, încercând să ajungă într-o nișă blindată. Primul ei Fuz este prea ușor, n-o satisface, nu-i așa cum crezuse. În siajul lui Prufrax, derivația ind se risipește în globule de plasmă. Plonjează mai adânc.

Aryz transmite încărcăturile sale umane vectorilor care le vor lansa. Umanii sunt echipați cu imitații ale armelor și au mâinile încastrate în mânușile cenușii, hidoase.

Nava-sămânță este în pericolul anihilării: bătălia a fost aproape pierdută după doar un atac. Nu mai poate rămâne întreagă. Trebuie să se auto-distrugă, nimicind și nava umană, lăsând numai un fragment cu care să scape cât mai multe echipe.

Vectorii lansează formele umane. Aryz caută să determine ce parte a navei va fi

aleasă pentru supraviețuire; nu trebuie să fiert acolo. Munca lui s-a încheiat și trebuie să moară.

Mânușarii se răspândesc prin cavitatea centrală a navei-sămânță, distrugând uriașele propulsoare reci, șuntând protecțiile focarului de fuziune și uzina de reprelucări, stricând mașinării construite înainte de formarea Pământului lor.

Se autosacrifică, atrăgându-i spre o pradă ușoară, departe de alt compartiment al navei-sămânță. Puterea este concentrată în altă parte. Simțind, eiucid iute și trec mai departe.

Mintea-clocă a lui Aryz se pregătește de fugă. Începe să se învelescă în benzi de flux, pe măsură ce se deplasează prin navă către fragmentul înghețat. Deja, trei din cele cinci derivații ind ale ei sunt moarte; poate simți alte minți-clocă murind. A fost ucis și mugurele înlocuitor al lui Aryz.

Urmând instrucțiunile primite, formele umane se reped în coridoarele mai îndepărtate de toila luptei. Surorile proiecte-speciale întâlnesc masculul momeală și-i permit să zboare cu ele... până își ațintește armele. Un Fuz aproape o nimerește pe Trice. Ceilalți trag imediat asupra formei. Coboară în moarte plângând, fără să înțeleagă nimic încă din clipa lansării.

Fragmentul unde se va refugia mintea-clocă cuprinde incinta unde au fost îngrijiți umanii, unde se mai află, încă, mandatul. Aryz își dă seama că toate celelalte minți-clocă sunt moarte; umanii le-au distrus incredibil de repede. Ce să facă?

Undeva, departe, simte pulsul dureros al altei derivații ind care moare. Cercetează rămășițele navei-sămânță. El este ultimul. Acum nu mai poate să dispară; trebuie să asigure supraviețuirea minții-clocă.

Prufrax, țâșnind prin nava devastată, căutând alte ocazii, descoperă un mânușar rănit. Cheamă un medicercetaș și gonește mai departe.

Mintea-clocă se instalează în fragment. Sistemul ei de întreținere este deteriorat; intră în starea izolării temporale, teaca de flux, mai rapid decât ar trebui. Etanșările din gheață electrică spumată nu pot separa complet fragmentul, înainte ca să pătrundă Ya, Trice și Damu. Cheamă, frenetici, tăietorii de flux și captatorii; au fost instruiți să captureze, dacă este posibil, ulti-

ma minte-clocă.

O capeană cade peste Ya și câmpurile mârâitoare o smulg de mânuși. Este azvârlită în josul unui puț negru, dezintegrator, cu fisuri roșii apărând peste tot, pe măsură ce integritatea navei-sămânță subrezește. Lasă în urma ei o dără de praf argintiu și îngheață, izbește o baricadă, se fărâmițează.

Etanșările de gheață continuă să se închidă. Trice este prinsă între ele și caută să se desprindă, îndârjită, poticnindu-se de zona tot mai intensă a tecii de flux. Mănușile i se sfărâmă în fragmente dure, iar ea este încastrată într-un perete de gheață, precum o insectă prinsă pe suprafața unui lac, iarna.

Damu vede că mintea-clocă intră în faza finală a tecii flux. După aceea, n-o vor mai putea atinge. Începe, disperată, un Fuz și este prea târziu.

Aryz direcționează împotriva ei energia auxiliară a fluxului. Fuz-ul deviază din zona fluxului; ea este prinsă într-o configurație de interferență și vibrează până când cele mai minuscule particule ale ei își opresc rotațiile buclate și învolburate, iar ea devine, pur și simplu,

spațiu și lumină pârjolitoare.

Totuși, mintea-clocă a fost vătămată. Pierde informații dintr-o porțiune a anatomiei sale. Disperată din cauza stocării, caută locuri care să mențină informațiile înaintea ultimei unde a tecii de flux.

Aryz trimite o interfață pe suprafața minții-clocă. Oglinzile argintii ale fluxului temporal scipesc în jurul lor. Secțiunile deteriorate ale minții-clocă își transferă datele în ultimul dispozitiv de stocare disponibil – mandatul uman.

Acum conține atât informații umane, cât și Senexi.

Oglinzile de argint se unesc și Aryz se retrage. Nu mai simte mintea-clocă. Nu mai poate fi ajunsă, dar asta nu înseamnă și că este în siguranță. Trebuie să îndepărteze fragmentul de rămășițele navei-sămânță. După aceea, trebuie să învelească fragmentul în propria lui teacă de flux, să-l adăpostească în fizică, pentru a-l proteja de ultimele ravagii ale umanilor.

Navighează precaut pe coridoarele rămase întregi. Atmosfera de heliu s-a dissipat aproape complet, chiar și aici. Se

străduiește să-și reamintească toate procedurile. În curând, nava-sămânță va exploda, distrugând nava umană. Trebuie să plece până atunci.

Roșie de mânie, Prufrax îi urmărește forma de-abia sesizabilă, privindu-l dinapoia baricadelor de gheață, apropiindu-se de momentul unui Fuz de mare satisfacție. Le dă mânușilor calea

și descoperă înnapoia ei o siluetă, purtând mânuși care nu sunt mânuși, nu seamănă cu ale ei, însă o pot prinde în câmpurile încordate, blocând Fuz-ul, târându-le împreună. Fragmentul se separă, căldura se revarsă din norul protostelar. Ele sunt rotite în vârtejul lor energetic, comete geamăne, înlănțuite – una roșie, cealaltă gri sumbru.

— Cine ești? răcenește Prufrax, pe măsură ce se apropie una de cealaltă în câmpuri. Mediile lor se întrepătrund. Se prind. În confuzia generală, întunecarea, sunt târate, odată cu fragmentul, afară din nor și ea zărește celălalt chip.

Propriul ei chip.

Nava-sămânță se autodistruge. Fragmentul este propulsat din protostea, deasupra planului a ceea ce vor deveni planetele pe orbitele lor, îndepărtându-se de *Mellangee*, schilodită și muribundă.

Disperată, Prufrax încearcă din toate puterile să sfredelească în fragment. Pe lângă ei zboară heliu și bucățele din derivații înd moarte.

Aryz capturează imediat perechea în incinta formelor, rearanjând structura fragmentului, astfel încât să-i cuprindă laolaltă cu mutantul și mandatul. Deocamdată, are suficient timp la dispoziție ca să se concentreze asupra lor. Sunt periculoase. Sunt aproape egale, dar forma lui slăbește mai rapid decât adevărata mânușară. Plutesc, răscolind dintr-un perete în altul prin încăperea, silind mutantul să se târască într-un colț și să chelălăie de spaimă.

Ar putea fi important s-o salveze pe a lui și s-o captureze pe cealaltă. Încălțite așa cum sunt, pot fi detașate cu grijă de câmpurile lor și induse într-un mod aproximativ de somn, înainte ca mânușara să aibă șansa de a-și elibera armele. Poate distruge mânușile – cele false și cele reale – conectându-le pe amândouă de Mam, reatașând și forma mutantă. Poate ceva se va învăța din eșecul experimentului.

Detasarea și captura se petrec mai rapid decât plănuișe. Mișcărilor i se încetinește în teaca flux crescătoare. Ultima lui acțiune, înainte conecta umanii de Mam, este de a se asigura că teaca de flux a minții-clocă este cuibărită corespunzător în cea a navei.

Fragmentul cade în geometriile simple.

Parcă nici n-ar fi existat.

Bătălia se terminase. Nu existau învingători. Aryz deveni conștient de scurgerea timpului. Își scutură amorteala și se târî prin coridoarele dureros de uscate, ca să repună în funcțiune echipamentul ambiental. Prin întregul fragment, mașinile își reluă activitatea.

Câte generații? Constelațiile nu se puteau recunoaște. Făcu trasee stelare și descoperi spectre și tipuri familiare, însă avansate în vechime. În teaca de flux general avusese loc o avarie. Nu putea găsi nebuloasa unde se dăduse lupta. În locul ei se aflau stele confortabile, de vârstă mijlocie, înconjurare de planete tinere.

Aryz coborî din observatorul improvizat. Lunecă prin fragment, stabilind limitele noului său cămin și găsi suprafața solidă a învelișului-oglină al minții-clocă. Continua să fie ferecată în teaca de flux și nu știa cum s-o elibereze. Cu timpul, fluxul avea probabil să se distrugă... însă ar fi durat câteva generații. Nava-sământă dispăruse. Pierduseră încăperea clocii și, odată cu ea, stocul.

El rămăsese ultima derivație ind a echipei sale. Asta nu mai conta acum; nu putea face nimic fără o minte-clocă. Dacă teaca flux era permanentă – așa cum se întâmpla uneori în timpul unor nereguli de funcționare – atunci putea la fel de bine să fie mort.

Închise gândurile în jurul său și era aproape complet scufundat când simți o alarmă dinspre incinta formelor. Interfața cu mandatul se oprise automat, noua versiune a lui Mam funcționa prost. Încercă să repare echipamentul, dar fără peretele tehnolog era aproape neajutorat. Putea doar să aranjeze o aprovizionare temporară cu hrană prin vechea formă umană Mam. Când termină, privi prizoniera și cele două forme, după aceea pe Mam, fără picioare și brațe,

servind ca legătură cu interfața și viața înseși.

Își petrecuse viața întreagă într-o cameră de abia opt metri pe zece, cu puțin mai înaltă decât propria ei statură. Cu ea fusese Grayd și creatura rotundă și tăcută, al cărei nume – dacă avea vreunul – nu-l aflaseră niciodată. Un timp fusese și Mam, apoi alt fel de Mam, mult mai puțin satisfăcătoare. Nu era aproape deloc conștientă că întreaga ei existență fusese mizerabilă, restrânsă, incompletă într-un mod sau altul.

Separată de ei printr-un perete transparent, o altă siluetă rotundă își făcea simțită prezența, periodic, prin glas sau gesturi.

Grayd o împiedicase să înnebunească. Începuseră să comploteze. Deconectându-se de interfață – ceea ce ea numea „ochi-închiși” – se agătasera una de cealaltă, căutînd să priceapă ceea ce știau în mod instinctiv, ceea ce le era livrat prin interfață și ceea ce spunea ființa dinapoia peretelui.

În primul rând, își cunoșteau numele și știau că erau mânușari. Mai știau că mânușarii erau luptători. Când Aryz trecu prin interfață instrucțiunea asupra luptei, o acceptară nerăbdătoare, totuși tulburate. Nu păreau în concordanță cu instrucțiunile ascunse adânc, în instinctele lor.

Cinci ani petrecuți în condițiile acelea o făcuseră introspectivă. Nu aștepta nimic, căuta prea puțin dincolo de experiența ochilor-închiși. Ochii-deschiși cu Grayd părea de-abia mai mult decât un vis. De obicei, reușeau să ignore creatura rotundă și ciudată, aflată în încăperea cu ele; aproape tot timpul, era cuplată de mandat și Mam.

Era absolut convinsă de un singur lucru. Numele ei era Prufrax. O repeta în ochi-deschiși și ochi-închiși, unica ei siguranță.

Nu mult înainte de luptă, fusese într-o condiție asemănătoare somnului fără vise, aidoma unui robot primind comenzi. Acea parte din Prufrax care preluase controlul personalității vreme de cinci ani, în timpul ochilor-închiși și ochilor-deschiși, fusese îndepărtată prin instrucțiunile de luptă programate de Aryz. Ea zburase, așa trebuie să zboare mânușarii (deși mânușile nu păreau tocmai bune). Luptase, înțeleștându-se (credea) cu ea însăși, dar cine putea fi sigur

de ceva?

Hotărîse, de multă vreme, că realitatea nu trebuia căutată cu prea multă râvnă. După bătălie, recăzuse în mandat – în ochi-închiși – de-a dreptul doritoare.

Și ce importanță avea? Dacă ochi-deschiși era chiar mai puțin limpede decât ochi-închiși, de ce avea senzația săcâitoare că ochi-deschiși erau atât de irezistibili, atât de necesari? Încearca să uite.

Apăruse însă o modificare și în ochi-închiși. Înainte de luptă, informația fusese selectată. Acum putea hoinări după voie prin mandat. Părea că adulmecă informația cea nouă, complet nefamiliară, ca pe izul oceanului. De-abia știa de unde să înceapă. Se poticnea de:

...ca toate navele să dețină unul, indiferent de mărimea sau clasa lor, tot așa cum fiecare individ poartă harta speciei. Mandatul trebuie să conțină toate informațiile rasei noastre, incluzând istoria exactă și necenzurată, deoarece dacă am învățat ceva este faptul că relatările cenzurate și neadevărate induc în eroare ochii conducătorilor. Conducătorii trebuie să aibă acces la adevăr. Este responsabilitatea lor. Orice li s-ar spune celor care lucrează sub nivelul conducătorilor, indiferent din ce motiv, nu trebuie să fie crezut de conducători. Subordonaților li se spun minciuni. Conducătorii trebuie să caute și să primească relatări pe cât mai exacte posibil, altfel vom fi slăbiți și vom decădea...

Ce vise minunate trebuie să fi avut conducătorii! Ei posedau un fel de talent propriu, numit adevăr, utilizând mandatul. Prufrax de abia putea crede așa ceva. În cursul tentativelor ei de explorare ale noilor domenii de ochi-închiși, începu să lege termenul mandat de ceea ce simțea. Acolo era ea, de fapt.

Și era singură. Cândva, explorase împreună cu Grayd. Acum nu se mai vedeă nici urmă de Grayd.

Învăța repede. În scurtă vreme, umblă de-a lungul unei plaje pe Pământ, apoi o plajă pe o planetă numită Myriadne, și alte plaje, apărând și dispărând. Trecând rapid prin înregistrări, obținu un *eidos* estompat și află, astfel, ce însemna o plajă de abstracțiune. Era o graniță între un soi de ochi-închiși și un altul, între apă și sol, nici unul neavând vreun corolar în ochi-

deschiși.

Unele plaje aveau nisip. Altele aveau nori – *eidos*-ul norilor era destul de atractiv. Și una...

o avea pe ea însăși, alergând speriată, zbierând.

Strigă, dar silueta dispăru. Prufrax rămase pe o plajă, sub un astru galben-verzui, pe o planetă denumită Kyrene, simțindu-se mai singură ca oricând.

Continuă să exploreze, sperând s-o găsească pe Grayd, dacă nu ființa care semăna cu ea. Grayd n-ar fi fugit de ea. Grayd ar...

Creatura rotundă îi răsări înainte, mișcând spasmodic membrele neputincioase. Acum era rândul ei să fugă, înspăimântată. Până atunci n-o mai întâlnise în ochi-închiși pe ființa rotundă. Acum, se deplasa; avea o țintă. Alergă peste pământ; nori, copaci, stânci, vânt, aer, ecuații și o margine a fizicii. Cu cât fugea mai mult, cu cât se îndepărta de sfera cu mâini și un cap mic, cu atât era mai puțin speriată.

N-o găsi niciodată pe Grayd.

Amintirea luptei era proaspătă și dureroasă. Își amintea junghiurile din mâinile scoase fără pricepere din mănuși. Mediul ei se prăbușise și fusese înlocuit de ceva neclar. Prufrax căzuse într-un somn adânc și visase.

Visele îi erau complet nefamiliare. Dacă curba somnului ei cotea spre stânga, visa despre filozofii, limbaje și alte lucruri pe care nu le putea descrie. Un viraj către dreapta ducea la istorii și științe atât de incomprehensibile, încât deveneau coșmaruri.

Era un somn extrem de neplăcut și nu-i păru cătuși de puțin rău să descopere că, de fapt, nu dormea.

Momentul crucial veni când învăță cum să-și încetinească virajele și schimbările subiectului visului. Pătrunse într-un loc plăcut, despre care nu avusese știință, dar care nu părea amenințător. Există o întindere vastă de apă, însă n-o înspăimânta. Nu putu nici măcar s-o identifice ca apă, până nu o ridică în căușul palmei. Dincolo de apă, se găsea o podea de particule mișcătoare. Deasupra apei, o întindere deschisă, nu neagră, totuși, evident, spațiu.

atrăgându-i ochii într-un albastru-verzui palid, deși intens. Acolo se afla figura cu care se întâlnise în nava-sămânță. Ea însăși. Silueta o urmărea. Fugi.

Peste hotar, în informațiile Senexi. Înțelese atunci că ceea ce vedea nu putea proveni din sinele ei. Recepționa date de la altă sursă. Poate fusese capturată. Era posibil ca, acum, să fie interogată cu forța. Grăitorul discutate asemenea posibilități, însă niciunul dintre mănușari nu fusese învățat cum să se apere în anumite situații. În loc de așa ceva, se afirmase – cu termeni nelăsând loc altor gânduri – că singurul răspuns era autodistrugerea. De aceea, încercă să se sinucidă.

Stătea în frigul tăios al unei încăperi alb-roșii, cu picioarele apropiate, dar neatingând fluidul ce acoperea podeaua. Informația nu era corespunzătoare simțurilor ei – părea neclară, improprie. Spre deosebire de alte date, aceasta nu permitea participare sau mișcare. Totul era încrămășat, solid.

Nu putu descoperi un mijloc efectiv de a se sinucide. Decise să închidă ochii și, pur și simplu, să dorească să dispară. Dar, închizând ochii, trecea doar într-un nivel mai profund, sau mai superficial de înșelătorie – alte categorii, subiecte, imagini. Nu putea dormi, nu era obosită, nu putea muri.

Pluti, precum o frunză pe un pârâu. Gândurile i se ordonară și se închipui pe apa denumită ocean. Rămase cu ochii deschși. Absolut accidental, întâlni:

Instrucțiune. Bun venit la prezentarea utilizării mandatului. La procesor noncombat, sarcinile tale sunt de a întreține mandatul, de a furniza informații esențiale pentru superii tăi și, dacă este necesar, de a proteja sau distruge mandatul. Mandatul este primul tău super. Dacă necesită întreținere, te vei conforma. Odată cuplat cu mandatul, ca acum, poți explora orice aspect al informațiilor, solicitând transmisie. Pentru solicitarea transmisiiei, indică miezul subiectului respectiv...

Prufrax! strigă ea în tăcere. Ce este Prufrax?

Imediat se auzi un glas cu un alt ton.

Ah, asta chiar că-i o istorie interesantă! Am fost biograful ei, organizatorul benzilor vieții ei (ref. GEORGE MACKNAX), și am

cunoscut-o bine în ultimii ei ani de viață. S-a născut în Ferment 26468. Aici sunt benzi selecționate. Alege accentuarea. Urmează analize.

= Hei! Cine ești? E cineva aici, cu mine...

= Ssst! Ascultă! Privește-o. Cine este?

Priviți, ascultați informațiile.

= Păi, este eu... așa ceva...

= Este noi.

Avea doi metri și jumătate înălțime. Părul îi era negru și des, deși tăiat scurt; membrele musculoase, cu toate că alungite datorită antrenamentelor și tratamentelor hormonale. Avea șaptesprezece ani, una din puținele păsări născute în sistemul solar, și deja purta un cip pe umăr. Peste tot unde mergea, păsările o întrebau despre maică-sa, Jay-ax:

— Ești mai bună decât ea?

Bineînțeles că nu! Cine putea fi? Era însă bună; așa spuneau instructorii. Instrucția i se apropia de sfârșit și, fie că urma să avanseze la șoim, ori să rămână pasăre, avea să-și facă munca bine. Dacă o întrebai pe Prufrax despre maică-sa, aveai toate șansele s-o vezi strângând din buze și fulgerând din ochi.

Pe Mercior, Terenurile ocupau patru mii de hectare și aveau propriul lor port. Terenurile erau împărțite în Pământ, Spațiu și Gândire, iar instrucția în fiecare zonă era obligatorie pentru novici, păsările care porneau antrenamentul de șoimi. Prufrax era novice trei. Depășise Pământul – deși detesta lupta la sol – și, de doi ani, se afla în Spațiu. Toți spuneau că perioada cea mai grea n-o reprezenta absolvirea Spațiului, ci cei patru ani de Gândire, după acțiunile planetare și în orbită.

Prufrax nu era un gen introspect. Atunci când îi covenea, putea fi silitoare. Avea înclinare spre matematica armamentelor, fizica i se părea simplă, atunci când exista o aplicație directă, însă teoria serviciului și polinstruct – pe care le gustase numai în cursurile de prepașare – o plictiseau.

De când fusese fetiță, de la cinci...

= Cinci! Cinci ce?

și văzuse navele, costumele de luptă și fiburile maică-sii, știuse că n-avea să fie fericită niciodată, până n-avea să se aventureze departe și să fixeze o navă-sămânță în vizor, convingând un Senexi de apropierea sfârșitului...

= Fuz! Vorbește Fuz!

= Ce-i aia?

= Tu ești eu, ar trebui să știi...

= Eu nu sunt tu, iar noi nu suntem ea.

Fuz, spuse mandatul și datele se schimbă.

— Măine veți căpăta primele voastre implanturi. Ele vă vor permite să vă coordonați cu motoarele fazei unghi-zero și să găsiți țintele mult mai rapid decât ați fi putut s-o faceți cu biologicile simple. Desigur, implanturile vă vor fi transmise în sistemul limbic prin nări – iritație minoră și neplăceri cu sinusurile, doar atât... Mai târziu, în decursul instrucției, vor fi instalați și conectorii și adaptorii digitali. Aveți întrebări?

— Da, domnule. Prufrax se ridică în vârful clasei sferice, obligând instructorul șoim să-și încline platforma. Am probleme cu matematicile fazei unghiului-zero. Reducția momentelor realului.

Alți novici trei chițăiră; și ei avuseseră aceleași probleme. Instructorul oftă:

— Nu vrem să vă instalăm, tuturor, amăgitori. Și așa este destul de neplăcut că trebuie să implantăm biologice. Este preferabilă educația individuală. Solicitați amăgitori?

Era un fel de provocare. Cu toții răspunseră negativ, dar Prufrax zâmbea în secret. Ea cunoștea subiectul. Pur și simplu, o încânta să i se explice, iarăși, matematicile. Putea aprofunda o învățătură deja asimilată. Alții, mai puțin versați, aveau să profite și ei. Nu se irosea timpul. Simțea plăcere în arma ei – arma pe care avea s-o utilizeze împotriva Senexilor.

— Faza unghi-zero este reducția temporară a momentelor realului. Înaintea fiecărui student apărură ecuații și plexuri, pe măsură ce șoimul continuă: Cuiburile ireale pot intra în conflict, dacă se plasează o barieră între participantul principal și simularea realului. Eficacitatea participantului poate fi determinată de către un model convenabil, denumit unghiul fazei. Faza unghiului-zero

se obține de către un câmp de probabilitate opac, conform cu Fourier-ul transformat al separării undelor reale. Aceasta poate fi determinată și de reflectia razei – o contracarare efectivă a fazei unghiului-zero, deoarece raza este întotdeauna compusă, iar componentele sunt întotdeauna reversibile temporal. Aceștia sunt adevărații gedanki...

= Faza unghi-zero. Învață Fuzul.

= Îi urăște mult, nu-i așa?

= Pe Senexi? Ei sunt Senexi.

= Cred că... ochi-deschiși este lumea Senexi. Ce înseamnă asta?

= Că suntem prizonieri. Ai fost capturată înaintea mea.

= Ah.

Vestile sosită pe când era în convalescență după implant. Nave-sămânță violaseră din nou spațiul uman, azvârlind cucii pe treizeci și cinci de planete. Toate fuseseră colonii tinere, iar cucii distruseseră toată viața, apoi încercaseră reinsămânțarea cu forme Senexi. Superii reacționaseră sterilizând suprafața planetei. Nici o victorie, pierderi de ambele părți. Se părea că Senexii erau atât de răuvoitori, încât nu le păsa de succes, doar de distrugere.

Îi ura. Nu-și putea imagina ceva mai rău.

Prufrax avea douăzeci și trei de ani. Peste un an urma să posede calificarea de a șoimări pe un crucișător/corsar. Avea să-și demonstreze ura.

Aryz se simți alunecând în gândul tim, configurația mentală care precedea întotdeauna autodistrugerea unei derivații ind. Ce mai avea de făcut? Fragmentul supraviețuise, dar cu ce preț, în ce scop? Nu se realizase nimic. Nebuloasa fusese pierdută, sau așa bănuia el. Mai mult ca sigur, n-avea să cunoască niciodată rezultatul real.

Simțea o iritare vagă datorită lipsei unui spectru de răspunsuri. Lipsită de un țel, derivația ind nu era altceva decât un exces de plasmă.

Privi înăuntru, la prizonier și forme, toate cuplate la mandat și se întrebă ce să facă cu ele. Cum aveau umanii să reacționeze față de situația în care se găsea el? Probabil, cu mai multă vigoare. Aveau să tupte. O făcuseră dintotdeauna. Chiar și

lipsiți de conducători, fără scopuri limpezi, până și în pragul înfrângerii. De unde aveau atâta vitalitate? Erau oare superiori, meritau mai mult? Dacă erau mai buni, atunci era corect ca Senexii să se împotrivescă triumfului lor?

Aryz se retrase rigid de confuzie. Îi studiasse prea mult. Cu siguranță, îl infectaseră. Totuși, aici exista cel puțin umbra unui țel. Trebuia să se răspundă la o întrebare.

Făcu pregătiri. Erau semne că teaca flux a minții-clocă nu era permanentă, ba chiar se decabla rapid. Când avea să apară, Aryz urma să-i prezinte o analiză, o idee.

Își dădu seama, nu prea clar, că după normele Senexi era de-acum nebun de legat.

Avea să se cupleze la mandat, îmbunătățind interfața oarecum izolatoare, utilizată anterior în căutarea răspunsurilor sortate. El, prizoniera și formele urmau să se cufunde, împreună, în istoria umană. Aveau să fie aidoma celor tineri, sugând la o mamă-animal de Populația I – exact opusul procesului Senexi, unde tinerii hrăneau mintea-clocă cu hrană și informații.

Mandatul urma să hrănească, ori să otrăvească. Sau ambele.

- = Ea a iubit?
- = Ce... vrei să zici, dacă a primit?
- = Nu, ea... noi... eu... am dat?
- = Nu înțeleg ce vrei să spui.
- = mă-ntreb dacă ea ar înțelege ce vreau...

Iubire, spuse mandatul și datele urmară.

Prufrax avea douăzeci și nouă de ani. Fusese numită pe un crucișător, în cadrul unui program nou, unde luptători superiori, dar netestați, erau trimiși în plină acțiune, fără nici un fel de acomodare preliminară. Programul avea rolul de a constata cât de bine îi pregăteau Terenurile pe luptători; unii îl considerau nesăbuit, însă lui Prufrax i se părea perfect satisfăcător.

Crucișătorul era un corsar de un milion de tone, cu un contingent de cincizeci și trei de șoimi și optzeci de membri ai echipajului. Prufrax urma să fie utilizată în al doilea val de atacatori, urmând prima luptacerbă.

Era speriată. Asta era un lucru bun:

corect dirijată, teama îmbunătățea biologicile fundamentale. Crucșiătorul avea să facă un raid în spațiul Senexi, răzbunându-se pentru ultimele programe de însămânțare a cucilor. Mai mult ca sigur, urmau să se ciocnească de nave-țepi și nave-sămânță.

Lupta avea să fie îndârjită.

Corsarul execută ultima negație a supra-mației realului și se strânse într-un spațiu buretos, intens și periculos. Se mai contractă o dată și apărură mult deasupra planului galactic.

Prufrax stătea în popota șoimilor, privind rotația simulată a bulgărelii stelar. Numere codificate în roșu pulsau de-a lungul frontierelor teritoriului Senexi cunoscut, simbolizând stele bătrâne, matahale întunecate, întreaga zonă fantomatică unde euceriseră întâi puterea, atunci când soarele terestru era un țânc învăluit în cețuri. O săgeată verde indica poziția corsarului.

Împreună cu ceilalți, bău suplimentări de bureți spațiali, dar se simțea izolată din cauza debutului ei, a friicii. Toți păreau atât de calmi... Majoritatea erau patru, sau cinci – participau la a patra, sau a cincea bătălie. De unu, erau zece, plus câțiva șoimi experimentați, având între nouă și douăzeci și cinci de bătălii la activ. Nu exista nici un treizeci. Treizecii activi erau rari: puținii care supraviețuiseră atâtor angajamente fuseseră scoși din lupte și trecuți în rezervă, intrând în serviciul relațiilor cu publicul, sub polinstructori. De cele mai multe ori, sfârșeau în fiburi, jucând slab și părând nefericiți.

Totuși, pe când Prufrax era mult mai naivă, eroii ei fuseseră un bărbat și-o femeie, alcătuind o echipă cu treizeci, pe care-i urmărise fib după fib – Kumnax și Arol. Fuseseră actori mai buni decât majoritatea.

Zi după zi, exersau în costumele de luptă. În vreme ce echipajul umbla de colo-colo, șoimii erau trecuți prin instrucția implantată, denumită deja, în argou, Știința, spre deosebire de Grai, educația din clasă. Căpata detalii de ansamblu, îndeajuns ca să-i stârnească interesul, dar insuficient pentru stimularea interesului morbid.

= Uite, iarăși. Simți?

= Îl știu. Da... Cel rotund, parte din ochi-deschiși...

= Senexi?

= Nu, un frate fără nume.

= Fratele... tău?

= Nu... nu știu.

= Ne poate face rău?

= N-a făcut-o niciodată. Încearcă să ne vorbească.

Lasă-ne în pace!

= Dispare...

Existau, totuși, fragmente de informație pe care nu le mai primise până atunci, informații destinate doar luptătorilor, pentru a-i ajuta în meseria lor. Șoimii bătrâni vorbeau despre trecut, când datele erau disponibile oricui. În popotă circulau istorii despre Senexi și Prufrax izbuti să închege câte ceva despre originea și dezvoltarea lor.

După spusele unui douăzeci, inițial lumile Senexi fuseseră mase uriașe de gaz rece, rotindu-se în jurul unor stele tinere, strălucitoare, aproape lipsite de metale. Giganticele lor planete gazoase descriaseră în jurul soriilor orbite de milioane de kilometri și fuseseră acoperite de praful stelelor vecine, moarte; elementele fundamentale: carbonul, azotul, siliciul și fluorul se strânseseră în cantități suficiente pe unele dintre planete, pentru a permite biologie de Populația I.

În oceanele reci de amoniac, lipidele se combinaseră în lanțuri complexe. Un fel de viață primordială apăruse și înflorise. După milioane de ani, se dezvoltaseră primele forme Senexi. Prin comparație cu evoluția de pe Pământ, procesul se desfășurase destul de rapid la început. Mecanismele procreării și evoluției fuseseră complexe ca acțiune, dar simple din punct de vedere chimic.

Nu existase o concurență între formele de viață cu fundamente genetice diferite. Pe Pământ se pierduse mult timp datorită selecției dintre sumedenia de căi posibile de transmitere a cunoștințelor genetice.

Iar printre primii Senexii nu existase moarte, exceptând crimele. Moartea sosise mult mai târziu, autoimpusă datorită motivelor sociale. Colonii enorme de individuali protoplasmatici se contopiseră, tręptat, în formele-echipă, familiare acum.

În scurt timp, informația era transferată prin înmugurirea derivațiilor ind; culturile s-au dezvoltat rapid, pentru a proteja integritatea larvelor, ca să le permită să se regroupeze și să formeze o nouă minte-cloacă.

Tehnologiile fuseseră limitate la puținele materiale grele disponibile, dar Senexii se dezvoltaseră o vreme cu foarte puțină tehnologie. Erau bine adaptați mediului lor, cu puțini atacatori de pradă și lipsiți de nevoia vânătorii, absorbind nutrienții răzleți din atmosferă și din straturile de amoniac lichid. Cu simțurile reglate pe frecvențele radio și microunde, nu după mult timp transformaseră grupuri de derivații ind în lanțuri de radiotelescoape, străpungând atmosfera densă și cercetând amănunțit universul, în special centrul forte activ al galaxiei tinere. Jeturi gigantice de materie, întinzându-se dinspre alte galaxii și emițând radiație de înaltă energie, se dovediseră laboratoare pentru observările lor indirecte. Pentru ei, fizica reprezenta o știință primitivă.

Deoarece în ciclurile de incubare nu se pierdeau deloc, sau foarte puține cunoștințe, dezvoltarea culturală era uneori rapidă; deoarece greutatea inutilă a cunoștințelor devenea adeseori prea apăsătoare, dezvoltarea culturală încetinea frecvent, transformându-se în tărăț.

Utilizând apa drept material de construcție, dezvoltând tehnici încă imperfect cunoscute de oameni, Senexii se pregăteau pentru călătorii dincolo de planetele lor de baștină.

Ascultându-i pe șoimii mai vârstnici, Prufrax se întreba cum ajunseseră oamenii să cunoască toate amănunțele acelea. Senexii fuseseră capturați și interogați? Erau doar simple teorii? Există cineva care să cunoască, realmente, adevărul – cineva pe care să-l poată întreba?

= Este slabă.

= De ce?

= Este mai bine ca mânășarii să ignore anumite cunoștințe. Unele întrebări trebuie lăsate superiorilor supremi.

= Te gândești că aici poți răspunde întrebărilor ei, întrebărilor noastre?

= Nu. Nu. Întâi învâț despre mine... despre noi.

În ora dinaintea luptei, Prufrax încercă să găsească un loc unde să fie singură. Pe corsar, lucrul acesta nu era prea greu. Mărimea navei era uriașă, pentru numărul șoimilor și echipajului de la bord. Existau multe zone unde își putea pune un environ și să meargă sau să plutească, în tăcere.

înconjurată de formele negre ale echipamentelor ambalate în plexerv. Foarte multe din operațiunile navei nu le înțelegea, nu-i fuseseră explicate. De ce purtau atât de mult echipament suplimentar, arme – mult mai multe decât aveau nevoie, chiar și cu cele de rezervă? Putea emite unele ipoteze – de pildă, superiorii de pe Mercior doreau ca toate crucișătoarele lor să fie capabile de adaptabilitate și flexibilitate în misiuni – însă ignoranța ei o tulbura mai puțin decât *motivul ignoranței*. De ce era nevoie să-i ții pe luptători în beznă, în privința atâtor subiecte?

Se împinse prin tunelele non-g reci, simțindu-se ușor complexată de singurătate și liniște. Un coridor cotea spre exterior, către blindajul crucișătorului. Ezită, privind în lungul lui cu reflectorul environului, când un piuit o avertiză că se găsea în apropierea unui alt membru al echipajului. Fu ușor surprinsă gândindu-se că mai existau și alții la fel de curioși ca ea. În imaginație, ceilalți șoimi și membri ai echipajului depășiseră de multă vreme nevoia iscodirii și o priveau ca pe ceva păsăresc. Prufrax se obișnuise să fie diferită – dintotdeauna se simțise, cu destulă mândrie, puțin ieșită din comun. Porni expertă prin tunel, desfăcând brațele și îndoind picioarele, așa cum ar fi făcut într-un costum de luptă.

Tunelul era plin cu o ceață verzuie, ușor lăptoasă, absorbind raza environului. Nu putea fi totuși mai lung de vreo două sute de metri și era destul de drept. Semnalul piui mai puternic.

Putea distinge în față o bulă de armament demontată. Ea constituia explicația pâclei: un aerosol plexerv difuzat în presiune scăzută. În bulă se afla un bărbat, cu environul strălucind violet palid. Deopacizase o secțiune a bulei și privea spre stele. La apropierea ei, se răsuci și o cercetă atent. Părea să fie un șoim – avea formă de luptă, înalt, zvelt, cu păr castaniu desupra pielii albe, ochi mari cu pupile atât de întunecate, încât lui Prufrax i se păru că privește, prin capul lui, în spațiul dindărăt.

— Sub, rosti ea când enviroanele lor se întâlniră și se contopiră.

— Supra. Ce cauți aici?

— Voiam să te întreb același lucru.

— Ar trebui să te pregătești pentru luptă, o mustră el.

— Mă pregătesc. Deocamdată simt nevoia să fiu singură.

— Da. Reveni către stele. Și eu făceam așa...

— Nu lupti acum?

Clătină din cap.

— Am trecut în rezervă. Sunt cercetător.

Prufrax se strădui să nu pară impresionată. Probabilitatea întâlnirii era aproape zero. Un bitalent constituia o raritate.

— Ce fel de cercetări?

— Corelez date găsite la inamic.

— N-o să găsești mare lucru după ce terminăm cu faza zero.

Ar fi fost politicoș din partea lui să spună: „S-aveți parte!”, ori să ofere altă încurajare. Nu comentă însă în nici un fel.

— De ce vrei să-i cercetezi?

— Pentru a lupta cât mai bine cu un inamic, trebuie să-l cunoști. Ignoranța înseamnă înfrângere.

— Te ocupi de tactici?

— Nu tocmai.

— Atunci, ce anume?

— În veghea asta, vei trece printr-o luptă dură. Îți fac o propunere. Luptă bine, observă, vino și spune-mi ce-ai văzut. Atunci îți voi răspunde la întrebări.

— Să-ți raportez ție înainte s-o fac superiorilor mei imediat?

— Am autoritatea respectivă, rosti el. (N-o mințise nimeni, niciodată, nici măcar nu-l suspecta c-o putea face.) Ești incitată?

— Foarte.

— Ce vei face?

— Mă dulez cu luptători Senexi, apoi vânez derivațiile înd și mințile-cloci.

— Câți luptători intră?

— Doisprezece.

— Țintă mare, nu?

Prufrax încuviință.

— Când ești acolo, întreabă-te – pentru ce luptă ei? Înțelegi?

— Am...

— Întreabă-te pentru ce luptă. Atât. Apoi întoarce-te la mine.

— Cum te numești?

— Este lipsit de importanță. Acum, du-te.

Prufrax reveni la centrul prep când începuseră tonurile de avertizare ale bureților spațiali. Super-șoimii treceau printre luptătorii aliniați, verificând echipamentele

și probele punctelor corporale pentru orientare mintală. Prufrax așteaptă ca masca senzorială mulată să-i fie trasă pe cap.

— Gata! făcu super-șoimul. Luptacerbă!
O bătu pe umăr: Noroc!

— Mulțumesc, sir! Se aplecă și se strecură în costumul de luptă. Alți unsprezece șoimi făcură același lucru, de-a lungul liniei de lansare. Superii și ceilalți membri ai echipajului părăsiră încăperea și douăsprezece raze roșii conturară tubul de lansare. Automat, costumele de luptă se ridicară, aliniindu-se pe razele individuale. În jurul lor, câmpurile se învolburară, precum o țesătură argintie într-o apă curgătoare, apoi încremeniră și se solidificară în pereți reci, scânteietori, pulsând pe măsură ce se acumula energia de lansare.

Primi tactica. Senzorii navei deveniră parte a rețelei ei de informații. Zări nava-țeapă a Senexilor — diametrul de douăsprezece kilometri, cucii împânzindu-i blindajul exterior, aidoma unor viermi pe un fruct roșu, șerpi așteptând să-i înhațe.

Era speriată și fericită, atât de excitată încât îi crescuseră temperatura corpului. Costumul de luptă îi reglă echilibrul.

Când numărătoarea ajunsese la zece și nouă, comută de la biologic la ciber. Implantul — după ce, săptămâni de zile, absorbise majoritatea proceselor ei de gândire — deveni Prufrax.

O clipă păru că erau două exemplare. Biologicul continuă, iar în regiunea aceea se putea chiar relaxa puțin, de parcă urmărea un fib.

Cu o încetinală desprinsă pareă din vis, în timpul electronic al ciberului, costumul ei urmă raza. Prufrax văzu stelele și se orientă spre farul navei, folosindu-le pe ambele drept referință, plonjând în formația spadă-floare, ca să atace nava-țeapă. Cucii se retraseră în uriașa carcasă roșie, aidoma unor viermi reintrând într-un măr. Apoi, sute de punctulețe negre apărură în evadrantul cel mai apropiat de sabia-floare.

Șerpii țâșniră, fiecare pilotat de o derivație ind Senexi. „Luptacerbă!” își spuse ea în biologic, înainte ca porțiunea respectivă să cedeze complet ciberului.

De ce am fost azvârliți din beznă prin gheață și foc, o ploaie de scânteii? o întrebare:

Ca să construim poate iadul.

Lovim aici, acolo;
Pornim luciri scurte, cădem prin
și traversăm iarăși.

Prin micșorarea noastră, vedem ce
Frumusețe avem.
În cerc, fericiți
Împreună, formăm un
Imperian epuizat.
Simțim goana
vânturilor arzătoare și totuși
pălim și slăbim.

Noi flăcări de mânie, lumină nouă,
prăbușindu-se precum soarele prin
gheață
noroiasă și noapte și cad
Aproape, rotindu-se albastre și
strălucitoare.
Cu timpul, și ele
Obosesc. Se înroșesc.
Ne alăturăm, comparăm trecuturi
reci pe cărări vălmășite,
devenim cenușii.

Și iarăși.
Suntem o curgere de cenușă
tovarăș, în noroi,
jos și-n exterior.
Dormim.

Deasupra și dedesubt se formează
fluvii.
Deasupra, șerpi de fier se răsucesc,
zângăne și spintecă, răsună,
ochi de heliu urmărind, privind
Șoimi din fulgi de zăpadă,
semnalizând mușchi de granit și
dinți de energie. Ce foame
constrânge scuipatul nostru veninos?

Zboară, lovește zborul
de cristal, făcând ceața sur-verzuie
cu ploaia de amoniac.

Dormind, lunecăm,
și de fiecare parte
așteaptă țârmuri nevăzute
cu gemetele unui talaz invizibil.

= Ea a scris asta. Noi. Unul din
poeemele ei... ale noastre.

= Poeme?

= Cred că un soi de fib.

= Nu-nteleg ce spune.
= Ba înțelegi, cu siguranță! Vorbește luptacerbă.

= Fuz-ul? Asta-i tot?

= Nu. Nu cred.

= Tu îl înțelegi?

= Nu complet...

Zăcea pe spate în cușetă, cu picioarele încrucișate, ochii închiși, simțind retrăgându-se dominația implantului – supremația ciberneticii – și durerea aproape plăcută din spate. Supraviețuise primei lupte. Nava-țeară se retrăsese, serios avariata, cu suprafața părjolită și ciuruită atât de puternic, încât n-avea să mai lanseze niciodată -cuci.

Avea să devină o carcasă, o momeală. Scoasă din acțiune. *Satisfacțiune/scoasă din acțiune/Satisfacțiune...*

Totuși, cu opt din cei doisprezece luptători pierduți, nu prea mai simțea exuberanța refrenului. Șerpii luptaseră foarte bine. Cu bravură, ar fi putut spune. Atrăgeau, sacrificau, cooperau, demonstrând un spirit de echipă de calitate a celui din propriul ei grup. Strategia asigurase succesul raidului crucișătorului. O apropiere superioară, o tactică excelentă. Poate chiar și surpriză, deși nu se anunțase încă analiza finală.

Fără avantajele acelea, puteau să fi murit cu toții.

Deschise ochii și privi configurația luminilor clipind în panoul plafonului, lumini cu codurile lor secrete, repetându-se din secundă în secundă, astfel încât, ori de câte ori le privea, implantul aflat adânc înăuntru era interogată și reinstruit. Doar atunci când lupta, avea să știe ce vedea acum.

Reveni în tunel pe cât putu de repede. Pluti în sus, către bulă, și-l găsi acolo, înconjurat cu pachete de informații din ultima luptacerbă. Așteptă până ce-și întoarse ochii spre ea.

— Ei? întrebă el.

— M-am întrebat pentru ce luptă. Și sunt furioasă.

— De ce?

— Pentru că nu știu. *Nu pot să știu.* Ei sunt Senexi.

— Au luptat bine?

— Am pierdut opt. Opt. Își dresе glasul.

— Au luptat bine? repetă el, cu vocea

Desen de Tudor Popa

mai aspră.

— Mai bine decât mi s-a spus vreodată c-o pot face.

— Ei au murit?

— Destui.

— Câți ai ucis?

— Nu știu.

Știa... Opt.

— Ai ucis opt, rosti el, arătând pachetele. Tochmai analizăm lupta.

— Tu ești înapoia a aceea ce se anunță, ce se afișează?

— Parțial. Ești un șoim bun.

— Știam că voi fi, vorbi Prufraz cu un ton simplu, calm.

— Deoarece au luptat curajos...

— Cum pot Senexii să fie curajoși? se răsti ea.

— Deoarece, repetă el, au luptat curajos, de ce?

— Vor să trăiască, să-și îndeplinească... îndatoririle. Asemenea mie.

— Nu, făcu el. Prufraz era derutată, deplasându-se între extreme în mintea ei, mai întâi rezistând, apoi cedând prea mult. Ei sunt Senexi. Nu sunt ca noi.

— Cum te numești? întrebă ea.

schimbând vorba.

— Clevo.

Gloria ei nici măcar nu începuse și se afla deja în plină prăbușire.

Aryz își făcu legătura și simți cum săculețul de maximă urgență, conținând cunoașterea minții-clocă din mandat, creștea în jurul său precum cristalele de gheață pe un geam. Se afla într-o scenă statică. Tranziția de la memoria vie la memoria mașinii umane avusese drept rezultat fie o codificare de date, fie o reducere a detaliilor; în ambele cazuri, memoria era rece, nu dinamică. Ar fi trebuit să fie comparată și recorelată, dacă așa ceva putea fi posibil vreodată.

Câte date umane trebuiseră abandonate, pentru a crea spațiul acela?

Avansă prudent în memoria umană, apelând subiecte aproape în mod aleatoriu. În intervalul scurt cât lipsise, multe din lucrurile învățate păreau să se fi estompat, sau deveniseră confuze. Derivațiile înd aveau memorie permanentă; dintr-un motiv sau altul, datele umane nu puteau fi menținute. Și-așa erau necesare atâtea eforturi, numai pentru a începe să priceapă modurile diferite de gândire.

Se retrase dinaintea datelor sociologice, încercând să rămână în domeniul fizicii și matematicii. Acolo putea face conversii pe care să le înțeleagă fără prea mult efort.

Apoi se petrecu ceva neașteptat. Simți atingerea altei minți, o testare blândă din partea unei surse, cu atât mai stranie cu cât părea familiară. Execută ceea ce putea trece drept un salut Senexi, dar nu în forma corectă, utilizând ceva ce derivația înd a unei echipe ar fi radiat unui tovarăș; un abuz major, deoarece, în mod vădit, nu provenea de la echipa lui, și nici măcar din familia sa. Aryz încercă să se retragă. Cum era posibil ca mințile să se întâlnească în mandat? Retrăgându-se, intră într-o zonă vastă de date neinteligibile. N-avea nici una din caracteristicile altor regiuni umane pe care le examinase.

= Asta-i pentru mașini, vorbi cealaltă minte. Nu toate datele culturale sunt limitate la biologic. Te găsești în zona unde sunt stocate programele și proiectele ciber.

Sunt accesibile numai unei mașini cuplate la mandat.

= Care-i familia ta? întrebă Aryz, primul pas în secvența utilizată de Senexi pentru solicitări urgente asupra identității.

= Nu am familie. Nu sunt o derivație ind. N-am acces la mințile-cloci active. Am învățat de la mandat.

= Atunci, ce ești?

= Nu știu cu exactitate. Nu mă deosebesc de tine.

Aryz pricepu cu ce avea de a face. Era mintea formei mutante, cea rămasă în încăpere, implorându-l când se apropia bariera transparentă.

= Acum trebuie să plec, zise forma.

Aryz rămase iarăși singur în talmeș-balmeșul lipsit de sens. Se deplasă încet, prudent, în sectorul Senexi, apelând subiecte familiare. Dacă putuse întâlni o formă, fără îndoială se putea întâlni și cu celelalte – poate chiar cu prizoniera.

Ideea era oribilă... și fascinantă. Până atunci, din câte știa el, nu mai avusese loc o asemenea intimitate între Senexi și umani. Totuși, metoda avea în ea ceva tipic Senexilor, de parcă derivațiile ind atașate de mintea-clocă trebuiau să se atingă de mentalități, în vreme ce scotoceau prin memoriile fără vârstă.

Oroarea dispăru. Nu i se mai puteau întâmpla prea multe nenorociri, acum, cu tovarășii morți, mintea-clocă în teaca de flux, scopul nesigur...

Ceea ce simțea Aryz, pentru întâia dată, era o mică măsură de *libertate*.

Istoria lui Prufrax cea originală continuă.

La început, îl vizită pe Clevo cu o mânie de-abia deghizată. Metoda lui agrava situația, țelurile sale nu erau niciodată clar definite. Ce dorea de la ea, dacă dorea ceva?

Dar ea de la el? Întâlnirile lor erau clandestine, deși nu interzise în mod precis. Prufrax era acum un șoim unu, cu suficientă libertate personală între antrenamente și confruntări. În colțurile înfundate ale crucișătorului nu existau monitoare și puteau face orice doreau. Cei doi se întâlneau în zone apropiate de blindajul navei, de obicei în bulele-arsenal, care se

puteau deschide, dezvăluind stelele: acolo stăteau de vorbă.

Prufrax nu fusese obișnuită cu conversații prelungite. Șoimii nu erau instruiți să fie volubili și nici nu erau aleși pentru curiozitatea lor. Totuși, ex-șoimul Clevo era foarte vorbăreț, fiind cea mai curioasă persoană întâlnită de ea vreodată, mai curioasă chiar decât ea, care se considera neobișnuit de descoditoare.

Adesea era enervant, în special când juca „jocul conducerii”, cum îl denumise Prufrax. O conducea de la o întrebare la următoarea, aidoma unui instructor, însă fără capcane sau vreun țel vizibil.

— Ce crezi despre mama ta?

— E important?

— Nu pentru mine.

— Atunci, de ce întrebi?

— Pentru că tu ești importantă.

Prufrax înălță din umeri.

— A fost o mamă bună. M-a purtat cu o descendență bine aleasă. M-a educat pentru concursul de șoimi. Îmi povestea aventurile ei.

— Orice șoim pe care-l cunosc te-ar invidia pentru c-ai ascultat pe genunchii lui Jayax.

— Nu prea stăteam pe genunchii ei.

— O tactică de interogatoriu.

— Da, mda, a fost importantă pentru mine.

— Era o solitară prin accept?

— Da.

— Deci n-ai un tată.

— L-a ales fără referire la persoană.

— Atunci, de fapt, nu te deosebești prea mult de un Senexi.

Ea se zbârli și începu să se retragă:

— Vezi?! Mă jighești iarăși.

— Cătuși de puțin. Tot timpul te-am întrebat un singur lucru, dar nici nu l-ai auzit măcar. Cât de bine cunoști dușmanul?

— Suficient ca să-l distrug.

Nu-i venea să creadă că, de fapt, aceea fusese singura lui întrebare. Utiliza niște tactici de interogatoriu foarte ciudate.

— Da, ca să câștigi bătălii, poate. Însă cine va câștiga războiul?

— Războiul va fi lung, răspuse ea încetșor, plutind la câțiva metri de el. Bărbatul se roti în bulă, acoperind un șir încețosat de stele. Crucişătorul se pregătea să părăsească iarăși geometria statică: Ei

luptă bine.

— Luptă cu convingere. Crezi că sunt răi?

— Ne distrug.

— Noi îi distrugem pe ei.

— Deci, întrebarea, zâmbi Prufrax, încântată de istețimea ei, este cine a început să distrugă?

— Cătuși de puțin, răspuse Clevo. Bănuieșe că, deja, nu mai există un răspuns clar. În mod evident, șefii noștri au hotărât că întrebarea nu-i importantă. Nu. Noi suntem cei noi, ei sunt cei bătrâni. Bătrânii trebuie înlocuiți. Conflictul s-a născut din diferența esențială între Senexi și oameni.

— Aceasta-i singura deosebire? Că ei sunt bătrâni, iar noi nu suntem la fel de bătrâni? Nu-nțeleg.

— Nici eu, pe de-a-ntregul.

— În sfârșit!

— Cu mult timp în urmă, continuă netulburat Clevo, Senexilor le trebuiau doar planete gazoase gigante, asemănătoare lumilor lor natale. Au trăit în pace miliarde de ani, înainte de formarea lumii noastre. Dar, deplasându-se de la o stea la alta, au găsit utilizări și altor tipuri de planete. Pe noi ne interesau în special cele formate din roci, asemănătoare Pământului. Treptat, am învățat să folosim și giganții gazoși. Atunci când ne-am ciocnit, fiecare rasă încălcase teritoriile celeilalte. Tehnologia lor este atât de improbabilă, atât de străină nouă, încât, la prima întâlnire, am crezut că provin din altă geometrie.

— De unde ai aflat toate astea? îl privi suspicioasă Prufrax.

— Nu mai sunt șoim, replică el, totuși eram prea valoros ca să fiu abandonat. Experiența mea era prea vastă, iar aptitudinile extrem de utile. De aceea, am fost plasat în cercetare. Pare un loc singur pentru mine. Puține contacte cu tovarășii mei. O privi direct: Trebuie să încercăm să ne cunoaștem dușmanul, cât de puțin.

— E periculos, răspuse Prufrax aproape instinctiv.

— Da, este. Nu poți urî ceea ce cunoști.

— Trebuie să urâm. Ne face puternici. Senexii urăsc.

— Poate, încuviință el. Dar, uneori, nu ți-ar plăcea să... stai jos și să discuți cu unul dintre ei, după o bătălie? Să vorbești

cu un luptător? Să-i afli tactica, cum te-a învins la anumită mișcare, să compari...

— Nu! Prufrax se împinse cu iuțea pe coridor. Plecăm. Trebuie să ne pregătim.

= Este inteligentă. Îl părăsește. El este nebun.

= De ce crezi asta?

= Ar vrea să oprească lupta, să termine cu Fuz-ul.

= Dar a fost șoim.

= Bănuiesc că șoimii au devenit mănușari. Însă și mănușarii au luat-o razna. Ca tine.

= ?

= Știi că ai fost folosit? Cum ai fost folosit?

= Acum, totul e neclar.

= Este sortită pieirii, dacă rămâne în preajma lui. Ce-i asta?

= Ne ascultă cineva.

= L-ai recunoscut?

= Nu, a plecat.

Următoarea bătălie fu îndeajuns de grea ca să cadă în luptăiad. Prufrax era în costumul de luptă, cu picioarele strânse la piept, gata pareă să izbească. Cruciașătorul părăsi spațiul-burete și plonjă în acțiune înainte ca suplimentările de bureți spațiali să poată atinge eficiența maximă. Era amețită, dezorientată. Suprașoimii puteau doar spera că o comutare de pe biologic pe ciber avea să rezolve problema.

Nu știa ce atacau. Tactica inunda implantul, însă ea nu recepționa decât apă chioară; încă nu se contopise. Simțea că lucrurile erau confuze. Asta o deranja. Superii nu simt confuzie.

Cruciașătorul era avariat. Măcar atât putea sesiza și dorea să urle de mânie. Apoi i se ordonă contopirea cu implantul. Biologicul deveni ciber. Se afla în Știință.

Se reintegraseră deasupra unei planete gazoase gigant. Se găseau la șaptezeci și nouă de mii de kilometri de atmosfera superioară. Avariile proveneau de la minele de gheață — blocuri din apă înghețată, reglate de Senexi să rămână în spațiul-burete până când o navă umană se integra în preajmă. Atunci apăreau și ele, deținând moment de conservare și instabilitatea reziduală a unei ieșiri nereușite în geometria statică. De fapt, nereușită pentru o navă — extrem de reușită ca armă.

Minele de gheață renunțaseră la supre-

mația realului în zona cruciașătorului și aruncaseră în aer secțiuni întregi din blindaj. Pistele de lansare nu fuseseră deteriorate. Luptătorii se aliniaseră pe jeturile lor și fuseseră azvârliți în spațiu, răspândindu-se în clasică floare-spadă.

Planeta era un cuib rece. Superii nu știau ce conținea atmosfera, însă activitățile Senexi se înmulțiseră în sistemul stelar, concentrându-se asupra planetei respective. Superii hotărâseră să riște. Luptătorii se îndreptară către atmosferă. Cruciașătorul începu să planteze ouă de singularitate. Ouăle coborau înaintea luptătorilor, ovoide mari și negre, cu suprafața granulatată, părănd că lasă în urmă dăre de umbră — siajul unei distrugerii născându-se în geometria statică, putând să transforme un gigant gazos într-un soare cu viață scurtă.

Timpul le era limitat. Luptătorii aveau să se grupeze pe săniile de intrare și să coboare spre regiunile cu apă lichidă, unde, de obicei, Senexii își amplasau uzinele energetice. Luptătorii trebuiau, în primul rând, să distrugă orice uzină și să caute cucii ascunși în regiunile cu amoniac lichid, iar apoi să vadă de ce era atât de importantă planeta respectivă.

Sui pe sanie împreună cu alți cinci luptători. Pe măsură ce se apropiau, regiunile limpezi, doar puțin încețoșate ale atmosferei, scânteiau datorită senzorilor Senexi. Din cele șase săniile țâșniră raze, aidoma unui păienjenis, distrugând senzorii. Începu schimbul de lovituri. Urlete, pârjol, după aceea o a doua floare dinspre sanie, la o adâncime de două sute de kilometri. Sania încetini și se opri definitiv. Avea să fie singura lor cale de întoarcere. Costumele de luptă nu-i puteau scoate dintr-un puț gravitațional atât de puternic.

Cobori mai mult. Farul dilatat și palid al astrului dispărea sub vârfulurile norilor secundari, vopsind straturile în portocaliu și purpuriu. La nivelul amoniacului lichid fu instruită să treacă pe memoria permanentă tot ceea ce vedea. Nu „vedea” multe, însă alți senzori înregistrau destule, prelucrate ca de obicei în implantul ei. „Acolo este viață”, se gândi Prufrax. Viață indigenă. Un alt exemplu al nepăsării Senexilor față de o decență elementară: interveneau pe o planetă care-și dezvoltă propria-i biologie complexă.

Temperatura creștea până la nivelul vaporilor de amoniac, apoi la cel al apei lichide. Presiunea exercitată asupra costumului de luptă era enormă și Prufrax își consuma rezervele mai repede decât se așteptase. La nivelul respectiv, atmosfera era ticșită de organic.

Șerpi Senexi se ridicară de dedesubt, depășindu-i în altitudine, după care se îndoiră spre ei. Prufrax era desemnată ca plonjor de adâncime; ceilalți de pe sania ei urmau să rămână pe loc, protejând-o. Pe când cobora, alt grup cu sanie o urmă, dublând paza.

Căută curba caracteristică a radiației unei uzine-gheizer. O descoperi la limita inferioară a nivelului apei lichide, dincolo de care costumul ei nu mai putea înainta în siguranță.

Senexii preluau convecția giganteei gazoase de la adâncimi mai mari ca de obicei. Deasupra uzinei, aproape nedetectabil, se afla un alt obiect cu o curbă necaracteristică. Distanța între ele era de zece kilometri. Uzina energetică aproviziona perechea situată mai sus prin jeturi concentrate de energie.

Prufrax încetini. La câteva zeci de kilometri deasupra ei, alți doi luptători, detașați din încăierarea scurtă de mai sus, își ocupară pozițiile de rezerve. Implantul femeii căuta o tactică adecvată. Deocamdată, avea să evite faza de unghi zero, încercând o recunoaștere. Putea simți sunetul revărsându-se dinspre uzină și tovarășul ei – ritmic, nu un zgomot aleatoriu, ci deliberat. Ghidându-se după el, urmau valuri de organisme vermiculare mari, aidoma unor lanțuri de cârnați umpluți cu aer. Erau lungi de zeci de metri, cu grosimea maximă de doi metri și semănau vag cu luptătorii-șerpi ai Senexilor. Vermicularii erau băștinași și fuseseră ademeniți în structura plutitoare de deasupra uzinei. Nici unul nu mai ieșea. Rezervele lui Prufrax se îndepărtară, coborîră și se apropiară de ea dinspre flancuri.

Femeia decise aproape imediat. Putea întrezări un șablon în mișcarea băștinașilor. Dacă intra în tiparul respectiv, ar fi putut pătrunde neobservată în structură.

= E o rășniță. N-o recunoaște.

= Ce-i o rășniță?

= Ar trebui să faci Fuz-ul! Este o chestie urâtă. Senexii le utilizează mereu.

Împânzesc unele planete cu rășnițe, asemănătoare cucilor, însă pentru operațiuni mai ample.

Creaturile erau trecute prin câmpuri separatoare. Materiile organice cădeau din partea de jos a construcției, materii prime pentru o altă creștere – cea a Senexilor. Elementele grele se stocau pentru o recoltare ulterioară.

Cu Prufrax în mijlocul lor, vermicularii zburară în separator. Interiorul avea o lărgime de câteva sute de metri, pereții erau albi, ca plumbul, cu mașinării cenușii, netede, plutind într-o pâclă de praf, ce răsuna spart cu behăiturile îndepărtate ale vermicularilor măcelăriți. Prufrax încercă să se retragă, dar era prinsă într-un câmp selector. Costumul i se deformă și fu răsucit violent, apoi azvârlit într-o magazie pentru examinare. Fusesse ecranată de separator; planul ei de înregistrare, urmată de distrugerea structurii, fusese zădărnicit de un filtru automat.

— Informații suficiente!

Logica de comandă, programată în implant înaintea lansării, începuse să intre în acțiune.

— Fază de unghi zero pe uzină și însoțitor!

Prufrax plutea în magazie, încă buimăcită. Ceva dispărea. Ciberul fâșâia, intrând și ieșind; supercomenzile logice erau amestecate. Implantul ei funcționa aiurea, redând comanda biologicului. Câmpurile selectoare zăpăciseră toate funcțiile ciber, până la procesoarele din armele ei.

Prudentă, examinează unul câte unul sistemele descendente, hotărînd ce putea și ce nu putea face. Avu nevoie de vreo treizeci de secunde – un timp astronomic la scara implantului.

Încă putea folosi arma fază. Dacă era atentă și nu-și irosea energia, își putea croi drum afară din depozit, apoi, împreună cu escorta, ar fi distrus atât uzina cât și separatorul. Până ce reveneau la sănii, implantul ei s-ar fi putut reorienta, executând suficiente reparații ca să poată rezolva faza de apărare. Nu știa ce o aștepta când – dacă – scăpa, însă aceea era grija ei cea mai mică.

Îngustă mai mult raza fazei și-și răsuci costumul de luptă, lovind un norișor din resturi de gheață și praf fosforescent. Porni

raza. Când obținu un orificiu suficient de mare ca să poată trece prin el, înaintă, traversă alți pereți și obstacole și ieși din depozit, în imponderabilitate. Pivotă și așternu o configurație de raze sub unghiuri obtuze, emițând în același timp către escortă un mesaj asupra situației.

Escorta nu se zărea. Separatorul începea să crape, împrăștiind resturi în atmosfera aproape opacă. Sunetul ritmic încetă și mulțimea vermicularilor începu să se risipească.

Prufrax își opri căderea și se propulsa cu câțiva kilometri, în sus... direct într-o formație de șerpi Senexi. Abia avea energie să ajungă la sanie; nu mai putea fi vorba de luptă și distrugerea uzinei.

Ciberul continua să nu funcționeze.

Semnalul saniei era slab. N-avea timp să-i calculeze direcția după ciberul inerțial de ghidare. În plus, după trecerea prin separator, nu te mai puteai încrede în ciberi.

De ce luptă atât de bine? Întrebarea lui Clevo îi îmbăcsea gândurile. Blestemând, încercă să-și limpezească mintea, păstrându-și toate facultățile disponibile pentru dirijarea costumului de luptă. *Când sunteți de forțe aproximativ egale, nu-ți poți învinge adversarul, dacă nu-l înțelegi. Și dacă l-ai înțeles cu adevărat, de ce să te lupți și să nu discuți?* Clevo nu-i spusese niciodată așa ceva... nu în așa multe cuvinte. Făcea însă parte dintr-un lanț logic, aparținându-i numai ei.

Fii mai mult decât un automat, cu un domeniu îngust de posibilități. Nu-ți subestima niciodată adversarul. Erau străvechi dictoane ale Terenurilor, nu pierdute pe de-a-ntregul în decursul noii instrucții, ci doar accentuate de Clevo.

Dacă ei luptă la fel de bine ca tine, poate că, în anumite moduri, gândește ca tine. Nu uita asta.

Izolată, cu energia disipându-se rapid, n-avea de ales. Poate că dacă nu reprezenta nici un pericol, o lăsau în pace. Opri jetul ascendent și intră într-o vrie de coborîre. În mod vădit, era pe drumul către un mormânt de înaltă presiune. Dacă-și abandona protecțiile, ei aveau să-i simtă nivelele energetice, ba chiar să recepționeze lipsa activității câmpului. Abandonă protecțiile. Dacă o lăsau să coboare și nu încercau s-o

termine definitiv – dacă se concentră asupra luptătorilor activi de mai sus – ea mai avea destulă energie ca să ajungă în regiunile vaporilor de apă, situate mult sub uzină și, în tăcere, să ia o termală în domeniu. Cu puțin noroc, se putea apropia îndeajuns pentru a întinde o plasă de fază de unghi zero și să radă uzina.

Avea la dispoziție câteva minute ca să decidă planul. Căzând, zgâlțâită de vânturi ce o puteau azvârli la kilometri depărtare de domeniu, se rotea precum un fulg de nea rătăcit.

Nu putea nici măcar să-și extindă energia și să afle dacă o cercetau, verificându-i potențialul.

Poate că-i subestimase. Poate că aveau să fie cu mult, mult mai riguroși și s-o distrugă, pentru siguranță. Poate că aveau reguli nescrise de comportare, aidoma celor folosite de ea, luând în considerare intuiția. În antrenamentul Terenurilor, intuițiile nu erau încurajate – fiind mai nesigure decât ciberii.

Cădea. Temperatura spori. Presiunea exercitată asupra costumului ei începu să comprime rezerva de aer. Folosi transa de luptă pentru a reduce respirațiile.

Cădea.

Întrepruse transa. Se împinse prin fumul des de evacuare. Alcătui plasa de raze. Își socoti rezervele. Intră într-un curent ascendent sub uzină. Termalul o purtă, o frunză în furtună, plutind înainte și înapoi sub obiectiv. Deasupra pulsau uriașii aspiratori de câmp, fulgerele conturând extensia lor invizibilă. Continuă să se țină de rază.

Aproape leșină. În interiorul costumului era însuportabil de fierbinte.

Fu doar vag conștientă când alcătui configurația. Razele dispărură în obscuritate. Termalul o împinse printr-un strat de păclă și zări uzina, sus, deasupra turbulenței atmosferice limpezi. Faza de unghi zero se împinsese prin aspiratorii de câmp, în sursele lor nodale și în corpul uzinei, înconjurând-o cu albastrul strălucitor Cerenkov. Suprafața începu să se fisureze, după aceea straturile de mijloc și, în cele din urmă, principalele suporturi. Bucățile se desprindeau, vibrând, cu furia internă a distrugerii moleculare, apoi atomice și, în sfârșit, a particulelor. Parafrazând descrierea unei acțiuni de rază, făcută de Terenuri,

uzina devenise tot mai puțin convinsă de propria-i realitate. „Materia visează”, spusese un instructor cu un deceniu în urmă. „Visele sunt reale, menținerea lor se face prin modificarea regulilor cu rezultate constante. Deranjează visele: modificarea regulilor duce la rezultate inconstante. Lucrurile nu mai rezistă.”

Se îndepărta de curentul ascendent, găsi un altul și se întrebă într-o doară cât de sus avea să fie urcată. În sfârșit, curiozitate. Ia să vedem, își spusese ea; un ultim experiment.

Acum se răcorise. Implantul pâlpâia, dând semne de recunoaștere. Nu-l folosi. N-avea rost să mărească durata de timp până la moarte. Nici un fel...

de rost.

Aproape neobservată, sania, manevrată de un luptător, lunecă sub ea.

Aryz aștepta în nemișcarea unei memorii Senexi, cu gândirea redusă temporar la un susur slab. Nu era limpede ce anume aștepta.

= Vino.

Modul de adresare nu era corect, totuși recunoscuseră glasul. Gândurile i se puseră în mișcare și urmă prezența nebuloasă, ieșind din teritoriul Senexi.

= Cunoaște-ți adversarul.

Prufrax... numele uneia dintre formele umane, trimisă împotriva propriului ei neam. Îi putea simți prezența în mandat ferecată într-o bancă de memorii. Atinse banca și prinse esențialul – rășnița, uzina, lupta din punctul de vedere al lui Prufrax.

= Allă cum te cunoaște adversarul.

Simți o altă prezență, similară cu cea a lui Prufrax. Îi trebui o vreme să înțeleagă că prizonierul uman era o altă manifestare a formei, o reproducere a...

Ambele erau reproduceri ale femelei a cărei imagine se găsea în banca de memorii. Aryz nu era impresionat de numărul trei – mistica Senexi, puținul existent în privința respectivă, fusese preocupată de cinci și șase – totuși, coincidența era izbitoare.

= Învață cum te vede adversarul.

Zări rășnița prelucrând organicul – băștinași vermiculari – pregătind o

însămânțare de proporții a culegătorilor de deuteriu. În mod evident, operațiunea începuse de mult timp; populația vermiculară era masiv împuținată. Creațurile respective constituiau o specie comună pe giganții gazoși de tipul acela. Forma mutată îl împinse către un anumit canal al memoriei, cel conținând emoțiile originalei Prufrax. Ea reacționase cu *dezgust* la procedura Senexi. Reacția nu diferea de ceea ce ar fi putut simți Aryz, întâlnind ceva interzis în comportarea Senexi. Totuși, eradicarea era perfect normală, analogă curățirii umane a hranei înainte de *mâncat*.

= Este în memorie. Vermicularii sunt inteligenți. Au propria lor civilizație. Acțiunea umană pe această planetă a prevenit extincția completă de către Senexi.

= De ce contează faptul că erau *inteligenți*? replică Aryz. Nu se comportau sau gândeau ca Senexii sau ca altă specie considerată compatibilă de Senexi. Deci, nu erau de dorit. Aidoma oamenilor.

= I-ați fi eliminat pe oameni?

Ne-am fi apărat de ei.

= Cine provoacă mai mult rău, și cui?

Aryz nu răspunse. Formularea întrebării o făcea de neînțeles. Preferă să intre în memoria lui Prufrax, propulsat de alt aspect al libertății totale: confuzia.

Implantul a fost înlocuit. Membrele și pielea vătămate ale lui Prufrax au fost reparate sau regenerate rapid și, în decurs de patru veghi, primind tratamentul special rezervat numai superilor, își recăpătă reflexele și viteza. Solicită libertate pe crucișător, pe când se întorcea pentru reparații. Cererea ei a fost aprobată.

Primul lucru a fost să-l caute pe Clevo în zona destinată cercetării. Nu era acolo, dar lăsase un mesaj, înmănat ei de către unul din membrii tineri și zămbitori ai echipajului. Îl citi iute:

„Ești liberă și neangajată în nici o acțiune. Studiază o vreme, apoi caută-mă. Locul cel vechi n-a fost deteriorat. Este mai puțin intim, însă bun. Studiază! Am marcat ideile fundamentale.”

Prufrax se încrunță, după aceea întinse mesajul tânărului, care-l șterse plictisit și reveni la treburile lui. Ea dorea să vor-

bească cu Clevo, nu să studieze.

Totuși, îi urmă instrucțiunile. Căută marcajele în banca de memorii a navei. Nu era cătuși de puțin plicticos, așa cum se așteptase. Ba chiar, urmărind sublinierile, simțea că afla mai multe despre Clevo și întrebările acestuia.

Vechea literatură nu era tot atât de grafică pe cât fiburile, însă îndeajuns de diferită ca s-o atragă pentru o vreme. Încercă să creeze imitații ale lucrurilor citite, dar le șterse. Istoriile nonfib erau mai dure decât bănuise. Citi despre pedeapsă și datorie, citi despre locuri numite rai și iad, ale unui scriitor mort cu zece mii de ani în urmă. Cu ajutorul suplimentului educațional, izbutea să priceapă majoritatea lucrurilor citite. Conectând banca la implantul ei, reușea să absoarbă sute de volume pe oră.

Unele stocări își pierdeau claritatea. Nu fuseseră folosite de decenii, poate de secole.

După ce parcursese jumătate, își pierdu răbdarea. Părăsi zona de cercetare. Bazându-se pe o altă intuiție, nu porni către bulă, așa cum i se spusese, ci direct spre memoria centrală, aflată cu două punți mai în interiorul zonei de cercetare. Îl zări acolo pe Clevo, conectat într-o coloană de date, adâncit într-una din problemele istorice ale navei. Bărbatul o observă, deconectă și se roti în scaun.

— Felicitări, îi zâmbi el.

— Luptacerbă, surâse Prufrax.

— Poate chiar ceva mai bine.

Ea îl privi întrebătoare.

— Cum adică, mai bine?

— Am pătruns în mod ilegal pe canale.

— Și?

= Este *periculos!*

— Ai fost recomandată.

— Pentru ce?

— Nu pentru rangul de erou, nu încă. O să mai dai destule bătălii până atunci. Și probabil că nu te vei bucura când îl vei obține. Atunci nu vei mai fi luptător.

Prufrax rămase tăcută înaintea lui.

— Ai, pesemne, o combinație genetică valoroasă. Superii consideră că te-ai comportat remarcabil, în condiții imposibile.

— Adevărat?

Bărbatul încuviință.

— S-ar putea să îți se păstreze tipul.

— Asta ce mai înseamnă?

— Se pregătește un program. Vor să-ia pe cei mai buni luptători și să-i reproducă — să-i cloneze — pentru a obține escadroane uniforme, de elită. Se zvonea și pe vremea mea — tu n-ai auzit?

Femeia clătină din cap.

— Nu-i ceva nou. S-a mai făcut, intermitent, de zeci de mii de ani. Acum ei cred că vor avea succes.

— Cândva ai fost luptător, rosti ea. Ți-au păstrat tipul?

Clevo încuviință.

— Dețineam ceva care-i interesa, dar nu, cred eu, ca luptător.

Prufrax își privi mâinile cu degete butucănoase.

— A fost greu, zise ea. Știi ce-am găsit?

— O uzină de nimicire.

— Doreai să-i înțeleg mai bine. Nu pot! Refuz! Cum pot face astfel de lucruri? Părea dezgustată și-și răspunse singură: Pentru că sunt Senexi.

— Oamenii, vorbi Clevo, au făcut cam la fel, uneori și mai rău.

— Nu!

= Nu!

— Ba da! spuse el răspicat. Oftă. Am distrus lumile Senexi, ba chiar am distrus lumi cu specii inteligente asemănătoare nouă. Nimeni nu este nevinovat. Nu în acest univers.

— Niciodată n-am fost învățați așa ceva.

— Nu te-ar fi făcut un șoim mai capabil. Totuși, cunoașterea te poate transforma într-un om mai capabil. O profunzime superioară a caracterului. Vrei să afli mai multe?

— Adică, să studiez mai mult?

El aprobă.

— Ce te face să crezi că tu mă poți învăța?

— Faptul că te-ai gândit la ceea ce ți-am spus. La felul cum gândește Senexii. Și că ai supraviețuit acolo unde nu orice șoim ar fi făcut-o. Superii consideră că-i vorba de genele tale. S-ar putea... Este vorba însă și de ceea ce ai în cap.

— De ce nu le spui lor?

— Le-am spus, răspunse Clevo, apoi înălță din umeri. Sunt prea valoros pentru ei, altfel aș fi fost îndepărtat de multă vreme.

— Nu vor să învăț de la tine?

— Nu știu. Bănuiesc că știu că vorbești cu mine. Dacă ar dori, ne-ar putea opri. Pot fi mai inteligenți decât i-am considerat eu. Ridică iarăși din umeri: Bineînțeles, sunt inteligenți. Pur și simplu, uneori, ne contradicem.

— Și dacă învăț de la tine?

— De fapt, nu de la mine. Din trecut. Din istorie, din ceea ce au gândit alți oameni. În realitate, nu sunt mai capabil decât tine... dar cunosc istorie, părți mici din ea. Nu te voi învăța, ci te voi îndruma.

— Am utilizat întrebările tale, spuse Prufrax. Însă va mai fi vreodată nevoie să le utilizez — să mai gândesc așa?

— Bineînțeles, încuviință Clevo.

= Ești tăcut.

= Ea îi cedează.

= A cedat de mult.

= Ar trebui să se teamă.

= Ție... nouă ne-a fost vreodată teamă de o înfruntare?

= Nu.

= Nici de Senexi, nici de cunoașterea interzisă.

= Cineva ascultă împreună cu noi. Simte...

La început, Clevo o conduse prin istoria războaielor trecute, considerând că era normal, datorită ocupației ei. Era destul de atentă, deși mintea îi hoinărea; uneori, el era prea didact, însă Prufrax descoperi că n-o deranja atât de mult. Atitudinea bărbatului nu se modifică deloc, pe măsură ce se înfundau în jungla trecutului. Mai degrabă se schimba modul în care femeia percepea atitudinea lui. De asemenea, propria ei percepere.

Văzu că în toate războaiele primul stadiu era cel de dezumanizare a dușmanului, de reducere a acestuia la un nivel inferior, pentru a putea fi ucis fără remușcări. Atunci când inamicul nu era uman, sarcina se ușura. Pe măsură ce războaiele progresau, tactica respectivă ducea frecvent la subestimarea adversarului, cu consecințe dezastruoase.

— De fapt, noi nu-i subestimăm pe Senexi, spunea Clevo. Superii sunt prea inteligenți ca s-o facă. Dar refuzăm să-i înțelegem, și asta ar putea duce la prelungirea infinită a conflictului.

— De ce superii nu văd asta?

— Pentru că suntem prizonierii unui șablon. Luptăm de atâta vreme, încât am început să ne pierdem. Și este tot mai rău. Trecu la tonul didact și Prufrax știu că-i recita ceva formulat cu ani în urmă, ceva ce-și repetase de o mie de ori: Nu există nici un război într-atât de important încât, pentru a-l câștiga, să trebuiască să ne distrugem mințile.

În privința aceea, femeia nu era de acord; pierderea războiului cu Senexii ar fi însemnat nimicirea, așa cum înțelegea ea lucrurile.

Cel mai adesea se întâlneau în sigura bulă de armament neutilizată, care nu fusese deteriorată. Se întâlneau, când nava rămânea în real, între călătorii prin spațiul-burete. Clevo aducea bănci de memorie, în module portabile, și citeau, ascultau și simțeau împreună. Ea nu dădea niciodată mare importanță lucrurilor învățate; interesul ei se concentra asupra lui Clevo. Totuși, învăța.

Restul timpului îl petrecea antrenându-se. Își dădea seama de izolarea tot mai mare din partea șoimilor, pe care o atribuia statutului ei nesigur în privința rangului. Genotipul urma să-i fie păstrat sau nu? Deocamdată nu se luase o decizie. Cu cât învăța mai multe, cu atât își dorea mai puțin să fie aleasă pentru onoarea aceea. Considera că atragerea unei astfel de atenții putea fi primejdioasă. Nu reușea însă să explice pentru cine anume primejdioasă.

Clevo îi arătase cum imaginile eroilor fuseseră utilizate pentru îndoctrinarea păsărilor și șoimilor într-o normă de comportament care era ideală, nu realistă. Rezultatele nu fuseseră întotdeauna bune; avuseseră loc accidente tragice, datorită unor luptători încercând să fie mai buni decât se putea, sau refuzând flexibilitatea.

Cu siguranță, războiul nu era un fib. Totuși, din ce în ce, superii păreau că-l tratează ca atare. Incapabil să obțină victorii strategice în fața Senexilor, ei se hotărâseră pentru un lung război de uzură, fiind deciși să adapteze efortului toate societățile umane.

— Există superii de care n-am auzit niciodată, care iau decizii ce modelează întreaga noastră viață. În curând, vor hotărî dacă, de fapt, ne-am născut sau nu, dacă n-o fac deja.

— Mi se pare o paranoia, vorbi ea, încercând un cuvânt și concept nou, recent învățat.

— Se poate.

— În plus, asta-i situația de secole — să nu-ți cunoști superii.

— Dar se înrăutățește mereu, spuse bărbatul. Îi arată proiecțiile realizate de el. Cu timpul, dacă tendințele continuau neschimbate, luptătorii și toți ceilalți combatanți aveau să fie tratați tot mai mecanic, până ce aveau să devină mașinile dorite de superi.

= Nu.

= Tăcere. El ce simte față de ea?

Era inevitabil ca, pe măsură ce femeia învăța sub îndrumarea lui, să înceapă să se simtă responsabil pentru transformările ei. Era o luptătoare excelentă. Clevo nu putea fi sigur niciodată că acțiunile lui ar fi putut reduce eficacitatea lui Prufrax. Totuși și el luptase bine — în ciuda unor transformări similare — până când i se modificase încadrarea. Superii fuseseră cei care hotărâseră că avea să fie mai eficient, mai puțin deconcertant, în altă parte.

Amărăciunea pricinuită de decizia respectivă era una din motivațiile lui. Superii făcuseră o prostie, punând un luptător în cercetare. Luptătorii erau tenaci. Dacă adevărul trebuia ascuns, atunci luptătorii erau cei mai probabili că aveau să-l dezgroape. Și să-l transmită mai departe! În rândul lor exista un cod, rareori dezvăluit superilor imediați, cu atât mai puțin superilor supremi, aflați la parseci depărtare în strategosferele lor. Orice lucru nou, aflat de un luptător, ce putea folosi altuia, trebuia comunicat, chiar dacă era interzis. Clevo urma, pur și simplu, regula aceea nescrisă.

Comunicând faptul că, odată, lucrurile fuseseră diferite. Războiul acela schimbase oameni, guverne și societăți, iar societățile puteau impune o modificare enormă a conștiințelor lor, în special acum — modificare în viețile și gândirea lor. Lucrurile puteau deveni și mai structurate. Libertatea luptei era un drog, o iluzie...

= Nu!

folosită pentru a perpetua o stare de ură.

— Atunci, de ce păstrează toate datele în bănci? întrebă ea. Adică, dacă studiezi

datele, totul devine clar.

— Există încă oameni importanți care cred că putem dori să găsim drumul înapoi, într-o bună zi. Le este teamă că ne vom pierde rădăcinile, dar...

Brusc, chipul său deveni relaxat. Prufrax se întinse ca să-l atingă și bărbatul tresări ușor, răsucindu-se către ea.

— Ce este? întrebă femeia.

— Nu există o organizare. Vom pierde informațiile. Superii navei vor reduce tot mai mult accesul. În cele din urmă, vor decădea, așa cum s-a întâmplat deja cu unele. De mai mult timp plănuiesc să le pun pe toate într-un singur aparat...

= El a construit mandatul!

— ...și să-i conving pe superi să înzestreze fiecare navă cu câte unul, împreună cu cercetători care să-l folosească. Să oficializeze schema vagă, încă efectivă, dar pe moarte. Acum lucrez asupra chestiilor periferice. Cel puțin, mi se permite să lucrez. Însă, în curând, voi avea suficiente dovezi pentru a nu mai fi capabili să argumenteze. Dovezi a ceea ce se poate întâmpla cu societățile care încearcă să-și ascundă istoria. Practic, înnebunesc. Superii sunt încă destul de raționali ca să asculte... poate-i vom convinge.

Privi afară, prin cupola transparentă. Stelele se deformată în lateral, în vreme ce crucișătorul începuse să caute intrări în spațiul-burete.

— E timpul să mergem.

— Unde vei fi când ne întoarcem? Vom fi transferați cu toții.

— Asta se va petrece foarte târziu. De ce vrei să știi?

— Mi-ar plăcea să învăț mai multe.

Clevo zâmbi.

— Acesta nu-i singurul motiv.

— N-am nevoie de cineva care să-mi spună ce motive am, zise ea morocănoasă.

— Ce șovăielnici suntem, constată bărbatul. Prufrax îl fixă, iritată și zăpăcită. Noi, continuă el, suntem șoimi. Camarazi. Șoimii se cupleză *uite-așa*. Pocni din degete: Însă noi doi o ocolim mereu.

Prufrax își păstră neclintite trăsăturile.

— Nu ești receptivă față de mine? o întrebă el, cu un ton aproape tachinator.

— Ești oribil de superior. Înfumurat, pufni ea.

— Tu nu ești?

— Nu-i asta totul, răspuse ea, coborînd glasul.

— Într-adevăr, șopti încet Clevo.

În depărtare auziră alarmele.

= Niciodată n-a fost altfel.

= Ce?

= Înaintea mea, lucrurile n-au fost niciodată altfel.

= Nu vorbi prostii. Totul este aici.

= Dacă mandatul a fost făcut de Clevo, atunci el l-a pus aici. Nu-i adevărat.

= Ce te deranjează?

= Nu-mi place să aud că tot ceea ce cred este un... fib.

= Bănuiesc că n-am știut niciodată care-i diferența. Pentru mine, ochi-deschiși n-a fost chiar atât de real. Aceasta nu-i realitate, tu nu ești reală... aici e ochi-închiși. Atunci, ce te deranjează? Noi doi... nici măcar nu suntem oameni întregi. Eu te simt. Dorești Fuz-ul, lupti, mai nimic altceva. Eu nu sunt decât o umbră, chiar dacă m-aș compara cu tine. Însă ea este întreagă. Ea îl iubește. Este mai puțin victimă decât noi. Deci, ceva trebuie să se fi schimbat.

= Nu spui altceva decât că lucrurile s-au înrăutățit.

= Dacă mandatul este o minciună, asta este tot ceea ce sunt eu. Tu refuzi să accepți. Eu trebuie să accept, ori sunt mai puțin decât o umbră.

= Nu refuz să accept. Dar este greu.

= Tu ai început-o. Te-ai gândit la dragoste.

= Ba tu!

= Știi ce este dragostea?

= Recepție.

Prima dată au făcut dragoste în bulă. N-a fost nici o surpriză; ba mai mult, au fost atât de precauți, încât erau stângaci. Ea deveni din ce în ce mai receptivă, iar el își abandonează prudența. Fusese un act rapid, aproape frenetic, departe de baletul regizat și detașat cu care se mândreau șoimii. Nu exista nici o amăgire. Nu era nevoie să joace rolurile unor actori cuplându-se. Depindeau unul de celălalt. Plăcerea schimbată între ei nu însemna nimic față de emoțiile implicate.

— Nu suntem foarte buni, rosti Prufrex.

Clevo înălță din umeri.

— Pentru că suntem timizi.

— Timizi?

Îi explică. În trecut — în mai multe

momente ale trecutului, deoarece astfel de diferențe apăruseră și dispăruseră în repetate rânduri — făcutul dragostei însemnase mai mult decât un schimb fizic, sau chiar o expresie a camaraderiei. Fusese recunoașterea unei legături între oameni.

Femeia asculta, crezând pe jumătate. Ca tot ceea ce mai auzise, genul acela de dragoste părea ciudat, neplăcut. Ce se întâmpla dacă un șoim pierdea, iar celălalt continua să iubească? Cu siguranță, interfera cu luptacerbă. Totuși, era fascinată. Sfiala — teama de înfățișarea unul înaintea celuilalt... Ezitarea prezentării adevărului sau confuzia interioară a adevărului că un altul poate fi important, mai important decât ai fi crezut. Faptul că asemenea emoții ar fi putut exista cândva, și păreau atât de străine acum, doar sublinia depărtarea trecutului, așa cum încercase să-i spună Clevo. Și, deoarece simțea emoțiile respective, confirma că nu era într-atât de îndepărtată de trecutul respectiv, așa cum ar fi dorit, de dragul demnității.

Emoțiile complexe nu erau încurajate nici în Terenuri, nici printre șoimii activi. Astfel de sentimente degradau performanțele complexe. Se doreau lucrurile simple și directe.

— Se pare însă că nu facem altceva decât să vorbim... până acum, vorbi Prufrex, apucându-i mâna și examinându-i, pe rând, degetele. Erau foarte puțin diferite de propriile ei degete, deși un pic mărite față ale șoimilor, pentru a oferi o abilitate superioară la manevrarea tastelor.

— Conversația este lucrul cel mai omenesc pe care-l putem face.

Femeia râse.

— Știu ce ești tu, rosti ea, ridicându-se până când ochii îi ajunseră la nivelul pieptului lui. Ești ursuz. Nu ești genul de petrecăreț.

— De unde ai afla de petreceri?

— Mi-ai dat să citesc literatură și-am citit. În adâncul tău, ești un instructor. Faci dragoste, vorbind. Încercă o senzație ciudată, aproape de teamă, și-l privi în ochi: Asta nu-nseamnă că nu mi-ar plăcea felul în care faci dragoste. Fizic...

— Recepționezi bine, spuse bărbatul. În ambele moduri.

— Ceea ce spunem, șopti Prufrex, nu reprezintă adevărul. Este o plăcere. Se

răsuci, după palma lui mângâindu-i părul: Plăcerea este considerată decadentă. Individul acela care a scris despre rai și iad... El ar numi-o păcat.

— Plăcerea este recunoașterea faptului că cineva poate vedea sau simți altfel decât tine. Ea înseamnă recunoașterea personalităților. Tu și cu mine facem parte din sfârșitul acestor lucruri.

— Chiar dacă-i convingi pe superiori?

Clevo încuviință.

— Ei doresc repetarea succesului fără riscuri. Personalitățile noi sunt riscante, de aceea copiază succesele din trecut. Vor fi din ce în ce mai mulți oameni și tot mai puține individualități. Mai mulți de mine sau de tine, mai puțini din ceilalți. Cu cât există mai puține individualități, cu atât mai puține povești de relatat. Mai puțină istorie. Noi facem parte din moartea istoriei.

Pluti lângă el, încercând să-și golească mintea, așa cum făcuse înainte, să alunge senzația săcâitoare că bărbatul avea dreptate. Avu senzația că înțelege structura socială din jurul ei. Lucrurile păreau noi. Îi spuse și lui.

— Este o cale pe care pornim, răspunse bărbatul. Nu un loc unde suntem deja.

= Ba este un loc unde *noi suntem*. Cât de diferiți suntem?

= Aici există atâta istorie... Cum se poate să se fi terminat pentru noi?

= M-am mai gândit... Cunoaștem ultimul eveniment înregistrat în mandat?

= N-o... acum ne îndepărtăm de Prufrax...

Aryz se simți plutind împreună cu ei. Trecură peste nenumărate milenii, apoi reveniră din cealaltă parte. Deveni evident că într-un singur an al trecutului îndepărtat fuseseră cuprinse tot atâtea schimbări, cât într-o mie de ani din ultimele înregistrări ale mandatului. Glasul lui Clevo părea că-i urmează, deși se găseau departe de perioada lui, departe de înregistrarea lui Prufrax.

— Tirania este moartea istoriei. Am luptat cu Senexii până când am ajuns aidoma lor. Nici o schimbare, tinerete la un capăt, vârsta venind peste noi. Nu există o modificare importantă, doar dezvoltări ale structurii.

= Atunci, de câte ori am fost noi aici? De câte ori am murit?

Aryz nu mai era sigur acum. Aceea fusese prima dată când oamenii fuseseră capturați? Minte-clocă îi spusese totul? Senexii n-aveau nici un fel de istorie, indiferent ce...

Viețile acumulate ale ființelor vii, gânditoare. Acțiunile, gândurile, pasiunile, speranțele lor.

Mandatul răspundea chiar și solicitărilor sale confuze, nonumane. El putea înțelege acțiuni, gânduri, însă nu pasiuni sau speranțe. Poate că fără acelea nu exista istorie.

= Tu n-ai istorie, îi spuse forma mutantă. Au existat milioane asemenea ție, ba chiar milioane de mînți-clocă. Care este ultimul eveniment înregistrat în mintea-clocă fără să fie copiat de o mie de ori, atât de exact, încât pot fi contopite laolaltă, pentru comodate?

= Înțelegi asta? întrebă Aryz forma.

= Da.

= Cum de înțelegi... pentru că te-am făcut nici uman, nici Senexi?

= Nu numai de-asta.

Solicitările gemenilor prizonieri și ale formei îi deplasau iarăși în trecut, prin milenii cenușii și neclare ale epocilor ce se repetau. Istoria începu să se manifeste din nou, diferențe în înregistrări.

Pe drumul de întoarcere spre Mercior se mai dădură patru lupte. Prufrax se comportă bine în toate. Purta cu ea ceva special, un gând pe care nici măcar nu-l pomenise lui Clevo, și purta cu ea același gând în ultimele zile pe Terenuri.

Profitând de libertatea șoimului, optă pentru rezidență post-luptacerbă în afara Terenurilor, în zona relativ neaglomerată a Fiicei Orașelor. N-avea să revină la luptă, până nu lămurea câteva probleme – dintre care, statutul ei era cea mai importantă.

Clevo începu să-și susțină cazul înaintea superiorilor mijlocii. Căpătă sarcini pe Terenuri pentru a-și pune la punct propunerile. Deocamdată, puteau sta împreună.

Rezidența avea o suprafață de șaisprezece metri pătrați, nu elegantă – *naturală*, cum o descriesese Închirierea Opțională. Clevo o denumea „mansardă”, incorect, cum

descoperi femeia căutând în blocurile ei de memorie, însă poate că el descriesese atmosfera.

În ultima ei zi, stătea pe brațul lui Clevo. Amândoi dormiseră câteva ore de somn natural. Bărbatul nu se trezise încă și Prufrax îi privi chipul și întinse palma, să-i pipăie brațul.

Diferea de brațele celorlalți față de care fusese receptivă. Era unic. Gândul o amuza. Nicicând nu mai existase o recepție precum a lor. Acesta era începutul. Și dacă amândoi aveau să fie copiați, dragostea aceea, recepția urma să fie repetată de un număr infinit de ori. Clevo întâlnind-o pe Prufrax, învățând-o, deschizându-i ochii.

Cumva, deși prin repetiție contribuia la moartea istoriei, se simțea încântată. Acela era gândul secret care o însoțea în luptă. Avea să supraviețuiască de fiecare dată, oriunde s-ar fi găsit, indiferent la a câta copie. Avea să-l primească pe Clevo și el s-o învețe. Dacă nu atunci – dacă murea unul dintre ei – atunci în viitor. Moartea istoriei putea fi un lucru bun. Dragostea putea continua la nesfârșit.

Pierduse până și rudimentul de teamă înaintea morții, chiar și cu motivația satisfacției din prezent. Funcțiile ei se sensibilizaseră. Avea să-l mulțumească pe Clevo, făcând tot ceea ce nu putea el. Iar dacă bărbatul trebuia să intre în transa aceea în care-l găsea deseori, în starea de introspecție, de retrăire a propriilor lupte și de invidiere a activității ei, nu era chiar atât de rău. Tot ceea ce făceau, unul pentru celălalt, era bine.

= A fost bine.

= A fost.

Prufrax lunecă de pe brațul lui și părăsi spațiul îngust de dormit, trecând prin perdeaua fumurie de aer, în salon. Acolo stăteau doi șoimi și o superă pe care n-o mai văzuse niciodată. O priviră.

— Sub, rosti Prufrax.

— Supra, replică femeia. Era îmbrăcată în roșu și verde, culori de Teren, nu de navă.

— Pot să te ajut?

— Da.

— Deci o datorie?

Supera îi făcu semn să se apropie.

— Ai recepționat un cercetător?

— Da, răspuse Prufrax. Întâlnirile nu puteau constitui un secret pe navă și nici

stabilirea lor lângă Terenuri. Este interzis?

— Nu. Supera o scrută, observându-i forma perfectă de luptă, grația naturală a atitudinii ei, goală, în centrul compartimentului. S-a luat o hotărâre. Acum îți se decide statutul.

Simți un fior.

— Prufrax, vorbi șoimul mai vârstnic. (Îl recunoscuse din fiburi, ca și pe tovarășa lui: Kumnax și Arol. Cândva, eroii ei...) Ți s-a acordat o onoare, ca și partenerului tău. Ai o varietate genetică valoroasă...

De-abia auzi restul. Îi spuseră că avea să revină la lupte, până când considerau că dobândise suficientă experiență și profunzime ca să fie adusă în divizia polinstruc. După aceea, urma să termine cu lupta. Avea să slujească mai bine ca un exemplu, un erou.

Eroii nu puteau niciodată să se cupleze în afara funcției. Eroii șoimi nu se puteau cupla nici măcar cu ex-șoimi.

Clevo apăru de după perdeaua din aer.

— Sarcină, rosti supra. Rezidența este desființată. Amândoi veți căpăta locuințe separate, îndatoriri separate.

Plecară. Prufrax întinse mâna, dar Clevo n-o apucă.

— N-are rost, zise el.

Brusc, femeia se simți copleșită de mânie.

— Renunți? Am sperat prea mult? *Cât de puternic?*

— Poate chiar mai puternic decât tine, spuse el. Știam că ordinul va veni. Totuși, n-am plecat. Asta mi-ar fi putut afecta șansele înaintea superilor supremi.

— Atunci, cel puțin prețuiesc mai mult decât istoria ta?

— Acum tu ești istorie. Istorie așa cum o fac ei.

— Simt că mor, spuse ea, cu un glas uimit. Ce-i asta, Clevo? Ce mi-ai făcut?

— Și pe mine mă doare, răspuse bărbatul.

— Te doare?

— Sunt derutat.

— Nu cred, făcu Prufrax, înfuriindu-se iarăși. Știai și n-ai făcut nimic?

— Ar fi fost împotriva datoriei. Ar fi mai rău, dacă ne-am lupta cu ea.

— Atunci la ce-i bună marea și exaltata ta istorie?

— Istoria este ceea ce ai, zise Clevo. Eu doar o înregistrez.

= De ce i-au separat?

= Nu știu. Oricum, nu-l plăceai.

= Da, dar acum...

= Vezi? Tu ești ea. Noi suntem ea. Dar umbre. Ea era întreagă.

= Nu-nțeleg.

= Nici noi. Privește ce se întâmplă cu ea. I-au luat cea avea mai bun. Prufrax.

Intră în luptă de încă optsprezece ori, înainte de a muri așa cum o fac adeseori eroii, murind în toial a ceea ce făcea cel mai bine. Întrebarea: ce anume o făcea mai bună înainte de despărțire – pentru că, în mod limpede, n-a fost o luptătoare atât de strălucită și după aceea – n-a fost lămurită. Răspunsurile într-o clasificare dispărută a cunoștințelor, și-au mai rămas puține de interpretat, nici unul accesibil acestui aparat.

= Deci, a plecat, a luptat și-a murit. Nici măcar fiburi nu i-au făcut, niciodată. Asta a ucis-o?

= Nu cred. Lupta destul de bine. A murit aidoma altor șoimi.

= Altfel ar fi putut trăi.

= Cum pot ști asta, mai bine decât tine?

= Ei... noi ne-am mai întâlnit, știi? Eu l-am întâlnit, odată, pe Clevo, pe nava mea. Nu m-au lăsat să rămân mult cu el.

= Cum ai reacționat față de el?

= A fost atât de scurt... nu știu.

= Să-ntrebăm...

Cu mii de stații de încartiruire, era inevitabil ca unele dintre viziunile lui Prufrax să se adeverească, ei să se întâlnească din când în când. Clevo erau mulți, ca și Prufrax. Fiecare navă transporta seturi de mai mulți din fiecare. Deși Prufrax n-a fost niciodată la fel de încununată de succes precum originalul ei, a fost un model minunat. Ea...

= N-a fost niciodată la fel de încununată de succes. I-au luat agerimea. Nici măcar n-au știut asta!

= Trebuie s-o fi știut.

= Atunci n-au dorit să învingă!

= Nu știm asta. Poate că au existat motive mai importante.

= Da, cum ar fiuciderea istoriei.

mandat, chemat la sarcinile lui.

Examină formele și umanul captivi. Erau parcă diferiți. De cât timp fuseseră scufundați în mandat? Verifică iute, frenetic, înainte de a răspunde apelului. Mam cea reconstruită funcționase eronat. Nici unul din ei nu fusese hrănit. Erau slabi, palizi, răcindu-se.

Până și forma mutantă, umflată, murea; pierdută, aidoma celorlalți, în mandat.

Privi în altă parte. Totul era confuz. Oare el era uman sau Senexi acum? Decăzuse într-atât, încât să-i înțeleagă? Porni spre sursa apelului, rămășițele temporarei încăperi-clocă. Coridoarele erau acoperite cu pojghiță de gheață de amoniac, arzându-i coconul, în vreme ce lunea pe deasupra. Mintea-clocă ieșise din teaca de flux. Sistemele de întreținere în caz de pericol nu funcționaseră bine; mintea-clocă era vătămată.

— Unde-ai fost? îl întrebă.

— Am presupus că nu va fi nevoie de mine, până revii din teaca de flux.

— N-ai urmărit!

— Era nevoie? Suntem într-atât de înaintați în timp, încât toate acțiunile noastre sunt învechite. Nebuloasa a suferit un colaps, rezultatul este decis.

— Nu știm asta. Suntem urmăriți.

Aryz se întoarse către peretele senzor – ceea ce mai rămăsese din el – și văzu că erau, într-adevăr, urmăriți. Fusesse neatent.

— Nu-i vina ta, zise mintea-clocă. Ți s-a trasat o sarcină care te-a contaminat și ți-a distrus funcția. Te vei destrăma.

Aryz ezită. Devenise atât de diferit, atât de contaminat, încât, pur și simplu, ezită la o comandă directă din partea minții-clocă. Era însă vătămată. Fără el, fără lucrurile pe care le învățase, ce putea face? Nu raționa corect.

— Există fapte pe care trebuie să le afli, fapte importante...

Simțea un val de repulsie radiind din spre mintea-clocă, o spaimă lipsită de înțelegere și încă ceva, asemănător mâniei umane. Oricâte ar fi învățat și oricât s-ar fi schimbat, nu putea suporta răbufnirea aceea.

Dorind-o și, totuși, împotriva dorinței sale – nu mai conta – se simți lichefiindu-se. Coconul se prăbuși sub el și căzu, nimerind într-o baltă de amoniac înghețat. Îl arse, totuși nu încercă să se ridice. Înainte de a se sfârși, văzu cu o

Aryz se înfioră în trupul său ce se încălzea, amețit ca înaintea înmuguririi, apoi recăpătă controlul. Fusesse smuls de lângă

surprinzătoare claritate ce însemna să fii o derivație ind, sau o minte-clocă, sau un uman. O pătrundere atât de valoroasă, și se scurse din permea, înghețând pe amoniac.

Mintea-clocă recâștigă puținul control pe care-l mai putu asupra fragmentului. Nu existau însă apărări care să-și merite numele. Calmă, pregătindu-se pentru propria-i nimicire, așteptă sfârșitul urmăririi.

Mam declanșă o alarmă. Interfața cu mandatul fu întreruptă. Slăbiți, de-abia reușind să se târască, umanii se priviră între ei cu oroare și se împinseră către colțuri opuse ale încăperii.

Erau derutate: care dintre ele era prizoniera, care forma-momeală? Nu părea important. Amândouă erau slabe, numai piele și os, acoperite de propriile excremente. Se întoarseră, dintr-o mișcare, holbându-se la mutant. Zăcea în colțul lui, capul minuscul, ridicol pe toracele uriaș, brațe mici și picioare de-abia funcționale chiar atunci când fuseseră sănătoase. Surâse slab spre ele.

— Te-am simțit, rosti una dintre Prufrax. Erai cu noi, acolo. Glasul îi era un croncănit slab.

— Țsta era locul meu, replică mutantul. Singurul meu loc.

— Ce funcție, ce nume?

— Sunt... asta știu. Sunt cercetător. Acolo. Acolo, mă cunoșteam.

Îl priviră atente. Capul. Ceva familiar, chiar și acum.

— Ești un Clevo...

În jurul lor era zgomot, întrerupând cuvintele slabe ale mutantului. Pe când priveau, incinta lor fu secționată precum o portocală și feliile desfăcute în afară. Iluminatul încetă. Îi învălui frigul.

În odaie pluti o femelă umană goală, înconjurată de versiuni miciute ale ei, aidoma unui înger însoțit de neamul său. Era subțire, precum un șarpe. Purta doar inele argintii la încheieturi și un colier îngust în jurul mijlocului. Strălucea verde-albăstrui în întuneric.

Cele două Prufrax mișcărilor încetșor din buze, dar în spațiul aproape vid nu se auzi nici un sunet. *Cine ești?*

Femeia le examină, fără vreo modificare a expresiei, apoi întinse brațele, gata parcă

să zboare. Nu purta mănuși, însă aparținea tipului lor.

Așa cum făcuse de nenumărate ori până atunci, găsind asemenea experimente Senexi — deși acesta părea mai vechi decât multe — ridică un braț mai sus. Culoarea verde-albăstră spori, se răspândi în unde până la pereții schilozi înconjurând formele ce mureau, înghețate. Perfectă, angelică, părăsi ruinele să-și proiecteze lumina intermitentă, pălind.

Distruseră fiecare părticică a fragmentului, cu o excepție. O lăsară în urmă, neatinsă.

După aceea, continuară, câteva milioane, deși precum ceața, lucrând în spațiile interstelare, singurul lor stăpân fiind supremația realului.

N-aveau nevoie de alți stăpâni. Ei n-aveau să dea greș, niciodată.

Mandatul pluti în beznă și ger, memoria lui continuând să funcționeze, dar singura viață fiind traseele, destrămându-se rapid, traversate cândva de minți. Urmele se zbătură puțin, aproape vii parcă, dar respectând doar regulile cuantice ale stărilor de energie descrescătoare. În cele din urmă, se luminează o memorie micuță.

Ultimul poem al lui Prufrax, explică reflex mandatul.

Cum se-nțețesc focurile! Pacea trece

Toate-amintirile pierdute.

Nicicând n-am aflat acea unică ușă,
Sortindu-ne de-a pururea cercul.

Cenuși pentru stele, minciuni pentru suflete,

Să ne rotim în jurul găurilor.

Ucide pe cei buni, mănâncă pe cei tineri.

Dincolo de veșnicie.

Eu și cu tine nu suntem nicicând terminați.

Înregistrarea se topi în neant. În jurul mandatului, universul îmbătrâni foarte rapid.

*Traducere de
Mihai-Dan Pavelescu*

CHARLES SHEFFIELD

Georgia on My Mind

Născut în anul 1935, în Anglia, Charles Shéffield se stabilește în America la vârsta de 30 de ani, continuându-și cariera de fizician (mai mult de 100 de articole publicate în reviste tehnice și științifice) și activitatea de scriitor (peste 80 de povestiri și 11 romane science fiction).

Pentru prima oară, mi-am complicat existența cu calculatoarele digitale în 1958. Ar putea părea epoca întunecată, dar noi ne consideram infinit mai avansați decât predecesorii noștri, cu zece ani în urmă, când programarea se făcea în principiu prin conectarea la curent într-un tablou cu borne, iar un calculator cu cartele secvențiale era considerat culmea sofisticării.

Chiar și așa, în 1958 era prea devreme ca, între calculatoarele analoge și cele digitale decizia să se stabilească, definitiv, în favoarea digitalelor. Primul calculator pe care l-am programat era, conform standardelor nimănui, o brută.

Se numea MCDEU, adică Mașină de Calcul Digitală Electronică Universală și era destul de bună pentru jucătorii de cărți, următorul lucru după MCA (Mașină de Calcul Automată), pusă la punct de către Laboratorul Național de Fizică din Teddington. Spre deosebire de MCA, MCDEU era o mașină comercială; și o sugestie pentru posibilele sale deficiențe a fost oferită de comentariile unuia dintre proiectanți, privitor la MCA: „Dacă am fi știut că va fi perfecționată în scop comercial, am fi terminat-o.”

MCDEU era suficient de mare, ca să se poată merge prin interiorul său. Așa procedau inginerii, când incizau diodele suspecte, cu o șurubelniță, atunci când bestia

se înțepenea. Lucru care se întâmpla adesea. Erorile mașinii constituiau o sursă tot atât de obișnuită de necazuri, cât și erorile de programare; iar acestea erau îngrozitor de frecvente, deoarece lucrau la un nivel atât de apropiat de logica de bază a mașinii, încât cu greu se mai poate imagina astăzi așa ceva.

Era să mai spun că, calculatorul nu avea compilatoare sau asamblare, dar asta nu-i întru totul adevărat. Exista un compilator în virgulă mobilă, numit ALPHA-CODE, dar rula de mii de ori mai încet decât un program în cod-mașină și nici o persoană care se respecta nu-l folosea vreodată. Programam în absolut, pentru a utiliza cât mai bine cele patru sute două cuvinte ale memoriei de mare viteză (linie de întârziere cu mercur) a mașinii și cele opt mii o sută nouăzeci și două cuvinte ale memoriei de lucru (tambur rotativ). Pentru orice necesita mai mult decât atât, trebuiau folosite cartele perforate, pentru stocare intermediară, programatorul fiind pregătit să le care de pe bara de ieșire, pe bara de introducere.

Dacă adaug că rutinele de conversie binar-zecimal erau de obicei evitate, deoarece consumau spațiu, că toate instrucțiunile erau definite în sistem binar, că programatorii trebuiau, deci, să fie familiarizați cu reprezentarea binară a numerelor, că realizam manual perforarea

cartelelor (nu electric) și că mașina însăși, din motive încă necunoscute mie, lucra cu numere în sistem binar ale căror cifre semnificative erau la dreapta și nu la stânga – astfel că 13, de exemplu, devenea 1011 și nu 1101, cum era normal, ei bine, din toate acestea rezultă esența programării pe MCDEU.

Acum, amintesc aceste lucruri nu fiindcă sunt interesante (pentru puțini oameni) sau pentru că sunt naive (pentru mulți), ci pentru a sublinia că oricine programa pe MCDEU în acele zile de mult apuse, era un individ cu calități deosebite. Cel puțin, așa credeam noi, deși bănuiesc că pentru directori păream niște copii zăpăciți, care făceau lucruri de neînțeles, multe, la miezul nopții (când era timp pentru depanare).

Peste câțiva ani au devenit disponibile mai multe calculatoare, s-a produs inevitabil diaspora și toți am plecat în alte locuri interesante. Unii și-au găsit calea spre profesoratul universitar, alții în comerț și mulți, în străinătate. Dar ne-am propus să ținem legătura, pentru că acele zile ne lăsaseră cu un sentiment deosebit.

Una dintre cele mai interesante figuri fusese Bill Rigley. Era un tip înalt, energic, cu părul ondulat, care purta tweed-uri englezești și vorbea cu „ă“ deschis, ceea ce, pentru majoritatea americanilor, indică originea din Boston. Bill însă era un neozeelandez, care văzuse „pe viu“ lucruri ca Marea Barieră de Corali, despre care noi, ceilalți, doar auzisem. Nu vorbea mult despre casa și familia lui, dar probabil că tânjea după ele, căci după câțiva ani petrecuți în Europa și în America s-a întors pentru a ocupa un post la facultate, în cadrul catedrei de Matematică (mai târziu, catedra de Știință a Calculatoarelor, când s-a înființat una, în cele din urmă), la Universitatea din Auckland.

Auckland se află pe insula nordică, ceva mai puțin izolată decât insula pustie din sud, totuși departe de coasta estică a Statelor Unite, unde m-am stabilit eu. Chiar și așa, Bill și eu am menținut o legătură strânsă, pentru că interesele noastre științifice erau foarte asemănătoare. Ne vedeam la intervale de câțiva ani în Stanford sau în Londra, sau oriunde se intersectau drumurile noastre și ne cunoșteam unul pe altul până în cele mai

ascunse gânduri, cum puțini oameni se cunosc. Bill m-a ajutat să suport doliul când soția mea, Eileen, a murit, iar eu am știut, la rândul meu, dar fără să vorbim vreodată, secretul întunecat ce-i umbrea viața. Indiferent cât de mult timp se scurgea între conversațiile noastre, când ne întâlneam, le reluam ca și cum niciodată n-ar fi fost întrerupte.

Interesele lui Bill erau multilaterale și avea o înclinație deosebită pentru istoria științei. Așa că nu a fost nici o surpriză faptul că, revenit în Noua Zeelandă, a început să cutreiere încoace și încolo, cercetând contribuția țării lui la știința mondială. Ceea ce m-a surprins însă a fost scrisoarea primită de la el în urmă cu câteva luni, în care afirma că într-o fermă de lângă Dunedin, spre capătul sudic al insulei din miazăzi, găsise fragmente și piese din Mașina Analitică a lui Charles Babbage.

Încă din 1950 știam totul despre Babbage. În acele timpuri exista o singură carte decentă despre calculatoarele digitale, *Mai repede ca gândul*, a lui Bowden, însă primul capitol era consacrat în întregime aceluia englez excentric dar formidabil, cu oroare pentru muzicanții de stradă și cu o părere proastă despre Societatea Regală (care, spunea el, exista doar pentru a da dineuri la care își ofereau unii altora medalii). În ciuda acestor opinii ciudate, Babbage era patronul nostru spiritual. Pentru că începuse în 1834 și continuase tot restul vieții, încercând – fără succes – să construiască primul calculator digital programabil din lume. El a înțeles perfect principiile, dar a fost împiedicat de faptul că trebuia să lucreze cu părți mecanice. Vă puteți imagina un calculator construit din roțițe și cilindri dințați, din angrenaje și arcuri și pârghii?

Babbage a putut. Și ar fi triumfat chiar și în condiții tehnologice neadecvate, dacă ar fi depășit o problemă esențială: continua să se gândească la îmbunătățiri. De îndată ce un proiect era pe jumătate asamblat, vroia să-l demonteze și să înceapă să folosească piesele pentru a construi ceva mai bun. În momentul morții lui, în 1871, minunata sa Mașină-Analitică rămăsese un vis. Fragmentele și piesele au fost transportate la Muzeul Științei, Kensington, din

Londra, unde au rămas până astăzi.

Având în vedere expunerea mea anterioară despre Babbage, reacția la scrisoarea lui Bill Rigley a fost de pur scepticism. Era de înțeles că Bill ar fi vrut să găsească o dovadă a pieselor Mașinii Analitice undeva, în locurile favorite de acasă; dar pretenția lui, cum că ar fi reușit, era, cu siguranță, o auto-amăgire.

I-am răspuns, sugerându-i acest lucru cât mai plin de tact. Și am primit, ca răspuns prompt, nu o decizie, ci cel mai impresionant pachet de documente pe care l-am văzut vreodată (aș spune, până în acel moment; aveau să se întâmple lucruri și mai ciudate).

Primul era o scrisoare de la Bill, în care explica, în stilul lui direct, că mașina pe care o găsisse supraviețuise pe insula sudică a Noii Zeelande pentru că „noi nu aruncăm lucrurile bune, așa cum faceți voi, din plin“. Mai sublinia, prin zeci de exemple, că în secolul al XIX-lea exista un contact mult mai strâns între Marea Britanie și antipozii, decât îmi imaginasem eu vreodată. O vizită în Australia și în Noua Zeelandă reprezenta ceva obișnuit pentru persoanele educate, un fel de versiune extinsă a Marelui Tur European. Charles Darwin a fost, bineînțeles, un vizitator, pe *Beagle*, dar existaseră și alți oameni de știință mai puțin cunoscuți, călători din lumea întreagă și domni din înalta societate. Doi dintre fiii lui Charles Babbage fuseseră acolo în 1850.

Al doilea lucru din pachet erau fotografii ale mașinii găsite de Bill. Îmi apărea așa cum era de fapt, o grămadă de cilindri dințați, angrenaje și roți. Cu siguranță, semănau cu părți ale Mașinii Analitice sau ale Mașinii Diferențiale, realizată anterior, deși nu-mi puteam da seama cum s-ar fi potrivit laolaltă.

Nici scrisoarea și nici fotografiile nu erau convingătoare. Mai degrabă, s-ar fi putut crede contrariul. Am început să concep în minte scrisoarea care ar fi spus multe lucruri, totuși ceva m-a făcut să ezit: mulți istorici ai științei cunosc mult mai multă istorie decât știință și puțini sunt specialiști în calculatoare. Dar Bill aparținea minorității, fiind un expert în calculatoare, care întâmplător era fascinat de istoria științei. Ar fi fost extraordinar de greu să-l

păcălești – doar dacă el nu vroia să se mintă singur.

Deci, aveam de redactat o scrisoare dificilă. Problema s-a complicat însă, căci ceea ce nu puteam da la o parte și nici înțelege greșit, era al treilea lucru din pachet: o copie după un manual de programare, scris de mână, pentru Mașina Analitică a lui Babbage. Era datat șapte iulie 1854. Bill scria că posedea originalul. Îmi mai spunea că era singura persoană care știa de descoperirea lui și mă ruga să păstrez aceste detalii doar pentru mine.

Și aici, pentru a-mi explica uimirea, trebuie să mă afund din nou în istoria calculatoarelor. Nu tot în 1950, de unde am început, ci în 1840. În acel an, un matematician italian, Luigi Federico Menabrea l-a auzit pe Babbage vorbind la Torino despre noua mașină pe care o construia. După mai multe explicații trimise prin scrisori de Babbage, Menabrea a scris o lucrare privind Mașina Analitică, în Franța, publicată în 1842. Mai târziu în același an, Ada Lovelace (fiica lordului Byron; Lady Augusta Ada Byron Lovelace, ca să-i dau numele complet) a tradus memoriile lui Menabrea și a adăugat propriile ei note, foarte lungi. Aceste note au constituit primul manual de software din lume; Ada Lovelace descria cum se programează Mașina Analitică, inclusiv complicatele tehnici recursive, de întoarcere în program și ramificare.

Deci, exista un manual pentru Mașina Analitică cu doisprezece ani înainte de 1854; și s-ar putea argumenta că ceea ce găsisse Bill în Noua Zeelandă nu era altceva decât o copie a celui scris în 1842 de către Ada Lovelace.

Dar problemele nu se terminau aici. Documentul pe care mi-l trimisese Bill mergea mai departe decât notele din 1842. El aborda aspectele dificile ale adresării indirecte, ale programelor și subrutinelor relocalizabile și oferea un nou limbaj de programare pentru Mașina Analitică – ce alcătuia un asamblor primitiv.

Ada Lovelace ar fi putut avea asemenea idei avansate și ar fi putut scrie manualul respectiv. Este posibil ca ea să fi fost înzestrată, deși toate mărturiile referitoare la propriile caiete de matematică s-au pierdut. A murit în 1852 și nu există nici o dovadă,

în vreuna din lucrările care i-au supraviețuit, că ea ar fi fost uimitorul deschizător de drumuri, autorul documentului pe care îl primisem de la Bill. Mai mult, manualul avea pe prima pagină inițialele autorului, L.D. Pentru lucrările publicate, Ada Lovelace folosisese propriile inițiale, A.A.L.

Am citit și recitit manualul, mai ales secțiunea finală. Conținea un exemplu de program de calcul al volumului unui solid neregulat, prin integrare numerică – și includea o pagină de output, rezultatele tipărite ale programului.

În acel moment mă gândeam doar la trei posibilități. Prima: cineva, în cursul ultimilor ani, „plantase“ cu grijă un fals deliberat lângă Dunedin și îl lăsase pe Bill Rigley să-l „descopere“. A doua: Bill însuși era implicat în încercarea de a pune la cale o farsă, din motive pe care nu le puteam înțelege.

Amele explicații mă puneau în dilemă. Bill era probabil cel mai prudent, meticolos și conservator cercetător pe care îl întâlnisem vreodată. Avea mare grijă să nu greșească și nu putea fi păcălit ușor. Era ultimul om din lume care să creadă că, născocirea unei farse ar fi reprezentat ceva amuzant.

Rămănea a treia posibilitate. Cineva din Noua Zeelandă construise o versiune a Mașinii Analitice, o făcuse să funcționeze și depășise stadiul la care ajunsese Charles Babbage.

Am numit-o a treia posibilitate, totuși părea mai degrabă a treia imposibilitate. Nu era de mirare că Bill îmi ceruse să păstrez secretul. Nu vroia să devină calul de bătaie al istoricilor calculatoarelor.

Și nici eu. Am făcut un pas neobișnuit în relația mea cu Bill: am luat telefonul și l-am sunat în Noua Zeelandă.

— Ei, ce crezi? m-a întrebat el, de îndată ce mi-a recunoscut vocea în receptor.

— Mi-e teamă să mă gândesc. Cât de bine ai verificat?

— Am trimis exemplare ale lucrării în cinci locuri, unul în Japonia, două în Europa și două în Statele Unite. Datele care se atribuie hârtiei și cernelii variază între 1840 și 1875, cu 1850 ca medie. Mașina pe care am găsit-o a fost protejată prin împachetare în ambalaje îmbibate cu ulei de in. Datarea acestora variază între

1830 și 1880. La celălalt capăt al firului a urmat o pauză. Și mai este ceva. Niște lucruri pe care nu le aveam acum două săptămâni.

— Spune-mi.

— Mai bine nu. Nu așa. Apoi, din nou tăcere, mai îndelungată. Te interesează, nu?

— De ce crezi că ți-am telefonat? Încotro trebuie să zbor?

— Christchurch. Insula Sudică. Vom merge mai spre sud, la Dunedin. Adu-ți haine călduroase. Aici este iarnă.

— Știi. Te voi suna de îndată ce aflu ora sosirii acolo.

Acesta a fost începutul.

Smocul de păr ondulat luase o tentă de cenușiu și Bill Rigley purta acum o barbă sare-și-piper care, cu fața lui bătută de vreme îl făcea să semene cu un matelot antic. Dar nimic altceva nu se schimbase, cu excepția, poate, a încordării ciudate din ochii lui.

Nu ne-am strâns mâinile când ne-am întâlnit pe aeroportul Christchurch și nici n-am schimbat cuvinte convenționale de salut. De îndată ce am fost destul de aproape pentru a putea vorbi, Bill a spus doar:

— Dacă nu mi s-ar întâmpla mie, aş susține că nu s-ar fi putut întâmpla nimănui altcuiva.

Și m-a condus la mașina sa.

Bill se născuse pe Insula Sudică, deci lungul drum de la Christchurch la Dunedin era pe un teritoriu familiar lui. Eu, în acea zăpăceală ciudată, totuși plăcută, ce urmează unei lungi călătorii aeriene – după ce coborî din avion și înainte de a te izbi palele de vânt – priveam țintă peisajul, din locul la care mă gândeam ca fiind al șoferului (ei circulă pe stânga, ca britanicii).

Traversam netedele Câmpii Canterbury, pe un drum rectiliniu ce tăia întinderea golașă de câmpuri înnoiroite. Trecuseră aproape trei luni de la recoltat – grâu sau orz, după aspectul miriștei – și nu prea era nimic de văzut până la Timaru, când am intrat pe un drum de coastă, cu oceanul cenușiu și monoton în stânga și șesul cafeniu și gol în dreapta. Mai vizitasem o dată Insula Sudică, dar atunci fusese o excursie-fulger, ceva mai mult decât un tur

în jurul oraşului Christchurch. Acum, pentru prima oară începeam să apreciez mormăiala lui Bill, despre „supra-aglomeratul” Auckland de pe Insula Nordică. Vedeam maşini şi oameni, însă faţă de ceea ce fusesem obişnuit, aici era doar o „stroeală” din ambele. Se făcuse după-amiaza târziu şi, pentru că ne îndreptam spre sudul îndepărtat, devenise mai frig şi începuse să plouă. Oceanul se ascunsese privirii după o perdea de ceaţă şi burniţă.

Nu discutasem nimic de când ne urcasem în maşină. Hotărâsem să evităm să vorbim. Totuşi, în cele din urmă, după câteva secunde în care singurele zgomote erau ale motorului şi ale ştergătoarelor de parbriz, Bill spuse:

— Mă bucur că ai venit. În ultimele săptămâni au existat momente când mă întrebam serios dacă nu mi-am pierdut capul. Iată ce vreau să fac. Măine dimineaţă, după ce te vei fi odihnit bine, am să-ţi arăt totul, aşa cum l-am găsit. În mare parte, doar unde l-am găsit. Şi apoi vreau să-mi spui despre ce crezi tu că-i vorba.

Am încuviinţat din cap:

— Care este populaţia Noii Zeelande?

Fără să întorc capul, am văzut licărirea din ochii lui Bill.

— Totală? Patru milioane, cel mult.

— Şi care era în 1850?

— Asta-i o întrebare al naibii de bună. Nu ştiu dacă îţi poate spune cineva. Să zicem, vreo două sute de mii. Dar marea majoritate erau de origine maoră. Ştiu încotro baţi şi sunt întrutotul de acord. Nu există nici o posibilitate ca o versiune a Maşinii Analitice să fi fost construită în Noua Zeelandă, la mijlocul secolului trecut. Pur şi simplu, aici nu exista industrie prelucrătoare. Asamblarea finală s-ar fi putut realiza, dar reperele trebuiau construite şi montate în subsansabluri în Europa.

— De către Babbage?

— Sigur că nu. Era încă în viaţă în 1854. A murit în 1871 şi dacă ar fi ştiut că pe undeva se construise o versiune a Maşinii Analitice, ar fi vorbit despre asta în toată Europa.

— Dar dacă n-a fost Babbage...

— Atunci cine a fost? Ştiu. Mai ai răbdare câteva ore. Nu încerca să te gândeşti la asta până ce nu te-ai odihnit,

vei avea şansa să vezi totul cu ochii tăi.

Avea dreptate. Călătorisem non-stop, suportasem diferenţele de fus orar şi creierul meu declarase grevă. Mi-am ridicat gulerul hainei peste urechi şi m-am afundat în scaun. În ultimele zile, absorbisem atâtea informaţii despre Babbage şi Maşina Analitică, cât îmi putea duce capul. Acum trebuia să-l las să le sorteze singur, pe măsură ce Bill avea să-mi arate totul. Apoi urma să vedem dacă puteam veni cu o explicaţie mai plauzibilă pentru ceea ce găsisese el.

Cum alunecasem într-o stare de semi-conştiinţă, am realizat brusc că toate alcătuiau un puzzle uriaş. Până în acel moment îmi spusese, în subconştient, că Bill greşea complet. Decisesem să evit consecinţele logice ale faptului că el avea dreptate. Atunci puzzleul uriaş nu era apariţia unei Maşini Analitice, cu instrumente avansate de programare, în Noua Zeelandă, ci dispariţia acestor lucruri de pe faţa Pământului.

Unde naiba se duseseră?

Destinaţia noastră era o fermă aflată la aproape douăzeci şi cinci de kilometri sud de Dunedin. Nu am văzut mult din ea când am ajuns, pentru că ploua şi era o noapte neagră ca smoala, iar eu eram pe trei sferuri adormit. Dacă m-am gândit totuşi la ceva, aşa cum stăteam în camera mică, îngustă şi prăbuşit în pat, era faptul că dimineaţă, când voi fi treaz şi cu mintea limpede, Bill îmi va arăta totul şi se va sfârşi cu nedumerirea mea.

N-a fost chiar aşa. În primul rând, am dormit prea mult şi m-am simţit groaznic când m-am sculat. Uitasem ce consecinţe poate avea o călătorie lungă, în care nu dormi. În ultimii cinci ani călătorisem tot mai puţin şi devenisem leneş. În al doilea rând, peste noapte ploaia se schimbase în lapoviţă şi cădea în rafale care te îngheţau. Vântul bătea puternic dinspre est, dinspre ocean. Bill şi cu mine stăteam la masa de lemn uzată din bucătăria fermei, în timp ce doamna Trevelyan îmi împingea în faţă slănină, ouă, cârnaţi de casă, pâine şi ceai dulce fierbinte, până când am început să dau semne de viaţă. Era o doamnă vioaie, roşie în obraji, de vreo şaizeci de ani şi

dacă era surprinsă că Bill adusese în sfârșit pe altcineva cu care să exploreze Căsuța, ascundea bine acest lucru.

— Bine, atunci, spuse ea, când am fost sătul. Dacă veți face câțiva pași pe deal, veți avea nevoie de impermeabil. Jim a luat unul când a ieșit, dar mai avem destule.

Se părea că Jim Trevelyan era afară, îngrijind animalele fermei și făcea asta din zori. Bill rânji sadic, văzându-mi expresia feței:

— Doar nu vrei ca ploaia să se oprească, nu-i așa?

Vroiam să mă întorc în pat. Dar nu străbătusem o mie șase sute de kilometri ca să stau întins. „Câțiva pași pe deal“ au însemnat aproape un kilometru de lipăit prin noroiul acoperit cu un strat subțire de gazon mlăștinos.

— Cum ai găsit locul ăsta? I-am întreb-
bat pe Bill.

— Întrebând și privind. Am mai fost în mii de locuri similare, fără să găsesc nimic.

Ne apropiam de o construcție cubică, solid clădită, din blocuri lipite cu mortar din piatră de var. Era afectată de vreme, dar acoperișul de ardezie și hornul erau intacte. Pentru mine, nu părea cu mult mai mică decât casa principală a fermei.

— Nu se numește „Căsuța“ pentru că este mică, explică Bill. Se pare că aici locuiau cei tineri când se căsătoreau prima oară. Așiți la o tragedie a secolului XX. Jim și Annie Trevelyan sunt a patra generație de fermieri. Ei au cinci copii. Toți au plecat la colegiu și nici unul nu s-a întors să locuiască în Căsuță și să-și aștepte rândul la conducerea fermei. Jim și Annie au rămas în Casa Mare, așteptând și sperând.

Când am intrat, ușa masivă de lemn s-a deschis ușor în balamalele unse.

— Jim Trevelyan îngrijește pe aici și cred că ei se bucură să vadă că eu mai însuflețesc locul, spuse Bill. Presupun că-și imaginează că sunt nebun de legat, dar n-au spus niciodată nimic. Ține asta, până aranjez eu puțin.

Ducea o lanternă de formă pătrată. Când mi-a dat-o, m-a uimit greutatea ei — și el o cărase aproape un kilometru.

— Are un acumulator, explică Bill. Căsuța are lămpi cu petrol, bineînțeles că aici nu există electricitate. După un an sau

doi de umblat prin locuri izolate, am hotărât că nu are rost să străbați peste trei sute de kilometri ca să te uiți la ceva, dacă nu poți vedea ce-i acolo. Îl voi reîncărca de la mașină, dacă va fi nevoie.

Închise ușa, așa că vântul nu se mai auzea deloc. Am trecut printr-o spălătorie, spre o bucătărie mobilată cu scaune, masă și un bufet de lemn masiv. Camera era friguroasă și m-am uitat lung la găleata cu cărbuni și aprinzătorul uscat de lângă sobă.

— Dă-i drumul, spuse Bill, până aranjez pe aici. Mai ține haina pe tine, totuși — vei putea apoi să stai și să te usuci.

Aprins două lămpi mari cu petrol, de pe masă, pe când eu așezam straturi de hârtie, bețe și bucățele de cărbune pe grătar. De treizeci de ani nu mai făcusem un foc de cărbuni, dar acest lucru nu-i o artă. În câteva minute puteam sta în picioare, cu un ochi la foc, ca să mă asigur că s-a aprins cum trebuie, uitându-mă mai atent prin cameră. Nu existau covoare, însă dincolo de ușa ce ducea spre dormitoare se vedea o rogojină din cocos. Bill a strâns-o, rulând-o, pentru a da la iveală un chepeng pătrat din lemn. Și-a trecut cureaua prin inelul de fier și l-a ridicat, icnind din cauza efortului, până ce trapa a devenit în sfârșit liberă și s-a mișcat în balamalele de bronz.

— Beci de depozitare, zise el. Acum vom avea nevoie de lanternă. Aprinde-o și dă-mi-o jos.

A coborât în întuneric, dar nu s-a îndepărtat. Încă i se mai vedeau pieptul și capul când stătea pe podeaua beciului. Am aprins lanternă electrică și i-am dat-o lui Bill.

— Doar o clipă, i-am spus și m-am dus lângă sobă, am mai adăugat o jumătate de duzină de cărbuni și m-am grăbit să mă întorc la chepeng. Bill dispăruse deja, când am coborât prin deschizătură.

Beciul de depozitare nu era mai lat decât înalt și avea o podea foarte murdară. Am urmat lumina lanternei, până în celălalt capăt, unde o placă de lemn ieșea cu câțiva centimetri dintre scândurile groase de pe pământ. Pe acea podea înălțată stăteau trei cufere mari. Lanterna arunca o lumină puternică, stăruitoare, asupra lor.

— Ți-am spus că vei vedea exact ce am văzut și eu, spuse Bill. Toate astea au

fost scoase și examinate, desigur, dar totul arată aproape exact așa cum l-am găsit. În regulă, întâi hardware-ul.

A ridicat cu grijă capacul cufărului din dreapta. Era plin pe jumătate cu pliculețe vechi. Bill a luat unul, l-a desfăcut și mi-a pus în mână conținutul. Era un cilindru solid, acoperit de vaselină, aparent, făcut din alamă. Pe partea lui superioară existau cifre de la zero la nouă, iar partea inferioară era o roată dințată, ceva mai mare.

L-am examinat cu grijă, îndelung.

— Ar putea fi, am spus. Cu siguranță, este așa cum arată pozele.

Nu era nevoie să-i mai spun care poze. Știa că mă gândisem în ultimele săptămâni la Charles Babbage și la Mașina Analitică, așa cum făcuse și el.

— Nu cred că a fost făcut în Anglia, zise Bill. L-am studiat peste tot cu lupa și n-am găsit marca producătorului. Părerea mea este că a fost fabricat în Franța.

— Ai vreun motiv anume?

— Numerele. Același stil ca al unuia dintre cei mai buni ceasornicari francezi — vezi, și eu am muncit.

A luat cilindrul și l-a împachetat din nou, cu infinită grijă, în pliculețul cu unsoare. Eu am privit cu atenție în jur, de la podeaua murdară, la grinzile prăfuite.

— Acesta nu-i locul cel mai bun pentru lucruri valoroase.

— A fost foarte bun timp de o sută patruzeci de ani. Nu cred că poți spune asta despre multe altele.

Era vorba despre altceva, și Bill nu mai trebuia să intre în amănunte. Beciul era perfect pentru lucrurile de valoare — fiindcă nimeni nu s-ar fi gândit că ar fi avut vreo valoare.

— Desigur, aici nu sunt suficiente piese pentru a construi o Mașină Analitică, continuă el. Acestea trebuie să fi fost doar piese de schimb. Am dus câteva la Auckland. Și nici nu am aici originalul manualului de programare, care se află tot în Auckland, încuiat la loc sigur, la universitate. Am adus o copie, dacă vom avea nevoie de ea.

— Perfect. Ne-am zâmbit. Dincolo de calmul meu, eram prea excitat ca să vorbesc și pot spune că și el se simțea la fel. Ai vreun indiciu despre cine ar putea fi „L.D.” de pe pagina de titlu?

— Nici măcar nu bănuiesc.

Capacul fusese pus înapoi peste primul cufăr și acum Bill îl îndepărta pe cel de pe al doilea.

— Dar am un alt misterios L.D. pentru tine. Acesta e următorul.

Purta mănuși subțiri și deschidea, cu mare grijă, un plic pătrat din carton, legat cu o panglică, ca un document oficial. După ce l-a dezlegat, l-a așezat pe capacul celui de al treilea cufăr.

— Ar fi mai bine să nu-l atingi deloc, zise el. Ar putea fi foarte fragil. Spune-mi când vrei să vezi foaia următoare. Iar aici este o luptă.

Erau niște desene. Câte unul pe foaie, cu tuș pe hârtie albă, fină și realizate cu un stilou cu peniță subțire. Nu aveau absolut nimic în comun cu Charles Babbage, cu manualele de programare sau cu Mașinile Analitice. Ceea ce aveau, atât de mic încât întâi a trebuit să cercetez cu atenție, apoi să folosesc lupa, era un „L.D.” subțire, îngrijit scris în colțul din dreapta, sus al fiecărei foi.

Erau desene cu animale de tipul miriapodelor, animale oarecare, pe care le găsești înconjurând în grabă un doc plutitor sau ascunse în scoarța unui copac ce putrezește. Sau, mai degrabă, după cum mi-am dat seama când le-am studiat de aproape, foile din plic erau desene ale unui singur animal, văzut de sus, de jos și din toate părțile.

— Ei? întrebă Bill, așteptând.

Eu revenisem la examinarea inițialelor înscrise fin ale artistului.

— Nu-i același. Acesta este un „L.D.” diferit de cel din manualul de software.

— Ești mult mai ager decât mine, spuse Bill. Eu a trebuit să mă uit de cincizeci de ori pentru a vedea asta. Dar sunt perfect de acord, „L.”-ul este diferit, la fel și „D.”-ul. Ce ai de zis despre animal?

— N-am mai văzut niciodată așa ceva. Frumoase desene, totuși eu nu sunt zoolog. Trebuie să le fotografiezi și să le duci la catedra ta de biologie.

— Așa am și făcut. Nu-l cunoști pe Ray Weddle, dar este un om de seamă. El spune că trebuie să fie doar desene, lucruri imaginate, pentru că nu există nimic asemănător lor și nici n-a existat.

Legă din nou plicul, cu grijă și-l puse

înapoi în cufăr.

— Am la mine și fotografiile, dar am vrut ca să vezi originalele exact așa cum le-am văzut eu prima oară. Vom reveni la ele, însă între timp: următorul exponat.

Ajunsese la al treilea cufăr și îndepărta mai multe piese ambalate ale mașinii, apoi un strat gros de paie, iar acum mâinile îi tremurau. Nu vroiam să mă gândesc cum asudase și agonizase Bill în fața acestor obiecte, înainte de a spune cuiva. Impulsul de a face publică o astfel de descoperire trebuie să fi fost copleșitor, deși teama de a nu fi ridiculizat, ca făcând parte dintre extremele ajunse la nebunie, ale oamenilor de știință, trebuie să fi fost cel puțin la fel de puternică.

Dacă până în acel moment totul fusese complicat și mistic, ceea ce a urmat a fost aproape ridicol de simplu - dacă era autentic. Bill ridica, cu mare efort, o bară lungă de aproape cincisprezece centimetri, cu secțiunea de cinci pe opt centimetri. Strălucea hipnotic în lumina lanternei.

— Este... știi tu, spuse el, ca răspuns la expresia de șoc de pe fața mea. Aur solid de douăzeci și patru de carate. Mai sunt încă treisprezece bucați.

— Dar familia Trevelyan și oamenii care au locuit înainte la fermă?

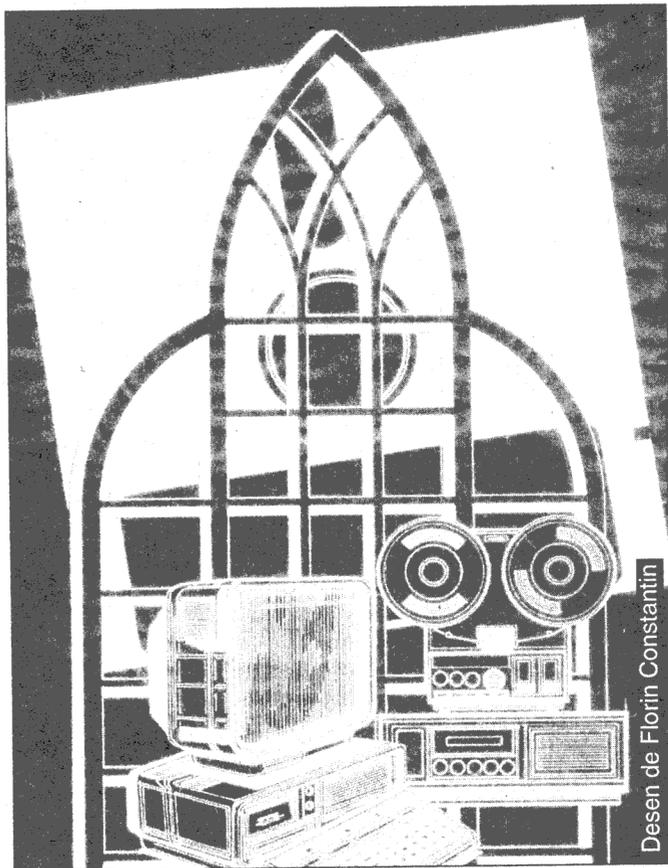
— Nu s-au obosit niciodată să se uite. Astea au fost depozitate pe fundul unui cufăr, sub piese din Mașina Analitică și sub pliculețe vechi. Cred că nimeni nu s-a uitat mai departe de stratul de deasupra, până la venirea mea. Îmi zâmbi. Te tentează? Dacă aș fi cu douăzeci de ani mai tânăr, aș lua banii și aș fugi.

— Câți?

— Cât valorează aurul acum, la cursul de schimb din SUA?

— Dumnezeu știe. Poate trei sute cincizeci de dolari uncia?

— Tu ești cel care vrea să calculeze, nu eu. Așa că, descurcă-te tu cu aritmetica.

Desen de Florin Constantin

Paisprezece lingouri, fiecare cântărind unsprezece kilograme și jumătate - folosesc greutatea din comerț, nu pe cele pentru metale prețioase, chiar dacă este aur.

— Unu virgulă nouăzeci și șase milioane! Să zicem, două milioane, cifră rotundă. De cât timp este aici?

— Cine știe? Dar pentru că era sub piesele Mașinii Analitice, aș spune că e aici de tot atâta timp, cât și restul.

— Și cui aparține?

— Dacă vei întreba guvernul, pariez că-ți va răspunde că lui. Dacă mă întrebi pe mine, este al celui care l-a găsit. Al meu. Și acum, poate, al meu și al tău. Rânji diabolic în lumina lanternei. Ești pregătit pentru următorul exponat?

Nu eram.

— Cineva să aibă norocul să dea peste aurul de aici și să-l lase...

Sub mantaua de ploaie, Bill purta o jachetă veche tip sport și blugi. După câte știu eu, avea costume, nici unul cu mai

puțin de zece ani vechime. Viciile lui erau berea, vizitele în muzee și aproape patru trabuce pe an. Nu mi-l puteam imagina ca pe Domnul Două Milioane de Dolari și nu puteam crede că el însuși s-ar vedea astfel. Următoarele lui cuvinte au configurat acest lucru.

— După cum gândesc eu, toate acestea aparțin familiei Trevelyan. Va trebui totuși să le explic că aurul este poate cel mai puțin valoros aici.

Se întorsese la cel de al doilea cufăr, cel care conținea desenele și mâinile îi tremurau din nou.

— Asta este ceea ce vroiam într-adevăr să vezi, continuă el, cu o voce răgușită. N-am avut șansa să le datez încă, dar pun pariu că toate sunt originale. Poți să le atingi, dar ușor.

Ținea în mână trei volume subțiri, cât niște registre contabile. Fiecare avea cam cincizeci de centimetri și era legat într-un material negru, lucios ca pielea șmirghelită fin. L-am luat pe cel de deasupra și l-am deschis.

Am văzut tabele cu numere, coloană după coloană. Cu siguranță nu reprezentau rezultatele unei Mașini Analitice, pentru că erau scrise de mână și aveau uneori tăieturi și corecturi.

Am răsfoit paginile. Cifre. Nimic altceva, nici o notiță, nici o semnătură. Date pe fiecare pagină. Erau toate din octombrie 1855. Scrisul era cel din manualul de programare.

Al doilea registru nu avea nici o dată. Conținea o serie de desene ale mașinii, extrem de detaliate, cu roți dințate și angrenaje complicate. Exista și ceva scris, de tipul notelor explicative succinte și al dimensiunilor, dar caligrafia nu părea familiară.

— Te voi scuti de efort, a spus Bill când am cerut lupa. În mod sigur, acestea nu sunt ale lui L.D. Sunt copii exacte ale unor planuri ale lui Babbage pentru mașinile lui de calcul. Dacă dorești, îți voi arăta alte reproduceri, în Auckland, dar vei observa că acestea nu sunt fotografiile. Nu știu ce proces de copiere a fost folosit. Pun pariu că toate obiectele au fost aduse aici în același timp — când se va fi întâmplat aceasta.

N-aș fi dat crezare cuvintelor lui. La urma urmelor, venisem în Noua Zeelandă

pentru a-i verifica personal ideile. Însă cinci minute au fost suficiente pentru a fi de acord cu el, pe moment.

— Aș vrea să iau acest volum și celălalt sus, în bucătărie, am zis eu și i-am dat înapoi al doilea registru. Vreau să mă uit bine la ele.

— Desigur, încuviință Bill. Exact la asta mă așteptam. Am spus familiei Trevelyan că s-ar putea să stăm în Căsuță chiar o săptămână. Ne putem găti singuri deși Annie a spus că ar fi foarte fericită să ne aștepte la orele de masă. Cred că-i plac musafirii.

Nu eram sigur de asta. Nu sunt elitist, dar bănuiam că discuțiile dintre mine și Bill din următoarele zile aveau să fie de neînțeles pentru Annie Trevelyan și aproape pentru oricine.

Am întins mâna spre cel al treilea registru. Era scris complet de mână, fără nici un desen. Părea a fi o colecție de scrisori succesive, cu marginea îndoită, pentru a lăsa un spațiu de douăzeci și cinci de centimetri pe cincizeci pentru scris. Scrisorile nu aveau paragrafe. Scrisul era frumos și uniform și indica o altă mână decât cea care alcătuisese tabelele numerice din primul volum, iar un spațiu de exact un centimetru despărțea sfârșitul unei scrisori de începutul următoarei.

Prima era datată 12 octombrie 1850. Începea astfel:

Dragul meu Z.G., băștinașii continuă să fie prietenoși și amabili, așa cum e de dorit, deși, vai! rămân adepți ai păgânismului. Pentru că îi înțelegem tot mai bine, învățăm că răspândirea lor este mai largă decât bănuiam. Am menționat altădată insulele din nord, de la Taheete la Paratonga. Totuși, se pare că există și o ramură sudică a maorilor, în locuri depărtate. Mă întreb dacă ei și-ar putea întinde așezările pe tot drumul spre continentul din sud, explorat de James Cook și, mai recent, de căpitanul Ross. Eu, personal, mă bucur de o călătorie pe o insulă aflată mai spre sud, cu însoțitori băștinași. Într-adevăr, ne așteaptă o muncă de o viață. Amândoi simțim că, în ciuda absenței prietenilor mult iubiți, ca tine, Europa și lumea finanțelor constituie o „lume pierdută”. Louisa și-a revenit complet din indispoziția care m-a îngrijorat atât de mult acum doi ani și trebuie să cred că motivul principal al îmbunătățirii este fortificarea spiritului. Și-a reluat munca științifică cu mai mare efi-

ciență, cred, ca niciodată. Propriile mele eforturi în domeniul biologiei se dovedesc a fi fascinante. Când ne vei scrie din nou, te rog, nu ne povesti evenimentele sociale sau politice trecătoare din Londra, ci despre progresul științei. În această privință, L. și eu suntem flămânzi de noi vești. Cu afecțiuni și cu asigurarea că ne gândim și vorbim mereu despre tine, L.D.

Următoarea scrisoare era datată 14 decembrie 1850. Două luni după prima. Era suficient timp ca o scrisoare să ajungă în Anglia și să vină răspunsul? Din nou, la sfârșit erau inițialele L.D.

Am dat la sfârșitul volumului. Ultimele vreo douăzeci de pagini erau albe și în scrisorile din final frumoasa caligrafie degenerase într-o măzgăleală făcută în grabă. Ultima dată pe care am văzut-o era octombrie 1855.

Bill mă privea concentrat.

— E singurul registru cu scrisori? am întrebat.

El încuviință din cap.

— Dar asta nu înseamnă că s-au oprit. Doar că noi nu avem restul.

— Dacă n-au încetat, de ce au lăsat ultimele pagini albe? Hai să ne întoarcem sus. Cu registrele.

Vroiam să citesc fiecare scrisoare și să examinez fiecare pagină. Totuși dacă aș fi încercat să fac asta în beciul îngust și răcoros de sub bucătărie, aș fi căpătat o pneumonie înainte de a fi terminat. Deja începusem să dărdăi.

— Primele impresii? întrebă Bill, după ce așeză cu grijă cele trei registre pe masă și se întoarse să închidă chepengul și să așeze la loc rogojina de cocos. Știu că n-ai putut încă să citești, dar nu mai pot aștepta, spune-mi ce gândești.

Am tras două scaune lângă sobă. Focul de cărbuni ardea și răcoarea aproape dispăruse din cameră.

— Sunt două inițiale „L.D.“, am spus. Soț și soție?

— De acord. Sau, poate, frate și soră.

— Unul dintre ei – femeia – a scris manualul de programare pentru Mașina Analitică. Celălalt, bărbatul – dacă este un bărbat, și putem fi siguri de asta – a făcut desenele animalului și a redactat scrisorile. A păstrat copii după ceea ce a trimis în Europa, în cel de al treilea registru. Nici

un răspuns, presupun.

— Ai văzut tot ce am văzut și eu. Bill se aplecă în față și întinse mâinile înghețate spre foc. Știam că sunt doi, din scrisori. Dar nu am făcut diviziunea muncii chiar așa cum ai făcut-o tu. Totuși, pariez că ai dreptate. Altceva?

— Dă-mi o șansă. Trebuie să citesc. Am luat cel de al treilea registru, cel cu scrisori, de pe masă și m-am întors lângă sobă. Par a fi misionari.

— Misionari și oameni de știință. Combinația specifică secolului al XIX-lea.

Bill m-a privit citind două minute, apoi, neastâmpărul lui de a face ceva – sau de a mă întreba cu mai multe întrebări – a explodat. Dorința de a vorbi îl măcina, dar în același timp nu vroia să mă oprească din lucru.

— Mă întorc la Casa Mare, spuse el brusc. Să-i spun lui Annie că ne vom întoarce acolo mai târziu, pentru masa de prânz?

M-am gândit la vechea fermă, generație după generație de viață și copii. Acum, acolo mai rămăseseră doar doi oameni și viitorul gol. Am încuviințat din cap.

— Dacă voi încerca să vorbesc despre astea, să mă oprești.

— Da. Dacă voi putea. Și dacă nu voi începe chiar eu. Și-a încheiat pardesiul și s-a oprit în pragul ușii. Cât despre aur, mă gândisem să le spun lui Jim și lui Annie când l-am găsit pentru că sunt sigur că, legal, ei sunt cei mai îndreptățiți să-l ia. Dar urăsc gândul că, invocând alte motive, copiii lor se vor grăbi să vină acasă. Aș aprecia sfatul tău... să-mi spui când să duc la îndeplinire acest lucru. N-aș vrea să mă considere Dumnezeu.

— Deci, vrei ca eu să joc acest rol. Spune-mi ceva. Ce motiv ar fi putut avea cineva să vină aici, pe Insula Sudică, în 1850, în secret și să nu spună nimănui ce face? La asta trebuie să ne gândim.

— Aș fi preferat să răspund că poate ei au găsit piese din Mașina Analitică, lăsate neatinsă aici, timp de un secol și jumătate. Dar asta mi se pare puțin probabil. Și ei au spus ce făceau. Citește scrisorile.

Apoi a plecat, iar eu am rămas în fața focului. Musteam confortabil în pantalonii și în pantofii uzi și citeam. Curând, cuvintele și căldura m-au dus înapoi cu o sută

patruzeci de ani, croindu-mi drum sistematic prin colecția de scrisori.

Majoritatea lor conțineau probleme religioase sau de afaceri și se adresau unor prieteni din Anglia, Franța și Irlanda. Fiecare persoană era identificată doar prin inițiale. Devenea evident că femeia L.D. păstrase propria corespondență în mod activ; neînregistrată în acel registru, iar referințele ocazionale la cheltuirea unor mari sume de bani făceau descoperirea lui Bill, privind filoanele de aur, mult mai puțin surprinzătoare. L.D., oricine ar fi fost, dețineau averi mari în Europa. Nu călătoriseră până în Noua Zeelandă din cauza problemelor financiare de acasă.

Însă nu toată corespondența privea probleme obișnuite din Europa lăsată în urmă. Împrăștiate printre sporovăielile dintre prieteni apăreau surprize, tot atât de neașteptate și de impredictibile cât și fulgerul pe un cer senin. Prima dintre ele era o notă scurtă, datată ianuarie 1851:

Dragă J.G., L. a auzit prin intermediul lui A.V.H. că C.B. nu mai speră să-și termine marele lui proiect. După propriile cuvinte: „Nu mai este nici o șansă ca mașina să fie executată în timpul vieții mele și chiar mă îndoiesc de modul în care vor fi întrebuițate desenele după terminarea lor.“ Este o mare tragedie și L. nu poate suporta ideea posibilei pierderi. Putem face ceva? Dacă ar fi numai o problemă de bani...

Și apoi, după mai mult de doi ani, în aprilie 1853:

Dragă J.G., multe mulțumiri pentru materialele trimise, dar se pare că vremea a fost proastă în timpul călătoriei și ambalarea inadecvată, pentru că trei cilindri au ajuns cu unul sau mai mulți dinți rușiți. Anexez identificarea acestor repere. Este posibil ca reparația să se poată face aici, deși lucrătorii noștri, puțin îndemânatici, sunt departe de mașiniștii din Bologna sau Paris. Oricum, mi-ai face o mare favoare dacă vei putea afla dacă acest transport a fost asigurat cu adevărat, așa cum am cerut. Al tău, L.D.

Cilindrii, cu roți dințate pentru angrenaje. Era prima aluzie la Mașina Analitică, dar, cu siguranță, nu și ultima. Am putut deduce, din alte scrisori către J.G. că mai fuseseră făcute trei sau patru transporturi spre Noua

Zeelandă, în 1852, deși se pare că acestea supraviețuiseră în bune condiții călătoriei.

Pentru mai multă concizie, L.D. făcuse numeroase abrevieri la copierea scrisorilor; „c“ era folosit pentru „care“ și „cu“, „pentru“ era prescurtat cu „p“ și așa mai departe. În general, ele nu împiedicau înțelegerea frazelor și refacerea originalului era ușoară, totuși înjuram când persoanele erau reduse la inițiale. Îmi venea imposibil să cercetez în urmă, pentru a le descoperi identitatea. A.v.H. era, probabil, cel mai mare călător și scriitor al lumii, Alexander von Humboldt, cel care a marcat științele naturii din Europa primei jumătăți a secolului trecut; și C.B. trebuia să fie, desigur, Charles Babbage. Dar cine naiba era J.G.? Era bărbat sau, poate, femeie?

După ce am răsfoit a treia oară registru, am dedus că acesta nu conținea doar copii ale scrisorilor trimise în Europa. Probabil începuse astfel, dar la un moment dat, L.D. îl folosisese și ca jurnal personal. Așa că, pentru februarie 1854, după o pauză de aproape patru luni, am găsit următoarele:

22 februarie. În sfârșit, acasă și mulțumesc Domnului că L. nu m-a însoțit, pentru că mărele sunt mai cumplite decât am visat vreodată, deși pentru băștinașii din echipaj ele nu înseamnă nimic. Ei rād în colții vijeliei și sar de pe vas fără teamă, în oceanul cel mai adânc. Oricum, perspectiva unei călătorii asemănătoare în timpul lunilor de iarnă ar opri și cel mai cutezător suflet, lucru care îmi sfidează imaginația.

L. a făcut un remarcabil progres în cercetările ei după plecarea mea. Crede acum că proiectul marii mașini poate fi supus unei îmbunătățiri considerabile și că aceasta ar putea deveni mai performantă și mai puternică decât a bănuieț vreodată A.L. Ultima, dragă doamnă, se luptă să scape de sub dominația tiraniceii sale mame, dar pare sortită să reușească cu greu. La cererea lui L., păstrează tăcerea și nu permite ca vreun cuvânt despre eforturile ei să ajungă înapoi în Anglia. Când această lucrare va fi totuși cunoscută, sunt sigur că mulți, din întreaga Europă, vor fi uimiți peste măsură de o asemenea muncă atât de ambițioasă, atât de nobilă și desfășurată în întregime de o femeie!

Deci, vestea morții tragice a Adei Lovelace, în 1852, se pare că nu ajunsese

în Noua Zeelandă. M-am mirat și am citit mai departe:

În timpul acesta, despre succesul propriilor mele eforturi, ce să îți spun? A fost modest, în cel mai bun caz. Am navigat spre insula numită de băștinași Rormaurma, care pe hărțile mele figurează ca Macwberry sau Macquarie. Este o lance mare de pământ, lungă de douăzeci și trei de kilometri, dar foarte îngustă și populată din plin cu pinguini și alte păsări marine. Totuși, despre „oamenii care iubesc gerul”, descriși de băștinași, dacă am interpretat corect limbajul lor, nu există nici un semn și n-am găsit obiectele pe care băștinași susțin că le fac acești oameni pentru a se exprima și pentru a se deplasa pe apă. Important este că poate eu am înțeles greșit motivul venerării acestor presupuși „oameni superiori” de către băștinași. Înainte de a le putea explica drumul spre Dumnezeu nostru și de a-L face acceptat de către ei.

Prima dată, când m-am uitat prin registru, răsfoisem a doua jumătate a scrisorii. Eram mai interesat de „progresul remarcabil” pe care îl menționa L.D. Abia ulterior am revenit și am insistat mai mult timp pe acest ultim paragraf.

Scrisorile ofereau o serie neregulată și tumultuoasă de instantanee asupra muncii desfășurate de Louisa. Se pare că ea se ocupa și de alte lucruri, putând să se consacre cercetării doar când îi permitea conștiința. Dar la începutul anului 1855, L.D. putea să afirme, într-o scrisoare pentru același corespondent necunoscut:

Dragă J.G., este terminată și funcționează! Și ca să spun adevărul, eu sunt cel mai surprins. Mi te imaginez clătănând din cap când citești aceste rânduri și nu pot nega ceea ce mi-ai spus cu mult timp în urmă, că draga noastră isteată este creierul familiei – o teorie pe care nu voi mai încerca niciodată să o contest.

„Este terminată și funcționează!” Citeam din nou prima propoziție, simțind fiori pe șira spinării, când s-a deschis ușa. Mi-am ridicat privirea, deranjat. Atunci mi-am dat seama că în cameră se făcuse răcoare, focul aproape se stinsese și, când m-am uitat la ceas, era aproape ora trei.

Bill intrase în odaie.

— Ai terminat de citit? Întrebă el, cu o

grabă care m-a asigurat că n-o să-i placă răspunsul meu.

— Mai am vreo zece pagini și termin scrisorile. Dar nici măcar nu m-am uitat pe tabele și pe desene. Stăteam în picioare, înțepenit, și mă foloseam de clește ca să adaug o jumătate de duzină de cărbuni în foc. Dacă vrei să vorbești acum cu mine, poți începe.

Frământarea interioară era evidentă pe fața lui, însă după câteva secunde a clătinat din cap.

— Nu. Te-aș putea influența să apuci aceeași cale de raționament ca și mine. Fără ca vreunul dintre noi să încerce asta. Amândoi știm cât de normal este să ne influențăm. Voi aștepta. Hai să coborîm spre Casa Mare. Annie mi-a spus să vin și să te iau, iar până vom ajunge acolo, ea va pregăti servirea ceaiului.

Stomacul meu mârâi la acest gând.

— Ce facem cu lucrurile astea?

— Lasă-le exact acolo unde sunt. Veți putea relua de unde ai rămas. Totul este în siguranță aici.

Am observat totuși că, după ce a spus asta, Bill a tras cu grijă apărătoarea de foc peste grătar, ca nici o scânteie să nu sară din întâmplare.

Afară se înseninase și plimbarea pe deal era exact ceea ce îmi trebuia. Ne aflam la 46° latitudine sudică, se apropia mijlocul iernii și soarele cobora deja spre dealurile vestice. Încă mai bătea vântul, tăios și rece. Dacă îmi imaginam o linie rectilinie prin emisfera sudică, nu exista uscat între mine și „marele Continent din Sud” despre care scrisese L.D. Spre est sau spre vest aș găsi doar ocean nesfârșit până în Chile și Argentina. Nu mă mai mira că vânturile băteau atât de puternic. Aveau drum fără obstacole pe jumătate din glob, ca să prindă viteză.

„Ceaiul” doamnei Trevelyan era unul de fermieri, principala masă gătită a zilei. Când am ajuns noi, Jim Trevelyan se așezase deja, cu cuțitul și furculița în mână. Era un bărbat de vreo șaptezeci de ani, însă zvelt, vânos și ager. Singurul semn al vârstei o constituia surzenia, pe care o susporta aplecându-se înainte, cu mâinile făcute pâlnie în jurul urechii drepte, în timp ce privea fix, cu o expresie intensă, vorbitorii.

Felul principal a fost o plăcintă consistentă, o delicată cu coajă groasă, făcută din carne de oaie, ceapă, mere și cuișoare. Am găsit-o absolut delicioasă și am încântat-o pe Annie Trevelyan înfulecând trei porții. Jim Trevelyan ne-a servit cu bere neagră făcută în casă. A spus că ne dă să gustăm, dar a aprobat încuviințând din cap când eu și Bill am procedat cu băutura ca și cu mâncarea.

După a treia cană de bere, alunecaserăm într-o stare plăcută de visare. Nu vorbeam și nici nu simțeam nevoia s-o fac. Mi-am jucat rolul imitându-l pe Jim Trevelyan, adică ascultându-l pe Annie, care ne povestea despre Casa Mare și despre familia ei, aprobând din cap când era cazul.

După ce farfuriile au fost spălate, ea a scos o valiză veche, plină de fotografii. Știa fiecare persoană, cine cu cine era rudă, de-a lungul a patru generații. După ce trecuse de jumătate, s-a oprit și a privit spre mine și spre Bill.

— Probabil vă plictisesc.

— Deloc, am spus.

Nu ne plictisea, căci entuziasmul ei pentru trecut era extraordinar. În felul ei, era un istoric, ca și Bill, sau ca mine.

— Continuă, te rog, adăugă Bill. Este chiar foarte interesant.

— Bine. Se înroși. Știți, m-am lăsat dusă de val, dar este atât de bine să ai din nou tineri în casă.

Bill mi-a surprins privirea. Tineri? Noi? Cu barba lui tot mai încărunțită și cu che-lia mea tot mai pronunțată. Annie însă continuă, revenind la trecut. Ajunsesem pe vremea primului Trevelyan și la construirea Casei Mari. Pe fundul cutiei erau două poze înramate.

— Și acum, m-ați prins, spuse Annie, râzând. Nu știu nimic despre astea două, deși, probabil, sunt cele mai vechi lucruri de aici.

Ni le-a trecut peste masă, să ne uităm, dându-ne câte una fiecăruia. A mea era o pictură, nu o fotografie. Reprezenta un bărbat durdu-liu, cu barbă și ochi limpezi, cenușii. Ținea o pipă lungă, de lut, într-o mână și mângâia capul unui câine cu cealaltă. Nu exista nici un indiciu asupra identității sale.

Bill o luase pe cealaltă și încă se uita fix la ea. Am întins mâna. În cele din

urmă, după o pauză lungă, mi-a dat-o și mie. Era altă pictură. Bărbatul era întors pe jumătate în profil, ca și cum s-ar fi uitat undeva, între pictor și femeie. Avea părul de culoare închisă și purta o mustață lungă, pe oală. Ea stătea alături, cu un buchet de flori în mână și cu bărbia ușor ridicată, într-o expresie de hotărâre sau de sfidare. Ochii ei răzbăteau dincolo de pictură, în mine și prin inima mea. În josul pozei, chiar deasupra ramei, erau patru cuvinte, scrise cu cerneală neagră: „Luke și Louisa Derwent“.

Nu puteam vorbi. Bill a întrerupt tăcerea.

— Cum de le ai pe astea două dacă ei nu erau din familie?

Vocea îi era răgușită și tremurată, totuși Annie nu păru să observe.

— Nu ți-am spus niciodată? Primul Trevelyan a construit Casa Mare, dar înainte fuseseră alții aici. Ei au locuit în Căsuță – aceasta a fost construită întâi, cu ani și ani în urmă, nu știu sigur când. Pozele astea trebuie să fie de la acea familie, cam asta pot să vă spun.

Bill s-a întors spre mine. Buzele îi erau întredeschise, dar în cele din urmă și le-a strâns și a rostit:

— Ai... vreau să zic, mai sunt și alte lucruri? Adică, lucruri care au fost în căsuță și acum sunt aici?

Annie scutură din cap.

— Mai erau, dar bunicul, tatăl lui Jim, a făcut curățenie într-o zi, nu mult după căsătoria noastră. Nu l-au preocupat lucrurile găsite de voi, pentru că nu folosisem niciodată spațiul de sub bucătărie. Eu le-am oprit pe astea două pentru că-mi plac pozele. Dar restul s-a dus.

Probabil că ne-a văzut, pe mine și pe Bill, strângându-ne în scaune, pentru că a clătinat din cap și a spus:

— M-am luat cu vorba și nu v-am dat desertul. Avem plăcintă de mere și brânză.

Când s-a ridicat de la locul ei pornind spre cămară, iar Jim Trevelyan a urmat-o afară din bucătărie, Bill s-a întors spre mine.

— Poți crede că nu m-am gândit niciodată să mă interesez? Adică, l-am întrebat pe Jim despre lucrurile care au fost în căsuță și el a răspuns că tatăl lui a aruncat totul, în afară de ceea ce ai văzut acolo.

Dar m-am oprit aici. N-am întrebat-o pe Annie.

— Nu-i nimic. Știm acum, nu-i așa? Luke Derwent este artistul, iar Louisa matematicianul și inginerul.

— Și programatorul... cu un secol înainte de timpul când se presupune că a apărut programarea calculatoarelor.

Bill s-a oprit. Nu puteam discuta despre asta până când eu nu examinam restul materialelor. Ne-am întrerupt conversația la întoarcerea lui Jim Trevelyan. Ținea în mână o carte uriașă, de mărimea unei valioare cu o copertă neagră, ornamentată, cu colțurile învelite în bronz.

— Ți-am povestit cum tata a aruncat totul, spuse el. Și a aruncat sau a ars destule. Era totuși un om religios și știa că nu-i bine să distrugi o Biblie. A lăsat-o să cadă pe masă, cu un zgomot surd, zguduind lemnul solid. Asta este din căsuță. Dacă vrei să vă uitați, chiar s-o luați cu voi înapoi, acolo, poștiți.

Am tras cartea spre mine și am desfăcut încuietoarea din metal masiv care o ținea închisă. După felul cum unele pagini nu erau perfect aranjate la margine, am știut că fuseseră incluse ulterior. În cameră se lăsase tăcere, pe când răsfoiam cu nervozitate foile.

Dezamăgirea ce a urmat m-a lăsat gol pe dinăuntru, ca și cum n-aș fi mâncat nimic toată ziua. Pagini inserate erau destule: cu flori sălbatice uscate, culese cu mult timp în urmă; am întors repede filele rămase, ca să mă asigur că nu mai exista nimic altceva. În final, am respirat adânc și am împins Biblia departe de mine.

Bill a tras-o în fața lui.

— Mai este o posibilitate, spuse el. Dacă, din întâmplare, familia lor a fost ca și a mea...

A dat la ultima pagină a Bibliei. Forzațul era dintr-o hârtie groasă, galbenă. Pe ea, o mână grijulie trasese arborele familiei Derwen, în cerneluri multicolore pastelate.

Plăcinta de mere și brânza fuseseră uitate, pe când eu și Bill, în prezența binevoitoare a lui Jim și a Anniei Trevelyan, examinam fiecare nume din generațiile prezentate și făceam o copie mai lizibilă.

În final, dezamăgirea păru și mai mare. Nici unul n-am recunoscut vreun nume, cu

excepția celor al lui Luke și Louisei Derwent, deja cunoscute. Singura noutate oferită de arborele genealogic era relația dintre cei doi: frați vitregi, având același tată. Nu existau date, iar Luke și Louisa reprezentau ultima generație consemnată în scris.

Eu și Bill am admis că ajunsesem într-un punct mort. Annie ne-a servit un desert tardiv, după care am împachetat cele două poze în învelitori impermeabile (deși nu ploua) și ne-am îndreptat din nou spre Căsuță, promițându-i Anniei că ne vom întoarce la micul dejun.

Mergeam în liniște când, deodată, la jumătatea dealului, Bill spuse:

— Îmi pare rău. Am remarcat și eu asemănarea cu Eileen. Știam că te va tulbura, dar n-am putut face nimic.

— Mai mult decât orice e vorba de expresia feței, am răspuns. Înclinarea bărbiei și privirea ei... Nu-i totuși decât o coincidență. Se mai întâmplă.

— E greu pentru tine, cred.

— Este în regulă.

— Bine. Vocea lui Bill îi arăta ușurarea. Nu aveam de gând să spun nimic, dar vroiam să mă asigur că te simți bine.

— Da, sunt bine.

Bine, cu excepția faptului că acum o lună, un prieten vechi, bine intenționat, mă întrebuse:

— Te gândești la Eileen ca la iubirea vieții tale?

Și inima îmi căzuse într-un gol căscat în mijlocul pieptului și se oprise ca o piatră rece în cavitatea stomacului.

Când am ajuns la Căsuță, am recunoscut oboseala drumului și m-am dus direct spre pat. Cu atâta bere tare, făcută în casă de Jim Trevelyan, somnul meu trebuia să fie adânc și fără vise. Însă amintirea morții, odată trezită, nu se lăsa ușor.

Imagini ale Eileeniei din trecutul fericit mă năpădeau, amestecându-se și fuzionând cu pozele familiei Derwent. Chiar și în somn, am simțit o tristețe profundă. Și vechiul sentiment de neputință a revenit, spunându-mi că am fost incapabil să schimb în vreun fel singurul eveniment din viața mea, care a contat cu adevărat.

Cu gândurile încă duse spre cealaltă jumătate a lumii și într-un alt timp, m-am

trezit târziu, după ivirea zorilor. Focul, potrivit de Bill înainte de a ne culca, dogorea încă sub cenușă iar o mână de lemne și câțiva cărbuni erau tot ce-i trebuia pentru a-l readuce la viață.

Bill continua să doarmă când am aprins lămpile cu petrol, am tras mai aproape cele trei registre și m-am așezat să citesc. Hotărâsem să vorbesc cu el până când va veni timpul să coborîm la Casa Mare pentru micul dejun, dar era mai greu decât mă așteptasem. Ieri fusesem foarte obosit, acum trebuia să revin și să recitesc niște scrisori, înainte de a putea continua.

Eram în primăvara anului 1855, cu un model de Mașină Analitică terminat și funcțional. Totuși acum, când doream cu disperare să aflu mai multe detalii, Luke Derwent mă frustra. Absentase patru luni din jurnal și se întorsese nu ca să noteze ce făcuse Louisa, ci pentru a umple paginile cu ceea ce-l preocupa pe el.

21 septembrie, 1855. Slavă Ție, Dumnezeuule Atotputernic și lasă-mă să mă rog ca niciodată să nu mai am îndoieli. Eu și L. ne minunasem, de atâtea ori, de hotărîrea noastră de a veni aici. Nu am regretat niciodată, dar ne întrebam dacă o făcusem din motive egoiste. Acum, în sfârșit, este limpede că urmărim un țel mai înalt.

Ieri m-am întors din recenta călătorie pe insula Macquarie. Ei erau acolo! „Oamenii cărora le place gerul”, așa cum mă asiguraseră prietenii mei băștinași. De fapt, ei găsesc clima insulei prea călduroasă, cu excepția lunilor de iarnă, din mai până în august și erau pe punctul de a pleca din nou, pe când vasul nostru se apropia de coastă. Aceasta pentru că sunt migratori și-și petrec majoritatea anului într-un loc mai îndepărtat.

Băștinașii îi numesc „oameni” și eu trebuie să fac la fel, pentru că, deși nu păstrează nici cea mai vagă înfățișare umanoidă sunt, fără îndoială, inteligenți. Pot vorbi cu băștinașii cu ajutorul unei cutii pe care o poartă peste tot. Au unelte uimitoare, capabile să fabrice cu mare viteză cele necesare vieții. Conform translatorilor mei băștinași, deși își au baza permanentă altundeva în această emisferă, ei vin de fapt de „mult, mult mai de departe”. Aceasta înseamnă pentru maori dincolo de mări, deși sunt puțin sigur de această concluzie. Și au puteri minunate în privința medicinei. Băștinașii maori jură că unul dintre ei, care mai avea cel mult o zi de trăit din cauza

unor răni cangrenate, a fost vindecat în câteva ore. O femeie a fost ținută, înghețată de vie, o iarnă întregă până a putut fi tratată și s-a refăcut prin minunatul tratament medical adus din locurile unde stau permanent „cei ce iubesc gerul” (pentru care acum, într-adevăr, e de datoria mea să găsesc un nume mai bun). Trebuie să adaug că sunt prietenoși și chiar m-a amuzat dorința de a le desena detaliat forma. Mi-au cerut, printr-un interpret maor, să vorbesc în engleză și m-au asigurat că până la următoarea mea vizită vor putea să vorbească în propria-mi limbă.

Totul este fascinant, dar nu pot depăși o întrebare esențială: Aceste ființe au suflete nemuritoare? Nu putem lua o decizie finală asupra acestei probleme, dar L. și eu am căzut de acord că în acțiunile noastre trebuie să presupunem că răspunsul este „Da”. Căci dacă noi trebuie să creștinăm măcar una dintre aceste făpturi, care altfel ar muri fără binecuvântare, atunci, desigur, este de datoria noastră să facem astfel.

Era o divagare atât de stranie de la subiectul Mașinii Analitice, încât am stat și am privit îndelung pagina. Următoarea, cu izbucnirea emoțională pe care o cuprindea, părea să mă îndepărteze și mai mult.

Dragă J.G., am cele mai proaste vești din lume. Cum să-ți pot spune – vechea boală a lui L. a revenit și, vai!, este mai rău ca înainte. Ea nu mi-a spus nimic, dar ieri am descoperit sânge pe batista ei și nu a putut nega această dovadă. La insistențele mele a fost la un medic, iar diagnosticul este cu adevărat înfricoșător. Ea este uimitor de calmă în privința viitorului, dar eu nu pot rămâne atât de indiferent. Mă rog pentru ea, draga mea prietenă, așa cum m-am rugat mereu.

Scrisoarea era datată 25 septembrie, la doar câteva zile după întoarcerea lui din călătorii. Imediat în continuare, ca și cum Luke nu și-ar fi putut stăpâni gândurile, jurnalul urma:

Louisa insistă în ceea ce eu nu pot crede: că boala nu este decât pedeapsa Domnului pentru păcatul amândurora. Calmul și curajul ei sunt de necrezut. Este mulțumită că eu rămân sănătos și pare împăcată cu perspectiva propriei morți, așa cum eu nu m-aș putea resemna niciodată. Dar ce pot face? Ce? Nu pot să stau și să-i văd agonia

lentă. Exceptând faptul că nu va fi îndelungată. Șase luni, nu mai mult.

Călătoriile lui în colonia „celor ce iubesc gerul“ au fost uitate. Mașina Analitică nu mai prezenta nici un interes. Dar acele rânduri din jurnal mi-au spus multe. Am scos poza cu Luke și Louisa Derwent și am privit-o fix, când Bill s-a repezit din dormitor, cu părul zburlit.

De data aceasta, simțeam nevoia disperată să vorbesc.

— Știu! Știu de ce ai făcut tot drumul până-n Noua Zeelandă.

Privea țintă la mine și la poza pe care o țineam în mână.

— Cum așa?

— Ar fi trebuit să ne dăm seama aseară. Îți amintești arborele genealogic din Biblie? Arăta că ei sunt frați vitregi. Și asta.

I-am întins poza.

S-a frecat la ochi și a examinat-o atent.

— Ce este cu ea?

— Bill, este o poză de nuntă. Vezi buchetul și inelul de pe degetul ei? Nu s-ar fi putut căsători în Anglia, scandalul ar fi fost prea mare. Dar aici, unde nu-i cunoștea nimeni, au putut începe o viață nouă și au trăit ca soț și soție.

Ochii îi străluciră spre registrul deschis și clătină din cap.

— La naiba, ai dreptate. Așa se explică totul. Păcatul lor... Ai ajuns la asta?

— Tocmai acolo eram.

— Atunci, aproape ai terminat. Citește ultimele pagini, apoi hai să ne îndreptăm spre Casa Mare, pentru micul dejun. Putem vorbi pe drum.

S-a întors și a dispărut în dormitor. Am răsfoit registrul. Așa cum spusese Bill, mă apropiasem de locul unde începeau paginile albe.

Mai era doar o scrisoare, către aceeași prietenă îndepărtată. Era datată 6 octombrie 1855 și avea un ton calm, chiar cinic.

Dragă J.G., L. și eu ne vom îmbarca peste câteva zile pentru o călătorie spre o insulă îndepărtată, unde locuiesc niște băștinași păgâni, Eteromorfi (ca să folosesc denumirea preferată de L. pentru ei, deși sunt foarte diferiți ca aspect de oameni, având aparent aceleași puteri raționale). Acestor ființe le dorim din toată inima să-și

însușească binecuvântarea Domnului Nostru, Iisus Hristos. Va fi un voiaj periculos. Deci, dacă nu vei mai auzi nimic despre noi timp de patru ani, te rog să dispui de averea noastră conform instrucțiunilor mele recente. Sper că aceasta nu este ultima mea scrisoare pentru tine; oricum, te asigurăm că vorbim mereu despre tine și ești permanent în gândurile noastre. Împărțind aceeași dragoste a salvatorului nostru, L.D.

Era urmată de notele personale mângălite.

Aș putea să o mint pe Louisa și lumea întreagă, dar nu mă pot amăgi singur. Dumnezeu să mă ierte când mărturisesc că convertirea Eteromorfilor nu este principala mea realizare. În vreme ce mesajul lui Hristos ar mai putea aștepta până când ei se vor întoarce la baza lor de iarnă, de pe insula Macquarie, alte probleme nu pot aștepta. Biata mea Louisa... Șase luni, cel mult. Deja slăbește și roșeața febrei i-a cuprins obraji. Luna următoare va fi prea târziu. Trebuie să o iau acum și să-mă rog ca relatările maorilor despre extraordinarele însușiri curative ale Eteromorfilor să nu fie simplă ficțiune.

Vom duce cu noi cuvântul lui Hristos. Louisa este încrezătoare că acesta e suficient pentru orice țel, în timp ce eu, apostat de rând, sunt stăpânit de îndoieli. Să presupunem că ei rămân, respingând adevărul divin, o națiune de negustori? Știu exact ce vreau de la ei. Dar eu ce am să le ofer în schimb?

Poate că acesta este cu adevărat un miracol al bunăvoinței Domnului. Pentru că eu pot oferi ceea ce nici un om nu a mai văzut vreodată, o minune a acestei epoci și a oricărei alteia: marea Mașină a Louisei, care, prin operații mecanice, pare să imite gândirea ființelor vii, raționale. Aceasta, cu siguranță, trebuie să fie de valoare inestimabilă și de interes pentru orice ființă, indiferent cât de avansată.

Urma apoi fragmentul final, cu scrisul unui om în grabă frenetică.

Louisa a terminat, în sfârșit, prelucrarea informațiilor pe care le-am primit de la Eteromorfi. Avem destinația precisă și plecăm mâine dis-de-dimineață. Suntem bine aprovizionați și echipajul nostru de localnici este gata și mult mai încrezător decât mine. Cum spunea Rabelais, „*Je m'en vois*

chercher un grand peut-être“. Să mă ajute
Domnul să-l gădesc.

„Voi căuta un mare «probabil»“. Tremuram când m-am ridicat și m-am dus spre dormitor, unde Bill își punea un pulover.

— Mașina Analitică... Au luat-o cu ei când au plecat.

— De acord. Expresia de pe fața lui era un amestec ciudat de satisfacție și frustrare. Dar acum, spune-mi un lucru. *Unde s-au dus?*

— Nu pot răspunde.

— Trebuie. Uită-te la asta. În spatele meu Bill se îndreptase spre bucătărie, cu brațele pe jumătate băgate în mâneci. A luat teancul de desene pe care le adusesem din beci. Tu te-ai uitat puțin la ele, dar eu le-am examinat la fel de mult ca și pe scrisori. Poftim.

Mi-a dat un desen în creion și cerneală care prezenta una dintre creaturi, văzută din față. Era o abundență de membre fusiforme – am numărat paisprezece, plus patru antene subțiri, ca niște mustăți – și ceva ce consideram a fi două perechi de ochi, în orbite ușor ieșite în afară.

Acestea constituiau trăsăturile evidente. În următoarea secundă, privirea mi-a fost atrasă de săculeții din părțile laterale care nu făceau parte din trup și păreau fixați într-o anumită poziție. Patru membre țineau un obiect liniar, cu numere marcate pe lungime.

— Asta este o scală, spuse Bill, când am pus un deget pe ea. Dacă desenul e corect, și n-am nici un motiv să cred că Luke Derwent l-ar fi greșit, „Eteromorfiile“ aveau cam un metru înălțime.

— Sacii laterali sunt pentru unelte.

— Unelte, mâncare, echipament pentru comunicații – ar putea fi orice. Vezi acum de ce îți-am spus că în ultimelne două săptămâni am crezut că o să înnebunesc? Să am toate astea în față și să nu știu ce să fac cu ele...

— Locul acela, pe care l-a menționat el, Insula Macquarie...

— Destul de real. La aproape unsprezece kilometri sud-vest de aici. Dar îți garantez că nimic de acolo nu este legat de asta. Insula e prea mică, a fost vizitată prea des. Orice similar Eteromorfilor ar fi

fost relatat, iar și iar. În plus, Derwent n-a spus că se duceau acolo. Indica alt loc, baza lor permanentă. Oriunde ar fi fost asta. (Ochii lui Bill scânteiau, iar buzele îi tremurau. Trăise cu toate acestea prea mult timp și acum era pe muchie de cuțit.) Ce facem?

— Mergem la Casa Mare, ca să mâncăm ce ne-a pregătit Annie. Și vom discuta pe drum. I-am luat brațul. Vino.

Aerul rece al dimineții ne-a pătruns de îndată ce am pășit dincolo de ușă. Așa cum sperasem, îl învioră și-l liniștește pe Bill.

— Poate că mai departe nu mai putem merge singuri, spuse el cu voce scăzută. Poate că ar trebui să facem public totul și să anunțăm lumea ce am descoperit.

— Am putea s-o facem. Dar nu obținem nimic.

— De ce?

— Pentru că, dacă te gândești mai bine, n-am găsit nimic. Bill, dacă n-ai fi fost tu cel care mi-a trimis scrisoarea și pachetul cu documente, știi ce aș fi spus?

— Mda. Altă aiureală.

— Sau altă fraudă. Mi-am dat seama că nu-i așa, după ce am citit scrisorile acelea. Dacă Jim și Annie Trevelyan ar fi găsit ceva în beci și l-ar fi trimis la Christchurch, ar fi fost plauzibil. Îți dai seama imediat că ei nu știu nimic despre Babbage, calculatoare, ori programare. Dar dacă vrei doi oameni care să fi pus la cale o farsă de proporții, va trebui să umbli mult ca să găsești pe cineva mai potrivit decât noi doi. Oamenii ar spune, aha, sunt unii care se ocupă de calculatoare și de istoria științei, le lipsește o doagă și au plănuit o șarlatanie, pentru a prosti pe toată lumea.

— Dar nu suntem așa!

— Cine știe asta în afară de noi doi? Nu avem nimic să arătăm. Ce facem, ne ridicăm și spunem, ah, da, a existat cu adevărat o Mașină Analitică, dar a fost luată pentru a fi arătată unor extraterestri? Și, din păcate, nici nu știm unde sunt ei.

Bill oftă.

— Chiar așa. Ar fi mai bine dacă am spune că a fost furată de zâne.

Ajunsesem la Casa Mare. Când am intrat, Annie Trevelyan ne-a privit și a spus:

— Vai, înseamnă că aveți vești proaste!

Cum ne aşezasem la masă, începu să ne servească prăjituri calde și cărnați. Ei bine, nu are importanță ce este, nu uitați un lucru: amândoi sunteți tineri și sănătoși. Orice ar fi, nu-i sfârșitul lumii.

Doar că așa părea. Cred însă că amândoi ne-am dat seama că Annie Trevelyan era mai deșteaptă decât noi.

— Repet întrebarea, zise Bill după o clipă sau două. Ce facem acum?

— Servim micul dejun și ne întoarcem la Căsuță. Vom relua totul, împreună. Poate ne-a scăpat ceva.

— Da. Oricum, este o lună din viața mea.

Bill începuse deja să înfulece dintr-un morman de cărnați de vită și asta era un semn bun. El și eu eram ceea ce, în mod normal, Annie numea „mari mâncători”, iar alții, mai puțini amabili, ne-ar fi spus mîncăi.

Ne-a dat să mâncăm până când am refuzat orice altă îmbucătură, apoi ne-a urât:

— Mergeți și să vă fie de bine. Totul va fi în ordine. Știu că așa va fi.

Era bine că măcar o persoană din lumea întreagă avea încredere în noi. Sătui, ne-am târât înapoi pe deal. Mă simțeam bine și eram optimist. Cred însă fiindcă materialele erau încă noi pentru mine. Bill trebuie să se fi zgâit la ele până îi ieșiseră ochii din cap.

Reveniți la Căsuță, ne-am apucat serios de lucru. Am parcurs din nou scrisorile și jurnalul, pagină cu pagină, dată după dată, frază după frază. Nimic nou, deși acum, după ce le revăzusem, puteam remarca din nou ambivalența frate-soră/soț-soție.

Au urmat desenele. Eteromorfii erau atât de stranii ca înfățișare, încât deseori ne întrebam despre funcțiile organelor sau despre micile obiecte care, la o examinare mai amănunțită, păreau a fi prinse cu curele în jurul corpurilor lor sau ținute în unele din numeroasele gheare, totuși, la sfârșitul analizei noastre, nu văzusem nimic care să ne schimbe părerile, sau sporească cunoștințele.

Mai rămăsese un singur lucru: registrul cu tabele de numere, scris de Louisa Derwent. Bill l-a deschis la întâmplare și am privit țintă pagina, în tăcere.

— Este datată octombrie 1855, ca toate celelalte, am spus eu, data când au plecat ei.

— Corect. Și Luke a scris: Louisa a terminat calculele necesare.

Bill se încruntase asupra listei de numere, acuzând-o că nu-și dezvăluie secretele.

— La ce erau necesare?

M-am aplecat peste umărul lui. Tabelul conținea douăzeci de înregistrări ciudate, fiecare reprezentând un număr de două sau trei cifre.

— Nimic deosebit. Totuși, din cauza datei, este logic să presupunem că au legătură cu călătoria. La ce altceva ar fi lucrat Louisa în ultimele săptămâni?

— Nu pare deloc un ghid de navigație. Pot fi însă rezultate intermediare. Foi de calcul. Bill a revenit la prima pagină din registru și la primul tabel. Astea pot fi distanțele până la locurile unde trebuiau să ajungă.

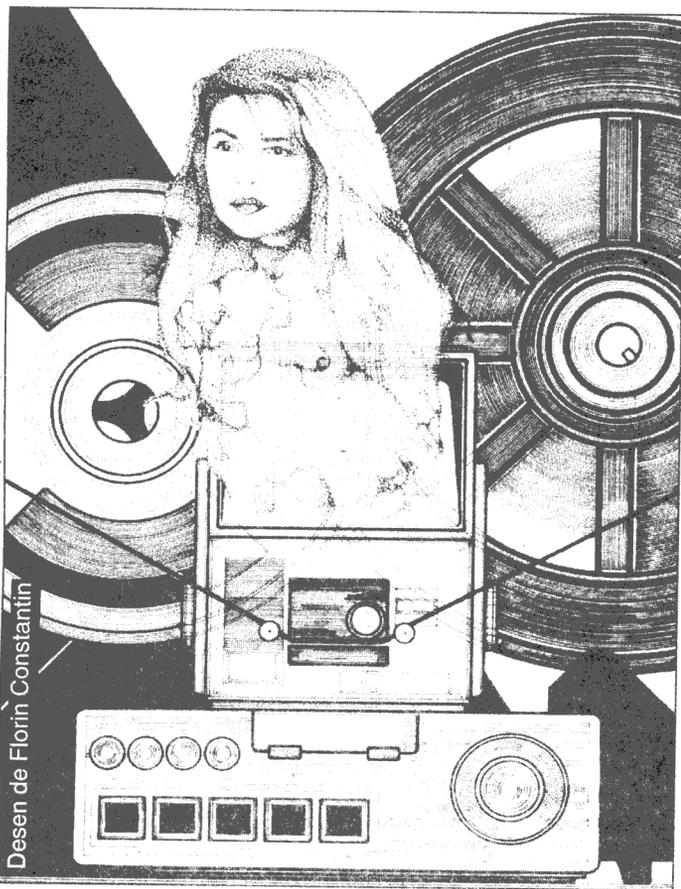
Puteau fi. În același timp, puteau fi timpi, greutate, unghiuri, sau o sută de alte lucruri. Chiar dacă erau distanțe, nu aveam nici o idee asupra unităților de măsură folosite. Puteau fi mile, mile marine, kilometri, sau orice altceva.

Se părea că ofeream o critică distructivă, dar Bill știa mai bine. Fiecare trebuia să joace rolul avocatului diavolului, verificând celelalte etape parcurse, dacă vroiam să evităm gândirea confuză și presupunerile nedorite.

— Voi accepta totul, spuse el calm. Am putea testa și abandona o duzină de ipoteze înainte de a termina. Dar hai să începem să le emitem și să vedem unde duc. Oricum, trebuie să luăm în considerare o ipoteză esențială: aceste tabele au fost folosite în vreun fel de Luke și Louisa Derwent, pentru a-i ajuta să ajungă la Eteromorfii. Să pornim de aici și să nu pierdem din vedere singurul obiectiv pe care-l urmărim: vrem să găsim baza Eteromorfilor.

Nu era nevoie să-mi expună implicațiile. Dacă puteam găsi baza, poate că Mașina Analitică era încă acolo. Iar eu nu aveam nevoie să-i prezint cealaltă posibilitate copleșitoare: eventualitatea ca familia Derwent să fi pierit în cursul călătoriei și corpurile lor să zacă undeva, pe fundul oceanului.

Am început să lucrăm asupra tabelelor, propunând și respingând interpretări. Munca

putut dezvălui, cel puțin în principiu, locul de pe Pământ cu probabilitatea maximă de a fi fost destinația familiei Derwent.

O mulțime de „dacă“. Mai rău era însă că nici Bill și nici eu nu vedeam o abordare sistematică pentru găsirea soluției. Chiar și cu cel mai rapid calculator, metoda aproximărilor succesive ar fi durat cât restul zilelor noastre. Sperasem că metodele moderne de calcul și puterea mărită de procesare ar putea întrucâtva compensa toate celelalte informații pe care Louisa Derwent le avusese la dispoziție și care nouă ne lipseau. Și așa, nu ne apropiam prea mult de rezolvare.

Am acceptat acest lucru, în cele din urmă, stând în bucătărie și privindu-ne fix unul pe celălalt.

— Unde-i cel mai apropiat telefon? am întrebat.

— La Dunedin, probabil. De ce?

— Am ajuns singuri cât de departe am putut. Acum avem nevoie de ajutorul unui expert.

— Îmi displace să fiu de acord cu tine, se ridică în picioare Bill, dar trebuie să fiu. Problema ne depășește. Avem nevoie de cel mai bun analist numeric pe care-l putem găsi.

— E cel pe care am de gând să-l sun.

— Dar ce-i vei spune? Ce vom spune oricui?

— Fragmente.. Cât mai puțin. Mă îmbrăcam cu pardesiul, luând cu mine și rezultatele muncii noastre. Pentru moment, va trebui să aibă încredere în noi.

— Ar trebui să fie la fel de nebuni ca și noi, spuse el.

Partea bună era că oamenii de care aveam nevoie tindeau să fie exact așa. Bill mă urmă afară.

Nu ne-am oprit la Dunedin. Am făcut tot drumul până la Christchurch, unde Bill putea obține o linie liberă la sistemul telefonic al universității.

Am găsit o cameră liniștită și am sunat

era obositoare, cerea timp și ducea spre o mulțime de fundături, totuși nu vroiam să renunțăm. Din punctul nostru de vedere, progresam atâta timp cât puteam gândi și verifica noile ipoteze de lucru. Adevăratul eșec apărea doar dacă epuizăm ideile.

Ne-am oprit numai din două motive: somnul și mesele la Casa Mare. Cred că urcarea și coborîrea dealului, ca și orele petrecute cu Jim și Annie Trevelyan ne-au menținut relativ raționali și echilibrați.

Au trecut cinci zile. Nu aveam nici o soluție; informațiile din registru erau insuficiente. În sfârșit, pe la amiaza celei de a șasea zile, s-a ivit o problemă.

O problemă de matematică. Reușisem, cu ajutorul unei liste înspăimântător de lungi de presupuneri și prin multă muncă, să reducem raționamentele și calculele noastre la o optimizare neliniară destul de complicată. Dacă avea un maxim global și putea fi rezolvată pentru acel maxim, ar fi

la departamentul de știință a calculatoarelor din Stanford. N-am nimerit direct, dar am reușit să gădesc omul pe care îl vroiam, după câteva poticneli – mă surprindea că un burlac peripatetic și sociabil ca el nu se afla, de obicei, pe alt continent.

— Unde ești? spuse Gene, de îndată ce află cu cine vorbea.

Poate părea o introducere ciudată pentru o conversație cu cineva cu care n-ai mai vorbit de un an dar, în general, când unul dintre noi telefona celuilalt, însemna că era prin apropiere. Apoi, serveam o masă împreună, discutam despre viață, moarte și matematică și ne alinam durerile strânse pe drumurile vieții.

— Sunt în Christchurch. Christchurch din Noua Zeelandă.

— Aha. La celălalt capăt al firului s-a lăsat o pauză abia perceptibilă, după care urmă: Sunt atent. Te simți bine?

— Da. Am nevoie de un algoritm.

Am schimbat natura problemei și după ce am terminat, el spuse:

— Se pare că-i vorba de o variantă de nedeterminare, ca în problema Vânătorului Ambulant, unde ai informații incomplete despre puncte.

— Așa ni s-a părut și nouă. Știm câteva distanțe și faptul că unele locuri, ca și destinația finală, trebuie să fie pe uscat. De asemenea, limitele acesteia impun alte restricții căilor pe care le putem folosi. Necazul este că nu avem nici o idee despre cum se rezolvă totul.

— Asta chiar că-i ceva, spuse Gene – și așa gândea. Aproape că-l puteam auzi frecându-și mâinile la perspectiva unei probleme complet noi. După felul cum o expui, este în mod sigur ne-polinomială, doar dacă n-ai putea obține mai multe informații. Nici eu nu știu cum se rezolvă, însă am câteva idei. Va trebui să-mi dai toate detaliile.

— Așa intenționez. Asta a fost doar ca să-ți dau de gândit. Plec de aici cu avionul de la miezul nopții și aterizez la San Francisco pe la opt dimineața. Voi fi la tine pe la unsprezece și jumătate. Am detaliile scrise.

— E chiar atât de urgent?

— Așa se pare. Poate vom discuta în timpul cinei.

După ce am închis, l-am văzut pe Bill

Rigley clătînând îngrijorat din cap.

— Ești sigur că știi ce faci? Va trebui să-i spui cât mai puține.

— Mai puține decât crezi. Gene ne va ajuta, îți promit.

Abia acum mi-am dat seama ce făceam. Puneam laolaltă fărâmele intelectuale pe care le strânsesem într-un sfert de secol.

— Haide, zise el. Să mai parcurgem încă o dată totul. O vom scoate la capăt cumva.

Diviziunea finală a muncii a fost ușor de îndeplinit. Bill a trebuit să se întoarcă la Căsuță și să se asigure că nu ne-a scăpat nici o informație, cât de mică, ce ne-ar fi fost utilă. Eu trebuia să mă îndrept spre Statele Unite și să încerc să rezolv problema noastră de calcul. Estimările preliminare ale lui Bill, de două mii de ore pe un Cray-YMP, nu erau încurajatoare.

Am ajuns la San Francisco cu o oră întârziere față de program. Am recuperat însă timpul pierdut pe drumul spre Palo Alto și pe la prânz stăteam în camera de zi a casei lui Gene din Constantza.

Ca să fiu sincer, el nu așteptase sosirea mea. Luase deja legătura cu o jumătate de duzină de indivizi risipiți prin Statele Unite și Canada, să afle dacă exista ceva nou și incitant în cazul problemei la care lucram. I-am oferit o versiune restrânsă a poveștii cu Louisa Derwent și Mașina Analitică dispărută, omițând toate aluziile la extraterestri, și apoi i-am arătat o copie a analizelor noastre și a datelor primare, de la care pormisem. Pe când începuse să lucreze asupra lor, i-am împrumutat telefonul și am abordat plictisit următoarea fază.

Gene, avea să ne dea un algoritm, eram sigur și avea să fie cel mai bun pe care ni-l putea oferi analiza numerică din zilele noastre. Dar chiar și cu cel mai bun, eram conștienți că va trebui să facem față unei probleme de calcul formidabile.

N-am așteptat să văd doar cât de formidabilă. Presupunând că eu și Bill aveam dreptate, mai trebuiau și alte certitudini. Urma să avem nevoie de o bază de date digitală, a întregii lumi, sau cel puțin a emisferei sudice, cu granițele uscat/apă definite. În acest timp, apelurile mele telefonice îmi dăduseră un răspuns puțin satisfăcător. Agenția de Cartare a Serviciului de Apărare ar fi putut deține ceea ce-mi trebuia, dar

aproape sigur că nu punea datele la dispoziția oricui. Prietenul meu (după garantarea anonimatului) mi-a promis să facă niște cercetări și să-mi furnizeze un set de date sau să-mi indice cele mai bune surse.

Mai aveam de dat un telefon, lui Marvin Minsky de la laboratoarele MIT Media Lab. Pe când formam numărul, m-am uitat la ceas: unu și patruzeci și cinci. Pe Coasta de Est se apropia sfârșitul programului zilei. Personal, mă simțeam cu mult trecut de sfârșitul programului.

Din nou am avut noroc. A venit la telefon părând ușor surprins. Ne cunoșteam unul pe celălalt, dar nu foarte bine – nu în felul în care-l știam pe Bill, sau Gene.

— Mai ai relații bune de lucru cu Corporația Mașinilor Gânditoare? am întrebat.

— Da.

Dacă un cuvânt declarativ putea fi o întrebare, acesta era.

— Și Danny Hillis încă este șeful cercetătorilor, nu-i așa?

— Da, este.

— Bine. Îți amintești că ne-ai prezentat acum câțiva ani, în Pasadena?

— Cu *Voyager Neptune*. Îmi aduc aminte foarte bine.

Acum vocea lui părea și mai confuză. Nu-i nimic. Eram mai obosit decât credeam și mă luptam să opresc gândurile care mi se învâlmășeau în minte.

— Cred că voi avea nevoie de vreo două sute de ore, am spus, pe cea mai rapidă Mașină de Conectare de acolo.

— Nu vorbești cu persoana potrivită.

— S-ar putea să am nevoie de acces cu prioritate la nivel înalt, am continuat, ca și când nu l-aș fi auzit. Ai câteva minute, ca să-ți spun de ce-mi trebuie?

— Sunt banii tăi. Acum glasul părea puțin sceptic, totuși puteam spune că era intrigat.

— E nevoie să ne vedem personal. Poate mâine dimineață?

— Vineri? Așteaptă o clipă.

— Oriunde vei dori, am spus, pe când la celălalt capăt al firului se auzea o conversație mormăită. Nu va dura mult. Ai spus că mâine este vineri?

Se părea că pierdusem pe undeva o zi. Nu avea importanță. Până mâine după-amiază urma să termin totul și să dorm în weekend.

Totul gonise, din ce în ce mai repede, spre o concluzie inevitabilă. Și în acel moment, exact când Bill și eu doream viteză maximă, evenimentele se desfășurau tot mai încet, până la a se târî.

La o privire retrospectivă, încetinirea exista doar în mintea noastră. Conform oricărui standard normal, progresul fusese spectaculos de rapid.

De exemplu, Gene a alcătuit algoritmul în mai puțin de o săptămână. Încă vroia să-i mai facă o ultimă șlefuire, optimizându-l pentru prelucrare paralelă, dar nu avea rost să așteptăm cu programarea. Între timp, Bill venise din Noua Zeelandă și eram amândoi în Massachusetts. În zece zile am conceput un program funcțional iar baza cu date geografice era conectată.

Am utilizat pentru prima oară Mașina de Conectare chiar în aceeași seară. A fost un succes, dacă prin „succes” se înțelege că n-a explodat. Dar a eșuat în a produce vreun tip de maxim bine definit.

Așa au început orele plictisitoare. Parametrii introduși, pe care-i consideram incerti, trebuiau testați până la epuizarea seriei, în orice variantă posibilă. Bineînțeles, am stabilit ca programul să efectueze varierea automată a parametrilor și să treacă la cazul următor ori de câte ori forma soluției era nesatisfăcătoare. Și tot de la sine înțeles, ne puteam hotărî cu greu să părăsim calculatorul. Vroiam să vedem rezultatele fiecărei execuții, să fim acolo când – sau dacă – se ivera, în sfârșit, rezultatul dorit.

După patru zile întregi, nimic încurajator nu grăbea rezolvarea. Toate maximele calculate erau din păcate prea departe și inacceptabil de slab definite. Bântuiam prin camera unde se afla mașina, dispărând doar pentru mese luate în grabă și pentru câte un pui de som. Era ca pe vremea tinereții noastre, când se cunoștea doar depanarea manuală a programelor. În orele târzii ale nopții simțeam o confluență ciudată a generațiilor de calculatoare. Iată-ne lucrând ca și cu mulți ani în urmă, dar folosind cea mai avansată mașină din prezent, pentru o întrebare stranie asupra propriului ei strămoș.

Probabil că noi eram o teribilă bătaie de cap pentru operatori, pentru că interveneam asupra datelor introduse și ne agitam în privința rezultatelor, totuși nimeni nu

spunea vreun cuvânt nepolitic. Simțiseră probabil, din zvonuri vagi, sau din comportamentul nostru tot mai neliniștit, că aceste calcule implicau ceva foarte important pentru noi. Ne încurajau să mâncăm și să ne odihnim; și părea aproape inevitabil ca atunci când, în sfârșit, rezultatul pe care Bill și eu îl așteptam de atâta timp s-a ivit din furtuna electronică a activității Mașinii de Conectare, nici unul dintre noi să nu fie acolo, pentru a-l vedea.

Apele au venit la opt și jumătate dimineața. Plecasem cu o oră înainte și șerveam oboșiți un mic dejun la motelul Royal Sonesta, nu departe de instalație.

— Am ceva ce cred că trebuie să vedeți, spuse cu o voce ezitantă operatorul de serviciu. (Ne urmărise respingând mai bine de o mie de rezultate și șovăia acum să ne ațâțe speranțele.) Una dintre rulări indică un pisc ascuțit. Chiar îngust și compact.

Deduseră ce căutam noi.

— Venim acum, spuse Bill.

Micul dejun a fost lăsat mâncat pe jumătate — un eveniment rar pentru amândoi — iar în mașină nici unul dintre noi nu se putea gândi să spună ceva.

Rezultatele erau exact așa cum zisese operatorul. Funcția densitate de probabilitate, bi-dimensională, era un set de elipse concentrice, înconjurând un singur loc de pe Pământ. Puteam verifica și coordonatele cu ajutorul bazei de date geografice, dar eram mult prea grăbiți. Bill cărase după el un atlas Times, tot drumul de la Auckland și-l lăsase în odaia calculatorului. Acum răsfoia prin el, căutând latitudinea și longitudinea definite prin rezultatul programului.

— Dumnezeu! spuse el după câteva secunde. Este Georgia de Sud. După prima mea reacție de surprindere — Georgia de Sud! Cum a putut familia Derwent să întreprindă o călătorie spre o destinație atât de absurdă, în sudul Statelor Unite? — am văzut unde arăta degetul lui Bill.

Insula Georgia de Sud. Abia auzisem despre ea, însă este un petec izolat de pământ, în sudul îndepărtat al Oceanului Atlantic.

Bill, desigur, știa multe despre ea. Observasem mai demult faptul ciudat că oamenii care trăiesc la sud de ecuator par să cunoască mult mai multe despre

geografia emisferei lor, decât știm noi despre a noastră. Explicația lui Bill, că în sud este mai puțin uscat pe care să-l cunoști, este adevărată, totuși nu întrutotul convingătoare.

Oricum, nu avea importanță, pentru că după patruzeci și opt de ore știam și eu aproape tot ce era de știut despre Georgia de Sud. Nu mare lucru. Potirul Graal, pe care Bill și cu mine îl căutasem atât era o insulă pustie, de aproape o sută șazececi de kilometri lungime și trei kilometri lățime. Cei mai înalți munți erau remarcabili, ridicându-se până la aproape trei mii de metri iar pantele lor spre mare reprezentau un haos înspăimântător de stânci și ghețari. N-ar fi fost corect să afirmăm că în interior nu exista nimic interesant, pentru că nimeni nu se obosise vreodată să exploreze.

Georgia de Sud se bucurase de un scurt moment de glorie la sfârșitul secolului trecut, când constituise o bază pentru vânătorii de balene din Antarctica, dar chiar și atunci, doar zona coastelor fusese locuită. În 1916, Shackleton și o mână de oameni reușiseră o disperată traversare a munților de pe insulă, ca să obțină ajutor pentru ce mai rămăsese din expediția trans-antarctică naufragiată. Următoarea traversare prin interior a fost abia în 1955, realizată de o echipă britanică de cercetare.

Acesta este sfârșitul istoriei Georgiei de Sud. Vânatoarea de balene fusese singura industrie. O dată cu declinul ei, așezările Husvik și Grytviken și-au pierdut importanța și au murit. Insula și-a reluat rolul inițial, de avanpost dincolo de civilizație.

Totuși, nici unul dintre aceste amănunte nu constituia un motiv pentru ca Bill să exclame șocat „Dumnezeule!” când degetul i s-a oprit pe coordonatele Georgiei de Sud. Era uimit de localizare.

Insula este situată în Oceanul Atlantic, la 54° sud. Se află la nouă mii șase sute de kilometri distanță de Noua Zeelandă, sau de avanpostul de iarnă al Eteromorfilor, din Insula Macquarie.

Și această distanță nu reprezenta ceva banal, cu vânturi temperate și rute facile pentru comerț.

— Privește ce alegere a trebuit să facă Derwent, spuse Bill. Poate că a mers spre vest, pe lângă sudul Africii și Capul Bunei Speranțe. Ar fi fost un drum lung, de

cincisprezece-șaisprezece mii de kilometri, mereu împotriva vânturilor prielnice. Sau, ar fi putut naviga spre est. Ruta asta ar fi fost mai scurtă, de vreo zece mii de kilometri și având în mare parte ajutorul vânturilor. Dar ar fi trebuit să traverseze Pacificul de Sud și apoi să o ia prin Trecătoarea Drake, între Capul Horn și Peninsula Antarctică.

Cuvintele lui au însemnat mai mult pentru mine după ce am mai citit câte ceva. Astăzi, mărirele sudice din timpurile prohibiției nu mai produc fiori, dar cu o sută de ani în urmă ele reprezentau o legendă pentru toți marinarii, o regiune cu furtuni grozave, valuri monstruoase și vânturi sălbatică. Eram convins că ruta spre est fusese alegerea lui Luke Derwent. Era mai rapidă iar el era un om pentru care timpul curgea prea repede.

În timp ce eu citeam, Bill făcea planuri de călătorie.

Vom merge în Georgia de Sud? Sigur că da, deși orice proces rațional din creierul meu îmi spunea, mai puternic ca niciodată, că nu vom găsi nimic. Luke și Louisa Derwent nu ajunseseră nicicând pe insulă. Muriseră, ca mulți alții, în teribila încercare de traversare prin sudul Capului Horn.

Cu siguranță, nu era nimic de găsit. Știam asta. Totuși ne-am epuizat economiile, iar Bill a încheiat socotelile de călătorie. Vom zbura spre Buenos Aires, apoi până în Insulele Falkland. Urmau cei o mie trei sute de kilometri până în Georgia de Sud, cu vaporul, cărând micul avion de cercetare pentru două persoane a cărui asamblare finală trebuia făcută chiar pe insulă.

Deja cunoșteam pământul Georgiei de Sud, la fel de bine precum cineva care-l cunoscuse dintotdeauna. Comandasem două imagini SPOT prin satelit ale insulei, fotografii clare, fără nori, cu o rezoluție de zece metri. Eu le tot privisem, marcând anomaliile pe care vroiam să le cercetăm.

Bill a făcut la fel. Dar în acest punct, lucru destul de ciudat, agendele noastre personale difereau. Obiectivul lui era Mașina Analitică, ce-i stăpânise gândurile în ultimele luni. Înregistrase succesiunea completă de evenimente care îl conduseseră la descoperirile din Noua Zeelandă și la

acțiunile ulterioare. Descriesese localizarea și natura tuturor materialelor din Căsuță. Trimisese toate copiile, datate, semnate și sigilate, la biblioteca propriei universități, la Muzeul Britanic, la Biblioteca Congresului și la Colecția Reed de cărți rare și manuscrise, din cadrul Bibliotecii Publice din Dunedin. Descoperirea Mașinii Analitice – sau a unor părți din ea – undeva pe insula Georgia de Sud ar valida și ar oferi argumente de necontestat întregii înregistrări scrise.

Iar eu? Eu vroiam să găsesc dovada existenței Mașinii Analitice, a Louisei Derwent și chiar a Eteromorfilor. Însă, pe lângă asta, gândurile mele se întorceau mereu la Luke Derwent, aflat în căutarea „marelui probabil“.

El îi spusese Louisei că vor întreprinde acel drum pentru a aduce creștinismul celor iubitori de ger, dar eu știam mai bine. În adâncul inimii lui avea un alt motiv, mai egoist. Îi păsa mai puțin de convertirea Eteromorfilor decât de accesul la puterile lor curative. De ce altfel ar fi cărat cu el, în scop comercial, excepționala construcție a Louisei, „minunea acestei ere și a oricărei alteia“ - un calculator mecanic zăngănitor, pentru ființele care aveau mașini mici și suficient de puternic spre a servi ca translatori portabili.

Îl înțelegeam perfect pe Luke Derwent, în aceste ultime zile, înainte de a naviga spre est. Iubirea vieții lui murea și el era disperat. Ar fi riscat oare, în speranța de-a o salva, moartea în sălbaticul ocean sudic? S-ar fi sacrificat el însuși, întregul echipaj și propriul suflet nemuritor pentru șansa, una dintr-o mie, de a-i reface sănătatea? Și-ar asuma cineva un astfel de risc?

La aceste întrebări pot răspunde. Oricine ar fi înfruntat riscul și s-ar fi considerat binecuvântat de zei pentru posibilitatea oferită.

Vreau să găsesc Mașina Analitică în Georgia de Sud și vreau să găsesc Eteromorfii. Dar mai mult decât orice, vreau să găsesc mărturia că Luke Derwent a avut succes în această ultimă, temerară aventură. Vreau ca el să fi depășit piedicile. Vreau s-o găsesc pe Louisa Derwent, înghețată dar în viață, în ghețarii permanenți de pe insulă, așteptându-și învierea și vindecarea.

Am o șansă să testez bunăvoința realității. Peste numai două zile, Bill și eu vom zbura spre sud și vom căuta dovada, „marele nostru probabil”. Atunci voi ști.

Dar acum, în ultima clipă, când am pregătit totul, evenimentele au luat o întorsătură mai complicată. Și nu sunt sigur dacă ceea ce se întâmplă ne va ajuta, sau ne va împiedica.

În Christchurch, Bill se îngrijorase despre ce voi spune oamenilor când voi căuta ajutor în State. Îi răspusesem că o să povestesc doar strictul necesar și m-am ținut de cuvânt. Nimeni nu știa mai mult decât o părțică din întreaga istorie iar principalele grupuri implicate erau separate de vastitatea continentului.

Aveam însă de-a face cu câțiva dintre cei mai inteligenți oameni din lume. Și în zilele noastre, distanța fizică nu înseamnă nimic. Oamenii vorbesc prin intermediul rețelelor de calculatoare. Undeva, în măruntăile încălcite ale lui GENIE, sau pe cuprinsul invizibilei pânze a rețelei Ethernet, s-a stabilit o legătură esențială. Și atunci a început schimbul de opinii.

Bill a aflat totul aproape întâmplător, discutând despre zborul spre Buenos Aires cu proprietarul unei agenții de turism. De atunci, problema ne-a urmărit sistematic.

Nu suntem singurii care se îndreaptă spre Georgia de Sud. Eu știu cel puțin alte trei grupuri și pariez că sunt mult mai multe.

Se pare că jumătate din laboratorul de Inteligență Artificială MIT zboară spre insulă. O parte importantă a Departamentului de Știință a Calculatoarelor din Stanford, cu completări de la Lawrence Berkeley și Lawrence Livermore. Și din California de Sud, după cum era de așteptat, vine un grup care activează la centrul din Los Angeles. Un număr de membri din personalul JPL lipsește în mod misterios. Desigur că alți oameni de știință și scriitori din toată țara nu răspund acasă la apelurile telefonice.

Ce fac toți? Nu este greu de ghicit. Ne referim la persoane cu o nesfârșită curiozitate și cu disponibilități de fonduri. Cunoscându-le stilul, nu m-ar fi mirat ca Regina Maria să fie pusă la punct la Long Beach, pentru a se îndrepta spre sud.

Exceptând faptul că ei, ca orice per-

soană grăbită, vor merge cu avionul. Nimeni nu vrea să piardă petrecerea. Aceștia sunt oamenii, amintiți-vă, care nu au ezitat să zboare la Pasadena pentru Voyager, care trebuia să fotografieze alte planete, sau în Hawaii și Mexic pentru a vedea o eclipsă totală de soare. Vi-i puteți imagina pierzând șansa de a participa la descoperirea secolului, a tuturor secolelor? Nu numai s-o observe, dar chiar să devină parte a procesului de descoperire. Se vor întâlni în Georgia de Sud cu zecile - cu sutele, cu puternicele lor calculatoare laptop și terminalele GPS, cu avioanele personale și echipamentul modern de înregistrare.

Logica trebuie să le spună, așa cum îmi spune și mie, că nu vom găsi absolut nimic. Luke și Louisa Derwent zac morți de un secol, în adâncuri, sub apele înghețate ale Trecătorii Drake. Alături de ei, dacă mașina a existat vreodată, ruginesc rămășițele Mașinii Analitice a Louisei. Eteromorfii, dacă au fost cândva pe insula Georgia de Sud, au plecat de mult.

Știam toate acestea. Și Bill. Dar, câștigăm sau pierdem, mergem și eu și Bill. La fel și ceilalți.

Învingători sau învinși, mai știu un lucru. După ce noi și ceata noastră unită, hotărâtă, curioasă, ingenioasă, simpatică vom fi terminat, Georgia de Sud nu va mai fi niciodată aceeași.

Se dedică lui Garry Tee - profesor de Știință a Calculatoarelor la Universitatea din Auckland;

- matematician, specialist în calculatoare și istoric al științei;

- care a descoperit piese ale Mașinii Diferențiale a lui Babbage în Dunedin, Noua Zeelandă;

- care a programat calculatorul MCDEU în 1950 și mi-a fost coleg și prieten încă din acele timpuri;

- care nu este Bill Ripley mai mult decât sunt eu naratorul acestei povești..

**Traducere de
Monica Dumitriu**

GREGORY BENFORD

Oglinzile oceanului

Profesor de fizică la University of California Irvine, s-a născut în 1941 și a debutat în SF în 1965. Cel mai cunoscut roman al său rămâne *Peisaj cu timp* (apărut și în românește). Este considerat unul dintre maeștrii genului hard, deși multe din scrierile sale conțin un lirism ce aduce cu prozele mai vechi ale lui Poul Anderson

I

Warren privi *Manamix*-ul scufundându-se. Oceanul inundase nava și în curând avea să-i înnece motoarele, reducând-o la tăcere. Luminile continuau să-i strălucească prin ceață și ploaie.

Se lăsase în tribord, afundată mai mult la prova, și talazurile o izbeau puternic, bufnind surd. Fibrele azvârlite de Monștri împăienjiseră punțile, încolăcindu-se în jurul afeturilor și servanților de la mitraliere.

Tentaculele lungi, galben-verzui, continuau să se legene peste bordaje și punți, căutând și lipindu-se, revărsate din sacii umflați de sub burțile Monștrilor. Corpurile lor verzi se strângeau în apa întunecată de la prova.

Degetul lung al unui trăznet tropical poci pe cer. Ilumină spațiul dintre norii negri de furtună și suprafața ridată, ciupită de ploaie a oceanului. Alienii cei uriași luciră sub fulger.

Warren călcă apa și pluti, căutând să nu scoată nici un zgomot. Alături plutea un tentacul și un val îl împinse până lângă el, dar nu ustura. Monstrul de la care provenea murise probabil și se scufunda, însă în talazurile ce se spărgeau de navă existau mai

mulți și Warren putea auzi zbierele celorlalți oameni care căzuseră peste bord odată cu el.

Gruiile babord de pe puntea superioară spânzurau, parâme moi, iar bărcile de salvare atârnavă inutile la capătul lor. Warren încercase să coboare una, dar vinciul și cablul se blocaseră și, în cele din urmă, sărise în apă ca și ceilalți.

Luminile de poziție ale navei clipiră, apoi își reveniră. Acum, tentaculele alcătuiseră o plasă peste punți. După ce prindeau un om, seva galbenă și lipicioasă nu mai curgea și nici nu mai era usturătoare. Pe când îi privea, legănându-se odată cu valurile, un alien de la mijlocul navei se rostogoli, își trase fibra și târî un trup peste copastie. Omul era mort și, atunci când corpul plescăi în apă, în jurul său se iscă o agitație clocotitoare.

Dinspre hubloul sălii mașinilor se ridicau șuvițe de aburi. Lui Warren i se părea că putea auzi țuitul dieselurilor. Elicea babord era complet ieșită din apă și se învârtea ca o floare de metal. În plăcile bordului se zăreau găurile neregulate străpunse de grupuri de Monștri. Vaporul se umplea tot mai repede cu apă.

Warren știa că reactoarele pe care filipinezii le promisese căpitanului n-aveau să ajungă niciodată la ei. Era o furtună sălbatică, iar azvârlitul containerelor cu

otravă capabilă să-i omoare pe Monștri necesita un zbor la rasul apei, extrem de periculos. Filipinezii nu aveau să riște.

Nava dispăru brusc. Valurile îi acoperiră prova și coșul fu înghițit de ocean. Apa neagră gâlgâi în pâlăriile înalte ale ventilatoarelor, iar luminile de poziție începură să se stingă. Puntea de comandă pieri și ea; aburul porni să țâșnească prin chepenguri precum răsuflarea unei ființe uriașe.

Bărbatul se încordă, gândindu-se la motoarele pe care le îngrijise, apoi bubuitul surd răsună înfundat, atunci când apa intră în cazane și acestea explodară. După aceea, vaporul se scufundă repede. Trăznetul pârâi din nou și se reflectă într-o mie de cioburi de oglindă ale oceanului. Apele îl primiră și se mai zări doar coloana groasă de abur deasupra detunăturilor ce răzbăteau din interior.

În liniștea care urmă, vântul îi aduse în urechi chemări, apoi zbierete. De pe puntea superioară săriseră atâția oameni, încât Monștrii îl scăpaseră. Acum își încolăciseră tentaculele la loc și aveau să-l găsească repede. Începu să facă pluta pe spate, dând ușor din picioare și străduindu-se să nu plescăie.

Ceva îi atinse gamba. Rămase nemișcat.

Îl atinse încă o dată.

Căută să-și împingă teama cât mai departe. Creatura era acolo, în întuneric, zărind numai cu benzile fosforescente aflate în lungul fălcilor. Dacă distingea cea mai mică mișcare...

Un val îl întoarse pe burtă. Pluti cu fața în jos și nu schiță nici cel mai mic gest. Un alt val îl legănă, apoi încă unul, dezvelindu-i pentru o clipă fața și, trase aer adânc în piept. Încetișor, lăsă curentul să-l răsucescă spre stânga, până ce i se eliberă o mică porțiune a gurii și putu să respire cu răsuflări scurte.

O atingere rece pe picior. Un șold. Așteptă. Atunci când plămâni începură să-și ardă, expiră lent, pentru ca să aibă plămâni goliți când urma să iasă la suprafață. O piele lunecoasă se frecă de el. Gâtulejul i se uscăse. Capul i se scufundă iarăși sub apă și se simți în beznă, lipsit de greutate, văzu o strălucire slabă, un petec argintiu ca o

constelație de stele... și înțelese că privea maxilarul fosforescent al Monstrului.

Pârjolul din gât și piept sporea continuu și se strădui să nu tușească, înneecându-se. Rânjetul de lumină vagă se apropia. Ceva rece îi atinse pieptul, îl pipăi, împinse...

Un val se sparse zgomotos deasupra lui, îl răsuci peste cap, și se trezi deasupra, cu fața în sus, gâfâind și cu urechile țiuind. Valul era înalt și răsuflă rapid de două ori înainte ca apa să se închidă din nou deasupra lui.

Deschise ochii în apa întunecoasă. Nimic. Nici o lumină, niciăieri. Nu putea risca să dea din picioare pentru a ajunge la aer. Așteptă să-l împingă presiunea și când răzbătu iarăși la suprafață, zări ceva pe creasta valului de alături. O barcă de salvare.

Smuci din picioare, lent și precaut, într-acolo. Nu-l mai atinse nimic. Dacă Monstrul se hrănise deja, poate că era, pur și simplu, curios. Poate că nu făcea doar un tur de recunoaștere, urmând să se întoarcă.

Un val, o zvâcnitură din picioare, un val... Se întinse și prinse parâma ce atârna la pupa. Trase de ea și se cățăără la bord, apoi fixă ramele din copastie. Vâsli prudent spre strigătele tot mai slabe. Curentul îl răsuci spre tribord. Nu mai folosi ramele, fiindcă zăngăneau și sunetele puteau fi auzite. Deriva îl împingea către țipete, dar acestea dispăruseră. După ploaie, se lăsă ceața.

Pe fundul bărcii era un sfert de metru de apă, iar bordajul fusese despicat acolo unde încercașe să pătrundă un Monstru. Sub una din copastii rămăsesse fixată o lădiță cu provizii.

După o vreme, zări o pată galbenă. Era femeia, Rosa, agățându-se de o vestă de salvare pe care o îmbrăcase greșit. Până atunci stătuse culcat pe fundul bărcii, ascuns de Monștri, acum însă, fără să se gândească, o trase peste bord.

Era o reporteră pe care o mai văzuse pe *Manamix*. Însoțea nava din partea televiziunii braziliene și voia să filmeze totul între Taiwan și Manila. Declarase că dorea să vadă un Monstru ucis și echipa ei de

filmare stătea toată ziua pe punte, plictisind echipajul.

Femeia se ghemui la pupa și, după o vreme, începu să vorbească. El îi acoperi gura cu palma. Ochii ei se deplasară dintr-o parte în cealaltă, cercetând apa. Warren văslă cât mai lent. Purta blugi și o cămașă cu mâneci lungi, care, deși ude, îl protejau de răcoarea nopții. Pâcla era groasă. Auziră niște plescăituri îndepărtate, apoi un foc de armă. Ceața înăbușea sunetele.

Când se lumineă, ciuguliră din provizii. Warren pipăi bordajul ca să vadă ritmul de infiltrare al apei și constată că situația se înrăutățea.

Răsăriră zorile calde. În preajmă pluteau resturi ale naufragiului. Inclusiv copaci dezrădăcinați, purtați probabil de furtună. Ploaia începuse exact când primele grupuri atacaseră vaporul. De aceea, fuseseră mai greu de nimerit cu mitralierele de pe punte și Warren avea senzația că Monștrii cunoșteau lucrul acesta.

În preajmă se zăreau scânduri rupte din alte bărci, o ladă goală, coșuri împletite, veste de salvare și sticle. Nimeni nu constatare vreodată că pe Monștri i-ar interesa resturile din apă, doar prada. Creaturile nu aveau unelte. Mai mult ca sigur că nu le construiseră navele ce intraseră în atmosfera Pământului, căutând oceanele. Navele respective ar fi meritat să fie studiate, însă se afundaseră înainte ca cineva să poată ajunge la ele.

Resturile naufragiului nu aveau să-i atragă pe Monștri, dar s-ar fi putut ca aceștia să urmeze curentul, căutând supraviețuitori. Warren știa că în preajmă nu se aflau Monștri, deoarece întotdeauna ieșeau la suprafață în Roi, ce putea fi zărit de la depărtare. Desigur, existau și Monștri singuratici, despre care oamenii credeau că erau un fel de iscoade. În realitate, nimeni nu știa ce făceau, însă erau la fel de primejdioși ca și ceilalți.

Nu putea cărmi suficient de bine ca să culeagă câte ceva din resturile plutitoare. Barca lua tot mai repede apă și-și dădea seama că nu mai aveau prea mult timp la dispoziție. Le trebuia lemn care să

plutească și era nevoit să înoate după el. O făcu de cinci ori și, de fiecare dată, trebui să-și învingă frica și să înoate cât mai lin și fără zgomot, până ce teama îl copleși și rămase în barcă.

Cu ajutorul cuțitului din lădița de provizii, jupui coaja de pe doi copaci și făcu din ea legături. Barca se umplea repede cu apă. Împreună cu Rosa, tăie, legă și construiește. După ce obținură un schelet de bușteni, desfăcură barca și folosiră scândurile pentru a acoperi scheletul. Barca se scufundă înainte de-a putea recupera cea mai mare parte, dar apucaseră să treacă lădița pe plută.

Cuiele le extrase din fragmentele ce continuau să plutească în jur. Începuseră deja să i se împăienjensească ochii sub soarele puternic și se mișca stângaci. Degajară o porțiune de pe plută ca să se poată întinde și Rosa adormi, în vreme ce el fixa ultima scândură în cuie. I se părea că fiecare lucru pe care-l făcea se găsea la celălalt capăt al unui tunel, prin care privea, în timp ce mâinile executau, amortite și neîndemânatic, de parcă ar fi purtat mănuși. Asigură lădița și alte obiecte și se legă cu mâna dreaptă de un buștean, ca să nu cadă peste bord. Adormi cu fața în jos.

2

În ziua următoare, adunând alte lemne și fixându-le pe plută, începu să se simtă cuprins de o furie mocnită și lipsită de sens. Ar fi putut rămâne pe uscat, trăind din ajutorul de șomaj. Atunci când se angajase ca inginer, luase la cunoștință care erau riscurile.

Trecuseră șase ani de la prima apariție a alienilor. În fiecare an tot mai multe vapoare se scufundaseră, atacate la apă adâncă și imposibil de apărut din văzduh. Navele mici, pescărești, și celelalte dispăruseră primele. Asta nu schimbaseră situația prea mult. După aceea, Monștrii se înmulțiseră și atacaseră vasele de tonaj mare. Comerțul marin devenise imposibil.

Oceanografii și biologii afirmau că începuseră să înțeleagă formele de împerechere și atac ale Monștrilor. Lucrurile mergeau însă încet. Studiul lor în oceane era periculos. În captivitate, se izbeau de pereții containerelor în care erau ținuți până când osul proeminent al frunții li se spărgea și așchiile le perforau creierul.

După un timp, Roiurile au atacat și navele foarte mari. Descoperiseră o modalitate de a se grupa și scufunda chiar și tancurile petroliere.

Oceanografii începuseră să moară și ei, în navele de cercetări prevăzute cu blindaje suplimentare. Monștrii erau deja capabili să scufunde orice și nimeni nu putea explica cum învățaseră să-și schimbe tacticile. Creaturile nu aveau niște creiere prea mari.

Existau relatări despre tipuri ciudate de Monștri, despre rătăciți din Roiuri sau despre grupuri ce puteau scufunda o navă în câteva minute. Apărură apoi fotografiile unei specii complet noi, Țiparii, care țâșneau, plonjau adânc și erau mai mici decât Monștrii. Câteva specimene fuseseră ucise de sonde-robot la adâncimi de peste trei sute cincizeci de metri, acolo unde Monștrii nu fuseseră văzuți niciodată.

Roboții și vânătorii automați constituiau singura cale prin care oamenii reușeau să-i studieze pe Monștri. Cargourile gigant nu puteau naviga în siguranță. Petrolul nu mai pleca din Antarctica, China sau din cele două Americi. Grânele rămâneau în țările agricole. Complicata economie mondială se prăbuși.

Warren rămăsese fără slujbă, pierdut în haosul din Tokio. Nevasta îl părăsise cu câțiva ani înainte, așa încât nu avea o țintă specială. Când *Manamix* anunțase că era dotat cu blindaje speciale și armament mijlociu, semnase imediat. Leafa era bună și, oricum, alte vapoare nu mai navigau. Ar fi putut lucra pe caicurile ce traversau strâmtoarele Taiwanului sau spre Coreea, însă echipajele respective nu aveau nevoie de ingineri. Dacă motoarele lor mergeau, ajungeau la fund înainte de-a sosi la destinație, deoarece duduitorile puternice îi atrăgeau întotdeauna pe Monștri.

Warren era motorist și voia să lucreze

într-un domeniu pe care îl cunoștea. Muncise din greu ca să ajungă expert. Blindajele groase îi inspiraseră încredere. Fuseseră însă perforate în mai puțin de o jumătate de oră.

La început, Rosa se ținu tare. Nu mai zăriseră nici un alt supraviețuitor de pe *Manamix*. Pescuiră alte resturi și bușteni pe care le legară laolaltă. Tot în apă, atârnat de lemne, găsiră un colac de sârmă și o balustradă. Warren fixă balustrada în cuie și improviză un acoperiș care să-i protejeze împotriva soarelui.

Inițial, plutiseră către nord-vest. După aceea, curentul se schimbă și-i purtă înspre est. Warren se întreba dacă cineva își putea permite luxul căutării naufragiaților.

Într-o noapte o posedă pe Rosa cu o forță și o siguranță pe care nu le mai încercase de ani de zile, de când fusese însurat. Rămase surprins.

Terminară conservele. Utilizând drept momeală bucăți din ele, izbuti să prindă pești, însă erau mici. Rosa reușise să împletească nuiiele într-o coardă tare și elastică. Warren făcu un arc și săgeți, țintind peștii atunci când se apropiau.

Rezerva de apă dulce era pe sfârșite. Rosa ținea proviziile sub umbrar și, după șapte zile, Warren descoperi că mai rămăsese foarte puțină apă. Femeia băuse mai mult decât avea rația.

— Trebuia, șoptise ea, retrăgându-se ghemuită din fața lui. Nu mai puteam, nu... nu mai puteam. Și soarele e prea fierbinte... n-am...

Warren ar fi vrut să se stăpânească, dar nu putuse și o palmuise de câteva ori. Nu avusese nici o satisfacție.

În după-amiaza respectivă, Rosa rămase într-un colț al plutei, iar Warren se întinse sub umbrar și se gândi. Descoperirea că limitele clare și reci ale problemei îi ofereau odihnă. Se lipi de o scândură și se legănă odată cu valurile, totuși înăuntru, acolo unde trăia tot mai mult în ultimii ani, lumea nu era numai clipocit de valuri și rosături provocate de sare și soare. Acolo înăuntru se aflau cărțile, diagramele

și lucrurile pe care le cunoscuse. Se străduia să le pună laolaltă.

Chimie... Tăie o fantă micuță în izolația de cauciuc a unei cutii pentru apă și o cufundă în ocean, la capătul unei strune lungi de pescuit.

Apa din adânc era mai rece. Scoase conserva și o puse în alta mai mare. Se aburi ca o frapieră. Picăturile de apă porniră să curgă pe exteriorul ei, rămânând în cutia mare. Apa astfel obținută era dulce, însă puțină.

După nouă zile de la naufragiu, apa se termină. Rosa începu să plângă. Warren încercă să îmbunătățească condensarea, dar nu aveau multe cutii de conserve. Strângeau doar o gură pe zi.

Spre sfârșitul zilei respective, Rosa îl lovi pe neașteptate și începu să-l înjure. El era marinar: trebuia să facă rost de apă și să navigheze spre uscat, iar când urmau să fie salvați ea avea să le spună tuturor ce marinar prost era și cum fusese cât pe aici să moară pentru că el nu știa cum să găsească uscatul.

O lăsă să țipe, ținându-se la distanță. Dacă îl zgâria cu unghiile ei lungi, rana se putea infecta și nu voia să riște nimic. Nu mai prinseseră nici un pește de mult timp și slăbiseră. Efortul ridicării cutiilor din adânc îl făcea să-i tremure brațele.

În ziua următoare, oceanul deveni agitat. Pluta gemea, ridicându-se leneșă și prăbușindu-se cu putere. Valurile îi scaldau în permanență, încât era imposibil să doarmă sau măcar să se odihnească. Spre asfințit, Warren descoperi în spuma ce năvălea peste plută căluți de mare, de mărimea unghiei. Îi privi și se strădui să-și amintească ce învățase la biologie.

Dacă începeau să bea orice lichid cu o concentrație mare de sare, sfârșitul avea să fie rapid. Trebuiau totuși să bea ceva. Puse câțiva căluți pe limbă și așteptă până se topiră. Erau sărați și aveau iz de pește, totuși parcă mai puțin sărați decât apa oceanului. Lichidul răcoros părea bun și îi alină gâtulejul. Îi spuse Rosei și, până la căderea întunericului, strânseră cât mai mulți căluți de mare.

În cea de-a unsprezecea zi, căluții se

terminară, iar soarele îi izbea nemilos. Rosa croise pălării din resturile naufragiului. Puteau astfel traversa momentele mai grele ale zilei, însă în majoritatea timpului, Warren trebuia să stea cu ochii închiși, sub umbrar, parcurgând cu atenție coridoarele clare ale minții sale.

Tentația de-a bea apă de mare îl rodea, invadând până și ungherele imaculate ale creierului în care se retrăsese. Ca să nu fie corupt, își repeta mereu ce avea să i se întâmple.

Dacă bea apă de mare, urma să absoarbă o cantitate de săruri dizolvate. Corpul său nu necesita atâta sare, deci trebuia să scape de cea mai mare parte. Rinichii aveau să absoarbă sarea din sânge și s-o elimine. Lucrul acesta necesita însă apă dulce, cel puțin o jumătate de litru pe zi.

Valurile se rostogoleau în fața lui; simțea legănatul punții și-l transforma în ritmul unei litanii.

Bei zilnic o jumătate de litru de apă din ocean. Corpul o transformă în aproximativ douăzeci de centimetri cubi de apă pură.

Dar rinichilor le trebuie mai mult ca să elimine sarea. De aceea reacționează ca atare. Iau apă din alte țesuturi ale trupului.

Corpul se usucă. Limba se înnegrește. Greasă. Febră. Moarte.

Stătea ore întregi recitând-o, lustruind-o până la câteva cuvinte cheie, făcând-o perfectă. Îi spuse și Rosei; femeia nu înțelese, dar nu conta.

În după-amiaza nesfârșită, strânse pleoapele înaintea soarelui și lumea deveni un univers sonor. Zăngănitul cutiilor metalice se suprapunea peste murmurul oceanului și plescăitul sec al valurilor de plută. Apoi se auzi o bufnitură înfundată. Privi spre tribord. Ceva mișca în apă. Rosa se sculă. Îi făcu semn să rămână tăcută. Scândurile și buștenii scârțâiră și se frecară între ele, iar bufnitura se repetă.

Mai auzise până atunci delfini lovind pluta pe dedesubt, totuși acesta nu era jocul lor obișnuit. Warren se târî de sub umbrar în razele soarelui și o formă mare și verde apăru la suprafață și se răsuci cu pânțele

în sus, fixându-i cu un ochi bulbucă. Gura părea o despicătură pe chipul obtuz. Dinții erau mărunți și ascuțiți.

Rosa urlă îngrozită și se păru că Monstrul o auzise. Ocoli pluta, urmându-i șchiopătatul stângaci. Ea țipă din nou și fugi în bordul celălalt, însă creatura bătu din coadă și veni după ea.

Atenția lui Warren se focaliză asupra problemei care-l conținea pe Monstru, ocolurile lui și geometria închisă a plutei. Dacă îl lăsa să atace când voia el, avea să se izbească de plută și să-i dezechilibreze, existând destule șanse ca ei să se rostogolească în apă sau pluta să se rupă.

Forma verde se întoarce și plonjă adânc sub plută.

— Rosa! Își smulse cămașa de pe el. Ia-o! Agit-o în apă, aici.

Cufundă cămașa, ghemuindu-se pe marginea plutei.

— Uite așa.

Femeia se trase îndărăt.

— Eu... da... eu, nu...

— Lua-te-ar dracu'! Îl omor înainte de-a ajunge la tine.

Rosa rămase cu gura căscată și Monstrul ieși la suprafață de cealaltă parte a plutei. Se legăna greoi, parcă neînțelegând cum să atace un obiect mult mai mic decât o navă și cum să o facă de unul singur.

Ezitănd, Rosa luă cămașa. Warren o încurajă și ea se aplecă și-i cufundă un capăt în val.

— Bravo.

Bărbatul scoase săgeata primitivă pe care o făcuse dintr-o vergea groasă de un centimetru, smulsă din barca de salvare. O ascuțise și-i fixase un cui în vârful. Înstrună săgeata în coarda de cauciuc a arcului și o încercă. Săgeata avea prins de ea un fir și nu zbura prea drept. Nu era grozavă pentru pescuit.

Miji ochii în fața soarelui și privi valurile puțin adânci. Oceanul se încrețise acolo unde dispăruse alienul. Warren simți că îi inspectase și acum luneca în umbrele albastrui de sub plută, ocolindu-i pentru ultima dată. Nu avea să vadă cămașa până nu se întorcea și asta urma să-l aducă la

suprafață, lângă colțul unde stătea acum Warren, între traiectoria lui și Rosa. Încordă încet arcul, privind, încordând, privind...

Rosa zări prima umbra vagă. Smulse zdreanța din apă. Warren văzu ceva țâșnind în sus, venind parcă de pe fundul oceanului, focalizând petele de lumină ale valurilor.

Femeia țipă și se trase înapoi. Botul sparse apa și gura ca o rană rânji la ei. Warren slobozi săgeata, zzzum, și o urmă, deplasându-se în patru labe. Săgeata se înfipse sub branhiile și aripile mari de piele verde se umflară și se deschiseră spasmodic, în vreme ce Monstrul se rostogoli într-o parte.

Warren întinse mâna după struna săgeții, însă o scăpă.

— Prinde-o! urlă el.

Săgeata îl năucise pe Monstru, dar numai atât. Cuiul intrat adânc în carne zăpăcise creatura, totuși Warren voia mai mult, nu doar să oucidă, și-și cufundă mâinile în apă, căutând să prindă botul. Apucă o aripă ventrală, albastră și lunecoasă. Gura clănțâni. Se zvârcoli și Warren folosi mișcarea ca să tragă spre plută. Se clătina și el, lemnul îi intrase în carnea șoldului, și se sprijini cât mai tare în punte. Rosa prinse o aripă și smuci. Utiliză tangajul și propria-i greutate ca să întoarcă creatura peste bord, dar aceasta se încordă, răsucindu-se ca să aibă un sprijin cât mai mare și să se împingă înapoi în ocean. Warren scoase cuțitul și, când Monstrul lunecă de lângă el, înfipse lama, tăind prin țesutul moale din lateral și spintecând până la coloană. Continuă să taie prin trup, simțind alienul zbătându-se în agonie. Apoi creatura se crispă și parcă deveni mai mică.

Cei doi priviră trupul verde și solzos, lung de trei metri. Greutatea lui făcea ca pluta să se afunde și să se învârtă în curent.

Ceva lipicios începuse să curgă din tăietura lungă. Warren înhăță o cutie și o puse dedesubt. Era un fluid subțire și gălbui. Nu auzi scâncetele și pașii șchiopătați ai Rosei, care se apropia de el,

și duse cutia la buze.

Simți pentru o clipă gustul ușor acid și răcoros. Deschise gura larg. Femeia îl lovi peste mână și cutia zăngăni pe punte.

Warren o izbi cu pumnul și ea căzu în genunchi.

— De ce? răcni el. Ce-ți pasă...

— Nu, bolborosi ea. E rău. Nu sunt... nu sunt normali... de... de mâncat.

— Vrei să bei? Vrei să trăiești?

Rosa scutură din cap, clipind.

— Nu... ăăă, da, dar... nu așa. Poate...

Warren o privi cu răceală și ea se îndepărtă. Din leș continuau să se scurgă picături. Îl propti de un buștean și rezemă cutii sub el. Bău prima cutie plină, apoi pe a doua.

În moarte, aripioarele dorsale și ventrale se muiaseră inerte. În apă le văzuse întinse și largi. Cutia craniană proeminentă și ochii bulbucăți păreau nelalocul lor, chiar și pe fața stranie, cu aspect turtit. Restul trupului era fusiform, ca de pește. Auzise pe cineva spunând că evoluția obliga la aceleași forme aerodinamice pe orice ființă rapidă care trăia în ocean, chiar și submarinele.

Monstrul avea zone solzoase în jurul aripioarelor anterioare și a celor ventrale. Pielea părea că se întărea și îngroșa. Warren nu-și amintea să fi văzut așa ceva în fotografiile Monștrilor morți, dar până cu un an în urmă, presa și televiziunea nu pomeniseră nimic de iscoadele Roiurilor. Aveau loc schimbări permanente.

Rosa se ghemui sub umbrar. Când îl văzu bând, mormăi un cuvânt pe care nu-l înțelese.

A treia cutie o așeză pe punte, la jumătatea distanței dintre ei. Sfârtecă mai departe cadavrul și găsi locurile moi și cărnoase, vulnerabile înaintea unei săgeți. Cercetă sistemul de vene și artere, precum și funiile mușchilor. În craniu existau cavități mari ce puteau fi puse în legătură cu auzul. În punga pântecelui, tentaculul fibros era zgârcit și dantelat cu un fel de musculatură albastră. În jurul aripioarelor, acolo unde pielea devenise solzoasă, existau oscioare și cartilajii care păreau complet inutile.

În timp ce diseca, Rosa se apropiase.

Arșița o deshidrata. Își linse buzele până le făcu numai rană și, în cele din urmă, bău.

3

Warren ținea socoteala zilelor, făcând în fiecare dimineață o creștătură pe un buștean. Gestul ritual deveni crucial, făcea parte din supraviețuire. Spuma sărată, usturătoare, și soarele nemilos estompau contururile. Numărătoarea simplă îi oferea o ordine, o frumusețe a cifrelor ce existau dincolo de izbiturile permanente ale monotoniei verzi a oceanului.

Între ei doi, omorâtul Monștrilor se transformă tot într-un ritual. Iscoadele apăreau acum la intervale neregulate, totuși nu treceau niciodată mai mult de trei zile de așteptare fără să audă bufniturile interrogative în plută. După aceea, Rosa se ridica și agita cămașa în apă. Creatura trecea o dată ca să vadă despre ce era vorba, apoi se întorcea să atace, apropiindu-se de colțul de unde Warren o săgeta într-un loc vulnerabil.

Rosa revenea sub umbrar, bolborosind de una singură, așteptând ca bărbatul să spintece, să deschidă pungile de fluid ale aripioarelor și lichidul amar din apoia ochilor.

Cu fiecare Monstru ucis, Warren învăța mai multe. Tăiară fâșii din haine și introduseră în ele părțile mai zemoase ale cadavrelor, mestecându-le apoi, înghițind fiecare picătură. Uneori le făcea rău. După aceea, Warren stoarse bucățile de carne și le lăsară să se usuce la soare. Nu erau foarte rele. Mâncau multă carne, însă cel mai mult duceau lipsă de lichid.

Rosa devenea tot mai distantă. Stătea visătoare, legănându-se, în mijlocul plutei, fredonând și retrăgându-se în sine. Warren munea și se gândea.

În cea de-a douăzeci și una zi de derivă, Rosa îl trezi. Warren se deșteptă fără chef din toropeala vagă. Femeia răcnea.

Prin zorii lăptoși țâșnea ceva subțire și

albastru. Sărea prin aer și plonja într-o jerbă de spumă, apoi aproape în aceeași clipă zbura din peretele abrupt al unui val, răsucindu-se sub soare.

— Un Țipar, murmură el.

Era primul pe care îl văzuse.

Rosa zbieră din nou.

Warren scrută văile și dealurile de apă în mișcare, clipind și urmându-i degetul cu privirea. La zece metri depărtare, plutea un cilindru cenușiu de mărimea palmei sale.

Apucă bățul pe care-l folosea ca răboj. Avea mâinile umflate de umezeala permanentă și coaja ramurii îl zgârie. Sub apă nu se vedea nici o umbră verzuie. Se legănă odată cu valul, așteptând la marginea plutei un curent care să apropie obiectul cenușiu.

Se scurse mult timp. Cilindrul se balansa greoi, fără să se apropie. Warren se sprijini de margine și se întinse după el. Mai îi lipsea cel puțin un metru.

Se lăsă pe spate, relaxându-se și încercă să-și odihnească mușchii. Brațele îi tremurau. Putea înota până acolo, să se întoarcă și să ajungă pe plută în...

Nu. Dacă se lăsa, avea să fie prins în aceleași neguri nesfârșite în care se rătăcise Rosa. Trebuia să se țină tare. Și să nu riște.

Se retrase un pas. Totul era să aștepte și să vadă dacă...

Înainte de a exploda un gheizer de spumă albă. Forma cea zveltă țâșni în aer și Warren se trânti pe puncte. Se ridică precaut, cu cuțitul pregătit.

Țiparul se îndepărtă însă de plută. Traversă un val și dispăru pentru un moment, apoi reveni și prinse cilindrul în gura despicată. Se răsuci prin aer și scutură capul. Cilindrul zăngăni pe plută. Țiparul sări iarăși, alb-albastru, pierind în chipurile veșnic schimbătoare ale împrejurimii verzi.

Rosa se ghemuse sub umbrar. Warren ridică încet cilindrul. Era neted și regulat, dar ceva îi spunea că nu fusese făcut cu unelte. Cenușii spumos și moale prezenta mici neregularități, aidoma pielii unui fruct. La un capăt avea un fel de adâncitură, ca în jurul codiței unui măr.

Îl frecă, trase de el, îi răsuci capetele... Se desfăcu cu un pocnet moale. Înăuntru se

afla o foaie groasă din același material cenușiu, moale și totuși rezistent. O desfăcu.

SECHTON XMENAPU DE AN LAND-SORFKOPPEN SV PRIN V POATE SAGON MXIL NAV Ț ANSAGEN MAN-LATS WIR UNS? FTH ASDLENGS MĂNTIAN PĂMĂNTAN PROFUILEN CO NISHI NAGARE KALLEN KOPFT PĂMĂNTAN UMI.

SECHTON XMENAPU DE AN LAND-SORFKOPPEN SV PRIN V POATE SAGON MXIL NAV Ț ANSAGEN MAN-LATS WIR UNS? FTH ASDLENGS MĂNTIAN PĂMĂNTAN PROFUILEN CO NISHI NAGARE KALLEN KOPFT PĂMĂNTAN UMI.

Studie combinațiile și încercă să le potrivească laolaltă ca să găsească o logică. Bănuia că nu era vorba de un cifru. Unele cuvinte erau în germană, altele în engleză și japoneză, însă majoritatea păreau fie lipsite de înțeles, fie într-o limbă pe care nu o cunoștea. NAV Ț putea fi „navă”. ANSAGEN – a spune? Reținuse puțină germană în marina comercială, dar o uitase.

Litelele erau distincte, cu caractere asemănătoare celor din ziare și fuseseră parcă pirogravate.

Nu reuși să descifreze mai mult. Rosa nu dori să se uite pe foaie. Când i-o arătă, clătină din cap, nu, nu înțelegea alte cuvinte.

Mai târziu în cursul zilei, apărură un Monstru. Femeia nu se retrase destul de repede și forma cea mare țâșni din apă. Mușcă puternic din cămașă înainte ca săgeata lui Warren să-l lovească și șocul smuci capul obtuz către spate. Rosa nu era pregătită și se împietici câțiva pași înainte, apoi căzu în apă. Creatura încercase să se îndepărteze. Warren o prinse în apă, însă alienul se întoarse către ea și Warren de-abia reuși să o ridice peste bord. Scăpase arcul. Monstrul se legănă și arcul căzu în ocean, apoi aripioarele cozii agățară marginea plutei, se răsuci și se rostogoli pe puncte. Warren îl izbi cu o bucată de lemn.

Continua să se zbată, dar loviturile îl ametiseră. Bărbatul așteptă unghiul favorabil, apoi înfipse cuțitul adânc, cât mai

departe de fâlcile care clănțăneau.

Rosa îl ajută să-l sfârtece. Începuse să vorbească, brusc, pe când el se uita după arc. Căuta să vadă dacă nu cumva plutea prin apropiere și nu-și dădu seama imediat. Zări arcul și reuși să-l prindă. Rosa comenta despre Monștri, calmă și cu o voce de-gajată pe care n-o mai auzise până atunci.

— Chestia cea mai importantă este să nu-l lăsăm pe nici unul să scape, concluzionă ea.

— Așa cred și eu, încuviință Warren.

— Dacă află de plută, vine un Roi.

— Dacă ne pot găsi, da.

— De-ai trimite ei iscoadele. Grupul vine acolo unde-i spun cercetașii.

— N-o să-i scăpăm.

— Niciodată? Nu... Singura soluție e uscatul.

— N-am zărit nimic. Suntem în derivă spre vest, s-ar putea...

— Credeam că ești marinar.

— Am fost.

— Atunci, du-ne la țarm.

— Nu-i așa ușor, spuse Warren și începu să-i explice cât de greu era să controlezi o plută și, în plus, nu știa unde se aflau, sau pe unde se găsea uscatul.

Femeia pufni disprețuitoare.

— Găsește o insulă, repetă ea de câteva ori.

Warren se opuse, nu din vreun motiv prea clar; nici nu știa cum să supraviețuiască, iar atunci când se gândea la uscat îl încerca o teamă nelămurită. Acum Rosa vorbea mereu și gândea rapid, sigură pe sine. În cele din urmă, el renunță și se apucă să facă provizii din carnea Monstrului. Discuțiile îl zăpăciseră.

În ziua următoare, apărură un Țipar, țâșni lângă plută și aduse alt cilindru. Se îndepărtă apoi, într-un vârtej argintiu. Warren citi foaia.

GEFAHRLICH GROSS HIRO ADFIN
SOLID MNK 8 SHIO NISHIKURD
NAGARE. ANAXLE UNS NORMEN 286
V RISIPIT BABORD LINIE ZERO
NAGARE. NISHI.

Nu înțelegea absolut nimic. Rosa citi, nu prea interesată, și ridică din umeri. Warren încercă să zgârie semne pe foi,

gândindu-se să trimită și el ceva, să pună întrebări. Foaia nu se putea zgâria sau tăia.

După încă o zi, un Monstru ieși la suprafață spre vest. Rosa țipă. Creatura îi ocoli de două ori, apoi se năpusti spre momeala femeii. Warren trase săgeata, dar greși ținta. Vârful se înfipse inutil într-un punct verde unde știa că era numai țesut adipos. Monstrul sări spre Rosa. Femeia era însă pregătită și se retrase. Warren smuci de strună și eliberă săgeata. Creatura tresări de durere și se rostogoli de pe plută. După aceea se scufundă și dispăru.

— Nu-l lăsa să scape! răcni Rosa.

— Nu iese la suprafață.

— Ai nimerit prost.

— I-am făcut totuși o rană adâncă. S-ar putea să moară înainte de a ajunge la Roi.

— Crezi?

— Poate, răspunse Warren fără să creadă.

— Trebuie, trebuie să ne găsești o insulă. Acum.

— Continui să cred că aici suntem mai în siguranță.

— E incredibil! Nu ești câtuși de puțin marinar și ți-e frică s-o recunoști. Ți-e frică să spui că nu știi cum să găsești uscatul.

— Rahat. Am...

Rosa îl întrerupse însă, cu un șuvoi de cuvinte căruia nu-i putu face față. O auzea și clătina din cap, fără să știe de ce dorea să rămână pe plută, pe ocean. Pur și simplu, se simțea mai bine, asta era tot, și nu știa cum să-i explice și ei lucrul ăsta.

Când cearta luă sfârșit, reîncepu să se gândească la al doilea mesaj. Era parțial în germană, pe care el o cunoștea aproximativ, dar nu recunoștea nici un cuvânt din cele întâlnite. Deși trăise în Tokio, nu învățase nimic în japoneză.

În zorii zilei următoare se trezi pe neașteptate cu senzația că lângă plută exista ceva. Oceanul era calm și strălucea portocaliu sub soare. Nu zări nimic la orizontul sticlos. Era înfometat și-și aminti de Monstrul din ziua anterioară. Folosise carnea din primele cadavre ca momeală pentru undițe, dar nu prindea nimic. Nu știa dacă peștii evitau carnea Monștrilor sau dacă nu mai existau pești. Extraterestrii

modificaseră ecologia și lanțul de hrană din oceane, citise undeva lucrul acesta.

4

Atunci zări punctul cenușiu, legănându-se pe valuri. Pluta se apropia de el și, peste câteva minute, îl ridică la bord. Mesajul era:

CONSQUE KPOF AMN SOLID. DA ØLEN MACHEN MIC TÂNĂR SCHLECT UNS. DERINGER SCHIMBA DA. UNS F VSV. SAGEN ARBEIT BEA GURĂ. SHIMA CERC STEIN NU DUCE NU DUCE UMI DRASVITCH VOI.

Privi cuvintele... se tolăni pe punte și simți scurgându-se minutele lungi. Dacă ar fi putut...

— Warren! Wa... Warren! strigă Rosa.

Se uită în direcția indicată.

O dungă albastră la orizont. Cobora și se ridica printre valurile mici. Warren răsufală adânc.

— Pământ.

Ochii Rosei se dilată și femeia emise un chicotit ascuțit și spart. Râse până ce i se albiră buzele, apoi strigă:

— Da! Da! Pământ! scuturându-și pumnii în aer.

Warren clipi și aprecie din ochi curentul și unghiul pe care îl făcea dunga cea cafenie cu traiectoria lor. Nu puteau ajunge acolo prin simplă derivă.

A acționă imediat.

Luă ramura-răboj și desfăcu suportii umbrarului. Îngenunche în mijlocul plutei, măsură distanțele cu degetele și palmele, și făcu o gaură între două scânduri. Putea înfige ramura acolo. Din fâșii de coajă, făcu un manșon. Bățul era cam strâmb, însă mergea drept catarg.

Apucă foaia de placaj a umbrarului și o prinse de catarg. Găuri placajul, folosind cuțitul. Ar fi fost bun cablul izolat care lega buștenii plutei laolaltă, dar nu putea risca să-i desfacă. Preferă să folosească ultimele lor resturi de sfoară, trecându-le prin găurile din placaj și transformându-le

în școte. Placajul stătea acum ca o velă, opunându-se vântului și, trăgând de sfori, putea dirija cât de cât pluta. Navigația în traversul valurilor se făcea destul de prost, totuși răsucind foaia de placaj reușea să evite eforturile în zonele mai slabe.

Spre sfârșitul dimineții vântul căzu către est. Înaintau destul de puțin și pământul continua să rămână o dungă întunecată la orizont. Warren desprinse o bucată mare de lemn din colțul plutei și o cioplî cu cuțitul. Un Monstru ieși la suprafață în preajma lor și Rosa începu să zbiere, ca de obicei. Warren o lovi și privi Monstrul, fără să se oprească din treabă. Creatura îi ocoli o dată, apoi se întoarse și se îndepărtă spre sud.

După ce termină de cioplit, făcu un lagăr din restul fâșiilor de coajă. N-avea o poziție prea grozavă în capătul plutei, însă partea mai lată era cufundată în apă și, rezemându-se în celălalt capăt al ei, putea menține direcția. O puse pe Rosa să țină două bucăți de lemn ca suport al pârghiei, și în felul acela avea o cârmă improvizată. Pluta se întoarse spre sud, către uscat.

Trecu și amiaza. Warren se luptă cu vântul și cu cârma, încercând să aprecieze distanța și timpul rămas. Dacă întunericul avea să vină înainte ca ei să ajungă la țarm, curentul urma să-i împingă mai departe și nu aveau să mai poată învinge vântul ca să se întoarcă și să găsească insula. Nu pusese de atâta vreme piciorul pe pământ solid, încât simțea nevoia de așa ceva, o nevoie chiar mai puternică decât foamea. Tangajul plutei îi vlăguia zi și noapte energia, nu putea dormi pe punte când oceanul devenea agitat și ar fi făcut orice să simtă ceva solid sub picioare, măcar...

Solid.

Mesajul spusese „solid“. Asta însemna oare „pământ“?

„Gefährlich gross“, ceva, ceva „pământ“.

„Gefährlich“ i se părea că însemna un lucru rău sau periculos. „Gross“ era „mare“. Periculos mare pauză pauză pământ? Apoi niște japoneză și alte chestii și, „risipit babord linie zero“, „Risipit“. Îndepărtat?

Warren transpiră și se gândi. Rosa îi

aduse o bucată mai veche de carne, dar nu putu s-o mănânce. Se gândea la cuvinte și găsea în ele o cheie anume, o frumusețe aparte.

Cârma scârțâi pe suportii din lemn. Pământul devenise o pată castanie și era aproape sigur că era vorba de o insulă. Vântul spori. Se apropia amurgul.

Atunci când nu avea nimic de făcut, Rosa se plimba în jurul plutei fredonând. Uitase de Monștri și mânca din bucățile de carne rămase. Warren nu încercă s-o oprească. Femeia termina proviziile, dar acum el trebuia să se concentreze doar asupra problemei.

Se apropiau de țărmlul nordic. Avea să vină paralel cu malul, să-l cerceteze înainte de acostare. Curentul li se împotriva, totuși placajul era suficient ca să-i împingă spre sud.

Sud? Ce era acolo...

„VSV“: Vest prin sud-vest?

UNS F VSV.

„Uns“ însemna „noi“ în germană, de asta era sigur. Noi – a fi – VSV? Pe țărmlul vest-sud-vest al uscatului? Insula? Sau vest prin sud-vest față de insulă? Noi... Țiparii.

O observă pe Rosa ghemuită la provă, atentă, greutatea ei afundând scândurile în valurile verzi-albastre și revărsând spumă clocotitoare pe punte. În felul acesta frânau, dar femeia nu-și dădea seama. Deschise gura ca s-o strige, apoi se răzgândi. Dacă mergeau încet, avea mai mult timp la dispoziție.

Țiparii fuseseră tot ce avusese el aici și încercaseră să-i spună...

„Babord linie“. „Babord“ era stânga. O linie la stânga?

Din câte își putea da seama, se apropiau dinspre nord-est. Cărmind spre stânga, ocoleau insula și se îndreptau spre sud-vest. Sau VSV.

Insula părea că se mărea, cu soarele apunând înapoia ei. Warren miji ochii împotriva sclipirii valurilor. Între ei și insulă se afla ceva. Când îi ridică un val, se strădui să vadă și distinse o linie întunecată pe fundalul nisipului alb. De linia aceea se spărgeau coame albe de

valuri.

Un recif. Era mai greu de ajuns la insulă. Trebuia să se apropie încet și să caute o trecere printre stânci. Sau să spargă pluta de stânci și să înoate prin lagună, dacă nu aveau cum străbate cercul de coral din jur...

„Cerc stein nудuce“. Nu știa ce însemna „stein“, ceva din care se bea, sau așa ceva, însă restul putea însemna „nu mergeți în cerc“.

Warren se apăsă cu toată putere pe cărmă. Aceasta scârțâi și cureaua de piele aproape se rupse, totuși rămase în aceeași poziție, sprijinind-o cu umărul.

Rosa mârâi și-l privi. Pluta cărmi spre babord. Warren trase de școtă și răsuci placajul în plin vânt.

„Mic tânăr schlect uns.“ Monștrii erau mai mari decât Țiparii, dar poate că prin mic se refereau la altceva. O dezvoltare mai redusă? Un creier mai mic? „Schlect uns.“ Ceva despre „noi“ și Roi. Dacă Monștrii erau mai tineri decât Țiparii, poate că se aflau în dezvoltare. Ceva îi spunea că „schlect“ era un cuvânt asemănător lui „gefährlich“, însă nu știa diferența. „Monștrii periculoși pentru noi?“ Cuvintele nu conțineau nimic care să arate acțiunea, să arate cine erau „noi“. Oare „noi“ îl includeau și pe Warren?

Rosa se împletici spre el. Valurile veneau acum de la pupa și femeia se agăța de el ca să nu cadă.

— Ce? Pământ! Haide!

Warren își frecă ochii și o privi atent, însă lumina amurgului părea diferită. Vedea că n-o cunoscuse niciodată, în ciuda zilelor petrecute împreună. Chipul era, pur și simplu, un chip. Nu vorbiseră niciodată într-atât încât chipul să se transforme în altceva. El...

Vântul își schimbă cursul și bărbatul încetă cu divagațiile, manevrând școta. Cercetă masa verzuie din față. Era acoperită cu o vegetație deasă, dar existau și locuri sterpe și o plajă. Se distingeau limpede curbele albe ale valurilor ce se spărgeau. Reciful masiv și întunecat...

Pe plajă se mișcau niște umbre.

La început crezu că erau bușteni și

lemne aduse în lagună de furtună. Apoi îl zări pe unul mișcându-se, și încă unul, însă erau trupuri verzi pe nisip. Se târau spre interiorul insulei. Câteva ajunseseră până la lizieră.

„Mic tânăr.“ Tinerii aflați în creștere.

Încremenise privind insula care se apropia. De-abia o simți pe Rosa izbindu-l în piept și în umăr:

— Cârmește spre insulă! M-auzi? Mișc-o...

— Ce... ce?

— Ție- frică de stânci, asta-i!

Îl înjură pe spaniolă sau portugheză, ceva furios și disprețuitor. Ochii i se dilatară nefiresc.

— Un bărbat adevărat n-ar...

— Gura!

Își simțea buzele umflate. Se apropiau tot mai repede de insulă, împinși de curenții puternici.

— Tâmpitul, o ratăm.

— Uite... uită-te. Țiparii, ne spun să nu mergem acolo. O să vezi...

— Ce să văd?

— Chestiile alea. Pe plajă.

Femeia îi urmări degetul cu privirea. Scrută atentă, clătină din cap și se răsti nervoasă:

— Și? Niște bușteni.

Warren miji ochii și văzu bușteni acoperiți cu alge verzi. Surful se sparse peste câțiva și se rostogoliră în valuri, părând că se târăsc.

— Nu... nu..., începu el.

Rosa scutură furioasă din cap.

— Ha!

Se aplecă și găsi o scândură lată, desprinsă la un capăt. O desfăcu, icnind. Warren cercetă plaja și văzu cioturi pe bușteni, cioturi acolo unde cândva existaseră aripioare. Porniră din nou să se împingă în nisip. Buștenii se clintiră.

— N-ai decât să rămâi aici și să mori, rosti Rosa distinct. Eu, nu.

Reciful era la numai câțiva metri depărtare. Valurile îi izbeau flancurile, plescăind. Pereții cenușii de coral dispăreau sub apă. Masa întunecată de dedesubt se subție și apăru o zonă limpede și nisipoasă. O trecere. Îngustă, dar poate suficientă.

— Stai...

Warren privi din nou plaja. „Dacă nu avea dreptate...“ Buștenii aveau cioturi carnoase ce se împingeau în nisip, târându-se în susul plajei. Ceea ce lui i se păruseră noduri lemnoase, erau altceva. Râni? Se strădui să distingă...

Rosa plonjă spre trecerea din recif. Ieși la suprafață și se cățără pe scândură. Vâslea hotărâtă cu palmele, luptându-se cu unele refractate în deschidere.

— Stai! Cred că Monștrii sunt...

Femeia nu-l putea auzi în zgomotul talazurilor sparte.

Își reaminti vag zilele lungi... Țiparii...

— Stai! răcni el. Rosa străbătuse trecerea și intra în lagună. Stai!

Nu-l auzi.

Acolo unde zărise bușteni, vedea ceva umflat și grotesc, de coșmar. Scutură din cap. Ochii i se împăienjeniră — „sau era altceva?“ se întrebă — și nu mai putu spune ce o aștepta pe Rosa pe nisipul sclipitor.

O pierdu din vedere, când pluta urmă curenții deviați în jurul insulei. Alizeul sufla proaspăt. Îl simți pe piele ca un balsam, iar soarele apunea strălucitor către vest. Automat, cârmii pluta pe lângă recif și o luă spre VSV. Când se uită îndărăt, în lumina palidă a amurgului, nu putu să vadă formele străduindu-se, ca niște uriași pești cu plămâni, să cucerească noul tărâm. Sub razele piezișe, vântul încrețea oceanul în fațete lichide care deveniră un câmp de oglinzi reflectând imaginile fragmentate ale cerului de portocală și ale plutei. Privi în oglinzi.

Buștenii de pe plajă... Simți școta smucindu-se și schimbă ușor traiectoria ca să stabilizeze deriva.

Prindea viteză. Când țipătul slab se auzi din penumbra dinapoia lui, nu se întoarse.

*Traducere de
Mihai-Dan Pavelescu*

SUMAR

- **Editorial** - pag. 3 • **Trei asasinate, cinci dimensiuni, apoi APTERO** – de valANTIm - pag. 6 • **Celălalt** – de Bogdan Ficeac - pag. 13 • **Gloria** – de Mihail Grănescu - pag. 20 • **Ziua verde a lui Percival** – de Radu Pavel Gheo - pag. 32 • **Conceput pentru moarte** – de Pavel D. Constantin - pag. 48 • **Sfinx** – de Florin Pîtea - pag. 51 • **Nici un paradox** – de Liviu Radu - pag. 53 • **Rămășițele verii** – de Don Simon - pag. 67 • **Nu ne putem abține să nu vă iubim** – de Marian Truță - pag. 75 • **Anatomic Grafitti** – de Dănuț Ungureanu - pag. 80 • **GALAXIA SF** (au colaborat: V. Bugariu, Cornel Robu, Radu Pavel Gheo, J. G. Ballard, Cătălin Ionescu, Cristian Lăzărescu, Mihai-Dan Pavelescu, Mara Popa, Florin Leodor Dănilă) - pag. 92 • **Istorisirea lui Plattner** – de H. G. Wells - pag. 121 • **Sindrom de retragere** – de Philip K. Dick - pag. 132 • **Petra** – de Greg Bear - pag. 144 • **Final de partidă** – de Joe Haldeman - pag. 156 • **Între dealuri, orașele** – de Clive Barker - pag. 181 • **Luptacerbă** – de Greg Bear - pag. 199 • **Georgia on My Mind** – de Charles Sheffield - pag. 236 • **Oglinzile oceanului** – de Gregory Benford - pag. 260 •

HANAMJA AITA9ICITNA

Lei 6900

I.S.B.N. 973-9236-06-5

SOCIETATEA
ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.